

٢٧٤

ابن زيدون

) فهرست ترجمهٔ كتاب ابن زيدون من الادب (

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس بی‌حد وشکر لایعد اول خالق فرد وصمده اولسونکه نوع انسانی اشرف انواع خلایق واتم اصناف ممکنات وجمله سنه فائق وکرم واحسانه شایان ولائق خلق وایجاد وعلوم ظاهره و باطنه ایله آراسته ومعارف صوریه ومعنویه ایله پیراسته وارائت سبیل رشاد ایلدی * وافضل صلوة واکمل تحیات اول اشرف مخلوقات اولان نبی کریم ووسیم رسالت پناه حضرتلری اوزرینه اولسونکه مظهر سر لولاک وسبب خلق انس وجن وملائک وافلاک اولوب هر کیمک که آخر الرسل وخاتم الانبیا اولدیغنه اقرار وایمانی وشریعت مطهره سنه انقیاد واذعانی اوله نعم دارین ایله متنعم وسعادات ابدیه ایله مسعد ومغتنم اولدی * ودرود وسلام آل عظام واصحاب کرام حضراتنه اولسونکه هر بری رهبر راه هدایت ورهنمای صراط مستقیم سعادتدر * بعد از ین * بو بندهٔ کمتر وناچیز وعبد احقر حیرت آمیز محمد سعید ابن قره خلیل عاملهما الله بلطفه الجلیل اگرچه قلیل البضاعه وعدیم الاستطاعه در مالایدرک

کله مهما امکن تدریس وتعلیم ایله وقت گذار وتحصیل وتفهیم ایله مشغوله اشتغالده تمکن وقرار ایدوب هر چند که فنون غامض المدرکی ذهن کلیل درکدن عاطل وعلوم صعب المنالی فهمدن قاصر وذاهل اوله کتب ادب ومحاضرات وتاریخ ایله تفکه لذیذ اولمغله فرائد نفیسه سنی رشتهٔ نظره کشیده وصفحهٔ درونه سرد وتهدید ایدردی برگون خاطر فاتره خطور ایتدیکه رسالهٔ ابن زیدون وابن نباته‌نک شرحی که سرح العیوندر نظم ونثری مشتمل وتاریخ وادب ومحاضراتی محتوی ومتکفل اولوب فوائد کثیره سی ولطائف وفیره سی اولمغله لسان فصاحت بیان عربیدن زبان ملاحت نشان ترکی یه نقل اولنسه ابکار معانی ومضامیننه لباس فاخرهٔ الفاظ ترکیه البسیله بر یوزدن دخی خوب صورت ایله جلوه نما وطبایع معارف شناسان عندنده معتبر ومعتنا اولوردی دیو رشیق القد اسیل الخد یراعهٔ ناسج نثور ونظام واخذ جودهٔ کلام ایله بیاض روی شاهد صحایفه فرائد کلماتی نظم وتزیین وخال سیه مثال نقط وحروفی ایله ترشیح وتحسین ایلیم اما مهب محندن ریاح خواطر مشتته ووزان وتشتت قلب فاتردن اوراق امانی متساقط وپریشان اولمغله قوه دن فعله ونیتدن عمله کتورمک میسر اولمامشدی لکن بر روز فیروز وبردم نشاط بخش بهجت افروزده گوشه نشین انزوا ودوام دولت علیه دعاسنه دست بر داشتهٔ درگاه خدا ایکن طبیعت میدان غمکسار یده کمیت بند ونصیحته سوار وهر جانبه جلوه وجولان وآخر کار ارخای عنان ایله * دلا گر آیدت روزی غمی پیش * چو یاری باشد وغمخوار غم نیست * بیتی ایله ترنم ساز اوله رق بو انزوا وفراغت نتیجه‌دک وبو عجاب ونوادری نه زمانه دک حمد الله که سنک کلک عنبر افشانک طرز انشاده دخی رشحه لاکی ایلر خصوصا بو زمان سعادت نشانده ارباب کمال مکرم ومرعی واصحاب فضل وافضال محترم ومحمی وهر بر مغفور وداناشور رتبه سنجه محسود نادان ومغبوط جهلای بی اذعاندر * نه زمان گوسه گرک خیر متاع معنی * بو روایجده ایدن کدیله دعوای زبان *

دیوب رسالهٔ معهوده یی شرحله ترجمه یه حث وترغیب واملاء
وانشاسنی تشویق وتصویب ایلدکده مستعینا بالله تعالی تدقیق
وتحریرینه شروع اولنوب فوائدی بسیار ومنافعی اکثار ایتمك
ملاحظه سیله کتب ادب ومحاضرات ولغات وتواریخدن ظفریاب
اولدیغم امثال عربیه وفارسیه وافسانهٔ عجیبه ونوادر غریبه وابیات
لطیفه ولغات مشکله یی هامش ترجمه یه منه تحریر واتمام ایتدکدن
صکره بعض کتاب تکاسل پیشه نك اجرت کتابتی برکون مقدم اخذ ایدرم
اندیشه سی درون بطالت قرینده جایگیر اولوب اکثرمنه لری ترك
ایلدیکندن ماعدا مطالعه سیله تفکهه رغبت بیوران ارباب فضل
وکماله هامشه نظر انداز اولمق عسیر وتکلفدن خلو ورها وبیرون حوصلهٔ
امکان اولدیغی مستغنی عن التقریر اولمغله تکرار هامش ترجمه ده
محرر اولان فوائد نفیسه مسطره ضم والحاق اولنمغه بدأ وشروع
اولندی والله المیسر للاتمام والاختتام * مقدمه در ذکر منشیٔ این
رساله * بو رسالهٔ مقبوله یی رشتهٔ لئالیٔ انشایه کشیده وبراعهٔ دررپاش
کلمات لطایفدن صحیفهٔ اوراقه جوهر حروفنی سبیکهٔ سطور ایدن
وزیر ادیبك کنیه سی ابو الولید واسم سامیسی احمد بن عبد الله بن غالب
بن زیدون المخزومی الاندلسیدر که شعر وانشا وکتابتده یگانه ومیدان
فصاحت وبلاغتده یکه تاز بی مثل وبی بهانه اولوب اوچیوز
طقسان درت سنه سی بلدهٔ قرطبه ده پانهادهٔ سرای وجود اولمشدر
ووزیر کاتب معناسنه اولوب * خورشید طلعتا وزراء تو وجه من * اکنون
سه ماه رفعت که تأخیر میکنند * بیتنده وزرادن مراد کاتبدر ووزیر
مشار الیه مشار بالبنان اولان علمای ذوی الامعاندن برینك نسل نجیبندن
اولمغله بر طفل نجل نجیب ظهور ایدوب هنوز نارسیده ایکن تحصیل
معارف کلیه وجزئیه یه بدأ واشتغال وعلوم عربیه وادبك نکت
ومزایاسنه وصولده بذل مقدور ایله صاحب کمال وامثال واترابنه
نظم ونثرده فائق وهم رتبه سنه من کل الوجوه رائق اولدقده
* انما یعرف ذا الفضل ذووه * مضمونی اوزره ممالك اندلسه تغلب

یان مقدمهٔ کتاب

ایدن ملوك طوایفدن ابو الولید بن جهور که ارباب دانشه اکرام وقدر
ومنزلتلرینه کوره هر برینه احترام ایتمکله معروف وکندی دخی بر ادیب
کامل اولمغله دامن کرمنه تشبث آرزوسیله اواطرفه محمل بند عزیمت
وذات وحیثیتی وسیله سیله داخل کهف الامانی وندیم صاحب سر
وسامانی اولوب قدر ومنزلتنی برتر وعالی اوصاف جمیله سی معلوم اسافل
واعالی اولدقده ملك مومی الیه نظام امور مملکتی ایچون سائر ملوك
اندلسه ایلچی ارسالی اقتضا ایلدکده ارکان دولتك اعقل وارشدی
وزیر مشار الیه اولمغله * الرسول یدل علی مقدار مرسله * قولنه رعایة
سفارته تعیین واقتضاسنه کوره رأی وحرکتی عقل نادره دانه تفویض
وتقلید * وارسل حکیما ولا توصه * امری ایله عامل ورأی وتدبیرنه
راضی وقائل اولوردی اهالیٔ ممالکت دخی ابن زیدونه ملکك میل
وتوجهنی وعلو رتبه وشانتی مشاهده ایلدکچه تودد وانتساب ایتمکه
کوشش ایدرلردی وفی الحقیقه حسن خلق وخصال حمیده سی
خلقی کندویه بندهٔ افکنده وچاکر زرخریده ایتمك رتبه سنه
واصل اولمشدی چونکه ابن زیدونك نظام حالی نیجه زمان متمادی
وباقی ووقع واعتباری روز بروز متزاید ومترافی اولدی حساد
بدنهادك آتش حسدلری شرار افشان وهر بری برکونه راه
فسونسازی یه راهی ومکر وحیله ایله ابن زیدونك طرد وابعادنه
مجد وساعی اولوب لکن ملعنت جبلیه لری آشکار اولمغله کارکر اولمدی
اما زمرهٔ ملعنت شعاردن بری که * الزم للمرء من ظله * وفقیجه ابن
زیدونك مجلسنه ملازم وصورتا صدیق وغمکساری وحسده نك بومقوله
اطوار ناپسندیده لرینه * ابکی من یتیم * وترتیب جزالرینه دامن درمیان
وعازم اولوردی اما * اکبر الاعداء اخفاهم مکیده * سراحاده
اعانت ومکر وخدیعه لرینه متانت ویروب آخر الامر نفاقلری ابن
جهوره تأثیر ومقدمات فریب اشتمالری نتیجه پذیر اولوب دروغ
اراجیفلرینه اعتقاد وغضب وعتاب ایله وضع زندان * واظلم من لیل *
بر محله حبس وبند بلایه گرفتار واسیر ایلدکده ابن زیدون بو رتبه

ادباردن منضجر ومحزون وهر روزی * اطول من يوم الفراق * اولمغله
طاقتكزار وناله وفرياده آغاز ايدوب هرچند كه استعطاف واستعفايی
متضمن رسائل عجيبه وقصائد لطيفهٔ غريبه ارسال ايدردی آتش غضبی
مشتعل وشرار افشان اولمغله باعث اولوردی آخركار * الفرار مما
لا يطاق من سنن المرسلين * مسلكنه سالك وبر شب ديجورده فراره
متهالك وسوی سلامته زبرزميندن سبيل وش روان وجان شيرينی
خلاصه سعی وشتابان اشبيليه صاحبی معتضد القبيله ملقب عباد
بن محمدك كنف حمايه سنه وصول ايله رهاياب اولدخی تلقی بالقبول ايله
اكرام وكامياب ايدوب رتبهٔ وزارتی احسان وامور مملكتی تفويض
والباس خلعت فاخره ايله تكريم فراوان ايلدی موصی اليه ابن زيدون
رأی وتدبيرده عديم المثل وفضل وهنرده بی همتا ومسلم الكل
اولديغندن ماعدا اطوار پسنديده سنه بناء محبوب قلوب عالميان
وممدوح كافهٔ رعايا واعيان وهر كسه لطف وكرمی مبذول ورايكان
ايدی كتاب الذخيره ده ابن بسام بعض وزراء اشبيليه دن نقل ايله ذكر ايدر كه
بر كون ابن زيدونك تسری ايلديكی جواريدن بری وفات ايدوب كبار
واعيان واتباع وداه يان جنازه سنه حاضر وهر بری علی مقدار مراتبهم
ابن زيدونه تعزيه به آغاز وتسليه بخش وخاطر نوازيده تقدبنه
درر كلماتلرك صرف ايتمه ده اطناب وايجاز ايلدكلرنده فردا فردا
جوابه تصدی وهر برينه الفاظ ومضامينی مختلفه ومتغايره كلمات
دربهٔ النظامی سلك آدابه نظم وبر يوزدن اطافت آميز جواب
ويرديكه وسعت ميدان فصاحت وبلاغت واستحضاری نه رتبه
اولديغی تكرار معلوم جهانيان اولدی وموصی اليه دورتيوز التمش اوج
سنه سنه وارنجه عباد وپدری معتمد علی الله خدمتلرنده مكرم ومحترم
واشرف خدمانده منصوب ومستخدم اولوب سنهٔ مزبوره ده ارتحال
دار بقا ايلمشدر مورخيندن ابن حيان وابن بسام وغيريلری ابن
زيدونك فضائل واخبارندن برزبده ذكر وبيان ايلمشلردر ازجمله
مرتب ديوانی ورسائل كثيره سی اولوب نظم ونثرده فائق الاقران

واهل ادب عندنده مشار اليه بالبناندر ووادی شعر وانشاده ماهر
ونقاد اولانلر نظمی نثرندن اجود واحسندر ديوب حسن ديباجهٔ الفاظه
ايضاح معانی به موفق اولديغنه بناء بحتری الغرب تسميه ايلمشلردر
ونثرده امثال عربی واشعار متقدمين ومتأخرينی افراط ايله ايراد ايتمكله
منظومی منثورنه غالب اولوب بادی نظرده بالجمله منظوم ظن اولنمق
رتبه لرينه رسيده اولمشدر لكن بو وادی دخی اطلاع معجبنه واستحضار
معجزنه دلالت ايدر ايجاز نثری فصاحت وبلاغتده نه رتبه يه بالغ
اولديغی بورساله بی سرد ايله معلوم اولور كه سائر نثرينه نمونه در
اشعارندن دخی بعض مرتبه ذكر اولنسونكه * لبس الخبر كالعيان *
حتی رتبهٔ بلاغتی يقينا معلوم ارباب فهم ودانش اوله ازجمله مسجون
ايكن ابن جهوره خطاب ايدوب ارسال ايلديكی قصيده دركه ذكر
اولندی (قصيده) ماجال بعدك لحظی فی سنا القمر * الا ذكرتك ذكر
العين بالاثر * ولا استطلت دماء ليل من اسف * الا على ليلة سرت مع
القصر * ياليت ذاك السواد الجون متصل * قد استعار سواد القلب
والبصر * بالرزايا لقد شافهت منهلها * غمرا فما اشرب المكروه
بالغمر * لا يهنئ الشامت المرتاح ناظره * انی معنی الامانی ضايع
الخطر * هل الرياح بنجم الارض عاصفة * ام الكسوف لغير الشمس
والقمر * ان طال فی السجن ايداعی فلا عجب * قد يودع الجفن حد
الصارم الذكر * وان يثبط ابا الحزم الرضی قدر * عن كشف ضری
فلا عتب على القدر * من لم ازل من تأنيه على ثقة ولم ابت من تجنيه
على حذر * جال فعل ماضی اولوب جولدن وجولاندن مشتقدر ولحظ
مؤخر عين ايله نظره ديرلر وسنا ضوء معناسنه در واسف اشد حزن
معناسنه در وجون اضداددن اولوب بياض وسواده اطلاق اولنور
وجفن نيام تيغ معناسنه در وتثبيط برشيئی شئ آخردن كشی اشتغال
ايتمكه ديرلر (بو بيتلر دخی بنی جهور حقنده در بنی جهور احرقتموا
بجفائكم * جنانی فما بال المدائح تعبق * تعدونی كالعنبر الورد انما *
تطيب لكم انفاسه حين يحرق * (وله فی حق الجهاورة) ان الجهاورة

الملوك تبوّوا * شرفا سرى معه السماك جنيبا * فاذا دعوت وليدهم
لمهمة * لباك رقراق السماح اريبا * همم تعاقبها النجوم وقدتلا * فى
سودد ومنها العقيب عقيبا * ومحاسن تبدى دقايق ذكرها * فتكاد
توهمك المديح نسيبا * هرشى كه متلألئ اوله‌اكه رقراق ديرلر (بو ابيات
دخى مقتضدى مدح ايلديكى قصيده دندر * اما فى نسيم الريح عرف
معرف * لنا هل لذات الوقف بالجزع موقف * وليلة وافينا الكثيب
لموعد * سرى الايم لم يعلم بمسراه مرجف * بو مطلع دخى بر غزلندندر
* بينى وبينك ما لو شئت لم يضع * سر اذا ذاعت الاسرار لم يذع *
(مطلع ديكر) انى ذكرتك بالزهراء مشتاقا * والافق طلق ومرأى
الروض قد راقا * وموما اليهك بر قصيده‌ٔ نونيه‌سى واردر كه

بيان سبب انشاء رساله

شهرتى ذكرنه مانعدر (در بيان سبب انشاء اين رساله) ابن زيدونك
بو رساله‌ٔ مرغوبه‌يى انشاسنه سبب بودر كه مغرب زمينده بنى اميه‌دن
داخل ديمكله معروف اولان عبد الرحمن ابن حكمه منسوب خلفاء
امويه‌دن مستكفى بالله محمد بن مستنصر بالله ابن مستظهر بالله عبد
الرحمن خليفه‌نك زليخا ماند حسن وجمال صاحبه‌سى ولاده نامنده
بر دختر پاكيزه‌سى وارايدى كه * سينه بى مثل وبدل عارض دلبرده
كوزل * عيبى انجق قنى نازكدر او نازنده كوزل * هر طرفى موزون
ومتناسب بر محبوبه‌ٔ آفت جان ونونهال فتان جهان اولوب پدرى
مستكفى بالله قتل اولنوب طوائف ملوك تغلب ايلدكدنصكره سمت
شعر وادبه ونظم ونثره ميلى وتحصيل معارف وانشاء شعره جبلى
هوسكار اولمغله رفع حجاب وتستر وتصوّنى ترك ايله داخل مجالس
احباب بلكه هم بزم شعرا وكتاب اولوب فرط حسن وجمالندن ماعدا
شعر وانشاده دخى مردانه واديبانه وضع وروشى اولمغله كبار وزرا وشعرا
دلداده‌سى وعشقيله دل بوده واواره‌سى اولوب هر برى شرف قدومنه
خواهشكر ومشاهده‌ٔ جمال باكمالنه فرصت خواه وطلبكر اولوب
* تشريفك ايله خانه‌مى رشك ارم ايله * اغلتمه بنى ايكى كوزم كل كرم ايله *
ديو هر برى نياز وبرينك خانه‌سنه وارد قده مقدورى مرتبه اكرام
واعزاز وبر برينه معامله‌ٔ ناز ونياز ايدرلردى وافتادكان حسن جهان

سوزنى معاينه ايلدكجه بى اختيار * لبك كلدر دهانك غنچه خدك لاله‌ٔ
حمرا * جبينك اوزره اول كاكل باعنبر بو ياخود سنبل * بيتيله ترنمساز
اولورلردى لكن ولاده‌نك ميلى ومحبتى ابن زيدونه زياده واكثر الفت
ومعاشرتى مز بوره منحصر ومنتهاده ايدى حتى بو قطعه‌يى انشاد
ايدوب ابن زيدونه ارسال ايلمشدر

* ترقب اذا جن الظلام زيارتى * فانى رأيت الليل اكتم للسر *
* وبى منك ما لو كان بالبدر لم ير * وبالليل لم يظلم وبالنجم لم يسر *

وابن زيدون معشوقه‌سى ولاده‌يى فار لقبيله ملقب وزير ابو عامر بن
عبدوس ايله مواصلت تهمتيله اتهام وغضب ايدوب ايكيسى حقنده
بو قطعه‌يى انشاد ايلدى

* عيرتمونا بان صار يخلفنا * فيمن نحب وما فى ذلك من عار *
* اكل شهى اصبنا من اطايبه * بعضا وبعضا صفحنا عنه للفار *

شهى مشتهى معناسنه اولوب صفح اعراض وترك معناسنه‌در
ولاده دخى خاطر مانده اولوب ابن زيدونى هجو قصديله علت معهوديه
ابتلاسنى مشعر بو قطعه‌يى انشاد وارسال ايلدى

* ان ابن زيدون على فضله * يلهج بى شتما ولا ذنب لى *
* يلحظنى شزرا اذا جئته * كانما جئت لاخصى على *

على ايله ابن زيدونك على اسمنده اولان غلامنى مراد ايدر يعنى ابن
زيدون فضل وهنرده ممتاز ومسلم ايكن بنم شتم وازارمه حريص اولور
حال بو كه بى جرم وكناهم وكنديسنك زيارتنه واردقده طرف چشم
غضب آلودى ايله نظر ايدر كه كويا بن خادمى على‌يى خصى ايتمك
ايچون وارمشم وبر قطعه كه انشاد ايدوب آستانه‌سنه تحرير ايلمشدى بودر

* انا والله اصلح للمعالى * وامشى مشيتى واتيه تيها *
* وامكن عاشقى من صحن خدى * واعطى قبلتى من يشتهيها *

موما اليها ابن زيدونك ولاده‌يه ميل ومحبتى افراط ايله اولمغله اكثر غزللرى
ولاده‌نك اوصاف جميله‌سنده اولوب بعضيسنده اسمن دخى تصريح
ايلمشدر كذلك وزير ابو عامر بن عبدوس ولاده‌يه دلداده ومعاشرت

والفته تكلف وسعى واسباب بزم اماده ایدردی لکن ولاده یه سوء قصد
ایله دکل بلکه انجق برنکاه عاشقانه یه وملاطفه ومشاعره یه راضی
وقانع ایدی ولاده ایسه ابن عبدوسی هزل ومزاح وبعض کلمات لطیفه
آمیز ایله مذاق ایدردی ازجمله برکون ابن عبدوسك خانه سی جانبندن
مرور ایدوب کوردیکه ابن عبدوس اتباع وندماسیله درخانه ده سربر
اوزره جالس ومکالمه یه مشغول وپیشنده منبع چرکابدن حوض
مثال برآبکیر مشاهده وبو بیتی انشاد ایلدی * انت الخصیب وهذه مصر
* فتدفقا فکلاکما بحر * وابن عبدوس قطعا جوابه قادر اوله میوب
ولاده سمت آخره عزیمت وتوجه ایلدی واهالی قرطبه بو بیتی از بر ایدوب
تغنی وقرأت ایدرلردی بیت مز بورهارون الرشیدك مصره والی ایلدیکی
عبد مدحنده ابونواسك انشا ایلدیکی قصیده سندن اولوب مصردن
مراد مصر قاهره در وخصیب عبد مزبورك اسمیدر ورشیدك عبدی
والی مصر ایلمسنه باعث آیت کریمه دن منفهم اولان فرعونك حکومت ‏بیان منقبهٔ خصیب مصری
مصر ایله افتخار ایدرکه فرعونك کبر وبغینه سبب اولان حکومت مصری
بر عبده تفویض وتقلید ایدرم دیوب خصیبه توجیه ایلدی
وابن عبدوس ولاده یی تنهاجه صید ووصالنه هر خدعه ومکر ایله دام
وقید تدارك ایدوب نائل مرام اولم دیو سعی واهتمام ایدردی
حتی ابن زیدون مطلع اولوب بوقطعه یی انشاد ایلدی * وغرك
من عهد ولاده * سراب تری وبرق ومض * هی الماء تأتی علی قابض *
* ویمنع زیدنه من مخض * ومض لمعان خفیف معناسنه اولوب کالقابض
علی الماء تحصیلی ممکن اولمیان شیء تحصیله سعی ایدن کیمسه حقنده
ضرب اولنور مثلدرکه شاعرك بو بیتنده مذکوردر * فاصبحت من لیلی
الغداة کقابض * علی الماء لایدری بماهو قابض * ومخض ایندن
زیدی اخذه دیرلر واول لبنه ممخوض دیرلر چونکه ابن عبدوس مکر
وحیلدن سودمند اولمدی برزن مکاره ودالهٔ محتاله وغداره تدارك ایدوب
ولاده یه ارسال وهزار خدیعه ایله کندویه تمیل واستحصال ایلیه اول
زن فاجره دخی ولاده نك بزمنه دخوله رخصتیاب اولوب ابن عبدوسك

محاسن ومناقبن تعداد ومیل واشتیاقنی اعلام وبیان وکندویه
مخصوص اولوب آخر ایله الفت واستیناسدن نفسنی ابعاد نیازنده
اولدیغنی شرح وتفصیلده صرف مقدور وسعی نامحصور وابن عبدوسه
منحصر وسائرینه التفات ومیل ایتمیوب محبتی آخردن زائل وقاصر اولمق
خصوصنده قصور ایتمدی اما ولاده نك ابن زیدونه * عاشقان هرچند
مشتاق جمال دلبرند * دلبران برعاشقان از عاشقان عاشق ترند *
مضمونی اوزره عشق وابتلاسی ابن زیدونه برتر وفی الحقیقه بربرینه
وافق شن طبقه مصداقنجه اوفق وانسب وظرافت ومعرفتده برابر
اولمغله ابن عبدوسك قواده ارسال ایلدیکنی ابن زیدونه اعلام ایدنجه
ولاده لساندن بو رسالهٔ مشهوره یی تصنیف وارسال ابن عبدوس دخی
معشوقه یی تألیف واستحصال ایتمدن مأیوس واول مرغی صید
وشکاردن عاجز وبی مجال اولوب مقدما بیان اولندیغی اسلوب اوزره
ابن زیدون اشبیلیه یه فرار ایدنجه دست تعرضن کوتاه وشبان روز آتش
تحسردن آه ووا ایدردی مورخیندن ابن بسام وابن حیان بو افسانهٔ
متن عجیبه یی بوکونه ذکر وبیان ایلمشلردر * ذکر رساله وشرح تاریخها
کما رسم (امابعد ایها المصاب بعقله المورط بجهله) کلمهٔ اما فتح همزه
وتشدید میم ایله اولوب نحوییندن برجماعت حرف شرط اولمیوب
معنای شرطی متضمندر دیدیلر وبو محلده تفصیلدن مجرد اولدیغی
معنیده تصریح اولنمشدر (لکن علامهٔ عبدالقادر حرف شرط
وتفصیلی مفید اولمسنه ذاهب اولمشدر اکثریا ظرف زمان ونادرا
ظرف مکان اولوب زمان ایچون استعمال اولندقده جاء زید بعد عمرو
ومکان ایچون استعمال اولندقده دار زید بعد دار عمرو دیرلر وبو محلده
لفظ اعتباریله زمانه صالحه ورقم اعتباریله مکانه صالحه در وکلمهٔ امادن
نصکره واقع اولدقده ناصبنده اختلاف اولنوب بعضلر فعل شرط
مقدردر دیدی وسیبویه اما کلمه سی فعل مقدره نائب اولمغله بعدنی
نصب ایدر دیدی پس مذهب اوله کوره امافعلدن معنا نائب اولوب
عملا نائب اولمز ومذهب ثانی یه کوره معنا وعملا نائب اولدی واصل عباره

مهما یکن من شیء بعد کذا اولوب مهما مبتدا و یکن شرط اولوب
اما معناء ابتداء وشرطی متضمن اولدیغی وقتده امایه فا لازم اولور
و بعد بو محلده ترتیب صناعیده استعمال اولنوب خطبا وکتابك اکثری
کلام محرر ورسائل محرره لرنده امابعد عبارتیله بدأ ایدرلر که سامعین
کلاملرینی کرکی کبی اصغا واستماع ایده لر حتی سحبان امابعد ایله افتخار
ایدوب * وقد علمت قیس بن غیلان انی * اذا قلت امابعد انی خطیبها
* بیتنی انشاد ایلدی واکثریا امابعد حمدله وصلوله عقیبنده ذکر اولنوب
اول محلده کلام اول وکلام ثانی میانتی فصل ایلدیکنه بناء فصل الخطاب
تسمیه اولنور وکاهیجه عقیب بسمله ده ذکر اولنوب کاهیجه کان
عقیب فکر ورویه ده ذکر اولنمش کبی ابتداء ذکر اولنور نتکیم بو رساله ده
ذکر اولندی واما بعد عبارتنك ابتداء قائلی داود علیه السلام اولمق اوزره
روایت اولنوب بعضیلر قرآن کریمده مذکور اولان فصل الخطاب اما
بعد در دیدی و بر روایتده عبارهٔ مذکوره نك ابتداء قائلی حکماء عربدن
قس بن ساعدة الایادی در لکن روایت اولی اصح اولوب قس عربده
کلمهٔ مذکوره ایله ابتدا خطبه قراءت ایلیوب وابتدا اوائل کتبه کتب وتحریر
ایلمشدر ومصاب مصیبت ونائبه ایله مبتلا اولان کمسه نك اسمی اولوب
رجل مصاحب وفی عقله صابة دیرلر یعنی عقلنده جنوندن بر طرف
وارد دیمك اولوب معنای لغویسی سهمك مرمایه وجه صواب اوزره
وصولندن عبارت اولمغله اصاب السهم دیرلر پس مصیبت فی الاصل
رمیه ده استعمال اولنوب بعده نائبه یه مختص قیلندی وعقل تحریء نفع
وتجنب ضررده مستعمله معرفتدن عبارتدر وعقلك اشتقاق ومعناسنده
بیان حقیقة عقل
اهل لغة ومتکلمینك اقوال کثیره سی اولوب بعضیلری قتنده عرب اشتری
فراردن منع ایچون ساقنی ذراعنه ریسمان ایله ربط وبند ایلدیکی
وقتده عقل الناقة دیدکلری قولندن مشتقدر دیدی کان عقل تسمیه
اولندی ودیته عقل تسمیه اولندی زیرا دیت اولمق اوزره اعطاء اولنه جق
اشترفناء ولی مقتوله عقل وربط اولنور یاخود سفك دمایی حبس ایدر
و بعضیلر عقل معقلدن مشتقدر دیدی ومعقل ملجاء وپناه معناسنه اولوب

بر پیابانی کندو بی دشمندن منع وحفظ ایدر بر جبله التجا ایلدیکی
زمانده عقل الوعل دیرلر کویا انسان احوالنده عقله التجا ایدر واشتقاق
عقلده برمقدار قول دخی واردر که ذکری تطویله باعث واکثری
معانی مشترکه اولمغله ترك اولندی وجاحظ عقل صواب وحق اولان
شیئه معرفت واول صواب ایله عمل زمانی زمان معرفته مقارن اولمدن
عبارتدر دیدی پس علم عمله علت وقید اولوب بر کیمسه یی محاسنه
علمی محاسنی عملنه داعی ومساوی یه علمی مساوی عملنه مانع اولدقده
علم عملك قیدی ووثاقی اولمش اولور چونکه عقل ونهی صاحبنی
فعل مستحسنه عقل وحبس وفعل مستحسنی عمل وفعل قبیحی نهی ومنع
ایتمده وثاق وعقال کبی اولدی اول کمسه یه عاقل دینلدی وراغب
دیدی که عقل قبول علمه متهیئه اولان قوتنه دیرلر واول قوت ایله انسانك
استفاده ایلدیکی علمه دخی عقل دیدکلرینه بناء امیر المؤمنین علی کرم الله
وجهه * العقل عقلان مطبوع ومسموع ولا ینفع مطبوع اذا لم یکن
مسموعا کما لا ینفع ضوء الشمس وضوء العین ممتنع * بیوردی یعنی علم ایکی
قسم اولوب بری مطبوع و بری مسموع در ومطبوع مسموع اولمدیجه
نافع اولمز ضیاء آفتاب نابینا ومفقود البصره فائده ویرمدیکی کبی
و پیغمبر علیه الصلوة والسلام عقل مطبوعه اشارت ایله * ما خلق الله
خلقا اکرم علیه من العقل * وعقل مسموعه اشارت ایله * ما کسب
احد شیئا افضل من عقل یهدیه الی هدی او یرده عن ردا * بیوردی
یعنی باری تعالی عندنده عقلدن اکرم بر مخلوق خلق ایلمدی و بر کیمسه
هدایه هدایت ایدر یاخود فاسددن رد ومنع ایدر عقلدن افضل برشیء
کسب وتحصیل ایلمدی و باری جل شانه قرآن کریمدن هر موضعده که
کفاری عدم عقل ایله ذم ایلدی عقل مسموعه اشارت بیوردی
وهر موضعده که عقله بناء عبددن رفع تکلیف ایلدی عقل مطبوعه
اشارت بیوردی و بعض حکما عقلی تعریف ایدوب جوهر بسیطدر
دیدی و بعضیلری جسم شفاف اولوب محلی دماغدر دیدی و بعض
علما محلی قلبدر دیوب * فیکون لهم قلوب یعقلون بها * آیت کریمه سیله

استدلال ایلدی * ولمن کان له قلب * ای عقل ایله تفسیر اولندی
وجاحظ عقل اعضایه قوت ویران غدالردن تولد ایدن ماده در بنا برین
بلادر عقله نافع و پیاز مضر در دیدی ودیرلرکه بلادرك برسنه دن
اصلاح ایلدیکنی باذنجان برآیده افساد ایدر و بعض قوم زعمنده عقل
دربه وعادتدن حاصله بر هیئتدن عبارتدر بناء علیه معلملرك
اذهانی صبیان ایله اختلاط سببیله فاسده اولور و بلادر ابن
جزار روایتی اوزره عقاقیردن انقرویه دیدکاری عقاراولوب زبان
رومیه ده شبیه بالقلب معناسنه در ابن عمران دیدی که بلادر قلب طیره
شبیه اونی قلب کبی سواده مائل قرمزی وجوفنده دم کبی برشی اولوب
اکل اولندقده اسانه لهب وحرارت و یرر برثمره در وصبندن کتوررلر
که صقلیه ده جبل نارده نابت اولور ودرجهٔ رابعه ده حار یابس اولوب
فساد ذهنه ودماغ وعصبده برودت ورطوبتدن حادثه اولان امراضه
جید ونافع واسترخاء ونسیان وذهاب حفظه مانع ورافعدر لکن دمی
احراق ایدر استعمال وشربنی اکثار ایدنلره یبس وبرسام وسهر
وعطش شدید عارض اولور پس شاب و برنا وحار المزاج اولنلره
استعمالی جائز دکلدر وفالج اولنلر وفلج اصابت ایتمسندن خوف اولنلره
نافعدر وجیدر وابن سینا بلادر حلو الطعم اولوب عسل رایحه لو
برعقاردرکه داء الثعلبه نافعدر دیدی وحبش بن حسین دیدی که
بلادر حار شدید اولوب بعض جوارشاته ادخال ومشایخ وزمنایه
مزاجنه بلغم غلبه ایدنلره بندقه یاخود بند قه دن اصغر مقدار اولنور
واصلاحی خاص سمن بقر ایله اغلا ایله اولور وصلانی اخذ مراد
اولندقده حدید کلبتین احما وتسخین اولنوب بلادری میان کلبتینده
عصر ایدوب عسلی سیلان ایلدکده اول عسل سمن بقر ایله خلط
واغلا اولنوب استعمال اولنه ووطه هلاك معناسنه اولوب روبه *
فاسجوا ورطة الاوراط * دیمشدر واصل ورطه اباب وذهاب ممکن
اولیوب سازات وواقع اولان کیمسه هلاك اولور ارض مطمئنه یه اطلاق
اولنور ووراط خدیعه معناسنه اولدیغی بوندن مأخوذ در وحدیث

شریفده * لاخلاط ولا وراط * وارد اولمشدر ابو عبیده بو حدیث
بیان حقیقت جهل — شریف * لایجمع بین متفرق ولا یفرق بین مجتمع خشیة الصدقه *
قولی کبیدر دیدی یعنی صدقه خوفندن متفرق و پریشان اولانلرین
یینی جمع اولنماز و مجتمع اولانلرین بینی تفریق و پریشان اولنماز وجهل
علمك ضدی اولوب مفازه یه مجهله دینلدیکی کان مفازه ده کیفیت
طریق مجهول اولدیغنه بناءً در راغب دیدی که جهل اوچ قسم
اولوب اولکی قسمی نفسك علمدن خلوی در اصل جهل بو قسمدر
و بعض متکلمین جهلی نظامدن خارج اولان افعالی مقتضی بر معنادن
عبارت ایلیوب علی نظام اوزره جاریه اولان افعالی مقتضی معنادن
عبارت ایلدی وایکنجی قسمی شیٔ نفس الامرده اولدیغنك خلافنه
اعتقاد ایتمکدن عبارتدر اوچنجی قسمی برشی ایشلمه سی حق ولایق
اولان وجه اوزره ایشلیوب خلافنه ایشلیه کرك اول فعل باطله اعتقاد
صحیح ایله اعتقاد ایلسون کرك اعتقاد فاسد ایله اعتقاد ایلسون
ومثال فقرتین ای مجنون و بی عقل وجهلی سببیله هلاکده واقع اولمش
دیمك اولور * البین سقطه الفاحش غلطه * سقط مرضی اولمیان
متن — شیئه اطلاق اولنوب متاعك ردی اولانته سقط دیرلر وقوادده سقط خطا
اولانیدر و بر کیمسه فعلندن ندامت ایراث ایده جك شیئی اتیان ایلسه
اول فعله سقط دیرلر و برشی عالیدن سافله طرح اولنسه سقط دیرلر
وفاحش اقوال وافعالدن قبحی عظیم و بزرك اولان شیئه دیرلر وفعلهٔ
قبیحه یه فاحشه دینوب نیکا نکاح ایله الفت ایدن زنه فاحشه علم وضع
اولندی وغلطه نطقا وفعلا صواب وراسندن خروجه دیرلر وعرب
غلط وغلت استعمال ایدوب بعضیلر ایکیسی دخی لغت اولمسنی زعم ایلدی
و بعض قوم تکلمده خطایه غلط وحسابده خطایه غلت دینلمسنی زعم
ایلدی ومآل فقرتین ای خطاسی ظاهر وآشکار وافعال واقوالنك
صوابدن بعد وقبحی بدید ونمایان دیمك اولور * العاثر فی ذیل اغتراره
متن — الاعمی عن شمس نهاره * عثار سقوط ولغزیدن معناسنه واغترار
غفلت معناسنه اولوب غافله ذیل وعثار استعاره سی ملایم ومناسب
واقع اولمشدر وعمی فقدان البصر اولوب نابینایه عمی دینوب افتقاد

بصيرتده دخی استعمال اولنور افتقاد بصيرت افتقاد بصرى عمى عد
بيورمبوب قرآن كريمده * فانها لا تعمى الابصار ولكن تعمى القلوب
التى فى الصدور * بيوردى و بو محلده شمس نهار ابن عبدوسك صواب
واضحى ترك وتعرضى مذموم اولان شيئه مبادرت ايله آشكار خطايى
كورممكدن كنايه در ياخود ولادده وصولى ممكن اولمامده شمس كبى اولوب
محالى طلب ايلمسندن كنايه در مآل فقرتين غرور وغفلتى دلمنده صواب
واستقامتدن سقوط ايدبجى وآشكار ونمايان اولان شيدن غافل ونابينا ديمك
اولور * الساقط سقوط الذباب على الشراب * ذباب لغتده معروف
متن اولان سينكه اطلاق اولنديغى كبى نحل وزنبور ودبره وسائره اطلاق اولنور
وجاحظ اجناس نحله به وسائر سينكلره شامل اولديغنه دليل حديث
شريفده * كل ذباب فى النار الا النحله * وارد اولمشيدر ديدى ومتلمس
* فهذا اوان العرض حتى ذبابه * زنابيره والازرق المتلمس *
بيتنده ذباب زنابيره شامل اوله يعنى تصريح ايلمشدر و بو محلده ذبابدن
مراد معروف اولان سينكدر ومردمك چشمه ذباب العين ديرلر ذبابه
مشابهتنه بناء ياخود شعاعى ذباب كبى طيران ايلديكنه بناء وشراب
تناول اولنسان هر مايعه اطلاق اولنور پس مكس كرك حلو وكرك
حامض پر آبدار ومايع شئ مشاهده ايلسه البته طمعندن تناولنى قصد
وكندوبى اول شرابه القا ايدوب اكثر با هلاكنه باعث اولمغله
طمعكاران حقنده * اوقع من ذباب * ايله ضرب مثل ايدرلر و بر شخص
كندويه كفايت ايدر مرتبه تعيشه راضى اولميه * كان كالذباب الذى
لا يرضى * ديرلر زيرا مكس كمال حرصندن كوش فيلدن سيلان ايدن
آبه طمع وتناول قصديله كندوبى كوش فيله القا ايدوب فيل كوشيله
ضرب وقتل ايدوب طمعى هلاكنه مؤدى اولور مآل فقره اى ذبابك
متن شرابه سقوطى كبى ساقط وهلاكنى طالب اولان ديمك اولور * المتهافت
تهافت الفراش فى الشهاب * تهافت خفت ايله زامى وطيران معناسنه
اولوب خفت وتهافت الشئ ديرلر خفت ايله ساقط اولدى معناسنه
اولوب خبط وذلادن مضطرب ومقتحم اولان ناس ايچون * وردت

هفيئة من الناس * دخى ديرلر وفراش ذباب رقيق الجسد كه پروانه در
لهذا هر استخوان رقيقه فراشه ديرلر و بعضيلر شجرك قفل يعنى
خشك ويابس اولنه رقيق وخفيف اولديغنه بناء فراشه ديرلر
واماذو الرمه نك حارلر وصفنده * وابصرن ان النقع صارت نطافه *
فراشاوان البقل ذاو ويابس * قولنده بعضيلر فراشدن مراد نقع كه
مانك مجتمع اولديغى حفره در انده آب رقيق اولور ديمكدر ديدى
و بعضيلر قطرات آب فراش طائر اولور ديمكدر ديديلركان فراشه
قطرات آبدن تولد ايدرمش نطاف قطره معناسنه در وشهاب شعله
ناره اطلاق اولنوب سواد ايله مختلط اولان بياضه دخان ايله مختلط
اولان شهابه تشبيه ايله شهاب ديرلر وفراش نفسنى آتشه القا ايله
معروف اولمغله مثلده طمعكاران حقنده * ماهم الافراش طمع *
ديرلر وزعم فلاسفه ده نوريت حيونى جذب ايدر مثلا ليلده طيران
ايدن پروانه وسائر جسم لطيف اولان حيواناتى آتش جذب ايتمكله
نفسنى القا ايدوب محترق اولور كذلك صيدى مراد اولنان غزلان
طيور ووحوش وماهى به برده بحرده شعلهٔ آتش تقريب اولنوب
جذب شعله ايله شكار اولنورلر وزعم فلاسفه ده بو عالمك صلاحى
ورايله در وفقرهٔ مذكوره نك مآل معناسى ابن عبدوس جهلى
ومتأذى اوله جقى شيئه تعرضى سببيله فراش كبيدر كه كندوبى
مهلكه به القا ايدر ديمك اولور * اطيش من فراشة * دخى مثل اولوب
طيش خفت معناسنه اولمغله بر شيئك زياده خفتنى بيان محلنده ضرب
اولنور * فان العجب اكذب ومعرفة المرء بنفسه اصوب * فان قرلى اما متن
بعدده كى امانك صله سى يعنى جوابيدر وفا كلامك بعضيسنى بعضيسنه
ردور بط ايچون اقتضا ايدر وعجب انسان نفسنى استحسان وكمالات
ومعارف ايله متصف اولمسى زعمندن عبارت اولوب كان كنديك
بو رتبه فضل وكمال ايله كامل اولديغنه تعجب ايدر وكذب صدقك
ضدى اولوب مقال وفعالك وصفى اولور ونفس فعل وقوله نسبت
اولنوب فعلة صادقة وفعلة كاذبة دخى ديرلر ومآل معناى مثل

نفسنه معجب اولان کیمسه فضل وهنرده غایته وحسن سیرت وعلم
ومعرفتده نهایته رسیده اولوب ممتاز اولدم تخیل ایدر حال بو که خلاف
نفس الامر وخیال باطل اولوب تخیللی کذب محض اولمش اولور
ومعرفت برشیئک احوالنی تدبر وفکر ایله ادراکه دیرلر که علمدن اخصدر
لهذا فلان یعرف الله دیوب یعلم الله دیمزلر زیرا باری تعالی حضرتلرینی
بشرک معرفتی ایاتنی تدبر وتفکر ایله اولوب ذات شریفنی ادراکدن
عاجزدر والله یعلم کذا دیوب یعرف کذا دینلمز زیرا معرفت تفکر ایله
حاصل اولان علم قاصره دیرلر واصل معنای معرفت عرفت کذادن
مأخوذ اولوب رایحه سنده اصابت ایلدم دیمکدر که عرف رایحه
معناسنه‌در مآل معنای فقره کشی کندی حد ومقدارنی بیلوب
فضول وطورنی متجاوز اولمامق صواب واولی در دیمک اولوب
العجب اکذب فقره سنی مؤید اولمش اولور وفقرتین مذکورتین
مثل اولوب مثل اول اکثم بن صیفی یه نسبت اولنوب مثل ثانی مزبور
اکثمک * لن یهلك امرؤ عرف قدر نفسه * قولندن مأخوذدر
وموما الیه اکثم بن صیفی بن رباح التمیمی وزمان جاهلیتده عربك
حکام وحکما وخطباسندن اولوب نبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك مبعثنی ادراك ومکتوب ارسال ایلیوب اسلامنده اختلاف
اولنوب اکثر قوم صحبت اسلامنه ذاهب اولمشدر هجیمی نقل ایدر که
وقتاکه اکثم بن صیفی یه مبعث نبی علیه السلام واصل وبالغ اولدی
قومنه نبی پیغمبر علیه السلام ایصال ایدك دیو امر ایلدی قوم دخی
امتناع ایدوب یا اکثم والله سن کبار عربدن سن ذهابکه رضا داده
اولمیوز دیدیلر اکثم چونکه ذهابمه مانع اولدیکز میانکزدن بری
پیغمبر علیه السلامه واروب ربندن وامر ایلدیکی اشیادن استخبار
ایدوب بکا خبر ویرسون دیدی حبیس بن اکثم دخی پیغمبر علیه
السلامك مجلسنه داخل ویا محمد ربك سنی نه شی ایله بعث ایلدی
دیو سؤال حضرت رسول اکرم دخی اوثان واصنامی کسر وشکست
ایتمك ایچون بعث ایلدی یوردقده حبیس ونه شی ایله امر ایلدی

دیو سؤال پیغمبر علیه السلام دخی * ان الله یأمر بالعدل والاحسان *
آیت کریمه سنی تلاوت بیوروب حبیس پدری اکثمه رجعت ورسول الله
علیه السلامك کلام شریفنی اخبار وآیت کریمه یی تلاوت ایدوب
اکثم تحقیق محمد علیه السلامك ربی کریم ومحاسن اخلاق ایله
امر ومساوی اخلاقدن نهی ایدر دیوب بنی تمیمی جمع ومیانلرنده
ایستاده وبرخطبه قرائت ایلدی واولوقتده عمری یوز طقسان سنه یه
بالغ اولوب بو بیتی انشاد ایلمشدر (بیت) * وان امرء قد عاش تسعین حجة *
* الی مأیة لم یسأم العیش جاهل * بر روایتده الی مأیة یرینه بخمس
فلم یسأم اولوب عمری طقسان بش سنه اولمغله صدقه اقرب اولور
وخطبه یی اتمامدن صکره یا بنی تمیم مجلسمده سفیه اولانلری احضار
ایتمیك زیرا سفیه قومنه ضعف ویروب قومنك هلاکنه باعث اولور
وعقلی اولمیان کیمسه‌ده خیر اولمز وفرزندم حبیس مکه ده ظهور ایدن
محمد علیه السلامی مشاهده وکلامنی استماع ومشافهه ایلدیکه محمد
علیه السلام محاسن اخلاقی اخذ وناسی توحید باری تعالی یه داعی
واوثانی قامعدر سزلردن صاحب رأی وعاقل اولانلره فضل وسعادت
نك دعوت ایلدیکی شیده در تحقیق محمد علیه الصلاة والسلامك
عون ونصرتنه ناسك احق واشملی سزلرسز پس اکر دعوت ایلدیکی شی
حق ایسه سزه نافع وسزلك ایچوندر واکر باطل ایسه کف وسترینه
احق اولمش اولورسز واستماع ایلدمکه اسقف نجران محمد علیه
الصلاة والسلامی ذکر ومدح وکندی ولدی اولمغی ترجی ایدوب
فرزندنی محمد تسمیه ایلدی ایمدی محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك
امرینه امتثال ایتمده اول اولوب آخر اولمایك وکاره اولدیغکز حالده
اطاعت ایتمکزدن مقدم طایع اولدیغکز حالده خاکپاینه واروب رومال
اولك والله محمد علیه الصلاة والسلامك دعوت ایلدیکی شی دین
دکل ایسه اخلاق عربده مستحسن اولور برشیدر پس امرینه
اطاعت وبندمی قبول ایدك هر کیمسه بو امر حسنه سبقت ومبادرت
ایده فائز اولور وبطوء وتأخیر ایله نادم اولور دیو اتمام کلام ایلدکده

مالك بن نویره میـان قومده ایستاده اولوب ای قرم شیخکز معتوه
وفاسد العقـل اولمش کلامنی اصغا ومؤاخذه سنـه تعرض ایتمایك
دید کده اکثم * ویل للشجی من الخلی اهفی علی امر لم ادرکه ولم یسبقنی *
دیدی شجی هم وغم صاحبی ومحزون معناسنه اولوب خلی هم وغمدن
خالی معناسنه خلاف شجی در مثل مذکورك مآل معناسی ویح وحیف
شول کیمسه یه که هم وحزنی اولمیان ایچون غمناك اولور دیمکدر واهف
حزن وتحسر معناسنـه اولوب بنم حزن وتحسرم بر امره درکه مالك
اول امری درك و بنی سبقت ایتمـدی دیمك اولور بعده اکثم خالك
یاربنه رومال اولمق قصدیله مطیه سوار ومحمل بند عزیمت اولوب
اثنای طریقده وفات ایلیوب کندی ایله اسلامی قبول و پیغمبر علیه
الصلاة والسلامه معاراهی اولانلرله مسلم اولدیغنی تبلیغ ایده لر دیو
وصیت انلر دخی اسلامنی پیغمبر علیه الصلاة والسلامه تبلیغ واعلام
ایلدیلر ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدرکه * ومن یخرج من بیته
مهاجرا الی الله ورسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره علی الله * آیت
کریمه سی اکثم واکثمه تابع اولانلر حقنده نازل اولمشدر و بعض قوم
اکثم حضور پیغمبر علیه الصلاة والسلام ایله مشرف اولمق قصدیله
محمل بند اولوب طریقده وفات ایلدی لکن هنوز اسلامی قبول ایلمامشدی
دیدی مومی الیه اکثم افصح خطباء عرب اولمغله کلام فصاحت
اشتمالنـدن شیء کثیر جمع وضبط اولنمشـدر ازان جمله ابن دریدك
ابوحاتمـدن روایت ایلدیکی امثالك بری بنوتمیمه خطاب ایدوب
اکر دهر بنی سزدن جدا ایدرسه وعظمی جدا ایلمز * ان مصارع
الالباب تحت ظلال الطمع * دیدی مصارع مصرعك جمعی اولوب
مصرع دوشوب یقلیجق مکان اسمیدر والباب لبك جمعی اولوب
عقل معناسنه در وظلال ظلك جمعیدر بو امثال دخی مزبورکدر * من
سلك الجدد امن العثار * جدد ارض صلبـه معناسنه اولوب عثار
لغزیدن معناسنه در * وان یعدم الحسود ان یتعب فکره ولا یجاوز ضرر
نفسـه * یعنی حسود دائما زحمت کشیده اولمـدن خالی اولمیوب

ضرری نفسنـه اولوب آخره تجاوز ایلمز * والسـکوت عن
الاحمق جوابه * واشع جارك واجع فارك * یعنی فاره یه اکل
ایده جك برشی ادخار ایلیوب همسایه واحبابك ایله تناول
ایله سخا پیشه اول یاخود فاره دن مرادی جسد وسمندن نشأت ایدن
عضلات اولوب همسایه ك کرسنه ایکن طعامکی یالکز کندك تناول
ایلیوب انلری اطعام ایله دیمك اوله ولا تهرف بما لا تعرف وهرف سنی
اعجاب ایدن شیئك مدح وثناسنده اطناب ومبالغه ایتمك معناسنـه در
واکثمدن حزم واحتیاط ایله عملدن سؤال اولندقده سوء الظن بالناس
ایله جواب داده اولدی * وانك راسلتنی مستهد یامن صلتی ماصفرت متن
منه ایدی امثالك * صله برشیئك قرب و بلوغنه دیرلر که عیان ومعاینده
استعمال اولنور وعطیه یه صله دیدکلری معنای مزبوردن مأخوذدر
وفلان کیمسـه فلانه متصلدر دیرلر میانلرنده نسبت یاخود مصاهره
اولدقده و بو محلده صله دن مراد یا مودت ومحبتـدر که عطا مقامنه
قائم اولور یاخود قربدرکه اتصال مقامنه قائم اولور وصفر خلو معناسنه
اولوب صفر الاناء دیرلر کاسه خالی اولوب صفیر وصدا ویردیکندن
بعده هر خالی اولان شیده استعمال اولندی برکیمسـه برشیدن خالی ومحروم
اولسه صفرت یده دیرلر وعروقك غدادن خالی اولمسنه دخی صفر دیرلر
حتی عرب انسانك شکمنده برمار اولورکه اکا صفر دیرلر دیو زعم ایدوب
حدیث شریفده لا صفر وارد اولمـدر مآل معنای فقره سنك بکا ارسال
خبر و وصلت وتقربمی طلب ورجا ایلدك که اندن امثال واقرانکك
دست تحصیلی خالی وخائب اولمشدر دیمك اولور * متصدیا من خلق
لما رغمت دونه انوف اشکالك * تصـدی جانبدن رجوع ایدن صدا
وصوتك مقابله سندن مأخوذ اولان مقابله معناسنه اولوب خلة مودت متن
ومحبت معنـاسنه در و باری تعـالی ابراهیم علیه السلامه خلیل تسمیه
ایلدی ابراهیم علیه السلامك باری تعالیه افتقاری اولدیغیچون در
ورغم تراب معناسنه اولوب ارغم الله انفه یعنی باری تعالی انك بورننی ترابه
یلاصق ایلسون دیرلر وفعلت ذلك علی الرغم من انفه ورغم فلان دیرلر که

غضب ایلدیکی کیمسه حقنده خلاف مرضیسی حرکت ایدوب اول
کیمسه‌یی متضجر ایلدم دیمدن کنایه ایدرلر و بعض نسخه‌ده لمارغمت
مکاننه لماقرعت واقع اولوب قرع برشیئی شیء آخره ضربدن حاصل اولان
صوته دیرلر معنای فقره سك بنم مودت و محبتمی طلب وتعرض ایلدك که
اشکال وامثـالك نائل اوله میوب غائب وانفلرینی ترابه ضرب یاخود
ملاصق ایلدیلر کان ذلیل وحقیر اولوب انفنی زمینه ضرب ایتدکلری کبی
بونلره دخی ذل وهوادن حاصل اولدی واثبات ذل ایتمده ترابه ضربی
انفه تخصیص ایتمکه سبب انفك محل کبر وغرور اولدیغیدر که ترکیده
دخی متکبره بورنی بیوك دیرلر * مرسلا خلیلتك مرتادة مستعمـلا
عشیقتك قواده * خلیله خاء معجمه ایله معشوقه و مهمله ایله زوجه معناسنه
اولوب ایکی صورتده دخی ارسال ایده نی ذم وقدح ایدر که خلیله وحلیله
ایچون زوج وعاشق افراط ایله غیرتکش اولور که واسطه‌لق خدمتنده
استخدام دکل بلکه برفرده نزدیك اولمغه رضاداده اولمز ایکن قواده ایله ایکی
ارتکاب ایلدیك دیمش اولور ومرتاد فی الاصل کیاه طالبنه اطلاق اولنوب
بعده مطلقا طالب معناسنه استعمال اولندی ورود وترود برشیء رفق
ملایمتله طلبه دیرلر وقواد بر برینه حرام اولان ایکی شخص میاننی جمع
وتألیف ایدن کیمسه‌یه دیرلر وانقاد الشیء فانقاد له دیرلر خضوع ایلدی
معناسنه وعرب قواده‌یی ام حکیم ایله مکنی ایدوب ابن ابی ربیعه وصف
قواده‌ده بوقطعه‌یی انشاد ایلمشدر * فأتتها طبة عارفة * تخلط الجد مرارا
باللعب * یغلظ القول اذا لانت لها * وتراخی عند سورة الغضب *
واقود من ظلمه مثل اولوب بعضیلر ظلمه برمرأه قواده نك اسمی ایدی که
فجن وفات ایدرسم بنی احراق وخاکسترله مدادتربیه ایدوب عشاق
معشوقلرینه اول مرکب ایله نامه تحریر ایلسونلر که اجتماع و وصلتلرینه
باعث اولور دیو وصیت ایلمشدر وبعض آخر ظلمه‌دن مراد ظلمات لیلدر که
ستر ایدوب اجتماعه معین اولدی دیدی تشکیم فالشمس نمامة واللیل قواد
دیمشلردر مآل فقره معشوقه که یاخود زوجه که رفق وملایمتله مبل
ومحبتنی طلب ایتمك ایچون استعمال ایلدك دیمك اولور * کاذبا نفسك

متن

الك منزل عنها انی * ومخلف بعدها علی واست باول ذی همة * دعته
لمالبس بالنائل * یعنی نفسکه قواده ایلدیکك مرأه‌یه اتصالی ترك
وبنم تحصیلمی عوض یتمك اوزره وعد ایلدك بکا واصلت ایسه ممکن
دکلدر پس نفسکه اولان وعدده کاذب سن یاخود عندکده نفسـك
منزله‌سنده اولان مرأه‌یه اکر ولاده‌یی بکا تحصیل ایدرسك سنی ترك ایدرم
دیو وعد ایلدك زیرا معلومدر که اومرأه‌نك سندن بعد وافتراقه رغبتی
واردر بناء علیه تحصیلمه کماینبغی اهتمام وسعی ایدر و بوامر حصول
پذیر اولمق ممکن دکلدر پس وعدکده کاذب اولدك وخلف برشید نصکره
کلنه دیرلر وسلطانه مناسبت ایله خلیفه تسمیه اولدی وخلف تحریك
ایله مدح ایچون اولوب خلف صالح دیرلر وسکون ایله ذم ایچون استعمال
اولنور تشکیم بو بیتدن مستفاد در * ذهب الذین یعاش فی اکنافهم *
وبقیت فی خلف کجلد الاجرب * واست باول ذی همة بیتی متنبیك
اولوب مآل معناسی سن شول کیمسه‌نك اول وابتداسی دکلسنکه همت
وهوسی نائل اولمسی ممکن اولمیان شیئی داعی وتحصیلنده سعی کوشش
ایتمش اولدیغی سندن مقدم دخی بنم وصلمه هزار شخص سعی ایلدی
اما نائل وصالم اوله مدی دیمك مراد ایدر و بو بیتی متنبی سیف
الدوله‌یی برقصیده ایله واباوائل تغلب بن داود بن حمدانی برخارجی
قبیلـهٔ بنی کلبده حبس ایتمکله سیف الدوله تخلیص وخارجیی قتل
ایلدیکنی قصیـدهٔ مزبوره‌ده ذکر ایلمشدر واصل بیت مذکور بو
کونادر * واست باول ذی همة * دعته لما لبس بالنائل * ومراد خارجینك
امارة وولایته طمعکار ونائل مرام اولمیوب خائب اولدیغی اشعاردر
پس بو محلـده بیت مذکور ایله تمثیل حسن واطیفدر که تحصیلی ممتنع
اولان شیئی طلب ایتمده من جهة المعنی مطابقدر خصوصا الام نائل
ایله تصحیف مراد اولنه اعجب وانسب اولمش اولور متنبینك کنیه‌سی
ابو الطیب واسمی احمد بن حسـین بن حسن بن عبد الصمد الجعفی
الکندی اولوب اوچیوز اوچ سنـه‌سی کوفه محلاتندن کنـده نام
محله‌ده تولد وفقیر ومحتاج ایکن علم ادبه اشتغال ایدوب زیاده وسرعت

بیان ترجمهٔ متنبی

حفظی سیله زمان اندکترینده تحصیل معارف ایلدی حتی ایام
صباوتنده درافین دیمکله معروف اولان محلده جالس وآینده ورونده یه
نکران ایکن دلاللردن برنده یکرمی ورقه دن زیاده برکتاب مشاهده
وطلب وادارۂ نظر ایتمکی اطاله ایلدکده دلال ای فرزند اکرشراسنی
مراد ایدرسك بهاسنی تعجیل ایله اکر حفظنی مراد ایدرسك برآیده
انجق حفظ اولنوردیدی متنبی دخی ای دلال اکر حفظ ایلدم ایسه
بلاثمن کتاب ملکم اولسونمی دیدی دلال دخی مزاح کونه معامله ایله
حفظ ایلدکسه سکاهبه اولسون دیوب متنبی کتابی بدایتندن نهایته
وارنجه بلا تلعثم قرأت ودربغل ایدوب دلال خیرت رسیدۂ دمبسته
اولدی وعلم لغتده امام اولوب ابوعلی الفارسی فعلی وزننده قج جمع
واردر دیوسؤال متنبی دخی بالبدیهه بجلی که جمع بجالدر وبجل
برطائرك اسمیدر وظربی که جمع ظرباندر وظربان برکوچنی دبدکاری
دوبه درو بووزنده ایکیسندن غیری جمع بوقدردیوب ابوعلی زیاده یه
مطلع اولمق قصدیله مطالعۂ کتب لغتده اوچ کیجه پیوسته توغل وثاث
وجداننده ن عاجز اولوب متنبی به ساباخوان اولدی وشعرده جمیع
شعرایه فایق اولوب نظم شعرایله استرزاق وجائزه دن اقل ویسیر
شیئه قناعت وسیاحت بلدان ایدرك بلدۂ لاذقه یه واصل
وعبادین اسمعیله نازل اولوب عبادا کرام و بذل وانعام ومتنبی برمدت
اقامت بعده بادیه ده ناحیۂ عواصمدن سماوه نام موضعه واروب بنی
عبادن برقومه نازل واسجاع کثیره تکلم ودعوای نبوت ایدوب قبیلۂ
مزبوره دن وسائر قبائلدن قوم کثیره تبعیت ایلدی ومزبوره خلقك
تبعیتنه سبب وقایع نادره اولوب ازجمله برکون اهالیٔ قبیله متنبی یه فلان
محلده برناقۂ صعبه وسرکش وار درکه برفرد سوار اولمق دکل نزدیك
دخی اولمق لازم کلسه اهلاك ایدر اکر راکب اولورسك نبی اولدیغکه
اعتماد ایدرز دیدیلر متنبی دخی ناقه جانبنه واروب رکوبنه مکر
وخدیعه ناقه دخی برمقدار تنفر بعده ساکن وملایم اولوب متنبی سوار
وقبیله اولدیغی محله عطف لجام ایدوب قوم مشاهده وتعجب واعتماد

ایلدیلر و برشب نادن استخفا وتواری ایدوب برشخص ایله برطرفه
راهی اولورکن برکلب اوزرینه نبح وفریاد ایلیوب متنبی رفیقنه
رجعتده بوکلبی هلاك اولمش مشاهده ایدرسن دیوب رجعتلرنده
کلبی میت بولدیلر اما متنبی بعض مرتبه سحر بیلوردی که مثلا صدحة
المطر سحردن برنوعدر که برکیسه عصا ایله اطرافنی اداره و برمقدار
کلام تکلم ایلسه اول موضعدن باران منقطع اولوردی ومرویدرکه
یمنده اهل حضرموت واهل سواکندن اولان عربلر صدحه دیدکاری
سحره عارف اولوب کندی قریه لرندن واشتر وکوسفند وکاولرندن
سحر مزبور ایله نزول بارانی منع ودفع ایدوب بر قطره باران باریده
اولمز ومتنبینك نسبی جعفی وجعفی یمندن سواکن قبیله سندن برصنف
اولوب ابو قبیله جعفی بن سعد العشیره ابن مذحجدر ونسبت اولندقده
بنه جعفی دیرلر برروایتده مزبورك پدری اسمی عبدان اولوب کوفه ده
اشتر ایله سقالق ایله تعیش ایدردی و بعض علما مزبوری ابوتمامه
ترجیح ایلمشدر وعلما دیوانیله اعتنا ایدوب قرقدن زیاده شرحی
اولوب برشاعرك دیوانته بورتبه خدمت اولنمامشدر ومزبور نبی
ایدوب مشتهر اولدقده اخشیدیه نك حمصده نائبی اولان لؤلؤ اوزرینه
هجوم واخذ وحبس ایدوب اول اعتقاد باطلدن توبه ورجوع ایتمکله
ازاد ایلدی بعده اوچیوزاوتوزیدی سنه سی سیف الدوله یه انتساب
وقرق التی سنه سی مصرقاهره ده کافور الاخشیدی یه واروب کرمندن
ممنون اولمیوب هجو قبیح ایله هجو وفارسده عضد الدوله ابن بویه یه
انتساب واوچیوز اللی درت سنه سی کوفه یه محمل بندعزیمت اولوب سواد
بغداددن نعمانیه یه وصولنده سنۂ مزبوره رمضاننك یکرمی دردنجی
ارباع کونی بنوضبه قتل ایلدی مرویدرکه متنبی بنوضبه یه ملاقی وکثرت
وغلبه لرین معاینه وفهم وفرار ایلدکده غلامی نزه یه فرار ایدرسن * الخیل
واللیل والبیداء تعرفنی * والسیف والرمح والقرطاس والقلم * بیتنی انشاد
ایلمش ایدك دیدکده متنبینك غیرت وحمیتی فرارنه مانع اولوب رجوع
ودشمنه هجوم ومقاتله ایدرك قتل اولندی مومی الیهك رتبۂ بلاغت

اشعاری معلوم ارباب کمال اولمغله بونحله ثبت وتحریر اولنمبوب
بورساله نك بعض محلنده استدلال طریقی ایله ذکر اولنان ابیات ایله
اکتفا اولندی * ولاشك قلتك اولم تضن بك * قلی شدت بعض متن
معناسنه اولوب فلان یقلیه و یقلوه دیرلر پس واوی قیلانلره کوره
قلودن مأخوذ اولوب قلو رمی معناسنه درکه قلت الناقة براکبها قلوا
اشتر راکبنی رمی ایتدکده رمی ایلدی دیرلر و یائی قیلانلره کوره قلیت
البو یق واللحم علی المقلاة قولندن مأخوذ اولوب مقلاة طعام طبخ
اولنه جق ظرفدر وضن برشیٔ نفیسه بخل معناسنه اولوب * وماهو علی
الغیب بضنین * آیه کریمه سی وماهو ببخیل علی مایوحی الیه ایله تفسیر
اولندی و بظنین قرأت اولنوب وماهو بمتهم ایله تفسیر اولندی مآل
معنای فقره وشك یوقدر که فؤاد اتخاذ ایلدیکك معشوقه لك سکا بعض
وعداوت ایلمش زیرا انی تحصیلده بخل وضنت ایتموب کندی ترك
و بغله الفت ایتمکه اهتمام ایلدی اگرسکا محبتی اولوب عداوتی اولمسه
ع (بر طریق ایله قبول ایتمز محبت شرکتی) تحصیلمده بخل وضنت
ایدردی دیمك اولور * وملتك اذلم تغر علیك * وسنکله طول ودراز
تمتع وتعیش ایتدکله حقوق قدیمه یه مراعات ایدوب تحصیلمده قصور متن
وسکا خدعه ایتمدی * فانها اعذرت فی السفارة لك * عذر برامره متن
اجتهاد وسعیده مبالغه معناسنه اولوب عذر الانسان دیرلر وسعی صرف
ایدوب معذور اوله جق رتبه اهتمام ایلدیکی وقتده * واعذر من انذر *
مثل مشهوردر وسفارت مصالحه یه مشی وسعی ایتمك معناسنه اولوب
کان سفیر متباینین میانده مغمور ومستور اولان حالی کشف ایدر و بر طرفه
راهی اولمغه سفر دینلدی که اخلاق مسافرینی کشف وآشکار ایدر
وفی الاصل صبحك ضیاسنه اطلاق اولنوب سفر الصبح دیرلر مآل
معنای فقره زیرا فؤاده صنکله بنم بینمده مواصلت حصولنه
سعی واجتهاد ومبالغه ایله مصالحه مزده مقدورنی صرف ایتمکله
معذور اولدی دیمك اولور * وماقصرت فی النیابة عنك * وطرفکدن متن
وکالت و نیابتده قطعا قصور ایلمدی * زاعمة ان المروة لفظ انت معناه متن

والانسانیة اسم انت جسمه وهیولاه * زعم دلیلسز قوله دیرلر ومروة
کمال المرء معناسنه در رجولیت تمام الرجل وانسانیة تمام الانسان
معناسنه اولدیغی کبی ولفظ فی الاصل رمی وطرح معناسنه اولوب
لفظت الشیٔ من الفم ولفظت الرحی الدقیق یعنی شیٔی دهاندن
رمی وآردی آسیابه القا ایلدی دیرلر بعده کلامده استعاره اولوب
(ما یتلفظ به الانسان او فی حکمه مهملا کان او مستعملا) کلامی ایله
تعریف اولندی ومعنی کلامك نفسنه دیرلر که لفظ دال ومعنی مدلولدر
واسم برشی انکله بیلنان لفظه دیرلر واول شیئه مسمی دیرلر وجسم
بر جوهردر که ابعاد ثلثه یه قابل اوله یعنی طول وعرض وعمقه قابل اوله
کرك براون ایله متلون اولسون جسد کبی کرك متلون اولسون ماء وهوا
کبی وهیولی یونانی بر لفظ اولوب اصل وصورتی مدبره ماده معناسنه
اصطلاحده جسمده بر جوهر اولوب جسمه عارض اولان اتصال
وانفصالی قبول وصورت جسمیه وصور نوعیه یه محل اولور مآل معنای
فقرتین اویله زعم ایلمش که مروة که کمال المرء در لفظ مروتك نفسی
وسری سن سك وانسانیتکه کمال انساندر بر اسمدر که جسمی وصورتی
مدبر اولان ماده وهیولاسی سن سك * قاطعة انك انفردت بالجمال متن
واستأثرت بالکمال واستعلیت فی مراتب الجلال واستولیت علی محاسن
الخلال * قطعت الامر دیرلر یعنی شك وشبهه دن فصل ایلدم مراد
ایدرلر ودلیل قطعی بوندن مأخوذدر وقطع وفصل بصر ایله ادراك
اولنان اشیا مثلا اجسامده اولدیغی کبی بصیرت ایله ادراك اولنان
امور عقلیه ده استعمال اولنور واستئثار استبداد یعنی مستقل اولمق
معناسنه وکمال کشینك ذاتی وصفاتی انکله تام وکامل اوله وخلال خله نك
جمعی اولوب خله طریقت حسنه معناسنه در واستعلیت واستولیت
وجلال وخلال لفظلرنده لفظیه دن ترصیع وتجنیس اولدیغی
خفی دکلدر مآل معنای فقرات وسنك حسن وجمالده منفرد
وکمال ومعرفتده مستقل وجاه وجلالده رتبه علیایه واصل
وطریقت حسنه واطوار مستحسنه یی قطع واستیلا ایلدیککی قاطعه

متن

وجازمه اولدیغی حالده طرفکدن وصلتمه سعی بلیغ ایلدی دیمك اولور * حتی خلت ان یوسف علیه السلام حاسنك فغضضت منه * غض طرفه دیرلر خفض طرفه معناسنه یعنی اغماض عین ایلدی ودخی کف معناسنه کلوب مآلی حتی بن ظن ایلدمکه یوسف علیه السلام سنی کندی ایله حسن وجمالده تجربه ایدوب سن اغماض عین وکف ایلدك بورساله ده ابن زیدون سرد وتعداد ایلدیکی اوصاف جمیله یه حسن وجمالی ذکرنی تقدیم ایلدی که طائفهٔ زنانك رجاله رغبت ومحبتنه باعث اولان ابتدا حسن وجمالدر بعده مال وجاهدر بناء علیه همم وعلو رتبه یی صکره ذکر وتأخیر ایلدی وحسن وجمالده ابتدا یوسف علیه السلام ایله ضرب مثل اولنوب حدیث شریفده * ذاك الکریم ابن الکریم ابن الکریم یوسف بن یعقوب بن اسحق بن ابراهیم * وارد اولمشدر وکتاب کریمده نسوه دن حکایه * فلما رأینه اکبرنه وقطعن ایدیهن وقلن حاش لله ماهذا بشرا ان هذا الا ملك کریم * وارد اولمشدر که نسوهٔ معهوده یوسف علیه السلامی حسن وجمال ایله توصیف ایلدکلرنده ملکه تشبیه ایلدیلر زیرا طبایع انسانده ثابت ومقرر درکه مخلوقاتده ملکدن احسن برشی یوقدر حتی ابراهیم علیه السلامك ضیفنده قوم لوط معاینه ومشاهده ایلدیلرو بودخی طبایعده مرکوزدر که شیطاندن اقبح برمخلوق یوقدر ونص کریمده صفت جهنم حقنده * طلعها کانه رؤس الشیاطین * وارد اولمشدر رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدرکه لیلهٔ معراجده جبریل امین علیه السلام ایله سماء ثالثه یه عروج ایلدیکمده جبریل امیندن بو شخص مکرم کیمدر دیو سؤال ایلدم یوسف علیه السلام در دیو جواب ویردی بیوردقلرنده اصحابك بعضیسی استعلام ایدوب یارسول الله نیجه مشاهده بیوردیکز دیدکلرنده لیلهٔ بدرده قمر کبی کوردم بیوردیلرمر ویدرکه اسواق مصرده مشی وسیر بیوردقلرنده شمسك آب صافی یه منعکس اولوب دیوارلرده تلألؤ ولمعان ایلدیکی کبی پرتو جمالی تلألؤ ایدردی ونقله بوکونه نقل ایدرلرکه حسن

یوسف علیه السلام جده سی ساره دن مرویدرکه حضرت ابراهیم علیه السلامدن زمانك ملکی اخذ ایتمك قصد ایلمشدرکه حکایه سی معلوم ومشهوردرمرویدرکه یوسف علیه السلام یوزسنه معمر اولوب انتقال داربقا بیوردقلرنده بحرقیومه دفن اولندی بعده موسی علیه السلام نیلدن جسم شریف یوسف علیه السلامی استخراج وینه کندی ایله قرق سنه حفظ ایدوب یوشع علیه السلامه تسلیم و یوشع علیه السلام دخی فتح اریحادن فارغ ونواحی قدسدن یوسف علیه السلامك بیع اولندیغی نابلسه واصل اولوب جسم شریفنی نابلسه دفن ایلدی منقولدرکه برادرلر یکرمی سنه نه اشلدیلر دیو صنع برادراندن سؤال ایلدکلرنده * لاتسألونی عن صنع اخونی واسألونی عن صنع ربی * ایله جواب داده اولوب تقدیره حواله بیوردیلر واهالی سجنه * اللهم اعطف الاخیار ولا تقطع عنهم الاخبار * دیو دعا ایلمشلردی مقبول درکاه عزت اولوب بلدان وامصارده متجدد وحادث اولان اخباره دعا ایلدکلری اشخاصدن اعلم واعرف برفرد بولنماز ایدی ویوسف اسم عبریدر وعبری وعبرانی لغهٔ یهود اولوب معنای لغویسی حسرت زده ومحزون دیمکدر امام فرادن منقولدرکه یوسفده اوچ لغت جریان ایدرکه ضم سین وفتح سین وکسر سین و یوسف علیه السلامی مصره کتورد کلرنده پادشاه ریان بن ولید العملیقی اولوب زمام امور ملکی قطفیر یاخود قطیفیرکه عزیز دیمکله معروف اولان شخص یدنده ایدی وعمالیق وعمالقه برقومدرکه عملیق بن لاوده بن ارم بن سام ابن نوح اولادندن اولوب بلادده متفرق ومنتشر اولمشلردر عزیزك زننك نامی زاعیل اولوب زلیخا دیمکله مشهوره ایدی عین المعانیده زلیخا ضم زا وفتح لام ایله تصحیح اولنمشدر اکرچه السنهٔ ناسده فتح زا کسر لام ایله متداول ومشهوردر وریان یوسف علیه السلامه ایمان کتوروب زمان سعادت نشانلرنده وفات ایتمشدر وبعضیلر مزبوردر تیوزسنه معمر اولوب زمان موسی علیه السلامده ملك مصر اولان ریاندر دیوب * ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات * آیهٔ

کریمه‌سیله استدلال ایدرلر لکن مشهور اولان بودرکه فرعون موسی
فرعون یوسفك اولادندن اولوب آیت کریمه‌ده اولان خطاب ابانك
احوالیله اولاده خطاب قبیلندندر دیو جواب ویرلدی مرویدرکه عزیز
مصر یوسف علیه السلامی اشترا ایلدکده سن شریفلری اون یدی‌یه
واصل اولمشدی واون اوچ سنه خانهٔ عزیزده مکث ایدوب ریان
کندویه وزیر نصب ایلدکده اوتوز یاشنده ایدیلر و بر روایتده یوز یکرمی
سنه معمر اولدیلر صلوات الله علی نبینا وعلیه * وان امرأة العزیز
رأتك فسلت عنه * امرأة عزیزدن مراد حب یوسف علیه السلام ایله (متن)
مشغوفه اولان زلیخادر وشغاف قلبی احاطه ایدر بر جلد رقیق اولوب
برکیمسه عاشق اولسه شغفه الحب دیرلر یعنی محبت قلبنی احاطه ایدن
جلد رقیقه واصل و بالغ اولدی دیمك اولور وسلی کشف وخلاص
وکف معناسنه اولوب سلانی فلان من همی تسلیة واسلانی دیرلر
کشفه عنی معناسنه اولور وسلی عنه الهم وتسلی دیرلر انکشف معناسنه
وسلوانه ضم سین ایله خرزه و بیله معناسنه اولوب زعم ایدرلر اوزرینه
آب باران صب وعاشقه اسقا اولنسه عشقدن خلاص ورهایاب اولور
زعم مزبوره بناء راجز بو بیتی انشاد ایلمشدر * لو اشرب السلوان ما سلیت
مابی عنك وان عنیت * مآل معنای فقره وزلیخانك حسن وجمالکی
مشاهده ایدوب یوسف علیه السلامك محبتندن رهایاب وخلاص
وتسلی‌ده متسلیه اولدی ظن ایلدم دیمك اولور یوسف علیه السلام مصره
مالك اولدقدنصکره زلیخا رخصت‌یاب اولوب برکون مجلسنه داخل
اولدقده (سبحان من جعل العبید ملوکا بالطاعة والملوك عبیدا
بالمعصیة دیدی * وان قارون اصاب بعض ما کنزت * وقارون سنك (متن)
کنز ودفن ایلدیکك مالك بر مقدارینه ظفریاب اولدی ظن ایلدم
قاروندن مرادی کتاب عزیزده مذکور اولان قاروندر و بعض مفسریندن (بیان ذکر قارون)
مرویدرکه مزبورك نسبنده اختلاف اولنوب کیمی موسی علیه السلامك
عم زاده‌سیدر زیرا حضرت موسی بن عمران بن قاهث بن لاوی
ابن یعقوب اولوب قارون دخی یصهر بن قاهث بن لاوی بن یعقوبدر

دیدی

دیدی وقول مزبوری سعید بن جبیر ابن عباسدن روایت ایلمشدر
وابن جریج وسائر علمادن اکثری قول مزبوره ذاهب اولمشلردر و کیمی
خاله زاده‌سیدر دیدی و بو قولی عطاء ابن عباس رضی الله عنهمادن
نقل ایلمشدر و کیمی عمیدر زیرا یصهر بن قاهث شمیسا بنت تباوب ابن
کیا بن یقشان بن ابرهیمی تزوج وعمران بن یصهر ایله قارون بن یصهر
تولد ایدوب عمران تحبب بنت بتوئیل بن کیا بن یقشان ابرهیمی تزوج
وموسی وهرون علیهما السلام تولد ایلیوب موسی علیه السلام قارونك
برادر زاده‌سی وقارون موسی علیه السلامك لاب وام عمیدر دیدی وقول
مزبور محمد بن اسحق قولیدر وقرآن کریمده (ان قارون کان من قوم موسی
آیهٔ کریمه‌سی قرابتنه ومقدما ایمانه دلالت ایدر دیو تصریح اولنمشدر
وموسی وهرون علیهما السلامدنصکره قارون بنی اسرائیلك اعلم
وافضلی وحسن وجمال صاحبی اولمغله منور تسمیه ایدرلردی ومنور تسمیه
اولنمسی قتاده رضی الله عنه‌دن مرویدر و بنو اسرائیلده توراتی قاروندن
اقرأ برکیمسه یوغیدی و بر روایتده موسی علیه السلامك اختیار ایلدیکی
یتمش نفر زمره‌سندن ایدی لکن عدو الله سامری کبی منافق وقومنه باغی
اولمغله بودخی کندوبی اهلاك ایلدی که باری تعالی قارون حقنده
فبغی علیهم بیوردی وعلما معنای بغی قارونده اختلاف ایدوب بعضی
قارون قومنه کبر وتجبر ایله بغی ایلدی دیدی وقول مذکور قتاده قولیدر
و بعضی قارون ثیابنی قامتندن بر شبر زیاده ایتمکله بغی ایلدی دیدی که
عطاء خراسانی قولیدر و بعضی نفاق وکفر ایله باغی اولدی دیدی که
قول ضحاکدر و بعضی قارون فرعونه خدمت و بنی اسرائیله ظلم
وعداوت ایدردی وفرعون قارونی مصرده ایکن بنی اسرائیل اوزرینه
ملك ایلمشدی دیدی وقول مزبوری ماوردی روایت ایلدی و بعضی
موسی علیه السلامه قذف ودشنام ایدنلره بر مقدار مال و برمکه وعد
ایتمکله باغی اولدی دیدی و بو قول ابن عباس قولیدر و بعضیلر کثرت
مال سببیله بنی اسرائیله بغی ایلدی دیدی وقارون حقنده باری تعالی
(وآتیناه من الکنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة) بیوردی یعنی بز قارونه

اموال مدخره كرم واحسان ايلدك شول مال كه صناديق ياخود خزاينى
ثقلى سببيله جماعت دوابى ميل ايتديروب تحملنده زحمت چكرلر وكنز
اموالدن جمع اولنانه اطلاق اولنور كرك قعر ارضده مدفون وكرك
ظاهرده اولسون ومفاتحده اختلاف اولنوب بعضيلر خزينه لرينك ابوابى
مفاتحيدر والتمش استر قوى البنيه يه تحميل اولنوردى ديو روايت ايلدى
وبعضيلر عدد مفاتح درتيوز بيك اولوب قرق عدد چواله وضع ايدرلردى
ديدى وخيثمه انجيلدن نقل ايدركه خزينه لرى مفتاحلرينى توانا واياقلرى
سكلى التمش استره تحميل اولنوب هر مفتاحى براصبع مقدارى وهر برى
برخزينه نك مفتاحى اولوب قارون هرنه جانبه راهى اولورسه مفتاحلرى
معا تحميل اولنوب حديددن اولمغله تحميلنده صعوبت اولوب خشبدن
پرداخته اولندى اولدخى كران اولمغله براصبع مقدارى جلد بقردن
پرداخته اولنوب قرق بغله يه تحميل اولندى ومقاتل مفتاحلرين ايكيشر
درهم وزننده اولمسنى روايت ايلمشدر وبعضيلر مفاتحدن ملابسه
طريقى ايله نفس خزائن مراددر ديدى بعض آخر قتنده مفاتح علم واحاطه
معناسنه اولوب (وعنده مفاتح الغيب) آيهٔ كريمه سيله استدلال ايدر
وقارونه شول كنوز احسان اولنديكه حفظى واطلاعى ناسدن قوت
اصحابى اولان جماعتى اشغال وايلام ايدر يعنى اصناف واعدادى بسيار
اولمغله حساب وحفظندن عاجز اولورلر ايدى وكتاب كريمده قارون
حقنده (قال انما اوتيته على علم عندى) وارد وضمير ماله راجع اولوب علمه
برقاچ قول اوزره اختلاف ايلمشلردر برى قارونك قومى مزبوره نصيح
وپند ايلدكلرنده قارون بارى تعالى بنده اولان خير وصلاحه بناء مال كثير
احسان ايلدى واكر بنده علم اولمسه مالى احسان ايلمزدى ديمك اوله
وبو قول مجاهدكدر وبرى وبارى تعالى بكا مالى فضل وعلمم سببيله
ويردى ديمك اوله وعلمدن مراد علم توراتدر زيرا قوم موسى نك اعلمى ايدى
وبو قول فرانكدر برى دخى علم كسب وتجارت ودهقانيتى ويردى
ديمك اوله وقول مزبورى ماوردى نقل ايلدى برى دخى بارى تعالى
بندن راضى اولديغنه بناء ويردى ديمك اوله كه قول ابن زيددر وبعضيلر

علمدن مراد يوسف عليه السلامك كنوزى علميدر ديديلر اقوالك
برى دخى بودركه صنعت كيميا ايله ويرلدى ديمك اوله وبو قولى ابو صالح
ابن عباسدن روايت ايلدى ابن المسيبدن مرويدركه موسى عليه السلام
علم كيميايه عالم اولوب يوشع ابن نونه ثلثنى وكالب بن يوحنايه ثلثنى وقارونه
ثلثنى تعليم بيوروب قارون يوشع وكالبدن دخى عالم اولدقلرينى تعلم وعلمنه
اضافه ايلدى روايت آخرده بارى تعالى موسى عليه السلامه علم كيميايى
تعليم موسى عليه السلام دخى خواهرينه تعليم وخواهرى قارونه
تعليم ايدوب قارونك كثرت مالنه سبب ودنيا كنديه فتح اولنوب
ذكر اولنديغى رتبه مالدار اولدى لكن ابن جوزى تبصره ده زجاجدن
نقل ايدركه قول اخيرك اصلى اولميوب كيميا باطلدر وابن كثير قارون
صنعت كيميايه عالم ايدى ياخود اسم اعظمى حافظ اولوب تكثير مالده
استعمال ايلدى قولى صحيح دكلدر زيرا كيميانك اصل وحقيقتى اولميوب
اسم اعظم ايله كافرك دعاسى مقبول دكلدر وقارون باطنا كافر وظاهرا
منافق ايدى ديو تفصيل ايلمشدر ونظم كريمده (فخرج على قومه فى زينته
وارد اولوب بغلهٔ شهبايه قرمزى لباس ايله سوار وبغله يى ارغوانى
سرج وصارى زين پوش ايله تزيين ايدوب راكبا قومنه اظهار حشمت
ايدردى وروايت مقاتلده بغلهٔ شهبايه زر سرخدن زين وارغوانى زين
پوش ايله سوار وكندى ايله درت بيك مزين اسب سوار اتباعيله خروج
ايدردى كه فارسلرك دابه لرى ارغوانى زين پوش ايله مزين ايدى
واوچيوز جميله وبياض جاريه معا خروج ايدب قرمزى لباسلر لابسه
وحلى وجواهر ايله مزينه واشهب استره سوار اولورلردى حتى
بنو اسرائيل مفتون وحيران اولورلر ايدى بعده بغى وتكبر طريقنه سالك
اولوب بارى تعالى اهلاك ايلدى وسبب بغى وهلاكنده اختلاف اولنوب
بعض رواة روايتى اوزره چونكه موسى عليه السلام بحرى عبور
وبارى تعالى فرعونى اغراق واهلاك ايلدى موسى عليه السلام حبورهيى
هرون عليه السلامه تفويض وهرون عليه السلامه رتبهٔ نبوت حاصل
اولدى حبوره ديدكلرى بنو اسرائيل هدى وقربانلرين هرنه كتوروب

حضرت هرون دخی مذبحه وضع وسمادن بر آتش نازل اولوب قربانی
اخذ واکل ایدردی وحبوره دنصکره هرون علیه السلامه نبوت
حاصله وموسی علیه السلام رسول اولمغله قارون هرونه حسد ایدوب
یاموسی سنك ایچون رسالت وهرون ایچون حبوره احسان اولنوب
بن برشی ایله بهره یاب اوله مدم صبر وتحمل ایده مم دیدکده موسی
علیه السلام هرونه حبوره یی بن تعیین ایلمدم باری تعالی کرم واحسان
ایلدی دیو جواب ویردکده قارون موسی علیه السلامه بکا آیت
ارادت ایتمدکجه تصدیق ایلمم دیدی موسی علیه السلام دخی رؤسای
بنی اسرائیله برر عصا احضار ایدلك دیو امر وهر بری برر عصا کتوروب
موسی علیه السلام بر قبه یه وضع وباری تعالیدن بیان نیاز ایلدی
عصالرین اصحابی محافظه ایچون اول کیجه انده بیتوتت وصباح اولدقده
هرون علیه السلامك عصاسی سبز وطری واوراق خضرا ایله مزین
اولوب هرکس صنع باری تعالی یی مشاهده ایلدیلر وهرونك عصاسی
شجر لوزدن ایدی بعده حضرت موسی قارونه خطاب ایله صنع باری
تعالی یه مشاهده ایلدکی دیدکده قارون والله بو سنك سحرکدن اعجب
واغرب دکلدر دیوب کندویه تابع بنی اسرائیل ایله اعتزال ایدنجه
موسی علیه السلام خسفنه دعا ایدوب منخسف وهلاك اولدی وبعض
رواة بوکونه روایت ایدرکه وقتا که موسی علیه السلامه آیت زکوة
نازل اولدی قارونه افاده وهر بیك دیناردن بر دیناره وهر بیك درهمدن
بر درهمه وهر بیك شائدن بر شائه وهرنوع شیئك بیکندن برینه زکوة
اولمق اوزره مصالحه اولوب قارون مالینك زکوتی حساب واموال کثیره
اولدیغنه واقف ونفسی اول مقدار مال ویرمکه بخل وبنی اسرائیلی
جمع ایدوب یابنی اسرائیل موسی علیه السلام شمدی یه دك هر شیئی که
امر ایلدی سز امتثال واطاعت ایلدیکز بناء علیه الآن اموالکزی
اخذ وسزی فقیر ایتمك مراد ایلدی دیدکده بنو اسرائیل یاقارون سن بزم
کبیر وسیدیمزسك هر نه کونه رأی وامر ایدرسك امر ایله برسکا انقیاد
ایده رز دیدیلر قارون دخی یابنی اسرائیل فلان زن فاجره یی احضار

ایدرسز واول زنه موسی علیه السلام نفسمه قذف ایلدی دیو
افترا ایله که بعد اداء الخدمة سکا شو مقدار دینار احسان ایده رز دیو
وعد ایدوب زن معهوده موسی علیه السلامه بو افترایی ایدرسه جمیع
بنی اسرائیل اوزرینه خروج ایدرلر دیدی بنو اسرائیل دخی زنی جست
وجویه متفرق ودسترس اولوب قارونه کتوردیلر اولدخی زنه یارینکی کون
بنو اسرائیل تجمع وسن جمله مواجهه سنده موسی علیه السلام بنم نفسمه
قذف ایلدی دیو افترا ایدرسك سکا بیك درهم روایت آخرده بیك دینار
وبر روایتده بر کاسه دینار احسان وکندی نسوه مه الحاق ایدرم دیو زنی
اطماع وایرته سی کون بنی اسرائیلی بر محله جمع بعده موسی علیه السلامه
واروب یاموسی بنو اسرائیل تجمع وسنك خروج وکندیلره امر ونهی
ودین وشریعتی تبیین ایتمکه منتظرلردر دیدی موسی علیه السلام
دخی میان بنی اسرائیله برور یوروب یابنی اسرائیل هر کیم که سرقه ایده
بز اول کیمسه نك یدینی قطع ایده رز وهر کیم که افترا ایلیه بز اول کیمسه یه
سکسن سوط ضرب ایده رز وهر کیم که متزوج اولمیوب زنا ایلیه
بز اول کیمسه یه یوز سوط ضرب ایده رز واکر متزوج ایسه هلاك اولنجه
رجم ایده رز دیدکده قارون یاموسی افعال مذکوره سندن صادر اولورسه
حکم نیجه در دیدی موسی علیه السلام بندن دخی صادر اولورسه
بنه حکم وعظ ایلدیکم کبیدر بیوردقلرنده قارون ایتدی یاموسی
بنو اسرائیل سنی فلان زنه شو مقوله فعل ایلدی زعم ایده یورلر
دیدکده موسی علیه السلام بنمی دیدی قارون دخی نعم دیدکده
موسی علیه الصلاة والسلام مرأهٔ معهوده یی احضار ایدلك دیدی
وقارون زنی احضار ایدوب یافلانه بنو اسرائیلك تکلم ایلدکلری فعلی
موسی علیه السلام سکا ایشلدیمی بنی اسرائیله بحری شق وتوراتی
انزال ایدن باری تعالی حقیچون راست سویله دیو استنطاق ایلدکده
باری تعالی جل شانه زنی راست کولکه موفقه یوروب زن تأمل
وکندی نفسنه خطاب ایله راست کوی اولوبه اجر جزیله نائل اولمق
باری تعالینك پیغمبرینی تکذیب واذا ایله مالدار اولمدن افضل واولی در

ديوب ياموسى بنو اسرائيلك تكلم ايلدكلرى محض ادروغ وكذبدر
وقارون موسى عليه السلام نفسيـنه قذف ايلدى ديو تكلم ايله سكا
شومقدار مال ويرهيم ديو بنى اطماع ايلمشدى ذاتك اول فعلدن بريدر
ديدى وزن تكلم ايدركن قارون سرفرو وساقط وناس ساكت وقارون
مهلكه يه فتاده اولديغنه عالم اولدقلرنده موسى عليه السلام كريه وزارى
ايدهرك سجده يه نازل و يارب سنك دشمنك بكا اذا و بنى افضاح
مراد ايلدى و يارب اكر بن سنك پيغمبرك ايسم قارونك جزاسنى بكا
احسان و بنى قارونه مسلط ايله ديو تضرع ايدوب بارى تعالى ياموسى
رأسكى رفع و مراد ايلديكك جزا ايچون ارضه امر ايله ارض سكا
منقاده اولور ديو وحى ايلدى موسى عليه السلام دخى يا بنى اسرائيل بارى
جل شانه بنى فرعونه بعث ايلديكى كبى قارونه دخى بعث ايلدى هركيم
قارونك طرفدار يدر مكاننده ثابت وهركيم كه بكا تابع ومؤمندر قاروندن
اعتزال ايلسون بيوردقده هركس قارونى ترك ايدوب فقط ايكى كيمسه
قارون ايله قالدى بعده موسى عليه السلام ياارض خذيهم ديو ارضه
قارون ايله اول كيمسه لرك اخذ وخسفنه امر ايلدكده ارض مزبورلرى
كردنلرينه وارنجه خسف ايلدى روايت آخرده خذى قارون واصحابه
بيوردى واول وقتده قارون واصحابى موسى عليه السلامدن عفو طلب
وتضرع وزارى ايدرلردى حتى تماما منخسف اولنجه قارون موسى
عليه السلامدن يتمش كره مرحمت طلب وسؤال ايليوب موسى عليه السلام
شدت غضبندن قطعا التفات ايلميوب ارضه خذيهم ديرايدى ارض
قارون واصحابى اوزرينه منطبق اولوب تماما خسف ايلدى بعده
بارى تعالى ياموسى سنى فظايدن نه شيدركه يتمش كره سندن استغاثه
ايلديلر وسن اغاثه ايلمدك عزت وجلالم حقيچون اكر بكا دعا ايدهلردى
بنى دعالرينه قريب ومجيب بولورلردى ديو وحى ايلدى وقتاده قارون
واصحابى هركون برقامت مقدارى ارضه منخسف اولوب كيدرلر
وقيامته دكين قعر زمينه واصل و بالغ اولمزلرديدى مرويدركه موسى
عليه السلام ياارض خذيه ديدى قارون سرير اوزره جالس وارض

اخذ وسريرى غائب اولوب ينه خذيه ديمدن زائل اولمدى حتى اكثرى
منخسف اولدقده قارون موسى عليه السلامدن ترحم طلب وسؤال
ايدردى وموسى عليه السلام التفات بيورميوب تماما غائب اولدى
پس قارون واصحابى منخسف اولدى بنو اسرائيل كفت وكو ايدوب
موسى عليه الصلاة والسلام قارونى خسف ايتديكه داريني اخذ ايده
ودار قارونك برابنه سى زرسرخدن و برابنه سى سيم خامدن واموالى
دخى اول دارده موجوده اولوب موسى عليه السلام بنو اسرائيلك
كفت وشنيدنى استماع بيوردقده بارى تعالى يه دار واموال قارونى
دخى ارضه خسف ايتدرمسنه دعا ايدوب بارى تعالى انلرى
دخى خسف ايتدردى وموسى عليه السلامه سندن صكره ابدا اطاعت
ارضى بركيمسه يه اعاده ايلمم ديو وحى ايلدى * فخسفنا به وبداره الارض *
آيت كريمه سى قارون حقنده نازل اولدى وابن كثير ذكر ايدركه
قصه قارون بنو اسرائيلك مصردن خروجلرندن مقدم اولمق
فخسفنا به وبداره الارض آيت كريمه سى قرينه سيله غالب احتمالدر زيرا
داردن ظاهر اولان بنيانله اولمقدر واحتمالدركه مصردن خروجلرندن
صكره تيه ده واقع اوله بوتقديرجه دار خيمه لر ضرب اولنان محلدن
عبارت اولور تتكيم عنتره نك بو بيتنده داردن مراد محله خيامدر * يادار
عبلة بالجوا تكلمى * وعمى صباحا دار عبلة واسلمى * مرأنده مذكوردركه
برروايتده داردن مراد منزل ومقام قاروندر زيرا تيه ده حقيقتا دار
موجوده دكلدر وعرب منزله دار تسميه ايدرلر و بعضيلر احتمالدركه وقعه
مزبوره بصره ده اولمش اوله ديدى وظاهر اولان دخى بصره ده واقع
اولمقدر و بعضيلر حماة ايله حمص ميانده واقع اولان مدينه رستن
قارونك شهرى اولمق اوزره روايت ايدرلر والله اعلم * والنطف عثر متن
على فضلة ماركزت * ونطف سنك دفن ايلديكك مالك فضل
وبقيه سنه ظفرياب اولدى ظن ايلرم فضلدن مراد شيئك بقيه سى
اولوب ركز وركاز مدفون مال جاهليه ديرلركه حديث شريفده
* فى الركاز الخمس * وارد اولمشدر ونطف عربدن برشخصك اسمى

اولوب برمقدار ماله اصابت ايتمكله نطف ايله ضرب مثل اولندى
وديرلركه * لوكان عنده كنز النطف * ماعدا ونطفنه كونه شخص
اولديغنده اختلاف اولنوب حقيقتنده واقف اولميانلر سقا اولوب
ارقه سيله سقى ماء ايدركن آب تقاطر ايدردى بناء عليه نطف تسميه
اولندى زيرا نطف لغتده تقاطره اطلاق اولنور ومزبور فقير الحال
اولوب سقى ماايله تعيش ايدركن بر كوب التون بولوب فقردن خلاص
ايله حالنه نظام كلدى ديديلر وبعضيلر روايتنده نطف فقير دردمند
برشخص ايكن اموال كثيره يه ظفرياب اولوب اخفا ايلمك مراد ايليوب
ممكن اولميوب بين الناس تمولى آشكار ومال ايله متهم اولمغله نطف
تسميه اولندى زيرا نطف متهم معناسنه دخى كلور لكن بلادرى
تاريخنده ذكر ايدركه رواياتك اصحى دخى بودر شخص مزبور نطف
بن خيبرى بن حنظلة البربوعيدركه باديه ده بنوتميم ايله اقامت ايدردى
وكسرى طرفندن عامل ووالى اولان بازان كسرايه هديه اولمق
اوزره هرسنه تحف يمن وزر وسيم ومسك وجواهر ارسال وكندى
طرفندن برمقدار معتمد عليه آدم تعيين ايلديكندن ماعدا يمن
جانبندن مرور وعبور ايدن بنى جعددن قافله ايله ارض بنى تميمه وارنجه
معا راهى اولمرينه تنبيه وارض تميمدن عسكره تعيين اولنان مسلح اسب
سوار يمن بهادرلرى كسرايه ايصال ايتمك اوزرينه معتادلرى اولمشيدى
اتفاقا برسنه بنويربوع ارض بنى حنظله ده قافله نك سرراهن آلوب
بنوجعد عربنى ويمن عسكرينى قتل وبازانك كسرايه ارسال ايلديكى
اموالى وبنى جعدك اموالنى جميعا نهب وغارت ايلديلركه رؤساى غارت
كراندن برى ناجيه بن عقال وبرى حرث بن صبلبه ومزبور نطف بن
خيبرى اولوب بونلر فرسان بنى تميمدن ايدى وبوغارتده نطف بن الماس
وساير جواهر ايله مرصع التون كمربند وساير تحفدن ايكى خرج مملو نهب
ومتفرق بيع ايلدم ديدى دفعة اصابت مالده نطفله ضرب مثل اولدى
روايت آخرده كندى عشيرتنك فقراسنه طلوع شمسدن غروبه وارنجه
بذل واحسان وتلف ايلدى حتى فرزندانندن برى بوبيتى انشا ايلدى

ابى

* ابى النطف المبارى الشمس انى * مريق فى السماحة والمعالى *
مباره معارضه معناسنه اولوب فلان يبارى الريح جود او سخاء ديوب
سخاده ريحه اعتراض ايدر مراد ايدرلر ومزبور نطف سببله فرس
وعرب ميانده حروب كثيره جريان ايدنصكره بركون نطف حتف انفه
وفات ايلدى * وكسرى حل غاشيتك * غاشيه مطلقا ستر ايديجى متن
معناسنه در واكرحاشه سنه غاشيه اطلاق اولنور زيرا ساتر اولديغنه
بناء وروز رستاخيزه غاشيه ديرلر اهوال وافزاعيله ناسى غشى
وستر ايلديكنه بناء مآل معنا قواده ابن عبدوسى شول رتبه وصف ايلديكه
كسرا بى غاشيه دار وخدمتكار ظن ايلدم ديمك اولور وملوك فرسه كسرى
وملوك رومه قيصر وملوك تركه خاقان وملوك حميركه ملوك يمندر تبع
وملوك حبشه نجاشى تسميه اولنوب علامت ونشان وضع اولنمشدر
ونسب فرسده اختلاف اولنوب برقولده فارس بن سام بن نوحدر
آخرده فارس بن افريدون بن اسحق عليه السلام اولوب مملكت فرسده
ابتدا تخت نشين وواضع قانون واين اولان فارس اولوب بعض شعراى
عرب فارسى شعرنده ذكر وافتخار ايدردى واهل فرس اعتقادنده
فارس بن كيومرث اولوب كيومرث دخى آدم عليه السلام اولمق اوزره در
وفارس بن كيومرث رياست دنيايه عدم ميلندن ناشى خلقدن منقطع
وپيغوله نشين عزلت وانزوا اولوب روز وشب كندى صفاسنده
ايكن فسق وفساد وبغى وعناد بين الناس متزايد وظلمه نك ظلمى حدى
متجاوز اولوب عدل وداد بالكليه مضمحل وبرباد اولمغله حكماى زمانى
مجتمع واصلاح عالم برملك عادله محتاجدركه حتى مرجع امور ناس
وملجاء عجزه وضعفا ومصدر اوامر ومناهى اوله زيرا جسدكه عالم كبيردر
صلاحنده قلبه محتاج اولديغى كبى عالم صغيرك نظام واستقامت
امورى دخى بررئيس مدبره محتاجدر ديوب فارس بن كيومرث
حضورينه مجتمع وسن جمله مزك اولى وافضلى وپدر بمز آدم عليه
السلامك تعبيه ويادكارى اولمغله سنى جمله يه تقديم وامور بمزى
تفويض وسندن متابعت ايتمكه كلدك ديدكلرنده فارس كنديتك

امر ینه امتثال واطاعت وانقیاد ایتملر ینه اعتقاد ایده جك مرتبه شروط
بیان ایدر انلر دخی اتباع واطاعته عهد ومیثاق وفارسه وثوق حاصل
اولدقده سائرناسدن متمیز اولمق ایچون سرینه تاج شاهی وضع ایلدی
وابتدا تاج لابس اولمق فارسك اختراعیدر بعده لسان آدم علیه
السلام اولان زبان سریانی ایله خطبه قرأت ایلدیکه معناسی باری
تعالی یه شکر ودعا وطلب توفیق وهدایت اولوب نیجه زمان تدبیر مملکت
وعدل وداد ایله حرکت ووفات ایلدکده هوشنك شاه جالس سریر
سلطنت اولدی وملوك فرس مزبور فارسه نسبت اولنور مرو یدرکه
برطفل تولد ایدنجه سمعنه السنه‌دن براسان رسیده اولمیوب انساندن
خالی بر محلده ترك اولنوب تکلمه قدرت کله جك رتبه معمر اولسه زبان
سریانی تکلم ایلمك مقتضای سرشت وطبیعتدر دیو اتفاق اولنمشدر
وفرسك کیومرث وصفنده مبالغاتی اولوب بعضی حضرت آدم علیه
الصلاة والسلام اولمسنه ذاهب اولوب بیك سنه معمر اولدی دیدی
وهوشنك حسن الوجه بر شخص اولوب پدری کیومرثدن صکره
بشیوز سنه پادشاه اولمشدر ورویء زمینه مدبر وعمارات ایجاد ومعادندن
حدید وزر وسیم استخراج وسقی مزروعات ایچون حفر ابار وانهار
مزبورك اختراعیدر وابتدا وحوش صید ولحومنی اکل وجلودنی لابس
اولان مزبور اولوب مدت سلطنتنده دائما خلقی اسلامه دعوت ایدوب
خلق ایله اختلاطی و بر مکانده مکثی اولمیوب سیاح عالم ایدی ابتدا
حیواناتك مونی اخذ وغزل ونسج ایتدیروب خیاطتی ادریس علیه
السلامدن تعلم ایتمشدر ومدت عمری یدی یوز سنه اولوب مزبوردن
صکره طهمورث پادشاه اولوب ابتدا خیل ودوابی سروج ولجام
وسائر اسباب زینت ایله تزیین ایلین مزبور اولوب اسلوب ادریس علیه
السلامده ایدی ومدت سلطنتی قرق سنه ودولت جهتندن قویسی
وسیرت حسنه ایله اعظمی وسیاستده اسبق ملوك فرس در وانلری درت
طبقه دیرلر طبقهٔ اولی پیشدادیه که اول ملوك هوشنك درکه ابتدا سرینه
تاج وضع وسریره جالس اولان مزبور اولوب طوفان نوحدن ایکیوز

سنه صکره‌در بعده طهمورث بعده برادر جمشید ملك واقالیم سبعه یه
مالك اولوب نیروزی احداث ایلدی بعده بیوراسب یعنی ضحاك ماری
ملك واقالیمه مالك اولوب وضع خمار و تخاذ ملاهی ومغنین ایلدی
ونمرود مزبورك بر ناحیه‌ده عاملی ایدی بعده افریدون که بر روایتده قرآن
کریمده مذکور اولان ذوالقرنیندر که اقالیمه مالك اولدی بعده منوچهر
ملك اولوب فرعون موسی مزبورك عاملی ایدی بعده افراسیاب بعده
کوشتاسب ملك اولدی طبقهٔ ثانیه کیانیه‌در ابتدا کیقباد بعده کیکاوس
اولوب مزبورك سیاوش نامنده بر فرزندی ظهور ایلدیکه حسن وجمالده
بی نظیر ایدی بعده کیخسرو بعده کهراسب ملك اولوب بخت نصر
مزبورك عاملی ایدی بعده کیاسب ملك اولوب مصنف کتاب مجوس
اولان زردشت مزبورك زماننده‌در بعده اردشیر بهمن که تخریب
بخت نصردن صکره تعمیر قدس ایلمشدر واقالیمه مالك اولدی بعده
دارا بعده دارا بن دارا که مغلوب اسکندردر طبقهٔ ثالثه اشکانیه که
ابتدا اشکان بن اشکان ملك اولوب زماننده عیسی علیه السلام تولد
بیوردی بعده جوز بن اشکان بعده بیژن بعده کودرز بعده نرسی بعده
هرمز بعده اردوان بعده خسرو بعده بلاش بعده اردوان اصغر
طبقهٔ رابعه اکاسره درکه ابتدا اردشیر بن بابك که ساسان ابن اردشیر
بهمن نسلندندر بعده فرزندی شابور که زماننده زندیق مانی ظهور
ایلدی بعده اوغلی هرمز بعده بهرام بن بهرام بعده بهرام بن بهرام
بن بهرام بعده نرسی بعده هرمز ابن نرسی ملك اولوب نسلندن فقط رحم
مادرده بر ولد قالوب تاجی هنوز تولد ایتمدن اکه وضع ایلدیلر و بعد
زمان شابور تولد ایلدیکه مزبور شابوره ذوالاکتاف دیرلر بعده اردشیر
بعده شابور بن شابور ذوالاکتاف بعده بهرام بن شابور که کرمان شاه
تسمیه اولنمشدر بعده یزدجرد بن بهرام بن شابور بعده بهرام کور بعده
یزدجرد بن بهرام بعده هرمز بن یزدجرد بعده برادری فیروز بعده
بلاش بن فیروز بعده برادری قباد که مزدك زندیق مزبور زماننده
ظهور ایلمشدر بعده کسری انوشروان بن قباد ملك اولوب

ملكندن فرق ایکی سنه مرورنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری وجودیله شرفبخش عالم اولمشدر ونوشروان غلبهٔ
اسکندردن سکز یوز سکسن سکز سنه مرورنده مرد اولوب عظمت
ملوك فرس بونده رسیدهٔ انجام اولمشدر بعده هرمز بن نوشروان
بعده پرویز بن هرمز که شیرینی تزوج ایدندر بعده بنت پرویز ملکه
اولوب رستم قتل ایلدکدنصکره پرویزك عم زاده سی اخشنده بعده
پرویزك دیکر دختری ارزوخت ملکه اولوب قتل اولندقده ملك اولمغه
صالح برکیمسه بولنمیوب اردشیر بابك نسلندن کسری بن مهرخش
نامنده برشخصی تخت نشین ایلدیلرانی دخی قتل ایلیوب تجسس
بسیاردن صکره نوشروان نسلندن اولمق زعمیله فیروز نام برشخصه
الباس تاج بعده قتل اولنوب نوشروان نسلندن فرخ زاد ملك اولوب
اول دخی قتل وشهریار اولادندن یزدجرد ملك اولوب خلافت عثمان
رضی الله عنه زماننده مروده قتل اولنوب ملك فرس ایدی مسلمانه داخل
اولدی وکسری کافك فتحی وکسری ایله جائز اولوب خسروك معربیدر
وزبان فارسیده مکسور اولوب یا تلفظ اولنور ونسبتنده فتح کاف ایله
کسروی دیرلر کسری دخی جائزدر جرمی وزننده وجمعی خلاف قیاس
اوزره اکاسره در زیرا قیاس اولان رانك فتحیله کسرون ایدی عیسانك
عیسون وموسانك موسون اولدیغی کبی کسوردخی کلور و بومحلده
کسرادن مراد نوشروان بن قباد بن فیروز بن یزدجرد ساسانی اولوب
مقدما ذکر اولندیغی کبی نبی اکرم وحبیب محترم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری من بورك زماننده تولد بیوروب * ولدت فی زمن الملك
العادل * بیوردقلری مرویدر لکن حدیث مذکور موضوع اولوب
اصلی اولمادیغنه حفاظ احادیث اتفاق ایلدکلرین علی القاری
مختصر الاحادیثده ذکر و بیان ایلمشدر واقعا نوشروان عادل ومحبت
رعایا تام التدبیر اولوب شرق جانبنده امصار عظیمه فتح ایدوب ملوك
کثیره کندویه اطاعت وانقیاد ایلمشلر در وملك ترك اولان خاقانك
دخترینی تزوج ایلمشدی و پدری قباد زماننده مزدك زندیق ظهور

وناسدن

وناسدن خالی الذهن اولان جهادخی مزبوردن انابت وامرنه امتثال
حتی قباد دخی انقیاد واتباع ایلمشدیکه جمیع ناس فروج واموالده
مساوی ومشترکدردیوب اباحه ایدردی وحیواناتدن سفك دمایی
تجویز ایتمیوب لحم اکل ایلمزدی و برکون اتفاقی مجلس قباده داخل
ونوشروانك مادر یکه حسن وجمالده بیهمتا ایدی مجلسده بولنوب
مزدك مزبوره یی مشاهده وآشفته و بی صبر اولمغله قبادہ بنم صلبمده
ر نجی اولوب سنك بوزوجه که قربان ایله حاصل اوله جقدر اذنکله
مباشرت ایدرم دیوب قباد بد نهاددخی اذن داده اولدقده فرزندی
کسری کرچه صغیر السن ایدی لکن عقل ودانشی تام وکامل اولمغله
بوامرك قبح وکراهتنی فهم واذعان ایدوب مزدکك پاینی تقبیل و بوفعل
کریهه اقدام ومباشرتدن فارغ اولمسنی نیاز مزدك دخی عزیمتندن
رجوع ایلدی چونکه پدری قباد مرد وکسری تخت نشین حکومت
اولدی ابتدا مزدکی واصحابنی قتل ایله اجرای احکامه شروع و بوسیله
اعینده فرسده مهیب وصاحب صولت اولوب جمله سی محبت ایلدیلر
کسری دخی سیرت اردشیری دستور العمل ومملکتی معمور واباد ومظالم
وفسادی خلقدن بالکلیه رفع ودفع واجرای عدل وداد ومبانی
مشهوره وکثیره احداث و بنیاد ایلمشدر ازجمله جبل الفتح فرازنده باب
الابواب نام محله قریب برسور عظیم و برقلعهٔ کبیر وجسیم وضع و بنا
وروميه تسمیه ایلیوب بر بلدهٔ عظیمه دخی بنیاد ایلمشدر بردخی
مشهور افاق اولان ایواندرکه بادی بانی سی ووضع اساسنك شارع
ومبتدیسی شابور اولوب کسری ترفیع واتمام متین ومستحکم بنانك
انشقاقی معجزهٔ نبی آخرزمان اولمشدر صلی الله تعالی علیه وعلی آله
وصحبه اجمعین مرویدرکه هارون رشید ایوان کسرایی هدم واعدام
مراد و یحیی بن خالد برمکی ایله استشاره ایلیوب یحیی ایوان مذکورك
بقاسنده معجزهٔ باقیه اولمغله اعدام مناسب دکلدر دیو هارونی منع لکن
هارون اصغا ایتمیوب هدم اولنمسنه امر و یحیایه سوء ظن ایله مجرد فرس
اجدادك اولوب آثاری مضمحل اولمامق ایچون ممانعت ایدرسن

دیوب هدمنه مباشرت و برشرفه سنی هزار تعب ومشقت ایله کرچه
هدم ایلدیلر لکن مال بی نهایه تلف اولمغله نادم وفارغ اولدقده یحیی
یاامیرالمؤمنین بومقدار هدمنه شروع اولدقدنصکره تماماهدم اقتضا
ایلدی حتی دیمه سونلرکه غیرك بناایلدیکنی هارون رشید هدم واعدام
ایلمدن عاجز اولدی دیدی وهارون تغافل ایدوب ترك ایلدی مرویدرکه
بروقتده ملوکدن بر ملك طرفندن ایلچی کلوب کسری ایوانده پستر
نشین حکومت ایکن مجلسنه داخل وایوانده برمقدار اعوجاج
مشاهده وسببندن استقصا ایلدکده بوکونه جواب داده اولدیلر
ایوانك وضع وبنیادنه مبادرت اولندقده حالا معوج اولان محلی
برفقیره پیره زنك خانه سی اولوب ملك طرفندن اشترا وایوانه ضم والحاق
مراد ایلدکلرنده پیره زن امتناع ومتانت عدم رضا ایله تمرد کوستروب
اطماع وترغیب قصدیله قیمتندن اضعاف مضاعف زیاده مال ویردیلر
روجهله رضا داده اولمدقده بویله کج ومعوج بنا وطرح اولنوب
اتمام اولندی دیو ختم کلام ایلدکلرنده ایلچی بوکونه اعوجاج مستوی
وبی عیب اولمدن احسن واولی در دیدی مرویدرکه طاق کسرانك
بناسی تمامنده پیره زن ملکه کلوب امتناع وتمرددن غرضم سندن
صکره سنك عدل ودادك براثر جلی وآشکار باقی قالوب هرکسك
خبرایله یادنه باعث اوله دیو بوخشونتی ارتکاب ایلدم دیوب اعتذار ایلدی
وکسری ایوانی اتمام واکمال ایلیوب قبه یه برسلسلهٔ دراز آویخته وجرسلر
آویزه وسرسلسله یی خارج قبه یه ارسال ایتدیروب هرکیمکه مظلوم
اوله بکا اعلام ایچون بوسلسله یی تحریك ایلسونکه اوزرندن رفع
ظلم ایله احقاق حق واجرای عدل ودادایدهم دیو منادیلرله خلقه تفهیم
واعلام ایلدی عسکری ذکرایدرکه برکیمسه برینك حقنده حکامه سعی
وغمز ایلسه * حرك فلان علی فلان السلسلة * دیرلرو کسرانك وسط
طاقه زنجیرعدل آویزه ایلدیکی وحشینك حضرت علی مدحنده
اولان بوقطعه سندن دخی فهم اولنور * اکرچه زنجیرعدل ازمجره *
به بندد باین نوشروانی * زمیل شهاب از برای سیاست * به یینی کی

نبرد هر سودوانی * مجره فتح میم ایله کهکشان معناسنه اولوب دیار
عجمده برکیمسه یه سیاست مراد اولنه بورنی داوب برنبره کچوررلر وسوق
وبازاری عبرت ایچون کزدیررلر بناءعلیه میل شهابی نبره تشبیه ایدر
وسیاست اولنان چرخدر منقولدرکه برکون کسری ایوانده پستر
نشین داد ایکن برمارسیه زهرافشان اولهرق باروی ایوانده لانه
پرداخت اولان کبوترك آشیانه سنه توجه وبچهٔ کبوترکو یاکندی یه
نزل وماحضر اولمق ایچون آماده اولنمش کبی اکل وبلع ایتمك ارزوسنده
اولدقده کسری کمان دردست وصنعت تیراندازی یی اجرا ومار
سیاهی اهلاك وافنا ایدوب همسایه مردشمنلرینه بز بویله ترتیب جزا
ایدهرز دیدی و برقاچ کون کذرانده کبوتر منقارنه برحب المش کلوب مجالس
کسرایه القا کسری دخی الوب زرع ایتدیروب ریحان ظهور ایلدی
واول وقته دکین اصلا ریحان مشاهده اولنمامشدی بناء علیه فرحناك
اولوب کبوتر بزه باری تعالینك الهامیله نه خوش مکافات ایلدی الله
تعالی دن رجا ونیاز ایدرمکه بزه دخی رعایایه احسانی ونعمتنه شکری
الهام ایلیه دیوب شکر یزدان ایلدی رواة کثیره روایتی اوزره کسرایه
برقاچ شی مخصوصدرکه ازجمله برفیل بیاضه سوار اولوردیکه قدی
اون ایکی ذراع ایدی واسان سورا عبله مسما بریاقوته مالك اولدیکه
لمعان وضیاسی شمع وسراجدن زیاده ایدی وفلهبذ نامنده بر مطرب
فرحبخشه ظفریاب اولدیکه عود خراسانی دیمکله مشهور اولان
عودی اون ایکی وتراوزره پیدا واختراع ایدوب هرچند برکیمسه
تحریك اوتاری ایله نغمه سنج ونواساز اولهلاهو صداسی استماع اولنوردی
مرویدرکه یاقوتك طبیعتی بارد ورطب اولوب طاعون زماننده برکیمسه
بلع ایلسه اول شخصه طاعون اصابت ایلمز وشیخ نظامینك بوبیتندن
اول خاصه فهم اولنور * دل راحت کن از بلا مندیش * یاقوت
خوراز وبامیندیش * ویاقوتك مقبولی رمانی قرمزی اولانیدرکه
براده سنی نوش ایتسه لروسواسه وخفقانه وضعف قلبه نافعدر ونوابغده
اذاخصتك باقوت * هان علی الدر والیاقوت * شمرادن بری یاقوت اسمی

ایله مسمی بر محبوب حقنده بو قطعه یی انشاد ایدوب قول حسن اولمغله
تحریر اولندی * یاقوت یاقوت قلب المستهام به * من المروة ان لایمنع
القوت * سکنت قلبی وما تخشی تلهبه * وکیف یخشی لهیب
النار یاقوت * مصراع اخیر یاقوت آتشدن متضرر اولمدیغنه
تلمیحدر وکسری ایچون هر کون بر کره اسب وشیر کوسفند ایله
اطعام وتربیه اولنمش برجدی زرقابی زرخالصدن پرداخته تیغ ایله
ذبح وتنوری عود هندی ایله تسخین وکره وجدیی می ناب ایله عسل
ونمك ومسك ایله طلا اولنوب زرخالصدن مصنوع سیخلره بکر یلوب
التون زنجیرلرله تنوره آویزه و بعد الطبخ التون خوانه وضع وکسری
حضورینه احضار کسری دخی اکثرنی اکل ایلدکد نصکره
بقیه سنی ندماسنك زیاده معتبر وملتفت اولانلرینه اهدا وارسال
ایدردی بعده تنور کسر وشکست اولنوب هر کون مجددا بر تنور ساخته
ایدرلردی وکسرانك کمال شوکت وعظمتندن درسرابنده یتمش ملك
حاضر وموجود اولوب التجا واستمداد ایتدکلری هزار کره
واقع اولمشدر وکسرانك سیرت ممدوحه سی کتب تواریخده ذکر وتفصیل
اولنمغله هر برینی بو محلده سرد وایراد تطویله باعث اولمغله بو مقدار ایله
اکتفا مناسب کورلدی از جمله زیر حکومتنده اولان بلداندن برنده
نصبکرده سی بر عامل کسرایه مکتوب ارسال و بو سنه جودت ربیع
ووفرت مزروعات سبیله رعایاسنین سابقه دن ازید ذوقدرت اولمغله
رسوم معتاده دن زیاده رسم اخذ اولنمغه طرفکزدن مأذون اولور سم
هر بار ارسال اولنان رسمك اضعافی تحصیل اولنور دیو افاده ایلدکده
کسری جوابداده اولمیوب سکوت ایله معامله وعامل مجاب اولدیغنی
فهم ایتمیوب افادهٔ مرامده اعادهٔ کلام ایلدکده کسری جواب مکتوبنی
بو کونه تحریر وارسال ایلدیکه مقدما ارسال ایلدیکك مکتوبکه
عدم التفاتمزدن عدم رضامزی فهم ایتمیوب مأمور اولدیغك امردن
منزجر وممنوع اولمیوب ترك ادبه تکرار تجاسر ایلدك اودی مکتوبم
وصولنده کوشکك برینی قطع و بریده و شانك اولمیان خصوصدن

کف ید ایده سن دیو ختم کلام ایلدکده عامل کندی کوشنك برینی
بریده ایدوب متأدب وساکت اولدی سیرت حسنه سنك بری دخی بودرکه
بر شخص پیدا اولوب کیمدرکه بندن اوچ کلمهٔ حکمیه یی بیك دیناره اشترا
ایده دیو هر سوق وبازاری دور وندا وآخر الامر کسرانك کوشنه
واصل اولوب شخص مزبوری احضار وکلمات معهوده یی استنطاق
واستخبار ایلیوب اول شخص حکمت شعار کلمات پندآمیزی بو کونه
سلك ادایه نظم وترتیب ایلدیکه معلومکز اولسونکه ناسك مجموعی خیر او
وکار کذار اولیوب غث وسمین ومتفاوتدر دیدکده کسری تصدیق
و برندن دخی سؤال ایلدکده کرچه جمیع ناس خیرلودکلدر لکن جمله سنه
احتیاج امر مقرردر دیوب کسری تسلیم وکلمهٔ ثالثه یی استخبار ایلدکده
نتیجهٔ مقدمتین مشابه سنده اولان آخر کلام بودرکه چونکه جمیع ناس
یکسان و برابر اولمیوب جمله یه احتیاجدن رها امکانده اولمدیغی معلوم
ومسلم اولدی هر کسه استحقاق واستعدادی مرتبه نظر ولیاقت
واقتدارینه کوره التفات اولنوب خدمات رفیعه ودنیه اربابنه توجیه
وتقلید اولنه دیو ادای مراد ایلدکده کسری محظوظ اولوب
بیك دیناره مستحق اولدك و یرسونلر دیو امر ایلدی وشخص مزبور
قبول ایتمیوب مال ایله حکمتی اشترا ایتمکه طالب کیمدر دیو مرادم مطلع
اولمق ایدی حاصل اولدی دیوب کسرایه وداع ایلدی مرویدرکه
صاحب مجلس ندماسنی استثقال ومجلسندن انصرافنی اشعار مراد
واشارت مخصوصه ایله تفهیم ایتمك دأبی کسری وضع وقانون ایلمشدرکه
هر چند که ندماسنك پردر بیرون اولملرینی مراد ایلیه بالینه اتکا
واستناد و پالرینی مد وارسال ایدوب مصاحبلر متفطن ومجلسنده
چیقوب کیدرلردی کسرادن صکره کلن ملوك دخی اثر کسرایه اقتفا
واتباع و بو مسلکه سالك وهر بری بر اشارت وضع ایلدیلر از جمله
فیروز کوجك کوزلرین اوغشدیررلردی و بهرام سر برآورده اولوب
آسمانه نکاه ایدردی وملوك اسلامیه دن معاویه حضرتلری رضی الله
عنه العزة لله دیردی وعبد الملك بن مروان دستنده بولنان شیئی رمی والقا

ایدردی وعمر بن عبد العزیز دعایه مشغول اولور دی و بو عادات
ملوك مخللا دن مالدار بر کیسه یه نقل وسزلك علامت استقلالکز
نه کونادر دیو سؤال اولندقده یاغلام طعام کتوردیمه دردیدی وکسرانك
نصایحندندر که ابدان انسان غدادن قوته نیجه محتاج ایسه قلوب
دخی اویله حکمتدن قوته محتاجدر دیدی ومراقع قصه سنده واقعدر که
چنکه ملوك ملکی اموال رعیه ایله معمور وتدبیر ایلسه شول کیسه یه
تشبیه اولنور که خانه سنك اساسنی هدم ونقضله سقفنی تعمیر ایده
وکسرینك التوندن برسنی برداخت ایتدیروب در ایله نقش وتحریر
ایتدیردیکه عاقبتلر اولسون برکیسه یه طعام که مال حلالدن اوله
وبقیه سنی محتاج اولانلره بذل واباحه ایلیه وشول طعامکه اشتهاء تام ایله
اکل وتناول ایدرسك حقیقتده اول طعامی اکل ایتمش اولورسون اما
شول طعامی که اشتهاسز تناول ایده سن طعام سنی اکل ایلمش اولور
بر کوشهٔ تخت خسرو نوشروان * پدیدت بزرنوشته منقش بدان *
* کرزهر خوری زدست مرد عاقل * به زانکه شکر خوری زدست نادان *
وکسرایه سؤال اولندیکه کنوز ودفاینك انفع واعظمی ندر جواب
* ایلدیکه کنوز دیدکلری شول کیسه یه کرم واحساندر که کفران
نعم اولیوب کندویه اولان احسانی بیلوب فرومایه لر کبی اکرام ایدنلره
اسائت اوزره اولمیه ودخی کندیدن صکره علم ومعرفتك اثری باقی اولوب
خلق انتفاع ایدهلر بو دخی کلام کسرادندر که کریمك کرسنه لك
وقتنده صولت وغضبندن ولئیمك سیر اولدیغی وقتنده صولت
ومضرتندن حذر واجتناب لازمدر ونوشروانك ورد زبان ایلدیکی
کلمات حکمیه دندر که * لاملك الا بالجند ولا جند الا بالمال ولا مال الا بالبلاد
ولا بلاد الا بالرعیة ولا رعیة الا بالعدل * وهارون رشید سلاطین
معدلت شعار زمرهٔ خامس بن کفار دن دخی اولور سه مس تراب
جسدنه نثر ایتمز خبر صحت اثرینی حصول اطمئنان ایله تصدیق ایچون
مدابنده قبر نوشروانی نبش ایلدکده اون کنکره لی تاج مرصع برسر
و بر کونه جوهر قیمتدار خاتملر درانکشت وسیاه اطلس کفنه پیچیده

آبنوس

آبنوس تابوت ایچنده هنوز وضع اولنمش کبی طری وتازه وکلمات مزبوره بی
تاج کنکره لرینه نوشته و پانده زمرد رمانی قبضه لی برشمشیر مرصع
زرین غلاف موجود مشاهده ایلدکده هارون سبابه کزای حیرت
وبو حال تازیانهٔ ناموس وغیرت اولوب نیجه کارنکو هیده دن فراغنه
سبب اولدی واول مرصعات کرانبها دست تعرضدن مصون ورها یاب
اولسون ایچون اثر قبری ازاله واوزرینه شط ودیاله نهرلری مجمعندن
برجدول ارسال ایلدی ایمدی عدل ودادی پیشنهاد ایدن سلاطین
اسلامیه که * عدل ساعة خیر من عبادة ستین سنة * وعد مقرر
الانجازی ایله اعزاز اولنمشلر در اعلای علیینده مقربان حضرت اولان
اولیاء صالحین ایله همنشین اولمق مقرردر * وقیصر رعی ماشیتك * یعنی
قیصر سنك مواشیکی رعی ایدوب چوبانك اولدی ظن ایلدم قیصر مقدما
ذکر اولدیغی کبی ملوك رومه اسم اولوب روم تسمیه سنه سبب ملوك مزبوره
روم بن عیص بن اسحق ع م نسبت اولنمسیدر روایت اخراده رومیه یه
منسوبلردر لکن روایت اولی صحیحدر زیرا رومیه نك بنا اولنمسی ملوك
مزبوره نك ظهورندن قتی وافر زمان متأخردر ومقدما رومیه یه رماس
تسمیه اولنوب رومیلر ساکن اولدقدنصکره رومیه تسمیه اولندی ابن کلبی
روایت ایدر که اسحق علیه السلامك اوتوز اولادی اولوب برینك اسمی
رومدر وروم اصفر اللون اولمغله اولادینه بنو الاصفر دیرلر مرویدر که بنی
الاصفره حبشه استیلا ونسوانلرینی سبی وغارات ورومیلر بیاض
وحبشه سیاه اولمغله ایکیسندن حاصل اولان اولاد اصفر اللون اولمغله
بنو الاصفر تسمیه اولندی ورومیلردن ابتدا قیصر اسمی ایله مسمی اولان
ابن انطرطوسدر که نامی قیشردر وقیشر تسمیه سنه باعث مادری مزبوره
حامل ووضع حمل ایدمیوب شکمی شق ودریده اولنوب مزبور ظهور
ایتمکله قیشر تسمیه اولندی وسائرنامك تولدی کبی نسادن تولد ایتمدم
دیو افتخار ایدردی بعده قیشر قیصره تبدیل اولنوب ملوك رومه
قیصر دینلدی وقیصر غایت عنید وجبار ایدی ومملکت روم ایله
یونانی ابتدا جمع ایدن قیصر اولوب سببی بودر که قیصرك پدری

متن

انطرطسه ملوك يونانك نسلی منقرض وقلار بطره نامنده برزن ناقص التدبيره منحصر اولوب مملكت يونانه مالكه اولدی ديو اعلام ايلديلر انطرطس دخی تزوج و يونانی كندی ملكنه ضم واضافه ايتمك طمعيله قلاربطره يه ايلچی ارسال وتزوجنی مراد ايلديكنی افاده قلار بطره دخی رد ومخالفت ايلديكی صورتده مغلوبه بلكه هلاك اولمسی امر مقرر بلديكه اجدادی منقرض اولديغی اثناده انطرطس مملكتك برطرفنی ضبط ايدوب قلاربطره نك استرداده اقتداری اولمامشدی بناء عليه تزوجه هزار شوق ايله راضيه م لكن هنوز بعض لوازمده قصوريمزی تكميل ايدنجه يه نی امهال ودعوت ايتديكم زمان تشريف ايتسونلر ديو استمهال وانطرطس دخی وقت موعوده يه منتظر اولوب قلار بطره مكروخديعه طريقنده ذاهبه وتخليص كريبانه برحيله تفكر وملاحظه وكندی نفسنی دشمندن اخذ انتقام ايچون فدا ايدوب ايكمز بردن هلاك اولمغه آيا چاره ندر ديركن اول طرفلرك ريكستان اولان محللرنده بولنور برمار زهرناك اولوردیكه زهری بركمسه يه اصابت ايتسه اول آنده هلاك اولوردی خاطرينه بومار خطور وتدارك ايدوب برشيشه يه وضع وحجلتكاهی بساط فاخره وجواهر نفيسه وازهار وشكوفه لرله تزيين وكندی تاج شاهی لابسه وسريره جالسه اولوب انطرطسی دعوت اولدخی باب قصره واصل و داخل اولدقده قلار بطره شيشه دن مارزهرناكی اخراج ايلدی واول ساعت قلار بطره يی اهلاك وتخت اوزره اولان شكوفه لر خلالنده مأوی ايلدی لكن انطرطس بو حالدن بی خبر وهزار شوق وخرام ايله تختنه توجه وقلار بطره يی سلامنده ظنيله برطرفنه جالس وشكوفه لره دست درازو ذوقياب اولهيم ديركن دستی حيه يه اصابت ايدوب اول آنانی دخی اهلاك ايلدی روايت اخراده ليلهٔ زفافده سم ايله آميخته طعام آماده واحضار وزن وشوهر معا تناول ايدوب هلاك اولدقلرنده انطرطسك فرزندی قيصر لشكر ايله بر محلده قرار وانتظار اوزره ايكن وقعه دن آكاه ويونانی الوب ضبط وملك موروثی اولان رومه الحاق والی سنه ضابط

متن

مملكت اولوب قبسار يهٔ رومی روايت اخراده قبسار يهٔ شامی بنا واحداث وقيصر كه اعظم ملوك رومدر مرد اولدقده اروام مياننده اختلاف واقع وهر بری برطرفی ضبط وملوك كثيره پيدا اولدی و بعض كتب تواريخده مزبوره نك نامی قلو بطره ضبط اولنوب آخر ملوك يونان اولوب بكری ايكی سنه ملكه اولمشدر وحكيمه ومتفلسفه ومعظمه وحكمادن اولوب علم طبده وساير علوم حكميه ده مصنفات كثيره صاحبه سی و بقيهٔ حكماء يونانذر ومار مزبور بر نوع حيه در كه حجاز ومصر وشامده بولنور مسعودی دير كه بلاد خراسانده برنوع حيه مشاهده ايلدمكه برشبر قدی وايكی رأسی اولوب زير يكده قرار وانسان ياخود غيری حيوان مشاهده ايلسه يردن برذراع مقداری پرتاو و بر رأسی ايله لدغ وضرب ايدوب هرنه عضونه اصابت ايدرسه من ساعته اهلاك ايدر مزبور قيصرك اخبارندندر كه عقلاء دولتدن بريله برامر مهم استشاره مراد ايلسه برسند رفاهيت اوزره تعيش ايده جك نفقه وكسوه سنی احسان ايدردیكه تشويش خاطری اولميوب ذهنی تسويه وعقلی سليم اولوب رأی وتدبيری استقامت اوزره اوله و برمطلب ومرادی تخلف و برنعمت زائل اولسه حيله اندن كف نفسدر وبلدن يأسدر ديردی وابتدا ملوك رومدن مشتهر اولان غالبوس اولوب بعده بولوس بعده اغشطش كه لقبی قيصردر ملك اولوب مزبور قيصر مصر وشامه مالك وبنی اسرائيل تحت حكومتنه داخل وعيسی عليه السلام مزبورك زماننده قدم نهادهٔ سرای وجود اولمشدر بعده طيبار يوش ملك اولوب طبريه يی بنا ايلدی بعده غانيوس ملك اولوب زماننده عيسی عليه السلام سمايه رفع اولندی بعده قلوذيوس بعده يارون بعده ساسيانوس بعده طيطوس كه ثانی مخرب قدس شريفدر بعده ومطيثوس بعده باروانس بعده اوزنابوس كه صاحب مجسطی بطليوس مزبور زماننده در بعده انطونيثوس بعده م فوش بعده قومودوس كه زماننده جالينوس ظهور ايلمشدر بعده نوطنجوس بعده سيباروس بعده انطونيثوس ثانی بعده اسكندروس بعده مكسمينوس

بعده عزوز يانوس بعده رقيانوس كه اصحاب كهف مزبوردن كهفه فرار
ايتمشلردر بعده غالينوس بعده اريانوس بعده فلوذس بعده اورقلينوس
ملك اولوب صاعقه دن مرد اولدی بعده فروقوس بعده وقليطانوس كه
ملوك رومدن اخر عبدهٔ اصنامدر بعده قسطنطين مظفر كه روميه دن
زنطيه يه نقل وسورنى تعمير وقسطنطينيه تسميه ايلدی واساقفه يی
جمع ودين نصرانيه يی وضع ايلدی ومادری هيلان بيت المقدس جانبنه
توجه وراهى اولوب خشبهٔ صليبى اخراج واقامت عيد ايدوب عيد
الصليب تسميه اولندی وقامه وكنيسه وحمص ورهانى بنا ايلدی بعده
قسطنطينك اوچ نفر اولادی ملك اولوب بعده كليانوس كه شابور ايله
عقد صلح ايلمشدر بعده البطيانوس بعده ابونيانوس بعده جرطيانوس
بعده ناورونيوس كبير بعده ارقيارنوس بعده ارنوبروس بعده ناودونيوس
كه زماننده اصحاب كهف متنبه اولمشدر بعده مرقيانوس بعده والنطبس
بعده لاون بعده زينون بعده اسطينوس كه مدينهٔ حماة سورنى تعمير
ايلمشدر بعده اسطينوس ثانى بعده قطينوس بعده طيرنوس اول بعده
طيرنوس ثانى بعده ماريقوس بعده مرقوس بعده قوقاس بعده هرقل
كه زبان روميده نامى اوقليس اولوب مزبور ملكك اون ايكنجى
سنه سى هجرهٔ نبى عليه الصلوة والسلام واقع اولمشدر ومزبور ايله
دولت روميه منتهى وپريشان اولمشدر ونبى اكرم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرى بويله خبر ويرمشلر ايدی * والاسكندر قتل
دارا فى طاعتك * يعنى اسكندر دارايى سكا اطاعت وانقياد ايتمك
ايچون قتل ايلدی ظن ايلدم مومى اليه اسكندر بن فيلقوس يونانيدر
وبعض كتب تواريخده پدرينك نامى فيلبس ضبط وتحرير اولنمشدر
ونسبت يونانده اختلاف اولنوب ابن كلبى ذكرى اوزره يونان بن تعبه
اولوب اسحق عليه السلامه منتهى اولور ويعقوب الكندی
روايتنده يونان عربدن قحطانك برادری اولوب اولاد عامردندر كه
يمندن ديار رومه نزول ورومده اقامت ايلدكدن صكره لسان عجمى
تحصيل واول طرفده موجود اولان روملرايله تكلم ايدردی الكن اصح

متن

روايات كه روايت رقاشيدر يونان بن يافث بن نوح عليه السلام اولوب
عرب وروم ايله قطعا علاقه سى اولميوب انجق بحر رومى ساحلنده
مكث واقامت ايتمكله بعض اروام ايله مجاورت والفت ايلمشدر
مومى اليه يونان حسن الوجه وسديد العقل وكثير الهمه اولوب
ساحل بحر رومده براز زمان مكث ايله اولاد واتباعى كثير ووفير اولمغله
كندی واولادی توطن وصاحب سروسامان اوله جق بر مكان فسيح
الاطراف تجسس وآخر كار مغرب زميننده افقينه نام بر بلده ده اقامت
وارام وسراى وبيوت وقصور بنيادلرينى وضع واتمام ايدوب نسل
واتباعى متزايد ومملكت واياللى وسيع وصولت وقدرتى كماله رسيده
واقليم عدمه احتضاری پديد ونمايان اولدقده فرزند بزرگى چون
وصيت حسنه وقائم مقامى اولمسنه توصيهٔ مستحسنه ايدوب مرد اولدقده
وصيتنى اجرا ومغرب زميننده افرنج طرفندن بلاد غربى وصقالبه
وتوابعنى ضبط وتصرف وپدری مقامنى جميعا احاطه ايلدی
وبرمقدار وقت كذراننده بخت نصر كه فراعنه دن مصره استيلا
وتغلب ومغرب زمينه واصل وبلاد يونانه هجوم وغارتكر وملك فارسه
هرسنه ادا ايتمك اوزره يونانه خراج وضع وتعيين ايدوب اسكندر
ظهورينه دكين خراج معين مستقر وباقى اولمشدر ومزبور بيت
المقدسى تخريب بعده مصری ايدی قبطدن اخذ وتخريب ايدوب
قرق سنه مصر مسكون اولميوب بعده ينه قبطه ردانلردخى تعمير ايلدكده
كندی طرفندن بر والى نصب وتعيين ونيجه زمان مصر مقهورده قالدی
وبخت صنم بابليه ابن معناسنه ونصر فتح صاد مشدده ورا ايله بخت
نصری تربيه ايدن شخصك اسمى اولوب بخت نصر بابل قراسندن
بر قريه دن ظهور ايدوب مجهول النسب بر شخص اولوب سحرهٔ فرعون
كبى ايماننده اختلاف اولنمشدر واسكندرك نسبنده اختلاف اولنوب
بعضيلر والد يونانيدن اسكندر بن فيلقوس اولمسنه ذاهبدر واصح روايات
بودر وبعضيلر اسكندر بن مصعب اولوب پدری صعب ارباب حرفدن
ونسيج ثياب ايتمكله وفاتندنصكره مادری اولان هيلانه حجره ده ساكنه

اولوب یونانڭ قسطنطنیه ده احداث ایلدکلری صنایع خانه که
هر صنعت اربابنی مشتمل اولوب اطفال سوقیان رسیدهٔ سن تمیز اولدقده
اول کارخانه یه کتوروب پیشه لری ارائت وقنغی سنه میل ومحبت ایدرسه
اول پیشه استادنه تسلیم وتعلیم ایدنجه انده اقامت ایتدررلردی دیو استماع
واسکندرله قسطنطنیه جانبنه محمل بند عزیمت واول کارخانهٔ عبرتنمایه
واروب اسکندره صور صنایع عدیده یی ارائت ایلدکده اسکندر تاج
ملکه توجه ودستی اوزرینه وضع وهر چند که مادری زجر ایدردی
اسکندر منزجر اولمیوب تاجی دستنه الوردی وبو حاله رئیس کارخانه
مطلع ومادر اسکندره سن هیلانه وبو طفل فرزند کیمدر دیو استنطاق
ایلدکده بلی هیلانه یم وبو فرزند مدر دیوب رئیس اسکندره توجه
وخطاب ایدوب سن بر ملك عظیم الشان سنکه شرقدن غربه وارنجه
بلادی ضبط وحکومت ایدرسك دیو تبشیر ایلدی لکن بو قول مردوددر
زیرا جمیر ایله یونان میاننده ازمان کثیره مرور ایلمشدر وقسطنطنیه
عیسی علیه السلام اسمانه رفع اولندقدنصکره بنا اولنمشدر دولت یونان
ایسه ظهور عیسی علیه السلام وقتنده منقرض اولمشدر پس روایت
صحیحه اسکندر بن فیلقوس اولمقدر وحمیر حاء مهمله نڭ کسری
ومیمڭ سکونی ویانڭ فتحی ایله تمیمدن ابو قبیله درکه پدری سبا بن
یشجب بن یعرب بن قحطان اولوب زمان اولده ملوك بونلردن ظهور
ایلمشدر وحمیرڭ اسمی عرنجمدر وموما الیه اسکندره ذو القرنین تسمیه
اولنمسنه باعث کتاب کریمده مذکور اولان ذو القرنینه تشبیه ایلدیلر که
ملکی قرنی شمس اولان شرق وغربه متمادی ومتصل اولوب اکثر بلادی
بلکه جمله سنی ضبط ایلمشدر وحکیم ارسطالیس فیلقوس زماننده
اولوب تعلیم حکمت ایچون اسکندری ارسطویه تسلیم وپنج
سال خدمت حکیم مزبوره اشتغال وتعلم حکمت وادب ایله صاحب
کمال اولمشدر که اسکندر کبی بر فرد ملازم مجلس ارسطالیس اولمامشدر
بعده پدری فیلقوس علیل وامارت موت آشکار اولدقده ملکی اجانب
تصرفنه کیرر خوفیله اسکندری دعوت وولی عهد وجمله خلق

اسکندردن اتابت ایلدیلر مرویدرکه تماما دنیایه درت کیمسه مالك
اولمشدر بری سلیمان علیه السلام وبری مزبور اسکندر ایکیسی دخی
کافردرکه بری نمرود وبری بخت نصردر وفقرهٔ مزبوره ده ذکر اولنان
دارادن مراد دارای اصغر بن دارای اکبر ازدشیردرکه عظمای
ملوك فرسڭ مشهور ومعروف اولانلرینڭ بری اولوب اسکندرڭ پدری
فیلقوسدن هر سنه زرخالصدن پرداخته بیکر بیضه که هر بیضه بیك
مثقال اولمق اوزره مقطوع نامیله اخذ ایدردی وبو مقدار مال اخذ اولنمق
دارای اصغرڭ اجدادی عادتلری اولمغله مخالفت اولنمازایدی چونکه
اسکندر سریر آرای ملك اولدی مال مقطوعی دارا طرفنه ارسال ایتمیوب
زمانی بر مقدار مرور ودارا اخیره غضبناك اولوب تهدید وتوبیخی متضمن
بر نامه وبر طوپ وچوکان بر دستمال ایله سوسم ارسال واکا تلمیح واشارت
ایلدیکه چونکه سن هنوز بر طفل اندك سالسن بو طوپ وچوکان ایله
لعب وبازی یه مشغول اول واکر مال مقطوعی ارسالدن تکاسلدن
مرادڭ بنمله مقاومت ایسه بو سوسم مقداری لشکر بیشمار جمع وسنڭ
مملکتڭ ضبط ایدرم دیو کوشمال مراد ایلدکده اسکندر جوابنامه سن
بو کونه تحریر وارسال ایلدیکه کوندردیکڭ طوپ وچوکان ایله تیمن وتبرك
ایلدم زیرا دنیا طوپ کبیدر قریبا انکله ملاعبه وسنڭ ملککی کندی ملکمه
اضافه ایدرم سوسمله دخی فال خیر ایلدمکه طعام نعمت باری تعالی
فی حد ذاته حرارت ومرارتدن بعید بر خوش غدادر اول ماکیاندن
بیضه لر پیدا اولوردی بن انی ذبح ولحمنی اکل ایلدم دیو نامه دارایه
واصل اولدقده خشمناك عسکر انجم شمار ایله اسکندر اوزرینه هجوم
اولدخی لشکرین جمع ودارایه جزیرهٔ نصیبینده مقابل اولوب دارا مقاتله یه
عزیمت ایلدکده اسکندر بر ایلچی ارسال ایدوب ای ملك عظیم الشان
غافل اولمه که ملوك خونینی سفك وبزان ایتمك امر مستحسن دکلدر
وخانهٔ دان قدیمی هدم واعدام مذمومدر وبغی وفساد وعقباده غیر محمود
وحرب وقتال غیر مأموندر وعسکرڭ سنڭ سوء خلقکه بناء روکردان
وملامتکناندر بو عزیمتدن فارغ وپند ونصیحتمله عامل اول دیو مشفقانه

نصیحت ایلدی لکن دارایی عجب وغرور احاطه ایدوب قطعا التفات
ایتمیوب صف کشیدهٔ قتال اولدقده اسکندر دخی حربه اغاز و وافرزمان
مقاتلهٔ طاقتکداز ایدوب ایکی طرف عسکرینه ملال وکلال کلدکده
اسکندر راه حیله یه سالك اولوب ندا ایتدردی که ای لشکر دارا
معلوم کزدر که سزلر بکا نه کونه کبر وعجب ایله ترهیب وتهدیدی حاوی
نامه لر ارسال ایلدیکز و بن نه کونا متواضعانه مواعیدی محتوی مکتوبلر
ارسال ایلدم وتمادی قتال ایله نیجه بی جرم بهادر رودلاوران هلاك وتلف
اوله یور امدی هر کیم که بنم طرفمه کلوب دارایی ترك ایده بی نوالر یکزی
ماله سیر وتوانکرلریکزی برملك دلیر رتبه سنه واصل وعالمدن مستغنی
ایدرم دیوب عسکر فرسك بونداکوشلرینه رسیده اولوب دارادن
روکردان اولدقلری دخی محقق اولمغله دارانك مقربلرندن ایکی بهادر
قتل دارایه تجاسر وقفاسندن بر زخم شدید ایله اسبندن زمینه غلطان
ایلدیلر روایت آخرده عسکر دارایه اضطراب وپریشانی عارض اولوب
انهزام روغمون اولدقده دارا مقرب وارکان دولتندن اوچیوز نفر آدم ایله
فرار ایدوب کشتندهٔ دارا اولان ماهیار ایله جانوسیار دیدکاری وزیر
وخزینه دارلری معافر اروانثای راهده اکر دارایی قتل ایدرسك
اسکندر بزی بر کشوره پادشاه ایدر شمدنصکره دارا تاج وتختی نرده
کورر دیوب خنجر ایله قتل ولی النعمی یه تجاسر ایلدیلر نتکیم فردوسی
شهنامه ده دیمشدر * چو دارا چنان دید برکاشت روی * کریزان
ودرکریه مویه موی * برفتند بادشاه سیصد سوار * زلشکر هر انکس که
بد نامدار * ودستور بودش کرامی دو مرد * که با او بدندی بدشت نبرد *
یکی دو بدی نام او ماهیار * دکرموررا نام جانوسیار * چو دیدند کان
جنك بسود کشت * بلندا ختر نامدار کذشت * یکی باد کر کفت کین
شور بخت * ازین پس نبیند دکر تاج وتخت * بباید زدن دشنهٔ بربرش *
ویا تیغ هندی یکی برسرش * سکندر سپارد بما کشوری * برین بادشاهی
شویم افسری * همیرفت با او دو دستور او * که دستور بودند کنجور او *
مهین برجب وماهیارش براست * چو شب تیره شد از هوا باد خواست *

یکی دشنه بکرفت جانوسیار * بزد بر بر وسینهٔ شهریار * نکون شد سر
نامبردار شاه * ازو بازکشتند یکسر سپاه * بنزدیك اسکندر امد وزیر *
که ای شاه پیروز رامش پذیر * بکشتیم دشمنت رانا کهان * سر امد بر وتاج
وتخت مهان * واول اثناده اسکندر دارایی قتل ایتمیوب حیاتده ایکن بنده
کرفتار ایدوب حضوریمه احضار ایدك دیو ندا ایتدردی همانده اول
ایکی شخص کافرنعمت مژده کان اسکندره کلوب احوالی بیان اسکندر
دخی شتاب ایله اسبدن نازل ونزدیك دارایه واصل اولوب قتل اولنمسی
مرادی اولمدیغنی تقریر واعلام ایلدی واول وقتده دارانك جان
شیریندن برمق قالوب مقدر بو یله ایمش دیدی * درین صحرای بی پایان
غبرا * سکندر خورد اسب عمر دار * یعنی عمری اسبی سورجدی
سکند خورد * مثل اولوب برکیمسه نك آنی یا کندی پای لغزیده اولسه
ایراد اولنور (این ازفلکست وازحسن نیست) مصراعی دخی مثل اولوب
بنم صنعم یوقدر مقدر بو یله ایمش دیه جك محلده ضرب اولنور مقرری
بودر که محمد شاه نهاوندینك برچرکین فرزندی تولد ایتدکده زنینه
تهمت ایدوب بو ولد بنم دکلدر حسن کلاه دوز نام برچرکین کیمسه
ایله زنا ایدوب اندن حاصل اولدی دیدی خاتون دخی بو مثلی ایراد
ایلیوب شاعر ماجرایی حکایت ایدوب دیدیکه * چون بازن خویش
کفت شد محمد * کین بچهٔ زشت کارمن نیست * این ازحسن کلاه
دوزنست * حقا که درین سخن نیست * زن نیز جواب بختهٔ کفت *
این از فلکست وازحسن نیست * بعده اسکندر دارایه بروصیتك
وارایسه تنفیذ ایدرم دیو نوازش دارا دخی وصیتم قاتلم اولان ایکی
شخصی قتل ایله که کرم واحسانمه نائل ودولتمده مراتب علیایه واصل
اولمشلردی وحرم سرای عصمتمده بردختر پاکیزه م واردر که نامنه
روشنك دیرلر کندوکه تزویج وفرزندك تولد ایلدکده نامنی اسفندیار
تسمیه ایلیه دیوب تسلیم روح ایلدی اسکندر دخی اول ایکی شخص
کافرالنعمی احضار وولی نعمتنه خیانت ایده نك جزاسی قتلدر دیو
اشدعقوبتله قتل ایدوب سائر عسکر فرس پریشان اولوب اسکندر تختکاه

دارا اولان بابله راهی وسیر پردارایه جالس وخزینه وجواهراسلحه سنی
ضبط وروشنك بانویی کندویه تزویج ونکاح ایلدی روایت آخرده
روشنك دارانك زنی اولوب حسن وجمالده عدیم المثل ایدی مرویدرکه
اسکندر روشنکه تقرب ایتمیوب خوفم بودرکه بن دارایه غالب اولدم
روشنك دخی بکا غالبه اوله دیردی ودارانك مدت ملکی اوتوز سنه
اولمق اوزره روایت اولنمشدر چونکه اسکندر مملکت فرسی ضبط
ایلدی کندی عسکریله لشکر فرسی جمع ایلیوب بیك کره بیك روایت
آخرده دخی اکثر عساکره مالك اولوب مملکت فرسده اولان آتشکده‌لری
هدم واعدام ومجوس وآتش پرستلرك علماء وداNشمندلرین قتل ایدوب
عظما واشراف فرسی دخی قتل ایتمك ایچون استادی ارسطالیس
ایله استشاره‌یی متضمن برمکتوب ارسال ایلدکه مآل مکتوب بودرکرچه
بوکردش کردون حوادث روزکار ووقایع نه قباب واژکونه مساعده سیله
کام دل حاصل اولدی لکن جناب والامنزلتلری حکمتنه ضروری
احتیاجمزی ورأی سدید اصابت مدارلرینه بدیهی افتقارمز اعتراف
واقرار اولنوب انکاره مجال امر محال اولمغله هرخصوصده اعانت
وامداد بیورمکز لازم واقدم اولدیغی حضور عالیلرینه اعلامدنصکره
دارای اصغر ایله محاربه اثناسنده ایکی شخص بدسرشت قتل
ولی النعمی‌یه تجاسر ومقابله سنده بزدن کرم واحسان ومراتب
علیایه نائل وصاحب سروسامان اولمق ارزوسیله تبشیر ایلد کارنده
کاربدلرینه جزاء ومکافات اولمغیچون قتل ایلدم وارض جزیرهٔ بابلدن
کذر وفارسه وصول میسر اولدقده ملوك زاده‌لری واشراف واعیان
فارسی جمع ایدوب کوردمکه هربری برمرد شجیع وتمرد وعنادلری
قوی وبزه انقیاد واتباعلری امکانده اولمیوب لشکر فرسه تغلبمز قضا
وارادت ازلیه ایله اولمش یوخسه العیاذبالله تعالی برکره فرصتیاب اولسه‌لر
کندولره عسکر انجم شماراله مقاومت ممکن اولمدیغی معلومم اولمغله
ملوك زاده واشرافی قتل وعدم ملکنه راهی اولان اسلافنه الحاق
ومقتضای عقل ودانش ومبتغای حزم اجتناب اولدیغی بی مرادر که

خوف

خوف دشمن برطرف وقلوب امن وراحت ودفع رعب وخوف ایدردی
لکن بادیٔ رأی ایله عمل وعجله دأب دور بینان وعادت عاقبت اندیشانه
مخالف وغیر محمود اولدیغندن ماعدا جناب دقیقه دانه وحکمت شناس
وصاحب اذعاندن استفسار واستمداد ایتمدکجه برامره مباشرتنه احتمالدر
امدی کرم بیوروب رأی صائب قرینلرینه حواله اولنان عقدهٔ مشکلمز
حل وبیان بیوروب سزلر وبزلر دائما سلامت وعافیتده اولاز والسلام
وارسطالیسك مکتوب اسکندره جواب اولمق اوزره تحریر ایلدیکی
مکتوب بودر طرفمزه مکتوبکز کلوب ادارهٔ نظر اولنوب بزمله استشاره
بیورلدیغی معلومز اولمشدر بزم رأیمز ملك حضرتلرینك رأینه کوره
وجود عندنده عدم مثابه سنده در لکن امر بکرره امتثالا وسع وقدرتمز
مرتبه سی ملاحظه اولنوب ذهنمه لایح اولان بودرکه البته هر بقعه
ومکانه فضل وشرفدن برقسم احسان اولنوب ارض فارسه اقسام
فضائلدن شجاعت ومکنت وقوت ویرلمشدر واکر ملوك زاده واشرافی
قتل ایدرسك لاجرم منازل ومراتبلرینی اسافل واداني وفرومایکان
وارث وقائم اولور ملوکه ایسه بوندن اعظم واکبر بر بلیه یوقدرکه اسافل
غالب واعالی ذلیل اوله رأیکز بوندن اقبح واشنعدرکه اعالی واصل زاده‌یی
اهلاك واسافل فرومایه‌یی ضروری مقاملرینه اقامت ایتدرمکه محتاج
اولورسز امدی غایت بوندن حذر ایله که فرصت ایادیٔ فرومایه‌کانه
کیردکده ایچلرندن بری طغیان ایتمك لازم کلسه سنك عسکرك ورعایای
مملکتنك اوزرینه هجوم وخراب وبرباد ایدوب مملکتنکی پریشان
ایتمسی امر مقرردر پس مناسب اولان اصل زاده واشرافی جمع ومملکت
فرسی میانلرنده توزیع وهربرینه برر قطعه تعیین وسرلرینه تاج وضع
وسریر شاهی‌یه اجلاس ایدوب هربری ملکنده مستقل ومستبد
اولسون مملکتلری برر ناحیهٔ صغیر الدائره ایسه ده انلر تاج شاهی لابس
اولدقده بربرینه سرفرو وبرفرده خضوع وخشوع ایتمیوب هربری آخره
کردنکش اولوب میانلرینه عداوت دوشوب کهی معارضه وکهی مقاتله
کیمی غالب وکیمی مغلوب وهارب وکیمنه ادبار وکیمنه اقبال روی نمود اولوب

هر برى سكا اموال وخزاين ارسال ودعواى تقرب وانتساب ايله مباهات
وامر يكه امتثال وحضوركده خدمت وغيابكده ثنا ومدحت ايدوب
سن مملكتكده اولدقجه اعاديكه اولان دشمندن امين وسالم اولوب برطرفه سفر
وحرب ظهور ايتسه انلر نصرت واعانتكه اقدام وكوشش ايدوب
مملكتكك نظامى برقرار ومتمادى اولور والسلام وقتاكه اسكندر
ارسطونك مكتوبنى ملاحظه ايلدى نفس الامره مطابق وشان ملوكه
بوكونه حركت لايق اولديغى معلومى اولدى ملوك زاده وكبار
واعيانه ملكى توزيع ايلدى و بونلره ملوك طوائف تسميه ايدوب شرق
جانبنه توجه ايليوب ملوك طوائف سوقيله مدينهٔ اصفهانى وهراتى
وثمرقندى بنا واحداث ايلدى بعده اقليم هنده راهى وتختكاه
كنيد هندى يه قريب اولدقده كنيد هندى يك فيل دمانه يك
مرد تيغ زن سوار وفيللرك خرطوملرينه بر تيغ هندى بند ايدوب لشكر
اسكندره هجوم واسكندر عسكرينك اسبلرى فيللردن هراسان
ومدبرا فرار ايلدكلرنده اسكندر برمحله نازل ونحاسدن برفيل مهيب
الشكل صورتى پرداخته وجوفنى غاره شالى خالى ايتديروب اسبلره ارائت
وميانلرينه وضع وهزار مشقتله تأليف ايدوب اسبلره فيل ايله موانست
حاصل اولدقده فيل ساختهنك جوفنى نفت وكبريت ايله مالى وفيلى آلت
حربله تزيين وكندو اسب سوارلريله دشمنه توجه وطرفيندن آتش
قتال مشتعل وهندى فيللر لشكر اسكندره هجوم ايلدكده فيل مصنعى
اوزرلرينه يوريدوب فتيلهٔ نفتى اشعال ايلدكلرنده عسكر هند فرار
وفيللر دهشتلرندن حركته بى مجال اولوب بى توقف فرار ايلديلر
وعساكر اسكندر خرطوملرينك تيغ آتش بارايله دوكمه ايليوب
عسكر هند بالكليه فرار ايدوب اسكندر منصور ومظفر اولدى بعده
صيندن مانكيرنامنده اولان ملك طرفنه راهى و واصل مانكير دخى
عسكريله اسكندره مقابل وطرفندن آدم ارسال ايدوب يا اسكندر
نه صبيله بو عالمى افنا واهلاك ايدرسن اكر مرد ايسك
ميدانمه كرسنكله مردانه جنك ايدهلم سن بنى قتل ايدر ايسك ملك
سن اولورسون اكر بن سنى قتل ايدرسم بن ملك اولوب جهانى

سنك بدكدن خلاص ايدرم ديدى اسكندر دخى مانكيرك اكر سن بنى قتل
ايدرسك لفظيله بدء كلام ايلديكنى فال خير ايلوب مهابت
وصلابتله ميدانه رخش سوروب مانكيرى رزمه دعوت اول دخى ميدانه
شتاب ومغرورانه حركت ايله اسكندره مقابل اولوب بربرينه حمله وهجوم
وعاقبت اسكندر مانكيرى تيغ ايله دونيمه وقتل ومملكتنى ضبط ايلدى
نتكيم فردوسى ديمشدر* سكندر چو باد اندر آمد بكرد* بزد تيغ هندى
برآن شير مرد * ببريد پى بروكردنش * دو پاره بخاك اندر آمدش*
بعده بلاد صينه هجوم وهر واردوغى مملكتى ضبط ايدرك اكبر ملوك
صينه مقابل برجاى وسيع الاطرافده خيمه انداز وجنك ورزمه شروع
واغاز صددنده ايكن نصف الليلده دربان حضور اسكندره دخوله رخصت
خواه اسكندر دخى مرخص ايدوب دربان تقبيل زميندن صكره ملك
صين طرفندن ايلچى كلوب مجلس عاليه دخوله اذن طلب ايدر ديدى
اسكندر دخى مساعده وايلچى كلوب تقبيل زمين واجراى آيين
سلاطين ايلدكدنصكره اسكندر بى وقت مجيئندن استخبار ومرادندن
استفسار ايدوب ايلچى حضور سعادته تبليغ ايده جكم خصوص
خلوته محتاجدر اغياردن تخليهٔ مجلس بيورك ديدى اسكندر دخى
ايلچينك اوزرنده آلت جارحه اولماسون ديو تفتيش ايتديروب آهنه
متعلق برشى بولنمادقده مجلسى تخليه وتبليغ خبره امر ايليوب شخص
مزبور بن ايلچى دكلم صين ملكى بم ديدكده اسكندر اى ملك صين
بندن خوف ايتميوب ضررمدن نه ملاحظه ايله امين اولدك ديدى
ملك صين دخى اى فرمان فرماى بحر وبر سنكله ميانمزده عداوت
اولمديغندن ماعدا مسموعمدركه سن عاقل وعاقبت انديش وحكيم
حكمت شعار بر ملك عادلسن فرضا بنى قتل ايلسك قطعا فائده مند
اولمازسن زيرا بن قتل اولنسم وكلاء صين يريمه آخر ملك نصب
وسرير شاهى يه اجلاس وسنكله مقاتله ايدرلر وسنى غدر وحيله ايله
الى آخر الزمان ذكر وياد ايدرلر لكن بنم اوزريمه عسكر چكوب كلمهدن
مرادك هرنه ايسه افاده ايله بز دخى اكا كوره حركت ايدهلم ديدكده

اسکندر اوچ سنه لك ایرادکی مؤجلا ونصف ایرادکی معجلا طلب ایدرم دیدی ملك صین دخی تنزیل رجا وایرادینك سدسنه اسکندری ارضا واول ساعت وداع ایدوب کتدی چونکه صباح اولدی اسکندر انی کوردیکه ملك صین لشکر بی پایان ایله صف کشیده وحربه آماده اولمش اسکندر دخی تعجب کنان عسکرینه نظام ورزمکاهه توجه ومقاتله یه آماده ونکران اولوب ای ملك صین وغدار وبیوفا آکاه اولکه بوکون سکا حدیکی بیلدیروب مکر وخدیعه مفید اولمدیغنه واقف ایده جکم دیو ندا ایلدکده ملك صین لشکردن چیقوب منفردا اسکندره نزدیك اولوب عهد شکن دکلم لکن مرادم بودر که معلوم شریفك اوله سکا اطاعت وانقیادم قلت وضعف عسکر ومقاومته عدم قدرتدن اولمیوب احضار ایلدیکم عسکرك اضعافی حالا تحت حکومتمده اولوب لشکر بیشماره مالکم لکن ملاحظه ومشاهده ایلدمکه سکا عالم مسخر ودولت وظفر مقبل وسنکله مقاومت امر مشکل بناء علیه انقیاد ایلدم دیو رخشندن نازل وحضور اسکندرده تقبیل زمین ایلدکده اسکندر اسبدن اینوب سایه بان وضع اولنوب ایکی پادشاه مربع نشین امن وامان اولوب اسکندر ای ملك صین سنك کبی بر عاقل ومتواضع شاهدن اخذ خراج روا اولمامغله عفو ایلدم دیدی وملك صین سزك عفو کرده مکافات بزه دخی لازم اولدی دیوب اسکندرك تعیین ایلدیکی مالك ضعفنی ارسال واهدی ایلدی بعده اسکندر هر نه جانبه توجه ایلدی ایسه ملوك استقبال وانقیاد ایدوب مملکتلرینه مالك اولوردی چونکه شرق وغربی احاطه وربع مسکونه متصرف ومالك اولدی شهر زوره توجه ونیجه زمان اسایش واقامتدن صکره انحراف مزاجه مبتلا وکیده رك مرضی مشتد ومحتضر اولوب قضاء نحب ایلدی مدة ملکی اون التی سنه ومدت عمری اوتوز التی سنه روایت اخراده متجاوز اولوب وفاتی ایله هجرت نبوی میانی التی یوز سنه در واسکندر ده علایم موت ظهور ایدوب محتضر اولدقده مادری اسکندریه ده اولمغله مزبوره یه بر مکتوب ارسال ایلدیکه بر ولیمه

ترتیب واسکندریه ده موجود اولان زنانی دعوت واطعام ایده لکن شول شرط ایله که اهل وعیال واولاد فقدان وافتراقندن برینك جکری خون اولان نسوه یه اذن ویرمیوب آتش حسرتله درونی سوزان اولمیانلره اباحهٔ ضیافت اولنه دیو نیاز وافاده ایلدی مادر اسکندر خوان نعمی کشیده وآماده وهر بردن سؤال واستفاده ایلدکده بودرد ایله دردمند اولمدیق بر زن بولنمادیکه فرزندی اسکندرك توصیه سی اوزره اطعام اولنه اول وقت مادر حسرت زده وفرقت رسیده نك معلومی اولدیکه اسکندر وفات ایلیوب مکتوب تعزیه نامه در واسکندر احتضاری حالنده کندوبی عود وعنبر ومسك عبیر ایله آلوده ایدوب التون تابوته وضع واسکندریه یه مادرینه ایصال ایده لر دیو وصیت وکلامی دخی تنفیذ ایلدکده ارسطالیس اسکندر اولدیکی وقت اول زمانك حکماسی ایلدکاری کبی حکمادن اون عدد حکیم ذو فنون جمع واحضار ایدوب هر بریکز بر حکمت آمیز کلام سرد وایراد ایدك که خواصه تعزیه وعوامه نصیحت وپندی مشتمل اوله دیو امر ایلدکده حکمادن بری مأمور اولدیغی پند آمیز کلامه اغاز ایدوب ای اسکندر بوکون عسکر وحشمت وشوکتدن عاری اولدیغك حالده صباحلدك ایکنجی حکیم بو اسکندر بر زمان ربع مسکونی قبضهٔ تصرفنه آلوب ضبط ایلمشدی شمدی ایکی ذراع ارض اسکندری ضبط وحبس ایلدی اوچنجی حکیم عجبدر که بویله قوة قاهره صاحبی اولان مغلوب اوله پس ضعفانك مغلوبیتی اسهل واهوندر دردنجی حکیم بو اسکندر بر سفره آلت حرب وسلاحسز راهی اولمامشدر اما بو سفره آلتدن عاری وتنها راهی اولدی بشنجی حکیم ای اسکندر سنك موتکله مسرور اولانلر قریبا سکا لاحق اولورلر نتکیم سن مونلریله فرحناك اولدیغك کیمسه لره لاحق اولدك التنجی حکیم ای اسکندر بر زمان رعایایه حکومت ایدردك شمدی رعایا سکا حکومت ایدر یدنجی حکیم ای اسکندر بر وقتده سن بزه حرکت ایله امر ایدردك شمدی سکونت ایله حالك نیجه در سکزنجی حکیم ای اسکندر چوق کیمسه وار ایدی که

سنك سكوتكه حرص ايدرلردی كه الآن تكلمكه حريصلردر
طفوزنجی حكيم بوصندوقه ده اولان اسكندر بی نهايه مرد قتل
ايلمشدیكه كندی موتدن خلاص اوله لكن بنه نجات ممكن
اولميوب هلاك اولدی اونبجی حكيم برزمان اسكندر بزلره نطقيله
وعظ ونصيحت ايدردی شمدی سكوتيله پند ايلدی ديو هر بری ختم
كلام ايلدكلرنده مادر اسكندر دخی اثر حكمايه اتباع ايدوب
اسكندرك وفاتنه تسليه بخش اولان بنم دخی بركون اسكندره ملاقی
ولاحقه اولمدر ديدكده زن اسكندر اولان دختر دارا روشنك بانو
دخی بن ظن ايتمزدم كه دارايه غالب اولان مغلوب اوله ديوب اسكندری
دفن ايلديلر واسكندرك كلمات حكمت اميزندندر كه سعادتمند اولان
شول شخصدر كه بزی بيلميه بزم دخی اول شخص معلوممز اولميه
زيرا معلوممز اولان كيمسه نك روزنی دراز واطاله ونومنی ازاله واطاره
ايده رز ديردی اسكندر سؤال ايدوب سن استادكه پدركدن زياده
اكرام واحترام ايدرسن نه وجهله در بيان ايله ديديلر اسكندر دخی
پدرم سبب حياة فانيه‌م اولوب استادم سبب حياة باقيه‌م اولديغيدر
ديو جواب ويردی بودخی كلام اسكندردر كه عقلك قلب وباطن
عاقله تولی وتسلطی سيفك ظاهر احمقه تولی وتسلطندن اشد
وازيددر ديردی ومرآته نظر رسم وجهی ارائت ايدر اما اقاويل
حكما وعلما رسم نفسی كوستررديردی بركون اسكندره بركيمسه حقنده
نفاق ايدوب فلان كيمسه سنك مثالب ومعايبكدن بحث ايدر عقابه
محتاج ومستحقدر ديدكلرنده اسكندر بعد العقاب معذور اولمش
اولور ديو جوابداده اولدی وبركون ايكی كيمسه اسكندر
حضورنده ترافعه كلوب فصل وحكومت طلب ايلدكلرنده اسكندر
بن البته برطرفه حكم ايدرم واول آدم بندن راضی وآخر منضجر
وشاكی اولملدر ايمدی حق قنغی طرفده ايسه اظهار واقرار ايدككه
ايكيكز معا راضی وشاكر اوله‌سز ديدی وبر دزدی سرقه ايدركن
اخذ واسكندر حضورينه كتوردكلرنده صلب اولنمسنه امر ايلدی

ودزد فرياد ايدوب ای ملك كرچه بو قباحت بندن صادر اولدی
لكن اراد تمله اولميوب مكرها صادر اولدی ديدی اسكندر بن دخی
بوآن سنی مكرها رضا وارادتك اولمديغی حالده صلب ايدرم ديوب
بردار ايلديلر وبركون اسكندر شهراسندن برينه غضب ايدوب كندوبی
نفی واجلا ومالنی ورثه سنه توزيع وتقسيم ايدوب ندماسی سببندن
سؤال ايلدكلرنده كندوبی نفيم حرمتنه بناء اولوب مالنی توزيع
ايلدمكه اقرباسی بندن عفو رجاسيله ثقلت ايتميه‌لرديدم وبركون
سريرآرای حكومت اولوب قطعا برفرد شكوی وشكايته متعلق
عرضحال ايتمدكده والله بوكونمی سلطنتمدن عد وحساب ايتمم زيرا
لذت ملك خلقك طلب وحاجتلرينی قضا وحصول مراملری ايله
مسرور ومظلوملرك ظلمنی دفع وظالملره ترتيب عقوبت ومستحقينه
كرم واحسان ايتمكله حاصل اولوردیدی بودخی كلام اسكندركه
بركيمسه نك سندن كرم واحسان طلبی ايله ومرام كامنه نائل اولمق
ارزوسيله كلوب عرض وحاجت ايلمسه سندن صكره كله جك
كيمسه‌لر سنی خير وثنا ايله ياد ايليوب حسن سيرت ايله السنه‌ٔ ناسده
متن مذكور اولمكه سعی ايتمش اولور ديردی * وازدشير جاهد ملوك
الطوائف لخروجهم عن طاعتك * وملوك طوائف سنك اطاعت
وانقيادكدن خروج ايدوب عصيان ايلدكلری ايچون اردشير ملوك
مزبوره‌لره مجاهده ومحاربه وقتال ايلدی ازدشيردن مراد اردشير بن
بابكدر كه دارای اكبرك پدری بهمن اكبر نسلندندر كه بهمن دختر
حمابی عادتلری اوزره كندويه تزويج واول دختردن دارای اكبر تولد
ايلمشدر ودختر هنوز دارايه حامل ايكن اكر بندن برفرزند تولد ايدرسه
ولی عهد ايدوب سرنه تاج شاهی وضع ايله ديو بهمندن نياز پدری دخی
عهد ووعد ايلمشدی وبهمنك اخرزندن ساسان نامنده برفرزندی
دخی اولوب بهمن مرد اولدقده ساسان عبادته اشتغال وسياحت
بلاد قصديله برطرفه راهی وكندوفرزند وفرزندزاده‌لرينه
هرقنغكز سريرآرای مملكت اولورسه دارای اصغر نسلندن واسكندر بن

نصب كرده سى اولان ملوك طوائف قتل واهلاك ايتمده اهتمام ايديكز
ديو توصيه ايلمشدر واردشير بن بابك بعض روايانه كوره ساسان نسلندن
اولوب فرس ثانينك ملك اوليدر وثانيه ديمه‌دن مراد چونكه اسكندر
داراى اصغر كه آخر ملوك فرسدر قتل ايليوب نسل دارادن اولان ملك
زاده لره مملكتى توزيع وملوك طوائف تسميه ايلدى حقيقتده مملكت
فرس يونانك تحت تصرفنه كيروب اسكندر وفات ايدنجيه دك قطعا
يونانه سركشلك ايتمديلر لكن وفات اسكندردن صكره ملوك يونانك
تقصيرات وسوء تدبيرلرينه بناء ملوك طوائفدن اصطخرده ملك
اولانلردن بابك فرزندى اردشير مذكور مملكت فرسى تماما اخذ وضبط
قصديله خروج وخلقى اغفال ايچون غرضم عم زادەم دارانك انتقام
وقصاصنى طلب واخذ دز ديوب عسكر فراوان ايله حركت وطوائف
ملوكه طويل الذيل مكتوب ارسال ايلديكه مالى بودرتكيم اردشير بن
بابكم سزلرى الله تعالى حضرتلرينه دعوت ايدوب اجدادمدن
ارث ايله انتقال ايدن ملك فارسى طلب ايتمده بارى تعالىدن نصرت
وظفر اميدنده يمكه بارى تعالىنك مظلومانه ظفر وعد كريمى اولمشدر
سزلر نه كونه باطلى انكار وحقه اتباع ايدر سكز اولمقدار عافيت
وسلامتده اوله سز ديدكدن صكره كندويه اطاعت وانقياد ايتملرينه
حث وترغيبى متضمن نيجه كلمات تحرير ايدوب فحواى مكتوب معلوملرى
اولدقده بعضيلرى اردشيره اطاعت وبعضيلر عدم اطاعت وانقياد
ايله كردنكش اولدقلرنده عسكر انجم شمار ايله ابتدا عصيان ايدنلرى
قتل بعده جدى ساسان توصيه سنه وفاء بقيه سنى قتل ايدوب بارى
تعالى اردشيره ظفر ونصرت احسان ايليوب اعداسنه غالب اولدى بعده
ملك اردوان اردشيره مقابل وميانلرنده محاربهٔ عظيمه اولوب اردوانى دخى
قتل وسر مقطوعنى لكدكوب اولوب كندويه شاهنشاه تسميه ايلدى
نتكيم فردوسى ديمشدر * بيامد ز قلب سپاه اردشير * چكاچاك برخواست
باران تير * كرفتار شد درميان اردوان * بداد از پى تاج شيرين روان *
* بدست يكى مرد خراد نام * چو بكرفت بردش كرفته الكام *

* پيادرويش جها نجوى اسير * ز دور ارد وانرا بديد ارد شير *
* فرو آمد از اسب شاه اردوان * تنش خسته وزار وتيره روان *
* بدر رخيم فرمود شاه ارد شير * كه رود شمن پادشاه را بكير *
* بخنجر ميانش بدو نيم كرد * دل بد سكالان پر از بيم كرد *
* چنين اسبب كردار بن چرخ پير * چه با اردوان وچه با اردشير *
بعده بر خطبه قراءت ايلديكه مآل معناسى حمد وسپاس الله تعالى
حضرتلرينه اولسونكه نعمتيله بنى ممتاز ومنح وعطاياسنه لايق و بلادى
بكا مسخر ايلدى اى قوم آكاه اولك كه بز اقامت عدل وداده ورأفت
ومرحمته وضعفا وفقرايه مدد وعنايته عازم اولوب شروع ايتمك
اوزره يز قريبا قولمز فعلمزه موافق ومطابق اولديغن معاينه ومشاهده
ايدرسز ديوب احوال رعايايه نظام وممالكى تصحيح وترتيب ايدوب شول
رتبه عدل وداد ايتمده تقيد واهتمام ايلديكه مقتدى و پيشوى اولوب
خلفا وملوك آثار اردشيره اقتفا واول مسلكه سالك اولوب اتباع ايلديلر
واردشير نامى اوچ طبقه اوزره ترتيب ايدوب طبقهٔ اولى حكما وفضلا
اولوب مجلسنده جانب يمينه جالس اولورلردى و بونلره بطانه تسميه
ايلمشيدى طبقهٔ ثانيه ملوك وابناى ملوك اولوب مجلسنده جانب يساره
جالس اولوب بونلره خواص تسميه ايتمشيدى وطبقهٔ ثالثه سپهبد
ومرازبه اولوب بونلر پيش اردشيرده جالس وميانلرنده وضيع ودنى
الاصل وفرومايه برمرد موجود دكلدى بعده طبقات مذكوره‌يه وزرا
وقضاة طبقه‌سنى زياده ايلدى ودنيايى درت قسم ايدوب هر بر قسمه
بر قوم تعين ايلديكه تدبير وتحريرنده مستقل ومنفرد اولوب آخردن
بر فرد تعرض ايده مزدى وارد شيره دنيا مسخر اولوب هرنه طرفه
توجه ايلدى ايسه منصور ومظفر اولوردى وفى الحقيقه اردشير
ممالك فرسده شجاعت وجسارت ايله نام آور بهادرلرك اشجع واقواسى
اولوب تك وتنها دلاوران وفيره ايله محاربه ومنهزم و پريشان ايدوب
هزار كره پيش اردشيردن فرار ايتدكارى واقع اولمشدر وشجاعت
وقيافتده طويل الباع ديمكله شهرت ياب اولان ارد شير اوله دشابه

ابدی و باع لغتده قولاج معناسنه اولوب عرفده نفس کرم وشرفدن کنایت ایدرلر واردشیر ثانیکه ابن بابکدر زماننده نیجه مدن مشهوره بنا وایجاد اولنمشدر از جمله اردبیل واستراباد وسواد عراقده حسا ناحیه سنده کرخ ایام اردشیرده مبنیدر وبازیچهٔ نرد ازدشیر ایچون وضع اولنوب قضا وقدره انسان حیله ایله مقابله ایده میوب دفعی امکانده اولمدیغنه تنبیه واشارتی متضمن اولمق اوزره در وابتدا نرد ایله اردشیر ملاعبه ایتمکله اول بازیچه یه نردشیر تسمیه ایلدیلر روایت اخراده نردك واضعی اردشیر کندی اولوب دنیانك ناسه تقلب وتبدلنه تشبیه واشارت قصد ایتمکله دوازده خانه وضعی ایله شهور اثنی عشره واوتوز پول ایله ایام شهره وایکی زار ایله قضا وقدره مثل واشارت ایدوب بازیچهٔ معهود زارلره تابع اولوب زاردن برینك لعبی زار قوتیله خصمنه غلبه اوزره ایکن عدم مساعدهٔ زار سببیله تکرار مغلوب بلکه ینه غالب بعده مغلوب اولوب هزار کونه تقلبات ظهوریله انسانك مطلبی اولان امره سعی وتدبیری قضا وقدره موافق اولورسه حاصل بعده وقتیله زوال وفناسی مقدر اولمغله عدم ثبات وآخره تجاوز وانتقالی لازم کلمسنه تشبیه قصدیله نردی ایجاد ایلدی روایت آخرده نرد نردشیر دن معرب اولوب ملوك ساسانیه نك اولی اولان شابور بن اردشیر وضع واحداث ایتمشدر شیخ کمال الدین دیدی که شابورمزبور نردی شو وجه اوزره وضع ایتدیکه رقعه سنی وجه ارض منزله سنه تنزیل ایدوب تقسیم رباعیی فصول اربعه یه مثال ایتدی واوتوز عدد پول اوتوز کون کما کثر عدد ایام شهور در وسواد وبیاض لیل ونهار واون ایکی خانه سنه اون ایکی آی وایکی مهره که کعبتین در اقضیهٔ سماویه که انسانك نفع وضررنه مؤدی اولور وعقد ایتدیکی کره انسانك سعی ایلدیکی غرض ومرام منزله سنه درمرویدرکه دیار عجمده بازیچهٔ نرد مشهور اولوب یوللری شطرنج کبی در وزارلری قورشون دانه سی کبی مدور اولوب کعبتین دیرلر وتاسجه دیرلر پنجدن برقدحی اولوب ملاعبه مراد ایلدکلرنده زارلری تاسجه یه وضع ورمی ایدرلر واول قدحه

تاسجه اطلاقی مولانا جامینك زاهد ریابین بوست وتسبیح حقنده انشاد ایلدیکی بیتدن فهم اولنور * مهرهٔ چندبود بی سروبن * کف ازان تاسجهٔ نرد بکن * وحکماء هنددن صصه بن داهر الهندی قصد معهوده معارضه مرادوشطرنجی وضع ایلدی روایت اخراده هند پادشاهلرندن طلحند شاه نامنده بر پادشاه دشمنی ایله محاربهٔ عظیمه ایدوب مغلوب ومنهزم وغیرت وغمندن بیمار وهلاك اولدقده والده سی فراقنه تحمل ایده میوب مجنونه اولمق درجه سنه واصل اولمغله برشیء ایله اشغال ایتمك ایچون اتباعی حکمایه مراجعت نصر دهرنام حکیم دخی شطرنجی تصنیف ومزبوره حضورنده ملاعبه ایتدیروب اکلندرردی وفردوسی بومعنایه اشارت ایدوب دیدی * همی کردمادر ببازی نکاه * پرازخون دل ازبهر طلحند شاه * نشسته شب وروز پردر دوخشم * بشطرنج بازان نهاده دو چشم * همه کام ورایش بشطرنج بود * زطلحند جانش پرازرنج بود * وموسی الیه اردشیر اون بش سنه سریر آرای ملك اولدقدنصکره فرزندی شابوره مملکتی تفویض وتقلید ایدوب کندی یبغوله کزین عبادت واوچ سنه مرورنده مبعث عیسی علیه السلام دنصکره فوت اولمشدر نصایح اردشیردندرکه دین اساس وبنیاد وملوك حارس وحافظدر هر بارکه اساس منعدم اوله خانه ویران ومنعدم اولور و براساس وخانه نك که حافظ وحارسی اولمیه تلف وضایع اولمسی امر مقرردر وملوك ورؤسایه فرومایکان واسافل وسفهسا ایله الفت ومعاشرتدن اضر واقبح برشیء اولماز زیرا طبیعت مباله اولوب نفس معاشرت شرفا وعقلا واعالی ایله تحصیل شرف وکمال ایتمکله تهذیب اخلاق ایلدیکی کبی مخالطت سفها واداني عرض ووقارنه شأن ونقیصه ویردیکندن ماعدا متأثر وهمطبع وهمخلق اولوب فساد وشقاوت درونده جایکیر اولور مثلا باد هوا برنفیس وطیب اولان شی اوزرندن وزان اولسه رایحهٔ طیبه جلب وکسب ایدوب اول هوادن نفوس انسانیه صفا وجوارحه تقوی حاصل اولور کذلك برجیفهٔ متعفنهٔ منتنه دن مرور ایله وزان اولسه نفوسه الم وکدر ومزاجه فساد وخلل ویرر خصوصا

نفس وطبعك صلاحه میلندن فساد وشقاوته میلی زیاده در وارد شیرك
رجال دولتندن بطانه سی اولانلردن بر جماعت بی نوالقدن تشكی ایله
عرض حال ایلدكلرنده احوالكزدن شكایته محتاج ایدن كیمسه سزه انصاف
وعدل ایله معامله ایتمامش دیو تحریر وتوقیع ایدوب عدم انصاف ایله
متصف ایلمدن مرادی كندی نفسنی تعییب واعتذار اولوب هر برینه
احسان وانعام ایلدی وبر كیمسه خیرخواهلق قصدیله بر مقدار قوم
سنك بدخواه دولتك اولوب حقكده شو مقوله فصل ومذمت ایدوب
مثالب ومعایبكدن بحث ایدرلر ترتیب جزایه مستحق اولدیلر دیو بر ورقه یه
تحریر ایلدكده اردشیر اول اشخاصك هر بری بر كلمه ایله غیابه بنده
فصل ومذمت ایلمشلر لكن سن مجموع مثالبی بر ورقه یه جمع وترتیب و بكا
تبلیغ ایلدك سنك قباحتك انلردن ازید واقبح اولمش اولدی دیو ورقه یه
متن تحریر ایلدی * والضحاك استدعی مسالمتك * وضحاك سنكله مصالحه
طلبنده اولدی ظن ایلدم لقب ضحاكده اك اولوب بعضیلر ضحاك ده اكدن
معرب در ده اون داك عیب معناسنه اولوب ضحاك اون خصلت ذمیمه یی
مشتمل اولمغله عبارت مذكوره یی اكا لقب ایلدیلر واول خصال
مذمومه زشتلك وقصیر القامه اولمق وظالم وبی حیا اولمق واكول اولمق
وبدزبانلق وكذب وعجول اولمق وحمق در ونسب ضحاكده اختلاف
اولنوب بعضیلر ضحاك بن اهبوب بن عویج بن طهمورث بن آدم علیه
السلام اولوب زمان طوفاندن صكره جمشید بن هوشنك شاهك
خواهرزاده سی واقالیمه مالك اولمشدر دیدی و بعضیلر خامس سلاطین
پیشدادیان اولوب سیامك بن كیومرث نسلندندر دیدی و بر روایتده
شداد بن عاد برادر زاده سیدر بو تقدیرجه عربدن اولور و بعضیلر
ضحاك بن علوان اولوب برادری سنان ابراهیم علیه السلامك زمان
سعادتلرنده ضحاكی مصره والی نصب ایدوب اول فراعنه اولمسنه
ذاهب اولدی وملوك فارسه اكاسره وروم قیاصره تسمیه اولندیغی كبی
ملوك مصره فراعنه تسمیه ایدرلر و بعض آخر ضحاك عربدن ابو الیمن
اولان قحطان نسلندن اولمق اوزره ذكر ایدر حتی بو نواس عربدن اولمسنه

ذاهب

ذاهب اولوب بو بیتی انشاد ایلمشدر * وكان منا الضحاك تحذره *
الهامل الوحش فی مساربها * ومسارب جمع مسربه اولوب مرعا
معناسنه در لكن روایت اولی یه ذاهب اولان اكثردر وجمشید اقالیم
سبعه یه مالك اولوب آلات حربی اختراع وكرم پیله پیدا ایدوب ابریشم
تحصیل ایلدی واهل فساد وشقاوته ترتیب جزا مراد ایلدكده اعمال
شاقه ایله اعمال وسنك خارا كسدیروب ومعادن حفر ایتدیروب شكنجه
ایدردی چونكه عمری دراز ودولتی متمادی اولدی تجبر وتعند ایله دعوای
ربوبیت والوهیت ایدوب كمال مرتبه خلقی تعجیز وجور وظلمی حدی
تجاوز ایدوب جمله ناس روكردان وزوال واندفاعنه نكران اولمغله ضحاك
ظهور وخروج وخلق اتباع وامداد ایلدكلرنده جمشید فرار ایلدی
وضحاك در پی ورسیده اولوب دست اره ایله ایكی بچدیروب ای جمشید
چونكه دعوای الوهیت ایدردك كندیكی بندن تخلیص ایله دیو
هزل ایدرك قتل ایلدی وفردوسی شهنامه ده ضحاكك جمشیدی
اخذ ودست اره ایله فرق سرندن میانه وارنجه دو نیمه ایلدیكنه اشارت
ایدوب * نه من پیش دارم زجمشید فر * كه ببرید بیور میانش بار *
دیمشدر كه فرس قدیمده بیور اون بیك معناسنه در وار لفظی اره دن
مخفف اولوب بیوردن مراد ضحاكدر زیرا ضحاك صحرا نشین اولمغله
اون بیك اسبی اولوب بیور اسب دیمكله معروف ایدی نتكیم فردوسی
دیمشدر * كجا بیوراسبش همی خواندند * چنین نام بر پهلوی راندند *
كجا بیور از پهلوانی شمار * بود در زبان دری ده هزار * پس بیور زبان
پهلویده اون بیك معناسنه در وفردوسی پادشاهان سلفی اوچ قسم
ایدوب كیومرثدن كیقباده گلنجه پیشدادیان وكیقباددن كیخسروه
گلنجه كیانیان وكیخسرودن نوشروانه گلنجه ساسانیان دیمشدر كه
تقسیم فردوسی اوزره ضحاك پیشدادیاندن اولور بعده ضحاك تخت نشین
اولوب روز بروز عصیان وطغیانی متزاید وجبابره دن بر ملعون عنید
ظهور ایدوب دین باطل براهمه ایله متدین اولدی و براهمه دیدكلری
قوم ارسال رسلی منكر اولوب بعضیسی پیغمبراندن فقط آدم علیه

السلامی و بعضیسی ابراهیم علیه السلامی مقرا ولمغله اول قوم ضلالت
پیشه یه براهمه تسمیه اولندی ومطربان ابتدا ضحاکه طربخش اولوب
دینار و درهمی ابتدا ضحاك ضرب وتسکیك ایلدی و پادشاهان
سرلرینه تاج وضع ایتدیکی ورعایادن عشر وخراج اخذنی ضحاك ایجاد
ایلدی وایکی کتفنده مار صورتنده برر لحم زائد پیدا اولمشدیکه
وقت وقت حرکت وضحاکی ازعاج ایدرلردی وکندی حیه اولمق زعمیله
بعض ضعفایه سزی حیه لریمه جرح ولدغ ایتدیریم دیو تخویف
ایدردی و بو مارلرك ازعاج وایلامندن مضطرب و بی خواب وراحت
اولوب سکونت وراحتی ایچون هرکون بی جرم ایکی دردمندی قتل
ومغزلری ایله مارلری طلا ایدوب ازعاجلری مندفع اولوب ساکن
اولورلر ایدی لکن ضحاکك بر عاقل وصالح وزیری اولوب مغزلری
الْمق ایچون اخذ اولنان ایکی کیمسه نك برینی قتل و بر کوسفند مغزی ایله
مقتولك مغزنی امیخته ومارلری انکله طلا ایتدیروب شخص آخری
امصار و بلدان وقراده من بعد توطن ایتمیوب کوهستانده قرار
واسایش ایتمك شرطیله ازاد اول شخص دخی جان شیرینك تخلیص
ایچون شواهق جبالده توطن ایدردی حتی طائفه اکراد ضحاکك قتلندن
خلاص وجباله فرار وتوطن ایدن اشخاصك نسلندن دیو روایت اولندی
زیرا کردك معنای لغویسی طرد اولوب قوم مزبور قتلدن تخلیص وجباله
طرد اولندیغندن کرد تسمیه اولندی * وضحاك را بزحمت ماران کذاشتیم *
امثالدن اولوب بر کیمسه بر امر مکروهی ارتکاب ایتمکله زحمت رسیده
اولوب احبابدن بری تخلیصه قادر ایکن کسب یدی اولمغله تخلیص
ایتمدیکنی اعلام ایچون خلاص بولمسون دیو حالی اوزره ترك ایلدم دیه جك
یرده استعمال اولنور واستعمال مزبور بو بیتدن فهم اولنور که
محبوب رقیب ایله هم اغوش اولمسی حقنده انشا اولنمشدر * زلفین
او رقیب بکردن کرفته است * ضحاك را بزحمت ماران کذاشتیم *
وفی الحقیقه ضحاك جبابره دن بغی وفساد صاحبی اولوب بو یوزدن
دخی خلق کندیدن روکردان ومدت ملکی مدید ودراز وجمشیدك

فرزندی افریدون دخی نوجوان وضحاك ایله قتاله مستعد اولمغله
جمیع ناس فریدونك باشنه مجتمع واصفهانده کاوه نامنده بر اهنکر وار ایدی
ضحاك انك دخی ایکی فرزندنی قتل ایتمکله داغ بردل وکفن بردوش
واخذ انتقامه چاره جوی ودیده دوز ودرونی پر بش و پرخروش اولمغله
کاوه نك باشنه دخی وافر خلق تجمع وضحاك اوزرینه غلو وخروجه
اعانت ایتملرینه عهد ایلدکلرنده کاوه کندو بی شرارهٔ آتشدن محافظه
ایچون پیشنه وضع ایلدیکی سختیانی بر نیزه اوزرینه وضع وعلم ایدوب
خلقه پیشوا خلق دخی کاوهٔ آهنکره اتباع وانقیاد وضحاك اوزرینه
هجوم ایلدیلر ضحاك دخی طرفدارلریله کاوه یه مقابل اولوب دست
کاوه ده علم معهودی معاینه ایلدکده باری تعالی ضحاکك قلبنه رعب
وخوف القا ایدوب منهزم و پریشان اولدقده خلق کاوهٔ اهنکری
تختنه اجلاس مراد ایلدیلر لکن کاوه بن نسل ملوکدن دکلم دیوب
خلقی اسکات وفریدون بن جمشیدی سر برآرای ملك ایدوب فریدونه
معاونت ونصرت وضحاکی قتل ایلدی وفریدونك تخته جلوسی روز
مهرجانده واقع اولوب عجملر اول کونده عیش وعشرت واظهار طرب
ومسرت ایدب منبسط اولورلر وفارسیسی مهرکان اولوب کوز فصلیدر
روایت آخرده ضحاك منهزم اولدیغی زمان حتف انفله مرد اولدی
بعده کاوه نك علمی ملوك قتنده عظیم القدر اولوب در و یاقوت ایله
ترصیع وتزیین اولنوب هر طرفه که محاربه قصد ایده لر علم کاوه ایله
تبرك وتیمنلرینه بناء پیش عسکرده تعظیم واحترام ایله چکرلردی
واعتقادلرنده بنو اسرائیل عندنده تابوت نه کونه عظیم القدر ایسه
علم کاوه ملوك فرس عندنده اول رتبه عظیم القدر ایدی وبو علمه
درفش کاوی تسمیه اولنوردی حتی فردوسی شهنامه ده * درفش
تهمتن مر اورا بدید * بدو چند اعدا مهابت رسید * دیو وصف ایلدیکی
درفش کاویدر دائما خزائن ملوکده محفوظ اولوب تا یزدجرد بن شهریاره
کلنجه شاهدن شاهه ارث ایله انتقال ویزدجرددن قادسیه وقعه سنده
عساکر مسلمین اخذ وعمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه

ایصال ایلدکده حضرت عمر اوزرنده اولان جواهر نفیسه بی مسلمانانه
توزیع وتقسیم ایلدی و تابوت بنی اسرائیل دیدکلری بودرکه وقتاکه
بنی اسرائیل باری تعالینك اصطفا واختیار ایلدکارینه مملکت تعیین
ایلدیکنه حجت ودلیل طلب ایلدیلر موسی علیه السلام یابنی اسرائیل
آیت ملکی سزلره تابوت اتیان ایدر بیوردی وتابوتدن مراد خشب شمشاددن
پرداخته صندوق تورات اولوب قدی اوچ ذراع مقداری و عرضی
ایکی ذراع مقداری اولوب زرخالص ایله تزیین ایلمشلردی وموسی علیه
السلام اعدا ایله مقاتله ایلدکده تابوتی پیش عسکره تقدیم ایدوب
نفوس بنی اسرائیل سکونت وثبات تحصیل ایدردی روایت اخراده
صندوقده زبرجددن یاخود یاقوتدن سرذنبی کوبه‌نك رأس وذنبی کبی
وایکی جناحلی برصورت اولوب مقاتله وقتنده اول صورت صیحه ایدوب
تابوت سوی دشمنه سرعت ایله حرکت ایدردی و بنو اسرائیل تابوته
تابع ودرپی اولوب تابوت مستقر اولدقده بنو اسرائیل دخی ثابت
ونصرت قرین اولورلردی روایت اخراده درون صندوقده حضرت
آدمدن آخر الرسل اولان محمد علیه السلامه کلنجه صور انبیا علیهم
السلام موجوده ایدی و بعضیلر تابوتدن مراد قلب وسکینه‌دن مراد
قلبنده اولان علم واخلاص وانبادن مراد موجود دکل ایکن طالوتك
قلبی نك مقر علم ووقار اولمسیدر دیدیلر وایام ضحاکده واقع حکایاتندندر که
چونکه ضحاکك مدت تصرفی متمادی وظلم وفسادی حدی متجاوز
اولدی خلق تجمع وضحاکه هجوم وکاوۀ آهنکر پیش قومده مجلس
ضحاکه داخل وخلق درپی حضورینه کیروب کاوه قوت ناطقه صاحبی
جسور برمرد اولمغله یاضحاك سکا بو اقلیم ملکی اولمق اوزره می سلام
ویرملم یوخسه اقالیم سبعه ملکنه ویریله جك سلام ایله می سلام ویره لم
دیدکده ضحاك اقالیم سبعه ملکنه ویرله جك سلام ایله سلام ویرك که
مجموع اقالیمه مالکم دیدکده کاوه مؤاخذه کونه چونکه اقالیمه مالك
سك بزم اقلیممزه نیچون نوائب ومصائبکی تخصیص ودائما بو اقلیمدن
تعیش ایدرسن اقلیم دیکره نقل وحرکت ایله بزه برمقدار امان واسایش

ویروب انلر ایله جور وتعدیکدن حصه‌مند وبزی اراحه ایلسك اولمازمی
دیو تمهید مقدمات لطائف آمیزدنصکره حق کولکه اغاز ومثالب
ومعایبنی تعداد ایتدکجه ضحاك بالضروره کاوه‌یی تصدیق وافعال
قبیحه‌دن رجوعه واخلاق حمیده ایله متخلق اولمغه عهد وعزیمت
ایلیوب هرکس مسرورا محللرینه منتشر وعودت ایلدکلرنده
ضحاکك برمکاره وجباره مادری اولوب ناسك تجمع وحدلرینی تجاوز
ایدوب کلام مالایعنی تکلمنه مبادرت ایتدکلری رسیدۀ کوشی اولدقده
ضحاکه عتاب ایله مؤاخذه ایدوب سنده بو مرتبه شوکت واقتدار
موجود ایکن اسافل حدی تجاوز ووظیفه‌لری اولمیان کلمات نامناسبی
حضورکده سردوایرادوسن ملایمتله جواب ومطلبلرینه مساعده ایده‌سك
بعد الیوم سنك وقع واعتبارك قالمدی نیچون جمله‌سنی قتل ایلمدك دیدی
وضحاك معلوم اولان تجبر وعتو ایله متصف ایکن انصاف ایدوب
ای مادر کرچه اعتراض ومؤاخذه‌ك برنده‌در لکن چونکه بنی مؤاخذه
ایدن کیمسه‌لرك حقمده تکلم ایلدکلری کلام حق ونفس الامرده مطابق
ایدی هرچند که سطوة وغضبم مقتضاسنجه حرکت ومجموعنی قتل
ایتمك مراد ایدردم کلام حق بنمله انلرك میاننده طاغلر کبی حیلولت وازالمه
مانع ودافع اولوردی دیو جواب ویروب فی الحقیقه برمقدار زمان رفع
جور وظلم ایدوب بعده ینه بغی وفساده اغاز ایلدکده مقدما ذکر
اولندیغی وجه اوزره قتل اولندی ومادر ضحاکك اسمی ودك اولوب
ضحاکدن هزار مرتبه ظالمه ایدی وبرشیده طائل وفائده یوقدر دیه‌جك
یرده * لم یبق فی الناس ودك شر من الضحاك ودك مافیه ودك * دیرلر
متن * و جذیمة الابرش تمنی منادمتك * وجذیمة الابرش سنك ندیم
ومصاحبك اولمغی تمنی ورجا ایلدی ظن ایلدم مومی الیه جذیمة بن مالك
ابن عامر اولوب نسبی تنوخه یاخود ازده اولمغله تنوخی وبازدی دیرلر که
اردشیر بابك طرفندن عربه ابتدا جذیمه ملك اولوب یمندن قضاعه
قبیله‌سنی ضبط وتصرف ایلیوب مسکن ومنزلی حیره وانبار ایدی
ومرض برصه ابتلاسی سببیله ابرص تسمیه اولنوب حسن تعبیردر

ملاحظه سيله جذيمة الابرش ديمكله شهرت شعار اولوب رأى وتدبير
صاحبى وعقل ودها ايله معروف كثير الهمه بر ملك نام اورليدى مرو يدركه
موعى اليه ابرش لقبندن متألم اولمغله ياجذيمة الابرش ديو كندى يه
ندا ايدرلردى وعربدن بعضيسى افتخار ايدردى حتى راجز جذيمه يى
مدح قصديله بو بيتى انشاد ايلمشدر * ابرص فياض اليدين اكلف *
والبرص ادرى بالهى واعرف * فياض وهاب وجواد معناسنه
وكلف وجهده ظهور ايدن حمره كه سواد وحمره ميانده اولان لون
معناسنه والهوه عطيه معناسنه لهى جمعيدر وملوكدن ابتدا زماننده
شمع ايجاد ومجلسنده افروخته اولان جذيمة الابرشدر وموعى اليهه
نديم الفرقدين ديرلر زيرا هرچند كه مى نوش ايليه بر قدح نوش وايكى قدح
فرقدان ايچون املا وصوب هوايه مى افشان اولوب بر فردى نديم
اتخاذ ايتمزدى وفرقدانى كندى يه نديم اتخاذنه بعضيلر بو كونه زعم
ايدرلر كه جذيمه تكهن ايدوب ضربيان نامنده ايكى صنم اتخاذ ايليوب
صنملردن استشفا وبردشمنله محاربه ايلسه صنملرى رزمكاهه احضار
واعداسنه منصور اولوردى ينه بر كون حجاز جانبندن اياد قبيله سندن
بر كروه انبوه خروج وبصره ايله كوفه ميانته منتشر وحيره حوالىسنده
تمكن وتوطن وعين اباغ نام محلده اجتماع ايلدكلرنده جذيمه ايادى قتل
وپريشان قصديله حركت واياده قريب بر محله خيمه انداز وصنملرى
بر محل محفوظه وضع ونكهبانلر تعيين واول كيجه انده اسايش ايليوب
اياد كندولردن بر قاچ شخص انتخاب وجذيمه طرفنه ارسال وصنملرك
نكهبانلرينه نقل وشراب ويروب عرض محبت آميزش عيش ونوش
ايدرك نكهبانلر سرمست وبيهوش اولنجه صحبت متمادى
وعالم اغياردن خالى اولدقده صنملرى اخذ واياد اولديغى محله شتاب
وصباح اولمزدن مقدم سلامته واصل وصنملرى حفظ وحراست ايدوب
مرادلرى حاصل اولوب قبيلهٔ اياد جذيمه يه آدم ارسال وبو كونه اعلام
حال ايلديلر كه ياجذيمه صنملرك سندن آزرده وبى زار وبزلره راغب
وخواهشكر اولمغله قبيله مزده صباحلديلر اكر بزمله مقاتله ومحاربه دن

فارغ اولمغه عهد وميثاق ايدرسك ينه صنملرى سكا ارسال ايدرز
والا صنملردن مأيوس اول ديديلر وجذيمه پريشان حال اولوب مقاتله دن
فارغ اولورم لكن صنملرى وعدى بن نضرى طرفمه ارسال وعدى انيس
وجليسم اولوب يانمده اقامت ايتمكه راضى اولورسكز فبها والا مقاتله دن
فارغ اولمام ديو جواب ويروب اياد دخى رضا داده وصنملرله عدى
بن نضرى ارسال ايلديلر موعى اليه عدى ظرفاى عربدن خوش لهجه
وصاحب جمال بر محبوب اولوب آل نضردن ظهور ايدن ملوك مزبور
عديه نسبت اولنور چونكه جذيمه عدى يى اخذ ايلدى اياد ايله سينه صاف
وتختكاهنه عودت وعدى كندويه نديم وهمبزم وساقى مجلس خاص
وعيش ونوشنه اغاز وفرح وشادى ايله نواساز اولديلر جذيمه نك
بر خواهر دوشيزه سى وار ايديكه نامى رقاش وحسن وجمال ولهجهٔ
كفتارده عديم المثل وبى نظير اولوب عدى دخى حسن وبها وظرف
وادب صاحبى اولمغله رقاش عدى يه وعدى رقاشه دلداده وبر برينه
ذرديده نكاه ايله عرض محبت واشتياق ايدرك بر كون رقاش عدى يى
تنها بولوب برادرم مست وسركردان اولدقده تزوجى طلب ونياز
ايلسك مأمولدر كه كيفيت باده ايله رضاداده اوله ديوب عدى فرصت
خواه وعيش ونوش متمادى وارباب بزم بشقه بر وادى طرح ايدوب
بخار باده دماغه رسيده اولدقده عدى جذيمه يه عرض مرامه اقدام
ورقاشى بى تحاشى طلب وابرام جذيمه دخى سرمست اولمغله رضاداده
اولدى عدى تأخير ايتميوب ارباب مجلسى اشهاد ورقاشى عقد ونكاح
واول كيجه حجلتكاهه داخل وكام دلنه نائل وسحرى مجلس جذيمه يه
البسهٔ فاخره ايله كيروب جذيمه البسهٔ جديده مشاهده وسيندن
سؤال عدى دخى بو كيجه حجلتكاه رقاشه داخل اولوب دامادلق لباسى
اولديغن افاده ايلدكده جذيمه كيمدن مأذون اولدك ديدى عدى دخى
ملك حضرتلرى اذن ويروب ارباب بزم شاهد عدلمدر ديدكده جذيمه
واله وحيران والم وغضبندن بيهوش وبى توان اولوب سرفرو بردهٔ
تفكر اولدقده عدى فعل نامناسبه نادم وپشيمان وتلف نفس خوفيله

فرار ایدوب نه جانبه کتدیکی بدید ونمایان اولمدقده جذیمه غضبندن
بو قطعه یی انشاد وخواهری رقاشه ارسال ایلدی * خبرینی وانت
لا تکذبینی * ابحر زنیت ام بهجین * ام بعبد وانت اهل لعبد *
ام بدون فانت اهل لدون * یعنی ای خواهر بنی خبردار ایله ودروغ
وکذب ارتکاب ایلمه که حر حسیب ونسیب ایله می زنا ایلدک
یوخسه فرومایه و بداصل ولئیم ایله می زنا ارتکاب ایلدک یوخسه عبد
ایله می که سن اکا سزا ولایق سن یاخود عبددن ادنا ایله می زنا
ایلدک که اکا دخی سزا سن دیدکده رقاش ای برادر حاشا که زنایی
ارتکاب ایلمش اولهم بلکه بنم سن اذنسز سنک امرکله امرای عربدن
بر امیره عقد نکاح ایلدیلر دیو جواب داده اولدقده جذیمه رقاشدن
کف ید وندماسنی طرد وابعاد وفرقدینی کندویه ندیم اتخاذ ایلدی
ورقاش عدیدن حامل وبر پسر تولد ونامنی عمرو تسمیه وکهوارهٔ
اغوشده پرورش وتربیه ایدوب عمرو رسیدهٔ سن تمیز اولدقده البسهٔ
نفیسه ایله تزیین وروایح طیبه ایله وجودنی تعطیر وحضور جذیمه یه
احضار ایلدکده خواهر زاده سنی مشاهده وعظیم محبت وعلاقه
ایلیوب کندی اولادی ایله معا تربیه اولنمسنی ومجلسندن منفک
اولمامسنی مراد ایدنجه رقاش رضا ویروب برمقدار وقت کذران
ایتدکده لطافت هوا وجودت ربیع وبهار سبیله جذیمه دشت
وصحرا تفرجی قصد وبر فرحبخش باغه نقل وحرکت وبر از زمان
اهل واتباعیله انده مکث واقامت ایدوب اولاد جذیمه عمرو ایله برطرفه
کشت وکذار وسیر صحرا ولاله زار وتفرجکنان بعض محللرده منتزاجنا
ایدرلردی وهر چند که منتزک اعلاسنه ظفریاب اولهلر جذیمه نک
اولادی اکل وتناول وعمرو همیانه وضع وحفظ ایدردی وتمام سیر
اولدقلرنده جذیمه طرفنه عطف عنان وجذیمه یه ثناخوان اولهرق
عمرو مجلسنه داخل واجتنا ایلدیکی منتزلری جذیمه یه اهدا وبو بیتی
انشاد ایلدی * هذا جنائی وخیاره فیه * وکل جان یده الی فیه *
یعنی بنم دوشردیکم منتزک اعلا ومختاری بو همیانده در وهر منتز

دوشیرن فم ودهاننه تفریق واکل ایلدی جذیمه دخی محظوظ
ومسرور اولوب عمرو یی دراغوش وکردانته بر مرصع طوق
وضع ایلدی واول وقته کلنجه عرب طوق لابس اولمیوب ابتدا
عمروده مشاهده اولندی * وهذا جنائی وخیاره فیه * مثالدن اولوب
برکیمسه بر خدمتده کندی نفسنه فائده ملاحظه ایتمیوب مجموع تحصیل
ایلدیکی مالی کتوروب افندیسنه تسلیم ایلسه بومثل ایراد اولنور وبعد
زمان عمرو صحراده کشت وکذار ایدرکن جنلر قاپوب نابدید ونا پیداه
اولدقده جذیمه المناک وغمناک اولوب افاقی جست وجو ایتدیروب
اثر ونشانندن خبردار اوله میوب مأیوس اولدی وبونک اوزرینه
نیجه زمان مرور ایدوب قضاعه دن فارجک ایکی فرزندی که برینه
مالک وبرینه عقیل دیرلردی جذیمه زیارتنی ارزو وشام طرفندن بادیه
پیما وجذیمه یه برمقدار هدیهٔ نفیسه ایله شد رحل ایدوب کلورلرکن
اثنای راهده برشخص عجیب الشکل بدید ونمایان اولدی که کرچه
نوجوان اما ناخنلری چنکال وجعد وطره لری فتیله فتیله وکندی
عریان براعجوبهٔ زمان که رؤیتندن غوله دهشت ودیوه وحشت
کلوردی مالک وعقیل خوفلرندن سن کیمسک دیو حالندن استخبار ونام
ونشانندن استفسار ایلدکلرنده جذیمه نک همشیره زاده سی عمروم
دیوب جنلر صید وشکار وهزار درد ومحنته کرفتار اولدیغنی نقل ایلدی
مالک وعقیل دخی سرکذشتنه حیران وجذیمه یه بوندن اعلا وبرتر
برکذار وارمغان اولماز دیو ناخنلرین بریده ووجود وکاکللرین شست
وشوی ولباس فاخر الباس وروایح طیبه ایله تعطیر ایلیوب جذیمه یه
ایصال جذیمه دخی شاد وخندان اولوب کردنی طوقدن بزرک وغلیظ
مشاهده ایلدکده * شب عمرو من الطوق * دیوب جذیمه نک بو کلامی
مثل باقی قالدی روایت اخراده کبر عمرو من الطوق یاخود جل عمرو
من الطوق دیوب مثل اولدی وطوق کردن بند معناسنه در نجن برکیمسه
نیجه زمان دوستانندن برینی کورمسه حین ملاقاتده مرور زمان کثیره دن
کنایه ایله بو مثلی ایراد ایدر یعنی عمرو شاب وتوانا اولوب طوق کردننه

ضيق اولمش ديمك كمال سرورندن مالك ايله عقيله مرادبكز هرنه ايسه سويليك مجازات ايده يم ديوب انلردخی جذيمه‌يه نديم اولمق رجا ايلديلر جذيمه دخی رجالرينه مساعده وايكيسنی فرقسنه نديم بزمی ومحرم رازی ايليوب مالك وعقيل برمجلسده تكلم ايلدكلرينی مجلس آخرده تكلم واعاده ايتمديلر وندبملرله طول صحبتدن كنايه ايله ضرب مثل اولنوب كندمانی جذيمه ديرلر حتی متمم بن نويره كندی برادری مالك مرثيه سنده * وكنا كندمانی جذيمة حقبة * من الدهر حتی قيل لن يتصدعا * فلما تفرقنا كانی ومالكا * لطول افتراق لم نبت ليلة معا * ديو انشاد ايدوب ندمانی ايله مالك وعقيلی مراد ايلدی ديو روايت اولنوب بعضيلر مرادی فرقداندر ديدی وتصدع تفرق معناسنه درمرويدركه بركيجه جذيمه زياده سكران اولوب مالك وعقيلی قتل وسحری صحوه كلدكده نادم وپشيمان اولوب مزبورلره تربه بنا ايلدی بعده جذيمه روم ايله فرس مبانی حاجز اولان ارض كوفه‌ده مشكن ازاسنده حضر تسميه اولنان بلده‌ده ملوك طوايفدن معدوده اولان ملكهٔ زباءيی تزوج قصد وطلب ايلدكده زباء رضاداده وجذيمه‌يی دعوت وكندی مملكتنده زفاف ايتمسنی نياز جذيمه دخی اركان دولتيله استشاره ايدوب هركس زباء مملكتنه راهی ودعوته اجابت وخاطر زباء رعايت اولنمسنی مناسب كوروب اتباعندن قصير بن سعد اللخمی دوربين وعاقبت انديش برعاقل ولبيب كمسه اولمغله جمله‌يه مخالفت ايدوب خلاف عادتدركه رجال زنان طرفنه راهی اوله زيرا عروسان خانهٔ شوهره كلەكلمشدر ديدی لكن جذيمه اصغا وكلامنه اعتبار ايتميوب محمل بند عزيمت وبقه نام منزله رسيده واول كون انده اقامت وتكرار اتباعيله استشاره وهركس عقول قاصره‌لرينه كوره بركلمات بی معنا سويليوب سوز قصيره كلدكده‌ای جذيمه بورأی ناصوابدن رجوع وتختكاهكه عودت ايله كه خونك چهره كدن سيلان ايده‌بور كنديكی مهلكه‌يه القايده يورسك ديوب نصيحت آميز نيجه كلمات سرد ايلدی اما جذيمه‌يه تأثير ايتميوب ينه زباء جانبنه عطف عنان وتختكاه زبايه قريب اولدقده زباء طرفنده آلات حربيه مستغرق

عسكر بی حساب جذيمه‌يی استقبال ايليوب اطوار عسكردن مرادلری نمايان وسوء قصدلری آشكار وعيان اولدقده جذيمه قصيره توجه وتخليص نفسنه چاره جو وتدبير ورأی ندرديو استمداد وتكاپو ايلدكده قصير * تركت الرأی ببقة * ديدی قصيرك بوكلامی مثل اولمشدر (ببقة جزم الامر) دخی مثل اولوب بقه‌ده امر قطع اولنوب تمام اولدی ديمكدر وبقه شامده برموضعك اسميدر بعده قصير جذيمه‌نك عصا نامنده براسب صبارفتارنه سوارا تخليص نفس ايدوب سوی سلامته رسيده وقرار ايلدی وجذيمه‌يی لشكر زباء اخذ وحضور زبايه احضار ايلدكلرنده جذيمه‌نك ايكی دستنده اولان عرقلرينی قطع ايتديروب خون جذيمه تمامارزان اولوب هلاك اولدی ومدت ملكی التمش سنه‌در

متن

* وشيرين نافست بوران فيك * وشيرين سكا عاشق اولوب بوران ايله معارضه ومنافسه ايلديلر يعنی ايكيسی دخی سكا دلداده اولوب ميانلرنده منافسه ظهور ايلدی ظن ايلدم مزبوره شيرين نوشروان فرزندی هرمزك فرزندی خسرو پرويزك زنيدركه بردرناسفته يتيم اولوب اعيان مداينده‌ن برينك حجر وتربيه سنده اولمغله پرويز دخی هنوز طفل نارسيده ايكن اول كمسه‌نك داخل حرمسرايی وشيرين ايله همسن وهمطبع اولديغندن دائما ملاعبه وملاطفه ايدوب نيك وبدی فرق ايده‌جك رتبه‌يه رسيده‌بربرينه عاشق ودلبوده اولوب ميانلرنده نازونياز جريان وطرف چشم ايله اشارت وغمزه‌لری صاحب خانه قتنده نمايان اولدقده مقرب اولان اتباعندن برينه تنبيه وسپارش ايلديكه شيرينی دجله‌يه اغراق واهلاك ايده اول شخص دخی افنديسنك امری اوزره شيرينی دجله كنارينه كتوروب القا ايتمك مراد ايتدی شيرين دخی فرياد ونياز ايدوب بنی اهلاك ايتمدن سكا نه فائده كرم ايدوب بنی ازاد ايله ديدی لكن شخص مترد بن سنی دجله‌يه القا ايتمكه يمين ايلدم وافنديمه مخالفته اقتدارم يوقدر ديو مساعده ايتمدكده شيرين باری بنی دجله‌نك بررقيق محلنه القا ايله كه خلاص ممكن اولورسه غيبوبت وديار آخره سياحت ايدرم ديو نياز خدمتكار دخی بورتبه رخصته راضی اولوب

دجله نك برصيغ يرينه رمى والقا ايدوب شيرين خوفندن قعر آبده
اختفا وهلاك اولدى ظن ايلسون ديو حركت ايتمبوب شخص معهود
خدمت مأموره يى ادا واتمام ايلدم ظنيله افندى سنه رجعت ايلدى
شيرين دخى آبدن بروز برطرفه توجه وراهى ونهايه راهى بردير
منتهى اولوب ديره داخل وزهب ورهبان شيرينه اكرام وبرجاى
مناسب تعيين واسكان ايلديلر وبرمدت مرور ونيجه زمان عبور ايدب
هرمز مرد وپرويز تخت نشين اولوب قيصر روم تبريك ملك ايچون
پرويزه ايلچى ارسال ايدوب ديرمز بور ممر اولمغله ايلچى ديره نازل اولدقده
شيرينده پرويزك برخاتمى يادكار ايدى ايلچى يه ويروب اكر خاتمى
پرويزه ايصال ايدرسك ممنون اولوب سكا اكرام ايدر ديو توصيه ايلچى
دخى خاتمى پرويزه ويروب كيفيتندن سؤال وشيرينك محلندن خبردار
ايلدكده فرحناك وبى صبر وقرار اولوب شيرينى احضاره آدملر ارسال
وكتوردوب زر وزيوره غرق وفراشنه ادخال ايدوب دفع تحسر ايلدى
وشيرين ظرافت وتغنى وحسن وجمالده عديم المثل وبى همتا اولمغله
سائر زنانه رئيس وسراى امورنى اكا تفويض وشيريندن غيرى يه ميل
ومحبت ايتمامكه عهد وميثاق ايدوب عراقده حلوان ايله خانقين
ميانده واقع مشهور آفاق اولان قصرى بنا ايتديروب قصر شيرين
ديمكله شهرتياب اولدى لكن شيخ نظامى خسرو شيرين نام كتابنده
صورت حكايه يى بوكونه بيان ايدركه شيرين ارمن ملكه سى اولان
مهين بانونك برادرزاده سى وحجر تربيه سنده اولوب شادور نام نقاش
بهزاد دست حين سياحتنده شيرينى مشاهده وتصوير وخسروه
ارائت وحسن وجمالنى نقل وتفصيل خسرو دخى تعشق وتحصيلنه
چاره جو وشادوردن التماس ايدوب شادور خسروى تصوير وتكرار
شيرين جانبنه واروب صورت خسروى شيرينه ارائت اولدخى خسرو
پرويزه مبتلا اولوب بوتقريب ايله خسرو مهين بانو ايله كورشوب
مهين بانو خسروى بر باغ موضع فرح فزايه دعوت ايلديكنى چندين
ابيات ايله ادا ايدركه بونلردر * مهين بانوزمن پرسيد وبرجست * بخسرو

كفت ماراحاجتى هست * هواى كرمسير است آن طرف را * فراخيها
بود آب وعلف را * كرمسير صيجق يرلره اطلاق اولنور نتكيم سرد
سير يايلاقه ديرلر ونيجه زمان خسرو پرويز شيرين ايله عيش ونوش ايله
شادكام وذوق وصفا ايدوب شيرينكام اولوب بر وقتده پرويزك فرزندى
شيرويه اساءت وعسكر جمع ايدوب قتل پدره اقدام ومبادرت ايليوب
اريكه نشين مملكت اولدقده شيرينه محبت وكنديه زن ايتمكه صرف
قدرت شيرين دخى هرچند كه كشى پدرى فراشنه داخل اولمق خلاف
عقل ودين دردير ديو ممانعت ايلديسه سودمند اولميوب عاقبت شيرويه طريق
مكر وخدعه يه سالك وشيرينى تهمت زنا ايله متهمه ايليوب شيرين عاجزه
وخواه ناخواه اوچ شرط ايله شيرويه شوهرلكه قبول ايده جك اولدى
برى پرويزى قتل ايدن اشخاصى بكا تسليم ايله قتل ايده يم وبرى منبره
صعود ايدوب بكا اسناد ايلديكك جركاب زنا ايله دامنم آلوده دكل ايكن
افترا ايلديككى خلقه اعلام وپدرك پرويزك قبرينى كشاد وزيارتمه اذن داده
اول كه پرويزه ذى قيمت براماتم واردر انى اخذ ايده يم بعده سكا كنديمى
تسليم ايدرم ديدكده شيرويه بيك جان ايله راضى وقاتل پرويز اولانلرى
تسليم شيرين دخى جمله سنى قتل بعده شيرويه زنا اسنادى كذب ودروغ
اولديغنى ناسه اشاعت وتفهيم ايدوب شيرينى برقاچ آدم ايله قبر پرويزى
كشاده ارسال شيرين دخى قبره كيروب پرويزى در آغوش وبر زمان كريه
وزارى ايله بيهوش بعده آماده ايلديكى زهرناك فصى مص ايدنجه
جان شيرينى سپرده درگاه خدا ايليوب شيرينه مباشر اولان اشخاص
توقف وانتظاردن بى تاب ومدت ايله مصاحبت نيجه يه دك ديو شيرينه
ندا ايلديلر اما طرف شيريندن قطعا صدا كلميوب عاجز اولدقلرنده قبره
كيروب شيرين پرويزى در آغوش ايدر مشاهده ايلديلر وتكرار خروجنه
امر وندا ايدوب استماعى ممكن اولمدقده قبره داخل وشيرينى قالديروب
شيرويه يه كتورمك مراد ايلديلر كورديلركه شيرين وفات ايتمش حتى نظامى
پرويز ايچون شيرين كندوينى اهلاك ايلديكنى مشعر بو بيتى انشاد ايلمشدر
* بخبر شيرين كه درخاكى درشدست * كشى از بهر كس خود رانه كشتست

ومصرع ثانی امثالدن اولوب ظرفای عجم کیسه کیسه ایچون اولمز
واولمش اردنجه اولمش بوقدر دیه جك محلده استعمال ایدرلر وجمال
شیرین ومال زبیده وعرش بلقیس وفرش بوران وملك زباء وعبادة
رابعة العدویه وفخر خندف وشعر خنسا ایله ضرب مثل اولنور وخندف
الیاس بن مضرك زوجه سی اولوب اسمی لیلی بنت عمران بن الحاف
بن قضاعه در واولاد الیاس مزبوره خندفه نسبت اولنوب مادرلر یدر
مرویدر که خسرو پرویزه زمان دولتنده بش نادرهٔ روزکار نصیب
اولدیکه بری دزرست افشاردر که حکما حکمت ایله بر التون طوپ پرداخته
وموم کبی ملایم ایدوب هرچند که پرویز دستنه اله مراد ایلدیکی صورتی
اول التون طوپده دوزردی نتکیم شیخ نظامی دیمشدر * ملك را ززدست
افشاردرمشت * کز افشردن برون میرفت ازانکشت * وبری عاجدن
بر پنجه در که حرمسرادده فرزندی تولد وظهور ایلدکده انکشت درهم
اولوب حرمدن مژده رسانه محتاج اولمازدی وبری بر کاسه در که ایچنده
اولان آبی نوش ایلدکده اول آنینه لبریز اولوردی وبری باربده نامنده
اولان مطربدر که اوچیوز التمش التی مقام ونوا اختراع ایلمشدر وبری
کنج باداوردر که خسرو قیصرك ملکنه هجوم قصد ایلیوب قیصر
آبا واجدادندن موروث اولان خزاینی تلف اولور خوفندن بر کشتیٔ
عظیمه وضع وبر جزیره یه حفظ ایچون ارسال ایلدکده باد مخالف کشتی یی
جانب خسروه سوق وخسرو بالجمله خزاین قیصره مالك اولمغله
اول خزاینه کنج باد آور دیدیلر نتکیم نظامی دیمشدر * زخاکش راه
را کنج روان بود * مکر خود کنج باد آوردان بود * وفقرهٔ مزبوره ده
مذکوره اولان بوران مذکور پرویز بن هرمزك دختری وترك وفرس
میانـنده نشأت وظهور ایدن زنانك احسن واجملی اولوب شهریار
بن پرویزدنصکره مملکت فرسه ملکه اولوب نیجه قناطیر وجسور بنا
وتعمیر وبلاد ممالکی ضبط واحاطه ایدوب اموره موفق ومظفر اولمق
رجالك زوری ازومکر وحیله سیله دکلدر بلکه باری تعالینك عون وعنایت
وقدرتیله اولوب زنان دخی قدرة الله ایله هر امره موفقه اوله بیلوردیردی

ومدت ملکی یدی آی اولوب پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
بورانك ملکه اولدیغی رسیدهٔ سامعهٔ شریفه لری اولدقده برقومك که
امورده صالحنه مرأة تولی ایلیه اول قوم ایچون فلاح یوقدر بیوردیلر
مرویدر که خراسان صاحبی فیروز بن رستم بورانی تزوج ایچون آدم
ارسال وبوران رضا ویروب لکن ملکه اولان زنه سائر زنان کبی آشکاره
نکاح عیب ایراث ایدر بر شب طرفمه کلسون نائل بکام ایدم دیوب فیروز
هزار شوق ایله سراپردهٔ بورانه داخل اولدقده قتل ایدوب فیروزك
پدری رستم خبردار وعسکریله کلوب بورانی قتل ایلدی روایت اخراده
بو وقعه اردمی دخت ایله اولمشدر * وبلقیس غایرت الزباء علیك *
یعنی قوادمنك مدح وثناسندن بلقیس زباءدن سنی قصقندی ظن ایلدم متن!
کان زباءنك دخی ابن عبدوسه محبتی اولمغله بلقیس غیرتکش اولدی
بلقیس بنت حارث بن سبادر که پدری حارث هدهاد دیمکله مشهوردر
وبعضیلر بلقیس بنت سیصبیان اولوب کتاب کریمده مذکور اولان بلاد
سباءده ملکه ایدی دیدی وابن عباسدن مرویدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیـه وسلم حضرتلرندن سباء رجل میدر یوخسه مرأه میدر
یوخسه اسم ارض میدر دیو سؤال اولندقده سباء رجلدر واون اولادی
اولوب التیسی یمنـده ساکن دردی شامده ساکن اولوب یمنیلرك اسمی
مدحج وکنده وانمار وازد واشعریون وحمیر اولوب شامیلرك اسمی فلخم
وجذام وعامله وغساندر بیوردیلر وسباء عامهٔ قبائل یمنك جدی اولوب
سباء بن یشجب بن یعرب بن قحطاندر وبلقیس حسن وجمالده بی نظیر
وبیهمتا اولوب ابویندن بری جن اولمق اوزره مرویدر وابن کلبی روایت
ایدر که بلقیسك پدری عظمای ملوکدن اولوب جمیع اولادی یمنـده
ملك اولمشلردر چونکه بلقیسك پدری شوکت وعظمت صاحبی
بر ملك ایدی اعتقادنه کوره اطراف واکناف زماننده کندییه کفو ومماثل
زن نایاب اولمغله جندن ریحانه بنت السکن نامنـده برزن تزوج ایلیوب
بلقیس ریحانه دن تولد ایلمشدر وبلقیسه بلقمه دخی دیرلر مرویدر که
بلقیسك طپوقلری سم دابه مثال اولدیغندن سلیمان علیه السلام بلقیس

ایچون سرچه‌دن برقصر مملوس بنا ایتدردی که برکیمسه مروج
مراد ایلسه پای لغزیده اولوردی وابکینه‌دن بربیت بنا ایلمشدی که
هرکورن سیلان ایدر آب صافی ظن ایدردی حتی بلقیس مشاهده ایلدکده
دامن دره‌بان وساقلری آشکار ونمایان اولوب خفیفجه مولردن غیری
برشی معاینه اولنمدی وسلیمان علیه السلام وزیرینه بلقیسک تختنی احضار
ایتدیروب بلقیسه ارائت ایلدکلرنده مدهوش وحیران اولوب اسلامی
قبول ایلدی بعده سلیمان علیه السلام تزوج ایتمک مراد وشیاطینه
امر ایدوب حمام ونوره ایجاد اولندیکه اووقته کلنجه معروف دکل ایدی
وساقلره نوره طلا اولنوب مولر زائل اولدقده تزوج بیوردیلر بعده
بلقیس سلیمان علیه السلامدن ینه مملکتنه رجعت نیازنده اولوب سلیمان
علیه السلام شیاطینه امر وآن واحده ده ایصال ایلدیلر وجنلر
بلقیس ایچون دنیاده مثلی کیاب برقاچ قلعه بنا واحداث ایلدیلرکه
بری غمدان وبری بینون قلعه‌لریدر وسلیمان علیه السلام هر آیده برکره
زیارته امر وبلقیسک زیارتنه کیدردی وبلقیسک مملکتی وفات ایدنجه
باقی قالوب بعد وفاتهما زائل وپریشان اولمشدر وفقرۀ مزبوره‌ده مذکور
اولان زباء بنت ملیح بن البراد که پدری ملیح حضرموتده ملك اولوب
جذیمة الابرش مملکتنه هجوم وملیحی قتل وزبایی شامه طرد ونفی زباء دخی
همت کثیره صاحبه‌سی برزن مردانه اطوار اولمغله جذیمه‌دن اخذ
انتقام ایچون رومه لاحقه وواصله اولدی وزباء اهالی جرهمیدن
عمالیقی اولوب مادری رومی ایدی لکن زباء عربی تکلم ایدردی ابن کلبی
روایت ایدرکه زبانک اسمی فارعه اولوب عصری زنانی میاننده حسن
وجمال ایله ممتاز وبی همتا اولوب رفتار ایتدکجه کیسوی معنبری زمینه
رسیده وروی زمین سنبل زاره شبیه اولوب تجن پریشان ایلسه مجموع
وجودنی ستروپده‌دن نهان ایدردی وزیب لغتده طول شعر معناسنه
اولمغله زباء تسمیه ایلدیلر چونکه رومه واصل اولدی عالی همت اولمغله
اموال کثیره صرف وجمع لشکر فراوان ایدوب ملك موروثی اولان
حضرموته متوجه وزور بازو ایله دست جذیمه‌دن اخذ وضبط ایدوب

تخت نشین اولدقده نهر فرات اوزرینه بربرینه مقابل ایکی قلعۀ
مستحکمه بنا وقلعه‌لر میاننده لغم ایدوب دشمندن کریز ایچون
سردابلر پیدا وکندوبی دائما محافظه ایدوب رجالدن اجتناب اوزره
ازواجدن منقطعه عذرا ودوشیزه اولوب تدبیر امور مملکت ونظام
احوال رعیت ایله وقت کذار ایدی جذیمه دخی نیجه زمان زباء طرفندن
اغماض عین وتسامح وتراخی کوستروب تعرضدن کوتاه دست اولوب
اخذ انتقام قصدیله تزوجنی طلب وآدملر ارسال وتقربی نیاز وسؤال
ایلدی زباء دخی صورتا رضاداده وصید وشکارنه شباك خدعه اماده
وکندی مملکتنه دعوت وقدوم تشریفنه اظهار رغبت جذیمه دخی
مقتلنه قدم نهاده اولمغه وعد واجابت ایدوب فقرۀ متقدمه ده ذکر
اولندیغی وجه اوزره قتل ایلدی واول وقتده که قصیر جذیمه‌نك
عصا نامنده اولان اسبنه سوار وبلاد جذیمه‌یه فرار ایلمشدی زبانی قتل
واهلاك کنده هزار مکر وحیله تصور وخیال وعاقبت انفنی قطع وبریده
ووجودنی ضرب وسینه‌سنی دریده ایدوب زباء طرفنه راهی وزبایه
التجا وجذیمه‌نك خواهرزاده‌سی عمرو بن عدی بنی تهمت نفاق وتجسس
ایله اتهام وغضب وقتلی مراد ایدوب احبابم عفور جاسنده اولدقلرنده
بینمی قطع وضرب ایلدی بن دخی ملجاء وپناه اتخاذ وخاکپایکده قول
وکهف امانکده خوف دشمندن آسوده اولمغه کلدم باقی امر سنکدر دیو
تصبص کلبی ایلدکده زباء اعتماد ویارەلرینه تیمار ایتدیروب قصیر ایله
الفت واختلاط قصیر دخی زبایه وادئی تجارت وکسب اموالی تعلیم
وتحریض زباء دخی مائل وهوسکار ومحظوظ اولوب قصیر زباء طرفندن
نیجه زمان کسب وتجارت ایلیوب کرکی کبی زبایه تقرب وقلعه‌لری
میاننده بنا ایلدیکی لغم وغارلرك مدخل ومخرج ومعبرنی مشاهده وکریز
وفرار ایدجك محللره مطلع اولوب ینه برکون تجارت نیتیله برطرفه
راهی وعمروك بهادرلرندن برمقدار مبارز انتخاب وسلاح والاتلریله
بر صندوقه وضع واشترلره تحمیل ومال تجارت کتوردم دیو زبانك
قلعه‌سنه ادخال وعلی الغفله مبارزلری صندوقه‌لردن اخراج

وقصیر زباءیی احاطه وعسکر زباهلری ضبط ایدوب زباء فراره
بی مجال اولمغله قتل واخذ انتقام ایلدی واول وقتده غارلرك طریقنی
دشمن ضبط وزباء فرارایده‌مینجه * عسی الغویر ابؤسا * دیو زباءنك
کلامی مثل سائر اولوب هر شیدن که شر ظهور ایتمدن توقع وخوف اولنه
بومثل ضرب وایراد اولنور وزباء قصه‌سی مبعث عیسی علیه السلامدن
صکره در وابؤس بؤسك جمعی اولوب بؤس عذاب وشدت معناسنه در
وسیبویه وابو علی البصری مذهبلرنده ابؤسا عسی‌نك خبریدر
وعند الکوفیین محذوف یکوننك خبری اولوب تقدیر کلام عسی الغویر
ان یکون ابؤسادر وعند الاصمعی محذوف اولان یصیرنك خبریدر
وعند البعض مفعول به اولوب تقدیری عسی الغویر یأتی بابؤس اولوب
توسعا جاء حذف اولنمشدر وعند ابن هشام بو ذکر اولنانلرك جمله‌سندن
احسنی مفعول مطلق اولوب تقدیری * بأس ابؤسادر که فطفق مسحا
قبیلندن اولوب تقدیری یمسح مسحادر وغویر غارك تصغیریدر
ومعناسی مثل * لعل الشر یأتی من قبل الغویر * یعنی اوله که غویر طرفندن
شر کله دیمکدر فی الحقیقه مقدما ذکر اولندیغی کبی اول طرفدن شر
متن عظیم ظهور ایدوب زباءنك کلامی مثل اولدی * وان مالك بن نویرة
انما ردف لك * هزل کونه ابن عبدوسی ملوك جاهلیت مقامنده اقامت
ایلیوب ومالك بن نویره سکار ردیف اولدی ظن ایلدم دیدی مزبور مالك
بن نویره بن شداد الیربوعی التمیمیدرکه عربك فرسان وشجعانندن
اولوب ذو الخمار نامنده اولان اسب مشهورك صاحبیدر واسب مذکوره
کثرت شعری سببیله جعول لقبیله تلقیب ایلمشلردی وزمان جاهلیتده
ایام دولت آل منذرده ردافت بنو یربوعه متعین ومخصوص ایدی
زیرا بنو یربوع دائما ملوك حیره اوزرینه هجوم وغارت ایدوب ملوك حیره
مقاومتدن عاجز اولمغله ردافت بنو یربوعه متعین اولمق اوزره مصالحه
ومصافات انلردخی اهل عراقی غارتدن فارغ اولمشلر ایدی ومعنای ردافت
بودرکه ردف دیدکلری شخص ملك جالس سریر اولدقده جانب
راستده ملکه جالس اولوب ملك شرب ایلسه بعده جمله‌دن مقدم ردف

شرب ایدردی وملك بر طرفه محاربه قصدیله یاخود آخر وجهله راهی
اولسه ردف ملك مقامنده جالس اولوب مال غنیمتدن ربع اخذ ایدر وراجز
بو بیتی بنو یربوع حقنده انشاد ایلمشدر * ومن یناقر آل یربوع یجب
* المجلس الایمن والردف النجب * وموی الیه مالك یربوعی رسول الله
صلی الله علیه وسلم زمان سعادتلرنده شرف اسلام ایله مشرف اولوب
قومی اولان بنو یربوعدن صدقات اخذنه تعیین وارسال بیورمشلردی
چونکه پیغمبر علیه السلام حضرتلری دار عقبایه ارتحال بیوردیلر
مالك بن نویره ایصال صدقاتی تأخیر ایلدی بر روایتده مرتد اولدی
وخلیفهٔ رسول الله اولان ابو بکر رضی الله عنه حضرتلری خالد بن ولید
رضی الله تعالی عنه حضرتلرینی مرتد اولنلری قتل واهلاك ایتمکه
امر و بوادی‌یه ارسال بیوروب هر قومه که واصل اولورسك منتظر اول
اکر اذان خوان اولدقلرینی استماع ایدرسك اول قومدن کف ید ایدوب
تعرض ایلمه وشول قومدن بعد الانتظار بانك اذان استماع ایتمیه‌سك
اول قومی قتل واهلاك ایله بیوردیلر خالد حضرتلری دخی تفتیش
وتفحص ایده‌رك وهاد و بطایح طرفنه واروب مالك بن نویره‌یی اتباع
واشیاعیله بولوب اولدیغی وجه اوزره بر مقدار زمان اذانه منتظر واثرما
استماع ایتمیوب مقاتله‌یه آغاز واثنای محاربه‌ده مالکی اخذ وحضور خالده
احضار ایلدکلرنده خالد ضرار بن الازوره امر اولدخی مالکی قتل ایلدی
ومالکك قتل اولنمسی خصوصنده اختلاف اولنوب بعضیلر خالد
حضرتلری قتل مالکده مصیب در دیدی وبعضیلر طعن واعتراض
ایلدی پس اصابت ایتدی دیو طرفدار اولان مالك مرتد اولمشیدی
وارتدادنه دلیل بودرکه وقتا که مالك اخذ وحضور خالده احضار
اولندی خالده خطاب ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلمدن کنایه ایله
یا خالد سنك صاحبك شویله دیمشدی وسنك صاحبك وفات ایلدی
دیدکده خالد رضی الله عنه یا عدو الله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری سنك دخی صاحبك دکلمیدی دیوب قتل ایلدی دیدیلر
ومالك بن نویره‌نك برادری متمم مالك ایچون مرثیه انشاد ایدرکن

عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری استماع بیوروب یا متمم برادرك
مالكه انشاد ایلدیكك مرثیه كبی بنم برادرم زید ایچون دخی مرثیه
انشاد ایلسك محظوظ اولوردم بیوردقلرنده متمم والله اكر بنم برادرم
مالك سزك برادریكز زیدك واصل اولدیغی درجه یه بالغ اولدیغی معلومم
اولسه نه محزون اولوردم ونه مرثیه انشاد ایدردم دیو جواب داده اولمسی
دخی مالكك ارتدادنه دلالت ایدر دیدیلر اما خالد حضرتلرینه طعن
واعتراض ایدنلر بو كونه بیان ایلدیلر كه وقتا كه مالكی خالد حضورینه
احضار وخالد حضرتلری مالكك ارتدادنه ذاهب و قتل اولنمسنه
امر ایلدی مالك فریاد ایدوب یا خالد حالا مسلم وموحد اولوب دینمی
تبدیل وتغییر ایلمدم دیدی ومالكك بو كلامنی قتاده وعبد الله بن عمر رضی
الله عنهم حضرتلری استماع ایلمشلر ایكن ینه خالد اصغا ایلیوب قتلنه
امر ایلدكده مالكك زنی لیلی بنت سنان كه حسن وجمالده بی مثل
وبدل ایدی نقاب دریده وكریبان چاك وكیسوان پریشان صوت
اعلا ایله كریه وزاری كنان مالكك اوستونه دوشوب بیهوش وحیران
اولدقده مالك ای زن بنی سك قتل ایلدك دیدی مرادی خالد سنك
حسن وجمالكی مشاهده وتزوجكه رغبت ایدوب قتلمه مبادرت ایلدی
دیمك ایدی بعده ضرار الازدی قتل ایلیوب سر مقطوعنی سه پایه
اوزرینه وضع وآتش طرفنه روكشته ایلدكده اتباع مالكدن برزن غیرت
رهین ای قوم روی مالكی آتشدن بركشته ایدك كه والله مالك كندویه
التجا ایدنلره ومجاور وهمسایه اولانلره اكرام وعیبلرندن اغماض عین
ایله معامله ایدوب هر وجهله زیر حمایه سنده اولورلر دی ورزم وقتالده
شجیع وبهادر ومسافری اولدیغی كیجه اطعامنه مشغول اولوب كندی
سیر اولمازدی وقتال وغارت كیجه سی خفته اولمیوب بیدار اولورلردی
دیو مدح وثنا ایلدی وبو وقعهٔ غریبه عمر بن الخطاب رضی الله عنه
حضرتلرینك سامعهٔ شریفه لرینه بالغ اولدقده خالد بر مسلمانی قتل
وزنا یه اقدام ایلدی خالدی رجم ایله دیو ابو بكر رضی الله عنه
حضرتلرنی علیهنه تحریض وحث بیوروب علی كرم الله وجهه دخی

عمر رضی الله عنه حضرتلرینه موافقت بیوردقلرنده ابو بكر رضی الله
عنه حضرتلری خالدا صلاح واجرای سیاست قصد ایدوب خطا
ایلدی وبن اول كیمسه دكلم كه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
غمد وغلافدن اخراج ایلدیكی سیفی اغماد وغلافه وضع ایدهم یعنی
مشروعی اجراده تسامح ایتم بیوردیلر وبو وقعه دنصكره عمر بن الخطاب
حضرتلری خالده عداوت بیوروب زمان سعادتلرنده ریاست جیش
اسلامدن عزل ایدوب زماننده خالدی برخدمتده استخدام ایلمم دیو
حلف ایلدیلر ومتمم بن نویره دائما برادری مالك قتنده قرار وانك كرمیله
تعیش ایلدیكندن قتل اولندقده زیاده محزون اولمغله قصائد كثیره ایله
مرثیه ایلدی ومالك قتل اولندقدنصكره مسجد رسول الله علیه السلامه
حاضر وصلاة صبحی ابو بكر رضی الله عنه خلفنده ادا ایتدكدنصكره
كمانه اتكا وبو بیتی انشاد ایلدی * نعم القتیل اذا الریاح تنا وحت *
خلف البیوت قتلت یا ابن الازور * بعده ابو بكر رضی الله عنه
حضرتلرینه اشارت ایدوب * ادعوت بالله ثم غدرته * او هو دعاك بذمة
لم یغدر * دیدكده ابو بكر رضی الله عنه حضرتلری والله انی نه دعوت
ایلدم ونه غدر ایلدم بیوردیلر بعده متمم قصیده یی اتمام وكمانی اوستنه
دوشوب كریه یه اغاز ایلدی وشول مرتبه بكا ایلدی كه بك چشم ایكن
كور عیننددن دخی اشك باران مثال سیلان ایلدكده عمر بن الخطاب
حضرتلری نزدینه واروب اكر برادرم زید ایچون مالكه انشاد ایلدیكك
مرثیه كبی قصیده انشاد ایلسك محظوظ اولوردم بیوردقلرنده مقدما
ذكر اولندیغی وجه اوزره جواب بعده زید ایچون دخی بر مرثیه انشاد
ایلدی لكن مالكه اولان مرثیه لر كبی حسن وجید انشاد ایلمیوب سببندن
سؤال اولندقده والله برادرم مالكه اولان آتش حزنم زیده اولاندن زیاده در
دیدی بعده عمر بن الخطاب رضی الله عنه برادرینه افراط حزنی سببندن
سؤال بیوروب متمم والله یا عمر خالا بنم ایچون كیجه لرده خواب وراحت
یوقدر زیرا بر طرفدن اشتعال نار مشاهده ایتسم برادرم مالكك ناری
خاطرمه خطور ایدوب حزنمدن تسلیم روح ایده جك رتبه ده مضطرب

اولورم وسببی بو درکه برادرم مالك امری ایله صباحه دك نار ایقاد
اولنوردی بر طرفدن مهمان بنی ارزو ایدرسه تاریك شب مانع وجایگاهه
واصل اوله دیوب آخر محله نازل وغیریلرك مهمانی اولیوب بن مسافردن
محروم اولم خوفیله آتشی جایگاهنه علامت وقدوم مسافره نگران
اولوردی وهرچند که بر مهمان برادرمده بیتوتت ایده اول شب صباحه دك
بیدار و مسافرك توقیر واكرامنه مشغول وخدمتنه مقدم ومهمانه
هوادار اولوردی که برقومه مسافهٔ بعیده دن اقرباسندن برکیمسه
كلوب ملاقی اولسه اول قومه نه رتبه سرور حاصل اولورسه برادرم مالكه
مهمان كلدكده اول رتبه بلکه دخی زیاده فرح وحبور حاصل اولوردی
دیو تفصیل ایلدکده عمر بن الخطاب رضی الله عنه یا متمم هرنه مقدار
مرثیه ایدرسك سزا ایمش بیوردیلر وینه برکون عمر بن الخطاب
رضی الله عنه متممه برادرك مالکك حکایاتندن یاد واشتدیكك وار ایسه
نقل ایله دیو امر بیوردوب متمم بر وقتده قبائل عربدن بر قبیلهٔ عظیمه یه
اسیر اولمشدم وتخلیص گریبانه چاره جو اولوب آیا نه کونه رهایاب اولورم
دیو تفکرده ایکن برادرم مالك اسب سوار وسیف صارمی در بغل
وسنانی بر کتف علی الغفله محبوس اولدیغم قبیله یه هجوم وقبیله نك
فرسان ودلاورانی ایستاده وما لکه متوجه ونگرانیده اولدیغندن
ماعدا شکاف خرگاهلردن زنان دخی باش کوستروب نگاه انداز
اولمشلر ایکن برادرم مالك بریننه التفات ایتمیوب اول کروه نبوهدن
بنی اخذ و بندلرم کشاد واسبنه ارداف وکلدیکی جانبه عطف عنان
ایدوب قبیله دن بر فرد مالکه مقابل ورهگذارنه مانع ومبارزه سنه
اقدام ایده مدی دیدکده عمر رضی الله عنه یا متمم انجق شرف بودر
بیوردی ینه برکون عمر رضی الله عنه یا متمم شجاعت وجراءتدن برادرك
سنکله نیجه ایدی بیوردیلر متمم دخی والله برادرم مالك شول رتبه شجیع
وصاحب قوت ایدی که شب تاریکده برزورمند شتره سوار و براسب
صبارفتاری یانه الوب ثیاب حرب ورزمی لابس ونیزهٔ گرانی دردست
وجبال ووهادٔ میانده صباحه دك تجسس دشمن ایدوب كندویه

کلال کلیوب فرحناك عودت ایدردی دیو اوصاف جمیله سن نقل
وبیان ایلدی * وعروة بن جعفر انما رحل الیك * وعروة بن جعفر که متن
طوائف ملوکه رحلت ایله معروفدر سکار رحلت ایلدی ظن ایلدم مومی الیه
عروهٔ بنی عامردن ابن عتبة بن جعفر بن صعصعه اولوب اهل بیت
عروهٔ جعفره نسبت اولنوب جعفریون دیمکله معروف اولادقلرندن
ابن زیدون عروة بن جعفر اولمق اوزره ذکر ایلدی ومومی الیهك ملوك
طوائف طرفنه ارتحال وذهابی بسیار اولمغله عروة الرجال دیمکله
شهرت شعار اولمشدر ومومی الیه عقل ودانش صاحبی اولوب زمان
جاهلیتده ملوکه ردف اولمشدر ومیان عربده رأی وتدبیر وشهامت ایله
معروف اولمغله اوصاف جمیله سنده مبالغات اولنوب نقل اولندی که
بر وقتده عروه معاویة بن الجون الکندی یه راحل وراهی ومعاویه عندنده
عظیم وقع واعتباری اولوب معاویه بنوحنظله بنی جمع وبنی عامردن
بر قومه اوزرینه هجوم ومحاربه لر ایچون محمل بند وعروة الرحالی استصحاب
وبنو عامرك مسکنلرینه بر مرحله قریب اولدقلرنده عروه یا معاویه
سنکله اولان حق صحبت ومرافقتم مقابله سنده رجا ایدرم که بکا اذن
داده اول قومم اولان بنو عامره بو محلدن صیحه وندا ایله ابخاف وانذار
ایده یم دیو استیذان معاویه دخی تبلیغ نیجه ممکن اولور دیو تعجبکنان
اذن ویردکده عروه اوج کره صوة اعلا ایله ای قوم آگاه اولك دیو
صیحه وفریاد ووهاد ووادی اعانیله عروه نك صوتی رسیدهٔ کوش
بنی عامر اولوب قتال ومحاربه یه مستعد وآماده اولدیلر ومیان عربده
حرب الفجار دیمکله معروف اولان حرب وقتال ظهورینه باعث عروه بی
براض بن قیسك قتل ایلمسیدر و فجار ایام عربدن بر قومدر که
زمان جاهلیتده قبیلهٔ قریش وکنانه بهادرلری ایله قیس عیلان قبیله سی
میانده دورت دفعه محاربه واقع وقیس عیلان مغلوب ومنهزم اولوب
بو حروب وقتال اشهر حرم اولان شهر ذی القعده وذی الحجه ومحرم
ورجبده واقع اولوب فسق ارتکاب ایتمیلرینه بناء قریش حرب الفجار
تسمیه ایلدی وبراضك عروه بی قتل ایلمسنه سبب بودر که مکهٔ مکرمه

ناحیه سنده سوق عکاظ تسمیه اولنان بازره اعراب شهر ذی القعده دن
قدوم حجاجه دکین مجتمع واطراف واکنافدن قوافل تجار امتعهٔ متنوعه ایله
کلوب هر کون دادستده اولنوب شعرای عرب قصاید لطیفه انشاد
و بر برینه عرض معارف ایله تفاخر ایدوب موسم حجده ادای حج شریف
ایدرلردی وملك عرب اولان نعمان بن المنذر هرسنه اشراف عربدن
برشیخ جانبنه بر قافله متاع آماده وسوق عکاظده بیع اولنمق اوزره ارسال
وثمنیله سختیان طائف وسائر کندیلره لازم اولان اشیایی اشترا ایتدرمك
عادتی اولمغله ینه موسم سوق عکاظ کلدکده متاعی آماده وجماله تحمیل
ایدوب ندماء مجلسنده ای قوم بو متاعی قنغکز محلنه ایصال ایده بیلور دیدی
براض دخی بن کنانه یه دك ایصال ایده بیاورم دیدکده نعمان بنی کنانه یه
ایصال کافی دکلدر مراد اهل نجد وتهامه یه ایصال ایتدرمکدر دیوب
عروة الرحال اول وقتده قریشدن ابو قبیله اولان هوازن بن منصور
بن عکرمه بن حفصه بن قیس عیلانه راحل وحمایه سنده اولمغله انلره
مغرور وبی پروا متجاسر اولوب براضه اشارت ایله بو کلبمی ایصال
ایده جکدر بن اهل شیحه واهل نجددن قیصومه وتهامه یه ایصال ایده رم
دیوب براضه تحقیر ایله معامله براض دخی یا عروه اعلای بنی کنانه یه
ایصال ایده بیلور مسك دیدی عروة دخی اعلای بنی کنانه یه دکل
جمیع ناسه جری وایصال ایده رم دیدی بعده نعمان متاع آماده یی
عروه یه تسلیم اولدخی بادیه پیما اولوب عازم راه اولدقده براضی کلب
دیو تحقیر ایلدیکی کران کلوب اخذ انتقام ایچون عروه یه در پی اولدی
وفی الحقیقه براض غایت عیار وجسور وفاتك بی رحم وغیور وعروه
ابو قبیله اولان غطفان بن سعد بن قیس عیلاندن اولان قومی اول
حوالیده اولوب انلره استناد واستظهار ایله دشمندن بی باك وبی تحاشی
ومغرور اولوب اواره نام موضعه نائل وشرب خمر ایله سرکردان
ومغنیه جاریه سی طربخش وخواب غفلت هجوم ایدوب هجوم دشمندن
غافل اولدقده براض فرصت یاب وعروه نك بزمنه داخل ومشت و پا ایله
بیدار وعروه رسیدن بلادن خبردار وامان خواه وکندیدن صدور ایدن

ایدن ذلّه یه اعتراف وعذرخواه اولدی لکن براض التفات وترحم ایتمیوب
قتل وخون عروه یی ریزان ایدوب مرامنه واصل وفرار ایدوب
جای سلامته داخل اولدی وعرب فتکة البراض ایله ضرب مثل ایلدی
افتك من براض دخی مثلدر وفاتك جری وجسور معناسنه اولوب فتك
بر شخص مغرور وغافل ایکن خصمی اول شخص مغروری بنده کرفتار
وقتل ایتمك معناسنه در بعده مقدما ذکر اولندیغی وجه اوزره عروه نك
قتلی سببیله حرب الفجار تسمیه اولنان حروب عظیمه میان عربده جریان
ایلدی * وکلیب بن ربیعة انما حمی المرعی بعزته وجساس
انما قتله بانفته * وکلیب ربیعه چراکاه ومرعایی سنك عز وشرفك
اعانتیله حفظ وحمایه ایلدی وجساس کلیبی سنك ناموس وعار غیرتك
سببیله قتل ایلدی ظن ایلدم مزبور کلیب بن ربیعه بن سنان الوائلیدر که
اعز من حمی الکلیب دیو محافظه وحمایه سنك بی مثل ونایاب اولمسیله
ضرب مثل اولنمشدر ووائل بن قاسط بن هنب بن قصی بن دعمی بن هنسب
بن جذیله بن اسد بن ربیعة بن نذار معد بن عدنانك ایکی فرزندی که
برینه بکر وبرینه تغلب تسمیه اولنوب ایکیسی دخی ابو قبیله اولوب
کلیب قبیله تبنك عین الاعیانی ورئیس مشار الیه بالبنانی اولمغله لشکر یمنی
پراکنده و پریشان وقبیلهٔ معده دخی هجوم ومعد کلیه اطاعت وانقیاد
وملکلرینك برمقدارنی تسلیم وسرنه تاج الباس ایلیوب برمقدار زمان
مرورنده کلیبك تکبر وغروری برتر ومتزاید وقبیلهٔ معده اعتماد واستناد
ایله قومنه ظلم وتعدی وبغی وعتو ایدوب جوری شول رتبه یه رسیده
اولدی که چراکاه وچشمه سارلری حمایه وضبط وخلقی رعی مواشی
وشربدن منع ایدوب اول حوالیده مواشیلرینی کلیبك مواشیسیله رعی
وارواایده مزاولدیلر وچرکاهلرده کلیبدن غیری برفرد اشعال نار
وچراغ ایده میوب ودأب عرب محیاجالس اولمق اوزره ایکن مجلس
کلیبده برفرد احتبا ایده مزایدی ومجلسنده بلا اذن تکلمه تصدی واغاز
ایتملرندن دخی منع ایلمشدی احتبا قعوددن بر نوعدر که ردایی ظهرنه الوب
فخذینی شکمنه الصاق ایدوب جالس اولمغه دیرلر بعض درویشان

متن

کننده کیروب قاعد اولدقلری کبی مرویدرکه نجن کلیب برمرعادن
مرور ایلسه اول مرعایه برکلب انکی القا ایدردی که برآدمی مشاهده
ایلدکجه نباحه باشلیوب کلیبك خوفندن بر کیمسه اول مرعاده رعی
مواشی ایده مزدی بناء علیه کلیب وائل دیوب اول کلبی وائله مضاف
ایدرلردی وائل ایسه برملکك اسمی اولوب کنایهٔ مز بوره ایله استعماللری
غالب ومشتهر اولمغله کلیبك اسمی ظن اولندی مرویدرکه برکون کلیبك
سرراهی برچراکاهه رسیده اولدیکه قنبره دیدکلری مرغ که ترکیده
طویغار دیرلر اول چراکاهده لانه پرداخت اولوب یمرطه سی اوستنده قرار
وکلیبی مشاهده و بیضه لرینی پروبالیله ستر وخوفندن فریاده آغاز
ایلدکده قنبره یه خطاب ایدوب امین اول سن بنم ذمتمده سن کیمسه دن
خوف ایتمه دیوب بو بیتی انشاد ایلدی * یالك من قنبرة بمعمر * خلالك
الجو فبیضی واصفری * وانقری ماشئت ان تنقری * بو بیتد نصکره
برفرد اول مرعایه دواب ومواشی سنی ارسال ایدوب رعی ایتدرمکه تجاسر
ایده مدی مصرعلرك مألی ای کیمسه لر بو کیاه وآبی بسیار اولان صحراده
قنبره دن نه استرسز یعنی قنبره یی تجبیز وبی حضور ایتمیکز وای قنبره
بو فضای واسع سنك ایچون خالی وتنهادر همان بیضه لر تولد ایله
وخوش صدا ایله فریاد ایله ومراد نجه بو چراکاهده حبوب ودانه لر
دوشیروب اکل وتناول ایله دیمك اولوب خلالك الجو فبیضی واصفری
مصراعی امرنده منازع اولمیوب مستقل ومتمکن اولان کیمسه حقنده
ضرب اولنور مثلدر وفقرهٔ مز بوره ده مذکور اولان جساس بن مره
بن ذهل الشیبانیدرکه خواهری کلیبك زنی اولوب قبیلهٔ تغلبدن
برحی اولان بنو جشم ایله قبیلهٔ بکردن برحی اولان بنو شیبان که کلیب
وجساسك قبیله لریدر برمحله خیمه وخرکاهلرین وضع ومختلط ساکن
اولورلردی برکون جساسك بنو سعددن خاله سی اولان بسوس کندی
فرزندی ایله بنی مره قبیله سنه کلوب جساسه مهمان وخرکاهنده
براز زمان آسایش وآرام ایدوب سراب نامنده برناقه سی کوچکی ایله معا
اولوب ناقهٔ بسوس اولان سراب ریسمانی کسسته وکلیبك جمللریله

حمایه وحراست ایلدیکی مرعایه واروب آب وکیاهندن اکل وشرب
ایلدی وکلیب اول حال اوزره ناقه یی مرعاده مشاهده وغضبندن
کمان دردست وناقه یی پستانلرندن ضرب وجرح ایدوب ناقهٔ زخمدار
صاحبه سی بسوس خرکاهنه رجعت ایدوب بسوس ناقه سنی مجروح
وزخمدار و پستانلرندن خون شیرآلود ریزان وروان اولور مشاهده
ایلدکده غریو وفریاد وصوت اعلا ایله فغان وداد یوب زار وکریان
اولور خواهرزاده سی جساس شترك زخمدار اولدیغندن آکاه وخاله سنه
تسلیه بخش ومعاناله وآه ایدوب ای خالهٔ الم اوزره اولمه که والله یارین
بن برشتردن بزرك قتل ایده یمکه زخمی سنك ناقه‌ك زخمندن اشد وازید
اوله دیوب شترایله کلیبی مراد ایلدی وصباح اولدقده جساسك قبیله سی
مواشیلرینی اسقا وارواء ایچون شبیث نام نهره واردقلرنده کلیب غضبندن
منع ودفع ایلیوب اهالیٔ قبیله احص نامنده اولان نهره توجه وادوامراد
ایدوب کلیب اول نهردن دخی منع وطرد ایدوب سزه برقطره آب ویرمم
دیوب اهالی مأ یوسا نهرك سیلان ایله منتهی اولدیغی اسفل وادی یه
واروب مواشیلرینی ارواء وکندیلری دفع تشنکی ایلدیلر وجساس کلیبك
بو ملعنتنه دخی واقف اولدقده اسبه سوار وکلیب جانبنه شتاب ولب
جوینده کلیبی تك وتنها بولوب یا کلیب اقربا ومتعلقاتمی جریان ایدن
نهر عظیمدن منع وتشنکیدن هلاك اوله جق رتبه تجبیز وتکدیردن مرادك
ندر دیو مؤاخذه کلیب دخی قبیله کی منعمه باعث بزم حیواناتمز وکندیمز
هنوز سقی اولنوب ریان اولمامشلردی بزدنصکره سیراب اولملرینه مانع
دکلم دیدکده جساس یا کلیب قبیله مزی نهردن منعك دونکی کون
خاتمه‌مك ناقه سی شرابی بیوجه قتل ایلمك کبیدر دیوب رخشنی کلیبه
سوروب برنیزهٔ جانستان ضرب وطعن وکلیب زمینه اسبندن ساقط
وغلطان اولوب حرارت زخم ایله امان یا جساس بکا برقطره آب احسان
ایله دیدکده جساس * هیهات تجاوزت الاحص شبیبا * دیوب
جساسك بو کلامی مثل اولدی یعنی نهر الاحص ایله نهر شبیبی تجاوز
وکذر ایلیوب فعلنك جزاسنی بولدك دیدی بعده کلیب هلاك اولوب قومی

تجمع ودفن ايلديلر وجساس كليبى قتل ايلديكى ساعت قبيله سنه عطف
عنان ونزديك اولدقده جساسك خواهرى فضله برادرنى مشاهده
وپدرينه برادرم جساس كليور لكن غالبا مصيبت رسيده اولمش زيرا
زانولرين كشف وكشاده ايدوب خلخاللرى معاينه اولنور وبرادرم برامر
عظيم وداهيهٔ كبيره ظهور ايتمدكجه زانولرين كشف واراءت ايلمز ديركن
جساس كلوب اسبندن نازل وپدرى اى جكر كوشم سنده انفعال
وانقباض مشاهده ايلدم اياسبى نه اوله ديو استعلام جساس دخى اى پدر
والا قدر بوكون بندن بركار صادر اولدى اول كار نيجه زمان وائل
شيخلرينى اشغال واتعاب ايده جكدر ديدكده پدرى اى جساس كليبى
قتل مى ايلدك ديدى جساس دخى بلى كليبى افعال قبيحه سنه بناء قتل ايلدم
ديدى وپدرى ملول ومحزون اولوب اى جساس نه اوليدى بو فعل نا
مناسبه مبادرتدن مقدم سن برادرلرك هلاك اولمش اوليديكز يرابنم فرياد
وفغان ايله كريان واولاد وائل بغله تشأم ايتملرينه مؤدى اولور بر فعل
قبيحدر ديدى بعده جساس كليبك زنى اولان خواهرى فضله نكاه
ايدوب بو قطعه يى انشاد ايلدى * انى قد جنيت عليك حربا * تغص
الشيخ بالماء القراح * فذكره متى ما يصح عنها * فتى لا اخر غير صاح *
خواهرى فضله دخى جساسى تطبيب ايچون بو بيت ايله جواب ويردى
ان تك قد جنيت على حربا * فلا راه ولا رث السلاح * بعده جساس اسبنه
سوار وبر طرفه فرار ايلدى وقبيلتين مياننده حرب البسوس ديمكله
مشهور اولان محاربه ومقاتله ظهور ايدوب نيجه زمان منقطع اولمدى
حتى بر روايتده قرق سنه ميانلرنده قتال متمادى اولدى وبو مقاتله خوانمان
خرابه باعث وبادى بسوس اولمغله اشأم من بسوس مثل سائر اولمشدر كه
تشأم اولنان شى حقنده ضرب اولنور وبر كيمسه نام اولمسى عسير اولان
شى طلبده اولسه اول شيئه نيل ووصول سهولتله اولماز مشقت عظيمه يى
ارتكابدنصكره حاصل اولور ديه جلك يرده دون مرامك حرب البسوس
ديرلر وجساسك صورت قتلنده اختلاف اولنوب بر روايتده جساس
فرار ايدوب بر مقدار زمان مرور ايلدكدنصكره ابونويره طريق شامده

جساسه مصادفه وقتل ايلدى روايت اخراده جساسك خواهرزاده سى
هجرس بن كليب پدرى قتل اولندقده طفل نارسيده اولوب مادر وخاللرى
تربيه سنده رسيدهٔ سن تميز وبر مرد دلير وخونريز ظهور ايدوب پدرى
كليبى كندى خالى جساس قتل ايلديكنه مطلع واسبنه سوار ونيزه
وسيفنى اخذ وقومى مجلسنه عطف لجام واول مجلسده جساسى مشاهده
ايدوب اى قوم آگاه اولك كه نيزهم ودمرنلرى حقيچون وسيفم وسيفمك
دشمنى زخمدار واهلاك ايلديكى حقيچون واسبم وكوشلرى حقيچون
بر كيمسه پدرينك قاتلنى عفو وترك ايلمز ديوب جساسه هجوم وبر نيزه
جانكداز طعن وقتل ايلبوب عملرى قبيله سنه متوجه وراهى اولدى
متن * ومهلهلا انما طلب ثاره بهمتك * ومهلهل كليبك قاتلندن اخذ
انتقام ايتمكى سنك همتكله طلب ايلدى ظن ايلدم ثار اخذ انتقام معناسنه در
مثلا بر كيمسه نك اقاربندن برينى قتل ايلسه لر اول كيمسه قاتلى قتل ايتمكله
اخذ انتقام ايتمش اولور مومى اليه مهلهل بن ربيعه بن الحارث ومذكور
كليبك برادرى عدى اولوب مهلهل لقبيله تلقيب اولنمغه باعث * لما توغل
فى الكراع هجينهم * هلهلت اثار مالكا وصنبلا * بيتنى انشاد ايلمشدر يعنى
چونكه اول قومك هجين وضمنى جماعت وجبشه توغل وهجوم وغلبه
ايلدى بن دخى مالكى ياخود صنبلى قتل ايله اخذ انتقام ايتمكه قصد اهتمام
ايدرم ياخود مهلهل ايله تلقيبه سبب ابتدا اشعارى تدقيق وترقيق
وتلطيف ايلين عدى اولمغله مهلهل ديديلر كه لغتده هلهل رقيق
وخفيفه دخى ديرلر ومزبور مهلهل امرء القيسك خالى اولوب جودة
شعر امرؤ القيس بن حجره مهلهلدن انتقال ايلدى لكن صحاح جوهريده
كليبك برادرى اولان امرء القيس بن ربيعه بن وائله مهلهل ايله تلقيب
اولنوب سببى ابتدا شعرى تدقيق ايدن امرء القيس اولديغيدر ياخود
لما توغل فى الكراع هجينهم بيتنى انشاد ايلمسيدر ديوب مهلهل
امرء القيس اولق اوزره تصريح ايلمشدر ومهلهلك اكثر اوقاتى
معاشرت زنان ايله كذاران ايلديكندن برادرى كليب زير النسا ديردى
وقتا كه كليبى جساس قتل وفرار ايلدى جساسك برادرى همام بن مره

مهلهلك نديم وصديقى وانيس وجليسى اولوب بر برينك اسرارينه محرم ودائما همبزم وهمدم اولملغله معاهده ايلمشلردركه ميانلرنده برسر مخفى ومكتوم اولميوب بر برينه كشف وافشا ايده اول كون دخى همام ايله مهلهل همصحبت ايكن همامك مادرى كلوب كوشنه برادرك جساس كليبى قتل وفرار ايلدى ديو تبشير كونه تبليغ وقعه ايدوب رجعت ايلدكده مهلهل مادركنه اعلام ايلدى ديو استعلام اولدنى كتم واخفا ايليوب مهلهل ياهمام ميانمزده جريان ايدن عهد وميثاقدن رجوعمى ايلدك يوخسه ذهولمى ايلدك كه بندن كتم ايدرسك ديدى همام دخى يامهلهل برادرم جساس برادرك كليبى قتل وفرار ايلمش بناء عليه تكلمده توقف ايلدم ديدكده مهلهل ياهمام * است اخيك اضيق من ذلك * يعنى سنك برادر يكك كليبى قتله قدرتى يوقدر واكر واقع ايسه بن سنك برادرك جساسى اندن زياده عفو بنله اهلاك ايدرم ديوب همام سكوت ايله معامله ايلدى واسباب بزم وعشرت اماده واحضار اولنوب شرب خمره اغاز ايلديلر لكن همام مهلهلدن هراسان و كيفيت باده ايله بنى قتل ايدر ديو وجودى لرزان اولوب معتادندن نقصان شرب ايدوب مهلهل كمال الم وغصبندن زياده جه نوش ونشوه دار و بيهوش اولدقده همام فرصتى غنيمت بيلوب قبيله سنه فرار ايليوب قومنى خيل ومواشيلرين جمع وخيمه وخرگاهلرين رفع وآخر مكانه نقل ايتمك اوزره عزيمتلرين مشاهده ايدوب همام دخى معاجاى سلامته رسيده اولمق آرزوسيله محمل بند اولوب كتديلر بعده مهلهله صحو كلوب و كليبك قتل اولنديغى جمله قومك معلومى اولدقده وجوه قبيلهٔ تغلب مجتمع وحضور مهلهله حاضر اولوب يامهلهل برادركى جساس قتل ايلدى لكن قتال وحربه عجله ايلمه ابتدا وجوه قوم اولانلريمز پدرى مره يه واروب مباغزى احسن وجه اوزره توفيق ايتمكه سعى ايلسونلرنه كونه صورت پذير اولورسه اكه كوره حركت اولنسون ديوب اعيان قبيله مره يه واروب برمقدار مكالمه بعده امرلربنى اعظام ايدوب يامره برقاج امر ميانه نده مخيرسك يابزه جساسى تسليم ايله قتل وقود اولنسون كه لم يظلم من قتل

قائله يعنى كشى قاتلنى قتل ايتمكله ظلم ايتمش اولماز ياخود برادرى همامى تسليم ايله قتل ايده لم ياخود نفسكى بونلردن بزه فدا ايله والا محاربهٔ عظيمه ايدوب سنى وقومو واولادكى فنا واهلاك ايده رز ديديلر ومرهٔ جوابه تصدى ايتميوب سكوت ايله معامله ايلدكده وجوه قبيلهٔ تغلب يامره حقير وذليل اولان كيمسه كبى سكوت ايلمه جواب وير ديدكلرنده مره اى قوم جساس نوجوان بر بهادرمرد درخوف ايدوب اسبنه سوار و برطرفه فرار ايلدى نه جانبه راهى اولدى معلومم دكلدر اما همام ابو عشيرت اخو عشيرت اولوب سزلره تسليم ايلسم اولاد واقرباسى اوزريمه هجوم وهمامى جانئ آخر ايچون قود وقصاص ايتدردك ديو تعجيز وتكدير ايدرلر اما بنمله فدا طلب ايدرسكز شمديكى حالده رضام ايله موتى استمم زيرا خيال وجنك آور بهادرلر اسبه سوار وزرمكاهده دلوه وجولان ايتمكه محتاجدركه ابتداميدانه بن كيروب نيجه مبارزه دنصكره قتل اولنم بوسودالردن فارغ اولوب همامدن غيرى اولادمدن برينى ويره يم قتل ايدك ياخود سزه بيك عدد ناقه احسان ايدوب جساسدن فدا ايده يم ديدكده وجوه بكر غضبناك اولوب بزسكا واولاديكه ذليل اولمق ايچون وناقه طلب واحسان اولنمق ايچون كلمدك ديو متفرق ومهلهله افاده اولدنى حرب ورزمه تشمير ساق ومقاتله يه آماده وشروع وآغاز ايدوب ميانلرنده حرب وقتال نيجه زمان متمادى وقبيلهٔ بكردن مقتول بسيار اولوب قبيلهٔ جساسك عين الاعيانى ايكن محاربه يه قارشميوب عزلت وانزوا اختيار ايدن حارث بن مالك حضور ينه قبيلهٔ بكر واروب ياحارث قبيله مزك مردان و بهادرلرى تلف وهلاك اولدى بزه امداد واعانت ايله ديو نيازايلدكلرنده حارث (لاناقة لى فيها ولاجمل) ديوب حارثك بو كلامى مثل اولدى يعنى بنم بو محاربه ده علاقه م يوقدر نه حالكز وار ايسه كورك ديمك اولور تكرار قوم حارثه واروب ابرام وقبيله مز خراب وقوممز هلاك اولدى غيرت وناموس وقتيدر ديدكلرنده حارث فرزندى بجيرى بر روايتده خواهرزاده سنى مهلهله

ارسال ايدوب يا مهلهل خالم ابو بجير سكا سلام ايدوب ديديكه
معلومكدر كه بن حربدن عزلت ايدوب قوممه امداد واعانت ايلمدم
زيرا قومم سزه ظلم ايلمشلردي و ميانكزي تخليه ايدوب برطرفه
معاونت ايلمامشدم والان برادرك كليبك انتقامني الوب نيجه مرد دلير
قتل ايلدك بو حرب وقتال نيجه يه دك قبيله كي خراب وقومكي اهلاك
ايلدك ديو بجير تبليغ نصح ايلدكده مهلهل دستنده اولان نيزه يي
خواهر زاده سي حارثه حواله وخالك كيمدر ديو قتلنه هجوم ايلدكده
امرء القيس بن ابان التغلبي يا مهلهل صبر وتأني ايله زيرا بو غلامك
قومي محاربه مزدن عزلت ايلمشلردر والله اكر سن بو غلامي قتل ايدرسن
خالك كيمدر ديو سؤال ايتمينلر دخي قتل اولنور ديو بند ايلدي لكن
مهلهل اصغا ايتميوب نيزه ايله غلامي جرح وقتل ايدوب (بؤ بشسع
نعل كليب) ديدي يعني بو غلامك خون ودمي كليبك نعلنك تسمه سنه
برابر ومقابلدر ديدي مثل مزبور برشيئك برشيدن افراط ايله وضيع
ودني اولوب كلي بعضنه معادل و برابر اولماز ديه جك محلده ضرب
اولنور و غلام حالت نزعده ايكن اكر قومم بنو بكر بنم قتلمه راضي
اولورلرسه بندخي راضي اولورم ديوب قضاء نحب ايلدي و بو قصه
حارثه نقل اولنوب حارث بو غلام و باء كليبي اولاد وائلدن نه كوزل دفع
ايلمش قتل اولندیغنه راضي اولورز ديدكده قوم يا حارث مهلهل
اول غلام سفيري قتل ايدوب بؤ بشسع نعل كليب ديمش ديدكلرنده
حارث غضبناك اولوب قوم وقبيله سيله مهلهله هجوم ومقاتله يه آغاز
ايدوب قبيلۀ بكر وتغلب ميانده مدت مديده حروب وقتال متمادي
و پيوسته واشراف واعيان قبيلتين تلف وهلاك اولوب جساسك برادري
همام وسائري قتل اولنوب ايكي قبيله مضمحل اولمق رتبه سنه رسيده
اولدقده حارث بن عوف المري قبيلتين ميانده مسالمه ومصالحه يه
سعي واقدام و عاقبت عقد صلح ومصافات ايلدي ان شاء الله تعالى
تفصيلي * وان الصلح بين بكر وتغلب تم برسالتك * فقره سنده ذكر
و بيان اولنور بعده مهلهل اعوان وانصارنده جدا ونك وتنهايي

يشكردن خاللري جانبنه راهي وعمري آخر اولنجه مزبورلر حمايه سنده
وقتكذار اولدي لكن وفاتنده اختلاف اولنوب بعضيلر حتف انفه فوت
اولمسنه ذاهب اولدي و بعضيلر مهلهل مسن و پير اولوب ايكي غلامي
ايله برطرفه سفر ايدوب غلاملر مهلهلدن متضجر ومتاذي اولملريله
سر راهلري اغياردن خالي بر مفازه يه رسيده اولدقده غلاملر مهلهلك
راكب اولديغي شتري اناخه ومهلهلي قتل ايتمك مراد ايلدكلرنده مهلهل
راكب اولديغي شترك سمرينه سكين ايله ذكري آتي بيتي نقش ايلدي
ديدي روايت اخراده عبدلره وصيت ايدوب چونكه بني قتل ايدرسز
باري شو بيتي اولاد وعيالمه قرأت ايدك ديدي * من مبلغ الحيين ان مهلهلا
* لله دركما ودرا بيكما * بعده غلاملر مهلهلي قتل وقبيله يه عود ومهلهل
حتف انفه وفات و بو بيتي انشاد ايلدي ديو موت ملهلهلدن خبر
ويردكلرنده ملهلهلك فرزندان واقرباسي ملهلهل بوكونه بيت بي معني
انشاد ايلمز ديو تفكر وتعجب ايدركن فرزندلردن بري بو مصراعلرك
هر بري بر بيتدن اولوب پدريمزك مرادي بودر ديوب * من مبلغ الحيين
ان ملهلهلا * امسى قتيلا في الفلاة مجدلا * لله دركما ودرا بيكما *
لا يبرح العبدان حتى يقتلا * ديو قرأت وعبدلري ضرب ايدوب عبدلر بز
قتل ايلدك ديو اعتراف ايلدكلرنده ايكيسني دخي قتل ايلديلر مآل معناي
بيتين كيمدر اول كيمسه كه قبيله لريمه تبليغ وايصال ايليه كه تحقيق
مهلهل صحراده مقتول ومستلقي اولديغي حالده اخشاملدي اي فرزندلرم
سزك و پدريكزك نه عجب خيرلو عمليدركه عبدلر خلاص ويرك اولنميوب
قتل اولنه ديمك اولور و مجدل طعن وضرب اولنوب زمينه القا اولنانه
ديرلر كه طعنه فجدله اي القاه في الارض فانجدل هوای سقط ايله تفسير
اولنمشدر ومهلهلك شعري اعلاى طبقات قدمادن اولوب بو ابيات
انكدر * بكره قلو بنا يا ال بكر * نعاديكم بمرهفة النصال * لها الدن
من الهامات جون * وان كانت تعادي بالصقال * ونبكي حين نذكركم
عليكم * ونقتلكم كانا لا نبالي * والسموأل اما رفي عن عهدك *
وسموألسنك عهدكه وفا ايلدي ظن ايلدم مزبور سموأل يثرب

يهودلردن سموٴل بن عادیادر که وفاده مز بورایله ضرب مثـل اولنوب
اوفی من سموٴل دیرلر وسببی بودر که چونکه امرؤالقیس بن حجرالکندی نك
پدری کنده ملکی ایکن قتل اولندی امرؤالقیس فرار وملك روم جانبنه
استمداد واستعانت قصدیله راهی ومحمل بند وسر راهی تیمانام موضعده
سموٴلك قلعه سنه واصل اولوب رجعتده اخذایتمك اوزره سموٴله یوز زره
و برمقدار آلت حرب امانت وایداع وروم طرفنه راهی اولدقده حارث
بن ظالم بر روایتـده حارث بن ابی شمرالغسانی امرؤالقیسك ایداعنی
استماع وسموٴلدن اخذ قصدیله هجوم وطلب سموٴل دخی و یرمکدن
ابا وامتناع وقلعه سنه تحصن ایلدکـده حارث سموٴلك برفرزندنه
ظفر یاب اولوب ای سموٴل امرءالقیسك امانتلرینی بکاتسلیم ایله والا
فرزندنکی قتل ایدرم دیوندا سموٴل دخی بنم ایچون نقض عهد احتمالی
برطرفدرقتل ایلسك دخی و یرمم دیدکده حارث سموٴلك مشاهده ایده جکی
محلده فرزندنی میانه وارنجه دو پاره وقتل ایلیوب راهی اولدی بعده
امرءالقیس تیمایه واصل اولمزدن مقـدم فوت اولوب سموٴل ودیعـهٴ
امرءالقیس برفرده و یرمیوب مراداونجه حفظ ایلدی وصورت هلاك
امرءالقیس بوکونه روایت اولندی که وقتا که پدرینـك قاتلرندن
اخذانتقام ایچون قیصردن استمداد وقیصر التماسنه مساعده ایدوب
برمقدار عسکر و یروب امرءالقیس رجعت واخذانتقامه نیت ایلدی
بعض اصحـاب غرض قیصری سوء عاقبت وفتنه ایله تخویف ایتملریله
قیصر برحله تسمیم وامرءالقیسه اردندن ارسال ایلدیکه واصل اولدیغی
ساعت لابس اوله وصورت اکرامده اولمغله امرءالقیس لابس اولوب
عاقبت سبب هلاکی اولدی ولهذا ظاهرا مستحسن اولوب ضمنـنده
اثرقبیح اولان نسنه یه حلهٴ امرالقیس دیو ضرب مثل ایدرلر وچون
وجودنده قرحه لر پیدا ومرضی مشتداولدی بوابیاتی انشاد ایلدی
* وبدلت قرحا دامیا بعده صحة * وبدلت بالنعماء والخیرابوسا *
ولوان نومایشـتری لاشتریته * قلیلا کتغمض القطا حیث عرسا *
فلوانها نفس یموت صحیحة * ولکنها نفس تساقط انفسا * وانقره یه

منن

واصل اولدقده وفات ایلدی * والاحنف انما احنبی فی بردتك * واحنف
سنـك عباکه بوریتوردی ظن ایلدم برده چارکوشه برعبادرکه عرب
استعمـال ایدر واحنفـك نامی ضحاك روایت اخراده صخر بن قیس
بن معاویه بن حصـین السعدی وکنیه سی ابو بحراولوب حلم وسیادت
وشرافتـده احنف ایله ضرب مثـل اولنوب احلم من احنف واسود
من احنف دیرلر که اسود اجل معناسنه در واحنف رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك زمان سعادت نشانلرینه یتشوب اسلامی قبول
ایلمشدر لکن رؤیت دیدارشریفلریله مشرف اولمیوب تابعینـدندر
و پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه برکیمسه احنفك محاسننی نقل
ایدوب اخلاقی رسیدهٴ سامعهٴ شریفه لری اولدقده دعا ایلدکلرینی
بوکونه سرد و بیان ایلرلر که عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری
زمان سعادتلرنده احنف مکهٴ مکرمه یه کلوب بیت شریفی طواف اثناسنده
آشنای قدیمنـدن بری مصادفه ایدوب یا احنف بنی بلدکمی دیدکده
بلی بیلورم دینجه ای احنف سنی امر جلیـل القدر ایله تبشـیر ایده یم
معلوم کمیدر که بر وقتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بنی سنك قومك اولان بنوسعدی اسلامه دعوت ایتمك ایچون ارسال
بیوردقلرنده هر چند که امر بیوردقلری اوزره اسلامه دعوت ایدردم
اعراض وعنـاد ایدرلردی وسن ای قوم بکراه بو کیمسـه سزی خیر
وحقه دعوت ایده یور و بو کیمسـه دن استماع ایتمدم الا کلام حسن
وخیراستماع ایلدم دیمش ایدك بن دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه کلوب سنك قومکی اسلامه حث و ترغیب ایلدیککی
اعلام ایلدیکمده رسول اکرم حضرتلری اللهم اغفرللاحنف بیوردیلر
دیو ختم کلام ایلدی ومومی الیه صخر بن قیس احنف تسمیه اولنمسنه
سبب حنف لغتده کج پا وانکشتلری بر برینـه ناظر ومعوج اولمغـه
دینوب صخرك پالری کج ومعوج اولغله احنف دیدیلرحتی صخر طفل ایکن
کاهیجه مادری رقص ایتـدیروب رقصندن مسرور اولدیغنـدن
والله اولا حنف * فی رجله ما کان فی فتیا نکم مثله) بیتنی انشاد ایلدی

يعنى اكر صخره يارنداغ اوجاج اولسه اى قوم سزك اولاديكزده بونك مثل ونظيرى اولماز دى عبد الملك بن عميردن منقولدركه بر وقتده احنف مصعب بن زبير ايله كوفه يه كلدى احنفدن قبيح الشكل بر فرد مشاهده ايتمدم غايت نحيف وصغير الرأس ومتراكب الاسنان يعنى ديشلرى بر برى اوستنده وچشمانى منفتح وكشاده وتكلم مراد ايلسه ابتدا امرده صعوبت ايله تكلم ايدر دى كرچه لكين دكلدى لكن لكينه مشابه ايدى شعبى ذكر ايدركه بر وقتده بصره قافله سيله ابو موسى الاشعرى عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه كلوب اهالئ بصره ايله احنف بن قيس دخى موجود وحضرت عمرك مجلس شريفنه داخل وهركس كندى امور مهمه سنى عرض واعلام ايليوب احنف صف نعالده اولمغله نوبت كندى يه كلدكده ابتدا اداى حمد وصلوة بعده حضرت عمره خطاب ايدوب يا امير المؤمنين حالا اهل مصر فرعون واتباع فرعون منزللرينه نازل واهل شام منازل قيصره نازل واهل كوفه منازل كسرايه نازل اولوب انهار لطيفه وعذبه ساحلنده بنا ايلديكى قصرلرده مربع نشين واشجار ميوه دارلرى بسيار وملتفه باغلرده ذوق وصفا ايله آسوده آيين اولوب عين البقر والبعير كبى اثمار كوناكون سله لره وضع ومتغير اولمدن خانه لرينه احضار وتناول ايدرلر اما اهالئ بصره شورستان مواصعده ساكن وأماح ايله دفع تشنكى ايدوب ساكن اولدقلرى موضعك بر طرفى آبى تلخ ومالح اولان نهرلر وطرف آخرى كياه وسبزه دن خالى مفازه وبيابان وبر وسحابلرى باراندن تهى اولوب كردن شترمرغ كبى نحيف ورقيق اولور ايمدى خسيس ودنى اولانلر يعزى رفيع وعالى وفقير وبى نوالريمزى توانكر وغنى وكيللريمزى تعديل ودرهملريمزى تكميل ايدوب بر نهر شيرين حلو عذب اجرا ايله ديدكده عمر رضى الله عنه اى اهل بصره سزلر بونك كبى تكلمدن عاجزمسز والله بو احنف جمله دن سيددر بو مقوله كلماتى احنفدن استماع ايتدن زائل اولمام بيوروب احنفى يانده برسنه ابقا وحبس بيوروب بعده يا احنف علمك نى اعجاب ايتمكله سنى تجربه وامتحان ايلدم زيرا رسول الله عليه السلام

حضرتلرى (احذر المنافق العالم) يعنى عالم اولان منافقدن حذر ايدبكز بيورديلر اول صفت مذمومه دن ساحهٔ ذمتك برى وخوف ايلديكمدن عارى مشاهده ايلدم بيوروب جائزه سنى احسان وسبيلنى تخليه ايلدى بعده احنف عمر رضى الله عنه حضرتلرينك زيارت شريفلريندن وفات ايدنجه منقطع اولميوب ملاقاتلريله تحصيل شرف ايدردى وموى اليه احنف عقل وحلمى سببيله شول رتبه تحصيل عز وسيادت ايلمشديكه امر ايلدكده يوز بيك اسب سوار تيغ زن دلاور مجتمع وفرمانبرى اولورلردى وامراء انصار امور مهمه لرنده احنفدن استعانت اودخى اعانت ايدردى واحنفك زبراء نامنده محبوبه برجاريه سى اولوب كمال محبتندن هر امرده زبراء يه مطيع ومنقاد اولمغله احنف بر دشمن ايله محاربه قصد ايلسه عرب (قد غضب زبراء) ديوب مثل اولمشدر واثناى مقاتله ده احنفك غضبندن كنايه ايدرلردى واحنف قيس بن عاصمك اخلاق حميده صاحبى اولديغنى وصف اثناسنده شاكردان استادلرندن علم تعلم ايلديكى كبى زقيسدن حلم تعلم ايلدك ديردى وحلم وصبرده قيس شول درجه يه واصل اولمشديكه بر كون قيس احتبا ايدوب ندماسيله مكالمه ايدركن اوغلى مقتولا وعمزاده سنى قيد وبند ايله مجلسنه ادخال ونقل ماجرى ايدوب عمزاده ك اوغلكى قتل ايلدى ديديلر قيس كلامنى قطع ايتميوب احتبانى بوزمادى وكلامى رسيدهٔ انجام اولدقده اوغللرندن برينه اى فرزند عمزاده مزى اطلاق وبرادريكى دفن ايليوب مقتولك والده سنه يوز ناقه ويوز يراغ ديه در بلكه انكله متسليه اوله ديدى وصول طرفنه انكا ايدوب بو بيتى انشاد ايلدى * انى امرؤ لا يعترى خلقى دنس يفنده * * ولا افن من منفرفى بيت مكرمه * خالد بن صفوان حكايت ايدركه بر وقتده رصافه ده هشام بن عبد الملك مجلسنده ايدم بكا خطاب ايدوب يا خالد احنفى نوجهله كنديكزه ترجيح وتفضيل وسيد قوم ايليوب اتباع وانقياد ايلديكز ديو سؤال ايلدى واول كون خميس اولمغله هشام صائم ايدى بن دخى جوابه تصدى ايدوب امر بكزا اولورسه بر حكايه سين نقل ايده يمكه انجق اول سيرتى سيادتنه كافى وباعث اوله وامر ايدرسكز

ایکیسنی نقل ایدهیم ومساعده بیوریلورسه اوچ سیرت حمیده سن نقل
وبیان ایدهیم واکرمراد یکز اولورسه اخشامه دك خصال ممدوحه سنی
ذکر ایدوب صائم اولدیغکزدن ذهول ووقت ککذار اوله سز دیدم
هشام دخی برینی بیان ایله دیدکه فی العمر احنف کبی نفسنه سلطان
وغالب برفرد معاینه ایلمدیکمدن ماعدا کوشز دم دخی دکلدرکه افعال
ممدوحه یه نفسنی اقدام وهوای نفسنه متابعتدن اجتناب ایدوب افعال
مذمومه دن منع وزجر ایدردی وهیچ ایهام قبیحی اولدیغنه مطلع
اولمیوب حاصلی خلفادن غیریده نظیرین مشاهده ایلمدم دیدم هشام
دخی پسند ایدوب فی الحقیقه بو خصلت سیادته کافیدر لکن برینی دخی
نقل ایله دیدی ممکندرکه برکشی نفسنه غالب اولوب افعال قبیحه دن
عد ایلدیکی اشیادن نفسنی منع وکف ایلیه لکن محاسن وقبایحی فرق وتمییز
ایده میوب نفسنه سلطنت وغلبه سی نفس الامره مطابق اولور وجه
اوزره اجرا ایدمز احنف ایسه صاحب بصیرت وتمییز اولوب نفسی
اوزره سلطنتنی محاسنه اقدام وقبایحدن اجتناب ایتمکله اعمال ایدردی
دیدم هشام استحسان وخصلت نخستینه بو خصلت تکمله درکه نیك وبد
تمییز اولنمدقجه مجرد نفسنه سلطنت وغلبه سودمند اولمز برینی دخی نقل ایله
دیدکده ممکندر برکیمسه نفسنه غالب ونیك وبدی ممیز وصاحب بصیرت
اوله لکن اجرایه قدرت ومکنتی اولمامغله خصال حمیده ایله موصوف
اولمسنه مانع اولوب شهرتیاب اولهمز احنف ایسه مال وجاه ولشکر
صاحبی اولوب کندیده موجوده اولان خصال ممدوحه یی اجرا ایدوب
مشهور آفاق اولدی دیدم هشام محظوظ اولوب بو دخی مقدم نقل
ایلدکلریکك تتمه سیدر لکن صومدن بنی اشغال ایده جك خصلتنی
دخی بیان ایله دیدی بن دخی نقله آغاز ایدوب ایام سالفه ده واقع اولان
افسانه سندندرکه بر وقتده فتح خراسان قصدیله عسکرینه نظام
ویروب محمل بند وراهی اولوب تنك وضیق بر محله خیمه انداز وملك
عجم لشکر انجم شماریله احنفی احاطه ومضیق ایدوب احنف کمال
اضطرابندن صلوة عشایی ادا ودرکاه خدایه تضرع وابتهال ایله

ظفر

ظفر ونصرته توفیق طلب ونیاز بعده تبدیل لباس ایدوب آیا عسکرم
حقمده نه کونه قیل وقال ایدر دیو جست وجو ایچون میان لشکرده
ملول ومحزون کشت وکذار ایدرکن کوردیکه بر عبد آسیابان الده کرمنی ایله
کندم طحن ایدر ویاننده رفیقی اولان عبده بجیدرکه امیرمز مسلمانان
ایله بویله بر تنکناده خیمه انداز اولوب دشمن اطرافمزی احاطه ایتمکله
بر طرفدن تنکیء مکان وبر طرفدن تضییق دشمن طاقتکداز اولدی دیدی
رفیق دخی ای برادر بو بلیه دن رهایه برچاره ملاحظه ایدر میسك
دیو چاره جو اولدقده چاره سی بومنزلدن بیشه زار بر فرسخ مسافه در
بو آن کوس رحیله طره زن وعسکریله قالقوب بیشه زاره خیمه انداز
اولدقده ظهر عسکر بیشه کلوب دشمن احاطه دن عاجز اولمغله فقط
مواجهه مزدن اولدقده عسکریمزه پریشانلق عارض اولمیوب حرب
ورزمه مباشرت ایلسه امید وارمکه عون باری تعالی ایله محاربه سهل
اولوب مظفر اوله یوز دیدکده احنف استماع وسجدهء شکری ادا ورحیلدر
دیو عسکری آکاه وندا ومحمل بند حرکت اولوب اول بیشه زار پیشنه
سحر وقتی رسیده وبیشه یی ظهر عسکره آلوب نازل اولدی بو طرفدن
لشکر عجم دخی احنف اوزرینه هجوم قصد ایدوب هر طرفی بیشه زار
اولمغله فقط بر طرفدن فرجه بولوب جیش احنف خوف ورعب
القا ایتمك ایچون چار طبله یکسر طره اوروب هجوم احنف دخی عسکریله
اسب سوار وکندی علی اخذو دشمنه حمله وطبالك برینی شق ودربده
وطبل زنی قتل وبقیه طبلزنلر خوفلرندن پریشان اولوب لشکر عجم صدای
صلا استماع ایلدکده پیش لشکر منهزم اولدی طبنله مدبرا فرار
واحنف عسکریله قفای دشمنه شتاب وهجوم وبی نهایه عجم قتل
وسفك دماء ایدوب منصور ومظفر اولدی دیو شمس غروب ایدنجه
خالد هشامه احوال احنفی نقل وبیان ایلدی ورصافه مواضع متعدده نك
اسمی اولوب بری رصافهء شامدرکه ابو منیع عبد الله بن زیاد وحجاج
بورصافه دندر ورصافه بغدادده بر محله درکه محمد بن بکار وجعفر
ابن محمد علی بورصافه دندر وبری اندلسده درکه یوسف بن مسعود

ومحمد بن عبدالله بن صيفون بورصافه دندر و بری رصافهٔ واسطدر كه حسن بن عبدالمجيدك مولديدر و بری رصافهٔ بصره دركه محمـد بن عبدالله بن احمد وابو القاسم حسن بن عليك مولديدر و بری افريقيه ده در وقلعهٔ اسما عيليه يه رصافه ديرلر وحجازده عين الرصافه ديرلر بر عين ماواردر واحنفك حكايات غريبه والفاظ محكمه وعجيبـه سی بسيار و بی نهـايه اولوب از جمله بعض خدمه سنـدن مرويدر كه احنف شب تا بسحر نماز كذار اولوب اثنای نمازده فروزنده اولان شمعك شعله سنه انكشتنی وضع ونفسنـه خطاب ايدوب ای نفس افعـال واطوار كله حسن اول وفلان كون سندن فلان خصوص صادر اولمغه نه شی باعث اولمشدی ديو نفسنی توبيخ وايقاظ ايدردی و بر كون برشخص درد دندانه ابتلاسندن تشكی ايلدكده احنف اوتوز سنه دركه بودندن راحتم زائل ومنعدم اولوب برفرده شكايت وفقد اندن حكايت ايلمدم ديدی و بركون عمر بن الخطـاب رضی الله عنه يا احنف اطعمه دن زياده متلذذ اولديغك طعام ندر بيورديلر احنف دخی تو وكماة يعنی قيمق ومنتردن متلذذ اولورم ديوب حضرت عمر رضی الله عنه احنفـك زبد وكمانه تخصيص محبت ايلديكی فی الحقيقه محبتـدن اولميوب بلكه قيمق ومنترك بسيـار اولمسی خصب ورخاو وفرت مزروعات وقتنده اولوب عباد قحط وغلا زحمتنی چكميه جكلرينه علامت ونشان اولديغندن اظهـار محبت ايلدی بيورديلر و بركون بربد زبان شخص احنفی تك وتنها بولوب شتوم غليظ ايله شتم ودشنام واحنف سكوت ايله معـامله واول محلدن قالقوب قومی اولديغی مكانه توجه ايدوب شخص معهود دخی در پی اولدقده احنف ای كشی شتومدن بقيـه وار ايسه بو محلده اتمام ايله زيرا قومم مياننده اتمام ايدرسك سكا ضررلری اصابت ايدر ديدی بركون برشخص احنفه بو سيادت وشرفی و بو قدر مزايانه سبب ايله كسب وتحصيل ايلدك حال بوكه قومك شريف وسيدی دكل ايدك ديو سؤال ايلدكده احنف وظيفـه م اولميوب اوزريمه لازم اولميان امری ترك ايله مثلا سنك خصوصك اولانی تفحص ايتمك بكا لازم اولميوب

اندن اعراض وترك ايلدم تنكيم بكا متعـلق اولوب سكا لازم اولميـان خصوصی سنك ترك ايدوب التفـات ايتديكك كبی ديو جواب ويردی و بركون برشخص بدكو احنف غضبناك اولوب سكا بركون شتم ايدرمكه قبريكه سنكله معا داخل اولور ديدی احنف دخی منفعـل اولميوب والله بنم قبرمه داخل اولماز بلكه سنـك قبريكه داخل اولور ديدی بنه بری احنفه بو رتبه وشرفی نه كونه كسب ايلدك ديدی احنف دخی خلقك استحسان ايلديكی افعالی ترك ايتمكله تحصيـل ايلدم مثلا آب خوشكوار نوش ايتمكی قبيح عد ايلسه لر عمرم اولدقچه آب صافی نوش ايتمزدم ديدی و بركون احنف بر بلده كه تعيش واكتسـاب ممكن اولميه اول بلده يه نازل اولمدن محظوظ اولمام اكرچه قومی بنی البـان واطعام ايدرلرسه دخی ديدكده ياابابحر حزم واحتياط دخی بودكلميدر ديديلر احنف بلی بودر ديدی واحنفك بو كلامی * لا تلبثوا بدار معجزة * حديث شريفی اشعـار ايدر يعنی رسول اكرم صلی الله عليـه وسلم حضرتلری اكتساب وتعيشدن عاجز اولديغكز بلده ده اقامت ايلميكز بيوردقلرينه تلميحدر واحنف عادت قبيحه يی سويمز دردی و برقنـده احنف اهل عراق ايله معاويه رضی الله عنه زيارتنه واروب پرده دار اهالیٔ عراقه امير المؤمنين هركس كندويه متعلق اولان اموری عرض واعلام ايلسون آخر طرفدن وكالت ايله غيريلرك مراملرينه تعرض ايلسون ديو تنبيه ايلديكن افاده ايليوب اهالیٔ عراق مجلس معاويه يه داخل اولدقلرنده احنف اكر امير المؤمنين هركس آخر طرفندن وكالة عرض مرام ايتمسون ديو تنبيه بيورمسه ايدی عراقه بوداهيـه نزول و برنائبـه و برمصيبت ظهور ايلدی كه اول نائبه سببيـله جميع ناس امير المؤمنينك عراقه كلمسنه محتاج اولدی ديو اعلام ايدردم ديدكده معاويه حضرتلری بنم تنبيهم حاضر اولنـلر بريرينه عرض مرامده وكالت ايتمسون ديو ايدی يا احنف سن حاضره وغائبه وكالت ايلدك بيورديلر و بركون معاويه رضی الله عنه يا احنف خاطركده ميدر علی كرم الله وجهه حضرتلرينه طرفدار اولوب بنمله صفين نام موضعده محاربه ايلديكز

يوردقلرنده احنف يا امير المؤمنين شول قلوب كه بزانكله جنابكزه بغض ايلمشدك الآن ايكى جنبمز ميانده وشول سيفلركه انكله مقاتله ايلمشدك عاتقلريمزاوزره آويخته اولنمشدر اكرمرادشر يفكز اولورسه حلمكزله تكدير مزى عفو بيوررسز ديدكده معاويه رضى الله عنه عفو ايلدم يوردى و بعض خصوصده كه احنف مؤاخذه وتعيب اولنمشدر برى بودركه چونكه زبير بن العوام رضى الله عنه يوم الجمله قتالدن فارغ وديارنه راهى اولدى قبيلهٔ بنى تميم اولديغى محلدن مرورايدوب برشخص احنفه زبيرشمدى بوطرفدن مرورايلدى ديدكده احنف نشليه لم ايكى قومى بر برينه دوشروب عداوت و بومرتبه قتال وحروبه سبب اولدى شمدى تخليص نفس ايچون ميانلرندن چيقوب ديارنه راهى اولمق استرديدى وابن جرموز زبيرك قفاسندن رسيده وقتل ايلدكده زبيرى بوكلاميله احنف قتل ايلدى وابن جرموز رأى احنف ايله قتل ايلدى ديديلر برى دخى بودركه حسن بن على رضى الله عنهما حضرتلرى احنفه مكتوب ارسال وكندويه امداد واعانت طلب ايلدكده حسنى امتحان وتجربه ايليوب تدبير وسياست مملكتى وصيانت مالى ومكيدهٔ حرب وقتالى كندولرده بولمدم ديوب اعانت ايلمدى و برى دخى جاريه سى زبرايه اطاعت وانقياديدرحتى احنفدن زبرايه بومرتبه انقياد اتمكه باعث نه اوله ديوسؤال اولندقده نيچه انقياد اتميم كه هرروز وشب زبرايه محتاجم ديدى و برى دخى بودركه بركون برعرب احنفى ضرب احنف دخى سبب ضربدن سؤال ايلدى عرب بر كمسه بكا اكر قبيلهٔ تميمك رئيس وسيدنى ضرب ايدرسك سكا شومقدار درهم احسان ايده يم ديمشدى بناءعليه بوقباحته اقدام ايلدم ديدكده احنف امير قوم بن دكلم حارثه بن قدامه در ديدى عرب دخى كلام احنفه فريفته اولوب حارثه يى ضرب واطم ايليوب حارثه عربك دستنى قطع و بريده ايلدى وخلق عربك دستنى حقيقتده احنف قطع ايلدى ديديلر و بركون عمرو بن الاهم احنفه هزل ومزاح قصديله برآدم ارسال واول شخص يا احنف بدرك مالدارميدى ديوسؤال واحنف غرضنى فهم ايدوب

برمقدار ناقه سى اولوب عيالى تعيش ومهمانى انكله اطعام ايدردى لكن آنك حربى موجود دكل ايدى ديدى سقطات احنف بومقدار ضبط اولنمشدر بوندنصكره دخى بعض نوادر وحكاياتى نقل اولنمق مناسب اولمغله شروع اولندى بركون احنف برخياطه برثوب ويروب درزى خياطتده مسامحه ونيچه زمان معاطله ايله اوقات كثيره مرورايدوب ثوبى درزيدن الهمدقده فرزندنى درزى يه كتورب اى خياط اكربن وفات ايدرسم ثوبى بو معصومه تسليم ايله ديدى واحنفك كلامى پنداميزندركه برذوق ولذت كه انجامى ندامتى مقتضى اوله اول ذوقده خيرو بركت يوقدر وزاهد اولان كمسه فقير ومحتاج اولماز واعتذار ايدن كمسه نك عذرنى قبول اتمك لازمدر وقطع رحمدن اقبح برشى يوقدر وانصاف وعدالتى ابتدا كندى نفسكده اجرا بعده آخرده اجرا ايله و بركمسه يه اساءت وضرر اتمكه نفع واحسان اتمكى تقديم ايله ومعلومك اولسونكه دنياده سنكيچون برعمل خيرايله تحصيل عقبا وآخرت اتمكه قدرت واردى ومالدار ايسك انفاق واحسان ايدوب سندن غيرى يه خازن وحافظ اولوب مالك كنديكدنصكره قالمسنه سعى اتمه وحسود ايچون راحت يوقدر وكذوب ايچون مروت يوقدر وشول كمسه يه تعجب ايدرمكه ايكى كره مخرج بولدن خروج ايتدكدنصكره بنه تكبر وغرورايدرديدى وهرشى كه مرام ومطلبم اولدى تخلف ايلمدى ديوب سيندن سؤال ايلدكلرنده زيرا امرمحال تحصيلنه هوسكار اولمدم ديدى و برشخص يا احنف مروت نه كونه اولور بكا تعليم ايله ديدى احنف دخى اخلاق قبيحه ووسيعه يه ملازمت واخلاق رديه وقبيحه دن كف نفس واجتناب عين مروتدر واكاه اول كه برحكمت دخى تعليم ايده يم اقبح قبايح اولدركه منفعتسز مذموم اوله جق امر قبيحى ارتكاب ايده سن كه قطعا سكا فائده سى اولميه ديدى و بروقتده ميان خلقده محبت ومودت خالص وحقيقى ايدى شمدى صورى وجعلى مودت دخى قالمدى ديدى وموى اليه احنفك مجلسنه برشخص ملازم ودائما ساكت وصامت اولوب افراط سكوتى احنفى اعجاب ايدردى بركون

نابجا کوینده اولوب یا ابابحر شرفهٔ مسجدده مشی وحرکتنه قادر
اولورمیسك دیدکده احنف ای برادر پیر وناتوان اولدم قادر دکلم دیوب
بوقطعه‌یی انشاد ایلدی * کأین تری من صامت لك معجب * زیادته
اونقصه فی التکلم * لسان الفتی نصف ونصف فؤاده * فلم یبق الاصورة
اللحم والدم * معناسی ساکنلردن چوق ساکت مشاهده ایدرسك که زیاده
سکوتی یاخود کلام بی معنی سی سنی عجبه کتورر انسانك نصفی زبان
وتکلمی ونصف آخری عقلی اولوب شخص مزبور نیجه زمان ساکت
اولمغله انساندن نصفی مفقود وتکلم ایلدکده ژاژ خوای اولمسی
عقلینك فقدانه دلیل اولمغله انسانده متعلق لحم ودمدن ماعدا برشی
قالمدی دیمك اولور وبوقطعه‌یی بعضیلر احنفك اولمق اوزره روایت
ایدوب بعضیلر احنفك شعرندن اعلادر احنف مجرد تمثل طریقیله انشاد
ایلدی دیدیلر ومومی الیه احنف التمش طقوز سنه سی کوفه‌ده دار بقایه
ارتحال ایدوب مصعب بن زبیر ماشیا براز ارایله جنازه‌سنه حاضر اولدی
وکبار جنازه‌سنه امرادن بوکونه ابتدا حاضر اولان مصعبدر واحنفی
قبره وضع ایلدکلرنده برزن سر لحدده ایستاده اولوب ای کفنه لف
ووضع اولنسان نه عجب خیرلو اعمال صاحبی ایدك بزی سنك افتراقکه
مبتلا ایدن باری تعالی دن نیاز ایدرمکه قبریکی توسیع ویوم حشرده
عنایت وکرم ایلیه دنیاده اعمال صالحه‌یه موفق وممدوح کافهٔ انام اولدك
آخرنه دخی شهید ومرحوم اولدیغك حالده ارتحال ایلدك وحیاتکده
ناسه نافع اولمکله بین الناس مرغوب ایدن الله تعالی بزه وسکا رحمت ایلسون
دیوب ختم کلام ایلدی وبوقطعه اشعار احنفدندر * لوندی سروی بمال
کثیر * لجدت اوکنت له باذلا * فان المروة لاتستطاع * اذا لم یکن لها
فاضلا (وحاتما اغاجاد بوفرك ولقی الاضیاف ببشرك * وحاتم سنك مالك متن
ایله خلقه کرم وجود ایدردی وبشاشت وجه‌کله خنده‌رو مهمانلره ملاقی
اولوردی ظن ایلدم وحاتم لسان عربیده حاء مهمله وکسر تا ایله اولوب
زبان فارسی وترکیده خاء معجمه وفتح تا ایله قرأت اولنور ومومی الیه حاتم
بن عبدالله بن سعد الطائی وکنیه سی ابوسفان وابوعدی اولوب

زمان جاهلیتده اسخیادن ظهور ایدن اوچ شخصك بریدر واول
اوچ شخص مزبور حاتم وهرم بن سنان وکعب بن مامه اولوب سخاوتده
جمله سنك اشهری حاتمدر وحاتم مولود نبی علیه السلامه یتشوب
قبل المبعث وفات ایلمشدر مرویدر که علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
حضرتلری ناسك اکثری نه عجب خیرلو عملی ترك ایدوب اعمال صالحه‌یه
رغبت ایتمزلر وعجبدر که برشخصه برمسلم برادری حصول مرامی ایچون
مراجعت واستعانت ایلدکده کندو بی عمل خبره اهل کورمیوب
اول مسلمانك حصول مرامنه سعی واعانت ایلمز اکرچه ثواب رجاسنده
اولمیه وعقاب اللهدن خوف ایتمیه بنه لایق اولان مکارم اخلاقه سعی
وکوشش ده اوله زیرا حسن خلق وبرمسلمانك حصول مرامنه سعی
طریق فوز وفلاحه رسیده اولمسنه دلیلدر بیوردیلر ومجلس شریفلرنده
حاضر اولنلردن بری یا امیرالمؤمنین تقریر بیوردیغکز کلامی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن استماع بیوردیکزمی دیو
سؤال ایلدکده علی رضی الله عنه بلی استماع ایلدم وقتا که قبیلهٔ طی دن
اسیر اولنلری کتوردیلر برجاریه مشاهده ایلدمکه لبلری سواده مائل
وکردانی دراز واندام واعضاسی متناسب وحسن وجمالده بی همتا اولوب
حسنی بنی اعجاب وپیغمبر صلی الله علیه وسلمدن طلب ایتمکه عازم اولوب
پری چهره کفتاره کلدکده فصاحت وبلاغتی حسن وجمالنی اونتدردی
وبوکونه کلامه آغاز ایلدی که یا محمد اکر بنی آزاد ایتمکی روا کوروب
قبائل عربی بکا شماتت ایتدرمزسکز کرم بیورمش اولورسز زیرا
بن برقومك سید وشریفنك دختری یمکه پدرم اسیرزی آزاد وکرسنه
وجایعی سیر واشباع وعریان وفقرایی الباس وخلقه تواضع ایدوب
صاحب حاجتی رد ایتمیوب مرامنی اسعاف ایدردی یعنی حاتم طائی نك
دختری یم دیدکده حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یا جاریه
(هذه صفة المؤمن ولو کان ابوك مسلما الترحمنا علیه خلوا عنها فان اباها
یحب مکارم الاخلاق والله یحب مکارم الاخلاق) بیوردی یعنی یا جاریه
بو اوصاف اخلاق مؤمندر اکر پدرك مسلم اولیدی بز اکا ترحم ایدردك

بوجاریه‌نك سبیلنی تخلیه ایدیکز زیرا بوجاریه‌نك والدی مکارم اخلاقی سوردی و باری تعالی مکارم اخلاقی سور یوردیلر دیوب نقل یوردیلر وعدی بن حاتم رسول اکرم علیه السلامه یارسول الله پدرم حاتم مساکین وفقرایی اطعام ورقابی اعتاق ایدردی ایا بو افعال حسنه‌دن مأجور اولورمی دیو سؤال رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی (ان اباك رام امرا فادرکه) یعنی سنك والدك مذکور ومشهور اولمق قصد ومراد ایلیوب مرادنه نائل اولدی یوردیلر وحاتمك ابتدا سخا وکرمندن ظهور ایدن بودر که پدری حاتمی شتر وکوسفندلر رعی ایتمکه تعیین اولدخی رعی ایدرکن شعرای عربدن برجماعت که ایچلرنده عبید بن الابرص و بشر بن ابی حازم ونابغة الذبیانی اولوب نعمان بن منذر زیارتنه عزیمتلری اثناسنده حاتمك مرعاسندن کذر وحاتمه بزه اکل ایده جك شیئك وارمیدر دیو طعام سؤال ایلدیلر وحاتم بو اشخاصك کیملر اولدیغنه عالم دکل ایکن ای قوم شتر وکوسفندلری مشاهده دنصکره اکله صالح شیدن سؤال اولنورمی نازل اولك سزه برضیافت ایده‌یم دیدی شعرا دخی نازل وحاتم هر برینه بر رکوسفند وشتر ذبح ونحر ایتدکدنصکره نامل‌رینی سؤال انلردخی اعلام ایدوب حاتم لحوم شتر وکوسفندی میانلرنده تقسیم واعطا ایدوب پدرینه رجعت وکذشتنی نقل وحکایت ایلیوب پدری حاتم بو نامعقول کاره اقدامه باعث ندر دیو مؤاخذه ایلدکده ای پدر مجموع دنیانك سخا ومجدنی طوق کبوتر کبی سنك کردنکه قلاده ایلدم که اطعام ایلدیکم مهمانلر شعرای نعمان ایمش دیو افاده پدری دخی محظوظ اولوب او یله اولسه لا بأس دردیدی (تقلدها طوق الحمامة) مثل اولوب نعمتی لازم و باقی اولور وجهله تقلد ایلدی دیه جك یرده ضرب اولنور وحاتمك زوجه‌سندن مرویدرکه برسنه افراط قحط ومأکولات نایاب ومنعدم ومزروعات وسائر سبز وکیاه عزیز ونادر اولدیغندن هرکس نفسی نفسی دیوب مادر ومرضعه ارضاعده اولادنه ضنت وبخل ایدردی ووالله بن برشب سرد ودرازده کرسنکیدن بی تاب وتوان ایکن اولادم عبدالله وعدی وسفیانه افراط

جوعدن فریادم وزاری ایدوب جوعلرینی دفع وسدرمق برنان پاره وجداننه عدم اقتدار یمزدن شوهرم حاتم عبدالله وعدیی و بن سفانه‌یی دروغ وفریب ایله خفته ایتمکی سعی ونصف اللیله وارنجه کریه وفریاددن فارغ اولمیوب بعده نائم اولدیلر بن وحاتم برمقدار اسایش ایچون بر طرفده خفته اولوب حاتم بنمله مصاحبت وتکلم مرادو بن تناوم ایدوب جواب ویرمدم والم وکدردن بی خواب متفکر برمقدار وقت مرور وکیجه‌نك ثلث آخیری اولمغه قریب اولدقده برشخص خرکاهك پرده‌سنی کشاد وداخل اولوب شوهرم کیمسك دیو سؤال اول شخص دخی همسایه‌کز فلانه‌یم دیوب بی وقت مجیئندن استعلام همسایه دخی اولادم کرسنکیدن رتبهٔ تلف نفسه قریب وکریه وفریادلری بنی بیزار ایتمکله سندن کرم وعنایت طلبنه کلدم دیدی شوهرم حاتم دخی بوآن فرزندلریکی کتور دیو امر وکندی بیرون بن دخی قالقوب یاحاتم بونه کونه معامله درکه حالا فرزندلریمز و بزلر برنان پاره‌یه محتاج بلکه هلاکه مشرف ایکن همسایه‌مز اولادنی احضار ایدوب نه اطعام ایده جکسن دیدکده سن بیلمزسن ساکنه اول دیوب کندی راکب اولدیغی اسبی ذبح وجلدنی سلخ وکوشتنی اماده ایدوب همسایه‌مز اولان زن دخی معصوملرینك ایکیسنی اغوشنه الوب دوردی فریاد ایدرك پیش روکلنجه بزم اولادیمز دخی بیدار وفغان کنان بریره مجتمع ولحم طبخ اولنوب اول حوالیده اولان خرکاهلر اصحابنه برر مقدارنی توزیع و باقیسنی بزم ایچون احضار وبز اولادمزله تابکلو سیر اولنجه اکل وتناول ایدرکن حاتم خرکاهك بر طرفنده جالس وتناولمزه نکران اولوب برلقمه اکل ایلمدی حال بوکه بزدن زیاده کرسنه ایدی وصباح اولدقده زمین اوزره اسبك استخوانلرندن غیری برشی مشاهده ایلمدم دیو نقل ایلدی ابن اعرابی ذکر ایدرکه بروقتده حاتم قبیلهٔ عنزه‌یه اسیر اولوب زنان قبیله‌دن بری یاحاتم شو ناقه‌یی فصد ایله دیو امر حاتم دخی ذبح ونحر ایلدکده زن غضبناك وحاتمی ضرب ولطم ایدوب حاتم لوذات سوار لطمتنی دیوب مثل اولدی یعنی نه اولیدی بنی ضرب ایدن بریله زنك صاحبه‌سی

مرأه اولیدی یعنی اصل زاده ومالدار اولوب بو مقوله فرومایه و فقیره
اولمایدی بعده زن حاتمه بزم قصددن مرادیمز عروقندن برینی قطعدر که
سیلان ایدن دمی جمع واکل ایده رز دیو افادهٔ مرام ایلدی وعنزه
ربیعه دن ابو حی اولوب عنز بن اسد بن ربیعه بن نزاردر ابن المدینی
روایت ایدر که بنو اسد ایله بنو قیسدن برجماعت نعمان بن منذر زیارتنه
عازم وراهی واثنای طریقده حاتمه ملاقی اولوب یا حاتم برقوم جانبندن
کلورز که سنك مدحت وستایشکده اکثار ومکارم اخلاقکی تعداد
وتذکار ایدرلر وسکا هدیه ارسال ایلدیلر دیدیلر حاتم نه کونه هدیه دیوب
اسدیون اشعار نابغه دن برمقدار شعر انشاد بعده یا حاتم سندن برجاوز
واردر لکن افاده یه شرم ایده رز دیدیلر حاتم دخی افادهٔ مرام لا بأس در
افاده ایدك دیدکده رفقامزدن برینك دابه سی مفقود وضایع اولمغله
بردابه احسان ایلسك ممنون اولوردق دیدیلر حاتم دخی کندی
سوار اولدیغی فرسی ویروب کرهٔ فرس مادر یله معا راهی اولور خوفیله
جاریه ربط وبند ایلمشکن کرهٔ فرس بندنی کسسته وپی مادیانه شتاب
ایلیوب جاریه دخی طابی اخذ ورد ایچون درپی اولدقده حاتم یا قوم
سزلره درپی اولنلر سزکدر دیدی اسدیون دخی فرس دکری وجاریه یی
اخذ ایلدیلر وحاتمه کندکدن کریم وجومرد کیمسه معاینه ایلدککی
دیو سؤال ایلدکلرنده بلی مشاهده ایلدم بروقتده بریتیم غلامك
منزلنه نازل اولدم که اون عدد کوسفنده مالك ایدی فی الحال برینی ذبح
وطبخ وحضورمه احضار ایلدی بن تناوله اغاز وبرطرفندن تلذذ
ایدوب والله بو پاره سی طبعمه غایت خوش کلدی دیدم غلام منزلدن
بیرون ویرد برر کوسفندلری ذبح وبنم متلذذ اولدیغم طرفلرنی طبخ
واحضار ایلدی وبن بو حالدن اکاه دکل ایدم چونکه سوار وراهی اولمق
ایچون بیرون اولدم بیرون خانه ده خون بسیار ریخته اولمش مشاهده
ایلیوب بو مقدار خون ریزان اولمسنه سبب ندر دیو استعلام ایلدیکمده
صاحب خانه اولان غلام مالك اولدیغی کوسفندانی ذبح ایلدی
دیدیلر بندخی غلامه نیچون بو مقوله فعل بی معنی یه اقدام ایلدك

دیو ملامت ایلدیکمده غلام سبحان الله سکا برشی خوش کله و بن اول
شیئه مالك اولهم واکر بخل ایدم میان عربده سیرت قبیحه ومذمومه ایله
متصف اولمش اولوردم دیدی بعده یا حاتم مقابله سنده اول غلامه
سن نه کرم ایلدك دیدیلر حاتم اوچ یوز شتر سرخ مو و بشیوز کوسفند
احسان ایلدم دیدکده امدی یا حاتم سن اندن زیاده کریم ایمش سن
دیدکلرنده حاتم بنم کرممله انك کرمنك مناسبتی یوقدر که غلام هرنه یه
مالك ایسه انی احسان ایلدی و بن مالك اولدیغم مال بسیاردن اندك
وقلیلنی ویردم دیدی * چون کدایی که نیم نان دارد * بتمامی دهد ز
خانهٔ خویش * بیشتر زان بود که شاه جهان * بدهد نیمی از خزانهٔ
خویش * حاتمك افسانه وحکایه سی بسیار وجمله سنی ایراد تطویله
باعث اولدیغندن ماعدا مشهوره اولمغله بو مرتبه نقل ایله اکتفا
اولنمشدر وحاتمك مادری عتبه بنت عفیف مالدار وخلقده کرمده
افراط ایتمکله برادرلری اتلاف مال ایتمه دیو پند ایدوب عتبه اصغا
ایتمدیکنه بناء برسنه مزبوره یی تصرفدن حجر ومنع وقدر کفایه طعام
وکسوه تعیین ایلدیلر بعده متأدبه اولدی ملاحظه سیله برکله ناقه تسلیم
و بو سوریدن انتفاع ایله دیو مساعده ایلدکلرنده هوازندن برفقیره
زن کلوب جر وسؤال عتبه دخی کلهٔ ناقه یی احسان ایدوب والله
بن برسنه فقر چکوب زحمت ومشقتنی بیلورم و یمین ایلدم که سائلدن
برشی دریغ ایتمیم دیدی حوازم قریشدن برقبیله درکه ابو قبیله حوازم
بن منصور بن عکرمه بن حفصه بن قیس غیلاندر وحاتم فحول شعرادن
اولوب بو بیتلر حاتمکدر * اعاذل ان المال غیر مخلد * وان الغنی عاریة
فتزود * وکم من جواد یفسد اللوم جوده * وسادة قد ذکرنه الفقر فی غد *
وکم لئیم اباء فاکف جودهم * ملام ومن ایدیهم خلقت یدی *
(وزید بن مهلهل اغار کب بفخذیك * وزید بن مهلهل سنك سر ینلرك
ایله اسب سوار اولدی ظن ایلدم یعنی زید فارسلکی سنك قوت
واعانتکله اجرا ایدردی مومی الیه زید بن مهلهل بن زید الطائی درکه
فارس الخیل و بهادر اولمق او زره نام آور بردلاور اولوب رسول اکرم

ونبی محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری زید الخیر تسمیه بیورمشلردر
وسببی بودرکه کبار عربك بعضی سنك فرسی بر و بعضی سنك ایکی اولوب
زیدك بش اون اسبی وارایدی که کندی شعرای عربدن اولمغله برقاچنی
شعرنده ذکرایدر ازجمله مذکور اولان فرسلر هطال وکامل ودول
ولاحقدر بناء علیه بین العربان زید الخیله تسمیه اولنمشدی بعده
حضور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمده اسلامی قبول ایلیوب
رسول الله صلی علیه وسلم زید الخیر تسمیه بیوردیلر وزید اسب سوار اولمده
ممتاز اولدیغی کبی شعر ومعرفتده دخی مسلم اولوب غایت جسیم وطویل
القامه اولمغله مقبل الظعن دخی تسمیه ایدرلردی وسببی ظعن زنان
عربك محفه کبی راکبه اولدقلری هودجك اسمی اولوب شتره تحمیل
اولنوب هودج سوار اولان زنه زمینه دن محاذی ومقابل اولوب مکالمه
ایتمکله مقبل الظعن دیدیلر واسبه سوار اولدقده حماره سوار اولمش کبی
بارلری زمینه رسیده اولمغه قریب اولوردی وعربدن درازقامت اولانلر
اوچ شخص اولوب بری ابوزید الطائی وبری ابن جذل الظعان و بری
مومی الیه زید الخیردر و زید الخیرك اسلام ایله مشرف اولدیغنی ابوعمر
الشیبانی بوکونه ذکر وبیان ایدرکه برکون زید الخیل وذر بن سدوس
وبرقاچ عرب بهادری مدینهٔ منوره یه کلوب رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری مسجد شریفده خطبه قرأت بیوردقلری وقتده
مصادفه ایتمکله باب مسجد شریفده مطیه لرین ربط وداخل اولدقلرنده
حضرت رسول الله بونلری مشاهده بیوروب (انی اجیرکم من العزی
وحارث ومناع من کل ضار غیر نفاع ومن الحبل الاسود الذی تعبدونه
من دون الله) یعنی ای قوم تحقیق بن سزی عزادن وعزا مثلی اولان
صنملردن حفظ ایدرم وهر مضر غیر نافع اولاندن منع وزجر ایدرم وشول
حبل اسود که باری تعالی یه عبادتی ترك واکا عبادت و پرستش ایلدیکز
اندن منع ایدیجی یم بیوردقلرنده زید الخیل ایستاده اولوب * اشهد ان لا اله
الا الله وانك رسول الله * دیوب مسلمان اولدقده پیغمبر علیه السلام
کیم اولدیغنی ونامنی سؤال اولدنی زید الخیل اولدیغنی خاکپای سعادتلرینه

افاده ایلدکلرنده زید الخیل دکل بلکه زید الخیرسن وحمد اول خدایه که
سنی بو مجلسه سهولتله احضار وقلبکی قبول اسلامه توفیق وخیلیسنی
راغب ایلدی بیوروب بازیدهر شخص که غیابنده بکا تعریف وتوصیف
ایلدیلر معاینه ایلدیکمده وصفلرندن دون مشاهده ایلدم لکن سنی وصف
ایلدکلرندن زیاده وبرتر مشاهده ایلدم بیوردیلر روایت اخراده
سنده ایکی خصلت موجوده که الله تعالی و رسول الله اول خصلتلری
سوربری وقار وبری حلمدر بیوردیلر صلی الله تعالی علیه وسلم عزی
عین مهمله نك ضمی ایله غطفانك خشبدن برداخته ایدوب پرستش
ایلدکلری صنمك نامیدر بعده زید الخیر مجلس شریفلرندن بیرون
اولدقده رسول اکرم علیه السلام حضرتلری (ای رجل من سلم من اطام
المدینة) یعنی کیمدر اول رجل که حصون مدینه دن سلامتله راهی اوله
بیوردیلر وزید الخیری حمی اخذ وهفت روز مکث بعده حماسی مشتده
اولدقده رفقاسنه بنی بلا وقیددن تبعید ایدك زیرا قیس ایله میانمزده
زمان جاهلیتده محاربات کثیره واقع اولمغله عداوتمز قدیمه در ووالله عمرم
اولدقچه مسلم ایله مقاتله ومحاربه ایتمه یم دیوب مدینه دن خروج وداخل
حرمده فرده نام چشمه ساره نزول ایدوب حماسی متزاید اولوب بوقطعه یی
انشاد ایلدی * امرتحل صحبی المشارق غدوة * واترك فی بیت بفردة
منجد * فلیت اللواتی عدننی لم یعدننی * ولیت اللواتی غبن عنی عودی *
یعنی آیا بنم مصاحب ورفیقم صباح وقتنده شرق جانبنه راهی اولوب ده
بن فرده نام موضعده تنها برخانه ده محنت وکدر ایله ترك اولنورمی یم
ونه اولیدی شول اسباب که بنم بو محلده اقامتمه باعث اولدی اولمایه یدی
وشول اقربا وقومم که بندن غائب وجدا اولدیلر عودت ایدوب ملاقی
اولیدق دیمك اولور ورسول الله علیه السلام حضرتلری طی دن
فدك نام موضعده ساکن بنهان قبیله سنه برمکتوب تحریر وایصال ایچون
زید الخیره تسلیم بیورمشلردی چونکه زیدك حماسی مشتده هفت روز
فرده ده مکث بعده داربقایه ارتحال ایلیوب قبیصة بن الاسود یدی کون
زید ایچون نوحه وفریاد ایتدیروب بعده یاننده موجوده اولان اموال

واشباسنی قبیله سی طرفنه ارسال وزیدك زوجه سی متروکه اولمغله سوار
اولدیغی راحله سنی زیددن خالی مشاهده ایلدکده الم وغمندن احراق
ایلیوب مکتوب رسول الله علیه السلام دخی محترق و بو خبر موحش
رسیدهٔ سامعهٔ سعادت پناه اولدقده ویل لبنی بنهان یوردیلر صلی الله
علیه وسلم ویل وای دیمك اولور وجهنمده بردره نك اسمیدر وکلمهٔ ویل
وعید وتهدید مقامنده استعمال اولنور و بنهان بن عمرو ابو قبیله در
شیبانی بنو عامر شیخلرینك برندن نقل ایدرکه برسنه قبیله مزده قحط
وغلا ظهور ایدوب مواشیمز هلاك واموالمز تلف وتعیش اصعب
من خرط القتاد اولوب قبیله مزدن برشخص اولاد وعیالی ایله حیره یه
محمل بند وراهی وحیره ده عیالنی برمحله اسکان و جوار ملك اولمغله
تعیش میسردر دیو نسلیه بخش ومدار معاش تحصیلنه برطرفه توجه
وعیالنه قدر کفایه زاد وذخیره یه تدارك ایتمدکجه عودت ایتمامکه حلف
بالله وعزیمتنه ساعی اوله رق هفت روز طی بیابان ایدوب بعد العصر
سر راهی برمبرك شتره منتهی وقربنده برخرکاه مشاهده ایلدکده البته
بوخرکاهك برصاحبی و بوآرامکاه شترك شترلری اولمق بی اشتباهدر
دیوب دزدانه حرکت ایله خرکاهك دامندن درونه نکاه و برپیرسال
خرده ومحنت زده نك وتنهاسر بجیب تحیر ستون خرکاهه اتکا ایلمش
مشاهده ایدوب انجام کار نه یه منجر اولور دیو خرکاهك برطرفنده کوشه
نشین انزوا وتحصیل کامه چشم کشا اولوب شمس غروب و برمقدار
زمان دخی کذرانده مهیب شکل درازقامت براسب سوار نمایان اولدی که
دیدهٔ بشر مثلنی مشاهده ایتمامشدی و پیش اسبنده پیاده روایکی
چاکری ایله خرکاهه متوجه اولدی وقفاسندن یوز عدد ناقهٔ شیردار
و برفحل کوهنی کلوب ارامکاهلرینه چوکدیلر اما اول اسب سوار درون
خرکاهه نازل اولمیوب بیرونده برمحله نازل وغلاملردن برینه فلان ناقه یی
احلاب ایله دیو امر عبد دخی برقدح بزرکه ناقه یی دوشبده وحلب
وخرکاهده اولان پیرناتوانك دستنه ویروب رجعت ایلدکده پیر
برمقدارنی نوش وقدحی زمینه وضع و ینه کندوبی فراموش ایلدکده

بن

بن اصول ایله الوب مجموعنی نوش و پیرك برطرفنه قدحی وضع ایلیوب
غلام کلوب کاسه یی تهی مشاهده وافندیسنه مژده کان پیر تماما شیری
نوش ایلمش دیدی اولدخی مسرور اولوب یاغلام فلان ناقه یی دخی
دوشبده ایله دیوب عبد انی دخی صاغوب کاسه یی پیره صوندی و پیر
برایکی قطره سنی شرب ایدوب غلام قدحی اخذ ایلدی بعده اول اسب
سوار یاغلام برکوسفند ذبح و پخته ایله دیو امر اولدخی ادای خدمت
وافندیسی حضورینه کوسفند پخته یی احضار و برمقدارنی پیره ارسال
بقیه یی غلاملر ایله اکل وتناول ایدوب برمقدار وقت کذرانده جمله سی
خوابه واروب عالم اغیاردن خالی اولدقده اباکرکی کبی خفته اولدیلرمی دیو
برمقدار توقف ونکران اولوب فی الحقیقه علایم خواب هر بریندن مشاهده
واستماع اولنوب مبرك جاله سوسمار مثال توجه وشترك رسنن چوزوب
سوار اولدیغمده برشیرماده دخی تابع ودرپی اولوب شتابان جای سلامته
رسیده اولمق ارزوسیله صباحه دك طی بیابان ایلدم چونکه نیر اعظم
ایله روی زمین منور اولدی لله الحمد بو آنه کلنجه اغیار احوالمدن بی خبردر
دیرکن سر راهمده براسب سوار هویدا و بر رهزن بی امان رونما اولوب
اباکیم اوله دیو امعان نظر وتکرار نکر ایلیوب کوردمکه احتشامکی
مرد دلیر واول دراز قامت بی نظیر درپس بهرچند که تخلص اکتسابم
ایچون حیل وتدبر و برطرفه شتاب وفرار ایتمکه خدعه یه تأمل وتفکر ایلدم
بروجهله امکانی ظفریاب اوله میوب همان دم شترز ایله ماده یی چوکردوب
میانلرنده تیر وکمانم در دست ایدوب رزم ومقاتله یه آماده وتلف جان
وتنه رضاداده اولدیغمده اول مرد شجیع بکا نزدیك اولیوب ایستاده
اولدیغی محلدن ای دردمند شترلرك مهارلرین کردنلرینه وضع وطرفه
ارسال ایله دیدکده غیرت مدار اولوب ای مرد نامدار بو شترلری بندن
لاف ایله اخذ بیرون حوصلهٔ امکاندر زیرا عیالم بی زاد وذخیره اولوب
حلف وسوکند ایلدم که مدار تعیش تدارك ایتمدکجه حیره یه داخل
وعیالمه واصل اولمیم چونکه بو شترلره دست رسیده اولدم یمینمده
حانث اولمدن خلاص اولدم بنی حالمه ترك ایله که عیالمه ملاقی اوله یم

والا سنكله مقاتله ايدوب هلاك اولورسم شترلرى سن اخذ ايدرسن ديدم
اوشخص دخى اى مرد بى نوا معلومم اولديكه سپر قدده مقدورسن لكن
برهدف وضع ومراد ايلديككك طرفى تعيين ايله كه سكا انداز يده ايده جكم
تيرى ارائت ايده يم ديدى بندخى برهدف نشانيده وبرمحلنى اشارت ايلدم
اول آن برتير انداخته ايلدى كه تعيين ايلديكم محلك چاق وسطنه ضرب
ايدوب برآخر محل دخى تعيين ايله ديدى بندخى اشارت اكا دخى
برتير اندازنده وبنه اصابت ايلدكده معلومم اولدى كه محاربه ايلسم
اول آن بنى قتل ايدر هماندم تير وكمانى زمينه القا واسترحام ايلدم
اول مرد دخى تير وكمان وسيفمى الوب بكا شترنره سوار اول ديو امر ايدوب
اى دردمند اخشام سنى البان واطعام ايدن كيمسه يم وسن بنى خوابه
واردى ظن ايلدك لكن سندن خبردار اولوب اغماض عين وتنا وم
ايلمشيدم شمدى بكا ظنك نيجه در ديدى بندخى سكا حسن ظنم اولوب
آثار شجاعت وسخا مشاهده ايلدم ديديكمده اى دردمند بوشب بنى
بى خواب وراحت ايدوب اتعاب ايلمشدك بارى تعالى بنى سكا غالب ومظفر
ايلدى نه كونه ترتيب جزا ايده يم ديدى بندخى امان ومعذرتخواه
اياسن زيد الخيل ميسن ديدم بلى زيد الخيلم ديدكده يا زيد سنى بهادر
وسخى برمرد اولمق اوزره استماع ايلدم جرمى عفو ايله ديو استعفا
ايلديكمده لطف ايله معامله ايدوب خوفناك اولمه وبوراكب اولديغك
شترى سكا هبه ايلدم ناقه يى دخى هبه ايدردم لكن همشيره مكدر
غله برقاچ كون مكث ايله برطرفه غارتكر وسكا برناقه تدارك ايليه يم ديدى
فى الحقيقه برقاچ كون مرورنده ملح نام موضعده بنى نميره هجوم وغارت
وبرناقه اخذ وبكا تسليم وبانمه بررهبر تعيين وحيره يه سلامت ايله
بنى ايصال ايلدى ديو شجاعت وسخاى زيدى تفصيل ايلدى اصمعيدن
مرويدر كه زيد الخيل كعب بن زهير ايله شاعر حطيه يى اثناى محاربه ده
اسير ايدوب كعبك قومى زيده برمقدار مال فدا وكعبى تخليص ايليوب
حطيهٔ اظهار فقر وزيددن بلا مال نفسنى ازاد ايلمسين نياز زيد دخى
بو بيتى انشاد ايلدى * اقول لعبدى جروال اذا اسرته * اثنى ولا يغررك

انك شاعر * معناسى چاكرم اولان جرواله اسير ايلديكم وقتده بكمال
كنوروسنى شاعر اولديغك مغرور ايلمسون ديرم ديمك اولوب جوابنده
حطيهٔ بو ابياتى انشاد ايلدى * ان لم يكن مالى بآت فانه * سيأتى ثنائى زيدا
ابن مهلهل * فما ايتنا غدرا ولكن * لقيتنا غداة التقينا فى المضيق باخيل *
تفادى حماة الخيل من وقع رمحه * تفادى ضعاف الطير من وقع اجدل *
مآل معناسى اگرچه كلوب واصل اوله جق مالم يوق لكن قريبا
زيد بن مهلهله مدح وثنام واصل اولور وسن بزه غدر اعطا ايلمدك
يعنى سندن مغدور اولمدق ولكن اخيل نام ضيق وتنك موضعده برصباح
وقتى سنكله متلاقى ومقابل اولدق وسن بزه ملاقى يعنى غلبه وبزى مردانه
اسير ايلدك وعسكرى حمايه ايدیجى بهادرلر سنك طعن نيزه كدن ضعيف
قوشلر بازيدن احتراز وانزوا ايلدكلرى كبى احتراز وانزوا ايدرلر ديمك اولوب
زيد الخيل ابيات مذكوره دن محظوظ وحطيه يى ازاد وبرمقدار مال
احسان ايدوب حطيهٔ قبيله سنه كلوب قومى ميانده زيد الخيلك كرم
واحسانته شاكر وشجاعت وانعامنى ذاكر اولمغله وقتكذار اولدى
وجروال حطيه نك اسميدر وبركون قبيلهٔ طى فزاره قبيله سندن بربطن
اولان بنى بدرى غارت ويغما وقبيلهٔ فزاره حبث وغيرتلرندن طيدن
برشعبه اولان بنو لام قبيله سنى وزيد الخيلى هجو ايتدرمك ايچون شعراى
عربه مراجعت وشعرا خوفلرندن اجتناب ايلدكلرنده فزاره حطيه دن
هجولرين استدعا اولدخى ابا وامتناع ايدنجه يوز ناقه احسان ايله يم ديو
حطيه يه الحاح حطيهٔ دخى بيك ناقهٔ ذوات اللبن احسان ايله سكز
هجو ايلمم ديوب بو بيتى انشاد ايلدى * كيف الهجاء وماتنفك صالحة *
من آل لام مظهر الغيب تأتينى * مآل هجو نيجه ممكندر حال بو كه
غيابمدن آل لامدن جائزه وكرم منفك اولميوب طرفمه واصل اولور يعنى
دائما بكا كرم واحسانلرى اولوب ممنون لطفلرى ايكن نيجه ممكندر كه
بن زيدى وبنى لامى هجو ايليم واصمعينك اسمى عبد الملك بن قريب
وكنيه سى ابو سعيد ونسبهٔ جدى اولان اصمعه اولوب فضل وكمال ايله
آفاقده مشهور لغوى ومفسر ومحدث وسائر علومده امام ومقتدى ايدى

متن

تهدما مونده ایکیوز اون بش سنه سی وفات ایلمشدر * والسلیك بن السلکه
انما عدا علی رجلیك * وسلیك بن السلکه سنك پارکله عدو وشتاب
ایدردی ظن ایلدم مومی الیه سلیك بن عمرو بن یزی السعدی درکه
قبیلهٔ تمیمدن آل مقاعسك بری اولوب سلکه مادر بنك اسمیدر ومقاعس
لقب اولوب اسمی حارث بن عمرو بن کعب بن سعد بن زید مناة بن تمیمدر
وسلیك جاهلیٔ قدیم وعربك اصوص وصعالیکندن شتاب وعدوده
مشار الیه بالبنان اولنلردن اولوب بر روایتده لقبی مقانب درو سرعت
سیر وعدو ایله معروف اولدیغی بو ابیاتدن مستفاددر * شهر الصیام
وان عظمت حرمته * شهر طویل بطیٔ السیر والحرکه * یمشی رویدا
فاما حین یطلبنا * فلا السلیك یدانیه والسلکه * پس سلیك عدو
وشتابده ممتاز ومشهور اولمغله بر شیئك سرعت حرکتنی بیان مراد
اولندقده اعدی من سلیك دنیلوب مثل اولمشدر وصعلوك فقیر معناسنه
اولوب صعالیك عرب دیدکاری دزدان غارتکران درکه قحط وغلا
زماننده فقرایی بر محله جمع وناسدن نهب وغارت ایلدیکی اموال ایله ارزاق
واطعام ایدرلر ومزبور سلیك صعالیکك مشاهیرندن اولوب شتابده
بر فرد کندویه بتشمدیکندن ماعدا اسب سوار دخی کرد پاینی مشاهده
ایده مزدی ابن شهاب ذکر ایدر که مزبور سلیك وقت سرما وشتاده
بیضهٔ شترمرغلری آب باران ایله ملان وصحراو بیابانده بر محله دفن ایدوب
صیف وکرما وقتی حرارتدن بی تاب ودفع عطش وتشنکی یه محتاج
اولدقده بلا تردد وتأمل اول بیضه لری دفن ایلدیکی محلدن اخراج
ایلیوب قطعا خطا ایتمدیکندن سلیك حقنده (ادل من قطاة) مثلنی ضرب
ایدرلردی ولیس قطا مثل قطی دخی مثل اولوب اکابر اصاغر کبی دکلدر
دیمکدر وفرسان عرب صیفده غارتدن فارغ اولدقلرنده سلیك پیاده
غارتکر واقتضا ایلدکجه بیضه لره دفن ایلدیکی ابدن دفع تشنکی ایدردی
وقبیلهٔ مضره اغاره ایتمیوب یمنیلری اغاره ایدوب اندن انتفاع ایتمزسه قبیلهٔ
ربیعه یه اغاره ایدردی وهرچند که بر طرفه غارتکر اولمق قصد ایلیه یارب
مراد ایلدیکك قوالکه مراد ایلدیکك مالی آماده واحسان ایدر سز

ویارب

ویارب اکر بن ضعیف الخلق اولمش اولسم عبد مملوك اولوردم
واکر زن خلق اولنسم ایدی امه وجاریه اولوردم ویارب توجه ایلدیکم
طرفدن محروم وبی بهره اولمدن سکا صغندم وخلقدن خوف وخشیتم
بوقدر دیردی قطاة ترکیده بغرتلق تسمیه اولنان مرغدر ومضر
ابو قبیله اولوب مضر بن نزار بن معد بن عدناندر وربیعه بر قاچ قبیله
اولوب بری برادر مضر مزبوردر که ربیعة الفرس دیرلر ووجه تسمیه
پدرلری وفات ایلدکده ترکه سنی حین تقسیمده برینه آلتون وبریلوب
نامی مضر اولدی وبرینه خیل ودواب وبریلوب نامی ربیعه اولدی
وربیعه نك بری دخی ربیعة بن مالك بن زید مناة بن تمیم اولوب بوکه
ربیعة الکبری دیرلر ولقبی ربیعة الجوعدر وبری ربیعه بن حنظله
بن مالكدر بوکا ربیعة الوسطی دیرلر بری دخی هوازندن ابو حی اولوب
ربیعة بن عامر بن صعصعه درکه مادرلری بنك اسمی مجد اولمغله اکا نسبت
اولنوب بنو مجد دیرلر مرویدرکه سلیك بر وقتده فقر وفاقه یه مبتلا
وقطعا مدار معاش اولور بر شیئی قالمیوب تحصیل کفاف نفس قصدیله
بر جانبه ماشیا راهی وآینده کاندن بربنك شترین سرقه ایله دفع
ضرورت ایتمك اولور دیو تمنی ایدرك غروب شمس وقتی سرراهی
بر صحرایه رسیده اولوب شدت شتا وشب دراز واول کیجه مقمرهٔ مهتاب
اولمغله اول صحرا کنارنده آرام قصدیله پرده سنه صاریلوب خفته اولدی
وبر مقدار وقت مرورنده بر شخص پدید ونمایان وسلیکك اوزرینه
هجوم واسیرم سن کندیکی بکا تسلیم ایله دیوندا سلیك دخی کلیم پرده سندن
سر بر برده اولوب * اللیل طویل وانت مقمر * دیوب سلیکك بو قولی
مثل اولدی یعنی سن بندن کف ید ایدوب بنی ترك وتأنی ایدرسك
بندن زیاده قابل انتفاع بر کیمسه یه دسترس اولورسن دیمك اولمغله
طلب حاجتده تأنی ایله امر واستعجالدن نهی مقامنده ضرب اولنان
امثالدندر واقمر الهلال دیرلر اوچنجی کیجه ده هلال قمر اولدی معناسنه
واوزریمزه آی طوغدی دیه جك یرده اقمرنا دیرلر بعده اول شخص
مجاب اولیوب سلیکی اورسلیوب تعجیز وباخبث اسیرم سن انقیاد ایله دیو

تکدیر ایلدکده سلیك خفته ایکن برالینی کابم برده دن اخراج
واول شخص بطش شدید ایله شول رتبه اخذ ومسك ایلدی که شخص
مزبور اضطراب وتضییقدن تضرط ایلدکده سلیك خنده کنان
اضرطا وانت الاعلی دیوب مثل اولدی یعنی سن قائم وایستاده و بن راقد
وخفته ایکن نیچون بغله مقاومته قادر اولمیوب اظهار عجز ایله بوکونه
قباحت ایلدك دیمك اولوب یجن بر کیمسه نك حالندن شکایتی ایجاب
ایدرشی بوغیکن احوالندن شکایت ایلسه بو مثل ضرب وایراد اولنور
وسلیك بعد الغلبه اول شخصك احوالندن استعلام ایلیوب برمرد بی نوا
وفقیر اولوب اهل وعیالنه مدار معاش پیدا ودفع ضرورت ایتمك ارزوسیله
اختیار غربت وبرشی تدارك ایتمدیکجه دیارنه رجعت ایتمك اوزره عهد
وعزیمت ایلدیکنی اعلام ایلدکده سلیك اول شخصی کندویه رفیق
وباداش وبرجانبه توجه وراهی واثنای راهده برمرد اوباش دخی
تصادف ایدوب اولدخی همدرد وهمحال اولمغله انی دخی استرفاق
وطی بیابان ایدرك مراد قبیله سی خیمه انداز اقامت اولدیغی محله
قریب برمرعاده مواشی وحیواناتلرینه دوچار اولدقلرنده اول ایکی شخص
بی نوا غارت ویغمایه مبادرت مراد ایلدیلر لکن سلیك دزد عتیق هزار
تجربه اولمغله رضاداده اولمیوب سزلر بو محلده توقف وآرام ایدك
بن شو بانلره واروب قبیله مراد بو محله قریبدر بعیدمیدر استفسار ایدهیم
اکر قریب ایسه ینه بو محله عودت ایدرم واکر بعید ایسه شو بانلر
اولدیغی مکاندن سزه نه کونه اشارت واعلام ایدرسم سز اکا کوره
حرکت ایده سز دیو تنبیه وشو بانلر طرفنه راهی واستعلام وقبیله مرادك
بعید اولوب بونلر مواشی بی سرقه وغارت ایتسه لر شو بانلر فریاد
وقبیله یی اکاه وفرسان قبیله بونلره درپی وشتاب ایتمك لازم کلسه بروجهله
قفالرندن رسیده اولمق احتمالی اولمدیغنه واقف اولدقده ای شو بانلر
سزه موال خوان اولسم محظوظ اولور می سز دیدی شو بانلر دخی
ممنون اولورز قرأت ایله دیوب سلیك رفیقلری جانبنه توجه وآواز بلند ایله
بو بیتلری انشاد ایلدی * یاصاحبی الا لاحی بالوادی * الا عبید قیا

بین ازوادی * هل تنظران قلیلا ریث غفلتهم * ام تعدوان فان الریح
للعادی * یعنی ای رفیقلرم اکاه اولك که بو وادیده حی وقبیله یوقدر
فقط سرقه وکندیمزه زاد ایده جکمز جملر میاننده شو بانلر واردر امدی
شو بانلری اغفال ایچون برمقدار بطؤ وازره حرکتمی ایدرسز یوخسه
شترلری اخذ وشتابمی ایدرسز زیرا غلبه وظفر عجاله شترلری اخذ وفرار
ایدن کیمسه ایچوندر دیدکده رفیقلری شترلره هجوم واکثرنی سوروب
فرار ایلدیلر وقبیله اکاه ودرقفا اولنجه دزدان جای سلامته رسیده
اولدیلر مراد یمندن ابو قبیله اولوب مراد بن مالك بن زید کهلان
بن سبادر ومقدما نامی تحابر اولوب تمرد ایتمکله مراد تسمیه اولندی
وریث قدر ومقدار معناسنه اولوب ریح قوت وغلبه معناسنه در
ابو عبیده قبیله بکر بن وائل بنی تمیمه هجوم وغارت قصدیله
جاسوسلر تعیین انلر دخی تجسس ایدرکن سلیك جواسیسه مصادف
ایلیوب جاسوسلر سلیك بزی قبیله تمیمه غمز واعلام ایدر چاره سی
سلیکی اخذ وحبس ایتمکدر دیوب ایکی اسب سوار بهادری سلیکه
توجه واخذ مراد ایلدکده سلیك عرضلرینی فهم وادراك وپیش اسب
سواراندن غزال وش برتاب انلر دخی اسبلره مهماز ودرقفا شتاب ایلیوب
سلیك طرفة العینده دیده دن نهان ونیجه فرسخ متباعد اولوب رسیده
اولمق احتمالی برطرف اولدیغی فارسلر نمایان اولدقده سلیك اکرچه
نهارده شتاب ایدرکن تاریکی شب باصره سنه خلل ویروب کیجه سرعت
حرکتنه مانع اولور ان شاء الله درقفا اولوب ترك ایتمسك بوکیجه
اخذ ایده رز دیو اخشامه دك قفاسندن شتابان واخشام اولدقده
ینه صباحه دك بی ارام روان اولدیلر وصباح اولدقده سلیکك اثرنی
مشاهده ایلدیلر که بردرخت بیخنه طولاشوب لغزیده وکمانی شکست
وبرباره سی قالمش بلدیلر که سلیکك مرادی ای قوم واز کچك
بنی اخذ ممکن دکلدر که بو محلده پای لغزیده اولوب برمقدار مکث ایلمشدم
ینه رسیده اوله مدیکز دیمکدر دیوب رجعت مراد ایلدیلر بعده بلکه بو محلده
پای لغزیده وارامی اخشامدن اولوب شب دیجورده فرار ایتمده سرعت

وشتاب ایده میوب ماٴمولدرکه برمقدارزمان بنه درقفااواسق اخذایدرز
دیوب تکرارسرعت وشتاب ایله برمحله رسیده اولدیلرکه سلیك اول محلده
آرام وتبول ایلیوب آثارکثیره القا ایلمش پس معلوملری اولدیکه
سلیکه بروجهله رسیده اولمق ممکن دکلدر برمقدار شتم ودشنام ایدوب
بومقوله شخص کورلمشدر الله بلاسنی ویرسون دیوب رجعت ایلدیلر
بعده سلیك قبیله سنه واروب قبیلهٔ بکرك هجوم وغارت قصدنده
اولدیغنی وسرکذشتنی نقل وتقریر ایلدکده رئیس قوم اولان عمرو
ابن جندب وعمرو بن سعد قبیلهٔ بکر ایله میانمزه مسافهٔ بعیده در دیو
عدم اعتماد وسلیکی تکذیب وکندی صفالرنده غافلانه اسایش اوزره ایکن
قبیلهٔ بکر کلوب اموال ومواشیلرینی نهب وغارت ایلدی وسلیك
کندوبی تکذیب ایدنلر بنه متألم اولوب بوقطعه‌یی انشاد ایلدی *
یکذبنی العمران عمرو بن جندب * وعمرو بن سعد والمکذب اکذب *
ثکلتهما ان لم اکن قدرایتها * کرادیس تهدیها الی الحی موکب *
کردوس خیلدن قطعهٔ عظیمه وکرادیس جمعی اولوب خیلدن فرقه‌لر
معناسنه‌در وموکب فرسان قوم معناسنه‌در اصمعیدن منقولدرکه برکون
قبیلهٔ خثعمدن برعرب زنی ایله برطرفه راهی واثنای راهده سلیکه
مصادفه وسلیك عربی اسیر عرب دخی خلاصه سعی واماننحواه اولوب
اکربنی آزاد ایدرسك سکا شومقدار مال ویرهیم دیدکده سلیك راضی
اولورم لکن زوجه‌کی رهن وضع وقبیلهٔ خثعمدن برفرده بندن شکایت
اتمیه جکینکه حلف بالله ایله دیوب خثعمی برفردی اکاه اتمکه یمین
وزوجه‌سنی رهن وضع ومال احضار ایچون قبیله‌سنه راهی اولدقده
سلیك زوجهٔ خثعمی یه خیانت وقربان وعربك عودتنه منتظر اولدی
وعربك زنی سلیك ایله مالوفه اولوب بنده اغاز وای سلیك خثعمیلردن
حذر اوزره اول وخوف ایله که سکا ضررلری اصابت اتمك محتملدر
دیدکده سلیك * وماخثعم الالیأم اذ له * الی الذل والاسحاق تمی وتنتمی *
یعنی خثعم کیمدرکه بن انلردن خوف ایدم خثعم ذلیل وحقیر برقوم اولوب
اصل ونسبلری ذلت وفقره منتمی ومنتسبدر دیوب مغرورانه حرکت

وبی باك زن ایله الفت وصحبتنه مشغول ایکن خثعمدن شبل بن قلاده
وانس بن مدرك سلیکك بوغدر وخیانتندن خبردار واسبلرینه سوار
وسلیك اولدیغی محله شتاب ایدوب سلیکه سنکستان وثب وشتاب
بروجهله ممکن اولمیان برکوه فرازنده مصادفه ایدوب سلیك غافل ایکن
اوزرینه هجوم واخذ وقتل ایلدیلر واول اثناده سلیك برقطعه‌یی انشاد
ایلدی * من مبلغ قومی انی مقتول * یارب قرن قد ترکت مجدول *
وربزوج قد نکحت عطبول * وربعان قد فککت مکبول * مجدول
طعن وضرب اولنوب زمینه القاولمی اولنانه دیرلر وعطبول عینك ضمیله
مرأة حسنایه دیرلر وکبل بندسخت معناسنه اسیره مکبول دیرلر وخثعم
منن ابوقبیله اولوب یمنیدر * وعامر بن مالك انما لاعب الاسنة بیدیك *
وعامر سنان نیزه‌یی سنك دستکله واعانتکله ملاعبه ایدوب صنعت نیزه
بازیده امتیاز ومهارتی سنك امدادکله اولدی ظن ایلدم مومی الیه
عامر بن مالك بن جعفر بنوصعصعه‌دن اولوب ملاعب الاسنه دیمکله
میان فرسان عربده مشهور ومعروف ایدی وصعصعه ابو قبیله‌درکه
صعصعهٔ بن معاویهٔ بن بکر بن هوازندر واسنه سنانك جمعی اولوب
دمرن معناسنه‌در یعنی عامر نیزه بازی ونیزه کذار یده مشار الیه بالبنان
ایدی دیمك اولور وکنیه‌سی ابو برا ومادرینك کنیه‌سی ام البنین اولوب
زنان عربان میانده نجیبه ونیك خصلت اولمق اوزره معروفه‌در
ومومی الیهانك کنیه‌سی ام البنین اولمغه باعث مالك بن جعفردن
بش فرزند تولد ایلیوب بری ابو برا عامر وبری ابو عامر طفیل وبری
ابولبید ربیعه وبری نزار وبری معاویه اولوب لبید مجلس نعمانده مادری
ام البنین ایله افتخار ایدوب نحن بنوام البنین الاربعه دیو انشاد وشعر
ایلمشدر لکن اربعه لفظی قاعدهٔ نحو اوزره اربع اقتضا ایدرکن ضرورت
شعر سبیله اربعه واقع اولمشدر دیو شارح رسالهٔ ابن نباته تصریح
ایلمشدر لکن ابن نباته‌نك بوقولی غالبا بغدادیین وکسائی مذهبلرینی
ترجیحه مبنیدر والامذهب جمهورکه مذهب مختاردر بلاضروره
اربعه اقتضا ایلمسی کتب نحویه‌ده تصریح اولنمشدر حتی خالد الازهری

بعبارته بو محله تحریر اولندی که اشکال برطرف وترجمه‌مز بوره مهما امکن
تخطئه‌دن رهایاب اوله (والتذکیر والتأنیث یعتبر ان مع الجمع بحال مفرده
فان کان مفرده مذکرا انث عدده وان کان مؤنثا ذکر فلذلك تقول
ثلاثة اصطبلات جمع اصطبل بقطع الهمزة المکسورة وثلاثة حمامات
جمع حمام بتشدید المیم بالتاء فیهما اعتبارا بالاصطبل والحمام فانهما
مذکران ولاتقل ثلاث بترکها اعتبارا بالجمع خلافا للبغدادیین والکسائی
ونقل الشارح وغیره ان کلام العرب علی خلاف ذلك وتقول ثلاث سحابات
بترك التاء اعتبارا بالسحابة فانها مؤنثه) ومومی الیه ابو براء ابن مالك
عربانك کبارندن وفارس میدان شجاعت ونیزه کذاری صحرای جسارت
اولوب زمانده عدیم المثل و بی همتا اولمق اوزره مشهوردر وملاعب
الاسنه لقبیله تلقب اولمسنه باعث اوس بن حجرك بو بیتیدر * یلاعب
اطراف الاسنة عامر * فراح له حظ الکتائب اجمع * مآل معنا عامر اطراف
نیزه‌یی شویله استعمال ایدر که جمیع عسکرك نصیبلری عامرده کیدر
یعنی نیزه بازیده اول رتبه ماهردر که عساکرك مجموعنك نیزه دارلغنه مقابل
اولوب عامرك میداننده برکیمسه ملاعبهٔ سنان و رمحه قادر اوله‌مز دیمك
اولور روایت اخراده لقب مذکور ایله تلقبینه سبب حسان بن نمیره
عامری بر محاربه‌ده مشاهده ایلدی که فرسان عرب اطراف عامری
احاطه وهر جانبدن هجوم ومقاتله ایدرلردی وعامر یالکز جمله‌یه
مقابله ونیزه سیله ملاعبه ایدوب جواب ویردی بناء علیه حسان
ماهذا الا ملاعب الاسنة دیوب لقب اولدی وبر روایتده حروبدن
برنده برادری عامری ترك وفرار ایلدکده تعییب اولنوب برادری ذمنده
انشاد اولنان بیت ملاعب الاسنه لقبیله ملقب اولمسنه سبب اولمشدرکه
اول بیت بودر * فررت واسلمت ابن امك عامرا * یلاعب اطراف الوشیج
المزعزع * اسلمت خذلت معناسنه یعنی عون ونصرتی ترك ایلدك دیمك
اولوب وشیج ستون نیزه ومزعزع متحرك معناسنه ستونك صفتیدر
ومومی الیه عامر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
زیارت شریفه‌سنه کلمشدر لکن اسلامی قبول ایتمك میسر اولمدی

وقومی اولان بنوجعفر مسلم اولدیغی حالده وفات ایلدی زعم ایدرلر
واسلامی قبولنه دلیل خالد بن عبد الملك روایتیدر که بر وقتده
عامر بن مالك ابو براء ملاعب الاسنه رسول الله علیه السلام حضرتلرینه
ایکی فرس وایکی شتر هدیه کتوروب رسول الله علیه السلام حضرتلری
اکر مشرکك هدیه‌سنی قبول ایتمك لازم کلسه سنك هدیه‌کی قبول ایدردم
بیوروب هدیه‌یی رد وعامره عرض اسلام بیوردقلرنده عامر اسلامی
قبول ایتمیوب یا محمد بن سنك امریکی شریف وحسن مشاهده ایدرم
لکن قومم بو حوالیده‌در اکر اصحابکدن برجماعت ارسال وانلری دخی
اسلامه دعوت بیوررسکز امیدوارمکه اجابت ایده‌لر بعده بن دخی اجابت
ایدرم دیدکده رسول الله علیه السلام حضرتلری یا عامر ارسال ایده جکم
اصحابم اهل نجددن متضرر اولورلر دیو خوف ایدرم بیورردیلر
وعامر اهل نجددن بن انلری محافظه ایدرم خوف بیورمکز دیو صیانت
اصحاب کرامه تعهد ایلدکده رسول اکرم علیه السلام انصاردن
قرق نفر روایت اخراده یتمش نفر صحابی ارسال وجمله‌یه رئیس وسردار
منذر بن عمرووی تعیین بیوروب اصحاب کرام مأمور اولدقلری طرفه
راهی ومیاه بنی سلیمدن بئر معونه نام بئر اولدیغی محله نازل وجمال ودوابی
علف زاره ارسال وحارث بن صمه ایله عمرو بن امیه‌یی محافظه ایچون
تعیین ومکتوب رسول الله علیه السلامی حرام بن ملحانه ویروب
قبیلهٔ عامره ارسال وحرام مکتوب رسول الله علیه السلامی بنو عامره
تبلیغ وایصال ایلدکده قوم ضلالت پیشه مکتوب شریفی قراءت
ایتمیوب مزبور عامر ملاعب الاسنه‌نك برادرزاده‌سی عامر بن طفیل
ملعون حرامه هجوم وقتل ایلیوب بنو عامر اهل نجده مددرس اولملری
ایچون صیحه واستنصار واهل نجد عامر ملاعب الاسنه ایله سبق ایدن
معاهده‌لرینه وفاء اجابت ونصرت ایتمدیلر زیرا اول وقتده عامر نجده
راهی ورسول الله علیه السلامك اصحاب کرامیني حفظ وحمایتده در
انلره سزدن برفرد تعرض ایلمسون دیو تبلیغ اهل نجد دخی عامر ابو برانك
حمایه سنده اولانلره بزدن تعرض ایدر بو قدر دیو عهد ایلمشلردی

بعده بنو عامر بنی سلیم قبائلندن استمداد واستعانت انلردخی اعانت ایچون
ابن طفیل ملعونك قبیله سنه تجمع ایلدکلرنده ابن طفیل والله بالکز
حرامی قتله قناعت ایتمیوب مجموعنی قتل ایدرم دیوب اثرحرامدن
تجسس ایدرك اصحاب کرامك نازل اولدقلری بئرمعونه یه کلوب
اصحابه ملاقی ومقاتله زینه هجوم واقدام ایدوب منذر بن عمرودن
ماعداسنی شهید ایلدکلرنده ابن طفیل ملعون منذره اکر بزدن امان طلب
ایدرسك سکا امان ویره لوم دیدی منذردخی امان ویرمکزی قبول ایتم
حتی حرامك مقتول وشهید اولدیغی محله وارمینجه دیوب مقتل حرامه
وصوللرنده ینه امان ویرمدن رجوع ومنذره هجوم منذر دخی کفره ایله
مقاتله ایدرك شهید اولدی واول وقتده حارث بن صمه ایله عمرو بن
امیه شترلری رعیده بولنوب اصحاب کرام رضی الله عنهم حضرتلرینك
شهید اولدقلری بئرمعونه اطرافنده مرغانك پرواز وتجمعلرینی مشاهده
وضرردشمندن خوف ایدوب ای واه والله اصحابمز قتل اولندی دیو
برتل اوزرینه چیقوب اصحاب رضوان الله علیهم حضراتنی مقتول
واسبلری صاحبسز ایستاده معاینه ایلدکلرنده حاللری دیکرکون اولوب
مشرکون دخی بونلری کوروب هجوم حارث رضی الله عنه دخی تیغنی
نیامدن کشیده وایکی مشرکك قتل بعده شهید اولدقده عمرو بن امیه
بلامقاتله اسیر اولوب عامر بن طفیل ملعون یا عمرو مادرم اوزرینه
بررقبه اعتاقی لازم اولمشدی سنی والده مدن ازاد واعتاق ایلدم دیوب
عادتلری اوزره ناصیه سنی یعنی طره سنی قطع وسبیلن تخلیه ایلیوب
بوخبر موحش که محاربه بئرمعونه دیمکله معروفدر رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك سامعه شریفه لرینه رسیده اولوب بوفعل قبیح
ابو براعامرك در وبن بورأی کریه عد ایلمشدم بیوروب بوخبر دهشت
امیزك وصولی اخشامنك صباحنده اداء فرض بیورمغه شروع
ورکعت ثانیه سنده سمع الله لمن حمده دیوب (اللهم اشدد وطأتك
علی مضر اللهم علیك ببنی ذکوان وعصیته فانهم عصوا الله ورسوله *
دبو قتلة اصحاب کرامه بددعا ایلدیلر یعنی یا الله قتلهٔ اصحابی

اخذ شدید ایله اخذ وقتل واهلاك ایله زیرا اول قوم الله تعالی یه ورسولنه
عصیان ایلدیلر بعده اون بش کیجه بوکونه بددعا بیوردقلرنده (لیس لك
من الامر شیء او یتوب علیهم او یعذبهم فانهم ظالمون) آیت کریمه سی
نازل اولدی نظم کریمك معناء شریفی یا محمد بو امردن سکا فائده
یرنسنه یوقدر زیرا الله تعالی انلرك امرلرینه مالکدر مراد ایدرسه
اهلاك ایدر ومراد ایدرسه جنك محلندن منهزم ایدر واسلامی قبول
ایدرلرسه اوزرلرینه توبه واکر کفره مصر اولورلرسه نارجهنم ایله
عذاب ایدر زیرا انلر علی التحقیق ستمکارلر درستملری سببیله معذب
اولورلر دیمك اولور بعده ابو براعامر نجد طرفندن کلوب برادرزاده سی
عامر بن طفیلك بو قباحت وشناعتنی استماع ایلیوب برادرزاده م
بنی تحقیر ایلدی دیوب جانب قبیله یه راهی وعامر بن طفیله ملاقی
وقتل ایتمك قصدیله برنیزه ضرب وطعن ایلدی لکن شیخ فانی وپیر
ضعیف اولمغله نیزه تأثیر ایتمدی وعربان ابن طفیلی قتل ایلدی زعمیله
غری وفریاد ایلدکلرنده ابن طفیل ای قوم باس یوقدر تأثیر ایلمدی
وبو معامله یی عمم عامره هبه ایلدم دیدی روایت اخراده طعن نیزه
ایدن ابو براعامرك فرزندی ربیعه ایدی بعده ابو براکندی قومنه عطف
عنان وای قوم سزکله بو محلدن ارتحال وپیغمبر علیه السلامك خاکپاینه
رومال اولوب مقتول اولان اصحاب کرام حضرتلرینك خوننی بوغدار
مشرکوندن قتال ایله اخذ ودمار ینی سفك ایده لم دیدکده قوم اطاعت
ایتمدیلر وابو براعامره برادرزاده لرندن بری یا ابا البرا قومك سنك معتوه
وبی عقل اولمکه ذاهب اولوب امریکه انقیاد ایتمدیلر دیدکده
ابو برا برادرزاده سی لبیدی دعوت وکندینك مغنیه جاریه سنی احضار
وجاریه تغنی وکندی شرب خمر ایدوب یالیدا اکر قومك دیدکلری کبی
عمك ابو برا معتوه اولدی ایسه ذهاب عقلندن منه اهو ندر دیوب
شرب خمری اکثار ایدوب هلاك اولدی وبنو عامر ایله بنو جعفر ابو برا
عامری مسلما وفات ایتمسنی زعم ایلدیلر لکن خلاف واقعدر ورسول
اکرم علیه السلامك وقعهٔ مذکوره ده بددعا بیوردقلری ذکوان سلیمدن

برقبیله در وعصبه سلیمدن بر بطندروعامر بن مالکك قومی کبارك
زعمی اوزره برادر زاده سی عامر بن طفیل ایله بنو جعفر دن علقمة بن
علاثه میاننده منافره ومخاصمه ظهور ایلدکده عامر بن طفیل عمی عامر
ابو برا ابن مالکدن حین مخاصمه ده تفاخر معتادلری اولمغله باعث افتخار
اوله جق برشی طلب ورجا عامر ابو برا دخی کندی نعلرینی ویروب بونلرله
افتخار ایده که بن بونعلارله قرق کره اخذ غنایم ایلدم دیدی لکن
ابو برا بومخاصمه یه راضی دکل ایدی وعدم رضاسنه بو بیتی شاهددر
* ا امران اسب بنی شریح * ولا والله افعل ماحییت (وقبس بن
زهیر انما استعان بدهائك *وقبس بن زهیر هر امرده سنك زکاء
فطنتکدن اعانت طلب ایدوب اسعاف مرامنه سنك زکاو دهاك متن
امداد ایلدی ظن ایلدم مومی الیه قبس بن زهیر بن جذیمه العبسی
درکه کندی قبیله سی اولان عبس ایله ذبیان قبیله سی میاننده فرسلر
مسابقه سی ایچون قرق سنه حروب وقتال واقع اولمشدر تفصیلی
ان شاءالله تعالی والجلالات بین عبس وذبیان فقره سنده ذکر اولنور
وعبس قبسدن ابو قبیله اولوب عبس بن بغیض بن ریث بن
غطفان بن سعد بن قبس عیلاندر وذبیان ذلك ضم وکسریله
قبسدن ابو قبیله اولوب ذبیان بن بغیض بن ریث بن غطفان بن
سعد بن قبس عیلاندر ومذکور قبس عربانك فرسان وشعراسندن
اولوب دها وفراست ایله شهر تشعار اولمغله برکیمسه زیاده ذکاودها
صاحبی اولسه ادهی من قبس دیوب مزبور ایله ضرب مثل
اولنور ودخی فراستنه دلیل اولمق اوزره مدا ینی ذکر ایدرکه برکون
برعرب اخوص قبیله سی قرار کاهی جانبنه توجه وقوم احوص
مشاهده ایده جك مرتبه قریب اولدقده ناقه سندن نازل وبر
درخته ربط وبند وبر مقدار شیر ناقه اراءت بعده شاخ درخته
بر مقدار حنظله آویزه وبر صره خاك وبر صره شوك یعنی خارغیلان
جمع وارائت ایدوب ناقه سنه سوار وقبیله سی طرفنه راهی اولدقده
قوم احوص بواوضاع نادره یه برا تعجب وبر معنا ویره مدکلرندن

قبس بن زهیری دعوت وای قبس نادره دان ونکته شناس برامر مشکل
بوقدر که جنابکزه عرض اولنه ده حل عقدهٔ اشکال ایتمیه سز بوکون
شو مقوله بر امر عجیب ظهور ایلدی دیو تفصیل ومتوا رئی حجاب
اولان معانی سنی استعلام ایلدکده قبس (وضح الصبح لذی عینین)
دیدی یعنی ایکی چشم صاحبنه بیاض نهارنه کونه اشکار ایسه بو
اشارتلردن مراد اویله هویدادر قبسك بو کلامی برشیئك وضوحنده مثل
اولدی بعده بربر بیانه اغاز ایدوب اول شخص برقبیله یه اسیر ایمش که
اول قبیله علی الغفله اوزریکزه هجوم وغارت صددنده اولوب شخص
معهودی ازاد مراد ایلدکلرنده جائز که ازاده سزه واقف وقبیلهٔ احوصی
اکاه ایدر دیو قصدیرزی اشاعت واعلان ایتمه دیو تحلیف وازاد ایلمشلر
بناء علیه سزه لسان ایله تبلیغ ممکن اولمیوب اول صرهٔ خاك ایله
اوزریکزه کله جك قبیله نك کثرت ووفرتنه اشارت وحنظله ایله
قبیلهٔ حنظله اولدقلرینه اشارت وشوکه ایله شوکت وهیبتلرینه
اشارت وشیر اگرحلو وشیرین ایسه قریبا هجوملرینه وحامض
وترش ایسه بعد مسافه یه اشارت ایلمش دیدکده احوص مقاتله یه حاضر
وآماده اولوب قبسك تفصیل وتحقیق اوزره دشمن ظهور ایلدی
مرویدرکه نعمان بن المنذر قبسك پدری زهیره آدم ارسال ودخترنی
تزوج طلب وفرزندلرینك بریله طرفنه ارسال رجاسنده اولوب زهیر
شماس نامنده بر فرزندی ایله دختری ارسال ونعمانه وصولنده اکرام
فراوان وجائزه سنی اعطا واحسان ایدوب شماس پدری زهیر طرفنه
رجعته عزیمت ایلدکده نعمان محافظه وسلامتله قبیله سنه ایصال
ایچون بر قاچ عرب بهادری تعیین ایتمك مراد ایلدی شماس مردانه
حرکت ایله تك وتنها راهی اولمغی اختیار ونعمانك رأینه مخالفت
نعمان دخی سلامتله دیوب شماس یالکز مطیه سوار وعزیمت داردیار
ومیاه بنی غنی دن برآب خوشکوار کنارنه واصل وبر مقدار اسایش
واستراحت ایچون اسبندن لب جویه نازل واکل وشرب واسایشدن
صکره تاب وحرارتنی ازاله قصدیله ثیابدن تجرد واغتسال ایله تبرده

شروع ایلدی وشماسك اغتسال ایلدیکی محله نزدیك بنوغنی دن رباح
بن الاشل خیمه انداز وزوجه سیله تفرج کنان اسایش اوزره ایکن
شماس خیلیجه خوش اندام سیه جرده نوجوان موزون خرام اولمغله
زن رباح حدت ودقتله شماسه نکران و پسندیده سی اولوب برزمان
تماشاسیله واله وحیران اولدوقده شوهری رباح احواله مطلع وشماس
طرفندن رایحهٔ مسك دخی استشمام اولنمغله ناموس وغیرتی هیجان
وغضبندن شماسه برخدنك جانستان رمی واهلاك ونعمانك کرمی اولان
برخرج مسك وعنبر وثیاب فاخره سنی اخذ وزننه تسلیم ولاشهٔ شماسی
برطرفه دفن وستر ایدوب اثری نابدید اولوب پدری زهیرك قدوم شماسه
انتظاری متمادی ونعمان طرفندن رو براه واثنای راهده نابود اولدیغی
معلومی وباعث فغان وفریادی اولوب الم واضطرابی حددن افزون وصبر
وتحملی طاقتدن بیرون اولمغله قیس تسلیه بخش اولوب ای پدر عالی
مقدار شمد نصکره خصمدن طلب ثار ودشمنی بیلوب اخذ انتقام ایله
دفع عار ایتمکدن غیری چاره وتدارك اولماز ان شاء الله برادرم شماسك قاتلنی
بولوب اخذ انتقام ایدرز دیوب قبیله لرندن برزن دلهٔ محتاله تدارك واول سنه
قحط وغلا اولمغله برمقدار لحم قدید ویروب نه کونه حرکت مناسب ایسه زنه
تعلیم زن دخی عامر وغنی قبیله لرینه راهی ودخترمی شوهره ویرمك
استرم هر قنغیکزده مسك وعطر وثیاب فاخره وار ایسه لحم قدید ایله مبادله
ایدرم دیو خرکاهلری دورایده رك بنوغنی ده رباحك خرکاهنه واصله
ومرادنی زن رباحه دخی افاده ایلیوب زن رباح ای مادر مطلبك اولان
اشیابنده موجوده در اکرکتم واخفاسنه تعهد ایدرسك مرامکه نائل
اولورسن دیدکده پیره زن برفردی اکاه ایتمکه عهد ومیثاق اولدخی
اعتماد وشماسك متاعنی پیره زنه اعطا ولحم قدیدی اخذ وشماسی
نه وجهله قتل ایلدیلرسه بیان و پیره زن قبیلهٔ زهیره عودت وقیسه
احوالی اعلام وثیابی ارائت ایلدکده قیس قبیله سندن منتخب بهادران
ایله قبیلهٔ غنی اوزرینه هجوم وقتل نفوس وغارت اموال ایلدی
مرو پدرکه قیس بن زهیر بنوذبیان ایله محاربهلرینك بری کوه طریقنده

واقع اولمغله یوم الشعب دیمکله معروفدر که قیس برکوهه صعود
شترلری عقال ایله ربط و بند وکامل ده روز برقطره آب ویرمیوب
شترلر تشنکیدن بی صبر وسکون اولدقلرنده دامن کوهده ماء جاری
اولوب اون کوندنصکره بنوذبیان دخی قیسك اولدیغی کوهه صعود
وقیس قتل ایتمك ارزوسیله کوهك ضیق اولان طریقنه واصل
اولدقلرنده قیس تشنه اولان شترلرك مهارلرین چوزوب وهر برشترك
دمنه برمسلح عرب بهادری یاپشوب فراز کوهدن آبدن ریان اولمق
آرزوسیله دامن کوهه شتاب وهرنیه راست کلورلرسه پایمال ایدوب
چیکنزلر ایکن ذبیانیانه مصادفه واوزرلرینه هجوم و پایمال وحاللرین
پریشان ایلیوب شترلره درپی اولان بهادرلر دخی تیغ انتشار ایله دونیمه
وقتل ایدوب ذبیانیانی سهولتله پراکنده و پریشان ایلدیلر مرو پدرکه
چونکه بدرك فرزندلری حمل وحذیفه ایله قیس میانندهمشهور اولان
حروب متمادی وحمل وحذیفه قیسدن اخذ انتقامدن عاجز اولدیلر
سائر قبائلدن استمداد ولشکر بی پایان جمع وتدارك ایدوب قیس
اوزرینه قتل عام ایتمکه عازم اولدقلرندن قیس خبردار اولوب وفرت
وکثرتلرینه بناء الحرب خدعة مضمونی ایله عامل وقومنه ای قوم
سزلره هرنه کونه امر ایدرسم امتثال وطاعت ایدرسکز فبها والا بو آن
تیغ جانستانه دوشوب کندیمی اهلاك ایدرم دیدکده جمیعا قومی سمعا
وطاعه دیو کمال انقیاد واتباع کوستردیلر قیس دخی مواشی واثقال
وسائر اموال‌لرینی وحرب وزرمدن عاجز اولان ضعفا وزنانی میانلرندن
افراز واخراج وعسکری کریده ایدوب نصف اللیده اموال ومواشی
وعجزه یی قالدیروب برطرفه روبراه کندی دخی منتخب دلیران جنك
ازموده ایله درپی وصباحه دك طی بادیه وصباح اولدقده لشکر
دشمن خلال کوهلردن بروز وظهور ایلدکده قیس اموال ومواشی
وعجزه یی ترك وجانب اخره توجه ودشمندن فرار صورتنی اظهار
ایلدکده دشمن قفادن رسیده واموال ومواشی حماندن خالی ومحارب
ومبارزدن عاری اولدیغنی مشاهده ایدوب حذیفه وحمل عسکرلرینه

ای قوم قیس اوزرینه هجوم اوانه غلبه اولندیغی صورتده دخی
نیچه مزك خونی سفك اولنوب مرغ جانی لانهٔ تندن سمت عدمه
پرواز ایتمسی امر مقرردر لکن جمال واتوق وسائر اموالی اخذ وضبط اولنسه
قبیلهٔ قیس بی برك ونوا اولوب بزمله مقاتله دگل تعیشه اقتدارلری
اولمیوب کیمی اسیربند وبلا وکیمی هلاك اولور دیوب مواشی واموال
اوزرینه هجوم وهر بری قدرتی مرتبه شتر واموال اخذ وغنائمی
جای سلامته ایصال قصدیله متفرق وپریشان اولوب ذبیانیاندن
اون شخص بر یرده اولمیوب طمعلرندن هر بری برسمته توجه ایلدکده
قیس بن زهیر ای قوم دشمنمزی غنایم متفرق وپریشان واشغال
ایلدی عطف لجام واخذ انتقام هنکامیدر قفالرندن رسیده وعلی
الغفله قتاله مبادرت وسفك دماء ذبیانیانه مباشرت ایدوب ذبیانیلر
مال غنیمتی محافظ قیدیله مقاتله دن عاجز واکثر مقتول وبقیه سی
امانخواه اولوب اول اثناده حذیفه وحمل وورقا بن بلال فرار ایدوب
حذیفه نك فرسنك حزامی مسترخی اولوب اسبدن نازل وحزامی
مستحکم واسبنك پالرنده حنف واعوجاج یعنی شاهین اللی اولوب
حنفاء دیمکله مشهوره اولمغله اثر فرسه دشمن متابعت ایله بزه ظفر
یاب اولور خ وفیله زیرپای اسبه طاشلر ربط وینه راکب وسوی
سلامته رسیده اولمق امیدیله شتاب وهباء نام موضعده اولان چاهه
قریب برمحله نازل کندیلری بی تاب وتوان اولمغله زین ولجاملرین
الوب اسبلر برطرفده وکندیلر برطرفده اسایش ایلدیلر چونکه قیس
دشمنی هزم وپریشان وحذیفه وحملی تجسس وفرارلرینه واقف
اولدی آبانه جانبه فرار ایلدیلر دیو تفتش وحذیفه نك فرسی حنفاء نك
اثرینه ظفریاب اولمغه اهتمام وعاقبت نائل بکام اولوب بش نفر دلاور
اثرینه تابع وهباءده اوجنی بی فروطاقت فتادهٔ خاك اولمش معاینه
ایلدکده شداد بن معاویه ایله قرداشی اسبلرینه توجه ومحافظ وقیس
ایکی مرد دلیر ایله حذیفه وحمل وورقایه هجوم ایلدکلرنده حذیفه
یا بنی عبس بزلر بوحالده ایکن اوزریمزه هجوم وقتالمزه مباشرت

روامیدر قنی عفو وحلم وامان یاقیس دکده برادری حمل کتفینی میانه سنه
بر مشت سخت ضرب ایدوب (اتق مأثور القول) دیوب مثل اولدی
یعنی سن دشمنه بر کلام تکلم خضوع وخشوع ایله نیاز ایدرسن
وخصم عفو وکلامکی قبول ایتمیوب سنی قتل ایدر واول کلام مشهور
وسندن صکره باقی قالوب سنی ضعف وعجزه نسبت ایدوب مذمتله
یاد ایدرلر دیمك اولور مثل مزبور ناسك سندن بر کلام مذلل استماع وانکله
تحدث ایتملرینی نهی مقامنده ضرب اولنور فی الحقیقه قیس ترحم
ایتمیوب اوجنی دخی قتل وبنو ذبیانی پراکنده وپریشان وقتللرنده
اکثار ایدوب حذیفه وحملی قتلنه نادم وپشیمان اولوب چند ابیات
ایله مرثیه لرین انشاد ایلدی ومقتولنه مرثیه انشاد ایلمك ابتدا قیس دن
صدور ایلمشدر وهباء بلاد غطفاندن بر موضعك اسمی اولوب قیسك
ذبیانیان ایله قتال شدیدی اول موضعده واقع اولمغله یوم الهباء
مشهور ومعروفدر چونکه قیس وذبیانیان میاننده حروب متمادی
وطرفینه ملال وکلال عارض اولدی قیس کندی قومنه ذبیانیه یه
مراجعت ومیانمزدن بوشر وفسادك اندفاعنه سعی ومبادرت
ومصالحه یه اظهار رغبت ایدیکز دیو امر ایلدکده قومی یاقیس سن دخی
معاراهی اولورسك بز حاضرز والا سن سزه مباشرت ایتمیوز دیدیلر قیس
دخی ای قوم والله بنم ذبیانیه نك یوزلرینه نکاه ایده جك حالم
قالمدی حجاب ایدرم زیرا هر برینك پدر وبرادر وفرزندلرینی قتل ایلدم
دیوب تك وتنها بر طرفه توجه وقبیلهٔ نمر بن قاسطه واصل وکندینك
قیس بن زهیر اولدیغن اعلام وکرم وسرد روزکاری چشیده ایدوب
غنا تأدیب وفقر تذلیل ایلیوب نیك وبدفهم ایدر بر زن ایله جفت
اولمسین اقتراح نبو نمر دخی مرادی اوزره بر زنی ترویج وقیس نیجه
زمان انده اسایش واقامت بعده سمت آخره توجه عزیمت ایلدکده
ای قوم سزك مصاهرت والفت وصحبت جهتیله اوزرمده حقیکز
اولمغله مقابله سنده سزه برقج کلمهٔ حکمت آمیز تلقین وافاده ایده یمکه
اول کلمه لری دستور العمل ایلیه سز اولا امور یکزده تأنی ایدوب عجله

ایتمیه سزکه مرا دیکز حاصل اوله وکندیکزه برشخصی سید ورئیس
ایلیه سزکه کافهٔ ناس استحسان واستصواب ایلیه ورئیس اتخاذ
ایلدیکزه انقیاد اوزره اوله سزکه باعث آسودکیدر و برشخصه کرم
واحسان مرادیکز اولدقده طلب ایتزدن مقدم اعطاواحسان
ایدیکزکه جبرخاطر قبل السؤال احسندر ومنع وزجری مرادیکزاولان
شخصی قبل اللج والالحاح منع ودفع ایدیکز ومهما نکزه رغبت
واحترام ایدوب تکدیرندن احتراز اوزره اوله سز وبرشی ایچون
طرفیندن مباحثه اولنوب بنم سوزم اولورسه فلان مقدار دینار وسنك
سوزك اولورسه شومقدار دینار ویردیو برشیئك حصول وعدم
حصولی میانده معانده ایتمیه سزکه بن بنو ذبیان ایله فرسلریمز
مسابقه سنده برمقدار مال اوزرینه مباحثه ایتمك سببیله قرق سنه
محاربه ومقاتله مزه باعث وبرادرم مالکدن ونیچه بها درلردن جدا
اولدم وپدرم زهیرك قبیله سنی واتباع واعوانمزی خراب وپریشان
ایتمکه سبب اولوب عاقبت هباءٔ نام موضعده حذیفه وحمل وورقا
عاجز وفرومانده وبزمله مقاومته اقتدارلری مفقود ایکن غدر وقتل
ایلدم واول عار ناموس سببیله ترك دار ودیار وغربت اختیار ایلدم
دیو ختم کلام وعمان نام بلده یه راهی وعمری آخر اولنجه انده
اقامت وارام ایلدی نمرابو قبیله اولوب نمر بن قاسط بن هنب بن اقصی
ابن عمرو بن جدیله بن اسد بن ربیعه در روایت اخراده قیس
بنواسددن برشخص ایله تبدیل قیافت واختیار غربت وسیاحت
ایدوب صحرا وبوادیده کیاه سبز وخشك ایله تعیش واوقات کذار وطی
مراحل وبرکون سرراهلری عرباندن برقومك خیمه انداز اولدقلری
محله رسیده وجوع وکرسنکیدن بی تاب وتوان اولوب اتفاقی اول
قومك ضیافت وسماط کشیده اولوب آیندکانه اباحهٔ طعام ایلدکلری
وقته مصادفه ایتمکله اطعمه نك رایحه سی قیسك مشامنه واصل
واشتها متقاضی اولوب رفیقیله استشاره واول خیمه کاهه توجه ودفع
کرسنکی وتحصیل قوته خواهشکر وراهی وضیافت کاهه قریب

اولدقده قیسه شهامت نفس وعلو جناب وناموس تقاضا ایدوب
عزیمتندن رجوع وکدایان مثال اباحه اولنان طعامدن سیر اولوب
ارتکاب مذلت ایلمدن موت اهوندر ملاحظ سیله رفیقنه ای یار موافق
سن عزیمتکدن رجوع ایتمیوب دفع کرسنکی ومرادیکه نائل اول وبن
برمقدار بو محلده توقف ایدرم دیوب رفیقی دفع آرزویه توجه وقیس
رجعت وبر درخت سایه سنده اقامت وبرك درختدن تناول ایده رك
متن فرط جوعدن وفات ایلدی * وایاس بن معاویه اغما استضاء
بمصباح ذکائك * وایاسك فراست وذکاسی سنك
رشد وفطنتك سراجندن ضیادار اولدی یعنی ایاس رشد
وذکا بی سنك عقل نادره دانکدن استفاده ایلدی ظن ایلدم مومی الیه
ایاس بن معاویه بن مرة المزنی درکه بصره ده قاضی اولوب کنیه سی
ابوزایله در وذکا وفراست واجوبهٔ بدیعه ومسکته ایله معروف اولمغله
(ازکن من ایاس) دینوب ضرب مثل اولنور زکن تفرس وظن معناسنه در
وشاعر (زکنت من امرهم علی مثل الذی زکنوا) دیمشدر وبعضیلر
اذکی من ایاس دیرلر حتی ابو تمام عبد الملك ابن مروان حقنده برقصیده سنده
(اقدام عمرو فی سماحة حاتم * فی حلم احنف فی ذکاء ایاس *) بیتنده ذکا
لفظنی اختیار ایلمشدر حارثه بن عایشه دن روایت ایدرکه ایاسك
ابتدا ذکا وفطنتنه شاهد اولوب معروف بالذکاء اولمسنه باعث بودرکه
ایاس حدیث السن ایکن شامه واروب بر پیرسال خرد وناتوان
بزمرده شخص ایله مخاصمه وعبد الملك بن مروان طرفندن نصبکرده
اولان قاضی حضورنده ترافع ایچون احضار ایلیوب خصمی اولان پیرك
قاضی ایله معارفه سی اولمغله حمایه وتخلیص مراد وایاسه استحیا
ایتمزمی سنکه حدیث السن ایکن بو مقوله کبیر السن پیرو ناتوان ادمی
تعجیز ایدرسك دیدی ایاس دخی یاقاضی بن حق طلب ایدرم حق ایسه
بو آدمدن اکبر وبزرکدر دیدکده قاضی جوابدن عاجز ومکابره ایله
اسکت یاصبی دیو سکوت ایله امر ایلدی ایاس دخی بن سکوت ایلدیکمده
دعوامی کیم ادا وافاده ایدر دیدی قاضی غضب ایدوب یاصبی بو مجلس

آخر اولنجه سندن بر كلمۂ حقه صادر اولميه جغى معلوم اولدى
هرنه كه تكلم ايدرسك دروغدر ديدكده اياس (اشهد ان لا اله الا الله)
ديوب قاضى يى اسكات وتخجيل قاضى دخى قالقوب عبد الملكه واروب
وكذشته يى نقل ايدوب عبد الملك ياقاضى اول صبى نك مرامنه مساعده
وامرنى اتمام وشامدن برطرفه ذهابنه امر ايله كه خلق افساد
وبرفتنه ايقاظ ايدوب متضرر اولورز ديدى قاضى دخى مأمور اولديغى
وجه اوزره حركت وعمل ايلدى روايت اخراده ذكاسنه دلالت ايدن
موادك ابتداسى بودر كه اياس صباوتى عالمنده معلم خانه ده تعلم علوم
ايدركن بركون كفرۂ ضلالت پيشه مكتبه قريب برمحله تجمع واهل
اسلامى هزل كونه خنده كنان مسلمانان بهشتده اطعمۂ متنوعه اكل
ايدوب بدن انسانده منهضم اولانك فضله سنى استفراغ ايتمك
بوقدر زعم ايدرلر ديو غائط مراد ايدوب هرزه كولك ايلدكلرنده
اياس استادنه يامعلم اكل اولنان طعامك اكثرى بدن انساندن جزء
اولوب منهضم اولمسى مسلم اصحاب عقول دكلميدر ديدى معلم
دخى بلى مسلمدر ديدى ايمدى اكثرا طعمه بدنه سريان ايلديكى مسلم
اولدقده باقى سنى دخى بارى تعالى بدن انساندن جزء ايدوب هضم
ايتدرمكه قادردر ديوب كفرۂ بدفعالى ملزم وساكت ومعلمى اياسك
بالبديهه جواب مسكت تداركنه متعجب اولدى مرويدر كه اياس
اداء حج شريف قصديله بردفعه دخى شامه واروب محمل سوار اولمق
مراد ومكارى يه كندى كبى بررفيق وعديل تداركنه امر ايدوب
مكارى تدارك وموسم حجده محمل بند عزيمت واوچ كون طى مراحل
ايدوب رفيقى ايله قطعا مكالمه ايلمديلر ودوردنجى كون اياس عديلنه
ياعبد الله اسمك ندر ديو فتح كلام اول دخى غيلان در ديدكده
غيلان القدرى ميسك بلى غيلان القدرى يم ديوب غيلان دخى نام
اياسى سؤال اول دخى افاده وغيلان اياس ابو وائله ميسك ديوب اياس
بلى ابو وائله يم ديدكده اياس ياغيلان بن سكا بعض حكايات نقل
ايده يم يوخسه سن بكا مى نقل ايدرسك ديدى غيلانى دخى يا اياس

سن نقل ايله ديوب اياس ياغيلان سكا اهل جنت واهل جهنم وملائكه
وشيطان وعرب وعجمك كلاملرينى نقل ايده يمكه اهل جنت جنته
دخوللرى وقتنده (الحمد لله الذى هدانا لهذا وما كنا لنهتدى
لولا ان هدانا الله) ديرلر واهل جهنم حين دخوللرنده (ربنا غلبت
علينا شقوتنا وكنا قوما ضالين) ديرلر وملائكه (لا علم لنا الا ما علمتنا)
ديرلر وشيطان (رب بما اغويتنى) دير وعرب * لايمنعك الطير شيئا اردته *
فقد خطت الاقلام ما كنت لاقيا * دير يعنى مراد ايلديكك شيدن سنى
طير منع ايلمز تحقيق سنك ملاقى اوله جغك خير وشردن هرنه ايسه
كتب وتحرير اولنوب سرنوشتك ظهور ايدر تطير وتشأم جائز دكلدر
وعجم كويند كه (سنك لعل شود درمقام صبر آرى شود وليك بخون جكر
شود) ديدكده اياسك معلوماتى غيلانى اعجاب ايلدى واياسه توجيه
قضا اولنمغه سبب بودر كه عمر بن عبد العزيز اهالىٔ شامدن بصره يه
برشخص ارسال واياس ايله قاسم بن ربيعة الحوشى يى بر مجلسه جمع
واستحقاق واستعدادلرينى امتحان واختبار ايليوب هرقنغى سى
اولى وارجح ايسه اكا توجيه قضا وتعيين وامضا اولنسون ديو امر
شامى دخى اياس وقاسمى جمع واختبار ايليوب توجيه قضا اولنه جغى
معلوملرى اولدقده ايكيسى دخى ابا وامتناع وهربرى اوزرندن
دفع ايتمك قصدنده اولوب اياس ياشامى بنى وقاسمى بو بلده نك
افقهى اولان حسن بصرى وابن سيريندن سؤال ايله ديدى قاسم
دخى كندوبى ترجيح ايده جكلرينى بيلوب ياشامى بزلرى سؤاله حاجت
يوقدر والله اياس بندن افضل وقضايه اعلمدر واكر بن صادق اولوب
ارتكاب كذب ودروغ ايتمز ايسم بوقولمده دخى صادق اولوب اياسه
توجيه قضا اقتضا ايدر اكر بن كاذب ايسم كاذبه تقليد قضا جائز اولميوب
ينه اياسه تقليد اولنمق لازم كلور ديدكده اياس ياشامى سن بو آدمى
شفير جهنمه كتوروب اقامت ايتدردك اول دخى بريمين كاذب ايله كندوبى
نار جهنمدن تخليص ايلدى زيرا يمين كاذبه اقدامندن استغفار ايله
مغفور ونار دوزخدن رهاياب اولمش اولور ديدى وشامى اياسى ترجيح

ايدوب يا اياس چونكه بو نكته يه مطلع اولدك قضايه سن احق واولاسك
ديوب اياسه تقليد قضا ايلدى ونيجه زمان قاضى اولوب بعده فرار ايلدى
وتوجيه قضا اولندقده حسن بصرى حضرتلرى اياسه كلوب اثناى
مصاحبتده اياس كريه كنان يا ابا سعيد بكا ثقاتدن بالغ وواصل اولديكه
قضاة اوج نوع اولوب بر نوعى هواسنه ميل تبعيت ايله حكم ايدر اول
قاضى اهل نار در وبر نوعى هواسنه تبعيت ايلمز لكن اجتهادنده
خطا ايدر اول دخى اهل ناردر وبر نوعى اجتهادنده مصيب اولور
اول قاضى اهل جنتدر ديدكده حسن بصرى حضرتلرى يا اياس
بارى تعالينك داود عليه السلام قصه سنده بيان وحكم بيورديغنده
بو نقل ايلديكك كلامى رد ايدر شى واردر زيرا * ففهمناها سليمان
وكلا آتيناه حكما وعلما * آيه كريمه سنده بارى تعالى حضرت سليمانه
حمد ايلدى داود عليه السلامى ذم ايلمدى ديو تسليه بخش اولدى
قاضى بيضاوى ذكر ايدر كه داود عليه السلامك زماننده بر سورى
كوسفند بر كيجه تسليه نك سبزه وطرى ورسيده اولمامش مزرعه سنه بر كيجه
كيروب خراب واتلاف ايلدكده داود عليه السلام حضورنده صاحب
كوسفند ايله مرافعه اولدقده داود عليه السلام غنمى حرث صاحبنه
حكم بيوردقلرنده سليمان عليه السلام هنوز اون بر ياشنده ايدى
ايكى طرفه اوفق وانسب اولان بودر كه غنملر حرث صاحبنه تسليم
اولنه حتى لبن واولاد وصوفندن انتفاع ايده وحرث يعنى مزرعه
ارباب غنمه تسليم اولنه كه انلر دخى زرعى تربيه ومحافظه ايدوب حالت
اولاسنه عود ومعمور اولدقده بنه غنملر صاحبنه تسليم وحرث صاحبنه رد
اولنه ديوب بو كونه حكم ايلديلر مدائنيدن مرويدر كه برشخص بر كيسه يه
بر كيسه ايله ممهور برمقدار دينار امانت وايداع ومدت مديده غيبوبت
وامين اوله جق شخص خيانت ايدوب مهرنى فك ايتميوب كيسه نك
بر طرفندن التونلرى اخراج وبدلى برمقدار دراهم وضع ومال صاحبى
بعد زمان كلوب وديعه سنى طلب اولدخى كيسه يى مهريله تسليم
وصاحب مال دنانير دراهمه تبديل اولنديغن معاينه ومنازعه وابى هبيره
حضورينه احضار ابو هبيره دخى اياسه ترافع ايتديروب قطع نزاع ايده

ديو امر وحواله ايلدكده اياس امانت وضع اولنان كيسه يه توجه ونه مقدار
زماندر سكا ايداع ايده لى ديو استعلام مودع دخى اون سنه مرور ايلدى
ديو زمان ايداعى تعيين وخصم اقرار واياس كيسه نك مهرنى فك وازاله
ودرهملرى نشر وسكه لرينه نظر واراءت ايليوب بعضى التى سنه لك
وبعضى بش سنه لك وبعضى دخى اقل معاينه اولندقده اياس اى كشى
ايداع اولنه لى اون سنه در ديو اقرار ايلمش ايدك وتاريخ دراهم بش التى
سنه لك اولديغن سن وحضار مجلس معاينه ايلديلر جوابك ندر
ديدكده مودع بالضروره خيانتنى اقرار ايليوب مالى تحصيل ايلديلر
وبر كون اياس مجهولى برشخصه نكاه وبو شخص غريب الديار وشهر
واسطدن ومعلم مكتب اولوب برغلامى فرار ايلمش ديو خبر ويردى
وتفتيش اولنوب اخبار ايلديكى كبى ظهور ايليوب اياسك شخص معهود
معلومى دكل ايكن احوالنه وقوفى امر غريب اولمغله تفرسندن استعلام
اولندقده اياس كوردمكه سوق وبازارده مشى وحركت ايدر ايكن
اطراف واماكنه دقتله نكران اولور بلدمكه غريب الديار در ولباسنده
خاك سرخ نشانه سى دلالت ايدر كه واسطى اوله وصبيانه راست
كلدكده التفات وسلام ويروب رجاله سلام داده اولمزدى بلدمكه
معلم صبياندر وهيبت وشوكت صاحبى اولنلره التفات ايتميوب البسه
خلقه وكهنه لابس اولوب زى فقراده اولنلره امعان نظر ايدردى بناء عليه
عبد آبق تفتيش ايلديكى معلومم اولدى ديوب هركس فراستنه
تحسين ايلديلر وبر كون حاكم بلد حكم ابن ايوب اياسه سن خارجى
ومنافق سك البته سندن بر كفيل استرم ديو تعجيز ايلدى اياس يا امير سن
كفيل اول زيرا سندن زياده بنى بيلوب احوالمه عارف برشخص معلومم
دكلدر ديدى حكم دخى سنى بيلمم زيرا سن اهل عراقدن وبن اهل شامدنم
ديدكده اياس يا امير چونكه بنى بيلمزسك شمدى حقمده ايلديكك شهادت
نه ايدى ديوب تخجيل ايلدى وبر سنه رؤيت هلال رمضان ايچون خلق
تقيد واهتمام ايدوب برفرد معاينه ايده ميوب انس بن مالك رضى الله
عنه حضرتلرى بن مشاهده ايلدم ديو حضور اياسده خبر ويردكده

شریفلری یوزسنه یه قریب اولوب بر فرد مشاهده ایده مدیکنی ملاحظه
وتأمل ایدوب انس حضرتلرینه نه طرفده مشاهده ایلدیکز دیو
استعلام انس رضی الله عنه دخی تعیین جهت وخلق بنه اولطرفه
امرار نظر ایلیوب رؤیت هلالدن عاجز اولدقلرنده ایاس انس
حضرتلرینه نزدیك ودقت امعان ایله وجه شریفلرینه نظر ایدوب
حاجبلرندن برموی سفید اوزروب چشمی مقابلنده ایستاده اولمش
کوردی وموبی صفا یوب وانس حضرتلرینه بردخی نظر ایله
دیوب انس حضرتلری هر چند که جهت مزبوره یه نظر انداز اولدی
برشی معاینه ایده مدی و برکون ایاسه سنده برقبح عیب موجود در
اولا ذمیم الشکل سن ثانیا کلامك سنی اعجاب ایدر ثالثا قضا وحکمده
عجولسن دیدکلرنده ایاس ذمامت شکلده مدخلم اولمیوب من قبل الله
در وکلامی معجب اولدیغم سزلر بنم کلامیمه تعجب اتمز میسز دیدکده
جمله سی عظیم تعجب ایدرز دیدیلر ایاس دخی چونکه بندن صادر
اولان کلامه سزلر تعجب ایدرسز اول کلامه بنم تعجبیم اولی والیقدر
وحکمده عجله ایدرسن دیو مؤاخذه ایلدیکز شو انکشتلرك عددی
نه مقدار دیوب دستنی ارائت قوم بلا توقف بشدر دیدیلر ایاس دخی
باقوم جوبده نیچون عجله ایدرسز بر بر انکشتلری عد وتعداد
ایلمه سکز مناسبدر دیدی قوم معاینه اولنان شیده توقف وملاحظه یه
نه احتیاج دیدکلرنده ایاس ای قوم بن دخی معلوم ومشاهدم اولان
حکمده نیچه توقف ایده یم دیوب قومی اسکات وافهام ایلدی وشهر
واسطه داخل اولدیغی کون ای قوم واسط بوکون سزلردن خیار
وشرار اولنلر معلومم اولوب تفتیش واختباره حاجت قالمدی دیدکده
قوم واسط سیندن استعلام ایاس دخی بعله بو بلده یه داخل اولان
قوم ایکی صنف اولوب بر صنفی خیار ایدی که انلرله سزدن الفت
وصحبت ایدنلر قومیکزك خیاری وبرصنفی شرار ایدی که انلرله اختلاط
ومعاشرت ایدنلر قومیکزك شرار و بدسرشت اولدقلری معلومم اولدی
دیوب اهالی واسط فراست ایاسه ستایش خوان اولدیلر و ایاس

فراست وظنی والده مدن تعلم واستفاده ایلدم دیو مادرنی هر بار
ستایش ایدردی فی الحقیقه مومی الیها خراسانیه اولوب قومی میانده
فراست وحدت طبع وزکاء مفرط ایله مشهوره ایدی ومومی الیه ایاسك
زکن وفراستنه متعلقه اخبار کثیره سنی وافسانهٔ عجیبه سنی مشتمل
بر کتاب تألیف اولنوب زکن الایاس تسمیه اولنمشدر ازان جمله ایاسك
نوادرزکیندن بری بودر که بر طرفدن نباح کلب استماع ایدوب
بو کلب شفیر بئرده مربوطدر دیوب تجسس اولدقده دیدیکی کبی
بولنوب سبب تفرسندن سؤال اولندقده نباحی دائما بر طرفدن استماع
اولندیغندن مربوط اولدیغی ونباحی صدا ویردیکندن فم جاهه
مربوط اولدیغی تفرس ایلدم دیدی بری دخی بودر که بر علف
زارده برکاو اعتلاف ایدردی ایاس بوکاو یك چشمدر دیو نظر
اولندقده فی الحقیقه اعور بولندیلر وتفرسی وجهندن سؤال ایلدیلر
اعتلافی جههٔ واحده دن اولدیغندن فهم ایلدم دیدی بردخی بودر
که برمقدار قوم برمحله تجمع ورطب اکل وچکردکن متفرق و پریشان
رمی والقا وذباب بر طرفه رمی اولنان نواته تجمع وطرف آخره رمی
اولنان نواته التفات ایتمزلر دی ایاس مشاهده ایدوب مکسلرك تجمع
ایتدکلری طرفده حیه واردر دیو تعیین ایلدیکی محل حفر اولندقده
حیه ظهور ایلیوب تفرسندن سؤال ایلدکلرنده ذبابك عدم تجمعی
رایحهٔ سمی استشمام ایلدکلرندن اولمغله تفرس ایلدم دیدی بری
دخی بودر که برخروسه نکاه ایدوب بوخروسه هرم کلمش دیوب
سبب تفرسندن سؤال اولندقده جوابنه ظفر یاب اولدقده تنقر ایدوب
نقرقر ایلمیور اکر شاب اولسه هم تنقر وهم ماکیان مجتمع اولسون
ایچون نقرقر ایدردی دیدی بردخی بودر که برکون ایاس برمسجده
برجاریه مشاهده ایلدی که دستنده پوشیده لی بر طبق وار بو طبقده
جراد واردر دیدی فی الواقع اویله مشاهده وتفرسندن سؤال ایلدکلرنده
طبق دستنده خفیف مشاهده ایلدم دیدی بری دخی بودر
که مجلس ایاسه ایکی شخص ترافعه کلوب بری آخردن برمقدار مال

ادعا وطلب ومدعى عليه انكار ايلدكده مدعى تأكيد مدعى ايدوب حتى مالى
سكا فلان شجره التنده ويرمشدم ديدى ومدعى عليه انكارنه مصر اولدقده
اياس مدعى يه مالى تسليم ايلديكك درخت سايه سنه وار وانده برمقدار
توقف وملاحظه ايله بلكه حقيقت حال خاطريكه كله ديوب مدعى
امتثال ودرخت جانبنه راهى ومرور ايدركن مدعى عليهه اقچه يى تسليم
ايلديكى درخته واصل اولديمى ديو سؤال ايلدى مدعى عليه هنوز
واصل اولمدى ديدكده قم باعد والله انك خائن ديو بالضروره مالى
اقرار ايتديروب تحصيل ايلدى واياسك سنى طقسان التى سنه يه بالغ
اولوب يوز يكرمى برسنه سى دار بقايه ارتحال ايلمشدر وفات ايلديكى سنه
منامنده پدرم معاويه ايله برراسبه سوار ومسابقه قصد ايدوب بر برمزى
سبق وتجاوز ايده مدك ديو نقل ايلمشدى فى الحقيقه پدرى دخى طقسان
التى ياشنده وفات ايلمشدر * سحبان انما تكلم بلسانك * وسحبان متن
فصاحت وبلاغتده شهرتشعار اولمسى سنك زبان ملاحت نشانكله
تكلم ايلديكى سبب ايله ايدى ظن ايلدم مومى اليه سحبان زفر بن
زفر بن اياس الوائليدر كه فصاحت وبلاغتله موصوف وخطابتده
يكه تاز ميدان اعجاز وبيان اولمغله معروف اولوب مومى اليه ايله
(افصح من سحبان) ديوب ضرب مثل اولنوردى زمان جاهليتده
ظهور ووقت اسلامه رسيده واسلامى قبول وهجرة مصطفوى عليه
السلامك اللى دوردنجى سنه سى ارتحال دار بقا ايلمشدر اصمعيدن
مرويدركه قچان سحبان خطبه قراءت ايلسه عرق ريز وخوى يكرده
اولوب تكلم ايلديكى كلماتى تكرار واعاده ايلميوب بلا توقف وتلعثم
عبارات سلبسه وتعبيرات لطيفه ايله اتمام خطبه ايدنجه ايستاده
اولوب فارغ اولنجه جلسهٔ يسيره دخى ايلمزدى وبروقتده
خراسان كاربانى ايله معاويه رضى الله عنه جانبنه محمل بند عزيمت
اولوب معاويه رضى الله عنه قدوم سحبانندن خبردار ومجلسنه احضار
وكلمات بلاغت آميزنى استماع قصد ايدوب تكلمنه امر سحبان دخى
تكلمه اقتدار يمه وسيله اولان عصامى كتورك ديو عصاسنى طلب اتباع

معاويه دخى بو مجلس مجلس امير المؤمنيندر عصايى نيلرسن عيبدر
ديدكلرنده سحبان موسى عليه السلام رب العالمينك مخاطبى اولديغى حالده
عصاسى دستنده ايدى اول وقتده موسى عليه السلام عصايى نيلردى
ديدكده معاويه رضى الله عنه خنده كنان برعصا كتورك يورديلر اتباع
دخى برآخر عصا كتوروب دست سحبانه صونديلر وسحبان پايى ايله
چارپوب كندى عصامى استرم ديدى وعاقبت كندى عصاسنى
احضار ايلدكلرنده الوب قراءت خطبه يه ايستاده وصلاة ظهردن
وقت صلاة عصره قريب اولنجه تكلم ايدوب وعظى متمادى اولدى
واثناى وعظده كنديدن تنحنح وسعال وتردد وتوقف وانفعال
ظهور ايتميوب هر نه كونا نصيحه شروع ايلدى ايسه اتمام واكمال
ايدوب بو ذكر اولنان حالت كنديدن زائل اولمادى عاقبت معاويه
رضى الله عنه كفايت ايدر ديمك ايچون دستى ايله اشارت سحبان دخى
كلامنى قطع ايلمه ديو اشارت ايليوب معاويه رضى الله عنه اى سحبان
وقت صلاة فوت اولويور ديدكده سحبان صلاة ايشته امامكده در
بز حالا صلاة وتحميد ووعد ووعيدده يز ديوب معاويه رضى الله عنه
ياسحبان سن اخطب عرب سن نظيرك يوقدر ديو ثنا سحبان دخى
عجم وانس وجنك دخى اخطبى يم ديو مباهات واعتنا ايلدى
وسحبانك خطبهٔ بليغه سندن برى بودر * ان الدنيا دار بلاغ
والآخرة دار القرار ايها الناس فخذوا من دار ممركم لدار مقركم ولاتهتكوا
استاركم عند من لايخفى عليه اسراركم واخرجوا من الدنيا قلوبكم
قبل ان تخرج منها ابدانكم ففيها حييتم ولغيرها خلقتم ان الرجل
اذا هلك قال الناس ماترك وقالت الملائكة ماقدم لله اباؤكم قدموا
بعضا يكون لكم ولا تخلفوا كلا فيكون عليكم * يعنى اى قوم چونكه
دنيا دار بلاغ وممر وآخرة دار قراردر دار ممركزده دار قراركزده
فائده لى عمل تحصيل ايدوب اسراريكز خفى وپنهان اولميان بارى
تعالى حضورنده عرض وناموسكز پرده سنى هتك ودريده ايتميوب
دنيادن ابدان واجساديكز خروج ايتمزدن مقدم قلبكزى اخراج

يعنی دنیایه محبت ومیلی ترك ایدك كرچه دنیایه كلوب مجتمع اولدیكز
لكن دنیادن غیری شی ایچون خلق اولندیكز تحقیق بر آدم وفات
ایلدكده ناس نه مقدار مال ترك ایلدی دیو سؤال ایدر وملائكهٔ كرام
یدرلر یكز عندالله مقبول اوله جق نه مقدار عمل ایله كلدی دیرلر امدی
بعض مالكزی وجوه خیره صرف ایله یكز كه دار قرار یكزده سزه فائده
مند اوله وجمیع مالكزی ورثه یه ترك ایلمه یكز كه سزه فقط وزری
عائد اولور وسحبان طلحة الطلحات دیمكله معروف اولان طلحة بن
عبدالله التیمی مدحنده بو بیتلری انشا ایلمشدر * یا طلحة اكرم
من بها حسبا واعطاهم لتالد * منك العطا فاعطنی وعلی
مدحك فی المشاهد * بهاء حسن معناسنه وحسب كشینك مفاخر
آباسنده عد ایلدیكی شرف معناسنه در و بعضیلر انسانك حسبی دینی
در دیدی و بعضیلر مالی در دیدی وابن سكیت حسب وكرم انسانك
كندی نفسندن حاصل صفتلر در وآباسنده شرف اولمق لازم دكلدر
وشرف ومجد پدری طرفندن سرایت ایدر دیدی وتالد مال قدیم
واصلی اولوب صاحبی یانندهو جوده كله كه طارفك نقیضیدر مآل معنای
بیتین ای حسب وكرم ومال صاحبی اولنلرك زیاده حسنی وكریمی
اولوب كندی ملكنده تولد وظهور ایدن مالی زیاده اعطا و انعام
ایدیجی طلحه سكا لایق اولان اعطا واحساندر سن اعطا ایله بكا دخی
لازم اولان عندالناس سنك مدحكدر بن دخی مشاهده سنی مدح
وثنا ایدرم دیمك اولور وطلحه یه بو بیتلری انشاد ایلدكده یا سحبان
بندن هرنه طلب ایدرسن احسان ایدرم دیدی سحبان دخی فرس ورداىه
فلان قصری احسان ایله دیدكده طلحه حیف سكا یا سحبان كه
بندن كرمی كندك قدر وهمتكه كوره طلب ایلدك اكرینم همت ومنزلتمه
كوره طلب ایلمش اولسك سكا فرسلریمك وقصرلریمك مجموعنی احسان
ایدردم دیوب مطلبی اولان فرس وقصری اعطا ایلدی وفرس ورد اشقر
ایله كمیت میانده برلون ایله ملون فرسدر وموعی الیه طلحه الطلحاته طلحه
الخیر وطلحه الفیاض دخی تسمیه اولنوب صحابهٔ كرام رضوان الله تعالی

علیهم حضراتندن ابتدا هجرت ایدنلردن وعشرهٔ مبشره دندر
رضی الله عنهم اجمعین * وعمرو بن الاهتم انما سحر بیانك *
وعمرو بن اهتم سنك بیانكله سحر ایلدی ظن ایلدم یعنی منطق فصیحك
ومعانی بی عبارات بلیغه و تعبیرات فصیحه ایله اظهار وتدقیق
ایلیوب سحر مشابه سنده بر معنایی نیجه الفاظ لطیفه ایله ادا ایلدی
دیمك اولور موعی الیه عمرو بن سنان الاهتم ابن سمی تمیمی منقری اولوب
سنانك میان عربانده یوم الكلاب دیمكله معروف اولان رزمده ثنیه سی
یعنی اوك دیشی منكسر اولوب هتم كسر ثنیة معناسنه اولمغله اهتم ایله
تلقیب اولنمشدر ومنقر تمیمدن ابو حی اولوب منقر بن عبید بن حرب
بن عمرو بن كعب بن سعد بن زید مناة بن تمیمدر وموعی الیه عمرو بنو تمیمك
زمان جاهلیت و اسلامده كبار و سادات وخطبا وشعرا سندن
بلیغ القول و فصیح الكلام وسخن سنج ونادره دان اولدیغندن
ماعدا حسن وجمال صاحبی اولمغله مكحل تسمیه ایلمشلردی ومزبور
عمرو ایله زبرقان بن بدر الفزاری رسول اكرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مجلس شریفلرینه داخل وشرف اسلام ایله مشرف
اولمشلردر رسول الله علیه السلام ایكیسنه دخی اكرام بیوررلر ایدی
و بر كون عمرو زبرقانك احوالندن سؤال بیوردقلرنده عمرو یا رسول الله
زبرقان قومی میاننده مطاع ونافذ الكلم وتكلمه قادر و كندویه استناد
وانتساب ایدن قومی حفظ وحمایه ایدر دیو وصف ایلدكده زبرقان بو رتبه
ثنایه قانع اولمیوب یا رسول الله عمرو بنم خصال حمیده مدن بو ذكر
ایلدیكندن برتر خصالمه واقفدر لكن بكا حسد ایلیوب كتم ایلدی
دیدكده عمرو والله یا رسول الله زبرقان قلیل المروءه وضیق المبرك یعنی
قلیل المال ولئیم الخال واحمق الوالد اولوب مقدما فقیر الحال وغنا
وثروتی قریب العهد بر آدمدر ووالله مدح وثناسنده كاذب اولمیوب ذم
وقدحنده صادقم و بن بر آدمم كه زبرقاندن راضی ایكن معلومم اولانك
احسنی ایله مدح ایلدم وشمدی غضبناك اولوب معلومم اولانك اقبحیله
مذمت ایلدم دیدكده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری

* ان من البيان لسحرا * بيورديلر بو حديث شريفي صاحب مشارق
علي كرم الله وجهه روايت ايتمك اوزره بخاريدن نقل وذكر ايدر
لكن بخارينك تخريجي عبدالله بن عمرو روايت ايتمك اوزره در ومعناى
شريفنده قوم اختلاف ايدوب بعضيلر مدح مراد در زيرا بيان
منطق فصيح ايله ضميرنده اولاني اظهار وتفهيم اولوب فهمه سحر
اطلاق اولنور كه حدة تأثيري اولوب قلب سامع سريعا قبول وميل
وسحردن متعجب اولديغي كبي بياندن دخي متعجب اولمغله سحر
مشابه سنده در ياخود مثلني اتيانده عجز نمايان اولمغله سحره مشابه اولور
وقوم متفقدر كه حقي صورة باطلده تصوير واراءت وباطلي صورة حقده
تصوير واراءت اعلاى درجهٔ بلاغت وفصاحتدر وبعضيلر مراد ذمدر
زيرا سحر قلب التون كبي ظاهري باطننه مخالف اولور باطلي حق صورتنده
اراءت ايتمكدن عبارتدر وبيان كثرت كلام ونفاق معناسنه درزيرا
پيغمبريمز عليه السلام حضرتلري * الحياء والعي شعبتان من الايمان
والبذاء والبيان شعبتان من النفاق * بيورديلر ديوب بو حديث شريف
مدلولي ايله ذم اولمسنه ذاهب اولديلر عي بيانك ضديدر يعني تكلمه
عدم قدرت معناسنه اولوب بذاء حيانك ضدي وفحش معناسنه اولوب
فلان بذاء اللساندر ديرلر لكن صحيحي قول اولدر زيرا قول ثانينك
مبناسي بيان نفاق معناسنه اولمقدر بو محلده ايسه خلاف ظاهردر
وزبرقانك اسمي حصين اولوب عمامه سي زردرنك اولمغله زبرقان
تسميه ايلمديلر وزبرقان مخضرمونددن اولوب مخضرم جاهليتده
واسلامده انشاد شعرا يدنه ديرلر وحسان بن ثابت ولبيد بن ربيعه ونابغهٔ
بني جعده دخي مخضرمونددر ياخود مخضرم تسميه اولنمغه باعث
كفردن منقطع واسلامه متصل اولملريدر ياخود نزول قران كريم
ايله شعرلري رواجدن قالوب اعتبارلري ساقط وقاصر اولديغيدر
عتبي ذكر ايدر كه احنف بن قيس ايله مومي اليه عمرو بن الاهتم عمر بن
الخطاب رضي الله عنه حضرتلري مجلسنه حاضر اولوب حضرت
عمرمز بونلره رياست ولايت توجيهي ايچون اختيار وامتحان بيوردقده
بنو تميم دخي مجتمع وحاضر بالمجلس اولوب احنف بو بيتي انشاد ايلديكه

سقطات احنفدن معدوددر * ثوى قدح عن قومه طول ما ثوى * فلما
انبهم قال قوموا انا جدوا * ثوى مكانده اقامت معناسنه اولوب تناجد
مقاتله معناسنه در مآل معناى بيت عمرو قومنه رئيس ووالى اولديغي
مدتده خمر توقف ومحلنده يعني خمده اقامت ايلمش ايدى وبوكونه
تعبير ومتعدد نصكره يوم قتالده قومنه كلوب دشمن ايله مقاتله ومحاربه
ايديكز ديو امر واقدام ايدر ديمك اولوب عمرو جوابنده يا احنف بزلر
وسزلر اول وقتده رأى جاهليتده اولوب فضيلت وسيادت جاهل
ونادان اولنلر ايچون اولوب خونلريكزي ريزان وزنانكزي سبي واسترقاق
ايلمش ايدك شمدى لله الحمد دار اسلامده اولوب فضل وشرف حليم
اولنلر ايچوندر همان باري تعالى سزي وبزي مغفرت ايليه ديوب
احنفه غلبه ايلدكده رياست عمروه متعين اولوب بو بيتلري انشا
وانشاد ايلدى * ولما دعتني للرياسة منقرى * لدى مجلس اضحى
به النجم باديا * شددت لها ازري وقد كنت قبلها * لامثالها
قدما اشد ازاريا * ازر قوت معناسنه اولوب آتيده * اشدد به ازري *
وارد اولوب اشدد ظهري ايله تفسير اولنمشدر وفلان كيمسه يه
معاونت ايلدم ديه جك يرده آزرت فلانا ديرلر وقدم كسر قاف وسكون
دال ايله قدمدن اسم اولوب اسم زمان قلنمشدر مآل معناى بيتين وقتا كه
قبيلهٔ منقر بني رياست ايچون انكله نجم ضيادار ومنور اولور مجلسه
دعوت ايلدى بن اول رياست ايچون ظهرمي شد قوة وقدرتمي اول
رياسته زياده ايلدم كه بو رياستك امثالنه خيلي زماندن بروشد ازار ودامن
درميان ايدوب اجراى رياسته تقيد واهتمام ايدردم ديمك اولور
ومومي اليه عمروك كلام پند آميز تندندر كه حلمي ايله جهلني رد ودفع
ايدن كيمسه خلقك اشجعيدر زيرا جهلدن بتر دشمن اولماز وخمري
مبالغه ايله ذم وقدح ايدردي حتى زمان جاهليتده دخي تحريم وقومني
شربدن منع ايدردي شكيم مقدما ذكر اولنان احنفك بيتندن منفهم
اولور وزمان جاهليتده خمري منع ايدوب اي قوم نه اولبدي عقل اشتري
اولنمق اولبدي زيرا هيچ عقلدن انفس وطيب برشي يوقدر وعجبدر كه

متن

نوش می ایدنلر حمق الحقه سیله اشتری وکندی رأسلرینه ادخال وثیاب
فاخره لرینی قیءایله تلویث ایدرلردیردی موی الیه اللی یدی سنه سنده
ارتحال دار بقا ایلمشدر رحمة الله علیه * وان الصلح بین بکر وتغلب
انما تم برسالتک * وقبیلهٔ بکر ایله قبیلهٔ تغلب میاننده اتفاق وصلح
سنک رسالت ومباشرتکله واقع وتمام اولدی ظن ایلدم بکر و تغلب
بنو وائلدن بر قبیله در که ایکی سنک اشرفی اولان کلیبی جساس قتل
وفرار ایلدکده کلیبک برادری مهلهل قبیلهٔ جساس ایله محاربه یه زی
ایکی قبیله فنا بولنجه متمادی و عظمای قبیلتین قتل اولنوب مهلهل
حربدن فارغ ومنضجر وخاللری قبیله سنه راهی اولوب حروبه بادی
بسوس اولمغله بو حروبه حرب البسوس تسمیه ایلدکلری مقدما ذکر
اولنمشدر چونکه اشراف وسادات قبیلتین قتل اولنوب ایکی طرفه
دخی کمال مرتبه ضعف طاری اولدی تعب قبیلتین مصالحه یه رغبت
وکنده ملکی وشاعری امرء القیسک جدی اولان حارث بن عمرو بن معاویه
الکندی یه احواللرندن شکایت ایدوب سفها وادانیزامراوشرفامزه
غلبه وقوی ضعیفی افنا واهلاک ایلدی بزه عنایت ومرحمت ایدوب
اوزریمزه بر ملک تعیین ایلیه سز که قویلریمزدن اخذ انتقام ومظالمی
رفع ودفع وقبیلتین میاننده متمادی اولان مخاصمه وقتالی مصالحه
ومسالمه یه تبدیل ایلیه بز دخی اول ملکه شتر وکوسفندلر ویروب اکرام
وامرینه رام اولورز لکن قبیله لریمزدن اولمسونکه بعض قبیله راضی
اولوب انقیاد و بعض مخالفت وعناد ایدوب حرب وقتالک عدم
انقطاعنه باعث اولور دیو رجا ایلدکلرنده حارث بن عمرو مراجعتلرینه
مساعده و بالذات کندی مصالحه یه مباشر وطرفلرندن رسالت
ومیانلرین اصلاح وقبیلتینه کندی ملک اولوب بنی غساندن اولان
ملوک شام ایله محاربه ومقاتله یه قبیلتینی اشغال ایلیوب میانلرندن
مخاصمه مرتفع و برطرف اولدی موی الیه حارث بن عمرو بر ملک جلیل
القدر رفیع الشان وعظیم الهمه اولوب اکل المرار دیمکله شهرت
شعار ایدی ومراد ضم میم ایله بر آجی نباتدر که شتر اکل ایلدکده

لبلری آچیلوب مرتفع وغایت قوت وحدت کسب ایدوب باکراهه
تحمل ایدر ولقب مزبور ایله ملقب اولمسنه سبب بودر که ملوک شامدن
زیاد بن هبوله فرصته مترصد اولوب حارث بن عمرو خیمه اندازاولدیغی محلده
اموال واشیا ونسا وضعفایی ترک وجنک آورعسکر ایله بحرین نام بلده یه
راهی واشیا و نسوان اولدیغی منزلده رزمه قادر بر فرد موجود
اولمدقده ابن هبوله اخذ انتقامه فرصتی غنیمت عد ایدوب
لشکر یله هجوم واموال و اشیایی نهب وغارت و زنانی سبی
واسترقاق وملک حارثک زوجه سی اولان هند بنت ظالمی دخی اسیر
ایدوب بو مصیبت عظیمه ظهوری حارثه واصل اولوب بولندیغی
منزلدن مطیه سوار وابن هبوله ایله مقاتله یه عزیمت وشتاب ایلدی
لکن حالا ابن هبوله نه طرفده در احوالی نه کونه اولدی دیو استعلام
ایچون سدوس بن سنان ایله خلیع بن وهبی ارسال انلر دخی کندی
منزللری طرفنه شتاب وابن هبوله یی خیمه کاهلرنده بولوب اخشام
اولنجه بر محلده توقف واختفا بعده میان عسکر ابن هبوله یه داخل
وابن هبوله اولدیغی محله واصل واموال واشیالرینی نهب وتقسیم
ایلمشلر و بر وجهله حارث طرفندن هجوم ایدر خوفی اولمیوب هرکس
عالمنده اولوب دأب عرب اوزره مرباعه یعنی خیمه کاه حارثه آتش ایقاد
ایتدیروب منادیلر ندا ایتدردی که هر کیمسه که بر یوک هیزم کتوروب
بومر بعده ایقاد اولنان آتشه القا ایدرسه براولجک خرما احسان
ایدرم دیوب هرکس بر یوک هیزم کتوروب حارثک جاسوسلری
سدوس وخلیع دخی هیزمی القا وتمری اخذ ایتدیلر وآتشکدهٔ نمرود
مثال شعلهٔ آتش کرهٔ ناره رسیده و پیوسته اولوب اظهار سرور
ایلدیلر زیرا هرچند که طائفهٔ عربان اخذ غنایم وفیره وخصمنه غلبه
ایده ایقاد نار ایله اظهار سرور ایدرلر چونکه جاسوس حارث اولان
خلیع احوال دشمنه بر مقدار واقف اولدی بو رتبه وقوف کفایت
ایدر دیوب حارثه رجعت وشتاب ایلدی لکن سدوس بو مقدار اطلاعه
مانع اولمیوب ابن هبوله نک احوال واوضاعنه کمال مرتبه اطلاعه کوشش

ودآمن خیمه یه داخل وابن هبوله نك تكلمنی استماع ایده جك مرتبـه
نزدیك ونكهبانلر خلالنده ایستاده وآشنایی معامله ایله برینك دوشنه
دستنی وضع ایلیوب كندوبی نكهبانلردن اراءت ایلدكده بلنمسنه
تاریكیٔ شب مانع اولوب اول كیمسه سدوسه كیم سن دیدی سدوس دخی
فلان نكهبانم دیوب ابن هبوله طرفنه جشم وكوش اولدقده كوردیكه
ابن هبوله حارثك زنی هندی مجلسنه احضـار ودر اغوش وتقبیل
وملاعبه ایدوب بعده یاهندز وجك حارث اباشمدی نه حالده در وحقنده
نه ملاحظه ایدرسن دیدكده هند یقینا معلومیمدر كه سنی اخذ انتقام
ایچون طلبدن فارغ اولیوب شامه هجوم وملون ومنقش قصرلرینی
تخریب واموالكی غارت ایدر واویله مشاهـده ایدرمكه حالا شیبان
فارسلریله نیزه بازی ایده رك سنك اوزرینه كلمده در وحارث شتر مرار
خوار كبی قوت وحدت صاحبی اولوب دشمنلكندن احتراز اولنمليـدر
دیو ابن هبوله یه جواب داده اولدی بناء علیه حارث اكل المرار ایله تلقیب
اولندی وسدوس استماع واحواله واقف اولوب رجعت ایلدی روایت
اخراده ابن هبوله هنده حارثه محبتك نه رتبه در دیو سؤال هند دخی
حارثه اولان بغض وعداوتم بر كیمسه یه یوقدر وحارث كبی خفته و بیدار
وایكن صـاحب فراست وحزم برفردی مشاهـده ایلمدم وفراسـته
متعلقه حكایاتی بسیار اولوب ازجمله هرچنـد كه خفته اولمق مراد
ایده بكا بركاسـه شیر صافی آماده و بسترینـه قریب برمحله وضع ایله
دیو امر بن دخی مأمور اولدیغم وجه اوزره اداء خدمت ایدر دم بنه
بر كون خوابانیـده اولوب عادت معهوده اوزره بركاسـه شیر سیر
اماده و برطرفنـه وضع وكندم حارثه قریب بر كوشه ده قرار و بیدار
اولمـسنه انتظار اوزره ایكن برمار سیـه اژدرمثال كاسه یه توجـه
وشیردن نوش وزهرنی بقیهٔ شیره قیٔ و برطرفـه راهی اولدقده
ان شاء الله حارث بیدار وشیر زهر ناكی نوش بنـدخی چكد یكم غمی
فراموش ایدرم دیو فرحناك ومنتظر ایكن حارث بیدار اولوب یا هند
قنی شیر دیدی بندخی فی الحال كاسه یی صوندم كه نوش ایدوب هلاك

اوله الوب نوش ایده جك محلده استشمـام وكاسه یی زمینه چار پوب
پاره پاره ایلیوب یا هند مارسیه نه طرفه راهی اولدی دیدی بنـدخی
ماركورمدم دیدم كذب ودروغ ایدرسن دیو بنی مواخـذه ایلدی
دیدكده سدوس خیانت زنه دخی واقف ونكهبانلری خوابه وارنجه
برطرفده توقف بعده اسب سوار وشتابان باركاه حارثه واروب * اتاك
المرجفون برجم ظن * علی دهش وجئتك بالقین * مآل معنای بیت
دهشت وخوفلرندن توقف ایده میوب حقیقة حاله واقف دكل ایكن
عجله وسرعت ایله سكا كلوب ظن ایله واقف اولدقلری كلمات مظنونه
یی افاده ایلدیلر و بن كركی كبی احواله واقف و یقینا مطلع اولوب كلدم
دیمك اولوب مشاهده واستمـاع ایلدیكنی تبلیغ ایلیوب سدوس نقل
ایدركن حارث كمال غضب وغضبندن بیهوش اولوب زمیندن مرار.
دیدكلری نباتی جیده واكل ایدردی وچونكه سدوسك كلامی رسید
انجام اولدی حارث كندویه كلوب كور دیكـه فتی وافر مراره
اكل ایلمش بنـاء علیه اكل المرار دیمكله شهرتیاب اولدی بعده ابن
هبوله اوزرینـه هجوم ومقاتله وغلبه وهزم و پریشان ونهب اموال
وكركی كبی دشمنـدن اخذ انتقام ایدوب عمری آخر اولنجه قبیلهٔ بكر متن
وتغلبه ملك اولدی * والحمالات بین عبس وذبیان اسندت الی
كفالتك * وقبیله عبس ایله قبیلهٔ ذبیـان میانـنده واقع اولان قتالك
دیت وغرامتلرینی قواده سنك كفالتكه اسناد وحمل ایلیوب میـانلرینی
مصالحه یه سعی واهتمـام ایدوب سنك مباشرتكله مسالمه حصول
پذیر اولدی ظن ایلدم حمالات جمع حماله اولوب حماله بر كیمسـه نك
برقوم ایچون دیت غرامتدن تحمل ایتدیكی ماله دیرلر ومقدما قیس
بن زهیر انما استعمـان بدهاتك فقره سنده قبیلهٔ عبس ایله قبیلهٔ ذبیان
میانـنده حروب كثیره واقع وممتادی اولدیغی ذكر وبیـان اولنمشدی
اول حروبك اصل ومنشئی بودر كه قبیلهٔ عبس اشرافنـدن اولان
مزبور قیس بن زهیر مكهٔ مكرمه ده بی مثـل و بی همتا برزره اشترا
وقبیله سنه كلوب سیـد بنی عبس اولان عمی ربیع بن زیاد مشاهده

قبسدن غضب ایلیوب قیس غضبندن کندی یه متعلق اولان قوم
وو اتباع واموالی ایله ترك دیار واقرباسی اولان قبیلهٔ ذبیان طرفنه
عطف عنان وذبیانیه نك سید وشریفی اولان حمل بن بدر بن
حصین و برادری حذیفه بن بدر قدوم قیسدن متندار واکرام واعزاز
ایله جوارلرنده برجای فرحفزا کوستروب قیس قرار ایلدی وقیسك
عربان میاننده معتبر وکحیل تسمیه ایلدکلری اسبانی بسیار اولوب
ازجمله داحس نامنده براسب تك آوری وار ایدی که وثب وتازیده
بی نظیر وجلوه وحرکتده عدیم المثل اولوب داحس اسمیله مسمی
اولمغه باعث ینو یربوعدن قراوش نامنده برشخصك جلوی دیرر
برمادیانی اولوب بنه قبیلهٔ مزبوره دن حوط نامنده برکیمسه نك
ذوالعقال دیمکله نام آور براسبی اولوب قطعا مادیانه چکمیوب بر
فردك چکمسنه دخی راضی اولمامغله وبرطرفه راهی واسب خیمه
کاهده قالسه قوم واتباعنه محافظه سنه تنبیه اکید ایدردی اتفاقا
برکون مزبورلر دأب عربان اوزره کیاه تدارکنه برچراکاه طرفنه
راهی وحوطك ایکی دختری اولوب پدری راهی اولدقده ذوالعقالی
رسنی ایله کزدررلر ایکن قراوشك جلوی نامنده اولان مادیانی اسبی
مشاهده وشتاب ایله نزدیك اسبه کلوب اشتهاسندن تبول اسب
دخی هیجان ایله مادیانه هجوم ایلدکده خیمه کاهده موجود اولان
برنایان عرب خنده وقهقهه ودخترلر استحیا ایدوب فرط حیالرندن
ضبط وربطه عدم اقتدارلرندن اسبه کشاد واسب دخی قضاء وطر
ودفع آرزو ایلدی بعده حوط چراکاهدن منزلنه رجعت واسبك
چشمانه نظر ودقت ایلیوب حذاقت وفراست ایله قضیه معلومی
وحوط غایت تندخو وتنك حوصله اولوب غضبناك و بنو یربوعی
جمع ومواخذه وذوالعقالك آبی اضاعت اولندیغنه رضام یوقدر
سزلردن طلب ایدرم دیدکده بنو یربوع دفع فتنه ایچون بزم بوقضیه
ده مدخلمز یوقدر ایشته جلوی نه حالك وار ایسه کوزدیو تبرءٔ
ذمت ایلدکلرنده حوط جلوانك چارپایی ربط وبند ودستنه برمقدار

خاك آلوب جلوانك رحمنه دستنی ادخال ورحمده اولان آب ذوالعقال
ایله خاکی آلوده بعده اخراج ایدوب کان رحمی ولددن تخلیه ایلدی
لکن سود منداولمیوب جلوادن پدری ذوالعقال کبی برکرهٔ بی نظیر
تولد ایلیوب پدرندن قطعا فرق وتمییز اولنمازدی چونکه جلوی
صاحبی قراوش کره یه مالك اولدی نامنی داحس تسمیه ایلدی زیرا
دحس ادخال الیدین وافساد معناسنه اولوب حوط اللرینی ادخال
وافساد ایلدیکنه بناء داحس دیدیلر و بعد زمان قیس بن زهیر
بنی یربوعه هجوم ومالارین نهب وغارت و بعضیسنی سبی و استرقاق
ایدوب حین محاربه ده براسبه بنی دریمدن ایکی مرناسوار ومجموع
اسبانی سبق وکذارو برجانبه فرار ایدرلرکن قیس مشاهده وفرط
شتابنه تعجب واول ایکی شخصه ندا ایدوب سزلردن اسیر ایلدیکم
اشخاصی ازاد ایده یم اکر بو اسبی بکا ویررسکز دیدی انلر دخی
راضی واول اسب که داحس ایدی قیسه تسلیم ایلیوب قیس بو سبیله
داحسه مالك اولمشدی وبنی یربوع مردن بره بطن اولوب یربوع بن
قیظ بن مره بن عوف بن سعد بن ذبیاندر وقیس ذبیانیان ایله برمقدار
زمان ساکن اولوب داحسك فرط تازیسی ذبیانیلری اعجاب ورئیس
ذبیانیان اولان حذیفه نك غبرا نامنده براسبی اولوب ذبیانیلردن
ایکی کیمسه منازعه وبری اکر بو اسبلر مسابقه اولنسه غبرا داحسی
سبق ایدر وبری داحس غبرایی سبق ایدر دیو معارضه وهر قنغی
سنك مدعاسی ظهور ایدرسه آخردن اون ناقه اخذ ایتمك اوزره مباحثه
ومقاوله ایلدیلر روایت اخراده داحس وغبرا قیسك و حطار وحنفاء
حذیفه نك اولوب دوردی بردن مسابقه وجری اولندی بر روایتده
داحس وغبرا قیسك اولوب فقط ایکیسی مسابقه اولندی لکن
روایت اولی که داحس قیسك وغبرا حذیفه نك اولمق اوزره در
صحیحه در بعده اول ایکی شخص مباحثه لرین حذیفه یه اعلام
حذیفه دخی رضا داده وقیسه کلوب افاده ایلدکلرنده قیس راضی
ولمیوب بن بومقامده غریب الدیار ومسافر مقوله سیم واسب صاحبی

يالكز بن دكلم بندن غيرينك اسبنه مباحثه ايدك زيرا ذبيانيان ظالم وغدار بر قومدر ديو مدافعه واول كيسه لر ابرام وبز حذيفه دن مأذون اولوب بو قول اوزره قرار ويرلدى ديدكلرنده والله بنو ذبيان بزم اوزريمزه آتش شر وفتنه اشعال ايدر ديو خواه ناخواه مباحثه ايدن شخصلر حذيفه يه واروب يا حذيفه اسبلرى تجربه ايده لم لكن بو آدملره او نرناقهٔ سمين چوقدر بر مقدار تنزيل ايده لم ديدى حذيفه دخى عناد ونقيصه رضا داده اولميوب قيس اغضاب قيس دخى يا حذيفه اكر اسبك اسمى سبق ايدرسه اون بش ناقه ويره يم ديوب حذيفه اكر سنك اسبك اسمى سبق ايدرسه يكرمى ناقه ويره يم ديوب بربرينه رغما زياده وآخر كار يوز ناقه ويرمكه قول وقرار وبر امين كيسه يه ناقه لرى ايداع ومسابقه اولنه جق محلى يوز غلوه يعنى يوز اوق منزلى كه هر بر منزل دورت يوزكز اولمق اوزره مسافه تعيين واسبلرى محل معهوده ارسال وايكى عرب بهادرى سوار وبر بر جانب قبيله يه شتاب وتازى يه اقدام ايلديلر لكن سيد قوم اولان حذيفه نك برادرى حمل بر شبه كريه المنظر پرداخته ايتدروب قومندن بر قاچ شخصه اسبلريك كذر ايده جكلرى راهده قريب بر كمينده مترصد وقيسك اسبى داحس حذيفه نك اسبى غبرايى سبق ايلمش مشاهده ايدرسكز داحسك سير راهنه شبحى وضع وايخاف ورميده ايدوب شتابنه مانع وغبرا داحسى سبق وتجاوز وداحس بر وجهله غبرايه رسيده اولمق احتمالى برطرف اولنجه ممانعتدن صكره سبيلن تخليه ايدك ديو تنبيه وارسال ايلمشدى چونكه داحس غبرايى سبق فاحش ايله سبق وكمين كاهه واصل اولدى مترصد اولان عربان داحسى اراءت شبه ايله رميده وكيرى توجه ايلدككده عربان شتابدن منع وغبرا كلوب داحسى سبق وبعيد اولدقده داحسه مساعده اولنوب قبيله يه ابتدا غبرا بعده داحس كلدى لكن اوكدل امانت وضع اولنان شخص حيله يه واقف اولوب قيس وامانت اولان ناقه لرى حفظ ايدن كيسه يا حذيفه داحس سبق ايلدى

وكوز نديكر معلوم اولدى سبق بكا تسليم ايله ديوب حذيفه خدعه مز معلوم اولمش ديو ممانعت ايده ميوب يوز ناقه يى قيسه تسليم ايلدى بعده حذيفه نك قومندن بر جماعت حذيفه يى تعيير ومؤاخذه وسنك اسبك سابق ايكن قيسه جمال موعودى تسليم وكندويكه بين القوم نقيصه وشأن اثبات ايلدك ديوب حذيفه يه فعلندن ندامت كلوب بر فرقه دخى تسليه بخش اولوب كشى يه اعطا ايلديكندن رجوع ايلمك عيب اولديغندن ماعدا بر فتنهٔ عظيمه يه بادى اولور وقيس سكا بر امر شريف ومكرمتده غالب اولمدى كه متألم وغمناك اوله سن اسب اسبى سبق وكذر ايتمكله سنك ذاتكه قطعا نقيصه وقيسه شرف كلمز ديو دفع فتنه ايچون عاقلانه خيلى نصيح وپند ايلديلر لكن تأثير ايتميوب اوغلى مالكى قيسدن ناقه لرى استرداد ايچون ارسال مالك دخى قيسه واروب پدرم حذيفه ناقه لرى طلب ايدر زيرا بزم غبرا سابقه ايكن سنك اوكديل اخذ ايتمك وضع بى معنيدر ديو مؤاخذه قيس عدم مساعده اظهار ومالك غضب ايله قيسك عرضنى هتك وناسزا گفتاره اغاز وشتم ودشنام ايلدكده قيس مضطرب والمناك اولوب نيزه سى دودست ومالكه ضرب وطعن وقتل ايليوب قبيلهٔ قيس اولان عبس ايله قبيلهٔ حذيفه اولان ذبيان تجمع ودفع شر وفساد ايچون حذيفه يه ديت مالكى ادا حذيفه دخى اخذ وفتنه مندفع اولدقده حذيفه نك قومندن مفسد وشريرلر حذيفه يه هزار مالايعنى كلام ايله ژاژخاى اولوب حذيفه مصالحه يه نادم وقيس ايله مقاتله يه شروع قصد قيس دخى قوم واتباعيله مطيه سوار وتبديل منزل وفرسان عربانك بهادر وجنك آورلرين جمع ومحاربه يه منتظر اولدقده حمل وحذيفه قبيله لرى اولان ذبيان ايله قيس اوزرينه هجوم وحروب وقتال نيجه سنين وشهور متمادى وعاقبت قيسك برادرى مالك بن زهير قتل اولنوب قيس ومالكك عمى اولان ربيع بن زياد كه قيسك مكهٔ مكرمه ده اشترا ايلديكى زرهى غصب وقيسك ترك ديار ايتمسنه باعث اولمشدى مالك قتل اولنديغى وقته

كلنجه محاربه يه مداخله ايتميوب عزلت ايلمشدي لكن برادر زاده سي مالك قتل اولنديغنه كمال مرتبه متألم اولمغله او ندخي قيسه امداد وذبيانيان ايله مقاتله يه اغاز ايدوب بو بيتلري انشاد ايلدي * من كان مسرورا بمقتل مالك * فليأت نسوتنا بوجه نهار * يجد النساء حواسرا يندبنه * بالصبح قبل تبلج الاسحار * افبعد مقتل مالك بن زهير * ترجوا النساء عواقب الاطهار * مآل معناى ابيات مالك قتل اولنمسندن مسرور اولنلر كلسونلر بزم زنلريمزي بياض نهارده مشاهده ايلسونلر كه تبلج اسحاردن مقدم نقاب دريده سينه چاك وكاسفة الوجوه ندب نوحه وفرياد ايدر معاينه ايدرلر آيا مالك بن زهيرك قتلندن صكره بزم زنانمز حيضدن طاهره اولدقلرنده شوهرلريله معاملهٔ زوجيتي رجا ومأمول ايدرلرمي ايتمسونلرز برا بز مالك بن زهيرك افتراقيله ماتمزده اولدقدن صكره ذوق وراحت ايتمك احتمال دكلدر ديمك اولور تبلج سحر سحرك ضيادار ومشرق اولمسندن عبادرت اولوب زنلريمزي ندب ونوحه ايدر مشاهده ايدرلر ديمكدن مرادي دأب عرب بودركه بر قبيله دن بر شخص قبيلهٔ آخردن بريني قتل ايلسه مقتولك قبيله سي قاتلي قتل ايله اخذ ثار ايتمنجه زنلري نوحه يه مباشرت ايتمز پس بيت مزبوده كلسونلر زنلريمزي نوحه يدر مشاهد ايلسونلر ديمك بزدخي مالكي قتل ايده ني قتل ايلدك ديمك اولور وبيت ثانيده بالصبح طلوع قبل تبلج الاسحار مصراعنه اعتراض اولنمشدر صبح طلوع فجردن صكره ظهور ايدر مصراعدن ايسه مستفاد اولان صبح طلوع فجردن مقدم اولمقدر بو اعتراضك منعي دخي ممكن اولوب بوكونه جواب ويرلديكه صبحدن مراد مقتول اولان مالكك اوصافندن واضح اولان حق اوله يعني زمان قبل طلوع الفجر مالكك اوصاف جميله سني تعداد وندبه ايلدكاري صبح كبي واضح ونمايان در ديمك اولور وبيت ثاني ايله عروضيون عروض بحر طويله ضربنه داخل اولديغي كبي حذف داخل اولمسنه استدلال ايدرلر وحذفدن مراد مقبوضه اولان مفاعلي دن سببك زواليدر

وبو حذف قليل وغير مستعملدر وقبض خامس ساكني حذفه ديرلر مفاعلي دن يادر وسبب ايكي حرفلي كلمه اولوب ايكي قسمدر خفيف قدكبي وثقيل لك كبي تفصيلي انشاء الله آتيده كلور بعده قبيلتين ميانده ايام حروب وقتال متمادي اولوب اعظم قتاللرينك بري مقدما ذكر اولنان يوم الهباءه در وبو قتاله باعث داحس اولمغله (اشأم من داحس) ديو شأمتده ضرب مثل اولنور وايكي قوم ميانندده خصومت متمادي اولسه وقع بينهم حرب داحس وغبراء ديرلر وقتاكه قتال متمادي ورجال هلاك اولدي قيس قتالدن ملول وحيرتزده اولوب خاللري طرفنه راهي وربيع بن زياد وفات ايدوب قبيلتين دن عظما واشراف قالميوب ايكي طرفدن نيجه دلاوران وبهادران قتل اولنوب عجزنمايان اولدي حارث بن عوف مري ايله هرم بن سنان المري قبيلتين ميانه داخل مصالحه ومسالمه لرينه تشمير ساق اهتمام وحمالات تسميه اولنان ديتلري حارث تحمل واعطا ايلدي مزبور هرم زهير بن ابي سلمان شاعرك محب وصديقيدر وهرمك پدري سنان بن ابي حارثه بن عوف بن سعد بن ذبياندر كه بني مره دندر وحارث بن عوف بن ابي حارثه بن مره بن شيبه بن عيظ بن مره اولوب صاحب حمالات ديمكله معروفدر وبو مصالحه حقنده مزبور زهير بن ابي سلمى بو بيتي انشاد ايلمشدر * تداركتما عبسا وذبيان بعدما * تفانوا ودقوا بينهم عطر منشم * مآل معناى بيت حارث ايله هرمه خطاب ايدوب قبيلهٔ عبس ايله قبيلهٔ ذبيان فنابولوب مضمحل وميانلرنده منشم نام مرأه نك عطري دق وسحق اولندقدن صكره يعني قبيلتين ميانندده شول رتبه قتلي بسيار اولدي كه كان عطر منشم ايله كنديلرين تعطير ايلمشلردي بوندنصكره سز قبيلتيني تدارك وميانلريني جمع واصلاح ايلديكز ديمك اولور اصمعيدن منقولدر كه منشم مكهٔ مكرمه ده ساكن عطاره بر زن اولوب هرچند كه بنو خزاعه كه قبيله ازددن برحي در وبنو جرهم كه يمندن برحي اولوب اسمعيل عليه السلامك اصهاري در بونلر مقاتله قصد ايدرلر منشمك عطري ايله كنديلرين

تطيب وتعطير ايدرلردى وميانلرنده افراط ايله قتال واقع ومقتوللرى
بسيار اولوب منشمك عطرى ايله تشاؤم اولنوب (اشأم من عطر
منشم) ديو شر عظيمده ضرب مثل اولندى (بينهم عطر منشم)
دخى مثلدر بو بيت دخى زهير بن ابى سلمانك اولمق اوزره مرويدر
* تداركتما عبسا وقدتل عرشها * وذبيان اذزلت باقدمها النعل *
تل عرشه ديمك زال قوام امره معناسنه اولوب مثلدر و بومصالحه ده
كرچه هرمك مدخلى واردر لكن اولا وآخرا حارث بن عوف همتيله
اولوب ديتلرى احسان وايكى قوم مياننى ارضاء واصلاح ايلمشدر
وسبب بودر كه بركون حارث بن عوف خارجة بن سنانه ياخارجه تاهل
وتزوج مراد ايدرم بكا مناسبه بردوشيزه معلوم مكميدر ديو استعلام
خارجه دخى بنى طىدن اوس بن حارث بن لامك دخترانى تعريف
وسوق ايدوب حارث اسب سوار وخارجه ايله اوس جانبنه توجه
واوسك منزلنه واصل واوسى معاينه وسلام داده اولوب اوس
عليك السلام ياحارث ديوب حال وخاطرين سؤالندن صكره سبب
قدومندن استعلام حارث دخى سنك دخترانكدن برينى تزوج ودامادك
اولمق ارزوسيله كلدم ديدكده اوس غضب وعتاب ايله بنم دخترم
بوقدر ديوب منزلنه داخل حارث ملول ومحزون منزلكاهنه رجعت ايلدى
لكن اوسك قبيلهٔ عبسدن عاقله برزنى اولوب اوسى متعبس مشاهده
وسببندن استقصا اوس دخى شرفاى عربدن حارث بن عوف كلوب
بندن دختر طبيله وضع كوستاخى وبنى اغضاب ايلدى ديدكده
زن اوسى تعيير واى شوهر تند خود دخترمى سيد عربه تزويج ايتيوب
كيمكله جفت ايدسك كركدر ديو بنده اغازاوسى معامله سندن پشيمان
ايلدكده اوس اى زن نادره دان كلامك حقدر لكن امر فوت
اولدى شمدنصكره چاره ندر ديدى زن دخى چاره سى اسبكه سوار
وحارثه درپى ورسيده اولوب ياحارث بكا ملاقاتك حال غضبمه
مصادفه ايليوب سكا وضع ناسزا ايلدم عفو ومنزلمزه عودت ايله
مطلبكه مساعده ايدهرم ديو اعتذار ايله چونكه كريم قومدر عذرك

قبول ورجعت ايدر ديو تعليم اوس دخى درپى حارثه شتاب ورسيده اولمغه
اقدام وارجاعنه اهتمام ايدوب كندى خارجه نقل ايدركه اوسك
بوكونه وضع كستاخى ايتمسندن حارث منفعل وبكا دخى غضبناك
وسرعتله طى راه ايدر دى اثناى راهده ورامه نظر انداز اولوب
اوسى شتاب ايله كلور مشاهده ايليوب تفطن ايلدمكه اوسك كلبشى
خيرلو در همان دم ياحارث اوس طرفمزه متوجه دوان اولوب كلهيور
ديدم حارث كمال غضبندن اصغا ايلمدى حاصلى اوس بزه رسيده
اولوب ياحارث برمقدار توقف ايله سكا افاده ايده جكم سوزواردر
ديدى حارث دخى لجام كشيده وكلام اوسه منتظر وامادهاولدقده
اوس زنك تعليمى اوزره اعتذار ودخترمى هزار شوقله سكا عقد
ونكاح ايدهرم ديو وعد حارث دخى منزل اوس جانبنه عطف عنان
وخركاهنه نازل اوس دخى درون منزله داخل اولوب زنده
دخترلرين احضاره امر ودختر بزركه سنى سيد عرب اولان حارث بن
عوفه نكاح ايتمك مرادايدهرم راضيمه اولورمى سن ديدكده دختر اى
پدر بكا مناسب دكلدر زيرا بنم حسن وجمالمده نقصان وخوى
وسرشتمده بدلك واردر حارث بنم عم زادم دكل كه رحم وقرابتمه
رعايت ايدوب بدروى وسيئى الخلق اولديغمه تحمل ايده وبنى ديار
آخره كتوره جكدر سنك همسايك دكل كه سندن حجاب واستحيا
ايده همان ادنى برشى بهانه وبنى تطليق ايدوب امثالم ميياننده خجل
وشرمند اولورم ديو مساعده ايلمدكده بارك الله فيك اى دختر ديدى
واندن كوجك دخترنه توجه اكا دخى عرض اول دخى دختر بزركك
جوابنه قريب جواب ويروب اوس دختر كوجكى دعوت وافادهٔ مرام
ايلدكده سز بلور سكز ديدى اوس دخى اى دختر سندن بزرك اولان
همشيرهلريكه عرض وافاده ايلدم انلر مساعده ايتميوب ابا وامتناع
ايلديلر ديدى ودختر كوجك اى پدر بنم حسن وجمالم كمالنده وصنعت
ومعرفتم تمام وطرفيندن نسبيه وحسبيهم اكربنى تطليق ايدرسه
لاخلف الله عليه يعنى بارى تعالى حارثه عوض احسان ايلمسون ديو

بدعا ایلدی و بر کیمسه نك ولدی یاخود مالی یاخود بر عزیز شیئی ضایع
وتلف اولسه اخلف الله علیه دیرلر که باری تعالی اول کیمسه یه
عوض احسان ایلسون دیمك اولور بعده اوس دختر ینه تحسین
وآفرین دیوب حضور یمزه بروزوحارثه هلیه بنت اوسی سکا تزویج
ایلدم دیدی حارثه دخی تزوج وقبول ایلدم دیوب بر خیمهٔ لطیفه
تهیئه وتخلیه واول کیجه حارثی حجلتکاهه ادخال حارث دخی
هزارشوق وغرام ایله دخترك باغ وصلندن میوه چین اولمغه دامن درمیان
اولدقده دختر یاحارث پدر و برادران جوارنده بومقوله حرکت
خلاف عقل وناموسدر دیو ممانعت ایلیوب حارث اول آن خیمه دن
بیرون وقصهٔ بکا نقل (والحرکة مع البرکه) دیو رحلته امر ومحمل بند ودختر
هودج سوار اولوب وطنه عزیمت اولندی لکن حارث قبیله سنه وصوله
توقف ایتمیوب اثنای طریقده دفع ارزو طمعیله بکا یاخارجه سن راهی
اول یزر مقدار ارخای عنان ایده لم دیو تأخیر وراهدن برطرفه چیقوب
بن رو براه اولمش ایدم زمان اند کتر بنده ینه بوله کیروب قفامدن رسیده
اولدقده یاحارث بودفعه نائل مرام اولمش سکدر دیدم والله ممکن
اولمدی وقتا که تقرب مراد ایلدم دختر عدم مساعده ایله بن جاریهٔ
جلیبه ودایهٔ مسببه دکلم که اثنای طریقده قضاء وطر ایلیه سك منزلکه
واروب قومکه اشتر وکوسفندلر ذبح وضیافت ترتیب وامثال واقرانکه
اولان سوری اجرا ایله بعده کلزاروصلمدن کل چین ولعل حیات
بخشمدن ریان وکامبین اول دیو منع ایلدی دیدکده والله
یاحارث بودختر دن عقل وکیاست فهم اولنوب بر مرد نجیب
ظهور ایدر دیدم وطی مراحل ایده رك بلادیمزه واصل وقوم
وقبیله یه ضیافت عظمی ترتیب مراسم سوری وحجلتکاهه داخل
واول آن ینه بیرون اولدقده سببندن سؤال حارث دخی متحیرانه
ای خارجه چونکه دخترك بزمنه داخل وای دختر مرادك اوزره
ترتیب سور وقومه ضیافت ایلدم شمدنصکره بهانه برطرفدر دیدیکمده
دختر یاحارث سنی بکا سیادت وشرف وعقل ایله توصیف ایلمشلردی

لکن بن سنده بونلری مشاهده ایلمدم دیدی بن نه معنایه مشاهده
ایلمدك دیدم دختر دخی یاحارث قبیلهٔ عبس ایله قبیلهٔ ذبیان بر برینی
قتل وافنا ایدرکن سنده هیچ عار وناموس یوقیدر که بنمله معاملهٔ زوجیت
وذوق وصفا ایتمك مراد ایدهسن دیدی بن دخی ای دخترم معلومهمدر
لکن چاره ندر دیدم دختر دخی چارهسی واروب ایکی قوم میانه داخل
وهرنه یوزدن ممکن اولورسه عقد مصالحه ایله بعده کل بندن
کامیاب اول دیدکده والله بو دختر عقل وهمت صاحبهسی او ادیغنده
شبههم قالمدی دیدم بعده حارث بنمله عبس وذبیان طرفنه راهی
ومیانلرینه کیروب ایکی طرفدن مقتول اولنلری حساب وبر برینه
تقاص وفضلهسی اولان قومه حارث کندی مالندن اوچ بیك شتر
دیت وغرامت ویروب اصلاح ذات البین ایله شر وفسادی رفع وازاله
ایلدی وحارث رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
زمان سعادت نشانلرینه دك معمر وشرف صحبتیله مجالسلرنده مشرف
واسلامی قبول ایلیوب پیغمبر علیه السلام حارثك قومنی دینه دعوت
ایچون حارث ایله انصاردن بر کیمسهیی ارسال بیوروب بنو ثعلبهدن
بر مشرك انصاری یی قتل وشهید ایدوب بو خبر موحش رسول اکرم
علیه السلامه رسیده اولدقده حسانه بو بیتلری انشاد ایله امر بیوردیلر
* یاحار من یغدر بذمة جار * فیکم فان محمدا لا یغدر * وامانة المری
حیث لقیته * مثل الزجاجة صدعها لا یجبر * حار کسررا ایله مرخم
حارث اولوب مره اجداد نبی علیه السلامدن مره بن کعب بن لوی
بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن کنانه بن خزیمه بن مدرکه بن
الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر مأل معنای بیتین ای حارث
سزده کیمدر که جار وحمایهسی التزامنده اولنه غدر ایلیه تحقیق
محمد علیه الصلوة والسلام حضرتلری بر کیمسهیه غدر ایلمز ومرینك
امانتنه سن ملاقی اولوب اهلاك ایلدك که امانت بر آبکینه کبیدر که
انکساری جبر والتیام قبول ایلمز دیمك اولور چونکه حارث بو بیتلری استماع
ایلدی متألم اولوب اعتذار کنسان رسول الله علیه السلام طرفنه
مقتولك دیتنی یمش شتر ارسال وپیغمبر علیه السلام حضرتلری قبول

ايلمدى وچوق زمان مرور ايتميوب حارث وفات ايلدى رضى الله عنه
*وان احتيال هرم لعلقمه وعامر حتى رضيا كان عن اشارتك *وهرمك
حيله ايله علقمه وعامرى ارضا ايلمسى سنك اشارت وتعليمكله اولدى
ظن ايلدم مو مى اليه هرم بن قطبه بن سيار الفزار يدركه حكام
عربدن بر حكيم اولوب سادات واشراف عرب ميانده قضا وحكومت
ايدوب قضا وحكومتى قبول اولنوب بعض منافرك آخر اوزرينه
فضل وشرفله حكومتى رد اولنمزدى ومنافره ايكى كيمسه ميانده
حسب وفضل ايله محاكمه معناسنه اولوب منافره محاكمه ونفر غلبه معناسنه
دركه نافره اى حاكمه ونفره اى غلبه ديرلر حاصلى ايكى شخص ميانده
حسب ونسب جهتنده منافره ومنازعه ظهور وهر برى حسب وشرف
ومال ورياستده رجحان ادعا ايلسه هرم حكم نصب اولنوب هر
قنغيسنى آخره ترجيح ايدرسه حسب وشرفده اول غالب وآخر مغلوب
اولوردى ونفر غلبه معناسنه اولديغى اعشانك عامر بن طفيلى مدح
وعلقمه يه ترجيح ايلديكى بيتدن فهم اولندى *قد قلت شعرى فمضى فيكما
* واعترف النافر والمنفور *پس نافر غالب ومنفور مغلوب معناسنه در
وفزار ابو غطفاندن ابوحى اولوب فزارة بن ذبيان بن يغيض
بن ريث بن غطفاندر وموحى اليه علقمه بن علاثه بن عوف بن الاحوص
بن مالك بن جعفر بن كلابدر واحوصك نامى ربيعه اولوب چشمانى
صغير اولمغله احوص تسميه اولندى وموحى اليه علقمه بنوصعصعه نك
ساداتندن شاعر وفارس بر مرد دلير ايدى وموحى اليه عامر بن طفيل
بن مالك بن جعفر بن كلاب بنوصعصعه دن اولوب قومنك ساداتندن
شاعر وفارس بر بهادر ملعون وعلقمه ايله عمزاده لر وميانلرنده منافره
وحسب وشرفده منازعه ظهورينه باعث ابو عبيده روايتى اوزره
بودركه بركون علقمه قاعد اولديغى حالده تبول ايدركن عامر بن طفيل
مشاهده ايدوب هيچ بر وقتده بوكون كورديكيم كبى بر شخصك عورتنى
قبيح كورمدم ديو علقمه يى تكدير علقمه دخى يا عامر معاينه ايلديكك
همسايه سنه تقرب وزنا ايلمزديو عامره تعريض وكنديسنك شريف وسيد

اولمسندن كنايه ايلدكده عامر غضبناك اولوب يا علقمه سنكله شرافت
وسيادتك نه مناسبتى واردر والله پدرمك حبوه نامنده اولان اسبى پدركدن
اشهردر وعنهب نامنده شترى اعتبار واشتهارده سندن ازيد واعلادر
ديدكده علقمه يا عامر اسب وشترايله افتخار اولنمز واسبى بر كيمسه دن
عاريت اخذ ايدوب شترى ناقه لرينه چكمك ايچون قبيلهٔ كلبدن
بر عربدن استعاره بعده غلبه وغصب ايله غدر ايلدى لكن استرسك
منافره ايده لم ديدى عامر دخى استرم ديدكده علقمه يا عامر والله بن
محسن ومتقى يم وسن فاسق وفاجرسن وبن عهده وفا ايدرم سن غدار
وعهد شكن سن بنمله نجه منافره ايده بيلورسن ديدى عامر دخى والله
يا علقمه بن سندن زياده تك وتنها بواديده كشت وكذار وجمللرى ذبح
ونا سه اباحه واطعام وعسكر فروانه هجوم ومقاتله ايدرم ديوب
حسب وشرف وشجاعت وسخا وصداقتده منافره وهر قنقى سى راجح
وغالب اولورسه نصب ايلدكلرى كيمسه يه يوز شتر و يرمك اوزره معاهده
وقول ايدوب علقمه بنوا خالد عسكر يله وعامر بنوا مالك عسكر يله
مطيه سوار اولوب عامر بن طفيل عمى عامر بن مالكه واروب اى عم
منافره ده بكا اعانت ايله ديو نياز عامر ملاعب الاسنه دخى يا عامر بنى
ترك ايله ونه حالك وار ايسه كورديدكده عامر بن طفيل سن عم سن البته
باعث افتخار اوله جق برشى احسان ايله ديو الحاح ونياز ايلبوب عامر بن
مالك عامر ابن طفيله نعللر بنى اعطا ويا عامر بو نعللر ايله مباهات وافتخار ايله
بن بو نعللر ايله فرق كره ربع غنايم اخذ ايلمدم ديدى و علقمه وعامر عسكر يله
ابى سفيان بن حرب جانبنه عطف عنان وابى سفيانى حكم نصب ايدوب
حسب وشرفده هر قنقى سنى ترجيح ايدرسه ايكيسى دخى راضى وغالب
اولان ابى سفيانه يوز ناقه و يرمك اوزره حضورنده عرض مرام ايلدكلرنده
ابى سفيان ارالرنده خصومت ومقاتله ظهور ايدر ملاحظه سيله منافره لرينى
كريه عدايدوب حكومتى قبول ايلمدكده هرم بن قطبه بن سيار طرفنه
محمل بند عزيمت وداخل مجلس هرم اولدقلرنده هرم ميانكزده حكومت
ايدرم لكن هنوز حكم وقضامه راضى اولمكزه اعتماد ووثيقه م يوقدر وثوق

واعتماد حاصل اوله جق شی ویریکز که سزلردن امین اولوب حکومت
ایدم وفلان کون کلکز منافره اولنسون دیو دفع مجلس ایدوب علقمه
وعامر مجلس هرمدن بیرون و بر محله نازل وعسکر علقمه خیمه
وخرکاهلر وضع وتعبش ایچون شترلر ذبح وطبخ وعسکری اطعام اولنوب
یوم موعوده منتظر اولدیلر وعامر بن طفیل بنو مالك عسکرنی سلاح
وآلات ایله اسب سوار بر محله جمع وبی خواب وراحت ایستاده اولدقلرنده
بنوغنی دن بر عرب یا عامر بنو ما اکی اسب سوار ومسلح بو محله جمع
ایتمدن مرادك علقمه نك عسکری بنو الاحوصه اکر تفاخر ایچون
ایسه انلر خیمه وخرکاهلر وضع وشتر وکوسفندلر ذبح وسماطلر کشیده
ایدوب اظهار حشمت ایدیورلر وسنك عسکر بکی اطعام ایده جك
برشیئك یوقدر احتشام بومیدر دیدکده عامر بنی عمندن ایکی شخصه
علقمه طرفنه واروب قبه وخرکاه ودیك وجمال وسائر اسباب احتشامی
نه مقدار در احصا وتعداد ایدیکز دیو امر وارسال انلر دخی حشمت علقمه یه
نظر انداز ومطلع وعامره تعداد وبیان ایلدیلر عامر دخی یا بنی مالك بو کون
حسب جهتیله مفاخره واظهار حشمت کونیدر بنو الاحوص نه کونا اظهار
حشمت ایلدیلرسه سزدخی مقابله واظهار حشمت ایدیکز دیو تنبیه بنوا
مالك دخی امرنه امتثال وقدرتلری مرتبه اظهار حشمت ایلیوب یوم
موعوده منتظر اولدیلر برقاچ کون مرور ایتدکده هرم خفیه عامری دعوت
ونصحه اغاز ایدوب یا عامر سنکیچون سکا وقومکه خیرلو بر رأی مشاهده
وملاحظه ایلمشدم وسنی بو کونلرده منزلکاهکه رجعت ومنافره دن
فرار ایدر ظن ایدردم زیرا سن بر کیمسه ایله منافره وتفاخر ایتمك استرسنکه
سن وقومك اول کیمسه نك ابا واجدادی ایله افتخار ایدرسز سنده نه کونا
شرف وفضل موجوددرکه علقمه ده موجود اولمیوب سن غالب واول
مغلوب اوله دیدکده عامر الله ایچون سندن مرحمت طلب وسؤال
ایدرمکه بنی علقمه یه تفضیل ایده سن والله اکر علقمه یی بکا ترجیح
وتفضیل ایدرسك اندنصکره بنم ایچون فلاح وحیات متصور دکلدر
اینشه ناصیه‌دم قطع وبریده ایله ومجموع مالمی اخذ وضبط ایله همان

علقمه یه بنی ترجیح ایله اکر ترجیح بر وجهله ممکن دکلدر دیرسك باری
ایکیمزی تسویه ایله دیو فریاد ونیاز ایلدکده هرم یا عامر خیمه که
واروب استراحت ایله سنی مغلوب اولمدن تخلیصه کوریم برچاره
ملاحظه ایده بیلورمیم دیوب عامر خیمه سنه رجعت وهرمك علقمه یی
تفضیل ایده جکنه جزم ایدوب متألم واحوالنده متفکر اولدی ناصیه
بین العربان جبین اوزره اولان موی که طره در عبد مملوکی ازاد مراد
ایلدکلرنده قطع ایدرلر بعده هرم علقمه یی سرا دعوت ویا علقمه
والله بن سنده فضل وشرفدن برشی بلمم که عامر ایله منافره واول
فضل ایله عامره تفاخر ایده سن عامر سنك عمزاده ك وپدری پدرکله
برادران وایکیسنك پدری مالك اولوب عامرك غنا وثروتی وحسن
وجمالی سندن زیاده وبرتردر سن عامره نه وجهله راجح وغالب اولورم
ظن ایدرسن دیدکده علقمه یا هرم الله ایچون بکا مرحمت
ایلیوب عامری ترجیح ایله جمیع مالم فدا اولسون باری تسویه ایله
دیدکده هرم یا علقمه برکره دخی تفکر وملاحظه ایده یم وار استراحتده
اول دیو دفع وکندی فرزندلرینی برادرلرینی مجلسنه احضار
ایلیوب ای قوم بن یارین علقمه وعامر میاننده محاکمه ومقاوله ایدرم
سزلر برمقدار شتر وکوسفند آماده بیلنلر بن فصل وحکم ایلدیکم ساعت
برفرقه کز بش اون شتر وکوسفند ذبح وعسکر علقمه یه توزیع
وبر فرقه کز بش اون کوسفند وشتر ذبح وعسکر عامره توزیع ایدیکز
دیو امر وسپارش ایدوب سحری مجلس حکومته جالس وعلقمه
وعامری دعوت انلر دخی عسکریله حاضر وهرکس حکومت هرمه
منتظر اولدقده عامرك عمزاده سی لبید ایستاده اولوب * یا هرم
ابن الاکرمین منصبا * انك قد ولیت حکما معجبا فاحکم وصوب رأی
من تصوبا * دیو انشاد ایلدی صوب قل له اصبت دیمکدر مآلی ای والد
ووالده سی رتبه ومنزلت جهتندن اکرم اولنلرك اوغلی هرم تحقیق
سن اعجاب ایدر حکمه حکم ووالی نصب وتعیین اولندك امدی حکم
ایله ورأی صواب اولان کیمسه یه اصابت ایلدك دیو افاده ایله دیمك

اولور بعده هرم ایستاده اولوب یا بنی جعفر چونکه بنم حکومتمه راضی اولوب حضورمده محاکمه ایتمك ایچون حاضر اولدیکز (والله انکما کرکبتی البعیر تقعان معا علی الارض) یعنی سزك ایکیکز برشترك دزلری کبیدر که دفعة زمینه واقع اولور وهر بریکزده موجود اولان شرف آخرده دخی موجود در ایکیکز دخی سید وکریم قوم سز دیدکده بنو هرم آماده ایلدکلری شتر وکوسفندلری نحر و عسکره تقسیم ایدوب ایکی عم زاده لر میاننده فضل ومزیت اثبات وبرینی آخره ترجیح ایتمکی کریه عد ایلدیکه میانلرنده عداوت متاکده وقتال وحروب ظهوریله فتنه وفساده باعث اولمیه وعلقمه وعامر راضی وممنون اولوب منزللرینه رجعت ایلدیلر انکما کرکبتی البعیر مثل اولوب ایکی شخص میاننده مساوات بولندقده ضرب وایراد اولنور روایت اخراده هرم (انتما کفر بی السیف) یعنی سزلر برسیفك حدتی وکسکنلکی کبی سز دیدی زیرا کبتی بعیر کبی سز دیمش اولسه ایدی قنغیمز صاغ دزی وقنغیمز صول دزیدر دیو بینه نزاع ایدرلر دی روایت اخراده هرم میانلرنده محاکمه ایتیوب سزا تخویف ایله اکتفا وعلقمه وعامر منزللرینه بلا مباحثه رجعت ایلدیلر واعشی هرم بینلرنده محاکمه وعامری علقمه یه ترجیح ایلدی زعمیله قصائد کثیره انشاد ایلمشدر وموما الیه علقمه برکره پیغمبر علیه السلام حضرتلرینك مجلس شریفلرینه داخل واسلامی قبول وبرکره عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضورینه داخل اولوب مسلمان وفات ایلمشدر رضی الله عنه وعلقمه نك عمر رضی الله عنه حضرتلریله برحکایهٔ ظریفه سی واردر که علقمه خالد رضی الله عنهك صدیقی اولوب خالد عمر بن الخطابه شبیه ایدی برکیجه علقمه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه مصادفه وخالد ظن ایدوب مقدما تفصیل اولندیغی وجه اوزره عمر رضی الله عنه خالده مالك بن نویره یی قتل وزوجه سنی تزوج ایلدیکندن غضب وجیش الشام ریاسندن عزل ایلمشدی علقمه حضرت عمره خالد اولمق زعمیله یا خالد سنی ریاسندن عزل ایلدیلرمی دیو سؤال حضرت عمر دخی نعم عزل

ایلدیلر لکن براعتك اولمزمی بیوردقلرنده علقمه معاذالله بزلر حضرت عمره اطاعت وانقیاد اوزره اولوب امرینه امتثال ونهیندن اجتناب ایدوب مخالفت ایتمیوز دیوب وداع ایلدی چونکه صباح اولدی علقمه عمر رضی الله عنه مجلسنه داخل وخالد مجلسده حاضر اولوب حضرت عمر یا علقمه بوکیجه خالد ایله مکالمه ایدن سنمی سن بیوردقلرنده یا خالد سنمی تبلیغ ایلدك دیو مؤاخذه خالد دخی والله یا علقمه بوشب بن سکا مصادفه ایلدم وسنی بوساعت مشاهده ایلدم دیدکده علقمه مصادفه ایلدیکی عمر رضی الله عنه اولوب خالد ظن وغلط ایلدیکنه متفطن اولوب یا امیر المؤمنین خیردن غیری بندن برشی استماع بیوردیکزمی دیو اعتذار کنان عفو خواه اولدقده عمر رضی الله عنه خیردن غیری شی استماع ایلمدم دیو تصدیق ونواحیٔ شامدن حورانه والی نصب وتعیین بیوردیلر وشاعر مشهور حطیئه علقمه یی برقصیده ایله مدح وزیارتی قصدیله حورانه محمل بند وقبل الوصول علقمه رضی الله عنه دار بقایه ارتحال ایلیوب حطیئه بوقطعه یی انشاد ایلدی

* لعمری لنعم المرء من آل جعفر * بحوران امسی غیبته الجنادل *
وماکان بینی لو لقیتك سالما * وبین الغنی الا لیال قلائل *

مآل معنی باری تعالینك بقاسنه اقرارم حقیچون ال جعفردن نه کوزل وایو کیمسه ایدی اول کیمسه که حورانده بیوك طاشلر کندویی تغییب ونابدید ایلدیکی حالده کیجه لدی اول کیمسه یه ملاقی اولیدم بنمله غنا ورفاهیت بیننده لیالیٔ قلیله دن غیری برشی قالمزدی وحطیئه حورانه علقمه نك وفاتندنصکره وصولنده علقمه مالینك برحصه سنی کندویه وصیت ایلمش بولوب اخذ ومسرورا عودت ایلدی ومزبور عامر بن طفیل شاعر وشجعان عربدن مقدم برشخص ایدی حتی ابو عبید نقل ایدر که عکاظیلر اتفاقی اوزره فرسان عربك ممتاز وفائقی اوچ شخص اولوب بری فارس تمیم عیینة بن حارث بن شهاب ثعلبی که صیاد الفوارسدر وبری فارس ربیعه بسطام بن قیسدر وبری فارس قیس مزبور عامر بن طفیلدر که عم زاده سی اربد بن قیس ایله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلرینه کلوب یا محمد اکر اسلامی قبول ایدرسم بنم ایچون نه واردر
دیدکده رسول الله علیه السلام حضرتلری یا عامر اسلامی قبول
ایدرسك سائر مسلمانانه عائد و نافع اولان سکا دخی عائد و نافع
وانلره مضر اولان سکا دخی مضر اولور بیوردقلرنده عامر خبائث
شعار بن بوکا راضی اولمام سندنصکره امر بکا تفویض اولنمغی استرم
دیدکده پیغمبر علیه السلام حضرتلری یا عامر خلافت سکا و قومکه
میسر دکلدر بیوردقلرنده عامر صحرا و بادیه حکومتی بکا تسلیم
اولنوب درون مدینهٔ منوره یا محمد سنك ضبط و تصرفکده اولسون
دیدکده پیغمبر علیه السلام حضرتلری یا عامر سنی فرسانك رئیسی
وسرداری ایده یم بیوردقلرنده عامر ملعون بن حالا سردار فرسانم
یا محمد والله عربك فرسان و پیادکانی ایله مدینه یی مالامال وهر نخله یه
براسب ربط و بند ایدیورم دیوب مجلس شریفلرندن بیرون ووطننه
رجعت ایلدی و پیغمبر علیه السلامك عامره وار بده بد دعا بیوروب
عامر اثنای طریقده مطعون و بی طاقت اولوب بنو سلولدن برمرأه نك
منزلنه نازل وزبانی منتفخ و پستان شاة کبی دهانندن بیرون اولوب هزار
درد وعذاب ایله مرد اولدقده اتباعی دفن واطراف قبرینه میللر
وضع و بر برینه پیوسته ومتصل ایدوب حمایه وحفظ ایله برقاچ یوز ذراع
مکانی تربه ایلدیلر مرویدر که بعد زمان اولادندن بری کلوب پدرینك
قبرنی تضییق ایلمشلر دیدی وسلول هوازندن برقبیلهٔ رذیله اولوب
فی الحقیقه بنو مره بن صعصعه بن معاویه بن بکر بن هوازندر
مادرلرینك اسمی سلول وانکا نسبت اولنوب رذالت ودنائت کسب
ایلیوب بنو سلول دینلدی حتی عامر ملعون سلولی برمرأه نك منزلنده
قنادهٔ چاه عذاب وغدهٔ جمل کبی کردننده طاعون ظهور ایتمکله
(غدة کغدة البعیر وموت فی بیت سلولیه) دیه رك مرد اولدی اربد ملعون
دخی وطننه واصل اولمزدن مقدم صاعقه اصابت ایدوب مرد اولدی
وصحاح جوهریده مزبور اربد عامر بن طفیلك عمی ربیعه نك
فرزندی اولوب لبید بن ربیعه نك برادری اولمق اوزره مذکوردر

متن *وجوابه لعمر وقد ساله عن ایهما کان ینفر وقع من اشارتك *وعمر بن
الخطاب رضی الله عنه حضرتلری هرم بن خطبه دن علقمه ایله
عامر بن طفیلك حسب وشرافتده قنغیسی غالب ایدی دیو سؤال
بیوردقلرنده هرمك جوابی سنك اشارت وتعلیمکله اولدی ظن ایلدم
هرم بن خطبه که تفصیل اوزره علقمه ایله عامر بن طفیل میاننده
اولان محاکمه سی ذکر و بیان اولنمشدی برکون عمر بن الخطاب رضی الله
عنه حضرتلرینك هرمه محبتی اولمغله یا اباعمرو علقمه وعامر میاننده
فی نفس الامر شرف وفضل نیجه ایدی وقنغی طرفده فضل وشرف
زیاده ایدی دیو سؤال بیوردقلرنده هرم یا امیر المؤمنین اکر بو آن دخی
برنی آخره ترجیح وفضلی بیان ایلسم ایکی قبیله میاننده حرب وقتال
وفتنه وفساد ظهور ایدر دیو جواب ویروب هرمك جوابی عمر رضی الله
حضرتلرینی اعجاب ایتمکله یا هرم عربك سنی حکم نصب وتعیین ایلدکلری
متن حق وصوابدر بیوردیلر *وان الحجاج تقلد ولایة العراق بجدك*
جد فتح جیم ایله بخت وسعادت معناسنه اولوب مآل فقره وحجاج
ولایت عراقی سنك بخت وسعادتکله تحصیل ایلدی ظن ایلدم مومی
الیه حجاج بن یوسف بن ابی عقیل الثقفیدر وثقیف هوازندن ابو قبیله
اولوب اسمی دخی ثقفیدر ونسبت اولندقده بنه ثقفی دیرلر ومومی الیه
حجاج سفاك وخونریز اولوب قرق سنه سی تولد وطائفده نشو ونما
بولوب بعض رواة عنفوان عمرنده معلم صبیان ونامی کلیب اولمسنی زعم
وبو قطعه ایله استشهاد ایدر *اینسی کلیب زمان الهزال *وتعلیمه
سورة الکوثر *رغیف له فلکة ما یری *وآخر کالقمر الازهر* مآل معنی
آیا کلیب زمان فقر وفاقه یی وکودکانه سورهٔ کوثری تعلیم ایلدیکی
زمانی ناسی اولورمی که اول وقتده صبیانك کندویه اعطا ایلدیکی ناننان صغیر
وکبیرده مختلف اولوب بعضیسی نمایان اولمیه جق مرتبه صغیر وبعضی قمر
منیر کبی تمام ومستدیر اولوب کلیبك تعیشی اول مختلف نانلره منحصر ایدی
دیمك اولور زیرا صبیانك بیوتی صغر وکبر وفقر وغناده مختلف اولوب
هر صبی قدرتی مرتبه استادلرینه نان کتورورلر واستاد انکله تعیش

ايدر حتى رغفـان المعلم امثالدن اولوب برقوم ميانده اختلاف علو
وعظم ودنائتده تفاوت فاحش اولسه رغفان المعلم وابل الصدقه
ديو ضرب مثل ايدرلر بعده حجاج دباغ اولوب دباغ اولمسنه دليل
كعب الاسقرى ايله اولان حكايه سيدر كه حجاج والى ايكن مهلب
بن ابى صفره نك خوارجدن ازارقه ديمكله معروف طـائفه ايله قتال
ومحاربه سى مدت مديده منقطع اولمدقده حجاج مهلبه طائفهٔ مزبوره
ايله بو قدر زمان اطالهٔ قتال ايتمك مجرد تكاسل وتسامحدر ياخود عجز وعدم
قدرتكدندر والا بو مرتبه تطويل محاربه يه باعث بو قدرديو مؤاخذه يى
مشتمل مكتوب ارسال ايلدكده مهلب سفير حجاجه خطاب ايدوب حجاجه
تبليغ وافاده ايلدكده برمحلده شاهـد وحاضر اولان غايب اولانك
مطلع اولمديغنه مطلع وواقف اولور حجاج احوالمزه عدم وقوفندن
بو كونا مؤاخذه ايدر ديدى وعسكر مهلبدن كعب الاسقرى ايستاده
وبو قطعه يى انشاد ايلدى * ان ابن يوسف غره من غزوتكم * خفض المقام
بجانب الامصار * لو شاهد الصفين حين تلاقيا * ضاقت عليه رحيبة
الاقطار * وراى معاودة الدباغ غنيمة * ايام كان مخالف الاقتار * مآل
معنى تحقيق سزلك غزا ومحاربه كزدن حجاجى بلدان اطرافنده خصب
ورخا ايله اسايشى مغرور ايليوب مقـاتله ده تكاسل ايلديكز ديو مؤاخذه
ايدر اكر ايكى صف بربرينه ملاقى اولديغى وقتده مشـاهده ايلسه
اقطار ارضـك وسعتى حجـاجه تنك وتار اولوب فقر وفاقه يه مبتلا
اولديغى ايامده دباغه واروب دباغت صنعتنده اولمغى غنيمت بيلوردى
ديمك اولوب ابيات حجاجه واصل وكعبه غضب ومهلبه كعبى طرفمه
ارسال ايده سـك ديو مكتوب ارسـال ايليوب مهلب احوالى كعبه
افاده وكيجه خفيةً كعبى ظلم حجاجـدن تخلص ايچون عبدالملك بن
مروان طرفنه ارسال عبدالمـلك دخى كعبى استنطاق وابياتى انشاد
ايتدردكـده متعجب ومنبسط اولوب حجاجه رجانامه تحرير وضررى
اصابت ايتمك ايچون اوزرينه قسم وكعبى مكتوب ايله حجاجه ارسال
وحضور حجاجه داخل اولدقده يا كعب وراى معاودة الدباغ غنيمة

مصراعنى قرأت ايله ديدى كعب دخى اى امـير والله ازا رقه ايله
اولان محاربه مزى وبزى مهلبك مهلكه وخطرناك محلّلره كتوروب
نجسانى نمنى وجان شيرينى خلاصه كوشش ايدوب كمال اضطرابمزدن
حجام وباحائك اولوب بويله هولناك موضعده بولنميه ايدك ديو پريشان
حال اولديغمزى مشاهده ايلمش اولسك بزه ترحم ايدردك ديو اعتذار
كونه ارژخاى اولدقده حجاج يا كعب بو مقوله كلمات غيرمى بو طه
سكا قطعـا سود منداولمزدى لكن عبد المـلك بن مروانك رجاسى
رد اولنماز بو آن مهلبك طرفنه راهى اولوب بعد اليوم حد ناشناسلغه
تائب اول ديوب مجلسندن اخراج ايلدى وبعض رواة بو ذكر اولنان
اقوالى انكار واراجيف شعرا اولمسنه ذاهب اولوب حجـاجك پدرى
يوسف جليل القدر وصاحب منزلت بركيمسه اولمغـله حجاج تاروح
بن زنباعه بعده عبدالملكه انتساب ايدنجه پدرينك حجر تربيه سنده
اولوب روح وعبدالملكه انتسابدن صـكره منصبدن منصبه انتقال
ايله رتبه ومنزلتى برتر وعالى وعاقبت عراقه والى اولدقده عظيم شانى
متزايد ودولت واقبالى متزاقى اولمشـدر ديدى وحجاجـك ابتدا
شهامت وجورندن مشاهـده اولنان بودر كه وقتا كه پدرى يوسف
عبدالملك بن مروان زيارتنى قصـد وفرزندى حجـاجى معا الوب
مصردن خروج وبيرون مصرده حسب الاقتضا برمحلده مربع نشين
اولمش ايكن سليم بن عمر والقاضى يوسف طرفنه توجـه ايلدكده
اعـلم بلدو اورع ناس ومتقى اولمغله يوسف ايستاده وقائم وسـلامنه
منتظر قاضى سليم دخى سلام داده واحوالندن استـعلام ايلدكده
يوسف يا قاضى عبد الملك زيارتنه عزيمت ايلدم اكر مرادك وارايسه
تبليغ ايده يم ديدكده قاضى يا يوسف رجا ايدرمكه عبدالملـكدن بنم
قضادن عزلمى نياز وسعى ايده سك ديدى يوسف دخى يا سليم والله
استرمكه قضاة مسلمينك جمله سى سنك كبى اوله قنده قالدى كه سنك
عزلكى رجا ايدم ديوب بربرينى وداع ايلدكلرنده حجـاج اى پدر بو آدم
كيمدر كه سن احتراما قيام ايلدك ديدى پدرى دخى اى حجـاج بو كا

سليم بن عمرو دبرلر كه حالا مصرده قاضى وواعظدر ديدكده حجاج الله تعالى سنى مغفرت ايلسون اى پدر سن ابن ابى عقيل اولوب كندەدن ياخود تحبيبدن بو مقوله بر شخصه قيام ايدرسك ديدى پدرى دخى ياحجاج مأمون وملاحظه‌م بويله‌در كه بو سليم وامثالى اولان علما وعاملين بركت وحرمتنه خلق مغفور اولور ديدكده والله اى پدر خلقى افساد وامير المؤمنين اوزرينه تجمع وهجوم وفتنه وفسادى ايقاظ ايتدرمز الا بو سليم وامثال واشباهى ايتديرر زيرا بونلر منبره صعود وجهله واحداث ناس كرد واطرافنه مجتمع وكلامنه چشم وكوش اولوب اول واعظلر دخى سيرت ابى بكر وعمر رضى الله عنهمايى نقل وامير المؤمنين احوالندن بحث واعتراض ايدوب خلقى امير المؤمنين اوزرينه اخراج وفتنه ايقاظ ايدرلر والله اكر امير المؤمنين بكا مساعده وبو مقوله اشخاصك جزاسنى تفويض وسپارش ايلسه اشد عقوبتله قتل ايدردم ديدكده پدرى يوسف والله ياحجاج ظنم بودر كه بارى تعالى سنى شقى خلق ايلمش ديدى وحجاجك افعالندن ابتدا عبد الملكى اعجاب ايدن بودر كه حجاج مقدما ذكر اولنديغى كبى نائب ووزير عبد الملك اولان روح بن زنباعه انتساب ورؤساى عسكرندن برى اولوب بر وقتده قرقيسادە والى اولان زفر بن حارث عبد الملكه عصيان وعبد الملك زفر ايله مقاتله قصد وجزيره طرفنه توجه ايلدكده روح وعبد الملك بر مطيه سوار ورو براه اولدقده عسكره ميزلده بر فرد قالميوب هر كس برمله معا قالقوب بطؤ اوزره حركت وبردن متأخر اولمسونلر ديو رؤساى عسكردن برمقدار شرطه مدار تعيين ايدوب برى دخى حجاج اولوب هر مرحله‌ده عسكرك كيرو قالماسنه تقيد واهتمام ايدرلردى بر كون ينه عبد الملك وروح مطيه سوار اولوب تعيين اولنان شرط اوزره برفرد كيرو قالمسون ايچون خيمه‌لر تفتيش ايدرلركن حجاج روحك خواص اتباعندن بر جماعتى خيمه‌لرنده طعام تناول ايدرلر مشاهده ايدوب سلطان وعسكر راهى اولوب سزلر هنوز طعام اكل ايدرمسز

بوآن خيمه‌كزى رفع وحركت ايدك ديو مؤاخذه كونه محمل بنداولمرينه امر ايلدكده مزبور اتباع روحك مقربلرندن اولمغله حجاجى هزل وسخريه ايله لاف كوللك ايلمه واسبكدن نازل اولوب طعام تناول وسكوت ايله ديدكلرنده حجاج غضبناك وسل سيف اولوب خيمه‌نك اطنابلرين دونيم وخيمه اوزرينه ساقط اولوب بر طرفندن اشعال نار وخيمه وثياب وآلاتلرينى احراق ايليوب اتباع روح هزار تعب ومشقت ايله جانلرين تخليص وروحه تشكى ايلدكلرنده عبد الملك احواله واقف وحجاجى حضورينه احضار وروحك اتباعنه بو فعل قبيحى اشلين كيمدر ديو مؤاخذه ايلدكده حجاج يا امير المؤمنين سن بزى بو خدمته تعيين واهتمام وتقييد ايله امر ايلدك بز دخى مأمور اولديغمز وجه اوزره حركت واجتهاد ايلدك ومقرب اتباعه بو معامله‌مزدن سائر عسكر عبرت اخذ وامر يكزه مخالفتدن هراسان اولوب امتثال ايدرلر امير المؤمنين اكر ترحم ايدرسه احراق اولنان اشيالرك عوضنى احسان ايدر وبن اوزريمه لازم اولان خدمتى ادا ايتمش اولورم ديدكده عبد الملك تعجب كنان ياروح سنك شرطك صاحب قوت وعقل اولوب ضبط وربطك طريقنه عالمردرينه حجاجى مأمور اولديغى خدمتده ابقا واكرام ايله ديو تنبيه ايلدى چونكه دشمن طرفنه واصل وبلدۀ قرقيسايى محاصره ايلديلر محاربه ومحاصره‌لرى متمادى اولوب عبد الملكه وعسكره كلال كلمك ايله عبد الملك زفر بن حارث طرفنه رجا بن حيوتى بر قاچ آدم ايله مصالحه ومسالمه ايچون ارسال ايليوب حجاج دخى رجا ايله معا راهى وزفره ملاقى اولملرى اداء صلوة وقتنه مصادفه ايتمكله زفر جماعت ايله صلوته شروع رجاء دخى جماعته داخل ومعا اداء صلوة ايليوب حجاج منفردا نماز كذار اولوب سببندن سؤال اولندقده امير المؤمنين اوزرينه خروج وبغى وعناد ايدن منافق ايله اداء صلوة ايتمم ديو جواب ويرديكى سمع عبد الملك بن مروانه رسيده اولدقده حجاجه تحيى برتر ومحبت وعلاقه سى مترايد اولوب قدرنى عالى

وتباله نام بلده یه والی نصب ایلدی وحجاجك ابتدا ولایتی تباله اولوب
اتباع وخـدامنه نظام ویروب محمل بند عزیمت وتبـاله یه قریب
اولدقده اتباعندن تباله یه نه مقدار مرحله باقی قالدی دیو اسـتعلام
اتباع دخی شو تلك وراسنده دردیو بر کوچك دپه نك وراسنده اولدیغنی
اعلام ایلد کلرنده حجـاج بر بلده که بومقوله تل وراسـنده اولوب
مشاهـده سنه تل مانع اوله اول بلده دن نه خیر مأمولدر دیو اول
محلدن عبدالمـلك طرفنه رجعت ومنصبی قبول ایتمیوب استحقـار
ایلدکده (اهون من تبالة علی الحجاج) دیو مثل اولدی که برکیمسه که
کندویه احسان اولنان امری استحقار ایلسـه بومثل ضرب اولنور
واهون احقر معناسنه اولوب تباله یمنده بر بلدهٔ صغیره در و برده ده
واقع اولمشدر بعده حجاج خدمت عبدالملکه ملازم اولوب عبدالملك
مصعب بن زبیر مقـاتله سندن فارغ وشـامه رجعت ایلیوب امراء
دولتنه حجـازده دعوای خلافت ایدن عبدالله بن زبیر ایله مقاتله یه
قنغیـکز مباشرت ایدرسز دیو خطاب ایلدکـده ایستاده اولوب
یاامیرالمؤمنین ابن زبیر ایله مقـاتله یه بنی تعیین ایله که منامده ابن زبیری
قتل ایلدم عینی ظهور ایدر دیو بوفعل قبیحه مباشرت طلب ایلدکده
عبد الملك حجـاجی تعیین وجیش کثیر ایله مقـاتلهٔ ابن زبیر
قصدیله محمـل بند عزیمت ومکهٔ مکرمه یه واصـل وبیت الله
اوزرینه منجنیق وضع وافعال قبیحه ارتکاب وآخر کار عبدالله بن زبیری
رضی الله عنه قتل وعبدالملکه اعلام اولدخی خلافت منازع ومعارضدن
خلاص اولدی دیو مسرور واجتهاد حجاجه پسند ومقابله سنده مکهٔ
مکرمه ومدینهٔ منوره وطائف ولایتلرینی حجـاجه تقلید ایلیوب حجـاج
اهالیٔ حرمین الشریفینی تحقیر وتذلیل وتعجیز وتکدیر ایلدی بعـده
عبدالملکه مکتوب ارسال ایدوب یاامیرالمؤمنین حجازی شمالمه ضبط
ایدوب یمینم خالیه قالدی یعنی دست چپ ایله حجازه مسلط اولوب
دست راستمی اعمال ایلمدم دیو ولایت عراقه تعریض ایلـدی مومی
الیهك کنیه سی ابو بکر واسمی عبدالله بن زبیر بن عوام اولوب مدینهٔ

منوره ده مهاجرین دن تولد ایدن مز بوردر ومادری اسماء بنت ابی بکر
الصدیق رضی الله عنها اولوب التمش درت سنه سی اهالی حجاز ویمن
وعراق وخراسان مومی الیهـك اطاعتنه اجتمـاع وخلافتنی قبول
واتبـاع ایدوب یتمش ایکی سنه سی جماذی الاولی سنك اون اوچنجی
ثلثـا کونی حجاج شهید ایلمشدر بعـده ینه عبد الملك جانبنـه مطیه
سوار اولوب کبار علماء عاملیندن ابراهیم بن طلحه بن عبـدالله التیمی
حضرتلرینی معا عبدالملکه کتورمشدر که مومی الیه قریشدن حسیب
وعالم وزاهد ومهیب برمرد کامـل وفاضل اولمغـله تبرکا حجـاج
استصحاب ایلیوب مومی الیه ابرهیمه جمیع امرده مطیع ومنقاد ومسخر
اولوب قطعا مخالفت ایده مزدی وتیم قبیلهٔ قریشدن اولوب ابوبکر
الصدیق رضی الله عنه حضرتلرینـك قبیله سیدر تیم بن مرة بن
کعب بن لوئی بن غالب بن فهر بن مالك بن نضردر کذلك تیم غالب بن
فهر قریشندر که بونلره بنوا الادرم دیرلر چونکه حجاج ابرهیم ایله
عبدالملکك تختکاهنه واصل ومجلسنه داخل اولمغـه مأذون اولدی
عبد الملکه اجلال وتوقیر دنصکره یاامیر المؤمنین سکا اهل حجازدن
برکیمسـه ایله کلدمکه کمال مروت ودیانت وحسن مذهب وزهد وورع
ایله متصف وقرابت رسول اکرم ونبی محترم صـلی الله تعـالی علیه
وسلم ایله متشرف اولوب هر وجهله واجب الاکرامدر دیو تعریف عبد
الملك دخی اول آدمك نامی ندر دیو سؤال ایلیوب حجاج ابرهیم بن طلحهٔ
التیمی در یاامیرالمؤمنین اقران وامثالنه اولان اکرامکزی ابرهیم حقنـده
دخی یدریغ ییورمکز نیاز ایدرم دیدکده عبدالملك یاحجاج اوزریمزه
اداسی واجب اولان حق تذکیر وقرینه رحم وصله یی ادا ایتمـکه دلیل
اولدك دیوب ابرهیمی مجلسنه دعوت ونزدیکنـه اجـلاس واحترام
ایدوب یاابرهیم ابومحمد حجاج بزه سـنك اوصاف جمیـله کی تعداد
ومحـاسن عدیده کی ذکر ویاد ایلیوب سکا میـل ومحبت ایلدم امدی
هرنه کونه مرامك وار ایسه کتم ایتمیوب بندن طلب ایله که مجموعـنه
مساعده ایتمکی منت بیلورم دیدکده ابرهیم یاامیرالمؤمنین سـکا لازم

اولان اولدر كه جميع حوايج وامور اوزرينه بر امرك اثباتنی تقديم
وترجيح ايده سن كه اول امرده باری تعالينك رضاسنی ورسول اكرم
عليه السلامك حقنی ادا وجماعت مسلمينه خير ونصيحت اول امری
اجراده اوله ديدی عبد الملك دخی يا ابرهيم اول امری بيان ايله ديدكده
يا امير مجلسی سنكله بندن غيريدن تخليه ايله كه افاده ايده يم ديوب
عبد الملك ابو محمددن دخی كتم ايدرمبسك ديدی بلی اندن دخی
اخفاسی لازمدر ديوب عبد الملك حجاجه وسائر ارباب مجلسه خروج
ايله امر واشارت وابرهيمه تكلمه مساعده وكلامنه چشم وكوش اولدقده
ابرهيم نقل ايدركه چونكه مجلس اغياردن خالی اولدی حق كلكه
مبادرت ايدوب يا امير المؤمنين سن حجاجه ولايت تفويض ايتدك حال
بوكه ظالم وجفاكار وسفاك وغدار وحقدن عدول ايديجی وباطله
ميال ومنهمك وخلق كريه عدا ايلدكلری افعاله اقدام وحمل ايتدريجی
وطورلرندن اخراج ايديجی برشخص اولوب بويله ظالمك دست
جفاپيشه سنه حرمين الشريفين ولايتنی تسليم وتقليد ايلدوب ابناء
انصار ومهاجرين تحت قهرنده قالوب دائما عنف ايله معامله وتحقير
وتذليل واهل شامی اوزرلرينه تسليط وجور ظلملريله تجبير ايدوب
اقامت حقدن عاطل وازالهٔ باطلدن متكاسل وجود ظلمی حددن افزون
وحيف وغدری تحملدن بيرون اولور كن سنی عذاب اللهدن نه شی تخليص
ايدرسن كه بو فعل قبيحه متجاسر ومصر اولدك يارين روز
رستاخيزده محمد المصطفی صلی الله عليه وسلمله حضور رب العالمينده
قائم ومرافعه اولدقده والله عقاب اللهدن سنی برشی تخليص ايده مز
امدی بونلری ملاحظه وكنديكی تخليصه چاره جو اولوب فوز ونجاة
تحصيل ايده جك بركاره مباشرت ايله اكر قادر اوله مزسك خلافنی
ترك ايله ديو كلمات حقه يی سرد وتعداد ايدركن عبد الملك بربالينه اتكا
ايلمشدی حيرت واضطرابندن طوغريلوب جالس اولدی وابرهيمه
غضبناك اولوب كذب ودروغ ارتكاب ايلدك وحجاجك حسن ظن
ايله بڭا تعريف وتوصيف ايلديكی اشيادن برينی سنده مشاهده ايلدم

بی شك سن حاسد ومفتری وكاذب سن ديو عتاب ايلدككده اول آن
مجلسندن قالقوب كمال حيرت وخوفدن باصره مه ضعف وخلل طاری
اولوب برشی كورمز اولدم وهزار مشقت وتكلف ايله
ابيرون پرده يه پرواز ايدركن ورامدن برخادم بنی ايقاف
وحاجب بو آدمی ضبط وخروجدن منع ايله ديو تنبيه وحجاجه حضور
عبد الملكه دخوله اذن وير يلوب داخل وبنجه زمان مكث ايلدكده
معلوم اولدی كه بنم كفت وكويمی مذاكره وترتيب جزامی مشاوره
ايدرلر بعده خادم كلوب بنی دخی مجلس عبد الملكه دعوت وپرده يی
كشاد بن دخی دخوله عزيمت ايلديكمده حجاجه بيرون اولور مصادفه
ايلدم همان دم بنمله معانقه وجبينمی تقبيل وملاطفه ايدوب باری تعالی
سنك اعمال صالحه كه مكافات وجزا ايلسون والله اكر بنمله همصحبت
اولوب بندن مفارقت ايتمز ايسك قدر ومنزلتكی برتر وعالی وجميع خلقی
خاك پايكه روماليده ايتدبررم ديدكده بنی هزل وسخريه ايدر ملاحظه
ومجلس عبد الملكه داخل اولديغمده كالاول اكرام وكندويه قريب
محله اجلاس ايدوب يا ابن طلحه بكا ايلديكك نصيح وبندی حجاجه
باخود آخر كيمسه يه اعلام ايلدكمی ديدی بن دخی والله يا امير المؤمنين برفرده
سويلمدم حجاجك بكا اولان اكرام واحترامنی بر كيمسه دن كورمدم
اكر بن حقدن عدول ايدوب بركيمسه يی حمايه ايلمك لازم كلسه حجاجی
حمايه وحقندن دروغ وكذب ارتكاب وسكا مدح وثنا ايدردم لكن
رضاء الله تعالی ورعايةً لحق النبی عليه السلام وحمايةً للمسلمين
كلمات حقی تكلم ايلدم ديدم عبد الملك دخی يا ابن طلحه صادق
القول اولديغكده بی ريب وكمان اولوب عفت وديانتكی جزم ايلدم
اكر دنيايه ميل وطمعك وحجاجدن تحصيل كام اولمق اولسه مدح
وثنا بش ايدردك امدی سنك بندكله عمل وحجاجی ولايت حرمين
شريفيندن عزل ايلدوب حجاجه ابراهيم سكا ولايت حرمينی استقلال
واستصغار ايلدی ومملكت عراقك اموری معظمه وضبط وربطی
سنك كبی برمدبر صاحب قوت آدمه محتاج اولمغله سنی والیٔ عراق

نصب وتعیین ایلدم دیدمکه سکا اکرام واوموررنده اتباع ونصیحتکله متنصح اوله امدی حجاجدن منفك اولمه که سنك صحبتکده تأثیر بلیغ ومقار نتکده خیر کثیر واردر دیدی بندخی حجاج ایله عراقه راهی اولوب مقدما ایلدیکی اکرامك اضعافی ایله توقیر واکرام ایلدی وعبد الملك بن مروانك مکارم اخلاق صاحبی اولوب حقه معترف ومنقاد واموررنده خلقه اطف ایله معامله ایلدیکنی بنم بو وقعه مدن استدلال ایلدم دیدی اصحاب تاریخك حجاجك والئ عراق اولمسی سببنده اقوال مختلفه سی اولوب بری بو حکایه در مومی الیه عبد الملك خلفاء امویه نك بشنجی خلیفه سی او لوب ظهور دولت امویه نك قرق سنه سیدر و مجموع خلفاسی اون درت ومدت خلافتلری طقسان سنه وانقراضلری یوز اوتوز ایکی سنه سی ودار الخلافتلری شام اولوب مصر وسائر بلدانده عامللری ضبط وتصرف ایدوب اول خلیفه لری معاویه رضی الله عنه در ومومی الیه معاویه بن ابی سفیان اولوب ابو سفیانك اسمی صخر بن حرب بن امیه در ومعاویه رضی الله عنه دن قرق سنه سی ذی الحجه سنده بیت المقدسده بیعت اولنوب اون طقوز سنه اوچ آی خلیفه اولوب التمش سنه سی رجبنده دار بقایه انتقال ایلیوب دمشقه دفن اولندی وسنی سکسان یدی سنه یه بالغ اولمشدی ومقدما شامده یکرمی سنه امیر اولوب ودرت سنه سی عمر رضی الله عنه زماننده اون ایکی سنه سی عثمان رضی الله عنه زماننده اولوب دورت سنه سی تغلبا ایدی بعده یزید بن معاویه دن پدری وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب اوچ سنه طقوز آی خلیفه اولوب التمش دورت سنه سی ربیع الاولی نك اون دردنجی کونی وفات ایلیوب دمشقه دفن اولندی عمری اوتوز طقوز سنه طقوز آی اولوب ایام خلافتنده امام حسین رضی الله عنه حضرتلری کوفه یه راهی اولدی بعده معاویه بن یزید دن پدری قضاء نحب ایلدیکی کون بیعت اولنوب قرق کون یاخود طقسان کون خلیفه اولوب قرق روایتنه کوره التمش دورت سنه سی ربیع الاخرینك بشنجی کونی وفات ایدوب دمشقه دفن

اولندی

اولندی ومدت عمری یکرمی اوچ سنه در و بو اثناده عبد الله بن الزبیر رضی الله عنه دن مکهٔ مکرمه ده آلتمش دزرت سنه سی رجبی نك طقوزنجی کونی بیعت اولنوب طقوز سنه دن برمقدار ناقص خلیفه اولمشدر صورت قتلی مقدما ذکر اولنمشدی بعده مروان بن حکم بن ابی عاص بن امیه دن التمش درت سنه سی شامده بیعت اولنوب اون آی خلیفه اولوب التمش بش محرمنك بشنجی کونی وفات ایلدی مومی الیه مروان هجرت نبویه نك ایکنجی سنه سی مکهٔ مکرمه ده تولد ایلیوب پدری حکم ایله طفل ایکن طائفه راهی اولمغله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی مشاهده ایتمشدر بعده مومی الیه عبد الملك بن مروان بن حکمدن پدری وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب یکرمی بر سنه اون بش آی خلیفه اولوب یدی سنه و یدی آیی قتل ابن زبیردن مقدم واون اوچ سنه بش آی اون بش کون قتل ابن زبیردن صکره خلیفه اولوب سکسان التی سنه سی وفات ایدوب دمشقه دفن اولندی عمری التمش سنه در بعده ولید بن عبد الملکدن پدرینك وفاتی کونی بیعت اولنوب طقوز سنه سکز ای اولوب طقسان التی سنه سی جماذی الاخره سی منتصفنده وفات ایدوب دمشقه دفن اولندی مدت عمری قرق سکز سنه در بعده سلیمان بن عبد الملك بن مرواندن پدی وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب ایکی سنه سکز آی خلیفه اولوب طقسان طقوز سنه سی صفرنده وفات ایلدی ومدت عمری قرق بش سنه در بعده عمر بن عبد العزیز بن مروان بن حکمدن عم زاده سی سلیمان وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب ایکی سنه بش آی خلیفه اولوب یوز بر سنه سی رجبنده وفات ایلیوب ارض حمصده دیر سمعان نام محله دفن اولنوب قبری زیارت اولنور ومدت عمری اوتوز طقوز سنه در بعده یزید بن عبد الملکدن عم زاده سی عمر وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب دورت سنه بر آی خلیفه اولوب یوز بش سنه سی حرانده وفات ایلمشدر مدت عمری یکرمی طقوز سنه در بعده هشام بن عبد الملکدن برادری زید وفات ایلدیکی کون بیعت اولنوب اون

طقوز سنه خليفه اولوب يوز يكرمى بش سنه سى ربيع الآخرنده رصافهٔ شامده وفات ايلمشدر مدت عمرى اللى اوچ سنه در بعده وليد بن يزيد بن عبد الملكدن عمى هشام وفات ايلديكى كون بيعت اولنوب برسنه اوچ آى خليفه اولوب يوز يكرمى التى سنه سى جمادى الاخره سنده قتل اولنوب دمشقده دفن اولندى مدت عمرى قرق ايكى سنه در بعده يزيد بن وليد بن عبد الملكدن عم زاده سى وليد قتل اولنديغى كون بيعت اولنوب بش اى ايكى كون خليفه و يوز يكرمى التى سنه سى وفات ايدوب مدت عمرى قرق سنه در بعده ابراهيم بن وليد بن عبد الملكدن برادرى يزيد وفات ايلديكى شهر ذى الحجه ده بيعت اولنوب يتمش كون ياخود دورت آى خليفه اولوب روايت اولى يه كوره يوز يكرمى يدى سنه سى صفرنده نفسنى خلافتدن خلع ايلدى و يوز اوتوز ايكى سنه سى وفات ايلمشدر بعده مروان بن محمد بن مروان اولدن ابراهيم كندو يى خلع ايلديكى كون بيعت اولنوب بش سنه براى مرورنده ارض مصردن ناحيهٔ ابو صيرده يوز اوتوز ايكى ذى الحجه سنده ابو مسلم خراسانى اعانتيله عباسيه يدنده قتل اولندى آخر خلفاء امويه در مدت عمرى اللى طقوز سنه در چونكه عبد الملك حجاجى والئ عراق ايلدى ارذال واوباشى جمع وعراقه محمل بند عزيمت وكوفه يه داخل ومنبره صعود و بو خطبه يى قراءت ايلدى * يا اهل العراق ويا اهل الشقاق والنفاق ومساوى الاخلاق والله لاعصبنكم عصب السلمه ولالحونكم لحو العصا فطال ما اوضعتم فى الضلالة وتمادیتم فى الجهالة يا عبيد العصا انا الغلام الثقفى لا اعد الا وفيت ولا اخلق الا فريت انما مثلكم كما قال الله تعالى ضرب الله مثلا قرية كانت آمنة مطمئنة يأتيها رزقها رغدا من كل مكان فكفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما كانوا يصنعون شاهت الوجوه فانكم اشباه ذلك فاستوثقوا واستقيموا اقسم بالله لتدعن الارجاف ولتقبلن على الانصاف ولتنزعن عن القيل والقال وكان والهن ومالهن او لاهبرنكم بهذا السيف هبرا يدع النساء ايامى والولدان يتامى والله

لكانى انظر الى الدماء تترقرق بين اللحى والعمائم * اهل شقاق اهل فساد وفتنه واختلاف واهل نفاق معناسنه در مساوى الاخلاق اخلاق رديه وقبيحه معناسنه اولوب سلمه شجردر وعصب شاخلرينى اصل شجره يه الصاق وحبل ايله شد و بند ودفعهٔ قطع ايتمكه ديرلركه (عصب فلان عصب السلمه) مثل اولوب بخيل اولان كمسه يى مالنى استخراج ايچون تضيق وكره ايتمده ضرب اولنور حتى كميت ديمشدر (ولا سمراتى يلبقهن عاضد ولا سلما نى بخيلة تعصب) ولحو عصانك قشرنى صويمغه ديرلر يعنى مالكزدن سزى تجريد ايدرم ديمك اولور (واوضعتم فى الضلالة) ضلالت سبيله خسران وضرره مبتلا اولديكز ديمك اولور (يا عبيد العصا) مثل اولوب نفعى ضررلرنده وعزتى اهانتلرنده اولان ذليللر حقنده ضرب اولنور اى حقير ذليللر ديمك اولور ومثل مذكور ابتدا بنوا اسد حقنده تكلم اولنمشدر سببى بودركه معاويه بن عمروك بر فرزندى اداء حج ايچون مكهٔ مكرمه يه راهى واثناء طريقده مفقود اولوب بنى اسددن حبال بن نصر بن غاضره نامنده برشخص قتل ايلدى ديو اتهام وحارثه اعلام اولندقده بنوا اسد تهامه ده اولمغله حارث اخذثار ايچون تهامه يه محمل بند عزيمت اولوب بنو اسد شرذمهٔ قليله وضعيفه اولمغله تهامه ده اختفا ايليوب حارث آكاه اولدقده بنوا اسد هر كيمك منزلنده بولنورسه صاحب منزلى قتل ايدرم دمى هدر در ديو ندا ايتدردكده بنوا اسد تخليص نفسدن عاجز اولوب حبالك جدى غاضره قبيلهٔ حارثدن اولمغله حارثه صاحبكزى قتل ايدن حبال بن نصر بن غاضره در اكر اخذثار ايچون قتل ايدرسكز كندى قومكزدن بر آدم قتل ايتمش اولورسز واكر عفو ايدرسكز سزاعلم سز ديو جواب داده اولمغله اتفاق واختفا ايلدكلرى منازلدن حبال ايله خروج وحارثه اخوانلرين عرض ايدوب يا حارث قاتل ابن معاويه حبالدر ديو حبالى تسليم ايلدكلرنده حبال بنوا اسدك غاضره قبيله سى حارثدندر قتل ايدرسه كندى قومندن برينى قتل وعفو ايدرسه كندى قومندن برينى عفو ايتمش اولور ديدكلرينى اخبار ايلدكده حارث حبالى عفوو بنو

اسدك قتللرينـه امر ايلدكده بنى وهب ابن حارثدن عصيه نامنـده
برمرأه حارثه ايت اللعن ايله ستايشدن صكره ياحارث بنـوا اسد بنم
خاللرمدر بكاهبه وعفو ايله ديو نياز ايلدكده حارث ياعصيه بنواسد
سنك عبيدك اولسون اعتاق ايله ديو عصيه نك مسئولنـه مسا عده
ايلدكده بنوا اسد ياحارث بزلر سندن امان اولمدقجه امين اولمه يوز ديو
كنديدن امان طلب ايلدكلرنده حارث امارهٔ امان اولمـق اوزره هر
برينك يدنه بر عصا ويردى بنوا اسد دخى عصالر يله تهامه يه توجه
وانده حارث وفات ايدنجـه اقامت ايليوب بعده بنواكنانه بنى اسدى
مكه دن اخراج وعبيد العصا تسميه ايلديلر (وانا الغلام الثقفى) على كرم
الله وجهه نك اهل عراقه (اللهم سلط عليهم الغلام الثقفى) ديو بددعا
بيوردقلرينه تلميح واشارتدر (لا اعد الا وفيت) وعديمه وفا ايدرم
معناسنه اولوب (لا اخلق الا فريت) برشىء ايشلمم اولا اول شىء اصلاح
ايدرم يعنى افعالم عجبدر ديمك اولور وسزك مثلكز بارى تعـاليـنك
(ضرب الله مثلا) آية كريمه سى كبيدر معناى نظم كريم الله
تعـالى هرقوم كه انعام ايدوب اول نعمت سببيله متكبر و بارى تعاليـنك
احسان ايلديكى نعمته كافر اوله بارى تعالى اول قوم حقنده ضرب
مثل ايدوب اول اهل قريه بى خوف وازعاج ايتمبوب رزق وقوتلرى وسعت
اوزره هر طرفده كلوردى تكبرلرى سببيله بارى تعـالى نك نعمتلرينه
كافر اولدقلرنده بارى تعـالى اول قومه جوع وخوف لبـاسنى اذاقه
يعنى جوع وخوفه مبتلا ايلدى ديمـك اولور (شاهت الوجوه) يعنى
يوزلريكز قبيح اولسون زيرا سز قوم مذكور كبى سز ابدى اختـلافى
ونفاقى ترك واجتمـاع واتحاد ايله قلب واحد اوزره مستقيم اوليـك
بارى تعالى يه قسم ايدرمكه ارجاف يعنى كذب ودروغ اولان خبرلرى
ترك وحق قبول وانصافه اقبال ايدوب شويله اولدى و بومقوله امر
قبيح ظهور ايلدى ديو قيل وقالدن فارغ اولـك تحقيق سزى اويله
قتل ايدرمكه زنانكزى شوهرسز طول واولاد يكز يتيم قالور والله سزك
خونلر يكز زيشكرله ذقنكز ميانندة لمعان ايدر مشاهده ايده يورم ديو اتمام

خطبه ايلدكده اهالىٔ كوفه خوف وخشيتلرندن لرزان و بعضيسى
حجاجى تحجير ايچون اللرنده اماده ايلديكى سنكلرى ساقط وكندى حيران
اولوب حجاجك مهابت وعظمتى درونلرينه تأثير ايلدى بعده حجاج
اهل كوفه نك خونلرين ريزان وحكومتن اجرا ايله احوالن پريشان
ايدوب قاسم بن سلام بارى تعالى اهل كوفه يى قتل ايلسون قنى بونلرك
قبيله وعشيرت ومبارز وجنك آورلرى وقنى تجبر وعتولرى كه على كرم الله
وجهه حضرتلرينى وحسين رضى الله عنهمى طعن وجرح ونيجـه
كبار ومختارلرى قتل ايدوب حجاج كبى ذميم الصوره برملعونك قتلندن
عاجز اولديلر حال بوكه قتلنـدن كنـايه اون ايكى فارس ايله كلوب
اهل كوفه يه ايكى يوز بيك فرسان و پياده كان اولورلر لكن همان بو قومك
جبن وخوفلرى على كرم الله وجهـه حضرتلرينـك (اللهم سلط
عليهم الغلام الثقفى) كلام شريفلرينك صادق اولديغيدر ديو اهـل
كوفه يه ملامت ايلـدى بعده حجاج عراقده قائم واهاليسنى ترهيب
وتخويف وغدر وسفـك دماء ضبط وتسلط ايدوب عراقى قبضهٔ
تصرفه آلوب تهديدنى ايقاع ايلدكده عبد الرحمن بن اشعث اهـل
عراق ايله حجاج اوزرينه خروج وهجوم عبد الملك دخى اهالىٔ شام
ايله حجاجه اعانت وامداد وابن الاشعث ايله حجاج ميانـنده حرب
وقتال مستمر ومتمادى التى سكسن كره مصاف ورزم واقع واخر كارزار
حجاج دير الجماجم نام موضعده ابن الاشعثه غالب ولشكر عراق منهزم
وپريشـان اولوب عسكر حجاج پريشان اولان عسكرك قفاسـنه
دوشوب قتل عام مراد ايلدكلرنده حجاج لشكرينه حاللرينـه قبوك
كه پريشان ومتفرق اولسونلر ديو ندا ودرپى اولمدن منع ايدوب
ايكيوز بيك عراق عسكرندن بقية السيف اولانلر پريشان اولديلر
بعده حجاج مناديلرندا ايتديروب ابن الاشعث عسكرندن هركيم
كلوب بكا اطاعت ايدرسه جرمنى عفو ايدوب ضررمدن امين اولور
ديوب كوفه يه داخل اولدقده منهزم اولان لشكر كلوب حجاجدن
بيعته اغاز ايلدكده هر مبايعه سنه كلا نه اى شخص اكر كفركه اقرار

وجماعتـكزدن خروجه اعتراف بعـده توبه ايدوب تجديد ايمان
ايدرسك اطاعتك مقبولمدر والاقتل ايدرم ديوب تكليفنى قبول ايتميلرى
قتل ايدردى وبو اثنـاده بنوا خثعمدن برپير يعنه كلوب حجاج پيره
دخى كفرى اقرار بعده اسلامى قبول ايله تكليف ايلدكده پير خثعمى
ياامير سكسان سنه ربم اولان بارى تعـالى يه عبادت ايد وبده بر قتل
ايچون اكر كفرى اقرار ايتسم بنـدن دنى ونامرد برعبد اولماز والله
عمرمدن ظماء حمـار مقدارى وقتم قالـدى شبـان روز موته منتظر
ومترقبم ديدكده حجاج قتل پيره امر ايدوب قتل ايلديلر وظماء تشنكى
وصوسزلق معناسـنه اولوب (مابقى منه الا قدر ظماء الحمار) مثل
مشهوردر زيرا حمـارك آبه صبرى سـاير حيواناتدن اندك وقليل
اولوب صوسزلرك اقصريدر وابو عبيده روايتى اوزره مثل مذكورك
قائلى مروان ابن الحكمدر كه ابو مسلم وقعه سنده نفد عمرى فلم يبق
الاقدر ظماء الحمار ديوب عسـكريله لشكر دشمنه هجوم وهـلاك
اولنجه مقـاتله ايلدى ونفد دوكنمك معناسنه دربعده مجلس حجاجه
بر پـير دخى احضار ايلدكلرنده حجـاج بو پيردخى كفرنى اقرار ايتماز
مـلاحظه وتكليف اقرار كفر ايلدكده پير ياامير سن حـيله ايله بكا
اقرار كفر ايتدرمك استرسك حيله وخـدعه يه احتياج يوقدر بن
نفسمى سندن اعلا بيلورم كه بنم نفسم فرعون وهاماندن اكفردر ديدكده
حجـاج خنده كنان آزاد ايلدى وحجاجـده خصال حميده دن برقاچ
خصلت موجود اولوب زمانـنده اول خصال ايله ناسـدن ممتاز ايدى
وخصال مذكوره كرم ودها وجود وفصاحت واحيانا حلمدراز جمله
كرمى نه رتبه ده اولديغى بو حكايه دن معلوم اولور كه مكهٔ مكرمه يه
داخل اولدقده اهـاليسنه اون بيك دينار بخش واحسـان ايدوب
آى قوم كثرت نوائب ومصائب سببيله مالمه نقصان ترتب ايلـدى
يوخسه سزه كـرم واحسانى زياده ايدردم عـذرمى قبول ايدك
ديدكده اهاليدن برى ياامير بزدن هركيم سنك عذركى قبول ايدرسه بارى
تعالى اول كيمسه نك عذرنى قبول ايلمسون زيرا سن مكه ومدينه اميرى سك

وپدر ومادر جهتيله سيد وشريف سك ديدكده حجـاج تجاردن
مال فراوان استقراض واهـالئ حرمينه بذل واحسان ايلدى وعراقه
والى اولدقده هركون بيك عدد خوان كشيده وهر خوانده اون آدم
جالس واطعمهٔ متنوعه احضار ايتديروب خلق طعام تناول ايدرايكن
كندى برسريره جالس وخدمه دوشلرينه الوب سفره دور ايدوب
اى اهل شـام نانلرى پاره پاره ايديكز كه سماطـكزه تكرار كتورمسونلر
ديردى وهرروز خلقى ايكى دفعه طعـامه دعوت ايچون آدملر ارسال
ايدوب برمقدار زمان مرورنده اون بيك آدمى كونده ايكى كره دعوتده
صعوبت اولديغنى ملاحظه ايدوب اى قوم طرفمدن سزى طعامه
دعوته رسول شمس اولوب طلوع ايلدكده كلوب چاشته يى اكل
وغروب ايتدكده شـبانه يى اكل ايدك ديو تنبيه ايلردخى بلا دعوة
قوشلق واخشام طعـامنه حاضر اولوب تناول ايدرلردى وبركون
نعمت خوارلرى استـقلال ايدوب ايا قوم اكل طعامه نه سببله اندك
وقليل حاضر اولديلر ديو قلتندن استعلام ايلدكده ميان قومـدن
برى ايستاده اولوب ياامـير سنك كرم واحسـانك خلقى سير ايدوب
رفاهيت ايله خانه لرنده تعيشلرى مائده يه حضـورلرينه مانع اولدى
ديدكده حجـاج محظوظ اولوب بارك الله يارجل جالس اول وراحت
ايله ديدى ودهـا وزكاسنه شاهد قاتل مصعب بن زبير اولان عبدالله
بن ظبيان نقـل ايدر كه بركون باب حجاجده واقف ايدم قوشلق وقتى
اولمغله جميع اتباعى خفته وحجاجك وتنها اولديغم محله فجاءة كلنجه
فرصت غنيمت در ديو حجاجى قتل واخذ انتقام ايتمكى مـلاحظه
وقتلنه اماده اولديغمده بكا نظر وعزيمتمى تفرس ايدوب يا عبدالله
كاتبم يزيد بن ابى مسلمى كوردكمى ديدى بندخى كوردم ياامير ديديكجه
ياعبدالله سكا رى ولايتنى توجيه ومنشورنى يزيده ويردم وار اخذ ايله
ديدى بندخى طمعمدن عزيمتمدن فارغ اولوب يزيده راهى ومنشورنى
طلب ايلدم يزيد خبر وآكاه دكلم ديدكده معلوم اولديكه حجـاج
قصـدمى تفرس وبندن تخليص نفسى ايچون بو دسيسه يى تدارك

ایلمش و بر وقتده مساجد دن برینه بر باب عبد الملك بنا و بر باب حجاج
بنا ایدوب بر مدت مرورنده عبد الملكك بنا ایلدیکی بابه صاعقه
نازله وهدم وخراب ایلیوب عبد الملك متألم اولوب حجاجه حسد
ایلدیکی حجاجه واصل اولدقده بر مکتوب تحریر ودروننده یا امیر
المؤمنین سنکله بنم مثلم آدم علیه السلامك ایکی فرزندی مثلی کبیدر که
بر قربان ذبح ایدوب برینك قربانی مقبول وآتش نازل اولوب اخذ
ایلدی وآخرك مقبول اولمیوب مذبحده حالی اوزره قالدی دیو
تحریر ایلدکده عبد الملك عقل وزکاسنی تحسین ایلدی و برکون
مجلس عبد الملکه دخولی اسباب عشرت آماده اولدیغی وقته
مصادفه ایدوب عبد الملك حجاجه شرب تکلیف ایلیوب حجاج
یا امیر المؤمنین بنی عفو بیورك زیرا بن خلقی شربدن نهی ومنع ایدرم
وخلقی زجر ایلدیکم فعلی ارتکاب ایتمکی کریه ایتمده هود
علیه السلامه اتباع ایدرمکه * وما ارید ان اخالفکم الی ما انهیکم
عنه * دیدی معنای نظم کریم بن مرادایتم که سزی نهی ومنع ایلدیکم فعل
مکروهی ایشلیم اگر سزی نهی ایلدیکم فعل صواب اولسه ایشلیوب
اعراض ایلمزدم قنده قالدی که سزی نهی ومنع ایدم دیمك اولور بعده
عبد الملك یا حجاج بو خمردکلدر نبیذ رمانیدر طعامه اشتها و باهه
قوت ویروب زیاده ایدر دیدکده حجاج یا امیر المؤمنین طعامه اشتهایی
زیاده ایدر بیوردیکز والله حالابنده اولان اشتهایه الی آخر العمر راضی
اولوب زیادهسی مطلبم دکلدر و باهی زیاده ایدر بیوردیکز والله
هر ایده برکره قربانه اقتدار کافیدر دیو جواب داده اولوب دفع
ایلدی و برکون خلقك کندیه اطاعت وانقیادی نه رتبهیه بالغ
اولدیغن تجربه وامتحان ایچون منبره صعود ایدوب ای قوم الآن
حجاج کافردر دیدکده هرکس سرفرو برده اولوب جواب ویرمدکلرنده
اول کلامنه ذیل وتتمه ایدوب لات وعزایه وبغلهٔ شهبایه ویوم ار بعایه
دیوب اکمال ایلدی حجاجك بغلهٔ شهبایی منکر اولمسنك سببی بودر که
برکون حجاجه ابو برده نك مالك اولدیغی بغلهٔ شهبا برکره تولد ایلدی که

اونی صفرتهمائل و پارنده سیه خطوط اولوب تام الاعضادر و بغلهده
سائر حیوانات کبی شیر ظهور ایدوب تولد ایدن کره نوش ایلدیکنی خلق
مشاهده ایلدی دیو نقل ایلد کلرنده بغله منقطع النسلدر دیو انکار
ایلدیکنی دمیری ذکر و بیان ایدر برکون مجلس حجاجه امام حسین رضی
الله عنه حضرتلرینی شهید ایدن شخص داخل اولوب حجاج حضرت
حسینی قتل ایدن سنمی سن دیو استعلام اول شخص دخی بلی یا امیر دیو
اعلام وحجاج کیفیت قتلدن سؤال ایلیوب اول ملعون یا امیر ابتدا نیزه
طعن بعده سیف ایله جرح وضرب ورأس شریفلرین قطعه آخر
کیمسه یی توکیل ایلدم دیدکده حجاج اما والله لا یجتمعان فی الجنة دیدی
وبو مقوله کلام غیر ظاهر المرادی تکلمدن غرضی حسین رضی الله عنه
حضرتلرینك طرفدار وغیر تکشلری اولان اهل عراق وعدوی
بدخواهلری اولان اهل شامی خدعه ایله ارضا ایدی فی الحقیقه اهالیٔ
عراق مجلس حجاجدن چیقوب حجاج کلامنده صادقدر که ابن رسول
صلی الله علیه وسلم بهشتده قاتلی ایله جمع اولماز زیرا قاتل ابن رسول
اولانك مرجعی دوزخدر دیوب فرحناك اولدیلر واهل شام حجاج
کلامنده صادقدر که عصای مسلمین شق وامیر المؤمنینه مخالفت ایلین
قاتلی ایله جنتده جمع اولمازلر زیرا قاتلی طاعة الله ده بولنمغله اهل جنتدر
دیو راضی اولدیلر لعنة الله علی الظالمین شق فلان عصا المسلمین امثالدن
نجن برکیمسهنك جماعت مسلمانانی تفریق و پریشان ایلیوب نظاملرینه
خلل ویرسه ضرب اولنور وحجاجك جور وظلمی و بی گناه کیمسهنك
خونلرینی سفك وریزان ایلمسی شول درجهیه واصل اولدی که مسلمیندن
بی جرم یوز بیکدن زیاده آدم قتل ایلیوب آخر قتلی سعید بن جبیر رضی
الله عنه حضرتلریدر وحجاج وفات ایلدکده محبسنده بی جرم یکرمی
بیکدن زیاده مسلم محبوس بولندی ومحبسی سقف وظله دن خالی
اولوب صیف وشتادن محبوسان حرارت شمسدن وشدت شتادن وبرق
وباراندن متأذی ومتألم اولدقلرندن ماعدا مستراحی دخی بوغیدی
وکثرت ازدحامدن خلق بر بری اوستنده ساکن اولورلردی و برکون

حجاج محبس طرفندن كذار ايدركن محبوسلر حجاجدن استغاثه
واطلاقلرين نياز ايله زاری وفرياد ايلدكلرنده حجاج (قال اخسؤا فيها
ولا تكلمون) آية كريمه سنی قراءت ايلدی آية مذكوره اهل جهنم حقنده
نازل اولمشدر كه اهل جهنم (ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا ظالمون)
ديوب باری تعاليدن جهنمدن خروجلرين رجا ايلدكلرنده باری تعالی
(اخسؤا فيها ولا تكلمون) بيوردی يعنی سكوت هوان وذل ايله
ساكت اولك رفع عذابی تكلم ايلمك ديمكدر ابو عمرو بن العلا نقل ايدر كه
بر كون قرأن عظيم الشان تلاوت ايدوب (الا من اغترف غرفة) آيتنده
غرفه يی فتح غين ايله قراءت ايلدم وحجاج قرأة حفصی ترجيح ايليوب
ضم غين ايله قرأتی اختيار ايلمشدی بنم قرأتم سمعنه واصل واحضاريمه
آدم تعيين ايلدی بن دخی خبردار اولوب صنعاده بر وادی يه فرار
ونيجه زمان باديه ده اختفا وقرار ايليوب بر كون براعرابی برينه حجاج
وفات ايلدی ديو مژده ايلدكده اول اعرابی * ربما تجزع النفوس
من الامر لها فرجة كحل العقال * بيتنی انشاد ايلدكده ايكی شيدن
فرحناك اولدم كه بری حجاجك هلاكی وبری فرجه نك فاسنی مفتوح
قرأت ايدوب بنم غرفة قرأتمه اعرابی فصيحك قرأتی شاهد اولمسيدر
لكن قنغيسنه زياده فرحناك اولدم معلوم دكلدر ديدی معنای كاهيجه
كه نفوس انسانيه بر شيدن متضجر وبی صبر اولور اول شيدن نفوس
ايچون فرجه وخلاص واردر مثالی شترك پالرين حركت ايتمسون ايچون
بند وربط ايدرلر والبته بنه بندلری حل وكشاد ايدرلر ديمك اولور
وبر كون حجاج سوره هود قراءت ايدوب (انه عمل غير صالح) آية
كريمه سنه كلدكده اسم اولوب عمل ميدر يوخسه فعل اولوب عمل
ميدر ديو اشتباه ومشايخ قرادن برينی احضار ايدك سؤال ايدهيم ديو
خدمه سنه امر انلر دخی بر شيخ احضار ايلدكلرنده حجاج مجلسندن
قائم اولمش بولنوب اتباع شيخك قدومنی افاده ايده مدكلرندن محبس
معهوده حبس ايلديلر وحجاج شيخی دعوتندن ذهول ايدوب التی
آی بی جرم محبوس قالوب بر كون حجاج محبوسانی تفتيش ايچون زندانه

واروب شيخ مزبوری مشاهده ونه جرم ايله محبوس اولدك ديو سؤال
ايلدكده شيخ حضرت نوحك فرزندی جرمی ايله محبوس اولدم يا امير
الله تعالی سنی اصلاح ايلمسون ديو جواب داده اولوب حجاج خنده
كنان ازاد ايلدی وبر وقتده حجاج بر طرفه راهی اولمق مراد ومنبره
صعود ايليوب ای قوم آگاه اولك كه عزيمت سفر ايلدم وفرزندم محمد
طرفدن اوزريكزه خليفه تعيين وعبد صالحك وصيتك خلافی ايله
وصيت ايلدمكه محسن ومطيع اولانلريكزدن احسانی قبول ايتميوب
مسیء ومخالف اولانلريكزه ترتيب عقوبت وجزا ايليه ومعلوم ممدر كه
سزلر اوغلمه محبت ومودت ايتميوب عاقبتی خير اولمسون ديو بددعا
ايدرسز بن دخی سزه اوغلمدن اظلم بر خليفه يه مبتلا اوله سز ديو بددعا
ايدرم ديدی واهالیء كوفه دن بر كيمسه حجاجدن خوف وظلمندن
امين اولمق ايچون بر قريه يه فرار وبر كلبی سايهء چاهده خواب وراحت
ايله اسايش ايدر مشاهده ايدوب تضجر واضطرابندن نه اولايدی
شو كلب بن اولوب جور حجاجدن خائف وتارك دار وديار اولمايدم
ديوب راهی اولدی وحسب الاقتضا رجعت وينه اول محلدن كذار
ايليوب كلب مقتولی معاينه ايلدكده سبب قتلنی اهاليدن سؤال انلر دخی
شمدی حجاج طرفندن كلبلری قتله مباشر كاوب قتل ايلديلر ديو جواب
داده اولدقلرنده عموم جور حجاجه تعجب ايليوب راهی اولدی
وحجاجك بعض مرتبه حلمی اولوب بر كون تك وتنها بيرون كوفه ده
كشت وكذار ايدركن بر شخصه دوچار اولوب امير يكز حجاج حقنده
نه درسك ديو استنطاق اول شخص دخی اهالیء كوفه ثمود نسلندن
اولمسنی زعم ايدرلر لكن شر محض اولديغنه سؤسيرتی وافعال قبيحه سی
دلالت ايدر باری تعالينك لعنتی اوزرينه اولسون ديدكده حجاج بنی
بيلورميسك ديدی اول شخص دخی بلم ديوب بن حجاجم دينجه اول
كيمسه يا حجاج سن بنی بيلورميسن ديدی حجاج بلم ديدكده بن عنقای
بنی عامردن اولوب هر آيده اوچ كون مجنون اولورم وبو كون زياده مجنون
اولديغم كوندر ديو اعتذار ايليوب حجاج خنده كنان جرمنی عفو

ایلدی و بر کون حجاج شکارکاهده لشکرندن جدا وتك وتنها بر پشته یه رسیده اولوب بر اعرابی مشاهده ایلدی که پشته نك بر طرفنده نشسته وخرقه سندن جنبندكان دوشیروب قتل ایدردی وشترلری اطرافنده چرانده حجاجی معاینه ایلدکلرنده رمیده و پریشان اولدیلر واعرابی شترلرینك رمیده اولمسندن خشمناك سر براورده اولوب کیمدر اول کیمسه که درخشان جامه لرله بو بیابانده کلوب بنم شترلریمی اورکندی الله تعالینك لعنتی اوزرینه اولسون دیدکده حجاج سکوت ایله معامله وپیش اعرابی یه کلوب السلام علیك یا اعرابی دیدی اعرابی دخی غضبندن لا علیك السلام ولا رحمة الله ولا برکاته ایله رد سلام ایلدکده حجاج ملاطفه ایله یا اعرابی تشنه یم بکا بر مقدار آب ویر دیدی اعرابی دخی خشمناك اسبکدن نازل اولوب ذلت وخورلق ایله کل صوایچ زیرا بن سنك رفیقك وخدمتکارك دکلم دیدی حجاج دخی اسبندن نازل وابی نوش ایلیوب ای اعرابی آدملرك بهترینی کیمدر دیو سؤال اعرابی دخی سنك رغمکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم در دیدی تکرار حجاج یا اعرابی امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه حقنده نه دیرسك دیدکده اعرابی انك علوشان وبزرکوارلغندن وصف ومدحی بنم دهانمه صغمز دیو جواب داده اولوب حجاج یا اعرابی عبد الملك بن مروان حقنده نه دیرسك دیو سؤال ایلیوب اعرابی قطعا تکلم ایلیوب سکوت ایلدکده حجاج یا اعرابی سندن جواب استرم البته سویله دیدکده اعرابی بر بد مرد ونامعقول کیمسه در دیدی حجاج نه سببله دیو تفتیش ایلیوب اعرابی عبد الملکدن بر خطا صدور ایلدی که مشرقدن مغربه وارنجه اول خطا ایله عالم پر اولدی دیدی حجاج دخی اول خطاسی ندر دیو سؤال ایلیوب اعرابی خطاسی اولدر که حجاج دبدکاری فاسق وفاجری مسلمانان اوزرینه مسلط وحواله ایلدی دیدکده حجاج سکوت ایلدی و اول اثناده بر قوش اوچوب فریاد ایلدی واعرابی حجاجه نظر انداز اولوب سن کیمسك دیدی حجاج دخی نه غریب سؤال ایدرسك یا اعرابی دیدکده اعرابی

بو مرغ بکا بر لشکر رسیده اوله بو ر وسن اول عسکرك امیر وسرداری سك دیو خبر ویردی دیر ایکن عسکر کلوب پیش حجاجده زمین بوس اولدقلرنده اعرابی حجاج اولدیغنی اذعان ایدوب رنك رویی متغیر و پریشان حال اولدی و حجاج اتباعنه اعرابی معاسرایه احضار ایدك دیو امر ورجعت ایدوب ایرته صباح اولدقده پیش حجاجه خوان نعمت کشیده وارکان دولت حضورینه تجمع وچاشنه یی تناوله شروع ایلدکلرنده حجاج اعرابی یی کندو ایله اکل طعامه دعوت ایدوب اعرابی مجلس حجاجه داخل اولدقده السلام علیك ایها الامیر دیدی حجاج دخی یا اعرابی بن سنك رد سلام ایلدیکك کبی رد ایله مم وعلیك السلام دیوب یا اعرابی طعام تناول ایدر میسك دیدی اعرابی دخی یا امیر طعام سنکدر اکر اجازت ویررسك اکل ایده رم دیدی وحجاج اذن داده واعرابی سفره یه جالس اولوب تناوله اغاز ایچون بسمله خوان اولدقدنصکره ان شاء الله اکل طعامدنصکره ظهور ایده جك شیء خیر در دیدکده حجاج خنده ایله ارباب مجلسه هیچ بیلورمیسز دونکی کون بو اعرابی ایله بنم میانمده کذشته ندر دیدکده اعرابی اصلح الله الامیر دونکی کون سنکله بنم میانمده کچن سری بو کون افشا ایتمك سزا میدر دیو کنم رجا ایلدی بعده حجاج یا اعرابی ایکی کاردن برینی اختیار ایله یا بنم یانمده اقامت ایله که سنی خواص ندمامدن ایده یم یاخود سنی عبد الملك بن مروان حضورینه ارسال وحقنده تکلم ایلدیکك کلماتی اعلام ایله سکا هر نه مراد ایدرسه انی ایشله سون دیدکده اعرابی یا امیر غیری صورت دخی اولمق ممکندر دیدی حجاج دخی صورت دیکردن سؤال ایدوب اعرابی یا امیر صورت دیکر اولدر که بنی آزاد وسلامتله کندی دیارمه عودت ایدوب من بعد نه سن بنی کوره سك ونه بن سنی کوره یم دیدکده حجاج خنده وقهقهها ایدوب اعرابی یه بیك دینار احسان ودیارینه ارجاع ایلدی * مرد باید که بلطف سخن وحسن خطاب * طبع ارباب ستم رازستم بازآرد *

هرلئیمی که احسان وکرم کرده ومست * بفسون سخن آور ایکرم بازارد * و برکون حجاجك حضورینه عبدالرحمن بن اشعث اتباعندن برجماعت احضار وقتل اولنملرینه امر ایلدکده میانلرندن بری یاامیر بنم سنك اوزرکده حقم واردر بنی آزاد ایله دیدی حجاج دخی سببندن استعلام و اول شخص یاامیر ابن الاشعث مجلسنده برآدم سکا شتم ودشنام و بن رد ودفع ایلمشدم دیدکده حجاج شاهد کیمدر دیدی اول شخص دخی محبوسلردن برینه اشارت و بوشاهددر دیدکده اول کیمسه دخی بلی بن حاضر بالمجلس ایدم قولی صدق وراستدر دیوشهادت ایلیوب حجاج شاهده توجه و بو آدم بزم طرفدار یمز اولدیغی کبی سنك دخی طرفدارلغمزه مانع نه ایدی دیومؤاخذه ایلیوب اول شخص یاامیر سکا عداوت و بغضم مانع اولدی دیدکده حجاج اتباعنه بوشخصی آزاد ایدك که اوزرمده حقی ثابت اولدی واول شهادت ایدن کیمسه یی ازاد ایدك که طرفدارم اولان آدمی بویله مصیبت رسیده اولدیغی وقتده تصدیق واعانت ایلدی دیوب ایکیسنك دخی جرمنی عفو وآزاد ایلدی و برکون احمد بن یوسفه یااحمد سنك امرکده تفکر وملاحظه ایلیوب خونکی ومالکی کندیمه حلال بولدم سنی قتل ومالکی اخذ ایدرم دیدکده احمد یاامیر بو خصوصده اغرب واعجب اولان امر بودرکه تفکر وتأملدنصکره بنم دم ومالمی حلال اعتقاد ایده سك دیدکده حجاج خنده کنان عفو ایلدی و برکون ندماسندن بریله بستر نشین استراحت ایکن نوم غلبه و برمقدار خوابه واروب ندیمنه بی اختیار عطسه عارض اولدی وحجاج هراسان بیدار وخشمناك اولوب مرادك بنی بیدار و تکدیر ایتمك ایدی دیدی ندیم دخی یاامیر والله افراط عطسه عادتمدر ودفعی مقدورم دکلدر دیو عذر کنان عفو رجاسنده اولوب حجاج عادتك اولدیغن اثبات ایدرسك فبها والاسنی قتل ایدرم دیدی ندیم دخی مجلس حجاجدن برون واحباسندن برینه ماجرایی نقل واستمداد ایلیوب اول شخص بن شهادت ایدرم دیوب مجلس حجاجه داخل و یاامیر بورتبه عطسه

بو آدمك عادتیدرحتی برکون شدت ایله کندیدن برعطسه ظهور ایلدیکه شدتندن بردیشی چقدی دیوشهادت ایلدکده حجاجك خنده خلاف مشربی اولوب قهقها ایده جك اشبایه تبسم ایتمز ایکن شول رتبه خنده وقهقها ایلدیکه ظهرنه مستلقی اولدی وحجاجك رتبهٔ فصاحت وبلاغتی کتب تواریخده مذکور وبین الناس متداول اولان دیر الجماجده قرأت ایلدیکی خطبه ومکاتیب معروفه ومنابرده وعظ ونصایحی مشتمل اولان خطبه لرندن منفهم اولدیغی ارباب فهم ودانشه معلوم واشکاردرحتی مالك بن دینار والله کاهیجـه حجاج منبرده اهل عراقه کندی افعالینك حسننی واهل عرقك افعال قبیحه لرینی بلاغت وفصاحت وحسن تعبیر ایله ادا و بیان ایلدکده ظن ایدرمکه اهل عراق ظلمه وحجاج مظلومدر دیو نقل ایلدی و حسن بصری حضرتلرندن منقولدرکه برکون حجاج منبره صعود ایدوب ای قوم اکر برکیمسه عمرندن برساعتی ماخلق لهك غیری یه یعنی عبادتی اللهدن غیری یه صرف ایلسه اول کیمسه ایچون آخر عمرنه دك متحسر وغمناك اولمق لایقدر دیووعظی درونمی محترق ایلوب متأثر اولدم بیوردیلر و برکون منبره صعود ایدوب ای قوم نفسکزی مناهیدن منع وزجر ایله مشغول اولوب مقتضاسنجه عملدن احتراز ایدك زیرا نفسکزه مساعده وطلب ایلدیکنی اعطا ایدرسکز نفسدن اسئل وهوا و هوسه خواهشکر برشیٔ اولماز وهرچند که مساعده ایتمیوب هوادن منع ایده سز نفسدن زیاده ممنوع ومنزجر اولور برشیٔ دخی اولماز و باری تعالی شول کیمسه یه رحمت ایلسونکه نفسیچون بررسن وزمام اتخاذ ایدوب رسن ایله نفسنی باری تعالینك طاعتنه چکوب زمام ایله الله تعالی یه عصیاندن چویروب منع ایده ومشاهده ایلدمکه آخرتده عذاب اللهه صبر ایتمدن دنیاده محارمی ارتکاب ایتمدن صبر اسهل واهوندر دیدی و برکون حجاجه برادری محمد ایله اوغلی محمدك وفاتلرینی اعلام ایلدکلرنده منبره صعود ایدوب ای قوم آکاه اولك که محمدلر برکونده وفات ایلشلر وبن استرم که محمدلر بنمله معا دنیاده معمر اوله لر تاکه انلرین ثواب آخرته نائل اولملرین رجا وماُمول

ایدرم و والله سزدن و بزدن باقی اولنلر ایچون دخی موت قریبدر
وبرثو بکه جدید اوله البته کهنه اولمسی امر مقرر در قریبا ارض بزی
کندویه چکوب کوشتلریمزی اکل وخونلریمزی نوش ایدر نتکه بز
ارضدن میوه‌لر اکل وآب خوشکوار نوش ایلدك دیدی روایت خراده
حجاج منامده کوزلرینك ایکیسنی دخی چقاردیلر کوروب چون صباح
اولدی اوغلی وفات ایدوب برادر زاده سی محمدك خبر وفاتی دخی کلدکده
(حجاج ضغث علی اباله) دیوب بو بیتی انشاد ایلدی (بیت) * ان الرزیة
لارزیة مثلها * فقدان مثل محمد ومحمد * وحجاجك بو کلامی مثل
اولوب قیچن بر کیمسه مصیبت رسیده ایکن بر مصیبت ایله دخی مبتلا
اولسه ضرب اولنور ومعنای بیت مثل مصیبة علی مصیبة و بیته علی
بیته در وضغث آغوش دستهٔ کیاه معناسنه اولوب اباله بر قوجاق هیزم
معناسنه در ورزیه مصیبت معناسه در بعضیلر اباله یی مخفف استعمال
ایدوب بو بیتی انشاد ایلمشدر * لی کل یوم من ذوله ضغث یزید علی
اباله * وذوأله ذئب معناسنه در و برکون ینه منبره صعود ایدب
ای قوم باری تعالی بزه اعمال صالحه ایله امر ورزق ومالمزه تکفل ایلدی
نه اولیدی تحصیل رزقه امر وعمل صالحه تکفل ایده ایدی و ای قوم
والله دنیاده بوکونه کلنجه امارت ولایت ایله کذران ایدن اوقاتمدن
محظوظ دکلم زیرا اقتضاء وزارت جور وظلم اولوب ارتکابم ارائمله
دکلدر وشمدن صکره باقی اولان عمرم برآبك آب دیکره مشابهتی نه رتبه
ایسه کذشته اولان اوقاتمه اول مرتبه مشابه ومعادلدر دیدی وچونکه
حجاج عبدالله بن زبیر رضی الله تعالی حضرتلرینی قتل ایلدی مکهٔ
مکرمه اهالیسنك کریه وفریاد وفغانندن مضطرب ومتزلزل اولوب
حجاج منبره صعود وای قوم اکاه اولك که ابن زبیر بوامتك کبار
واخیارندندر حتی کباردن اولمغله خلافته رغبت ومنازعه ایله
طاعت اللهی ترك وحرم اللهه استناد ایلدی یعنی حرم اللهده
بولنان امین در اعتقاد ایلدی لکن اکر عصا نه برشی مانع وحافظ اولمق
ممکن اولسه احترام بهشت آدم علیه السلامی حفظ ایدردی زیرا باری

تعالی

تعالی آدمی یدقدرتیله خلق وایجاد وملائکه سنی سجده وجنتی اباحه
ایلیوب شجرهٔ منهی عنهایه تقربی سبیله بهشتدن اخراج ایلدی حال
بوکه حضرت آدم عبدالله ابن الزبیردن اکرم ایدی وجنت حرمت
جهتیله مکه‌دن اعظمدر دیدی و برکون منبره صعود ایدوب (ایها الناس
من اعیی داؤه فعندی دواؤه ومن ثقل علیه رأسه وضعت عنه ثقله
ان للشیطان طیفا وللسلطان سیفا ومن وضعه ذنبه رفعه صلبه
ومن لم تسعه العافیة لم تضق عنه الهلکه) دیوب نازل اولدی یعنی شول
کیمسه که مرضی آنی عاجز قیلسه یاخود مرضندن عاجز اولسه علاجی
بنده در وشول کیمسه نك که رأسی کندی یه ثقیل وکران اولسه اول
کیمسه دن ثقلنی وضع یعنی قتل ایده رم وتحقیق شیطانك مکری
وسلطانك سیفی واردر یعنی مکر شیطان ایله طریق مستقیمدن عدول
ایده نی قتل ایدرم وشول کیمسه یی که کناهی وضع ایده یعنی کناهکار اوله
صلب وبردار ایتمك کیمسه یی رفع ایدر وشول کیمسه یه که عافیته
صیغمیه یعنی عافیتنه شاکر ومغتنم اولمیه هلاك وموت اندن ضیق وتنك
اولمز یعنی نعمت وعافیتدن محروم اولوب هلاك اولور دیمك اولور
و بر وقتده حجاج بیمار اولوب میان ناسده وفاتی مشتهر وکندویه
بو کذب واصل اولدقده بر سریره جالس واتباعی سریری دوشلرینده
تحمل ومنبره صعود ایدوب ای قوم اکاه اولك که اهل عراق اهل نفاقدر
واهل عراقك انفلرینه شیطان نفخ ایلمش بناء علیه حجاج وفات
ایلدی دیو دروغ وکذب ایلدیلر فرض ایده لم که حجاج وفات ایلدی
نه ضرر ترتب ایدر والله خیر رجا اولنماز الا بعد الموت رجا اولنور وکلام
قدیمده مذکوردر که دنیاده مخلوقاتدن خسیس وذلیل وحقیر اولان
ابلیس علیه اللعنه دن غیری بر فردك مخلد و باقی اولمسنه رب العالمینك
اذنی یوقدر حتی حضرت سلیمان علیه السلام باری تعالیدن
(رب هب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی) دیوب رجا ایلیوب باری
جل شانه احسان بعده کان لم یکن مضمحل واعدام ایلدی الله تعالیدن
امیر المؤمنین وجمیع مسلمین و بنم ایچون استغفار ایده رم دیو خطبه یی

اتمام ایدوب نازل اولدی بعده فاتح ماوراء النهر اولان قتیبه بن مسلمه یه
مکتوب تحریر ایلدیکده مآلی یا امیر وسیتمی ملاحظه ایلیوب رسیده
پنجاه اولمش یولدم سن دخی بنمله هم سن و برکیمسه بر طرفه اللی
سنه راهی اولوب طی منازل ایلسه البته مطلوبی اولان محله واصل
اولور پس اللی سنه معمر اولان کیمسه یه آخرت قریبدر دیدی وحجاج
بیمار ومحتضر اولدقده یارب بکا مغفرت ایله زیرا جمیع ناس زعم ایدرلر که
سن حجاجی قولکه مغفرت ایلمیه سن دیوب طقسان بش سنه سی بنا
ایلدیکی واسط شهرنده وفات ایدوب هرکس وفاتنه مسرور اولمغله
اول کونه عروس العراق تسمیه ایلدیلر وفاتندن برفرداکاه اولمیوب قصر
حجاجه برجاریه صعود واواز بلند ایله کریه کنان ای قوم آکاه اولك که
فقرایه اطعام وسرلری قطع ایدر حجاج وفات ایلدی دیو فریاد ایلیوب
هرکس خبردار اولوب دفن اولندی و بعض کیمسه قبر حجاجدن زنجیر
صداسنی استماع ایدوب حجاجك کاتبی یا حجاج باری تعالی سکا رحمت
ایلسونکه حیات ومماتکده قرأت قرآنی ترك ایتمدك دیوب ناس خنده
ایلدیلر واهالیء شامدن برشخص قبر حجاجه واروب یارب بزی شفاعت
حجاجدن محروم ایلمه دیو دعا ایلدکده شخص دیکر حالا حجاج
دوزخده در دیو حلف بالطلاق ایلیوب وقوع طلاقده قیل وقال اولمغله
طاوسدن استفسار اولندقده طاوس باری تعالی مراد ایلدیکی قوانه
مغفرت ایلر ظنم بودر که اول شخصك زوجه سی مطلقه اولدی دیو
افتا ایلدی بعده حسن بصری حضرتلرندن استفتا اولندقده
ای آدم وار زوجکله معاملهء زوجیت ایله که طلاق واقع دکلدر زیرا
اکر حجاج بو مقدار جور وظلم وملعنتی ارتکاب ایتدکدنصکره ینه
دوزخ مکان اولمدی ایسه سنکله زوجه که دخی ارتکاب زنا ضرر
ویرمز یعنی مقتضای شریعت اوزره حجاج اهل جهنمدر وسنك
طلاقك واقع دکلدر دیمك اولور وقتیبه فتح ماوراء النهر بسعدك
وقتیبه ماوراء النهر سنك یمن و برکتك سببیله فتح ایلدی ظن ایلدم
موحی الیه قتیبة بن مسلم بن عمرو الباهلیدرکه کنیه سی ابوصالح ونشو

ونماسی دولت مروانیه ده اولوب کندویه نیجه امارات وولایات
تفویض وتقلید اولنوب فتوحات عظیمه یه موفق اولمغله عو شانی
متزاید و برتر اولمشدی وامارتی متوالی اولوب برفتح کره ماوراء النهری
عبور وکفار ایله حروب کثیره وغنایم وفیره اخذ ایلمشدی ونهردن مراد
آب جیحون اولوب قزلباش ایله اوزبك دیارنی فصل ایدوب جیحونك
وراسنه ماوراء النهر دیرلر کاه اولور که اول نهره آب آمو دیرلر زیرا جیحون
آمو نامنده بر صحرادن مرور ایدر ونهر مزبوره جیحون دیدکلری
رود کینك بو بیتندن فهم اولنور * آب جیحون وشکر فیهای او *
خنك مارامیان آیدهمی * واول صحرایه آمو تسمیه اولندیغی مشار
الیهك بو بیتندن ظاهردر * ریك امو ودر شتهای او * زیر پا چون
ترنیان آیدهمی * وصحرای اموغایت ریکستان وآبی قلیلدر وجیحونه
وارنجه صحرای مزبوره یه صحرای شتر دخی دیرلر وماوراء النهره
توران تسمیه اولنوب سببی فریدونك تور نامنده برفرزندی پادشاه
اولوب ماوراء النهره حکومت ایتمشیدی واقلیم عجمه ایران تسمیه
اولنوب سببی ایرج اولادندن ایران نامنده برفرزندی حکومت ایتمشیدی
وساحل جیحوندن بغداده کلنجه عراق عجم واندن بروسنه بغداد
ومملکت عربه عراق عرب تسمیه اولنوب عراقینه فضولینك بو قطعه
سنده اشارت واردر * من ز اقلیم عرب خیرتی از ملك عجم * هردو
کشیتم در اظهار سخن کام طلب * یافتیم از دو کرم پیشه مراد دل
خویش * او ز راز شاه عجم من نظر از شاه عرب دن مرادی
علی کرم الله وجهه در وقطعهء مزبوره مبنی علی الحکایه در وموحی
الیه قتیبه شجیع وسخی وحسن الخلق دنبك سیرت وحلیم وعاقل
وذکی اولوب برعیب ایله معیوب اولمیوب فقط قبیلهء باهله دن اولمسی
ایله معیوب ایدی واحباء واصدقاسی مزاح ولطیفه ایله باهلی اولدیغن
تعریض قتیبه دخی فرط حلمندن تحمل ایدوب اظهار کور ایلمزدی
ابوعبیده دن مرویدر که برکون قتیبه نك بلدهء ری ده عاملی اولان
معلی المحاربی قبیلهء سلولدن برشخص ایله قتیبه یه مکتوب ارسال

ایلیوب قتیبه نك احباسندن ودائما قتیبه یه ناز ایله معامله وافراط ایله ملاطفه ایدن قدامه بن جعفر سلولی باب قتیبه ده مشاهده ایدوب مجلس قتیبه یه داخل ویاامیر درسرایکده الأم وادنی برعرب مشاهده ایلمدم دیدی قتیبه دخی نه مقوله کیمسه دیو سؤال ایلدکده قدامه بن سلولی مجار بیدن رسالت ایله باهلی یه کلمش دیو قتیبه یی تحقیر ایلدکده قتیبه تبسم غیظ وغضب ایله تبسم ومرداس اسری یه توجه والتفات ایدوب شعرا قیشری انشاد ایله دیدکده مرداس قصدنی فهم وقدامه یه تعریضی مشتمل اولان شعراقیشردن بو بیتی انشاد ایلدی * قلت قم صلی فصلی قاعدا * بتغشاه سمادیر السکر * سمادیر شول ضعیف بصره دیرلر که سرخوشلق واویخو غلبه ایلدیکی وقتده عارض اولود وتغشی تغطی واورتمك معناسنه اولوب مآل معناقالق اداء صلاة ایله دیدم اوشخص سکردن نشأت ایدن ضعف بصر احاطه وستر ایدوب سرسام اولدیغی حالده قاعدا اداء صلاة ایلدی دیمك اولوب قدامه نك وجهی متغیر ومنفعل اولدقده قتیبه هذه بتلك والبادی اظلم دیدی و بومثلك قائلی فرزدق اولوب جریره تکلم ایلمشدرسببی بودرکه برکون فرزدق مجلس قومده شعر انشاد ایدرکن جریر بن الخطفی راحله سنه سوار اولوب اوطرفدن راهی اولور دی وفرزدق ایله معارفه سی اولمغله فرزدق بوسوار کیمدر دیو استعلام قومی دخی جریر بن خطفی دیو شهرتشعار اولان شاعر بودر دیدکلرنده فرزدق میان قومندن برشاب سبك پایه یا غلام جریرك سرراهن آلوب بو بیتی انشاد وبزدن سلام ایله دیدی که بیت بودر * مافی حرمك اسکة معروفة * للناظرین وماله شفتان * غلام دخی واروب جریره بیت فرزدقی انشاد ایلدکده جریر بزدن دخی تبلیغ سلام و بو بیتی انشاد ایله دیدی که بیت بودر لکن حرامك ذوشفاه جمه * مخضرة کغباغب الثیران * غلام دخی رجعت و بیت جریری فرزدقه قرأت ایلدکده فرزدق هذه بتلك والبادی اظلم دیوب کلامی مثل اولدی یعنی بنم قالم جریرك قاله سنه مسیحقدر یاخود مقالمه مقاله سی بدل ومقابلدر وابتدا تنکدیر ایدن

اظلم یاخود ظالمدر دیمك اولور زیرا اظلم ظالم معناسنه مستعملدر حرم حرامك تقدیرنده اولوب اسکه کنارکس معناسنه در وغباغب غبغبك جمعی اولوب غبغب صغرك اکاکی التنده صارقن دری معناسنه اولوب ثیران ثورك جمعیدر وقدامه نك قتیبه یه سلولی مجار بیدن باهلی رسالت ایله کلمش دیمسندن تحقیرلازم کلمسنه سبب بودرکه سلول هوازندن برقبیله درکه بنوامر بن صعصعه بن معاویه بن بکر بن هوازن وسلول مادرلرینك اسمی اولوب قبیلهٔ مذکوره مادرلری اولان مرأه یه نسبت اولنمغله میان عربده مذموم ودناءت ایله معروف اولمشدر کذلك باهله قیس غیلاندن برقبیله اولوب اصلنده باهله همدانیدن برزنك اسمی واول زن معن بن اعصر بن سعد بن قیس غیلانك زوجه سی اولوب معنك اولادی مزبوره باهله یه نسبت اولنوب قبیلهٔ باهله تسمیه اولندقده زنه منسوب اولمغله دنائت ایله معروفه اولدی و محارب فهردن برقبیله درکه قریشدن برقبیله اولوب فهر بن مالك بن النضر بن کنانه در مرویدر که قتیبه برکون برجفاکار وتندخو بر اعرابی ایله مزاح قصد ایدوب یااعرابی بنم کبی امیر و باهلی اولمق سنی مسرور ایدرمی دیدی اعرابی بدخودخی لاوالله بومقوله قبیلهٔ دنیه دن اولمغی قبول ایتمم دیدی بعده قتیبه یاخلیفه لك ایله قبول ایدرمیسك دیدی اعرابی خلیفه لك ایله دکل شرقدن غربه دك دنیا ضبط وزیرقبضهٔ تصرفه المق شرطیله دخی باهلی اولمغی قبول وارتکاب ایلمم دیدکده قتیبه یااعرابی اکر باهله دن اولورسك اهل جنت اولورسك دیسه لر قبول ایدرمیسك دیدکده اعرابی سرفر پراندیشه اولوب برمقدار تفکردنصکره بنم باهلی اولدیغمی اهل جنت بلمك شرطیله قبول ایدرم دیوب قتیبه خنده وقهقهه ایلدی ومومی الیه قتیبه حجاجه منتمی ومنتسب اولان امرانك اکبر واشرفیدر حتی حجاج عبدالملك بن مروانه مکتوب ارسال وقتیبه یی تعریف وتوصیف وولایت خراسانی توجیه وتقلید ایتدرمشدر وقتیبه یه خراسانی توجیه ایتدرمسنه باعث بودرکه یزید بن مهلب پدری مهلبدنصکره

والئ خراسان اولوب روز بروز نام آور وعظمت ومكنتی میان ناسده
منتشر و بر تر واثار ومناقبی خلقك وردز بانی اولوب بر امیر عادل پیشه
وداد كر در دیو هر كس مدح وثنا وستایش ودعا ایلدكلرنده حجاج
حقد وحسد ایدوب عزل ایتدرمكه بهانه جوی وفرصت بین اولوب
هزار كونه وضع حبال خدعه ایله كفتاری عبد الملكه تأثیر وعاقبت
قتیبه خراسانه والی نصب ایتدردی وحجاجك مزبور یزیده حسدنی
تقویه وتأیید ونار ملعنتك اشتعالنه باعث بودر كه بروقتده حجاج
زیارت عبد الملكه راهی وحكومتكاهی اولان عراقه عودت ایدوب
اثنای طریقده بر دیره نازل واول دیرده علوم غریبه یه ازجمله جفر
ونجومه عالم وكامل بر راهب مشاهده ورا هبدن بزم احوالمزی
استخراج ایلدكمی دیو سؤال راهب بلی معلومدر دیو سرد مقال
ایلدكده حجاج یاراهب عبد الملك حقنده استخرا جك نه كونا در
دیو استنطاق وراهب بوزمانده خلافتی استخراج اولنمشدر دیوب
حجاج عبد الملكدنصكره خلیفه كیم اولور دیدی راهب ولیدنامنده
بركمسه اولور دیوب حجاج كندی احوالین استعلام وراهب امارتندن
خبر ویروب بندنصكره والئ عراق كیمدر دیوب راهب یزید نامنده
بركمسه اولوردیدی تكرار حجاج یزیدك والئ عراق اولمسی حیاتمده میدر
یوخسه مماتم وقتنده میدر دیو سؤال راهب دخی معلومم دكلدر
دیو حیاتنده اولمغی ابهام طریقیله جواب داده اولدقده حجاج منكدر
ومقامنه قائم اوله جق یزید بن مهلب اولمق اعتقادیله سر فرو برده
تفكر ودأب عرب اوزره خاك قارشدرمغه مشغول واخبار راهبدن
محزون وملول اولدقده مجلسنده عبید بن یونس موجود اولوب تحیر
واضطرابن معاینه وخیال وسببندن سؤال حجاج دخی یاعبید اهل
كتب بندنصكره حكومتكاهمه یزید نامنده برشخص والی اوله جقدر
دیو خبر ویردی بندخی تفكر ویزید نامی ایله نامدار برقاچ شخصی
درخاطر ایلدمكه بری یزید بن كبشه بری دخی یزید بن حصین وبری
یزید بن دینار در لكن بونلر امارة ولایته اهل اولمدقلری اشكار اولمغله

یزید بن مهلب اولدیغی بی شك وبی مرادر دیدكده عبید یا امیر
یزید بن مهلبی افنا واعدام ایله دیو وهمنه تقویه ویروب حجاج
شمدیكی حالده خراساندن عزلنه سعی ایده رم عزله اقدام و بر وجهله
ظفریاب اولمدقده عبدالملك بن مروانه مذمت یزیدی حاوی مكتوب
ارسال ویزیدك آل زبیره میل ومحبتی اولوب دولت مروانیه یه خلالدن
خالی دكلدر دیو اعلام ایلیوب عبدالملك جوابنده یزیدك آل زبیره
میلی حقوق قدیمه یه رعایت ووفاسنك مقتضاسی اولوب آل مهلبك
آل زبیره وفاسی آل زبیرك بزه وفاسنی تحصیل ودعوت ایدر دیدكده
حجاج تكرار یزید وآل مهلبك دولته سوء قصدی وغدر وخیانتنی
افاده ایله عبد الملكی تخویف وهزار ترهات تحریر ایلیوب
عبد الملك یاحجاج چونكه یزیدك خلافنده بو رتبه اكثار وعزلنه
اقدام وحقنده شایان اولمیان افعالی اخبار ایلدك یرینه والی اولمغه
سزا بر آدم سوق واعلام ایله كه منصب ایده لم دیو جوابداده اولدقده
حجاج كندینك قتیبه یه میل ومحبتی اولدیغنه عبدالملك مطلع اولمامق
ایچون راهد سیسه یه سالك ووالی اولمغه عدم صلاحیتی نمایان اولان
مجاعه بن سعدی سوق واعلام عبد الملك دخی مجاعه نك رأی وعقلنی
تسفیه وولایته عدم اهلیتنی بیان وبر عاقل ومدبر امیر تدارك نه امر
ومرامنه مساعده ایلدكده حجاج قتیبه یی سوق ووالئ خراسان
نصب ایلمه سنی استیذان عبدالملك دخی اذن داده اولوب حجاج
یزید بن مهلبك عزل خبرندن اكاه اولمسنی مناسب كورمیوب بر مكتوب
ارسال ویازید بر امر مهم ظهور ایدوب عجالةً طرفمه كلمك اقتضا
ایتمكله مكتوبم وصولنده برادریكی قائم مقام وكندك بر آن مقدم
بوطرفه كلمه سك دیو افادهٔ مرام ایلیوب یزید خراساندن حجاج
طرفنه محمل بند حركت اولدقده قتیبه خراسان جانبنه راهی وواصل
اولوب منبره صعود ایدركن دستندن عصاسی ساقط واهالئ خراسان
سقوط عصادن تطیر وتشاؤم ایلیوب قتیبه مطلع وعصایی دردست
ایدوب ای قوم دستمدن عصانك سقوطی دوستلرمی محزون ودشمنلرمی

مسرور ایدن قیلدن دکلدر بلکه شاعرك بوقولنه اشارت ایدر
قیلدندر دیو بیتی انشادایلدی (فالقت عصاها واستقر بها النوی
کما قر عینا بالایاب المسافر) مرویدر که ابو العباس سفاحدن
بیعت اولندقده ایستاده وخطبه یه شروع ایلدکده دستندن عصاسی
ساقط اولوب خلق تطیر ایلدی وبرشخص عصایی زمیندن اخذ
وغبارنی مسح وید سفاحه تسلیم ایدوب بیت مزبوری انشادایلدی
ونوی فتح نون وقصر الف ایله توجه اولنان جانب معناسنه اولوب
مآل معنی خلیفه عصاسنی رمی والقا ایلیوب اقامت ایچون بوجانب
مستقر ومتعین اولدی مسافرك وطننه رجوع ایله قریرالعین وفرحناك
اولدیغی کبی دیمك اولوب قتیبه دخی سقوط عصا ولایت خراسانده
مستقر اولمغه دلالت ایدر دیمش اولدی قد القی عصاه مثل اولوب
تچن برکیسه سفردن یاخود آخر برکاردن فارغ ومستقر اولسه ضرب
اولنور و بومعنای زبان فارسیده جامه نهاد انجا ایله اداومثل اولمق
اوزره استعمال ایدرلر که جامنك بو بیتدن فهم اولنور* شد دلق
مرقع کرد باده وشادیم* آخر بسر کوی مغان جامه نهادیم* بعده قتیبه
ماوراء النهر غزاسنه عازم ولشکر فراوان جمع وعسکره برخطبهٔ
جلیله قرأت بعده نهری عبور وبلخ ایله مروه میاننده اولان طلقانه
واصل اولدقده ملوکك هدیه لریله ایلچیلری استقبال واظهار انقیاد
ایلیوب ملوك ترکدن طخارستان ملکنك ایلچیلری کلوب تختکاهنك
مفتاحنی وهدیهٔ وفیره سنی عرض وفرمانبر ومطیع اولدیغن ناطق
نامه سنی تسلیم ایلیوب قتیبه ملك مذکورك اطاعتنی قبول ومصافات
اوزره اولمغه وعد وقرار ویردی وبلخ خراساندن بربلده درکه اطرافی
ترنج وسائر فواکه بستانلری اولوب ملوك فرسدن مهراسب دختری
بنا ایلیوب بله تسمیه اولندی بعده تعریب اولنوب بلخ دینلدی وطاقان
خراساندن برقصبه در وخراسانه سینهٔ زمین تعبیر اولنور که هلالی
برقصیده سنده بو بیتی انشاد ایلمشدر* خراسان سینهٔ روی زمین*
از بهران آمد که جان آمد در* یعنی عبدالله خان آمد وبلخك بعض

نواحیسی سرکشی قتیبه یه عدم طاعتلرنده نیجه زمان بلخده
اقامت واول قوم کردنکشان ایله حرب وقتال واموال واشیالرین نهب
وغارت وکندیلرین سبی واسترقاق ایدوب هرنه طرفه توجه ایلدی
ایسه ظفرقرین اولدی واول محاربه لرك برنده برامکه نك جدی اولان
برمکك زوجه سنی اسیر وقتیبه نك برادری عبدالله بن مسلم تملك وتقرب
ایلیوب زن مزبوره عبدالله بن مسلمدن حامل وخالد برمکی تولد ایلدی
روایت اخراده سبی اولندیغی وقتده برمکدن خالده حامل ایدی
بعده قتیبه بخارا ده نهر قریب رأس بادیه ده واقع اولان مداین
بخارادن مدینة التجار دیمکله معروف اولان پیکنده هجوم وغزا
قصد ایلدکده اهالیٔ پیکند بخارا ایله سمرقند میاننده واقع
صغد تام بکدنك راهی ضیق وتنك ودشمنی منع ودفع اسهلدر دیو
صغده فراوان تجمع واطراف واکنافدن عسکر بیشمار تدارك
وسرراهلری ضبط وحفظ وقتیبه دن تحصن ایدوب قتیبه طرفندن
برفرد مرور وعبور ایده میوب عسکریله قتیبه کامل برای بادیه نشین
ودشمنه ظفردن عاجز وتحیرندن سربزمین متفکر اولوب توقفی طاقتکداز
وبو خبر موحش حجاجه رسیده اولدخی مسلمانان ایله المناك ومحزون
وخلقه قتیبه نك نصرتنه دعا سپارش وامصار وبلدانه دعا ایچون
آدملری ارسال وتوصیه ایلدی وقتیبه کرچه برآی بادیه نشین اولدی
لکن برکون بستر نشین استراحت اولمیوب هرکون امید ظفر ایله
دشمن اوزرینه هجوم ودربندلر موارو مهما امکن مقاتله ومحاربه
ایدردی وبخارا ماوراء النهر قواعدندن کثیر البساتین وطراوت آب
وهوایه قرین برلطیف مملکت اولوب پیکند بخارا مداینندن در
وصغد معرب اولوب فارسیسی سغد درکه بخارا توابعندن
اولوب مدبر وامور دیده پیرلر اول بلدیه نسبت اولنوب پیر سغدی
دیرلر نتکه عربده نجده نسبت اولنوب شیخ نجدی دیرلر وروی
زمینده دورت تفرجکاه ممدوح جهانباندر که بری سغد وبری غوطهٔ
دمشق وبری نهر ابله ابله بصریه قریب برشهردر وبری شعب

بوان که ولایت فارسده در وجـله سندن فرحفزاسی سغددر بعده
قتیبه کندی اتبـاعندن بندار نامنده برعجمی جاسوسی دشمن طرفنـه
تجسس ایچون ارسال ایلیوب اهل بخـاری برطریق ایله بندارك قتیبه
طرفندن جاسوس اولدیغینه واقف اولوب یابندار اکر قتیبه یی خدعه
ایله تخویف واوزریمزدن دفع ایدرسك سکا شومقدار مال احسان
وقتیبه وغیریدن سنی مستغنی ایدرز دیوب وعدلری کذب اولمدیغنی
تأکید ایچون برمقدار مال معجل انعام واتمام مرامه رجا ایلدکلرنده
بندار بو برامرسهلدر همان احسان اولنجق مالی اماده ایدك دیو جانب
قتیبه یه رجعت ویاامیر مجلسی تخلیه ایله که واقف اولدیغم سکا تبلیغ
ایده یم دیدی قتیبه دخی مجلسندن ضرار الضبی دن ماعداسنی اخراج
وبندار دن احوالی استقصا ایلدکده بندار یاامیر حجاج ولایت
عراقدن عزل وآخر کیمسه نصب اولنوب سنك حجاجه اختصاص
وانتماك اولمغله والیٔ جدید عسکر فراوان ایله اوزریکه کلمك اوزره
ایمش مقاومت ممکن دکلدر همان برآن مقدم بو محلدن مرو جانبنـه
قالقوب فرار ایتمدن اسلمی یوقدر باقی سز اعلمسز دیدکده قتیبه ضراره
شوملعون قتل ایله دیو امر ضرار دخی اول آن قتل ایلدکده قتیبه یاضرار
اکر بندارك تکلم ایلدیکی افسانهٔ فسو نسازینی اتمام محاربه دن مقدم
برفرده افشا ایدرسن والله سنی اشد عقوبتله قتل ایدرم زیرا بو مقوله
خبر موحش اشکرك ضعف وفتور وتفرقه سنه باعث اولور دیوب صباح
اولدقده لشکر قتیبه کرد علمه تجمع ومحاربه یه اماده ومتهیٔ اولوب
بندارك مقتول اولدیغندن خبردار اولدقلرنده قتیبه بنداره حیف وظلم
ایلدی زیرا مسلمانانه ناصح ونافع برآدم ایدی دیو قیل وقال ایلدیلر
قتیبه دخی ای قوم هندمده مکروحیله سی نمایان اولمغـله ترتیب جزا
ایلدم دیوب ینه دشمنله محـاربه یه اقدام وعاقبت باری تعالی قتیبه یه
نصرت وظفر احسـان دوشمنی هزم وپریشان وتحصین ایلدکلری
تنکنالری ضبط وسغدی اخذ بعده پیکندیه توجه وعنوة فتح ایدوب
شول رتبـه اموال وخزائنه ظفر یاب اولدیکـه ربلده ده اولمقدار

غنیمة دست رسیده اولمامشدی وپیکندده زرخالصدن برصنم اخذ
واذابه ایتدیروب یك کره یك واللی یك مثقال التون حاصل اولدی
بعده سجستانه راهی ومحـاصره ایدوب ملك قتیبه دن امانخواه
مصالحه یه رغبت قتیبه دخی مساعده ایدوب خوارزمه توجه ایلدکده
خوارزم ملکینك برادرندن خوفی اولمغله سرا قتیبه یه نامه ارسال
وبرادرنی قتیبه اخذ ایتمك شرطیله برمقدار مال اوزرینـه عقد
صلحه اظهار رغبت ایلیوب قتیبه مصالحـه یه راضی وبرادرنی اخذ
واسیر ایلدی بعده سمرقنده توجه وراهی اولوب نیجه زمان محاصره
ومقاتله واخرکار قوم سمرقند مصالحه یه راغب اولدقده قتیبه هر
سنه یك کره یك وایکییوز یك دینـاره معجلا اوتوز یك رأس غلام
وجاریه که ایچلرنده پیروعلیل وعاجز اولمیوب جنك آور وعسکری مقوله
سی سمرقندن بیرون اولوب ومساجد بنـا ومنبرلر وضع اولنوب سمرقنده
داخل وطعام چاشته یی تناول بعده سمت آخره راهی اولمق شرطیله
مصالحه یه راضی اولورم دیدی ملك سمرقند دخی تعیین اولنان اموال
واسیرلری قتیبه یه ارسال قتیبه دخی اخذ وضبط ایدوب ای قوم شمدی ذلیل
وحقیر اولدیکز زیرا اولادو برادرلریکز حالا ملکمه داخل واسیرم اولدی
دیوب سمرقنده برجامع بنا ومنبر وضع ایتـدیروب عسکری اولانلری
بیرون سمرقنده اخراج وکندی یلانکارزاردن برمقدار عسکر منتخب
ایله سمرقنـده داخل وبنا ایلدیکی جامعده اداء صلاتدنصکره برخطبه
قرأت بعده طعام چاشته یی اکل ایدوب ای اهل سمرقند اکاه اولك که
بن بعدالیوم سمرقندی ترك ایتمیوب تصرف واقامت ایدرم بکا بدل صلح
تسلیم ایلدیککز مالی ینه سیزه رد واعطا ایدرم دیوب صنملری هدم
واحراق واتشکده لری تخریب واعدام ایلدی حتی قتیبه یی اهـالیٔ
سمرقنـده غدر ایلدی دیو تعییر وتعییب ایدرلر وسمرقندده یزدجرد
دخترلرندن بردختر اسیر وحسن وجمال صاحبه سی اولمغله استحسـان
وظریفه ونادره دان اولدیغنی امتحـان قصدیله بو جاریه دن حاصل
اولان فرزند هجین اولور دیدکده جاریه بلی پدری طرفنـدن هجین

اولور ديو جواب داده اولدى زيرا بر فرزندك پدر و مادرندن برى بد اصل
وفرومايه اولسه اول فرزنده هجين ديرلر بعده قتيبه ظرافت جاريه يى
پسند ايدوب حجاجه ارسال اولدخى فراش ملكه لايقدر وليد بن عبد
الملكه اهدا ايدوب يزيد بن وليد بو جاريه دن تولد ايلمشدى وسمرقند
ولايت ماوراء النهرك پاى تختى و شمر كنـدك معربى و مركب بر اسم
اولوب برى شمر و برى كنددر واصحاب تواريخ اختلاف ايدوب بعضيلر
ملوك يمنـدن شمر بن افريقيش عسكر انجم شمار ايله ارض عراقه داخل
وصين وفارس وخراسان وسجستان خطه سنه متوجه ونيجـه بلاد
وقلاعى فتح و صغدى تخريب ايلد كده شمر كند تسميه بعده تعريب
اولنوب سمرقند استعمال اولندى ديدى وبعضيلر روايت مذكوره خلاف
واقع اولوب صحيحى بودر كه اسكندرك شمر نامنده برجاريه سى مريضه
اولدقده اطبا ازاله مرضه تبديل هوا لازمدر ديوب سغدك هواسنى
مدح ووصف ايتدكلرى ايچون شمرى محل مزبوره ارسال ايليوب شمر
صحتياب اولدقده اسكندر اندن برشهر بنياد ايلدى وكند لسان تركيده
قريه معناسنه اولوب شمر ايچون بنا اولنديغندن شمر كند يعنى شمر
قريه سى تسميـه ايلديلر ديدى مرويدر كه سمرقندك جاق وسطنده
برمقام جنت آسا واردر كه ايكى كرميانـده واقع اولمغـله نامنـه
بين الطاقين ديرلر واول موضعده برشاهجوى روان واطرافنده نشيمنلر
اولوب هر وقت عصرده شـعراى سمرقنـد جمعيت ومشـاعره
ايدرلردى ينه بركون بروجه معتاده مجتمع ومشاعره ايدركن سمرقندى
شاعره وظريفه برنكار خوش رفتار وار ايدى كه نهالى ديمكله شهر تشعـار
ايدى اسب تازه سوار واول جاى فرحفزادن كذار و جمعيت
شعرايه دوچار اولدقده عنان كشيده اولوب اى ياران صفا بوشب
خاطره برمضمون كلوب بكر اولمق زعميله بو بيتـده بشلدم ديوب *
هلال نيست كه براوج چرخ جا كرده * فلك بكشتن من تيغ رهوا كرده
* يعنى انشاد ايلد كده شعرادن مشفقينك طبعى هزله جسبان اولمغله
بالبديهه * منار نيست كه پهلوى طاق جا كرده * زمين بكادن تو كير رهو

كرده.

كرده * بيتنى انشاد ايلد كده نهالى شرمنده وسر افكنده اولوب كندى بعده
قتيبه صين وكاشغره توجه وغزا ايلد كده ملك صين قتيبه يه ايلچى
ارسال وطرفكزدن برفيج آدم كوندروب دين وعادتكزى مزبورلردن
استعلام ايده يم ديو التماس قتيبه دخى اشراف قبائلدن هيئت وجمال
صاحبى ده مردان دوان جنك انتخاب وارسال انلر دخى مجلس ملك
صينه البسه فاخره ولطيفه ايله داخل اولدقلرنده ملك صين قطعـا
مكالمه والتفات واحوال قتيبه دن استنطاق ايتميـوب مجلس سكوت
ايله رسيده انجـام اولوب ايكنجى كون اول دلاوران شجاعت پيشه
جبه وجوشن ايله الات رزمه مستغرق اولوب هر برى برشير غرنده كبى
جوش وخروش ايده رك مجلس ملك صينه كيروب اظهار مهابت
ايلد كلرنده ملك صين دونكى لباسلرينى تبديلرندن استعلام اول مردان
صلابت رهين دخى اى ملك دونكى كون لابس اولديغمز جامه لر احبا
واصدقامزله همبزم و صحبت اولد يغمز وقتده لابس اولد يغمز لبـاس
اولوب بو جامه لرى كار زار كوننده دشمنه مقابل وجان وتنى فدا وخون
دشمنى ريزان ايلديكمز كونده لابس اولورز ديو دليرانه جواب ويردكلرنده
ملك لاف وكذاف ايله تخويف قصد ايدوب اى قوم رئيسكز اولان
شخصه افاده ايدك كه بو آن تختكاهمدن قالقوب سمت آخره راهى
اولسون زيرا عسكر بنـك قلت وضعفى معلومم اولدى اكرامريمـه
مخـالفت ايدرسه برمقدار عسكر ارسال ومجموعنى طعمه شمشير ايدوب
نام ونشانلرين روى زميندن رفع ايدرم ديد كده اول مردان شجاعت
پيشه لر اى ملك بو كفتار بى معنى وسخن نابجايى نيجـه تكلم ايدرسن
كه اميرمز قتيبـه نك لشكر انجم شمار ينـك برطرفى سنك تختكاهكه
رسيده وطرف آخرى شام زيتونلغنده اولوب نيجـه زماندر كه ضبطكه
داخل قرا وقصباتى تخريب و پريشان ايده رك تختكاهكه واصل
اولنجـه سن دفع ومقاتله سنه قادر اولميوب خوفندن قلعه كه تحصن
ايلدك ايدى اكاه اولكه اميرمز قتيبه بو محـله سنى طلب ايده رك
كلمشدر و بو نيتندن انى برشى رجوع ايتدرمز ديد كلرنده ملك صين

ملایمته شروع ایدوب امیر بکزك بندن مطلب ومرادی نه در
اعلام ایدك دیدکده مردان عرب ای ملك امیریمز حلف بالله ایلدی که
سنك حکومتکاهك خاکنی چکنیوب کردن ملوکه خاتم ومهر ضرب وجزیه
وضع ایتمدکجه عودت ورجعت ایتمیه دیو افادهٔ مرام ایلدکلرنده ملك
صین ای مردان سهولت ایله قتیبه یمیننده بار اولوب بزلره تضرر الحمق
ممکندر دیوب التون صحیفه لره خاك وضع ایتدیروب
شهزادکاندن برفوج نوجوان ایله خاك وضع اولنان صحایفی قتیبه یه
ارسال ویمیننده حانث اولمامق ایچون صحیفه لرده اولان خاکه پای
کوب وشهزادکانك کردنلرینه ختم زن اولوب مراد ایلدیکی مقدار
جزیه وضع ایلسون دیو نیاز قتیبه دخی مساعده ومال فروان وضع
واخذ ایدوب سمت آخر غزاسنه عطف عنان وهر توجه ایلدیکی
طرفده ملوك امانخواه وتسلیم خزاین وارسال تحف کرانبها ایله عرض
اطاعت ایلدیلر وقتیبه ماوراء النهر ممالکنی بالجمله فتح ایتمکله صیت
وصداسی آفاقه منتشر اولوب معبد مغنی قتیبه نك مشرقده فتح ایلدیکی
بدی قلعه که هر برینك فتحی ملوك ماضیه یه متیسر اولمیوب متین
ومستحکم اولدیغندن ماعدا تنکنا وصعب الوصول محللرده اولمغله
قلاع معهوده یه تقرب اصعب ایکن فتحلری قتیبه یه متیسر اولدیغنه
حسد ومعارضه قصدیله یدی صوت اختراع ایلدیکه هر بری بر مشکل
مقامده وتعلم وفهمنده استادلر عاجز اولوب حیرتده موسیقی شناسان
اولمغله اول صوتلره مدن معبد تسمیه ایلدی وقتیبه جانب مشرقده
اوج سنه امیر وهیبت وعظمت ودهشتی شرق وغربه منتشر وامثال
واقراننه هر وجهله فائق اولوب خلافت سلیمان بن عبد الملکه
انتقال ایلدکده سلیمان یزید بن مهلبی والیٔ خراسان وقتیبه یی عزل
مراد ایلدیکی قتیبه نك رسیدهٔ کوشی اولوب سلیمانك خانمه سعی
وکوشش ایلمشدر وجاحظدن مرویدرکه وقتاکه قتیبه نك سلیمان
بن عبد الملك کندویی خراساندن عزل ویزیدی نصب ایتمك مراد
یلدیکی معلومی اولدی سلیمانه اوج مکتوب تحریر وبر معتمد علیه آدمه

تسلیم ایدوب شو مکتوبی ابتدا سلیمانه ایصال ایله اکر بعد القراءه
یزیده ویررسه بو کاغدی تسلیم ایله وبعد القراءه بکا شتم ودشنام ایدرسه
بو کاغدی اعطا ایله دیو توصیه وارسال رسول دخی مجلس سلیمانه داخل
وسپارشی اوزره کاغدك برینی تسلیم سلیمان دخی بعد القراءه یزید
ابن مهلبه ارائت ایلدی واول کاغدده یا امیر المؤمنین بن سکا وآبا
واجدادکزه صداقت ایله بو قدر سنه خدمت ومأمور اولدیغم اوموردده
استقامت وهر وجهله سزلره اطاعت ونیجه بلایا ومحن ودرد ومشقت
اختیار ایدوب دولتکز امکدارلرندن وبر خدمتده تقصیرات ایتمیوب
هر نه خدمته مأمور اولدیسم مرادیکز اوزره تکمیل وعرض ودواتی
صیانت ایدرکن بنی عزل انصافیدر دیو تحریر اولنمشدی بعده ایلچی
ایکنجی کاغدی ویروب سلیمان قراءت وقتیبه یه شتم ودشنام ایلدی
واول کاغدده یا سلیمان عجیب وغریبدرکه سن ابن رحمه یه اعتماد
واسرارکی افشا وایداع ایدوب مکر وخدیعه سندن امین اولورسن
که پدری اولان مهلب تسری ایلدیکی جواری یه فعل قبیح ارتکاب
ایتمسندن امین اولمزدی ایمدی یزید کبی ولد الزنانك پدری اول مقوله امر
کریهه تجاسر ایدر احتمالی ویروب زنانی محافظه ایدرکن سکا خیانتی
اولی ایکن بنم کبی صداقتکاری عزل واول مقوله بد سرشتی نصب
ایتمك مرادایده سن دیو تحریر اولنمشدی بعده ایلچی ورقهٔ سیومی
دست سلیمانه صونوب آنی دخی قراءت ایلدیکه اول کاغدده بغی
وعصیان صورتنی کوستروب (من قتیبة الى سلیمان اما بعد والله لاوثق
لك آخیة لاینزعها المهر الارن) تحریر اولنمشدی اوثق اشدوار بط
معناسنه اولوب آخیه مد ایله حبل قطعه سنك ایکی طرفنه بر طاش
ربط وبندوطاش ایله طرفلرینی زمینه دفن ومحکم ایدوب عروسی
یعنی ایلمکی روی زمینده آشکار قالوب دابه ربط ایدرلر ونزع برنسنه یی
یرندن قوپارمغه دیرلر ومهر ضم میم ایله طای معناسنه اولوب ارن
نشاطلو وقوتلویه دیرلر یعنی سکا بر ایلمك ربط وبند ایدرمکه اول
ایلمکی نشاط وقوت صاحبی اولان طای قوپاره مز ومعنای لازمیسی

بوكاغد قتيبه دن سليمانه در والله سكا بر مكر وخديعه ايدرمكه
دفع وازاله سندن عاجز وفرومانده اولورسن ديمك اولوب سليمان
قتيبه دن بووضع ناءمولى مشاهده ايليوب قوت وشوكتى واجراسنه
قدرتى معلومى اولمغله قتيبه يه ولايت خراسانى ابقا وتجديد ونفيس
خلعتلر ارسال اولنمسنه امر ايدوب اوزرنده خراسانى مقرر ايلدى
بعده چوق زمان مرور ايتميوب بنه خلافت سليمانده اتباعندن
بطانه ومقرب اولانلر عصيان وقتيبه يى قتل ايلدكلرنده اهالئ شرق
قتيبه نك وفات وهلاكنه ماتم وكريه وزارى ايلديلر وعجملردن برشخص
نباع قتيبه يه ملامتكنان اى قوم عرب قتيبه يى قتل وحيف ايلديكز
از الله اكر ميانمزده حتف انفه وفات ايتمش اولسه بر تابوته وضع وانواع
اجواهر ايله ترصيع واحترام ودشمنلريمز له محاربه ايلديكمزده بيش
لشكرده كتوروب نصرت وظفره جسديله تبرك وتفأول ايدردك ديدى
وقتيبه نك كثرت عقل وعلم وفصاحتنه دلالت ايدر اخبار كثيره سى اولوب
وجمله بر وقتده قتيبه يه حجاج برمكتوب ارسال ويا قتيبه تحت
نكاحده اولان قطن هلالينك دخترنى بى جرم تطليق ايلدم سن
تزوج ايله ديو تحرير ايليوب جوابنده يا امير سزك هر سوار اولديغكز
مطيه يه سوار اولمق اقبح امور دندر ديو تحرير وارسال ايدوب حجاج
پسند وحيف مادر قتيبه يه بو رتبه عاقل وكامل اولان كيمسه ايچون
خلق بكانيجه ملامت ايدر ديدى ومادر قتيبه يه حيفدن مرادى
باهلى اولديغن اشعاردر وبر وقتده عبد الملك حجاجه ارسال ايلديكى
مكتوبنده (انت قدح ابن مقبل) ديو تحرير ايليوب حجاج بو كلامدن
عبد الملكك مرادنى فهم ايده ميوب قتيبه يه عرض ومرادى حل وبيان
ايله ديو مراجعت وقتيبه دخى روايت شعره اعلم اولمغله يا حجاج ابن
مقبلك برقدحى اولوب نعت ووصف ايتمك مراد ايليوب بو بيتلرى انشاد
ايلمشدر * غدا وهو مجدول فراح كانه * من المس والتقليب بالكف
افطح * اذا امتحنته من معد قبيلة * غدا ربه قبل المفيضين تقدح *
مآل معناسى مقدما اول قدح محكم وقوى ايدى شمدى كثرت استعمال ايله

كوشك وضعيف اولدى فن معددن برقبيله اول قدحى تجربه وامتحان
ايلسه يعنى اول قدح ايله قمار ملاعبه ايلسه اول قدحك صاحبى قمار ملاعبه
سنى ايدوب حصه ونصيب اخذ ايتمك صددنده اولانلردن مقدم اخذ
ايده جكى لحم ايچون آتش اماده ايدردى يعنى كندى سهمنى مدح ايدركه
عادت عرب اوزره ميسر ديمكله معروف اولان لعبكه قماردن برنوعدر
هرنه زمان قدحله ملاعبه ايلسه لر سائر ملاعبلره غالب وفائز اولورلر
وكثرت ملاعبه دن قدح محكم ايكن ضعيف اولدى وبو مرتبه ده دائما
بو قدح ايله بين الملاعبين اقتسام اولنان لحمى اخذ ايلديكمه تعجب اولنور
ويقينا لحمى اخذ ايده جكى معلوم اولوب ملاعبه يه شروعدن مقدم
اخذ ايده جكى لحمى طبخه آتش اماده ايدرم ديمكدر ديوب تفصيلدن
صكره قتيبه نقل ايدركه ابن مقبل بو قدحى تمش كره قمارده فائز وغالب
ولحمى اخذ ايتمكله قدح ابن مقبل ايله ضرب مثل اولندى كان عبد الملك
حجاجه قدح ابن مقبل سن ديمكدن مرادى اومور كده جمله يه فائق
وفائز اولوب هرنه كونه امره مباشرت ايدرسك اتمام واكمال ايدوب
بين الامثال ممتاز ومسلم اولدك ديمك اولور * معلوم اوله كه ميسر ديدكلرى
قماردر وياسر مقامر معناسنه اولوب ميسر قمارك قداحى اولوب قدح سهمه
ديرلر وقداح ميسر اون عدد سهم ويديسى ايچون نصيب وحظ
اولوب هر برقدح اوزرنده نصيبى مقدارنجه خطوط وعلامات رسم
اولنمشدر واوچ قدح ايچون نصيب وحظ اوليوب علامات خطوط
رسم اولنمامشدر وبو اقداحه اقلام وازلام دخى تسميه اولنور اوزرينه
خطوط رسم اولنان حظ ونصيب صاحبى اولان قداحى الوب اسملرى
فذ توأم رقيب حلس نافس مسبل معلى در وعفل وبى بهره اولان
اوچ قدحك اسملرى سفيح منيح وغددر وذبح ونحر اولنان جزور
روايت جمهور ده عدد قداحه كوره اون جزءه تقسيم اولنوب اصمعى
روايتنده عدد خطوط قداح اوزره يكرمى سكز جزءه تقسيم اولنور
زيرا قداح سبعه ده رسم اولنان خطوط جمع اولنسه يكرمى سكز اولور
وتوفيق روايتين ممكندر كه بعض عرب اون جزءه وبعضى يكرمى

سکز جزءه تقسیم ایتملری جائز در ایمدی فذ ایچون برسهم توءم ایچون
ایکی سهم رقیب ایچون اوچ سهم حلس ایچون دورت سهم نافس
ایچون بش سهم مسبل ایچون التی سهم معلی ایچون یدی سهم اولوب
ثلثهٔ باقیه که عقل دیرلر انلر بی بهره اولوب بجن مقامره مراد ایدسه لر
نسیئهٔ برجزور اشتراء وذبح وتقسیم معهود ایله تقسیم وقداح عشره بی
ربابه تسمیه اولنان خریطه یه وضع و بر معتمد علیه کیمسه یه تسلیم
اولنوب اول کیمسه قداحی خریطه ده تقلیب و تحریك بعده یدنی
خریطه یه ادخال ومقامرلردن بریچون برقدح اخراج ایدوب بعده
برینه دخی ثم وثم اخراج وهر کیمسه یه که برقدح اخراج ایده اگر
ذوات انصبادن ایسه قدحه ده مرسوم اولدیغی اوزره نصیبنی اخذ
ایدر واگر اخراج ایلدیکی قدح بی بهره اولان قداحدن ایسه جزوردن
حصه اخذ ایتمیوب ثمن جزوری تماما غارم اولور وذوات انصبادن
برقدح برینك نیتنه اخراج اولنوب اقسام عشره دن دخی لحم
بولنماسه مثلا ابتدا قدح معلی چیقوب صاحبی یدی نصیب المش
بعده رقیب چیقوب اوچ نصیب المش بولنوب جزوردن برشی
باقی قالمدیغی صورتده نصیبلی قدح چیقن کیمسه نه غانم ونه
غارم اولور کذلك ابتدا قدح معلی چیقسه یدی جزء آلوب بعده
مسبل چیقسه که نصیبی التی در انجق بقیه اولان جزئی اخذ ایدر
حاصلی میسر اوچ قسم اولوب برقسمی فائز اولانلر و برقسمی محروم
بلاغرم اولانلر و برقسمی محروم وغارم اولانلردر بو صورتلر روایت
جمهوره گوره در اما روایت اصمعی یه گوره جزور یگرمی سکز قسمه
تقسیم اولنسه اصحاب میسر ایکی قسم اولوب بری غارم و بری
غانمدر که (حن قدح لیس منها) فقره سی شرحنده تفصیل
اولنور(وقتیبه ابتدا خراسانه والی وداخل اولدقده شعرای خراساندن
بری مواجه قتیبه ده بو بیتلری انشاد ایلدی * شد العصاب علی البری
وماجنی * حتی یکون لغیره تنکیلا * والجهل فی بعض الامور وان علا
* مستخرج للجاهلین عقولا * وشد انعصاب عصابه باغلدی معناسنه

اولوب بری یاره دن عاری اولان کیمسه معناسنه در وجنی جنایتدن
مأخوذ اولوب جنایت صوچ ایتمك معناسنه در وتنکیل بر کیمسه یه
عقوبت ایدوب خلقه عبرت ایتمك معناسنه در وعلو غلبه قلمغه دیرلر یعنی
یزیدی مقتضی یوغیکن خراساندن عزل وسنی نصب ایدنلر جهللرینه
بناء ایلدیلر البته متضرر اولورلر مراد ایتکله قتیبه غضب وعتاب
ایدوب والله بن سنکله بر بلده ده ساکن اولمام دیوب شخص مزبوری
دیار آخره نفی واجلا ایلدی وقتیبه برغزاسنده ازد قبیله سندن
بر شخصده جلد شتردن اطرافی ریزه ریزه اولوب محاربه ده طعن
دشمنه ممانعته مفید اولمیه جق رتبه سپر کهنه مشاهده ایدوب
یاازدی ابن ربیعه نك سپری سنك سپرکدن خیرلودر دیدی که ابن
ربیعه برکون محبوبه سی خرگاهندن برقج زنی کندویه ستره وورالرندن
خفیة بیرون اولوب زمان کان کندویه رقبانك نگاه انداز اولمسندن
سپر مشابه سنده اولوب کندوبی ستر وحفظ ایلدکلرینه بناء بو بیتی
انشاد ایلمشدی قتیبه نك مرادی بو بیته اشارت ایدی * فکان مجنی
دون من کنت اتقی * ثلاث شخوص کاعبات ومعصر * مجن کسر میم ایله
قلقان وسپر معناسنه وکاعب دختر نورسیده معناسنه اولوب معصر
ضم میم وکسر صاد ایله هنوز بالغه اولان دختر معناسنه در یعنی بنم
ورالرنده تستر واختفا ایلیوب سپر اتخاذ ایلدیکم زنان اوچ نفر نورسیده
دوشیزه ایدی دیوب دخترلری سپر مشابه سنه وضع ایلدی و قتیبه
ازدی یه بو گونه لطیفه ایلدکده ازدی یاامیر بوسپر سنك نقل
ایلدیکك سپردن زیاده حفظ وحراست ایدردی یعنی انلرده نیزه توقف
ایتمیوب بنم سپرمدن زیاده سهولت ایله گذر ایدر دیوب محل معهودك
وصفندن کنایه ایلدی وازدیمندن برحی اولوب ازد بن غوث بن نبت
بن مالك بن کهلان بن سبا در وقتیبه نك گفتار پندآمیزندندر که
بر کیمسه دن مرامك اولوب بنه اول کیمسه دن مرام ومراجعتی اولوب
تحصیلنه کوششی اولان شخصدن استمداد واستعانه ایله که کندی
مرامنی تحصیله سعی اوزره ایکن ترك وسنك حصول مرادکه امداد

واعانت ایلمز وکذوب اولان کیمسه‌دن استمداد ایلمه که کذوب دوری بعید اولان اموری تقریب ایدوب حصولی نزدیك وقریب اولانی ابعاد ایدر واحمقدن استمداد ایلمه که سنك فائده‌مند اولمه‌کی مراد ایدوب نامعقول امره مباشرت ایله متضرر ورخندار اولمکه باعث اولور وقتیبه رکون مزبله طرفندن مرور واستخوان وسائر لوث معاینه ایدوب برشیئك که آخر وانجامی بو محله رمی والقا اولنمق اقتضا ایده اول شیئی خلقدن دریغ وامساك ایدن کیمسه بخیلدر یعنی برشیء یوقدر که محافظه اولنوب خلقدن دریغ اولنه همان وسع مرتبه‌سنی کرم واحسان ایتملیدر زیرا انجامی مزبله یه رسیده اولور دیدی * والمهلب اوهن شوکة الازارقة بجدك * ومهلب ازارقه دیمك ایله معروف اولان خوارجك شوکت وعظمتنه سنك سعی واهتمامکله ضعف وفتور ویردی مومی الیه مهلب بن ابی صفره درکه اسمی ظالم بن سراقه بن صبح الازدی العتکی البصری درکه امرانك بزرك وشجیع وسخی وجواد مشهوری اولوب دولت آل ابو سفیانده نشو ونما بولوب عبدالله بن زبیر خلافتنده مصعب بن زبیر بصره والیسی اولوب مهلبی طرفندن توکیل وبصره یی ضبط ایدوب بعده عبدالله بن زبیر مهلبی خراسانه والی نصب وتعیین ایدوب خراسانده والی ایکن خوارج ایله محاربه ومقاتله وحجاج زماننده وفات ایدنجه خوارج ایله مقاتله‌سی مستمر ومتمادی اولمشدر وعتك عربدن برحیك اسمی اولوب نسبت اولدقده عتکی دیرلر وازد بوندن مقدم بیان اولنمشدی ومهلب سمرقندده اثنای مقاتله‌ده مجروح العین اولوب یکچشم ایدی ومهلب زماننه کلنجه رکاب خشبدن پرداخته اولنوب مهلب آهندن اختراع وایجاد ایلدی ومعلوم اوله که احنفك سیادت وشرف تحصیلی ومراتب علیایه وصولی حلم ایله ومالك بن مسمعك عشیرتنه محبت ایله وقتیبه‌نك ذکا ودها ایله اولوب مهلب شجاعت وسخاوت ودها وعشیرتنه محبت ایله تحصیل سیادت ایلمشدر وازارقه دیمکله معروف اولان قوم ضلالت پیشه خوارجدن سالك مذاهب باطله اولان نافع بن عبدالله

مثل

ابن

ابن الازرق الخارجی علیه ما یستحق مزبور نافع ایله بصره واهوزا وسائر بلدان فارسدن ظهور وخروج وروز بروز عظمت وقوت وجمعیتلری مزداد ومدن وامصاره تغلب وضبط وتملك ایدوب ظلم وتعدیلری اول حوالیده شایع ومنتشر اولوب مزبور نافعك مذاهب باطله واعتقادات قبیحه‌سی کندویه تابع اولان قوم بدسرشت وبداعتقاد هر وجهله مزبوره اتباع ایلمشلردی ازجمله حاشا ثم حاشا علی کرم الله وجهه حضرتلرینی تحکیم مشهور سببیله اکفار ایدوب (ومن الناس من یعجبك قوله فی الحیوة الدنیا ویشهد الله علی مافی قلبه وهو الد الخصام) آیهٔ کریمه‌سی علی کرم الله وجهه حقنده نازل اولدی اعتقاد ایدرلردی معنای نظم کریم یا محمد ناسدن بعضدر که امور دنیاده واسباب معاشده وسکا محبت ادعاسنده واظهار ایمانده قولیسنی اعجاب ایدر وقلبنده اولان قوانه موافق ومطابقدر دیو یمین ایدوب باری تعالی یی اشهاد ایدر حال بو که اول کیمسه مسلمینه شدید العداوتدر وآیهٔ مذکوره بر روایتده اخنس بن سریق ثقفی حقنده نازل اولمشدر که مزبور اخنس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مجالس شریفلرینه ملازم ومدعیٔ اسلام اولوب حسن المنظر وحلو المنطق برمنافق ایدی روایت اخراده جمیع منافقین حقنده نازل اولمشدر ومذکور خوارج (ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاة الله والله رؤف بالعباد) آیهٔ کریمه‌سی علی کرم الله وجهه حضرتلرینك قتلنه تجاسر ایدن عبدالرحمن بن ملجم تجینك حقنده نازل اولدی اعتقاد ایدرلردی معنای نظم کریم ناسدن بعضدر که جهادده نفسنی بذل ایدر یاخود امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایتمه‌ده نفسنی فدا ایدوب قتل اولنور وآیهٔ مذکوره صهیب بن سنان رومی حقنده نازل اولمشدر که مومی الیه صهیب بن سنانی مشرکون اخذ ومرتد اولمسیچون تعذیب ایلدکلرنده صهیب رضی الله عنه بن شیخ کبیر اولوب سزکله معا اولسهم سزه نفع وفائده‌م اولمادیغی کبی علیهکزده اولدیغمده دخی ضررم یوقدر ایمدی سبیلمی تخلیه وجمیع مالمی اخذ

ایدك دیوب مشركون مالنی اخذ وكندوبی ازاد ایلد كلرنده مدینهٔ
منوره یه كلدی وباری تعالی قوللرینه رأفت ایدیجیدر كه بومقوله شرایه
ارشاد ایدر وجهاد تكلیف وثواب غزاة وشهدایی تعریض واحسان
ایدر (ونجیبی حمیردن برقبیله اولوب مراد قبیله سنه حلفادر وابن ملجم
قبیلهٔ نجوبندندر ونجیب كنده دن بربطندر كه تجیب بن كندة بن ثوردر
وبوتقدیراوزره ابن ملجم نجربی اقتضا ایدر وفردوسی * هرانكس كه
درد لش عیبست * ازودر جهان زارترازار كیست * نباشد جزاز بی
بی پدر دشمنش * كه یزدان بسوز دباتش تنش * قطعه سنی مزبور ابن
ملجم حقنده انشاد ایلمشدر وبی پدر امثالدن اولوب بركیمسه
حقنده ولد الزنا دردیو قیل وقال اولسه * فلان كس بی پدرست *
دیرلر وبوطائفهٔ خباثت شعاره هركیم مذاهب باطله لرنده اتباع ایتمیه
اكفار ودمنی استحلال ایدرلردی وكندیلرله معا مسلمانانی قتل ایتمكه
اعانت وامداد ایتمیانلری دخی اكفار ایدوب بزدن دكلدر دیرلر وهركیمسه
كه مرتكب كبیره اوله كافر اولوب سائر كفره ایله مخلد فی النار اولور دیو
حكم وكفر ابلیس ایله استدلال ایدرلردی كه ابلیس وحدانیت باری یه
مقر وسائر اعتقاداتی معترف ایكن فقط حضرت آدمه سجده ایله امر
اولندقده عدم امتثالی كبیره اولمغله مخلد فی النار اولمسنه باعث اولدی
دیوب بونك امثالی نیجه مذاهب سیئه وباطله یه ذاهب اولمشلردر
خالد بن خداشدن مرویدر كه یوما فیوما خوارج متزاید ومیانلرنده
مذاهب باطله متكثره اولمغله اختلافات كثیره ظهور ایدوب رئیس
ازارقه اولان نافع بن ازرق اهوازده مجمع ناس اولان چارسوده كندی
مذهب باطلنی خلقه عرض ودعوت وكندی مذهبنده منشكك
اولدیغنی محرملرینه اظهار ایدوب بركون زوجهٔ ملعونه سی
تشككندن اگاه اولوب یا نافع اگر ایمانی تارك اولدكسه بومذهبدن
رجوع وخلقی دعوتدن فراغت ایله واگر كافر ایكن بومذهبه ذاهب
اولمغله ایمانه كلدكسه سكا اتباع ایتمیوب اسلام دعواسنده اولان كافرلری
زنان وكودكانه وارنجه قتل عام ایله كه مذاهب باطله یی قبول ایده لر

ومصر

ومصر اولانلردن روی زمینی خالی ایله كه نوح علیه السلام (رب لاتذر
علی الارض من الكافرین دیارا) بیوردی دیوشوهرینك خبث وملعنتنی
تأیید وتأكید ایلدكده نافع توابعیله سل سیف ایدوب قتال مسلمانانه
مبادرت ورجال ونسوان وصبیاندن مذهبنی منكر واسلامده ثابت قدم
اولنلری قتله مشغول وهر بر بلده یه كه واصل اوله اهالیسی انكار ایدرلرسه
قتل واتباع ایدرلرسه اوزرلرینه جبایت وخراج وضع ایدوب قوت
ومكنتی وجور وظلم وملعنتی روز بروز مترقی اولوب طرفندن بلدانه
ضابط وعامللر تعیین وارسال ایلیوب بصره یه توجه وقریب اولدقده
اهالیٔ بصره خوفناك ودفعنه چاره جو واحنف بن قیس مجلسنده مجتمع
وپریشانی احوالدن تشكی وخوارجك توجهی بصره یه اولوب برایكی
مرحله نزدیك اولدقلرین اعلام واندفاعلرینه رأی وتدبیر استعلام
ایلدكلرنده احنف نادره دان صاحب اذعان بوكونه جواب داده
اولدی كه ای قوم طائفهٔ خوارج اكرم سزك بلده كزه توجه وهجوم
سزدخی غیرت اسلامیه یه مراعی اولمیوب سرفرو ایدرسه كز بوندن
اقدم داخل اولدیغی بلدانده نه رتبه اجرای ملعنت وجور ایلدی
ایسه بصره ده دخی مقتضای خبث طبعنی اجرا ایده جكی امر
مقرردر ایمدی لایق ناموس اسلام بودر كه اتفاق واتحاد وتجمع ایدوب
ریاسته اهل بركیمسه یی رئیس اتخاذ وخوارج بصره یه كلمزدن مقدم
سرراهن آلوب مقاتله ودین ومال وعیالكزی دست تطاول دشمندن
محافظه یه سعی وكوشش ایده سز دیدكده احنفك پندی ناسه تأثیر
وبونك اوزرینه فاتحه خوان اون بیك مسلم مسلح تجمع وشجعان
عربدن مسلم بن عنبس امیر وسرعسكر نصب اولنوب بصره دن
بیرون وسمت دشمنه توجه وذولات دیمكله معروف موضعه وصوللرنده
نافع بن ازرق التیوز خارجی ایله رونمون وعسكر بصره یه هجوم
ومقاتلهٔ شدیده اولنوب اثنای معركه ده سپهسالار بصره اولان
مسلم بن عنبس ایله رئیس خوارج اولان نافع قتل اولنوب ایكی طرفك
رئیسلری معركهٔ واحده ده قتل اولنمسنه خلق تعجب ایلدی بعده

اهالیٔ بصره ربیع بن عمرو واز ارقه یه عبدالله بن الماخور امیر
وسر عسکر اولوب ربیع دخی قتل اولندقده حجاج بن رباب اولدخی قتل
اولنوب حارثه بن بدر امیر اولدقده میان عسکرده ندا ایله ای قوم ثابت
قدم اولوب دشمنله مقاتله یه اقدام ایدیك اکر باری تعالینك عونیله
نصر تقرین اولورسق مال غنائمدن عرب اولانلره ایکی حصه ومعتق
اولانلره بر حصه زیاده تقسیم ایده رم دیو محاربه یه حث وترغیب
عسکر دخی صرف مقدور ایله حرب وقتاله اقدام ایدوب ایکی طرفدن
شول رتبه عسکر قتل اولندی که سوار اولدقلری اسبلر لاشه لر اوزرنده
مشی وحرکت ایدرلردی وازارقه یه کمال مرتبه ضعف طریان
وانهزاملری بدید ونمایان اولوب فراره متوجهلر ایکن جانب یمامه دن
عسکر فراوان کلوب ازارقه یه امداد واعانت ایدوب اهالیٔ بصره دخی
بی تاب وتوان اولملریله طاقت کتوره میوب انهزام رونما اولدقده امیرلری
اولان حارثه فرار وقومنه بو بیتی انشاد ایلدی * کرنبوا ودولبوا * وحیث
شئتم فاذهبوا * یعنی جنکدن تجنب ایدوب دونك ونه طرفه استرسکز
ذاهب وراهی اولك دیمك اولمغله عسکر بصره منهزم وخوارج درقفا
ورسیده اولدقلرینی قتل ایدەرك اهالیٔ بصره نك سر راهلری بر نهر
انجامیده اولدقده خواه ونخواه کندیلرینی نهره القا واکثری غرق وهلاك
اولوب اهالیٔ بصره دن اول نهرده هلاك اولنلرك اکثری قبیلهٔ ازددن
اولمغله ازارقه دن بر ملعون بو بیتی انشاد ایلدی * یری من جاء ینظر
فی دجیل * شیوخ الازد طافیة لحاها * یعنی کلوب نظر ایدن
ازد قبیله سی پیرلرینك ریشلرینی یوزر مشاهده ایدر وبو هزیمتدن
اهالیٔ بصره مضطرب وپریشان حال وخوارجدن درونلرنده خوف
ورعب جایکیر اولوب متحیر وناچار ایکن عبدالله بن زبیر طرفندن مهلب
خراسانی ضبطه محمل بند ومطیه سوار اولوب بصره معبری اولمغله
برکون کلوب بصره یه نازل اولدقده احنف اعیان اهل بصره یه مژده کنان
والله مقتضای باوریٔ بختندر که بو اضطراب وعجز اثناسنده مهلب
کبی بر شجیع ومدبر امیر کله که سزلر ایچون ازارقه دن اخذ انتقام ممکن

اولمز الا مهلب اعانتیله اولور همان مهلبدن استمداد واستعانت
ایدککه بو مصیبت اوزریکزدن مندفع اوله دیو پنددا اهالیٔ بصره
دخی مهلبدن استمداد ایلدکلرنده مهلب ای قوم امیر المؤمنین عبدالله بن
زبیر طرفندن ضبط خراسانه مأمور وتأخیر ایلدیکم حالده امیر المؤمنینك
امرینه مخالفت ایتمش اولورم دیو مرامرینه مساعده ایلمدکده
اهالیٔ بصره احنف تدبیری ایله عبدالله بن زبیر حضرتلری طرفندن
اولمق اوزره یا مهلب بوندن اقدم حسن بن عبدالله ازارقه نك طغیان
وخروجلرین وجیوش مسلمانانی پریشان وقتالی اکثار ایله اسایش
وراحتلرین ازاله ایلدکلرین خصوصا اهالیٔ بصره بی کمال مرتبه
تعجیز وتکدیر ایلدکلرین طرفه اعلام ایلمشدی ایمدی مکتوبم وصولنده
خراسانی ضبطدن بو اشرار ی مسلمانان اوزرندن رفع وازاله احق
واصوب اولمغله خراسانه ذهابی تأخیر واول ملاعیندن انتقام
ومسلمانانی خلاص وشرارهٔ شرلرین اهل اسلام اوزرندن دفع واطفا
بعده مأمور اولدیغك جانبه عطف عنان ایلیه سك مضموننده بر مکتوب
ساخته وپرداخته ایدوب مهلبه ایصال مهلب دخی مفهوم مکتوبه
مطلع اولوب ای قوم کرچه خلیفه دن مقاتله وازارقه یه مأذون اولدم
لکن ازارقه دن اخذ ایلدیکم غنایم بنم اولوب زاد وذخیره می بیت المالدن
ویروب سزلرك فرسان وپیاده کانکزدن مراد ایلدیکم عسکری
انتخاب وبنمله معا محاربه یه راهی اولمق شرطیله مقاتلهٔ ازارقه یه
شروع ایدرم دیدکده اهالیٔ بصره رضاداده وطلب ایلدیکی ذخایری
بیت المالدن تعیین ایلدیلر لکن اهالی مزبوره دن بنو اسعدن بر طائفه
رضا ویرمیوب مهلب اول طائفه یه بغض وعداوت ایدوب خوارج
طرفنه راهی ومقاتله یه اغاز وشول رتبه اقدام ومقاتله ایلدیکه خوارج
کندولره مقاومت ایدر آدم اولدیغنه هنوز مطلع اولدیلر اهالیٔ
بصره نك ساخته مکتوبی قصه سی عبدالله بن زبیره واصل اولوب
فی الحقیقه بر صنعت مستحسنه اولمغله مساعده ومسامحه ایلدی بعده
مهلب مقاتلهٔ خوارجده حزم واحتیاط ایله عمل ورأی وتدبیر ومطاوله

ایله ترك مسامحه و كسل ایلیوب عیون وجاهلری ضبط ومحافظه ایچون
حارس وحافظلر تعیین دائما لشکری صف کشیدهٔ قتال وکرد عملره مجتمع وبی
خواب وراحت عازم استیصال اولملریله هرچند که ازارقه مهلب اوزرینه
هجوم قصد ایدهلر لشکر مهلبی آکاه ومحاربه یه اماده بولوب
حصن حصین کبی هر طرفنی متین ومستحکم مشاهده ایدوب ظفردن
مأیوس اولورلردی و برکون مهلب دشمنه عرض کالا واظهار قوت
وشوکت قصدیله کندی وعسکری ثیاب فاخر لابس وکحیل اسبلری تزیین
وآلات حرب واسلحهٔ نفیسه یه مستغرق اولوب صف صف آلای
کوستردکده خوارج دخی احسن البسه رخت وسلاح ایله کندیلری
تزیین وممتاز اسبلره سوار اولوب آلای کوستردیلر وحشمت وزینتلری
مهلبه غالب ایدی زیرا خوارج کرمان ایله اهواز میاننده اولان قرا
وبلدانی نهب وغارت ایدوب اموال کثیره یه ظفریاب ومالك
اولمشلردی اول کون صباحدن اخشام اولنجه مقاتلهٔ شدید
ازارقهٔ ضلالت پیشه اقدام وجان وباشلرین فدا قصدیله هجوم وجنك
مشتد ومتمادی وآخر کارزار لشکر مهلبه ادبار وانهزام رونموده
اولدقده مهلب رخشنه مهماز وشتابان عسکر پریشانی سبق وتجاوز
وبرپشته یه صعود وصوت اعلا ایله ای قوم نره یه فرار ایدرسز اولدیغم
محله کلوك دیو ندا ودعوت ایلدکده عسکر جسته جسته مهلبك
اولدیغی پشته یه تجمع واوچ بیك مقداری عسکر مجتمع ومهلب
ومقداره راضی وسپاس وحمد باری ایدوب ای قوم لشکر بسیار
اکثرتلرینه مغرور اولمغله باری تعالی انلرك درونلرینه جبن وخوف
القا ایدوب منهزم وپریشان اولورلر وعسکر اندك شمار باری تعالی یه
تضرع ونیاز ایله انلره نصرت احسان ایدوب دشمنه غالب وظفریاب
اولورلر ایمدی باری تعالینك بقاسنه اقرارم حقیچون سزك فیهٔ
قلیله وشرذمهٔ یسیره اولدیغکزدن ممنون اولدم سزلر فرسان مصر
واهل نصر سز وبو منهزم اولان قومدن سزدن ماعداسی لازم
دکلدر کلمسونلر زیرا کلورلرسه سودمند اولمیوب بلکه بزه اختلاطلرندن

متضرر اولورز دیوب هر برینه نوازش بعده ای قوم هر بریکز اوزرسنك
آلوب عسکر دشمن اقامت ایلدیکی محله واروب اوزرلرینه علی الغفله
هجوم وسنك انداز اولوب مقاتله یه اغاز ایدهلم که الان دشمنك
برمقدار اسب سواری عسکر پریشان قفاسنده وبقیهسی غلبه ایلدك
دیو اسایش وخوف دشمندن امین وغافلدر بعون الله تعالی نصرت
قرین اولورز دیوب سوی ازارقه یه راهی واوچ بیك فدایی مرد یکسر
هجوم وازارقه نك چهرلرینه سنك انداز وزخمدار بعده نیامدن تیغ
جانکداز کشیده وهر برینی قتل ودونیمه ایدوب ازارقه نیه دوش
اولدقلرین بیلیوب زمان یسیرده امیر ازارقه اولان ابن الماخوری
قتل واشکرین پراکنده وپریشان ایلیوب اموال وبساط واسلحه سنی
نهب وغارت ایدوب ازارقه دن خلاص اولانلر کرمان واصفهانه
فرار ایلدیلر بعده ولایت عراق مصعب بن زبیره توجیه اولنوب مهلب
مصعب طرفنه راهی ومختار بن ابو عبیده ایله مقاتله وقتل ایلیوب
مصعبی عراقده ترك ومحاربهٔ ازارقه یه عودت وهر بار غلبه ایله مقاتله
ایدرکن ینه احتیاط وشرلرندن احتراز اوزره اولوب مدهٔ
مدیده حرب وقتاللری متمادی اولمش ایدی وامیر عراق مصعب قتل
اولنوب عبدالملك بن مروان مملکته استیلا وضبط ایدوب بو وقعهدن
مهلب واتباعی بی خبر ایکن خوارج خبردار ولشکر مهلبه ای قوم
مصعب بن زبیر حقنده نه دیرسز دیو ندا مهلب طرفندن دخی امام
هدادر ودنیا وآخرتده دلیل ورهنمامز در دیو جواب داده اولدقلرنده
یاقوم عبدالملك حقنده نه دیرسز دیو سؤال ومهلب طرفندن عبدالملك
ابن لعیندر دینجه ازارقه اویله ایسه سزلر عبدالملکدن دنیا وآخرتده
بری سز دیوب قوم مهلب بلی بری یوز وعبدالملکه عداوتمز سزه اولان
عداوتمز کبیدر دیدکلرنده ای قوم آکاه اولك که امامکز مصعبی
عبدالملك بن مروان قتل ایلدی وسزلر بو کون عبدالملکدن تبریهٔ
ذمت وبدرینه لعنت ایلدیکز یارین عبدالملکی امام اتخاذ وبیعت
ایدرسز دیوب مهلب طرفندن ازارقه یه ای باری تعالینك دشمنلری

کذب ود روغ ایدر سز دیوب صباح اولدقـده فی الحقیقه مصعب
قتل وعبدالملك عراقی ضبط ایلدیکی شایع ومهلبیلرك معلومی اولدقده
مهلب خلقی عبد المـلکدن بیعته دعوت وناس انقیاد و قبول ایلیوب
ازارقه زبان طعنی دراز ایدوب مهلب طرفنه ای طائفه دونکی کون
عبدالملکدن تبری ودشنام ایدر دیکز بو کون بیعت وخـلافتنی قبول
ایلدیکز حال بو که عبدالملك امامکز اولان مصعبی قتل ایلدی بونلرك
قنغیسی مهدی و قنغیسی ضـالدر دیو هزل آمیز ندا ایلدیلر مهلب
طرفندن دخی مصعبدن راضی وشاکر ایدك عبد الملکدن دخی راضی
وشـاکر اولورز زیرا ایکیسی دخی امور مسلمینده اهتمام و تقید ایدرلر
دیو جواب داده اولدقلرنده ازارقهٔ والله اویله دکلدر لکن سزلر دنیایه
طـالب وراغب بر جـاعت سز دیو ملعنت جبلیه لرین اظهـار
واجرا ایلدیلر بعـده عبد الملك حجـاجی والیٔ عراق نصب وتعیین
ومهلبه امـداد واعانته امر حجاج دخی تشمیر ساق اهتمـام و مهلبه
پی در پی اعانت ایله کمال مرتبه معین اولمغله مهلب ممنون وحجاجی
مدح وثنا ایلیوب حقا که عراقه مرد کامل والی اولدی دیدی مهلبك
ازارقه ایله محاربه‌سی متمادی اولمغله حجاج مهلبه مکتوب تحریر وازارقه
ایله مدت مدیده محاربه‌یی بسـط واطاله ایلدك مجرد تکاسل وتسامح
یاخود عجز وعدم قدرتکدن ناشی در دیو مؤاخـذه ایلدکده مهلب
حجـاجك رسولنی برقاچ کون یانده مکث واقامت ایتدیروب ازارقه نك
قوت ومکنت ومحـاربه ده ثباتلرینی وکندینك سعی واهتمام واقدامنی
ارائت بعده حجـاجه جواب مکتوبی بو کونه تحریر ایلدیکه بر خصوصه
شـاهد ومباشر اولانك معاینه ایدوب مطلع اولدیغنه غایب مطـلع
وواقف اولمق نیجه ممکندر که (شنیدن کی بود مانند دیدن) واکرسن بنی
بو طـائفهٔ کراهی کندی رأی وتدبیرم ایله قتـل وفسادلرینی روی
زمیندن رفع وازاله یه تعیین ایلدکسـه فرصتلرینه دیده دوز وقتنده
قتاللرینه مباشرت واستیصال ایله مضمحل وپریشان ایتمکه کوشش ایدرم
واکرچه بن حاضر وسن غائب سك لکن بنم رأی وتدبیرم ایله عمـل

وحرکت

وحرکت ایله دیو امر ایدرسك رأیك صواب اولوب ظفریاب اولور ایسه‌م
سن نیك نام ومشکور اولوب العیاذ بالله امر بر عکس ولشکر مسلمانان دست
خوارجده هلاك ومغلوب اولورسه بن بدنام ومذموم اولورم ایمدی هر کیمی
مراد ایدرسك مکانمه نصب وارسال و بنی عزل ایله والسلام دیو
ختم کلام وحجاجك آدمی ایله ارسال ایلدی چونکه مهلب ایله ازارقه
میانده محاربه متمادی اولدی وازارقه نك اتفاق واتحادلرین وقتاله اقدام
وثباتلرینی مهلب مشاهده ایلدی بو قوم خباثت شعارك حرب وقتال
ایله شر وفسادلرندن روی زمینی تطهیر ممکن اولمیوب ظفریاب اولمغه
راه مکر وخدعه یه راهی اولمقدن غیری چاره‌مز یوقدر اتفاق واتحادلرینی
اخـتلاف و تفرقه یه تبدیل ایچون بر حیله ملاحظـه ایلیوب میان
ازارقه دن ابزان نامنده بر آهنکر اولوب ازارقه یه مسموم پیکانلر پرداخته
ایدوب عسـکر مهلبه رمی ایدرلر دی آبزنه خطـابا بر مکتوب تحریر
واتباعندن برینه بیك درهم ایله مکتوبی ارسال وتسلیم ولشکر ازارقه
میاننه صرهٔ درهم ایله مکتوبی القـا وکندیکی شرلرندن حفظ ایدوب
سر رشته ویرمه‌دن عودت ایله دیو توصیه اول شخص مأمور اولدیغی
وجـه اوزره ادای خدمت ورجعت ایدوب ازارقه دن بری مکتوب
وصره‌یی بولوب امیرلری اولان قطری یه ایصال ایلدی اولدخی
مکتوبه نظر ایلدی که مفهومی بودر بعـد السلام یا ابزن ارسـال
ایلدیکك پیکانلر طرفمه واصل اولوب ینه بر مقدار پیکان ارسالیچون
سکا بیـك درهم ارسـال ایلدم بر کون مقدم پیکانلری طرفمه ایصال
ایده سن غایت محظوظ اولورم والسلام چونکه قطری احواله واقف
اولدی اهنکری احضار ومکتوب وصره‌یی ارائت اهنکر دخی بو قضیه
دن خبردار دکلم دیو انکار ایلدکده قطری غضب ایدوب اهنکری قتـل
ایلدی وکبار ازارقه دن عبد ربه نامنده بر ملعون قطری یه کلوب اهنکرك
خیانت وصداقتی متبین اولمزدن مقدم قتلنه مبادرت بیجا معامله در دیو
مؤاخذه قطری دخی دراهم ومکتوب ماده نك وقوعنه دلالت ایدر
دیدکده عبد ربه نه کونه دلالت ایدر جائز دکلمیدر که مکر دشمن اوله دیو

جوابدا ده و قطری مصلحت عامه ایچون برآدمی قتل ایتمده بأس
اولمدیغندن ماعدا امام برا مرده ناسه نفع ملاحظه ایدوب رأییله
عمل ایلسه جائز اولوب رعیه ایچون امامی مؤاخذه یوقدر دیوب رد
جواب ایلدکده عبد ربه بنی رعایادن عد ایلدی حال بوکه بن حشمت
ومکنت رؤسای قومدن برآدمم دیو برطرفه راهی اولدقده عبد
ربه یه ازارقه‌دن لشکر فراوان تبعیت ومعا مطیه سوار اولدقلرندن
مهلب آگاه ومسرور و بردسیسه دخی تفکر ایدوب برنصرانی یه امیر
ازارقه اولان قطری یه واروب سجده ایله اکرسنی نهی ومنع ایدرسه
بن سکا سجده ایلدم دیو افاده ایله دیو تنبیه نصرانی دخی قطری یه
سجده وقطری سجده انجق باری تعالی یه اولور دیو نهی ایدوب
نصرانی بن سکا سجده ایلدم دیدکده خوارجدن بری قطری یه بو
شخص من دون الله سکا سجده ایلدی وکتاب الله ده (انکم وما تعبدون
من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آیهٔ کریمه سی وارد
اولمشدر دیدی معنای نظم کریم ای کفار قریش وغیری تحقیق
سز الله تعالینک غیری اولان اوثان واملسدن عبادت وپرشتش
ایلدیککز حصب جهنمدر یعنی جهنمه رمی والقا اولنوب انکله لهب
وبالکی متزاید اولان شی سکز وسزلر البته جهنمه داخل اولورسز
دیمک اولوب قطری خارجی یه جواب ویرمک زعمیله آیهٔ کریمه ده
مخاطب اولان نصاری درکه عیسی بن مریمه عبادت ایتملریله کفار
معاقب اولدی وعیسی علیه السلامه قطعا ضرر ترتیب ایلمدی دیدکده
اول خارجی سجده ایدن نصرانی یه هجوم وقتل ایلیوب قطری خارجی یه
عتاب ایله بی جرم ذمی قتل ایلدک دیو ترتیب جزا مراد ومیانلرنده
اختلاف متزاید وهر بری برکونه ژاژ خای اولوب مهلب خبردار
واعوانندن برشخصه کید ومکر تعلیم وازارقه یه ارسال او شخص
دخی واروب ای قوم ایکی کیمسه سزک دینکزله متدین اولمق قصدیله
طرفکزه توجه وعزیمت واثنای راهده بری وفات وبری کلوب واصل
اولدقده سز آنامذهبمزی قبول وثابت قدم اولوب ازدل وجان بزه

اتباع ایدرمی دیو تجربه ایچون تکالیف شاقه ایله جور واذی ایدوب
اول کیمسه دخی جفاکرزه تحمل ایلمیوب اتباع عزیمتندن رجوع ایلسه
اول ایکی شخصک ایمان وکفرنده نه درسز دیو سؤال ایلدکده بعض
ازارقه اثنای راهده وفات ایدن اهل جنتدر وحین تجربه ده جفامزه
تحمل ایتمین کافردر مکرینه جفامزه راضی اوله دیو جواب ویروب
بعض آخر ایکیسی دخی کافرلردر مادامکه کلوب محبت وجوده بزه تحمل
ایلمیه لر مسلمان اولمزلر دیو جواب داده اولوب میان ازارقه ده
مخالفت عظیمه ظهور وقطری اتباعیله اصطخر جانبنه راهی مهلب
دخی صالح بن مخراق ایله قطرینک اوزرینه هجوم ومقاتله ایله اکثرینی
قتل و برمقداری منهزم وپریشان اولدقده مهلب برفتح ایام اسایش
وآرام بعده عبد ربه اوزرینه هجوم ونیچه ایام محاربه و وقایع
کثیره دنصکره برمصافده عبد ربه قتل اولنوب لشکر ازارقه پراکنده
وپریشان و هر بری بربلده یه فرار واهل اسلام ظفریاب اولدقجه
بربر اخذ وقتل وافنا ایلیوب روی زمین شر وفسادلرندن تطهیر اولندقده
مهلب حجاجه فتحی ناطق برمکتوب تحریر ایلدیکه بودر * الحمد لله
الکافی بالاسلام فقد ماسواه بان حکم ان لا ینقطع المزید منه حتی
ینقطع الشکر من عباده امابعد فقد کنا نحن وعدونا علی حالین
مختلفین یسرنا منهم اکثر مایسوءنا ویسوءهم منا اکثر مایسرهم علی اشتداد
شوکتهم فقد کان علن امرهم حتی ارتاعت الفتاة وتوهم به الرضیع
فانتهزت منهم الفرصة فی وقت امکانها وادنیت السواد حتی تعارفت
الوجوه فلم یزل کذلک حتی بلغ الکتاب اجله فقطع دابر القوم الذی
ظلموا والحمد لله رب العالمین * علن امرهم امرلری اشکار اولدی
معناسنه وروع خوف وفزع معناسنه اولوب رعت فلانا وروعته
فارتاع دیرلر وفتاة شابه معناسنه در پس ارتاعت الفتاة کنج عورتلر
خوف وفزع ایلدی معناسنه اولور وانتهاز فرصت بولمق معناسنه
اغتنام فرصت کبیدر وادنا یقرسنه یی قریب قلمق معناسنه اولوب
سواد شخص معناسنه در وتعارف وجوه بربرنی مشاهده ایله معارفه

تحصيل ايتمك معناسنه اولوب اجل برنسنه نك مدتى معناسنه وكتاب حكم وقدر معناسنه ودابر بقيهٔ قوم معناسنه در مآل معناى مكتوب حمد وسپاس اول بارى تعالى يه اولسونكه فقدان وزوال كفر وضلالتده اسلامه معين وكافى اولوب قوللرينك شكرى منقطع اولمدقجه مزيد نعمتى منقطع اولمديغى حكمى ظاهر واشكار اولدى بعد ازين دشمنمز ايله بزلر ايكى حال مختلف اوزره اولوب دشمندن بزى مسرور ايدن محزون ايدندن كثير وبزدن دشمنى محزون ايدن مسرور ايدندن اكثر وازيد ايدى حال بوكه كثرت وشوكت وتمكن واقداملرينك اشتدادى بر مرتبه رسيده واشكار اولمشدى كه شابهٔ ونورسيده اولان زنانمز خوفناك وهراسان وشيرخواره اطفال وكوزكانمز وهمناك ولرزان اولوب دائما مقاتله لرينه اقدام وفرصته ديده دوز ونكران وامكانى وقتنده دشمنلرمزدن فرصتياب اولوب بر بريمزى مشاهده و مقاتله ايده رك حتى انعدام واضمحلاللرى زمانى كلوب حمد اولسون الله تعالى يه كه اول قوم ظالم وغدارك بقيه سى دخى قتل اولنوب مجموعى طعمهٔ شمشير اولدى ديمك اولوب حجاج مكتوبى قرأت وجوابنده مهلبه صد تحسين وآفرين وهر بر بلا و مشقته تحمل ايلديكنى مشتمل بر مكتوب تحرير ودرونده فرزندلرندن برينى استخلاف وكندى حجاج طرفنه كلمسنى امر امهلب دخى امتثال وعراقه كلوب حجاج استقبال وكندى سريرينك برطرفنه اجلاس واكرام واعزاز وبى نهايه تحف كرانبها اهدا واحسان ايلدكدنصكره يا اهل عراق والله سز مهلبك عبدى سزديدى ومهلبه توجه ايدوب مهلب والله سن لقيطك ديديكى كبى سك ديوب بو اياتى انشاد ايلدى * وقلدوا امركم لله دركم * رحب الذراع بامر الحق مطلعا * لايطعم النوم الا ريثما بعثه * هم يكاد حشاه يقصم الضلعا * حتى استمر على شزر مريرته * مستحكم الرأى لافخما ولاضرعا * رحب وسعت معناسنه وذراع وبازو معناسنه اولوب اصل ذراع بسط يد معناسنه اولمغله بونده مراد يد واسع ودراز ديمك اولور ومطلع قوى معناسنه اولوب عرب هو مطلع بهذا الامر ومطلعدر ديرلر وريث مقدار معناسنه و بعث اسيقاظ معناسنه وحشا امعا معناسنه وقصم

برشى بى بلا فصل شكست ايتمك معناسنه وضلع استخوان پهلو معناسنه وشزر غضب ايله نظر معناسنه ومريره عزم معناسنه وشزر مريرته اى استحكم عزمه ديرلر فخم فرموده وقالن معناسنه وضرع ضعيف معناسنه در حاضر بالمجلس اولانلردن برى ايستاده اولوب يا امير بارى تعالى سنى اصلاح ايلسون كان بن استماع ايدردم كه قطرى مهلبه لقيطك انشاد ايلديكنى سويلردى ديوب ابيات مذكوره يى انشاد ايلدكده حجاج مسرور اولوب اول شخصه انعام ايلدى ومرادى مهلبك دشمنى دخى قوت وشجاعت واقدامنى وامارته سزا اولديغنى اعتراف ايدردى ديمك ايدى مرويدركه مهلب ازارقه ايله محاربه ايدركن مشاهده ايلديكى عجايبدن سؤال اولندقده مهلبى اعجاب ايدر ظهورات بسيار ايدى لكن اعجب واغربى هر باركه عسكر اسلام ازارقه دن بر كروهه هجوم وايچلرندن برينى نيزه ايله طعن وضرب ايده ر حالت نزعده ضرب ايدن مسلم اوزرينه قتلنجه يه قدر هجوم (وعجلت اليك رب لترضى) آيهٔ كريمه سنى قرأت ايده رك مرد اولوردى ديو نقل ايلدى ومهلبك ازارقه ايله مقاتله سى اون طقوز سنه متمادى اولوب عاقبت مجموعنى قتل وروى زمينى فتنه وفسادلرندن تطهير ايليوب اول سنه ده وفات ايلدى مهلبك اخبار مستحسنه سى بسيار اولوب ازجمله غزوه اندن برندن منصورا عودت وقرار كاهنه واصل اولدقده برزن فقيره سر راهنده ايستاده اولوب يا مهلب اكر بو غزوه دن سالما ومنصورا عودت ايدرسك بر كون صائم اولوب سندن بر جاريه و بيك درهم طلب ايتمكه نذر ايلمش ايدم لله الحمد منصورا عودت ايلدك ديدكده مهلب خنده كنان بر جاريه و بيك درهم احسان ايدوب اى خاتون نذركه وفا ايلدك لكن بعد اليوم بويله نذر ايلمه كه هركس نذركه وفا ايلمز ديدى وبركون بر كيسه يا مهلب سندن بر كوجك رجام وار درمساعده ايله ديدى مهلب دخى چونكه رجاك كوچك و حقير در بر كوجك و پس پايه كيسه دن طلب ايله زيرا بزم كبى اميركبيردن حاجت عظيمه رجا اولنور ديو جواب داده

اولدی و برکون مهلب بصره ده برطرفه راهی اولورکن برشخص
ناسه خطاب ایدوب ای قوم دناءت دنیابی بوندن فهم ایدك که مهلب کبی
یکچشم حقیر المنظر کیمسه عبد اولسه قیمتی یوز درهمدن زیاده
اولمازدی یاوری بخت ایله بویله عظیم الشان اولدی دیو تحقیر ایلدیکنی
مهلب استماع و اول شخصی احضار و یوز درهم احسان ایدوب
ای کشی اکر بنی یوز درهمدن زیاده ایله تقویم ایتمش اولسك بن دخی سکا
زیاده احسان ایدردم دیو لطف ایله معامله ایلدی مهلبك کرملرندن
ری دخی بودر که وقتا که قطری بی منهزم و پریشان ایلدی برکیمسه بو
بیتلری حضور مهلبده انشاد ایلدی * امسی العباد لعمری لاغیاث لهم *
الا المهلب بعد الله والمطر * هـذا یجود ویحمی عن دیار هـم *
وذا یعیش به الانعام والشجر * مألی بقاء اللهده اقرارم حقیچون عباد الله
معین وظهیر سز اخشامامشدی الا باری تعالیدن ماعدا خلقك معینی
مهلب و باران ایدی که مهلب جود وکرم ودیارلرینی حفظ وحمایه
ایدردی و باران سببیله مواشی چراکاهلرده ودرختان ریان وتازه اولوب
انتعیش و نشو ونما تحصیل ایدرلردی دیمك اولوب مهلبك پسندیده سی
اولمغله یکرمی بیك درهم احسان شعر و بویله کرکدر دیو استحسان ایلدی
و مهلبك پسندیده ٔ ارباب دها و دانش اولان کفتارندندر که تعجب ایدرم
شول کیمسه یه که بندکانی مالی ایله اشترا ایدوب احرارء افضال واحسانیله
حریدار اولمازلردی وفرزندینه پند ایدوب ای پسر برکره
برکیمسه سنك زیارتکه کلوب بعده دعوای حقوق ایله تقاضا ایلسه
دعوا سنده راست کودر و سنك چون اول شخصك خاطرینه مراعات
لازمدر دیردی و برکون مجلس مهلبده ثیابك فاخرور دیسی مذاکره
وهر بری برکونه مدح وذم ایلدکلرنده مهلب یاقوم ثیابك احسن
وفاخری اولدر که برکیمسه غیره احسان واول شخصك اکننده مشاهده
ایلیه دیدی مرویدر که عبد الرحمن بن الاشعث حجاج اوزرینه خروج
وقتالنه مباشرت ایلدکده مهلب خراسانده اولمغله ابن الاشعث
حجاجی خلع وازاله به امداد یچه کلدسن دیو مهلبی دعوت ایلدکده

مهلب یتمش سنه دن صکره غدر وخیانت بنمچون ممکن دکلدر دیوب
اجابت ایلمدی لکن حجاجه برمکتوب ارسال ایلدیکه مألی یا حجاج
اهل عراق ابن اشعث ایله سنك اوزریکه مقاتله قصدیله هجوم ایلدیلر
واهل عراق فرازدن شیبه جریان ایدن سیلاب کبی پیشنه کلن شی حائل
ومانع اوله میوب قرارکاهنه واصل اولنجه جریان ایدر واهل عراق
ابتدا محاربه لرنده شدت وصولت صاحبی اولوب بیم جان اولمیوب
مقاتله لرینه اقدام ایده نی کوه آهنین دخی اولورسه کرد وغبار کبی
هوایه ویردلر زیرا مزبورلرك زنان وپسرانلرینه کمال مرتبه
میل ومحبتلری اولوب قبل الوصول غیرت وحمیتلرندن جان وتن فدا
ایدوب برشی انلری عیاللرینه وصولندن حاجز ومانع اوله مز ایمدی
اول قومه مقابل اولمیوب ره کذارلرندن برطرفه صاویلوب عیاللرینه
عود ووصول وزنانلرینه ملاقی واولادلرینی مشاهده ایدوب دفع
تحسر اولدقده هرکس ابن اشعثی ترك وخانه لرینه متفرق وپریشان
اولدقدنصکره مراد ایلدککیله محاربه ومقاتله ایله که باری تعالی
سکا ظفر ونصرت احسان ایده دیو اتمام ایلیوب حجاج مفهوم مکتوبه
مطلع اولدقده حیف ابن مرویه که مرادینی حمایه اولیوب عم زاده سنی
بنم قهر وغلبه مدن صون وحفظ ایتمکدر دیوب پند مهلبی اصغا ایلمدی
وفی الحقیقه مهلبك مرادی اهالیء عراقی شر حجاجدن محافظه اولوب
بوکونه مکیده ایله حجاجی اغفال ایدی ومهلب شاعر بلیغ اولوب بو قطعه
انکدر * انا اذا انشات قومالنا نعم * قالت لنا انفس ازدیة عودوا
* لایوجد الجود الا عنـد ذی کرم * والمال عند لئام الناس موجود *
متن (وان هرمس اعطی بلینوس ما اخذ منك) وهرمس سندن اخذ وتعلم
ایلدیکی علوم حکمیه یی بلینوسه تعلیم وافاده ایلدی ظن ایلدم مومی
الیه هرمس اکثر صابئة نبی مرسل وادریس علیه السلام اولمق اوزره
زعم ایدوب کواکب سبعهٔ سیاره وبروج اثنی عشره تعظیملری وکواکب
مذکوره و بروجه ذبایح ایله تقرب قصدلری وسائر اعتقادات باطله لری
زعم فاسده لرنده شریعتلریدر مومی الیه هرمسه نسبت وکندولره
پیغمبر اتخاذ ایلمشلردر وصابئه تفسیرنده اما مین ایله امام اعظم

ابو حنیفه میانـنده اختلاف اولوب امامین مذهبنده صابئـه عبدهٔ
اوثان ونجوم اولوب امام اعظم مذهبنده طائفـهٔ مزبوره نك اوثانه
پرستشلری اولمیوب مسلمانانك کعبه یه تعظیملری کبی نجومـه تعظیم
ایدرلر بویله اولدقده کتابی اولمش اولور امامذهب امامینده کتابی
اولمیوب مشرکون دیرلر ابو معشردن مرویدر که افلاك وکواکب
وعناصر وحرکات افلاك ونجومده ابتـدا تکلم ومذکوراته متعلقـه
مباحث ومسائل ذکـر وبیـان ایدن امزبور هرمس اولوب جدی
کیومرث یعنی آدم علیه السلام مزبوره تعلیم ساعات لیل ونهار ایلمشدر
وابتدا هیاکلی یعنی عبادتکاهلری هرمس ایجاد وبنا واول عبادتکاهلرده
باری تعـالی یه تحمید وتهلیل وتمجید ایلمشلردر وعلم طبی هرمس اختراع
ایدوب دقایق وحقایقنـه مطلع اولوب اهل زمانـنه کندی لغتلری
اوزره اشیاء علویه وسفلیه متعلقه کتب موزونه تألیف ایدوب علوم
ولکیه هرمسدن منتشر وشایع اولمشدر وهرمسك مولدنده اختلاف
اولنوب بعضیلر مصرده وبعضیلر منفده تولد ایلدی دیرلر وهرمس
زبان یونانیه ده ارمیس اولوب تعریب اولنمشدر وارمیسك معنـاسی
عطارد دیمکدر وبعض آخر هرمسك اسمی زبان یونانیـده هنوخ
وبعد التعریب اخنوخ اولوب کتاب کریمده باری تعالی ادریس تسمیه
ایلمشدر وهرمس ملعمنك اسمی غوثاذیمون یاخود اغثاذیمون المصریدر
ومذبورکیم اولدیغنی بیـان ایلمامشلردر لکن انبیاء یونانیدن بریدر
دیدیلر ومزبوره لورین ثانی وهرمسه لورین ثالث تسمیـه ایدرلر
وغوثاذیمون جدیله سعید دیمکدر وبعضیلر ادریس بابلده تولد وظهور
ایدوب ابتـدا شیث بن آدم علیهما السلامدن تعـلم ایلدی که شیث
ادریسك جدینـك جدیدر زیرا ادریس بن سارد بن مهلائیل قینان
ابن انوش بن شیث علیـه السلامدر شهرستانی روایتنـده اغثاذیمون
شیث علیـه السلامدر وزمان ادریسده خلق ایتمش ایکی زبان ایله
تکلم ایدوب باری تعـالی ادریسه مجموعنی تعلیم ایلدی وزمان ادریس
علیه السـلامده یوزسکسن سکز بلده بنـا اولنوب اصغری بلـدهٔ

رهـادر وادریس ارضی درت قسمه تقسیم وهر بر قسمنده بر ملك
وضع ونصب ایلدی که خلقی شریعت ادریس ایله متشرع ایدهلر
وخلقی اوج صنف ایلدی که بری کهنـه وبری ملوك وبری رعیهدر
وروی زمینـده مدت اقامتی سکسن ایکی سـنه اولوب خیـاطت
ثیـاب ابتدا ادریس علیه السلامدن صادر اولوب لابس ثیاب اولمشدر
وموهی الیه هرمسه هرمس الهرامسه دیرلرکـه هرمس نامی ایله نام آور
اولان ابتـدا مزبوردر ونوح علیـه السلامك دعاسیله طوفان ظهور
ایده جکنی اخبـار وخلقی تخویف ایلیوب استخراج ایلدی که آبدن
یاخود اتشدن زمینه بر آفت سماویه نازله اوله جقدر بنـاء علیه مقری
اولان مصر قاهره ده اهراملری وترابدن برقاچ مدینهلر بنا ایلدی که
اهراملر آبدن اولان آفت ایچون وترابدن مدینهلر ناردن محـافظه ایچون
اوله وطوفان نوح علیـه السلام ظهورنده علوم وسائر صنایع مندرس
ومضمحل اولمسون ایچون سنکدن ابنیهٔ عظیمه ایجاد ایلدیکـه مداین
برابی دیمکلـه مشهوردر وبرباة اخمیم دیمکله معروف اولان جبلی بنا
واحداث ایدوب مجموع علوم وصنایعـك صورتنی وپیشـه کارلرك
صورتلرینی نقش ورسم وهر عـلم وپیشـه تحصیلی نه وجهـله در
رسم وبیـان ایلدیکه طوفان کتب وکارستـان وارباینی افنا واهلاك
ایلدکده بعد زمان خلـق برابیـده مرسوم ومنقوش اولانلره نظر
واستفـاده ایدوب علوم وصنایع مندرس اولمیـوب باقی اولمق قصد
ایلدی واخمیم سعید وسطنده بر شهر عظیمدر که ذو النون مصری
حضرتلری اول شهرده تولد ایلمشدر وزعم صابئه ده نبوت هرمسدن
صکره بلینوسه انتقـال ایلیوب موهی الیه بلینوس علوم واسراری
هرمسدن اخذ وتعلیم ایلمشدر وعلوم ومعرفتی زیاده اولدیغنه تعظیما
نامی اولان لفظ بلینوسه حرفلر زیاده وضم ایدوب اسقلینوس تسمیـه
ایلدیلر ارسطوطالیس دخی بوقبیلدندر که مقدما نامی ارسطو اولوب
عـلم وکمالی متزاید اولدقجـه حروف ضم اولنغـله ارسطوطالیس
اولمشدر وعـلم ومعرفت زیاده اولدقجـه اصل اسمـه حروف ضم

وزياده ايتمك عادتلری ايدی و بعضيلر مزبور اسقلينوسك استادی
اولان هرمس طوفان نوحدنصكره ظهور ايتمسنه ذاهب اولمشلردر
ومزبور بلينوس هرمسك ارضی جهار قسم وهرقسمنه بر ملك
تعيين ايلديكی ملوكدن بريدر ملوك اربعه نك مجموعی هرمسدن تعليم
ايتمشلردر لكن بلينوس جمله دن زياده تعليم ايدوب اعلملری ايدی
وكتاب مترجمده مزبورك نامی بلينوس وعلمی متزايد اولدقجه اسقلينوس
اولمق اوزره در لكن طبقات حكماده اسقلينوس روايت اخراده
اسقلابيوس و برروايتده اسقلابيادس اولوب توجيه هرمس ايله
ربع ارض معموره يه ملك اولوب بعدالطوفان ربع مزبوره يونانيون
متصرف اولمشلردر وباری تعالی هرمسی ارضدن سمايه رفع ايدوب
بلينوس خبردار ومحزون اولوب بركت هرمسدن روی زمين محروم
اولدی ديو تأسف وهيكل عبادتنده هرمسك صورتی وسمايه رفع
اولنمسی صورتنی تصوير ايدوب هر باركه هيكل مزبوره داخل اوله
صورت هرمسه تعظيم واجلال وحضورنده آداب وخضوع ايله
جالس اولوردی حتی بت پرستلرك پرستشنه بلينوسك بو فعلی باعث
اولمشدر ديو مذكوردر وزهرناك اولان حيواناتی مفصلا مبين وناطق
اولان كتابك مؤلفی يعقوب الكندی دن مرويدركه مومی اليه
هرمس طبيب وفيلسوف وطبايع ادويه يه عالم وصاحب تجربه اولوب
جميع بلاد وامصار وكوه ودشت و بيابانی سياحت ايتمش برمرد كامل
ونصب مداين وطبايعنه واهالسنك طبايعنه و مداوالرينه عالم اولوب
اندلسده موجود اولان طلسمات كه سودانيهٔ نحاس وغيری لرينك
صاحب ومخترعيدر بلينوس هرمسك شاكردی اولوب هرمس ايله معا
سياحت ايدوب اقليم هنددن خروج وفارسه داخل اولدقلرنده
بلينوسی كندی خليفه سی اولمق اوزره شهر بابلده ترك اولدخی اقامت
ومرضايه مداوات وعلوم فلكيه وسائرينی نشره مداومت ايلدی
و بابل عراقدن برموضعك اسمی اولوب سحر وافسون بابله نسبت اولنور
اخفشدن مرويدركه بابل اوج حرفدن زياده دن مركب اولوب

تأنيث وتعريفنده بناء غير منصرفدر واسماء بلدانك مجموعی غير
منصرفدر الامنی وشام وواسط وعراق ودابق وفلج وهجر تذكير
اولنمغله منصرفلردر ودابق قراء حلبدن برقريه نك اسميدر وفلج
بصره يه قريب برموضعك اسميدر وهجر يمنده بر بلده نك اسميدر
مرويدركه چونكه بلينوس هرمسدن جميع علومی تحصيل وتكميل
ايلدی خصوصا علم طبده كامل اولوب تدبير ايلديكی مرضا شفا
ياب اولوردی وسائر علومده دخی بررتبه يه واصل اولديكه خلق
متحير وهر بری برمعنا ويروب بورتبه علم سحر قريب طوق بشردن
خارجدر ايا ملكميدر ديو ملك اولمسنه ذاهب وكيمی بوعلم معجز صادر
اولماز الا انبيدن صادر اولور ديو پيغمبر اولمسنه ذاهب اولدی وبعضيلر
يقينا ملك اولمسنی اعتقاد ايدوب پدر ومادر سز روحانی تولد ايليوب
باری تعالی بلينوسی نوزدن برعمرداوزرينه رفع وانده اظهار ايلدی
ديدی واقليدس مزبور بلينوسه نسبت اولنوب مومی اليه بلينوس
برهيكل رفيع احداث وبنياد وعلم طبی اول هيكله وضع ايتمشدی
حتی جالينوس بروقتده بكا برمرض قتال عارض اولوب هيكل
اسقلينوس تسميه اولنان يته راهی وزيارت ايلدم ديو برتأليفنده
ذكر وبيان ايدر مرويدركه هيكل اسقلينوس مدينهٔ روميه ده اولوب
درونده خواص حركات نجوميه ايله ساخته برصورت موجوده دركه
زيارت ايدن خلقه اسانلريله تكلم ايدردی زيرا بلينوس كواكب سياره دن
بركوكبك روحانيتنی اول صورته تسخير وربط ايلمشدی جالينوسدن
منقولدركه باری تعالی جل شانه اسقلينوسه وحی ايدوب اسقلينوس
بنم سكا انسان تسميه ايلمدن ملك تسميه يلهم اولی واقربدر يعنی
ملكيتك طرفی غالبدر بيوردی بناء عليه اسقلينوس ديان يونانده عظيم
الشان اولوب قلت نزول بارنده ناس قبرينه مجتمع اولوب استسقا ايدرلردی
ودائما كيجه لرده قبرنده كامل هزار قنديل فروزان ايدرلردی
واسقلينوسك كندندنصكره ايكی فرزندی قالمشدیكه انلردخی پدری
كبی علم طبده ماهر وكاملا اولوب پدرلری بلينوس علم طبی اولاد

واقر بالرنده غیریلره تعلیم ایتمه لرینه عهد و وصیت ایلمشدی
که علم طب بر علم شریف اولوب اجانبه وقدر ومرتبه سنی
بلمز نادانه تجاوز ایتمیه واول وقتده علم طبده کتاب تألیف اولنمیوب
صدراعن صدر تعلیم وتعلم اولنوردی ونتیجه زمان بوحال اوزره
اولوب اسقلینوس سلسله سندن اون التنجی بطنده ظهور ایدن
ابقراط قلمه آلوب کتب وتصنیف ایلدی طبقات حکماده ابوقاسم
قرطبی ذکر ایدر که مورخین بقراطی اسقلینوس اولادندن اولمق اوزره
ذکر ایدرلر لکن مرادلری اسقلینوس ثانی ایسه جائزدر واکر
اسقلینوس اول ایسه ممکن دکلدر زیرا جم غفیر اتفاق ایلمشلردر که جمیع
نسللر طوفان ایله منقطع اولوب اولاد نوح علیه السلامك فقط اوچ
اولاد قالمشدر که سام وحام ویافث در اسقلینوس زمانی ایله بقراط
زمانی مابینی برقاچ بیك سنه اولدیغی اکر صحیح ایسه اسقلینوس
زمانی قبل الطوفان اولوب نسلی منقطع اولمش اولور و بر فرد
اسقلینوسه نسبت اولنمق جائز اولماز مکر عموم طوفان انکار اولنه که
بعض طائفه ذاهب اولمشدر روایت اخرده روم وفرسده علم طبی
ابتدا تکلم ایلیان بلینوس اولوب کندی رحلت دار بقا ایلدکده اون
ایکی بیك شاکردی موجود ایدی لکن بو روایت مقدما ذکر اولنان روایته
وطبقات حکماده مذکور اولانه مخالفدر مکر حضرت موسی علیه السلامدن
نصکره ظهور ایدن بلینوس ثانی اوله هیکل اسقلینوسده جمیع صنایعك
صورتلری نقش ورسم اولندیغی کبی اسقلینوسك کندی صورتی نقش
وتصویر اولنوب جالینوس ذکر و بیان ایدر که اول هیکلده اسقلینوسك
صورتی بر مرد ریشدار وایستاده وقائم مجموع ثیابی تشمیر ایدوب
دامندرمیان تصویر ایلمش که اطبا هر وقتده حاضر وآماده ومرضانك
مداواسنه مقدام واسایش وراحتی تارك اولمق لازم اولدیغنه دلالت
ایلیه ودستنده معوجه شعب واشاخلری بسیار بر عصا تصویر ایلمش
علم طب سهولت ایله وزمان قلیلده تحصیل اولنمق ممکن اولمیوب .

مردزکی وعاقل وصاحب فراست پیر اولوب عصایه اتکا ایتمکه محتاج
اوله حق زمانه دکین تعلم وتجربه ایتمه لیدر که طبیب حاذق اولوب
تدبیرنده خطا ایله یوجه مسلمانانك هلاکنه سبب اولمیه مرویدر که
اول عصا خطمیدن اولوب اکه دلالت ایدر که خطمی ایله نیجه امراضی
دفع وازاله ایدردی وشاخلری اصناف طب بسیار اولوب تفنن وتمارستی
فطنت ودهادنصکره مدت مدیده اشتغاله محتاج اولدیغنه دلالت
ایدر واول عصا تنین دیمکله معروف اولان مارك صورتی تصویر
ایلمشدی که مار مذکورده برقج خاصه موجوده در که از جمله حدت
بصری اولوب کثیر السهر اولدیغی کبی اطبا دخی هرشیئه دقت واهتمام
وخواب وراحتی ترك ایتمك لازم اولدیغنه اشارت قصد ایلمش ثانیا مار
مذکور شیخوخه تسمیه اولنان جلدندن چیقوب تبدیل جلد ایلدیکی
کبی طبیب حاذق ایچون مداوات ایله شول رتبه قوت وصحت تحصیل
ایلیه که کویا شیخوختدن کندوینی تجرید ایدوب شاب و برنا کبی اولمق
ممکن اولسنه اشارتدر ثالثا مار مذکور طویل العمر اولوب سنین کثیره
تعیش ایلدیکی کبی طبیب حاذق تدبیر وحفظ صحتله طول ودراز
معمر اولمق ممکن اولدیغنه اشارت ایلمش وموی الیه اسقلینوس طقسان
سنه معمر اولمشدر وتنین بر حیه درکه درخت منتها کبی طویل وعریض
وثخین اولوب ابو مرداس ایله مکنادر قزوینی نقل ایدر که تنینك چشمانی
بزرك ومدور وخونی رنك ودهانی غارمثال وشکمی واسع ونابلری دمردن
نیزه مثال اولوب انسان وسائر حیواناتی اکل و بلع ایتمکله حیوانات بریه
و بحریه اول ماردن هراسان درحتی شر وفسادی روی زمینده زیاده
اولدقده باری تعالی امر ایدوب ورای بحره القا اولنوب انده دخی
فسادندن حیوانات متضجره اولدقده امر باری تعالی ایله بر ملك
یأجوج ومأجوج اولدیغی محله رمی والقا ایدر ومار مزبورك قامتی
شول مرتبه دراز اولور که سرندن بدنه و دنبه برفرسخ مسافه اولور
وماهی مثال پرلری اولوب سری انسان سری کبی وکوشلری مستدیر
و بزرك اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن

روایت اولنورکه برکافر مرداولدقده باری تعالی جل شانه اول کافره
قبرنده طغیان طغوزتنین تسلیط ایدوب روز رستا خیزه دك اول
کافری لسع ایدرلر که اول تنینلردن بری اکر روی زمینه برکره نفخ
ایلسه بردخی نبات وکیاه نابت اولمزدی والحمدلله علی دین الاسلام
ومزبور اسقیلینوس کلامندندرکه الصنیعة عند الکفور اضاعة للنعمة
یعنی علم وصنعتی منکر اولان کیمسه یه تعلیم ایتمك نعمتی اضاعتدر
والمتعبد بغیر معرفة کحمار الطاحون یمشی ولا یبرح ولا یعرف ما هو
فاعل یعنی علم ومعرفتدن بی بهره وجاهل اولوب عبادت ایدن کیمسه
خرآسیاب کبیدرکه دائمامشی ودوری ترك ایتمیوب ینه کندی فعلندن
غافل اولوب نه مقوله فاعلدر بلمز پس کشی کندوبی ورطهٔ جهلندن
تخلیصه سعی ایتمك لازمدر* وافلاطون اورد علی ارسطالیس مانقل
عنك* وافلاطون شاکردی ارسطالیسه سندن اخذونقل اولنان علومی
ایراد ایلدی ظن ایلدم مومی الیه افلاطون بن ارسطس الهی درکه
آخر حکماء متقدمین ووحدانیت باری تعالی یه معترف عابد وریاضتکش
برمرد کامل واردشیر اول زماننده پانهادهٔ سرای وجود اولوب سقراطدن
تلمذه ایدوب سقراط مسموما وفات ایلدکده مقام سقراطده قائم وکرسی سنه
جالس اولدی ومقام تعلیمه جالس اولمازدن مقدم وسقراطدن اخذ علوم
ایلدکدنصکره طیماوس حکیمدن اخذ بعده مصرقاهره یه راهی واصحاب
فیثاغورس وغیریدن تعلم علوم الهیه یه علوم طبیعیه وریاضیه یی
ضم والحاق ایلمشدر وافلاطون مشهور اولان مشائیندن بری اولوب
رأی افلاطون اوزره سعی معتدل وحرکت خفیفه بدنده اولان فضلاتی
تحلیل ایدوب ریاضت تامه تحصیل اولنور لکن طبقات حکماده مذکور
درکه افلاطون سقراط ایله شرکت اوزره فیثاغورسدن علوم حکمیه
اخذ وتعلم ایلیوب علماء یونان میانده اشتهاری وفات سقراطدنصکره
اولمق اوزره در وافلاطون شریف النسب وبیت علمدن اولوب
وفاتی اسکندرك تولدی سنه سیدر وافلاطون صادق القول معناسنه
اولوب غالبا سریانیدر وسقراط مزین الحکمه معناسنه در وافلاطون

متن

کرسئ تدریسه مربع نشین اولدقده قوت ریاضت ایله قلبدن
قلبه افاده واستفاده اولنوب بومجلس مجالس اشراقیاندر کفت وکوصغمز
مضمونیله عمل وکاهی اثنای مشی وحرکتنده طلبه سنه کفت وکوایله
تدریس ایدنلره مشائیون دیرلردی مرویدرکه افلاطون علم حکمت
تعلیم ایدن ابنای ملوك ایچون معلم خانه لر بنیادینه ملوکه امر انلر
دخی مذهب ومزین وانواع صور ایله مصور مکتبلر بنا ایلیوب شول
رتبه مطبوع ومستحسن ایجاد اولندی که طبایع کودکان دکل زهاد
ورع معتاد دخی تماشاسنده فاتح الفاه اولوب بالضروره نفسی میلان
ایدردی بعده افلاطون اول مکتبلرده اطفاله تعلیم علوم ایلیوب
هرچندکه برطفل حکمتی حفظ ویاد داشت ایلیه یوم عیدده ارکان
دولت وعلما وحکما جمع وبرمجلس مهیب وعالی ترتیب اولنوب حافظ
حکمت اولان طفل سرنه تاج وضع والبسهٔ فاخره لابس وبرمحل
رفیعه صعود ویاد داشتی اولان حکمتی ازبر علی رؤس الاشهاد قرأت
ایلیوب افلاطون اول طفله حکیم تسمیه ایدردی وبوکونا حرکت وترتیب
مجرد کودکانی علم وحکمت تعلمنه حث وترغیب واشتغال ایله نفس ناطقه سنی
تکمیل وتشریف قصدیله ایدی وبو اثناده شاکردندن ارسطالیس
تعلم وظهور ایدرکه تفصیلی قریبا ذکر وبیان اولنور وافلاطون ایچون
آرا ومذاهب اولوب ارسطو تعلم واخذ ایلیوب بعضیسنده افلاطونه
اتباع ایلمامشدر ازجمله حدوث عالم مسئله سنده مخالفت ایدوب قدمنه
ذاهب اولمشدر وافلاطونك فراست وحکمتنی تجربه قصدیله انسان
صورتلری تصویر وارائت ایدرلردی وافلاطون هربرینه بوصورتده
اولان انسانك طبع وخلقی شومقوله وذکا وغباوتی وفسق وصلاحی وعلم
وجهلی وافعال واطواری شومقوله اولور دیو خبر ویردی حتی
برکون افلاطونك کندینی تصویر وارائت ایلدکلرنده بوصورت صاحبنك
خلق وسیرتی وعقل وعلمی شویله وبویله در دیو تفصیلدنصکره زنایه
راغب وحریص اولور دیدکده یا افلاطون سنك صورتك در دیدیلر

افلاطون دخی بلی مقتضای طبیعتم بودر لکن نفسمه غالب اولدیغمدن
ضبط ایدرم دیدی و گفتار افلاطوندندر که باری تعالی برقولنه
احسان ایلدیکی علم و حکمت مقداری رزقنی تنقیص ایدر دیوب
سببندن سؤال اولندقده زیرا حکمت غداء نفس ناطقه ومال حظ
نفس شهوانیه اولوب نفس ناطقه حکمت ایله تحصیل کمال
ایلیوب نفس شهوانیه یه غالب اولور ومال ایله حکمت متغایران وضدان
اولمغله الضدان لا یجتمعان قاعده سی جریان ایدر دیو جواب داده
بو دخی کلام افلاطونه حکمت شعارندندر که برکیمسه تعییر وتعییب
اولنه جق فعلی اشلدکدنصکره خلقک تعییب و مذمتنه رنجیده
وغضبناک اولمق لایق دکلدر زیرا اول کیمسه فعل قبیحه مباشرت ایله
کندویه قذف ودشنام ایتمش اولوب خلقک تعییر وتعییبی کسب ایدی
اولمش اولور وعقول ناسک قلملرنده مجتمع اولوب هرکسک رتبهٔ عقل
وانشی تحریر وترقیمندن منفهم اولور دیردی و افلاطوندن انسان
دشمنندن نه کونا اخذ انتقام ایدر دیو سؤال اولندقده تحصیل کمالات
ایله نفس ناطقه سنک شرف ورتبه سنی زیاده ایتمک ایله اخذ ایدر دیو
جواب داده اولدی و کلام حکمت امیزندندر که پادشاه بحر کبی وسائر
ناس انهار کبی اولوب انهارک بحردن استمداد واخذ آب ایلیوب
بحر عذب وشیرین اولورسه انهار دخی شیرین و بحر دخی تلخ ومالح
اولورسه انهار دخی تلخ ومالح اولدیغی کبی پادشاه نه طبیعتده
اولورسه ناس دخی اول طبیعتده و اول پادشاهک خلقیله متخلق
اولور دیردی و برکیمسه که اطفال وکودکان تربیه وتعلیمنه مشغول
اوله افراط ایله تضییق ومؤاخذه ایتیوب اطفال اعتذار ایده جکلری
مرتبه محل ترک ایدوب مساعده ایلیه که کثرت توبیخ وتضییقدن ترک
ادبه مضطر اولمیه لر و بوندن اقبح برشیٔ یوقدر که حفظ صحت بدن
ایچون لذیذ ونفیس طعاملردن حمیه اولنه نفوس ناطقه یی تصفیه ایله فوز
و فلاح تحصیلی ایچون قبایحدن اجتناب و امتناع اولنمیه دیردی
وافلاطونه برکیمسه یی مدح ایتمک زعمیله فلان کیمسه شعری بلز دیدکلرنده

افلاطون اوبله ایسه خیری دخی بلمز دیدی یعنی انسان قتنده امور
متمیزه اولملیدر که اموری تمییز ایلدکدنصکره فعل صوابی اختیار ایده
پس برکیمسه صاحب تمییز اولمیه افعالندن اختیاری باطل اولور
وچون برکیمسه نک اختیاری باطله اوله اول کیمسه نک فعلنده خطا ایدوب
چاه مهلکه یه فتاده اولمسندن خوف اولنور دیدی وموما الیه ارسطو
طالیس بن نیقوماخس که معلم اول دیمکله معروفدر وسبب تسمیه
بودر که نحو وعروض وضع اولندیغی کبی ارسطو تعالیم منطقیه یی
وضع وقوتدن فعله اخراج ایلمشدر وارسطو کامل الفضل معناسنه
اولوب غالباسر یانیدر وافلاطونک ارسطویه میل ومحبت وجمیع علومی
تعلیم وتفهیم ایلمسنه باعث بودر که پدری نیقوماخس ارسطو هنوز
طفل ایکن افلاطونه تربیه وتعلیم علم ایچون تسلیم وزمان یسیر مرورنده
نیقوماخس وفات ایدوب ارسطو خدمت افلاطونده یتیم قالمغله
افلاطون ترحم وتعلیم علومده اهتمام ایلمشدی و اول وقتک ملکی
اولان روقسطالیسک بطقورس نامنده برفرزندینه تعلم علم ایچون
برمکتب بنا و بطاقورسی افلاطونه تسلیم وتعلیم علم ایتمسنه امر
افلاطون دخی تعلیمه مباشرت واهتمام ایلدی لکن بطاقورس
بطیٔ الفهم وغبی اولوب افلاطون ملک زاده بطاقورسه جهد واهتمام
ایله تعلیم ایدرکن ارسطو فطانت وزکا وحذاقت صاحبی برطفل
اولمغله وراء پرده دن استماع واخذ وحفظ ایدوب حکمت وادابده
کمال مرتبه مهارت وممارسه تحصیل ایلیوب روز عیدده معلم
خانه انواع جواهر وزر زیور ایله تزیین وملک زاده بطارقوس البسهٔ
فاخره لابس وسرینه تاج زرین وضع وملک وارکان دولت واهالی
مملکت حاضر اولوب افلاطون ایله ملک زاده مجلس قرأت حکمته
جالس وحضار مجالس قرأت ملک زاده یه چشم وکوش اولدقده ملک
زاده تعلم ایلدیکی حکمتدن برکلمه تکلمه قادر اولمیوب عجز تامی اشکار
اولدقده افلاطون منفعل ومتحیر اولوب اعتذار کنان یاملک تعلیم

وتلقینده قطعا قصورم یوقدر لکن قصور قابل طرفنده‌دردیوب
شاکردانه توجه و یامعشر التلامذه قنقکزدر که ملك زاده یه تعلیم
ایلدیکیم حکمتی وکالة کلوب قرأت ایلیه دیدکده ارسطو تقدم ومجلس
قرأت حکمته جالس وافلاطونك ملك زاده بطافورسه تعلیم ایلدیکی
حکمتی بلا تعلیم تقریر وقرات ایلدکده افلاطون یاملك بو بریتیم
طفلدر که قرأت ایلدیکی حکمت سنك فرزندیکه تعلیم ایلدیکیم
حکمتدر فطنت وجهدیله حفظ وتعلم ایلمش بنم نیل وحرمان حکمتده
قطعا مدخلم یوقدر دیوب ارباب مجلس متفرق ومنصرف اولدیلر
وبوندنصکره افلاطون ارسطونك حدت فهم وزکاسنه غبطه ایدوب
ارسطو ایله افتخار واعتنا ایدوب بوقضیه دنصکره یکرمی سنه‌دن
زیاده خدمت افلاطونده اولوب تعلم علم ایلدی وافلاطون ارسطویه
کمال مرتبه تعظیم وتوقیر ایدردی حتی مجلس افاده‌یه جالس اولوب ارسطو
حاضر اولمازدن مقدم شاکردانی تعلیمه شروع ایتمك مراد ایلسه
افلاطون صبر ایدیکز ناس مجتمع اولسون یاخود عقل حاضر اولسون
دیوب ارسطونك قدوم وحضورنی مرادوکلنجه توقف ایدردی
وارسطو افلاطونك جمیع علومنی اخذ وتعلم ایلیوب برقاچ مسئله‌ده
افلاطونه مخالفت ایدوب حیاتنده بنم افلاطونه محبتم کمال اوزره‌در
لکن حقی دخی سورم دیوب افلاطون وفات ایلدکدنصکره افلاطونه
محبتدن حقه محبت واتباع اولی والیقدر دیردی بعده ارسطو علم منطقی
وضع واصولنی ترتیب ایلیوب چونکه انسانك سائر حیواناتدن امتیاز
وشرفی منطق ایله درهرقنقیسی علم منطقده اکمل وابلغ ایسه
انسانیته احق وکندی نفسنك حقیقت وماهیتنه اوصل واعلمدر
دیردی وارسطونك منطق وسائر علوم حکمت وفلسفه‌ده مصنفات
کثیره‌سی اولوب بین العلما مشهور ومعروفدر وفیلقوس فرزندی
اسکندری تربیه ایچون ارسطویه ویروب علوم حکمیه تعلیم واخلاقنی
تهذیب ایلیوب اسکندر سریرآرای ملك اولدقده جمیع امور مملکتده

اسکندر دنصکره چوق وقت مرور ایتمیوب ارسطو دخی وفات
ایلیوب نحاسدن یاخود خشبدن تابوت کبی برصندوقه وضع وجزیرهٔ
صقلیه‌ده برمحله افرنجته اولنوب اهالئ صقلیه برامر عظیم
مشاوره‌سی ایچون وفنون حکمیه‌یی تعلیم ایچون صندوق معهود
اطرافنه مجتمع اولوب عقللری زکی وفکرلری صحیح ورأیلری سدید
اولوردی وقلت نزول باران وقتنده استسقا ایدوب باران نازل اولوردی
وفات ارسطو بطلمیوس لاغوسك ابتداء ملکنده در وصقلیه بحر
مغرب جزائرندن انهار واشجار وثمار ومزارع وجبالی مشتمل برجزیرهٔ
کبیردر وبروقتده ارسطو اسکندره برنصیحت نامه تحریر وارسال
ایلدی که مآلی بودر ای ملك هفت کشور مکر وخدیعهٔ اهوادن دائما
احتراز اوزره اول یعنی هواکه تابع اولمه اکرچه تبعیت هواده فائده
ملاحظه ایدرسکده زیراکه هیچ انسان امورنده بصیرت اوزره
اولوب اصابت ایلدم ظن ایدر حال بوکه هواسی عقلنه غلبه ایدوب
ورطهٔ عظیمه‌یه وتهلکهٔ کبیره‌یه واقع اولور وسیاستوند بر مملکتده
حدت وشدت وعجله ایتمیوب غفلته باعث بطو وتأنی‌یی ترك ایله که اعتدال
اوزره حرکت ایتمش اوله‌سك وشیء مثلی ایله مزج وخلط ایله یعنی بربینه
طبیعت وخصلتده متخالف اولان اشخاصی برخصوصه مباشر ایلمه
وهرکسی مناسبیله وقدرنی مرتبه‌سی خدمتده استخدام ایلیوب
خدمات شریفه‌یی اسافل وادانی‌یه خدمات وضیعه وخسیسه‌یی
اعالی واشرافه سپارش ایلمه که دولتك منتظم وبردوام اوله وحقه
بنده وقول اول که حقه بنده اولان حردر ودائما قصد وهمتك خلقه
احسان اولسون یعنی کرم ولطفه لایق وسزا اولنلره اکرام ایله توبیخ
وتأدیبه مستحق اولانلره تأدیب ایله که مستحقلره عقوبت احساندر
ونفسکه پندکر وناصح اول که نفسکه سندن اعلم کیمسه یوقدر وبرامرده
متحیر ومضطرب اولورسك سنکا دولت ورفعت احسان ایدن باری
تعالی‌یه تضرع وابتهال ایله که امرکی تسهیل وتیسیر ایدر وهرچند که
برشیئك حصولی فوت اوله متیقظ ومتنبه اول که باری تعالینك

سکا اولان احسان وکرمی مقابله سنده شکر ایتمه ده قصور
وسهو ایلمکدندر وهر جند که برشیئه مباشرتك برامر خطیرده
خطایه واقع اولمه که سبب اوله دنیادن ارتحال مقرر اولدیغنی
تفکر ایله که خطا ایتمکدن سنی حفظ ایدر بودخی کلام ارسطودندر که
هرشیئك صنعتی وار درعقلاك صنعتی نیك وبدی فرق وتمیز در دیدی
وبرکیمسه یی سمین وفربه مشاهده ایدوب ما اشده عنایتك برفع
سورحبسك یعنی نه بك همت وزحمت چکرسن برسورك رفعنه که
سنی حبس ایدر دیدی کان سمن حقه وصوله مانع اولوب پرهیز
وریاضت ایله هزال تحصیل ایتملیدر که تصفیهٔ درون ایلیه دیمك
اولور واکر برکیمسه نك سکا محبت ومودتی اولدیغنی بلمك مراد
ایدرسك قلبکدن سؤال ایله زیرا قلب برشاهد درکه رشوت قبول ایلمز
شاعر دخی بومعنایی بریتده بسلیوب دیمشدر (سلواعن مودات
الرجال قلوبکم * فتلك شهود لم تقبل الرشا) وشول کیمسه نك که وجودنه
فنا وهلاك مستولی وعارض اوله جغی معلومی اوله اول کیمسه یه مصائب
سهل اولوب ابتلادن متکدر اولماز دیردی وارسطونك بو مقوله
نصایح آمیز کلمات وکفتاری سبیار اولوب اکثرنی متنبی اشعارنده
استعمال ایلیوب حاتمی مجموعنی جمع وبر رساله ده سرد ایلمشدر
عبدالله بن طاهر ذکر ایدرکه مأمون خلیفه خوابده برکیمسه یی
مجلس حکمایه جالس مشاهده ونه مقوله شخص اولدیغندن استعلام
اول کیمسه دخی ارسطویم دیو اعلام ایلدکده مأمون ای حکیم
ذوفنون احسن کلام ندر دیو سؤال ارسطو دخی حسن کلام اولدرکه
جمیع اصحاب عقول ورای عندنده پسندیده ومستحسن اوله دیدکده
مأمون بوندنصکره احسنی ندر دیو سؤال ارسطو دخی سامعی استحسان
ایلیه دیدی ینه مأمون بوندنصکره احسنی ندر دیو سؤال ارسطو
دخی متکلم عاقبتندن خشیت ایتمیه دیوب جواب ویروب مأمون
تکرار بوندنصکره ندر دیو سؤال ایلدکده ارسطو بونلردن ماعدا
کلام نهیق حمار ایله یکسان وبرابردر دیو جوابداده اولدی وبورؤیادن

مأمون تعجب ایدوب اکر ارسطو حیاتده اولسه بوندن بر تر جواب
ویرمزدی دیدی مرویدرکه بعد زمان بو اسؤله واجوبه یی کتب
ارسطوده مذکور بولدیلر * وبطلیوس سوی الاصطرلاب بتدبیرك
وصورالکرة علی تقدیرك * وبطلیوس اصطرلابی سنك رأی وتدبیرکله
ایجاد وکره یی تعینکله فرض واختراع ایلدی ظن ایلدم
مومی الیه بطلیوس قلودی دیرکه کتاب مجسطی کبیری تألیف
وجغرافیا واصطرلابی اختراع وسکز لحن ونغمه بیاننده برکتاب
ترتیب ایدوب بونلردن ماعدا نیجه مؤلفاتی اولوب علوم فلکیه ده
اولان اقوال حکمایی شرح وعلم هندسه یی قوتدن فعله اخراج
ایلیوب ظهوری ملك ابرخدن ایکیوز سکسن سنه صکره ملوك
رومدن ملك اندر ماسیوس وملك انطمیوس زماننده در ورواتك
اکثری مومی الیه بطلیوس ملوك یونانك اسکندردنصکره اوچنجیسی
اولمسنه ذاهب اولمشدر وکسری ملوك عجمك لقبی اولدیغی کبی
بطلمیوس ملوك یونانك لقبی اولوب بطالسه اون اوچ نفر ملك
ایدی که وفات اسکندردنصکره یونانه ملك اولمشلردر ومدت ملکلری
ایکیوز یتمش بش سنه اولوب ابتدا بطلمیوس ساسوبن لاغوش سریر
آری ملك اولمشدر ومعنای بطلمیوس اسدالحرب دیمکدر ومز بورك
مدت ملکی یکرمی سنه در بعده فیلوفوس که معناسی محب برادر
دیمکدر مدت ملکی اوتوز سکز سنه اولوب زماننده توراة زبان
عبریدن زبان یونانه ترجمه اولنمشدر بعده اوراحطش ملك اولوب
مدت ملکی یکرمی بش سنه در بعده فیلو بطول اون یدی سنه
ملك اولوب معناسی محب پدر دیمکدر بعده افقفیوس یکرمی دورت
سنه ملك اولمشدر بعده فیلو مطون اوتوز بش سنه ملك اولوب
معناسی محب مادر دیمکدر بعده اوراحیطش ثانی یکرمی طقوز
سنه ملك اولدی بعده شوطیر اوسته اون سنه ملك اولدی بعده
شیدیر نطبس طقوز سنه ملك اولدی بعده اسکندروس اوچ سنه
ملك اولدی بعده فیلودفوش سکز سنه ملك اولدی بعده بطلمیوس

ثانی یکرمی طقوز سنه ملك اولوب ملك یونان مقدما ذکر اولنان
قلاربطره یه انتقال ایلمشدر بطلمیوس حکیم اولوب سبب ملکی
بو درکه وقتا که ملك یونان اولان بطلمیوس ضایع مرد اولدی
اولاد واقرباسندن مملکته صالح ولایق برکیمسه سی قالما مغله
اهالئ یونان صلاح ایله معروف برشخصی ملك ایتمك مراد
ایلدکلرنده مزبور بطلمیوس استحسان ایتمیوب اول شخصی کثیر
الخصومه برآدم اولوب اکرخصومتنده ظالم ایسه ظلم ملوکه مناسب
دکلدر واکرمظلوم ایسه مظلوم اولمقلغی ضعفندن نشأت
ایدر ضعیف آدم ملك اولمق خود بروجهله مناسب دکلدر
دیدکده اهالئ بطلمیوس بوامره سندن احق واولی کیمسه اولمزدیوب
سریر آرای مملکت ایلدیلر لکن محققین مورخین بطلمیوس مزبور
حکمادن اولوب ملك اولمسی خلاف واقع اولمسنه ذاهب اولمشلردر
وانقراض ملوك یونانیاندنصکره ملوك رومدن ارطیوس نامنده برملك
زماننده ظهور وعلوم حکمیه یه اشتغال ایله مشتهر اولوب مملکتنده
علاقه سی یوقدر حتی مزبور بطلمیوس کتاب مجسطیده بخت نصر
تاریخندن سکز یوز سکسن سنه سنده اسکندریه ده شمسی رصد ایلدم
دیودکر ایدرکه بخت نصرزماننده قتل دارایه وارنجه درت یوز یکرمی
طقوزسنه مرور وقتل دارادن ملوك یونانیدندن ملك زائل واوغسطبس
تصرفنه داخل اولنجه ایکیوز سکسن سنه مرور واوغسطبس
غلبه سندن انطبسوسك مملکتی ضبط وتصرفنه کلنجه یوز یتمش سنه
مرور ایدوب مذکور بطلمیوس کتاب مجسطیده ذکر ایلدیکنه موافق
ومطابق اولور دیو ملك اولمامسنی استدلال ایلدیلر و بطلمیوس
اصطرلابی ابتدا هیئت فلك اوزره کری الشکل وضع ایدوب کره
شمعدن اولمغله کفین ایله باصوب بر دائره حاصله اولور وجهه اوزره
پرداخته ایلدی واصطرلاب لغة یونانیه ده میزان الشمس معناسنه
اولوب معرفت مقدار ساعات زمانیه و مستویه ومعرفت اخذ رصد
ومعرفت مطالع کواکب وسائر احکام فلکیه یه اطلاع ایچون وضع

اولنمشدر

اولنمشدر کره دخی بویله در وساعات زمانیه اولدر که عددی دائما
اون ایکی اولوب مقداری مختلف ومتفاوت اولور مثلا اون درجه
واون اوج درجه واون یدی درجه اولوب فصول اربعه ده لیل ونهار
ساعت زمانیه ایله منجملر وارباب علم روحانی استعمال ایدرلر وساعت
مستویه اولدر که عددی مختلف و مقداری غیر مختلف ودائما اون
بش درجه اولوب فصول اربعه ده شب وروزك زیاده ونقصان قبولی
بوساعت اعتباریله اولوب حالا معروف ناس اولان بوساعتدر وزعم
بطلمیوس عدد افلاك طقوز اولوب اول واصغری زمینه قریب اولان
فلك قمردر ایکنجی فلك قمری حاوی ومحیط اولان فلك عطارد وبعده
فلك زهره بعده فلك شمس بعده فلك مریخ بعده فلك مشتری بعده
فلك زحل اولوب سکزنجی فلك ثوابتدر که اهل شرع کرسی تسمیه
ایدرلر وبو سکز فلکی محیط اولان فلکه فلك اعظم وفلك اطلس وفلك
الافلاك دیرلر که اهل شرع عرش تسمیه ایلدکلری در که جمیع
افلاکه حاکم وجمله سندن اعظم وهر برفلکك حرکت طبیعیه سی غربدن
شرقه اولوب فلك اطلس مجموعنی یکرمی درت ساعت مستویه ده
حرکت قسریه ایله شرقدن غربه تحریك واداره ایدر بناء علیه فلك
اطلسه قسری دخی تسمیه ایدرلر وافلاك ثمانیه ده تأثیری اولوب
کندیده افلاکك تأثیری اولمامغله اثیر دخی دیرلر و فلك اطلسك
افلاك ثمانیه یی شرقدن غربه اداره ایدوب افلاك غربدن شرقه
حرکت ودورایلملرینی جریان بحرایله سفینه جاری اولورکن راکب سفینه
اولان شخصك باشدن نحوه مشی وحرکتنه تشبیه ایلدیلر وبروج اثنی
عشرك هیئتی خطوط ایله منقش اولان قارپوز کبی اولوب ایکی
طرفنده مجمع خطوط اولان نقطه لر قطبین اولوب بری قطب
شمالی وبری قطب جنوبی در وخطوطدن هر ایکی خطك میانی
بر برج اولوب هر برج اوتوز درجه یه منقسمدر ابو حیان توحیدی ذکر
ایدرکه ابن بکیر بطلمیوسه مخالفت ایدوب مادون فلك قمر ایکی فلك
دخی اولمسنه ذاهب وجزر ومد بو ایکی فلکك اثریدر و بوفلکلر سریع

الحركه اولوب بر كون بر كيجه ده ايكى كره دور ايدر ديو دعوى ايدر لكن
بو دعواده ابن بكير تفرد ايدوب حكمادن بر فرد مز بوره اتباع ايلمشدر
وعلم هيئتده مذكور اولان افلاك وحركات وقسرى وسائرى براهين
هندسه ايله مثبت ومستدل اولوب ابن بكيرك دعواسنه برهان اولديغى
دخى معلوم دكلدر بطلميوسك كلامندندر كه انسانه احسن اولان
اشتها ايلديكندن كف نفس وصبر ايلمكدر و بوندن اعلا واحسنى
كندويه لازم ومالا بدمنه اولان اشيادن ماعداسنه اشتهادخى ايلميه وعاقله
لايق اولان هر كون مرآتده نظر انداز اولوب اكر كندوبى حسن الوجه
مشاهده ايدرسه افعال قبيحه دن اجتناب ايلسونكه حسن اولانه
قبيح ايله شأن وعيب ويرمك مناسب دكلدر واكر كندوبى قبيح مشاهده
ايدرسه ينه افعال قبيحه ارتكابى مناسب دكلدر كه ايكى قبيح ميانني
جمع ايتمش اولور * ياحسن الوجه توقى الخنا * لاتبدلن الزين بالشين *
وياقبيح الوجه كن محسنا * لاتجمعن بين قبيحين * وبقراط
علم العلل والاعراض بلطف حسك * وبقراط انسانه اصابت ايدن
علتلره سنك حسن وتشخيصنك لطافت ودقتيله عالم ومطلع اولدى متن
ظن ايلدم مز بور بقراط بن ابراقليس دركه اسكندردن يوز
سنه مقدم ملك بهمن بن اسفنديار زماننده ظهور ايليوب مسكنى
قبرها يعنى حمص اولوب اسقلبيوس اول طبا و بقراط بر روايتده
طبيب هفتم وسقراط وافلاطوندن متقدم اولوب علم طبه اهتمام
وتوغل واسقليبوس وصيتنه بناء غربا واجانبه تلقين اولنميوب فقط
اولادنه منحصر انلر دخى قلت و تكاسل وتهاونلرندن وكتب تدوين
ايتمدكلرندن علم طب مضمحل ومندرس اولمغله قريب اولمش مشاهده
ايتمكله غريب وقريب ديميوب جميع ناسه تعليم ونشر ايليوب اطبايه
مشهور اولان عهد ايله عهد ووصيت ايلدى و بقراط مانك الصحه
معناسنه در جالينوس بعض تأليفاتنده ذكر ايدركه بقراطك علمى
طبه منحصر اولميوب علم نجومده دخى زماننده كندويه مماثل ومدانى
بركيمسه موجود دكل ايدى و بقراط ابدان حيواناتك مركب اولديغى

اركان امرنه وكون وفساد وصحت ومرض نه كونه اولور كيفيتنى برهان
اقامتيله اثبات و بيان واجناس امراضى براهيندن استنباط واستخراج
وهر برينه مداوات نه كونه ممكندر تجربه و عيان ايلمشدر و بيمارستانى
بقراط ايجاد واحداث ايليوب كندى خانه سنه قريب مرضا
ايچون منفرد ومخصوص بيمارخانه بنياد ومرضايه خدمه تعيين ايدوب
اول بيمارستانه اخشيدوكن تسميه ايلديكه معناسى مجمع المرضى
ديمكدر و بقراط ملوكه تقرب وانتسابدن اجتناب ايدردى حتى ملك
فرس يونانك برناحيه سنده عاملى اولان كيمسه يه مكتوب تحرير ايدوب
بوطرفده عظيم وباء ظهور ايلدى بقراطى طرفمزه ارسال ايده سن
واجرت طريق يوز قنطار سيم روايت اخراده يوز قنطار التون و يروب
هرسنه اول مقدار مال كندويه طرفمزدن احسان اولنمسنه تكفل
ايده سن ديوب ملك يونان اولادكيمسه يه دخى بقراطى طرفمزه ارسال
ايده سن وعامله اعانت ايده سن كه بقراط بوطرفه كلورسه سنكله
بدى سنه مصافات ومصالحه اولورز و بومكتوب ارسال ايلدى وعامل
هرچندكه مال معجلى بقراطه عرض ومؤجلى ايفاده تكفل وملك يونان
سعى بليغ ايلدى كاركر اولميوب اجابت ايلمدى اهالئ يونان اكر بقراط
فرسه راهى اولورسه تجمع وفرسه راهى و بقراط يولينه جان وسرى
فدا وهلاك اولنجه مقاتله ايدرز ديديلر و بقراط طريق حيله يه عالم
وصاحب فراست ومؤلفات كثيره واخبار مستحسنه صاحبى اولوب
ازجمله ملوكدن برينك فرزندى پدرينك تسرى ايلديكى جواريدن
برينه تعشق وكوندن كونه علت عشق مشتده ودروننه تأثير ايتمكله
ضعيف ونحيف ورنك وروبى زرد ووجودى نالى مثال اولوب پدرى
مضطرب ومتألم واحوالنه واقف اولمدن عاجز اولمغله بقراطى هزار
نياز ايله دعوت وشهزاده يى ارائت بقراط دخى نبض كير اولوب
تشخيص مرضنه كوشش وامراضدن برمرض مشاهده ايده ميوب حال
شهزاده يه واقف اولنجق فراست ايله ممكن اولور ديو حكايات عشقه
اغاز وشهزاده نك نبض ولوننده تغير وانفعال ووجودنده لرزش

ودروننده ملال معاینه ایلدکده بلدی که شهزاده عشق وابتلایه
کرفتار ودام هوایه فتاده وناچار درپس شهزاده مقرب وداعا خدمتنده
اولان خدمه دن کیمسه دلداده در دیو استعلام انلر دخی معلوممز
دکلدر دیو اعلام ایلدکلرنده بقراط تفرس ایچون انحراف مزاجندن
مقدم سرایدن بیرون وبرطرفه راهی اولدیمی دیو سؤال خدمه دخی
قطعا سرایدن بیرون اولمدی دیو جوابداده اولدیلر بعده بقراط
شهزاده نك پدرینه ای ملك رئیس طواشی بنم امریمه امتثال ایلمك ایچون
امر وتنبیه ایدك دیدکده ملك دخی رئیس طواشی یه بقراطك
امرینه انقیاد ایله دیوب بقراط حرمسرای شاهیده موجوده
جوارینك مجموعی بروز وشهزاده مواجهه سندن کلوب کچسونلر
دیو امر رئیس طواشی دخی جواریی ایرازو بربر کچمکه اغاز ایلدکلرنده
بقراط شهزاده نك نبضنه انکشتنی وضع واطلاعه منتظر اولوب
معشوقهٔ شهزاده اولان جاریه عبور وشهزاده مشاهده ایلدکده اندامی
لرزان ونبضی متغیر ومضطرب وحرارتی مشتده اولوب بقراطك
معلومی اولدیکه شهزاده پدرینك مرغوبه ومقبوله سی اولان جاریه یه
دلبوده ومرضه دوا انجق مواصلت ایله اولور مواصلت ایسه امر
محال اولمغله ضروری برحیله ملاحظه ومجلس شاهه داخل وای ملك
فرزندك برمحبوبه یه دلداده اولمش که مواصلتی غایت صعبدر دیدی
ملك دخی استفسار ایلیوب بقراط ای ملك دادکر شهزاده بنم زوجه مه
عاشق اولمش دیدکده ملك یا بقراط اویله ایسه امر سهلدر همان
زوجه کی ترك وتطلیق ایله شهزاده یه تزویج ایده لم وبدلنه جواریمدن
خواهشکر اولدیغك جاریه یی سکا احسان ایده لم دیدی بقراط دخی ای
ملك کیمی مشاهده ایلدك که بر کیمسه یه زوجه کی تطلیق ایله دیو تکلیف ایده
خصوصا سن برملك عادل اوله سن زوجم مثابه سنده اولان زوجه می
تطلیقه تکلیف ایده سن عدل وداد که لایقمیدر دیدکده ملك یا بقراط بنم
فرزندم افنای وجود ایتمدن سن زوجکی ترك ایتمك اسهلدر البته
ترك ایله دیو ابرام بقراط دخی مخالفت وعاقبت منازعه سیف ایله

تهدیده انجامیده اولوب یا بقراط سنی قتل بعده زوجه کی شهزاده یه
تسلیم ایده رم دیدکده بقراط ای ملك ملو که عادل وداد کرد یمیلز
مادامکه خلقده ایلدیککی کندی نفسنده اجرا ایتمیه شهزاده نك
دلداده اولدیغی زن اکر تسری ایلدیککك جواریدن زیاده علاقه
ومحبت ایلدیککك جاریه اولسه مساعده ایدرمیدك که بکا تطلیق ایله
تهدید ایدرسن دیدکده ملك متفطن واحواله وقف اولوب یا بقراط
عقلك علم ومعرفتکدن اتم واکملدر دیو تحسین وافرین واول
جاریه یی شهزاده یه احسان ایلیوب مواصلت حاصله وشفایاب اولدی
وبو افسانهٔ عجیبه دن منفهم اولور که پدرك موطوءه سی دینلرنده
فرزنده نکاح اولنمق جائز اوله روایت اخراده شهزاده عشقدن خلاص
وپدری موطوءه سنه تقرب واقع اولمامق ایچون لیلهٔ زفافده بقراط
جاریه یه مسهل دارنوش ایتدیروب اثری ظهور ایلدکده شهزاده یه
معشوقه که سن خدمت ایله دیو امر شهزاده دخی صباحه دك جاریه یه
خدمت واستکراه ایلیوب صباح جاریه هلاك اولوب شهزاده نك
حرارت عشقی منطفی وزائل اولدی بقراطك کلامندندر که مضر
اولان طعامی قلیل استعمال ایتمك نافع اولانی کثیر استعمال ایتمدن
خیرلودر وبقراطه کشی نه مقدار جماع وقربان ایلمك منا سبدر دیو
سؤال اولندقده سنه ده برکره واکر صبر ایده مزسه آیده برکره واکر صبر
ایده مزسه هفته ده برکره دیو جواب وبروب اکر صبر ایده مزسه دیو سؤال
اولندقده منی انسانك روحیدر نه زمان مراد ایدرسه اخراج ایلسون
دیدی وغدانك خیر ونافعی زیاده سحری اکل اولنانیدر وعشانك خیر
لوسی شمس غروب ایتمیوب ضوئی متمکن وباقی ایکن اکل اولنانیدر که حتی
وقت نوم داخل اولمامش اوله وموتی سهل واسان اعتقاد وملاحظه
ایدك زیرا مرارت موت جوف موتده در دیدی وبقراط مرض موتنده
محتضر اولدقده ای قوم بندن استفاده ایدك که برکیمسه کثیر النوم والعرق
وطبیعتی ملایم اولوب قبض اولمزه اولمسه طول عمرنه دلالت ایدر دیدی
* وجالینوس عرف طبایع الحشایش بدقة حدسك * وجالنوس ابن ماسحا

طبایع کیاه ونباتاتی سنك رأی وظنك دقتیله بیلوب فهم ایلدی ظن
ایلدم مومی الیه جالینوس مشاهیر حکمانك آخری ومعلمینك خاتمه سی
اولوب جالینوسدنصکره ظهور ایدن حکمانك مجموعی مزبورك رتبه
سندن دون ایدی ومزبوره خاتمة المعلمین تسمیه اولنمغه سبب بودرکه
کندی تعلم علوم حکمیه ایدوب برطبیب حاذق ظهور ایلدکده
صناعت طبی اقوال باطلهٔ سوفسطائیین افساد ومحاسننی محو وافنا
ایتمش مشاهده ایدوب علم طبی اصلاح وتنقیحه مباشرت واقوال
سوفسطائیه یی ابطال وتزییف ومذاهب بقراطه تابع اولانلرك اقوالنی
تأیید وتقریر وعلم طبی ملخص ایدوب خواص نباتاته اطلاع قصدیله
سیاحت وهر برینی تجربه وبربرینه قیاس وامتزاج وخواص
وطبیعتلرینه واقف وعالم اولوب اعضاء انسانیه یی شرح وعلم
تشریحی اختراع وکتب نفیسه تألیف ایلدیکه الی یومنا هذا اطبا
استفاده ایدوب فرعلرینه جالینوسك کلامنی اصول وقواعد معتمده
ایلمشلردر سوفسطائیه دیدکاری قوم مذاهب باطله صاحبی اولانلردن
برقج فرقه درکه ازجمله برینه عندیه دیرلرکه حقایق اشیانك اصلی
اولمیوب اعتقاداته تابعدر یعنی هرنه کونه اولنورسه اویله اولور دیرلر
وبرینه عنادیه دیرلرکه مجرد عناد ایله خارجده برشی موجود دکلدر دیو
دعوا ایدرلر وبر فرقه سنه لاادریه دیرلرکه محسوسیات وبدیهیات
ونظریات مجموعنده توقف ایدوب برطرفه حکم ایتمزلر وبیلورز دیرلر
وبر کیمسه مثلا برمسئله ده خطا وغلط ایلسه اول کیمسه یه دخی
سوفسطائی دیرلر زیرا زبان یونانده سوف علم معناسنه وسطا غلط
معناسنه اولوب سوفسطا غلط علم دیمك اولور ومؤلفاتندن اشهری
کتب ستهدرکه اسکندرانیلر شرح ایلمشلردر وجالینوس ارض یونانده
مدینهٔ ذرغاموسدن زمان بقراطدن التیوز التمش بش
سنه دنصکره ظهور ایلیوب جالینوس فاعل العجایب
معناسنه درو غالبا زبان یونانیدرو جالینوس علت

معهوده یه مبتلا اولوب بر کون بردیوار قربنده برغلام روزکاره
دسترس وکندویه درکار اولمغه هوس وییك نیاز ایله رغبت وددرنه
مددرس اولمه سنه ارضا ایدوب غلامه قوام تام کلمش ایکن سوراخ
دیواردن بردرا جه پرواز وطیران ایلدکده غلام نوهوس خوفناك
وسست اندام اولوب فتور کلی کلمکله فرار ایلدکده جالینوس حیف
وافسوس ایله آه سرد چکوب دراجه نك عدو جانی وانقراض
نسلنه دامن درمیان وساعی اولوب مرضایه حمیه ومداوات ایله
امر ایلدکجه دراجه اکل ایتملرینه حث وترغیب وسائر حیوانات
لحومندن منع وترهیب ایدوب برآز مدتده دراجه اول حوالیده نایاب اولور
وعزیز کباردن ابتداء ظهوری عزیز مصر اولان زوج زلیخاده در
وابو جهل مأبون اولوب علتی تقاضا ایلدکده برحجر مستطیل
ادخالی ایله مهما امکن دردنه دوا وکمال حرصندن لات وعزایه یمین
ایدوب البته بن سنی ذوعروق صلبه برابره الحاق ایدرم دیردی ومومی الیه
جالینوسك وفاتی مبعث عیسی ابن مریم علیه السلامدنصکره در
لکن رؤیت ودیدار شریفلری میسر اولمامشدر وعیسی نامی اولوب
مسیح لغت عبریده مسیحا اولور مبارك معناسنه لقبیدر ومریم امة الله
وکنیزك خدا معناسنه درمرویدر که جالینوسه عیسی علیه السلامك
خلقی ودینه دعوت بیوردقلری واحیاء موتا وخلق طیر وابراء اکمه وابرص
ایلدکلری خبری رسیده اولدقده تلامذه سنه بوکونه تقریر ایلدیکه
شول کیمسه که طبیعت بشرینك حصول پذیر اولمسنده مستقل
اولمق ممکن دکل ایکن اول شیئك حصولنی دعوی ایلسه یعنی کندیدن
خارق عادت اولان اشیانك ظهورنی مدعی اولسه ایکیدن خالی
دکلدر بودعوادن مقدم سفهی معلوم اولمق وار اولمامق وار
اکر قبل الدعوی سفهی معلوم ایسه اعتبار والتفات اولنماز واکر
اول کیمسه دن بروجهله سفه وقوعی احتمالی یوغیسه دعواسنه بیان
طلب اولنور که ماوراء مقتضای طبیعتده اولان اشیانك حصولی

دعوی ده صادق اولان کیمسه اثبات و بیانه قادر اولورز براهر قرنك
ابتدای ظهوری زماننده برکیمسه کندودن خارق عاده اولان اشیانك
صدورنه ادعی واثبات و بیانه قادر اولوب اثبات ایدرو بومدعینك هر قرن
ابتداسنده ظهورینه باعث روی زمین فساد وشقاوتله مالی اولوب
برمصلح وراه سداده رهبر برکیمسه دن لابد اولمغله ظهورودعواده اولوب
دعواسنی بیان واثبات ایلدکده خلق ادعاسی صحیح اولدیغنی مشاهده
ایلیوب اتباع وانقیاد ایدر حاصلی قانون قدیم بودرکه مدعی دعواسنی
اثبات ایلیه وعیسی علیه السلام دعوا ایلیوب اثبات مدعی ایلدی
ایمدی اتباع لازم اولدی دیوب لوازم سفریه آماده وزیارت
شریفه لرین قصد ایدوب محمل بند عزیمت اولوب قبل الوصول اثناء
طریقده تنیس بحیره سی کنارنده عرمانام بلده یه وصولنده وفات ایلدی
وحالا قبری اول بلده ده در ومرضی مشتد اولدقده تلامذه سی مداوایه
جالینوسی ترغیب ایلدکلرنده (اذا نزل قدر الرب بطل حذر المربوب
ونعم الدواء الاجل) یعنی باری تعالینك قضا وقدری نازل اولدقده
قوللك حذر واحترازی فائده مند اولماز واجل وموت نه ایو کوزل
علاجدر دیوب اسهالدن وفات ایلدی وارسطو مرض سلدن
وافلاطون برسامدن و بقراط فلجدن هلاك اولدیلر اما ابوالحسن علی
ابن الحسن والمسعودی روایتی اوزره جالینوس زمان مسیح علیه السلامدن
یکیوز سنه صکره واسکندردن بشیوز سنه دن متجاوز صکره تولد
ایلمشدر ابن جلجل روایتنده جالینوسك بلادی قسطنطینیه نك جانب
شرقیسنده بلاد اسیادن فرغمبش نامنده بر بلده دندرکه نام دیکری
فرغمین درو جالینوس ملوك رومیه قیاصره تسمیه اولنوب التنجی قیصر
اولان نیرو زماننده ظهور ایلیوب اون یدی یاشنده علوم طب وفلسفه یی
تکمیل و یکرمی یاشنده زماننك وحید وفریدی اولمشدر وجالینوسه
آخر دولت قیصر ده بیت المقدسده مسیح ظهور ایدوب ابراء اکمه
وابرص ایدردیو خبرویردکلرنده کندوبی مشاهده ایده مدم باری
اصحابندن بقیه اولانی مشاهده ایده یم دیو بیت المقدسه توجه

وصقلیه که حالا سلطانیه تسمیه اولنان بلده یه وصولنده وفات ایلیوب
قبری سلطانیه ده در وعلم طبده اون التی کتاب تألیف ایدوب سکسن
یاشنده وفات ایلمشدر وجالینوسدن مرویدر که برکون سرراهم
بربستانه منتهی اولوب صاحب بستان اولان پیر بر درخت غرس ونشان
ایدردی نه کونا شجردر دیو سؤال ایلدم پیر دخی بوغرس ایلدیکیم
بر درختدر که ثمروبارندن هم بن وهم سن انتفاع ایدرز دیوب سیندن
سؤال ایلدیکمده مشمشدر بارور اولدقده خلقه بارنی بیع و بهاسیله
تعیش ایدرم خلق دخی اکل وامراضه مبتلا وسندن مدوات طلب
ایدوب سن دخی اموال ناسی اخذ وانتفاع ایدرسك دیو جوابداده
اولدی ینه جالینوسدن مرویدر که چونکه علم تشریحده کمال تحصیل
وجمیع اعضای انسانیه یه مطلع اولدم برکیمسه طعامه اشتهاسنك
نقصان وعدم هضمندن تشکی ایلیوب کردنه ادویه وضع ایلدم
واول شخصده اشتهای تامه پیدا اولدی زیرا قصبهٔ کردنه مجاور
وملاصق اولان ایکی عضوك شعبه لری فم معده یه منتهی اولوب
معده انلردن انتفاع ایدرو بروقتده اول شخصك کردننده خنازیر تسمیه
اولنان قرحه لر ظهور وطبیب قطع ایله تدبیر ایدوب کرچه قرحه لر
مندفع اولمش لکن اول عضولره ضعف طاری اولمغله اشتهاسنه
نقصان ترتب ایلمش چونکه اوزرینه دوا وضع ایلدم قوت ویروب
اشتهاسی تام اولدی دیدی وکلام جالینوسدندر که انسان سراج
ضعیف کبی وطبایع اربعه ریاح مختلفه کبیدر بناء علیه ضوئی بر دوام دکلدر
و برکیمسه بردر همه مالك اولسه نصفنی نرجسه صرف ایلسون زیرا
رایحهٔ رزینی دماغه قوت و یرر ودماغ قوی اولدقده عقل سلیم ومستقیم
اولور جالینوس زماننده برکشتی کیر وار ایدی که دائما مغلوب اولوردی
عاقبت اول صنعتی ترك وعلم طبه هوس کراولدقده جالینوس مزاح
قصدیله صنعت طبده دخی فارغ اولدیغك صنعت کبی مغلوب
اولورسك دیدی وانسان کندویه مضر اولان طعامدن اجتنابدن
زیاده نافع اولان غدایی اکل وتناول اتمکه محتاجدر دیدی *وکلاهما

قلدك فى العلاج وسئلك عن المزاج) و بقراط وجالینوس مداوانده
سکا تقلید ومتابعت ایلیوب مزاجك کیفیتنی سندن استعلام ایلدیلر
ظن ایلدم علاج ومعالجه لغتده مغالبه معناسنه اولوب علم طبه علاج
تسمیه ایلدیلر که طبیب علم طب ایله مرضه غالب اولور بقراطدن
منقولدر که جسدده معالجه پنج قسم اولوب وردسره غرغره ایله
ودردمعده یه قئ ایله واسفل معده یه اسهال ایله ولحم وپوست میانده
اولان امراضه خوی واسالهٔ خون ایله مداوات اولنورو بومعالجات
اصولی یعنی اسطقسات اربعه وطبایع واخلاط وقوی وارواحی
معرفته موقوفدر ومزاج لغتده شرابی آخرشی ایله آلوده وخلط ایتمکه
دینوب اطبا طبایعك بدن انسانده تساوی و اخلاطنه تسمیه ایلدیلر
ومزاج طقوز قسمدر که بری معتدل وسکزی غیر معتدل اولوب
دردی مفرده در که حار وبارد ورطب ویابسدر کذلك اخلاط درت
اولوب دم ومرهٔ صفرا ومرهٔ سودا وبلغمدر ودم حار ورطب ومرهٔ سودا
بارده ویابسه ومرهٔ صفرا حاره ویابسه و بلغم بارد ورطبدر ومزاج ابدان
اسباب وعلاماتك اقسامندن فهم وتشخیص اولنوب ابدانك غیرینك
مزاجی تجربه وقیاس ایله معلوم اولور (واستوصفك ترکب الاعضاء متن
واستشارك فى الدواء) استیصاف برنسنه یی وصف ایتمکی طلب ایتمك
معناسنه اولوب استوصف الطبیب لدوائی دیرلر بکا معالجه ایده جکی
شیدن سؤال ایلدیککده یعنی جالینوس سندن اعضانك ترکیبی وصفنی
طلب ومرضی معالجه ده سنکله استشاره ایلدی ظن ایلدم اعضا
ذکری ایله علم تشریحه اشارت ایدر که جالینوس علم مزبوره سعی بلیغ
ایله اتقان واحکام ایدوب مباهات ایدرك کتبنده حکایات غریبه ذکر
وبیان ایلمشدر واعضا عندالاطبا ایکی قسم اولوب بری بسیط وبری
مرکبدر بسیط استخوان وپی یعنی عصب ورکدر ومرکب سر ودستلر
وپالر در وتقسیم دیکر ایله اعضا اوچ قسم اولوب بری اعضاء رئیسه
وبری مرؤسه وبری غیر رئیسه و غیر مرؤسه در اعضاء
رئیسه درتدر که دماغ وقلب وجکر وبیضتیندر زیرا دماغه پی یعنی

سکرلر

سکرلر خدمت ایدر وقلبه رك وشرایین خدمت ایدر وکبده سائر
عروق خدمت ایدر وبیضه لر ظرف منی درپس مخدوم اولان
اعضایه رئیسه خادم اولانلره مرؤسه دیدیلر وخادم ومخدوم اولمیان
اعضا که قسم ثالثدر انلر استخوان وغضاریف یعنی کمکك اوجنده
اولان یومشق استخوان وکیرك ولحم وشحم کبی واعضانك قوی صاحبی
اولان معده کلا کبددر وداء ابدانه داخل اولان مرضدر اولدخی اوچ
جنسدر بری فساد مزاج وبری متصل اولانلرك متفرق وپریشان اولمسی
وبری مرض مشترکدر ودوا شول شیدر که انکله بدنده اولان صحت حفظ
اولنور یاخود زائل اولان صحتی جلب ایدر که مداری حذاقتدر و غایت
مشکلدر حتی بقراط ذکر ایدر که طبیب حاذق سم قاتلی حذاقتله
دواء نافع ایدر و طبیب جاهل دوایی سم قاتل ایدر مثلا برکیمسه نك
بدننه افراط ایله حرارت مستولی اولسه طبیب جاهل صندلی سحق
وکحل کبی دقیق ایدوب اول کیمسه نك بدننه طلاء مخین وغلیظ
ایله طلا ایدوب اجزاء دقیقه منافس ومسامات بدنه داخل اولوب سد
ایدر وعلیلك حرارتی نافذ اوله میوب مشتد اولور اما طبیب حاذق عود
هندویی برمقدار سحق و بدن مریضه رقیق طلا ایدوب عودده اولان
رطوبت وحرارت بدنه واصل اولوب مسامات مسدود اولمامغله
خارج بدنه حرارتی رد واخراج ایدر پس عودك حرارتی طبیب حاذقك
تدبیری ایله بدنده اولان حرارتی دفع وازاله ایدر (وانك نهجت لابی
معشر طریق القضا) نهج طریقی اشکار قلمق معناسنه در یعنی تحقیق متن
ابومعشره طریق قضایی سن آشکار ایلدك ظن ایلدم قضادن
مرادی حکم منجمیندر مثلا تأثیر کواکب وسائر احکام نجومیه در
وقضانك حکم منجمین معناسنه استعمالی بو مصراعدن فهم اولنور
* یقضون بالامر عنها وهی غافلة * یعنی برامر ایله کواکب بدن حکم
ایدرلر حال بوکه کواکب اول امردن غافللردر موحی الیه ابومعشرك
اسمی جعفر بن محمد بن عمر البلخیدر که مقدما بغدادده اصحاب حدیثدن
اولوب زمانك فیلسوفی اولان یعقوب بن اسحق بن صباح الکندی

علوم فلسفه یه مشتغلدر دیو طعن و تشنیع و تعییر و حلق اغرا ایدوب
یعقوبی تعجیز و تکدیر ایلدی و کندی عاجز اولمغله ابو معشرک
شرنی اوزرندن دفعه دسیسه و علم حساب و هندسه دن بر مقدار
مسائل مرغوبه و نفیسه یی ابو معشره تعلیم ایدوب ابو معشر
متلذذ و ذوقیاب و کندی مسامحه و تعلیمدن فارغ اولدقده ابو معشر
هزار شوق و رغبت اظهار یله تحصیل علوم ریاضیه یه طالب و حساب
و هندسه و هیئتی تعلم و تکمیلدنصکره علم نجومه اشتغال و تحصیل
و ماهر و اهل زمانه غالب و فائق اولوب یعقوب کندی یه زباندرازلغی
ترک ایلدی مرویدر که ابو معشر علم نجومه اشتغال ایلدکده سنی
قرق یدی یه واصل اولمشیدی و علم نجومده تحصیل مهارتدنصکره
وکتب نفیسه تألیف ایلمشدر ازجمله کتاب الالوف و کتاب المدخل و کتاب
المذاکرات ابو معشرک تألیفاتندندر و نجومده استخراج ایلدیکی احکامده
عجیب اصابتلری و غریب حکایتلری اولوب کتاب المذاکراتده برکون
معتمدک برادری موفقک مجلسنه داخل اولدم شیله وزمانک نجومده
استاذی اولان زیادی دخی حاضرلرایدی موفق زیادی یه توجه
ایدوب ای استاد مشکل کشای ضمائر شناس درونمده برشی اضمار ایلدم
سندن کشف و بیاننی استرم دیدی زیادی دخی امیر حضرتلری برامر
جلیل و رفیعک فقداننی اضمار ایلمش دیدکده موفق کذب ایدوب
و خطا ایلدک دیوب شیله دن سؤال شیله دخی زیادینک جوابنه قریب
جواب ویروب انی دخی تکذیب و تخطئه و بنی استنطاق بن دخی یا امیر
اضمار و نیت ایلدیکک الله جل شانه حضرتلریدر دیدم و موفق
اصابتمی تحسین و سبب استخراجدن سؤال ایلدی بن دخی یا امیر
اضمار ایلدیکک وقتده رأس حمل زروهٔ فلکده بولنوب رأس حملک
فعلی مرئی و مشاهد و نفسی غیر مرئیدر بناء علیه ملاحظه ایدوب
باری تعالینک افعالی مشاهده و مرئی و ذات شریفی غیر مشاهد
اولوب هر عزت و سلطنت صاحبنک فوقنده غالب مطلق اولمغله
اضمار ایلدیکک باری تعالی اولدیغنه استدلال ایلدم دیوب جوابداده

اولدم دیو ذکر ایدر و ابو معشردن منقولدر که بر وقتده اطراف بلادی
سیاحتی اثناسنده ملوک عجمدن برینه تقرب و انتساب ایلیوب اول
ملکک اتباع و اکابر دولتندن برندن برجرم صدور و ملک ترتیب جزا
قصد ایلدکده شخص مجرم فرار و اختفا ایلیوب ابو معشرک نجوم
و رمل و سائر علوم غریبه ده مهارتی اولوب شاهه اختفا ایلدیکیم
محلی خبر ویرر خوفیله بر طشت کبیری خون ایله لبریز و وسطنه زردن برهاون
وضع و هاونک اوزرنده جالس اولدی فی الحقیقه ملک شخص فارک
اختفا ایلدیکی محلی ابو معشردن سؤال اول دخی مقدور علمی
اجری و اعمال بعده متحیرانه معامله ایله تفکر و تعجب و ملک سبب
تعجبدن استخبار ایلیوب ابو معشر یا ملک اول شخصک حالا ساکن
و مختفی اولدیغی محل کبی بر موضع فی العمر نه مشاهده و نه استماع ایلدم
که خوندن بردریانک وسطنده التوندن برکوهک و فرازنده
جالس اولمش استخراج ایلدم دیدی و ملک دسترس اولمدن مأیوس
و جرمنی عفو ایلدم هر نه طرفده ایسه خدمتنه کلسون دیو اشاعت
اول شخص دخی اعتماد و خدمت ملکه کلوب اختفا ایلدیکی محلدن
استعلام اول دخی بیان ایلدکده ملک و ارباب دولت شخص مختفینک
تدارک ایلدیکی حیله یه و ابو معشرک اصابت و استخراجنه هزار تحسین
و تعجب ایلدیلر و ابو معشرک بوکونه حکایاتی بسیار و کتب تواریخده
مذکوردر و هر علمده یکانه و ماهر ایکن مرض صرعه مبتلا اولوب هر آیده
قمر ممتلی اولدقده ظهور ایدردی و کندی مولدنه عالم اولمیوب مقدار
عمر و احوالنه متعلقه بر مسئله اعمال و منجم زیادی سائل و مسئوللک
طبیعتلری اول مسئله ده مجتمع اولدقده دلالت صحیحه اولور دیو سؤال
ابو معشر دخی عملنی اجری ایدوب اول مسئله نک طالعی سنبله چیقوب
و قمر مقابلهٔ شمسده برج عقرب و مریخ برج دلودن قمره ناظر استخراج
اولنوب بو صورت صرعه ایجاب ایلدیکنه واقف اولدق و بوندن
متفهم اولان بودر که بر مولود طالعی سنبله اوله و اول وقتده قمر مقابلهٔ
شمسده برج عقربده و مریخ برج دلوده قمره ناظر اوله اول مولودک مرض

صرعه ابتلاسنی اقتضا ایدر ومومی الیه ابو معشر ایکیوز یتمش ایکی سنه سی وفات ایدوب سبب وفاتی مرض مزبوردر روایت اخراده برامر عظیمی قبل الظهور استخراج وخلقه اشاعت ایلدیکه شیوعندن فتنه دن خوف اولنمغله مستعین بالله خلیفه غضب وضرب شدید ایله ضرب ایدوب متأثر اولوب وفات ایلدی وحالت نزعده اصبت فعوقبت دیدی وابو معشر مدمن خمر ایدی (واطلعت جابر بن حیان علی سر الکیمیا) اطلاع واقف قلمغه دیرلر یقال اطلعتك علی سری یعنی جابر بن حیانی سر کیمیایه سن واقف قلدك ظن ایلدم کیمیا معربة الاسم وباطلة المعنی اولوب یعقوب کندی بطلاننه بررسالهٔ بدیعه تألیف وابطال دعوی المدعین لصنعة الذهب والفضه تسمیه وایکی مقالهیه تقسیم ایدوب کیمیانك متعذر ومحال اولدیغنی ذکر وبیان ایلدی وابو بکر رازینك ابطال رسالهٔ کندی ایچون بررساله سی موجوده درلکن مفید دکلدر وابو عثمان جاحظ کتاب الحیوانده فأره نك خاکدن خلق اولندیغنی بیان اثناسنده کیمیایه متعلق برمقدار کلام سرد وذکر ایلیوب ابطال وتحقیقنه تعرض ایلمامشدر وصحیح ومشهور اولان کیمیانك صحت وحقیقتی اولمیوب باطلدر ومومی الیه جابر بن حیان حقنده معتمد علیه اولان کتابده ترجمهٔ صحیحه سنه ظفر بولنمامشدر وبو دیلیلدر که اکثر ناس جابرك تألیفنك اصلی اولمیوب موضوع ومصنع براسم بی مسمی اولوب فن کیمیاده مصنف اولانلر اختراع ایلدکلرینه ذاهب اولمشلردر مذهب صحیح دخی بودر که کیمیانك صحتنه ذاهب اولانلر جابر بن حیان جعفر صادق زماننده ظهور وتعلم وعلم کیمیاده کتب کثیره تألیف ایدوب کتابلرنده سیدم شویله بیوردی سیدمدن شو مقوله استماع ایلدم دیو نقل وذکر ایلدیکی سیددن مرادی جعفر صادق حضرتلریدر دیر وشیخ نظامی اسکندر نامه سنده کیمیایه متعلق برحکایه سرد ایدر که مآلی برخراسانی بیك التونی براده وکل سرخ ایله آمیخته ایدوب برعطاره بر دیناره بیع وکیمیاکرلکنی اشاعت وبغداد پادشاهنه تقرب وجزء اعظمی طبرنك

متن

اولوب پیدا اولنمغه محتاجدر دیوب طرف شاهدن جست وجو وآخر کار عطارهٔ معهوددن بر التونه اشترا اولنوب مزبور خراسانی اجرای صنعت شبشه بازی ایدوب عمل زر خالص العیار ظهورنده پادشاه بغداد ممنون وتکرار عمله امر ایلدکده خراسانی طبرنك احضار اولنورسه بی نهایه خزائن جمع ایدرم دیوب هر چند که تدارکنده تکاپو اولندی بر درهمی پیدا اولنمغه امکان اولمدقده خراسانده بسیاردر لکن هر کسك معلومی دکلدر اذن بیوریلورسه بن بنده قتی وافر احضار ایدرم دیو دهان باز اولمغله پادشاه اون بیك التون ویروب نیجه زمان ایصال طبرنکه انتظاری سبیله بغدادیان الدا نجیلغه وخراسانیان الداد یجیلغه نسبت اولنمغله شیخ نظامی بو بیتده اشعار ایلمشدر * ازان دم که اهل خراسان کنند * ببغداد باب بازی اسان کنند * وفتاحی نیسابوری کیمیانك باطل اولدیغنی بو بیتده تلمیح ایلمشدر * کیمیای خواهی زراعت کن که خوش کفت ایکه کفت * زرع ثلثا نش زراست ثلث دیکرهم زراست (وانك استخرجت للنظام اصلا ادرك به الحقایق) وسن نظامه برقاعده تعلیم واستخراج ایلدك که اول ضابط ایله حقایق اشیایه عالم اولدی ظن ایلدم ومومی الیهك اسمی ابراهیم بن سیار بن هانی بصریدر که کنیه سی ابواسحق واشتهاری نظام اولوب ائمهٔ معتزلهنك کبارندن وعلومده ماهر ویکانه وتدقیق وتحقیقده فائق وبی همتا ایدی لکن افراط تدقیق ایله مطالعهٔ کتب فلاسفهیی اکثار وطبیعیین والهیین مسلکنه سالك وکلاملرندن برمقدار مسائل استنباط واستخراج وکلام معتزلهیه خلط ومزج ومذهبنده تفرد ومذهب اعتزاله ذاهب ومعتزله دن معدود اولمغله طعن وتشنیع اولنمشدر وعلوم فلسفهیی کلام معتزلهیه خلط ایتدکله سائر معتزلهیه برقاچ مسئله ده مخالفت ایلمشدر ازجمله مذهب نظامده باری تعالی شرور وقدرت ایله موصوف اولمیوب سائر معتزله باری تعالی شره قادردر لکن کندیدن شر صادر اولماز دیرلر ونظام مذهبنده جوهر اعراضدن مرکبدر وباری تعالی موجوداتی دفعهٔ واحدده خلق وایجاد ایلدی الآن اولدقلری

متن

كبی یعنی معادن و نباتات و انسان و سائر حیوانانی بردن خلق ایدوب آدم علیه السلامی قیامته دك نسلندن ظهور ایدن و ایده جك اولادی ایله معا خلق ایلدی لكن جمیع موجوداتك دفعهٔ عدم ظهورینه باعث بر پرده مندرج و مكمون اولوب هر شیٔ وقت مقدورنده ظهور ایلمشیدر مثلا حالا تولد ایتمین زیدك موجود اولمسنه ذاهبدر پس مذهب نظامده معادن و نباتات و حیواناتدخی بونك كبیدر و فلاسفه دن بو مذهبه ذاهب اولانلره اهل كمون دیرلر و مذهب نظامده انسان ایچون قرآن كریمك مثلنی اتیان ممكن و قوت بشر تحتنده اولوب باری تعالی اذهان انسانی قرآنك مثلنی اتیاندن صرف ایتمك اوزره‌در و بو مذهب باطله مذهب صرفه دیرلر و نظامك مذاهب باطله سی كتب كلامیه ده مذكور اولمغله بو مختصرده بو مقداری ایله اكتفا اولندی و فقرهٔ مذكوره ده ابن زیدونك حقایق دیو ذكر ایلدیكی بو مسائل باطله دن ماعدا مسائل حقه و مستحسنه‌در كه كتب كلامیه ده مذكوره‌در و نظامده طفل اندك سال ایكن فطنت و ذكا و حدت عقل و دها آشكار و هویدا اولوب بركون پدری نظامی خلیل بن احمده تعلیم علوم ایچون كتوروب خلیل عقل نظامی امتحان قصدیله دستنه بر ابكینه الوب یاغلام بو زجاجه یی وصف ایله دیدی نظام دخی مدح ایله می یوخسه ذم ایله می وصف ایده یم دیدكده خلیل مدحله وصف ایله دیوب نظام یا شیخ زجاجه آب ایله لبریز ایكن درونده ساقط اولان خار و خاشاكی طشره سندن كوستررو جور و اذایی قبول ایلمز و ماوراسنده اولانی ستر ایلمز دیدی بعده خلیل یاغلام مذمت ایله دیوب نظام شیشه انكساری اسانلق ایله قبول ایدوب جبر و التئامی بر وجهله قبول ایلمز دیدی و نیمه ده زجاج ایله ضرب مثل اولنور فلان اثم من الزجاج دیرلر كه اظهار سرده زجاجدن اشددر دیمكدر زیرا زجاج جوهر الطف اولمغله درونده اولانی كتم ایتمیوب اظهار ایدر بعده خلیل خانه سنده مغروس اولان درخت خرمایی ارائت ایدوب یاغلام بو نخله یی مدح ایله دیدی نظام دخی هی حلو جناها

باسق منتهاها ناضر اعلاها دیدی یعنی نخله نك میوه سی شیرین و قدی بالاو باسقدر و ذروه سی سرسبز و خضر اوحسندر دیدكده خلیل یاغلام ذم ایله دیوب نظام صعبة المرتقی بعیدة المجتنی مخوفة بالاردی یعنی نخله نك ارتقا و صعودی مشكل و صعب میوه سی بعید و صعود ایدن كیمسه ساقط اولمدن خوف ایدر دیدكده خلیل آفرین خوان اولوب ای فرزند سنك بندن تعلمه احتیاجكدن بنم سندن تعلمه احتیاجم ازید و اكثر دیو تعلیمه مساعده ایلمدكده نظام معتزلهٔ بصرینك شیخی اولان ابو هذیل العلافدن تحصیل كمالاته اشتغال و علم كلام و سائر علوم حكمیه ده كامل و معتصم بالله زماننده بین الناس علم و فضل ایله مشتهر و صاحب مذهب اولوب نظامه خلق كثیر اتباع ایلدی و معتزله نك اصل مذهبلری بودر كه بر كیمسه باری تعالی یه شی در دیسه كافر اولور و نظام استادی ابو هذیل ایله هزار بار مناظره و مباحثه و اكثرنده استادنه غلبه ایدوب الزام و افحام ایدردی حتی بعض كیمسه استادكله نیجه مباحثه ایده یلورسن دیدكده مباحثه ایدرم و شطرنج بازخصمنه غالب اولدقده بر رخ طرح ایلدیكی كبی عقلمدن بر رخ طرح ایدوب اویله مباحثه ایدرم دیو تفاخر كنان جواب داده اولدی و نظامك شاكردانك اعلم و افضلی اولان جاحظدن مرویدر كه بركون ابو اسحق نظام استادی ابو هذیله یا اباهذیل سز لر باری تعالی جسم اولمق لازم كلور دیو خوفكزدن جوهر اولمسنی انكار ایدرسز حال بو كه جوهر اولمدیغی تقدیرده عرض اولمق لازم كلور جوهر ایسه عرضدن اضعفدر دیو سؤال ایلیوب ابو هذیل اول وقتده پیر و نظامه جوابدن عاجز اولمغله روی نظامه توكردی و نظام خنده كنان باری تعالی اول پیرك یوزنی قبیح ایلسون كه مدعاسنه دلیلی بزاق اوله دیدی مرویدر كه مذهب سوفسطائیه یه ذاهب اولان صالح بن عبد القدوسك بر فرزندی وفات ایدوب ابو هذیل تعزیه قصدیله صالحه واروب اول وقتده نظام حدیث السن و ابو هذیلك تلمذی اولمغله خادمی صورتنده معا راهی و صالحه

ملاقی اولدقلرنده ابوهذیل صالحی متألم و پریشان حال مشاهده
ایدوب تعریضانه یاصالح مذهبکزده ناس نباتات کبیدر او یله اولدقده
فرزندیکك موتنه بو رتبه جزع وفزع ایتمکه وجه یوقدر دیدکده
صالح یااباهذیل فرزندیمك موتنه غمناك دکلم بلکه کتاب الشکوکی
قرأت ایتمدن وفات ایلدیکنه متألم اولورم دیدی
ابو هذیل دخی کتاب الشکوك نه مقوله کتابدر دیوب صالح
کتاب الشکوك کندی تصنیفم اولوب هر کیمسه که قرأت ومطالعه ایلیه
بولندیغی حالده شك ایدوب اول حالك عدمنی توهم ایدر دیدکده
نظام یاصالح تألیف ایلدیکك کتاب ایله عامل اولوب اوغلکك
موتنده شك ایدوب حیاتده اولمسنی وهم ایله و کتاب الشکوکی
تعلیم ایلمدیککده شك ایدوب تعلیم ایلمکی توهم ایله دیوب صالحی
تخجیل واسکات ایلدی (وسوفسطائیه دیدکلری اقوام مذاهب باطله
صاحبی اولانلردن برقج فرقه اولوب بر بنه عندیه دیرلر که حقایق
اشیانك اصلی اولمیوب اعتقاداته تابعدر یعنی هرنه کونا اعتقاد
اولنورسه او یله اولور و بر بنه عنادیه دیرلر که مجرد عناد ایله خارجده
برشی موجود دکلدر دیو دعوی ایدرلر و بر فرقه سنه لاادریه دیرلر که
محسوسات و بدیهیات ونظریات مجموعنده توقف ایدوب برطرفه
حکم ایتمزلر ومعلوممز دکلدر دیرلر و برکیمسه مثلا برمسئله ده خطا
وغلط ایلسه اول کیمسه یه دخی سوفسطائی دیرلر زیرا زبان یونانده
سوف علم معناسنه وسطا غلط معناسنه اولوب سوفسطا علم غلط
معناسنه اولور وسوفسطائیه نك بعضیلری اشیایه حقیقت وماهیت اثبات
ایتمزلر واستبعاد اولنان اشیایی تقریب ایدرلر و بیدار اولان کیمسنك
حالی خفته ونائم اولانك حالی کبیدر دیرلر و جاحظ ذکر ایدر که
برکون نظام ایله طیره ونحوسته متعلق مباحثه ومذاکره اولنوب واقع
وغیر واقعمیدر دیو استعلام ایلدیکمده نظام یاجاحظ بر وقتده شول
رتبه فقر وفاقه یه مبتلا اولدمکه دفع جوع ایتمکه بردرهمه مالك اولمیوب
ایا برکیمسه بنی اطعام وسیر ایدرمی دیو کوشش ایلدم اولدخی میسر

اولیوب دفع کرسنکی ایچون کل وخاکستر اکل ایلدم واوزرمده برجبه
و بر پیراهن اولوب پیراهنی بیع و اهواز طرفنه راهی اولمغه عزیمت
ایلدم واهوازه دخی راهی اولمق کمال حیرتمدن ایدی زیرا اهوازده آشنامدن
برکیمسه موجود دکل ایدی پس رو براه اولوب ساحلده برسفینه یه
راکب وبحری عبور ایتمك مراد ایلدم سفینه دن نام و نشان
اولمامغله تطیر وتشاؤم ایدوب بر مقدار زمان انتظاردنصکره
برسفینه یه دسترس اولدمکه باشی قیچی شکسته وخراب بنده تطیر
ایلیوب ناچار راکب اولوب ناخدایه نامنی سؤال ایلدم دیودردیو ب
نام شیطان اولمغله انکله دخی تطیر ایلیوب اهواز جانبنه لنکر انداز
اولوب لوازم ضروریه م اولان لحاف و بستر کهنه می خانه دك تحمیل
ایچون برحماله ندا ایلدیکمده یکچشم برحمال توجه ایلدکده بنده
تطیر ایدوب اول ناحیه ده کاوره دخی ثیاب تحمیل اولنمق دأب
اولمغله برکاو طلب ایلدم بو ینوزی شکست برکاو احضار ایلدیلر اکا
دخی تشاؤم وخواه ناخواه پلاسلری تحمیل وخانه واصل و برحجره
خرابه یه داخل واحوال پریشانمده متحیر و بونحوست که بنده واردر
همان وطنه رجوع ایتمکدن اولی یوقدر لکن وطنه رجوع ایلسم
بنه کل وخاکستر اکل ایتمك اقتضا ایدر بو دخی امر مشکل دیو تفکر
ایدرکن برکیمسه درحجره یی قرع ودق ایلدکده نفسمه مقدما ظهور
ایدن طیره وشئامتلرك نتیجه وآخری ایشته بودر زیرا غالبا دشمندر
یاخود سلطان طرفندن بنی احضاره کلمش برآدمدر ملاحظه سیله
مضطرب اولوب جواب ویرمدم لکن درحجره یی شکست ایده جك
رتبه دقه اغاز ایلدکده الحکم لله دیوب کیمی طلب ایدرسن دیو
درون حجره دن ندا ایلدم اول شخص دخی سنی استرم طشره کل
دیدی بن کیم دیدم سن ابراهیم بن سیار نظام سن دیدکده بالضروره
درحجره یی کشاد ومرادندن سؤال ایلدیکمده ابراهیم بن عبد العزیز
کاتب سکا سلام ایدوب اکرچه مابینمزده منازعات ومخالفات سبق
ایلمشدر جمله سنی برطرف ومقتضای اخلاق حمیده وسیرت حسنه

ایله عامل اولمغی اختیار ایلدم زیرا سرایم طرفندن کذار ایدرکن
کندو بی پریشان حال وفقر وفاقه یه ابتلا ایله بی مجال مشاهده ایلدم
وبو طرفه کلوب ترك دار ودیار وعیال ایلمك کمال مرتبه اضطراب
وافتقارندن اولدیغنی ملاحظه ایلدم ایمدی اکرا هوازده اقامت
مراد ایدرسه برایکی آی مکث واقامت ایلسون مأمولدرکه باقی قلان
عمرنده کندونك تعیشنه مدار اوله جق شی ظهور ایده واکر علی جناح
الاستعجال وطننه رجعت مراد ایدرسه بو اوتوز التونی اخذ ودیارنه
عودت ایلسون وبو مقدار عطیه کرچه قلیلدر لکن کندی قبول
عذره اهل واحقدر دیدی دیو تبلیغ کلام ودیناری اخذ ووطننه
رجعتی اختیار ایلیوب ظهور ایدن امور غریبه یه متحیر اولدم بری
بوکه فی العمر اوتوز التونه دفعة مالك اولمامشدم ایکنجی غربتده طول
ودراز مکث اقتضا ایلمدی اوچنجی طیره ونحوست باطل اولدیغنه
مطلع اولدم دیدی ونظام ایکیوز یکرمی سنه سنده اوتوز التی یاشنده
وفات ایلمشدر ومنها بورك اشعار لطیفه وکلام مرغوبی اولوب
ازجمله طلبه سنی علمه تحریص ایچون علم برشیدرکه طالب اولان
کیمسه یه کندندن برمقدارنی اعطا ایلمز مادامکه طالب علم
کندینك مجموعنی علمه ویرمیه طالب علم اولان کشی کندینك
مجموعنی علمه ویردیکی صورتده دخی علم بعضنی ویرمك احتمالی باقیدر
یعنی علم شریفه طالب اولان کیمسه بالجمله اوقاتی تحصیل علمه صرف
ایتمکه محتاجدرکه حتی برمقدار علم تحصیل ایلیه بو صورتده دخی
برمقدار علم تحصیلی متیقن دکلدرکه هزار کیمسه عمرنی تحصیل علمه
صرف ایدر وینه خائب ومحروم اولور بلکه جهل مرکب اولمقلغله
نتیجه پذیر اولور دیردی بو دخی کلام نظامدندرکه بروقتده آمالی
تفکر وکرم پیشه لرك کرم واحسانلریله کوکلمزی اکلندیررلردی
شمدی دنیاده اسخیا وجومرده انقراض کلمك سببیله تفکر
آمال هموم وغمومه منقلب ومبتدل اولدی بو دخی کلام نظامدرکه
همسایه کده جنازه واقع اولسه اکر تعیشه کفایت ایدرشیئه مالك

ایسك جنازه صاحبنه واروب تعزیه ایله واکر مدار معاش اوله جق
برشیئك اولمیوب فقردن مضطرب ایسك همسایه که تعزیه ایله زیرا
سنك مصیبتك اندن اکثر واشد اولوب خانه کده ماتم وماتم زیاده
اولمش اولور ابو العیناذکر ایدرکه برکون نظامه *اذاهم الندیم له بلحظ
نمشت فی مفاصله الکلوم* بیتنی انشاد ایتدیکمده نظام ایمدی اول
محبوبك مصاحبی نابینا اولمق لازمدرکه متضرر اولمیه دیدی کلوم
ضم کاف ایله یاره لر معناسنه ومفردی کلم اولوب معنای بیت
اول محبوبه ندیم مصاحب اولان کیمسه طرف چشم ایله نکاه
ایلمك مراد ایلسه فرط حسندن اول کیمسه نك مفصللرنده جراحت
ویاره لر پیدا اولور دیمکدر (وجملت للکندی رسما استخرج به
الدقایق) وکندی یه بر رسم واثر وضع وتحریر ایلدك که اول رسم متن
ایله حقائق ودقایق استخراج ایلدی ظن ایلدم مومی ایله یعقوب بن
اسحق بن الصباح الکندی درکه اشعث بن قیس اولادندن اولوب
زماننده فیلسوف اسلام دیمکله معروف ایدی وپدری اسحق ایام
مهدی ورشیدده کوفه واول حوالیده اولان بلدان والیلرندن بری
وجدی اشعث رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
اصحاب کرامندن ومقدما جمیع کندهیه ملك اولمشدی قیس دخی
کندهدن برملك عظیم الشان اولوب اعشی بن قیس منبور قصائد
نفیسه ایله مدح وثنا ایلمشدی ومومی الیه کندی علماء متبحریندن اولوب
فلسفیات ومنطقیات وحسابیات وکریات وموسیقیات ونجومیات
وهندسیات وفلکیات وطبیات واحکامیات وجدلیات ونفسیات
وسیاسیات واحداثیات وابعادیات وتقدسیات وانواعیاتده ایکیوز
یکرمی برتألیفی واردرکه بعضی کتب وبعضی رسالهلردر وفیلسوف
لغت یونانده محب علم معناسنه در زیرا فیل محب معناسنه وسوف علم
معناسنه در وتعریب اولنوب فلسفه فیلسوف لفظندن مشتق
اولمشدر ومومی الیه کندینك نسبی مضبوط اولوب یعقوب بن اسحق
بن صباح بن عمران بن اسمعیل بن محمد بن اشعث بن قیس بن معدی

کرب بن معاویه بن جله بن عدی بن ربیعه بن معاویة الاکرمین بن الحرث الاصغر بن معاویه بن حرث الاکبر بن معویه بن ثور بن مرتع بن کنده بن عفر بن عدی بن الحرث بن مره بن ادد بن زید بن یشجب بن عریب بن مهد بن کهلان بن سنان بن یشجب بن یعرب بن قحطان ابی یوسف الکندی درکه لغة اسلامیه ده وفنون حکمت یونانیه وفارسیه وهندیه ده متبحر واحکام نجوم وسائر علومده یگانه ایدی وعلم ادبه اشتغال واتقان ایلیوب مجموع فلسفه یی تحصیل ایله صاحب کمال ومشهور آفاق اولمسی بغداد ده اولمشدر وکتب اوائلك غوامض ومشکلاتنی حل وبیان ایدوب مذهب ارسطویه ذاهب واول وادی یه سالك وهر فنده کتب کثیره تصنیف ونیجه ارباب استعداده علوم حکمیه تعلیم ایدوب هر وجهله آثار وفوائدی بسیار ومنتشر اولوب دولت معتصم کندینك ذات وآثاری ایله افتخار ومباهات ایدردی وکتاب العقل الانسی وکتاب الجوامع الفکریه وکتاب الفلسفة الاولی مومی الیه یعقوب کندینك مؤلفات جلیله سندندر ومومی الیهك اخبار حسنه سی ونوادر غریبه سی واردر لکن کمال مرتبه بخل وضنته مبتلا ایدی ازجمله اخبار حسنه سندن بری بودرکه برکون احمد بن معتصمك مجلسنده جالس ایکن ابو تمام طائی کلوب مشهور اولان قصیدهٔ سنیه سنی انشاد ایدوب * اقدام عمرو فی سماحة حاتم * فی حلم احنف فی ذکاء ایاس * بیتنه واصل اولدقده یعقوب کندی یا اباتمام ممدوحك اولان فرزند امیر المؤمنینی خلقك مالنی غارت وفقرایه بذل وانعام ایدن صعالیك عربه تشبیه ایلدیککدن ماعدا حربه اقدام وصولتده عمروه وسماحتده حاتمه وحلمده احنفه وذکاده ایاسه تشبیه وتسویه ایلدك شعراء زمانه ایسه ممدوحلرینی اسلافه ترجیح ایدوب سنك کبی تسویه ایلمزلر مسموعك اولمدیمی ابودلفی اثنای مدحده * رجل ابر علی شجاعة عامر * بأسا وغبر فی محیا حاتم * دیمشدر یعنی ممدوحم اولان کیمسه شجاعت وحربده شدت واقدام جهتیله عامره غالب اولوب سخا وکرمده

دوی حاتمی غبارا حسان ایله ستر ایلدی دیو مؤاخذه ایلدکده ابو تمام برمقدار زمان تفکر ایدوب بو بیتلری انشاد ایلدی * لا تنکروا ضربی له من دونه) مثلا شرودا فی الندی والباس * فالله قد ضرب الاقل لنوره * مثلا من المشکاة والنبراس * یعنی ای قوم سخا وشجاعتده ممدوحمدن دون اولانلره تشبیه وایراد ومثل ایلدیکمی انکار ایتمیکز زیرا باری تعالی اقل وادنا اولان مشکاة ومصباح ایله منور اولدقلرینه بناء ضرب مثل ایلیوب * الله نور السموات والارض مثل نوره کمشکاة فیها مصباح * بیوردی دیدی وبو بیتلر اصل قصیده سنده اولمیوب فوری انشاد ایلدیکنه هرکس تعجبکنان تحسین ایلدیلر (کل صعلوك جواد) امثالدن اولوب معناسی هر کیمسه نك که سرمایهٔ بسیاری موجود اولمیه مالك اولدیغی مال اندك شمارك تلف اولمسی اول کیمسه یه آسانتردر دیمکدر پس ملوکه نظر ایله صعالیکدن معدود اولمق مدح اولور کان ادخار ماله رغبت ایتیوب بر طرفدن مستحقلره بذل واحسان ایتکله خزینه سنده مال فراوان بولنمز دیمك اولور وابو تمام جائزهٔ قصیده اولمق اوزره برناحیه والیلکی طلب ایلیوب حاضر بالمجلس اولانلر بو تمام شاعر مقوله سی هوایی برشخصدر والی اولمغه شایان دکلدر دیو ممانعت ایلدکلرنده یعقوب کندی بلی والیلکه لایق دکلدر لکن عمری نهایته رسیده اولمغه چوق زمان قالمامشدر زیرا حدت طبع وفرط ذکا صاحبی اولانلرك ذهنی قلبلرینه دائما ضعف ویرمده در خصوصا ابو تمامده بعض مرتبه علایم موت مشاهده ایلدم توجیه ولایتده بأس یوقدر دیدی فی الحقیقه برمقدار زمان مرورنده ابو تمام وفات ایلدی وبرکون برکیمسه * وفی اربع منی حلت منك اربع * فما انا ادری ایها هاج لی کربی * جمالك فی عینی ام الذکر فی فمی * ام النطق فی سمعی ام الحب فی قلبی * بیتلرینی انشاد ایدر یعنی محبوبنه خطاب ایدوب سندن درت شی بندن درت شیئه حلول ایلیوب کرب وعشقمی قنغیسی تحریك ایدر معلومم دکلدر اباچشممده اولان جمالکمیدر یوخسه دهانمده ذکرکمیدر یاخود کوشمده کی تکلمك میدر یوخسه قلبمده کی

عشق محنتکمیدر دیمك اولوب یعقوب استماع و تحسین ایدوب تمام
تقسیم فلسفی ایله تقسیم ایلدی دیدی و یعقوب کندی برجاریه یه
دلداده اولوب برکون جاریه یه * انی اری فرط الاعتیاصات
من المتوقعات علی طالب المودات مؤدیات بعدم المعقولات * دیدی
ویعقوب ریش رازصاحبی اولوب جاریه کلمات یعقوبی استماع ودوینه
نظر اندازاولوب تخطئه و تحقیق ایچون * ان اللحی المسترخیات علی
صدور اهل الرکاکات محتاجات الی المواسی الحالقات * دیدی یعنی
یعقوب کندی بن وصاله منتظره لردن محبت طالبی اولانلر له زیاده
امیزش واختلاطی نامعقول افعال قبیحه ارتکابنه مؤدی اولور
ملاحظه وظن ایدەرم دیدکده جاریه تحقیق عقلنده نقصان
اولانلرك سینه لری اوزرینه مسترخی وارسال اولنان ریشلری حلق
وتراش ایدیجی اوسترەیه محتاجدر دیدی ومومی الیه یعقوبك بخله دائر
کلامندندر که شرف بخلمندندر که سائله ردایله جواب ویروب لادیدکده
بخیلك سری رهوی ومرفوع اولور اما جومردلك نعم دیوب مرام
سائله مساعده ایلدکده سری اسفل وزمین طرفنه مائل اولور واستماع
موسیقی مرض برسام حاردر زیرا انسان نغمات لطیفه استماعیله
طربناك اولوب بذل مالده اسراف ایدوب فقیر اولور وفقره ابتلاسندن
غمناك وعلیل اولوب هلاك اولور دیردی عمرونك مبونندن مرویدر که
برکون یعقوب کندی ایله خانه سنده طعام اکل ایدرکن همسایه لرندن
بری کلوب بن اول شخصی طعامه دعوت ایلدم اولدخی والله هنوز دفع
کرسنکی ایلمشدم دیدی یعقوب بلکی تناوله رغبت ایده احتمالی ایله ذات
باری تعالی یه یمیندن عالی برشی یوقدر اکر بوندنصکره تناول ایدرسه کافر
اولوردیدی وکندی فرزندینه نصیح ایدوب ای فرزندارجمند دسترس
اولدیغك مالی حفظده خلق ایله شطرنج باز معامله سی ایله معامله ایله که
کندی آلاتی حفظ خصمك آلاتی اخذه جدوجهد ایدر زیرا بر مال که سندن
آخره تجاوز ایده بردخی سکا واصل اولماز ودراهم ودنانیر ملککده ایکن
محموم اولوب صرف ایلدکده وفات ایدر ودینار کسر و پریشان

او

اولندقده واوراق نشر اولندقده فنا وهلاك قبول ایتمده سائر اشیادن
اسرع وازیددر ودرهم مرغ کبی اولوب یدکده اولدقجه ملککدر
وطیران ایلدکده غیرك اولور ومتلمسك بو بیتلری معلومك اولسون که
* قلیل المال تصلحه فیبقی * ولا یبقی الکثیر مع الفساد * لحفظ المال
خیر من فناه * وسیر فی البلاد بغیر زاد * مألی مالك قلیل اولسه اعمال
ومحافظه ایله ملککده باقی اولور اما اعمال ایتمیوب صرف واسراف
ایلسك نه مقدار بسیار ایسه ده تلف وافنا ایدوب فقیر اولورسك
ایمدی حفظ مال فنا وهلاکندن فقیر اولوب تحصیل ایچون سیاحت
بلدان ایتمدن خیر اودر دیمك اولور وبر بیت معلومکدر که اول بیتی استماع
ومضمونیله عامل اولوب تحصیل مال قصدیله یوز بیك آدم تارك دار
ودیار اولوب غربت وکربت اختیار ایلدی واول بیت بودر * فسر
فی بلاد الله والتمس الغنی * تعش رئیسا او تموت فتعذرا * یعنی
باری تعالینك بلده لرینی کشت وکذار ایلیوب مالدار اولمغی التماس
ایله که ماله دسترس اولورسك غنا ورفاهیت ایله تعیش ایدرسن یاخود
مالدار اوله میوب وفات ایدرسك معذور اولمش اولورسك که سعی
ایلدك اکن پسیار مقدر دکل ایمش دیرلر ایمدی ای فرزند مال ایچون
دور بلاد ایدنلردن اولمدن حذر ایله دیدی وشطرنج بازنجله مناسب
مثل اولوب بچن برکیسه طعام اکل ایدرکن برلقمه یی در دهان
و برینی دردست و برینی او کنده اماده ایدوب برینی دخی طبقده نشانلسه
اول کیمسه یه ظرفای عجم (فلان کس شطرنج بازاست) دیرلر خوش
علف دخی بو معنایه در ومومی الیه کندی فلسفه اوچ علمدن عبارتدر
اولی علم ریاضیدر که تعلیمده اول وطبعده اوسطدر ایکنجی علم
طبیعیاتدر که طبعده اسفلدر اوچنجی علم ربوبیتدر که طبعده جملەدن
اعلادر وعلم فلسفه علوم ثلاثه یه منقسم اولمسنه باعث معلوماتك
اوچ قسم اولمسیدر زیرا معلوم محسوس اولمق وار اولمامق وار ایمدی
ذوات هیولی که محسوساتدر که تعلق ایدن طبیعیدر وهیولی یه
متصل اولانه تعلق ایدن علوم ریاضیات که علم عدد وهندسه وتنجیم

وتأثيردر وهيولى يه متصل اولميانه تعلق ايدن ر بو بيتدر ديو تفصيل
ايلمشدر وبركون برشخص ربيعة الرقينك بو بيتنى انشاد ايدردى*
لوقيل للعباس يا ابن محمد* قل لا وانت مخلد ما قالها* مألى ياعباس اكر
بخل ايدوب سائلى لا كلمه سيله رد ايدرسك دنياده مخلد وباقى اولورسن
ديلنسه خلوددن بجوب ردسائله ايلمز ديمك اولوب مزبور كندى
استماع ايلدكده انسانك اوزرينه واجب دكلدركه هرطلب اولنان
شيئه مساعده ايدوب نعم ديه بلكه كاهيجه رد ولا ايله استثنا
ايلمك مناسبدر ديوب بو بيتى انشاد ايلدى* هجرت فى القول لا الا
لعارضة* تكون اولى بلا فى اللفظ من نعم * مألى كلامدن لا كلمه سنى
ترك ايلدم مكر مقتضى اوله اول وقتده كلمهٔ لانى ايراد ايلمك نعم كلمه
سندن اولىدر يعنى هرشيئه مساعده ممكن دكلدر كاهيجه رد ايله جواب
اقتضا ايدر ديمك اولور (وان صناعة الالحان اختراعك وتأليف متن
الاوتار والانقار توليدك وابتداعك)صناعت پيشه معناسنه والحان
لحنك جمعى ولحن حسن صوتله آوازه ايتمك معناسنه واختراع پيدا
ايتمك معناسنه واوتار وترك جمعى اولوب زه معناسنه وانقار نقرك
جمعى اولوب نقر آلات مطربه يى اوفورمكه ديرلر وتوليد طوغرتمق
يعنى ايجاد معناسنه ابتداع شى بديع اختراع معناسنه اولوب مآل
فقرات نغمات ومقامات سنك اختراع وايجادك وآلات طرب سنك
حداث بديعك ظن ايلدم ديمك اولور والحان قواعد هندسه ايله
وضع واختراع اولنوب بعضيلر الحانى قواعد عروض ايله وضع
اولنمسنى زعم ايليوب خاتمة المحققين اسحق موصلى قول اخيرى رد ايدوب
علم موسيقى يه عدم اطلاعلرينه حمل ايلمشدر وواضع موسيقيده
اختلاف اولنوب بعضيلر واضعى بطليموس دريديلر وبعضيلر غيرى
اولمسنه ذاهب اولمشلردر لكن قول اصح بودركه صنعت موسيقى
قديمه وتعاليم فلسفهٔ اولىده موجوددر ومشهور اولان مخترع
موسيقى بطليموس اولوب ابتدا اوضاع والقاب موسيقيى مشتمل
كتاب اللحون الثمانيه اسميله مسمى كتابى تأليف ايلمشدر وبطليموس

اشرف منطق الحاندر زيرا نفوس جميع اوازه دن زياده نغماتدن
طربناك ومتلذذ اولور نفوسك دخى اشرفى موسيقيدن زياده متأثر
ومتلذذ اولمانيدر ديردى وموسيقى لفظ يونانى اولوب ايكى كلمهٔ يونانيه دن
مركبدركه موسى وقى در وموسى نغمات معناسنه وقى موزون
وملتذ معناسنه اولوب موسيقى نغمات ملتذه وموزونه ديمك اولور
وصناعت موسيقى اشرف صناعاتدر زيرا معرفت مجسطى وعلم حساب
ومعرفت اوقليدس وعلم نجوم وعلم طب معرفت موسيقى يه موقوفدر
وموضوعات موسيقى جواهر روحانى اولمغله مستمعانه تأثير ايدر اما
سائر صناعاتك موضوعاتى اجسام طبيعى اولوب نفوس ايله علاقه سى
اولمامغله تأثير ايتمز پس موسيقى اشرف صناعات اولمش اولور وروايت
صحيحه ده واضع موسيقى حكماء الهيه دن حتى فيثاغورث زياده رياضت چكمش
ومحقق ومجاهد برحكيم اولوب رياضت ايله بررتبه يه رسيده اولدى بكه
تلامذه سنه بنم حركات افلاكدن چندين نغمات خيالمده متمكن اولدى
ديوب قواعد موسيقى وضع ايلدى بعده افلاطون وارسطو وبطليموس
موسيقيدن كندى مخترعاتلرين قواعد فيثاغورثه ضم وزياده ايليوب
صنعت موسيقى مشتهر اولدى وحكماء مزبوره نك استخراج موسيقيدن
غرضلرى لهو ولعب اولميوب مرادلرى عالم قدسه استيناس ارواح
وتأليف نفوس ايدى حتى آلات موسيقى يى صوامع ومعابدلرينه وضع ايدوب
اول محللره تخصيص ايلمشلردى وافلاطون (من سمع الغنا بكمال ادا به
مات طربا) ديمشدر وصنعت موسيقى حكماء يوناندن فرسه انلردن دخى
حكماء عربه انتقال ايلمشدر منقولدركه نغمات زبانك تكلمه عدم
قدرتندن بقيه اواز اولوب طبيعت الحان ايله بلا تقطيع ترجيع
طريقيله ادا ايلديكى صدا اولمغله استماعيله نفوس انسانيه منبسط
اولور وترجيع اوازى حلقومده الحان ايله دوراتدرمكه نغمات حصولنه
ديرلر وافلاطوندن مرويدركه هركيمسه كه محزون اوله طرب انكيز
اولان اصوات حسنه استماع ايلمسون زيرا نفس حزن آلوده اولسه
نورى منخمد ومنطفى اولوب نغمات طربخشى استماع ايلدكده

منور وشعله دار اولور وابو سليمان منطقيدن بر شخصك منظر
وقربندن طبيعت متنفر ومبغض ايكن الحان لطيفه ونغمات لذيذه
اجراسنه اغاز ياخود تحريك اوتار وضرب نقرات دف ايله ولوله
انداز اولسه اول آن طبيعت شخص كريه المنظرك تقربنه ميل
ومنادمت ومقارنتنه طالب اولور طبيعتك موسيقي يه احتياجي نه وجهله
دركه حتى متنفر اولديغى شخصه بو رتبه ميلان ايده ديو سؤال
اولندقده ابو سليمان موسيقي يه ميل في الحقيقه نفسكدر زيرا طبيعت
نفسدن بر مرتبه دوندر چون نفس نغمات لطيفه ونقرات ظريفه
استماع ايلسه متلذذ اولوب طبيعت دخى قبول صالحه ومستعده
ونفسه منقاده اولدقده نفس كندوده موجود اولان موسيقي يي
طبيعته اعطا ايدوب طبيعتك كسب وتلذذى نفس واسطه سيله
اولوب موسيقي طبع مستعده شرف ويرديكى اجلدن واسطه ايله
ميل وتحصيلنه رغبت ايدر ديو جواب ويردى وفقرهٔ مزبورده
اوتار وانقاردن مراد طنبور وششتار وكمان وسائر آلات مطربه در
مرويدركه ابتدا آلت مطربه ملك بن متوشلخ ايچون پدرى سريني
كبى ايجاد اولنوب بربط يعنى قبوز ياخود عود تسميه اولندى لكن
بو روايت ضعيفه اولوب روايت صحيحه ده موجد آلات مطربه
بطلميوس در بعضيلر بو روايتى دخى انكار ايدوب حكماء فرسدن
برينك اختراعيدر ديدى وبربط باب النجات ايله تفسير اولنوب معناسى
باب جنت صريرندن اخذ اولنمشدر ديمك اولور وبربط چار اوتار
اوزرينه وضع اولنوب هر برى طبايع انسانيه دن برينه مقابل
ومحاذيدركه تار زير رقيق اولوب سودا مقابلى وتار دوم دم مقابلى
وتار سوم بلغم مقابلى وتار چهارم كه اوتار اربعه نك غليظى اولوب
بم تسميه اولنمشدر صفرا مقابلى در وهرچندكه چهار اوتارك صدالرى
معتدل وسيراهنك اوله نفس انسانى ايله مجانست پيدا ايدوب طبيعت
مائل وطربناك اولوب نفس طبيعت ايله يك نخت اولور ودخى لوباابن
لك دخى اختراع ايليوب مزمارى عرب ايجاد وصنج كه فارسيسى زنجدر

زنج

زنج دخى ايكى قسم اولوب برى بين الناس زيل ديمكله معروفدر عرب
اختراع ايلمشدر برقسمى دخى اوج تللى برسازدركه عجم پيدا ايلدى
وتارلرى اولان سازلره پرده تعبير اولنان بندلر وضع اولنوب هر پرده
بر مقام اجرا ايلديلر ابتدا عربده عود ايله الحان فرسى اجرا ايدن
نضر بن حارث بن كلده دركه حيره يه راهى وكسرايه تقرب وضرب
عودى الحان عجم اوزره تعلم بعده مكهٔ مكرمه يه كلوب اهالىٔ مكه يه
تعليم ايلدى بعده اسلامده ابتدا الحان عجم ايله تغنى ايدن سعيد بن
مسجح اولمق اوزره روايت اولنمشدر روايت اخراده شامت ايله معروف
اولان طويس در وابن مسجحك الحان فرسى تعلمنه باعث بودركه
عبدالله بن زبير حضرتلرى بناء كعبه يه دهن وضعف كلمكله تجديد
وترفيع ايلديكى وقتده عمله نك بعضى اهل فرسدن اولوب الحان عجمله
نغمه پرداز اولدقلرنده ابن مسجح عربى نغمه ايله اجراى موسيقى
ايدردى بعده شامه راهى والحان رومى تعلم بعده فارسه راهى
والحان عجمى وضرب عودى تعلم ايدوب بو سبب ايله ميان عربده
الحان عجم منتشر اولدى منقولدركه ظهور موسيقى بطلميوسدن
اولوب اسحق بن ابراهيم موصلى ده ختم اولمشدر مومى اليه اسحق
بن ابراهيم بن هامان بن بهمن كه ابن نديم الموصلى ديمكله معروفدر پدرى
عجم وموصلده توطن ايتمكله موصلى ديمكله مشتهر اولوب فقيه وشاعر
واخبار شعرايه واقف وعلم كلام وحديث شريفده ماهر اولوب علم
حديثى سفيان بن عيينه ومالك بن انسدن اخذ وعلم ادبى اصمعيدن
وابو عبيده دن تعلم ايدوب علم موسيقيده فريد وخوش صحبت
بر آدم ايدى حتى اكر اسحقك الحانه توغل واشتهارى اولمسه زماننده
عفت وصداقت وديانت وحميت وامانت وفقاهتده بى نظير اولوب
قضايه اولى واحق ايدى ديو جميع دهات اتفاق ايلمشلر وموتندن ايكى
سنه مقدم عمى طارى اولوب سكسان بش ياشنده ايكى يوز اوتوز بش
متن سنه سى وفات ايلمشدر (وان عبدالحميد بن يحيى بارى اقلامك)
برى يونمق وتراش ايتمك معناسنه اولوب ماكل معناى فقره وعبدالحميد

بن يحيى سنك قلملريكي تراش ايدر دي ظن ايلدم ديمك اولوب مومى اليه
عبدالحميد بن يحيى بن سعيدالعامر بدركه فن كتابتده يكانه وافصح
كتاب و بليغ واديب ايدى وكتابت عبدالحميددن ظهور وابن العميد ده
ختم اولوب ابتــداى زماندن كندى وقتنه كلنجــه نظيرى مشاهده
اولنمامشدى واوائل حالنــده كوفه ده معلم صبيان اولوب معرفتى
واسطه سيله مروان جعدى يه خليفه اولمازدن مقدم انتساب وسائرندن
منقطع ومروانه منحصر ونديم ومصاحب اولوب مروانه خلافت
توجه ايلدكده مروان واتباعى سجدهٔ شكر ايليوب عبدالحميد سجده
ايلمدكده مروان سببنده سؤال عبدالحميد دخى نيچه سجده ايده يمكه
بروقتده سنكله هم صحبت اولوب ملا طفه اولنوردى شمــدى
سن اوج اعــلايه پرواز ومرتبهٔ رفيعه ايله سر افراز اولدك بن ايسه
كالاول پس پايه ودون رتبــه قالدم ديدكده مروان يا عبــدالحميد
سندخى بنمــله پرواز ودرجهٔ عليــايه واصل اولورسن ديدى عبدالحميد
دخى اويله ايسه سجدهٔ شكر لازم اولدى ديوب سجــده ايلدى مومى
اليه مروانه مروان جعدى ديدكلرينــه سبب بودركــه جعد بن
درهم مومى اليهك معلم واستادى اولوب هر امرده جعده اتبــاع
ايلديكندن مروان جعدى تسميه اولنمشدر ومزبوره مروان حمــار
دخى ديرلر زيرا محاربه ده ثبات ومتانتى وارايدى ومومى اليه آخر خلفاء
بنى اميه در ومروان مدت خلافتنده عبدالحميدى خدمت كــتابتده
استخــدام واكرام تام ايلدى وابتــداء مكاتيبه ديبــاجه وتحميدى
عبدالحميد اختراع ايليوب اقتضاى حال اوزره مكاتبى كاه ايجاز وكاه
اطنــاب مفرط ايله اطناب وتطويل ايدردى ايجاز ايلديكى ازجمله
عمالدن برى مروانه برعبــد زنكى اهدا ومروان استقلال واستحقــار
وعبدالحميده مفيد وموجز برمكتوب تحريرينه امر ايلدكده عبدالحميد
لسان مرواندن زنكى طرفڭزه واصل اولدى اكر سياهدن شر ومكروه
براونه وواحددن اقل برعدده ظفرياب اولمق ممكن اوليــدى انى اهدا
ايدردك ديمك مضمونندهتحرير ايلدى وابومسلم خراسانى ظهور وخلق

بيعت بنى عبــاسه دعوت وعباسيه يه امــداد وامويه يى افنــا ايلمك
قصد يله اوزرلرينه هجــوم ايلدكده عبد الحميــد بامروان ابو مسلمه
طرفكدن برمفصل نامه تحرير ايده يمكه اكر قرأت ايدرسه طرفدار بز
اولوب عباسيه دن رجوع ايدر واشكرى ميانه اختلاف واقع وتدبيرى
باطل اولوب دولتك پايدار اولمسنه تكفل ايدرم والعياذ بالله التفــات
وقرأت ايلمزسه بزم ايچون موت وهلاكدن غيرى يه احتمــال بوقــدر
زيرا ابومسلم صاحب خروجدر هرنه طرفه توجه ايدرسه نصرتقرين
اولور ديوب طويل الذيل برمكتوب تحرير ايلديكه كبر جسمندن
برشتره تحميل وارسال اولندى وقتاكه نامه ابومسلمه واصل اولدى قطعا
التفــات ونظرايتميوب آتش اماده واحراق ايتديروب متكبرانه وغالبانه
معامله ايله بو بيتى تحرير وارسال ايلدى * محى السيف اسطار البلاغة
وانتحى * عليــك ليوث الغاب من كل جانب * يعنى سيــف بلاغت
سطرلرينى محو وافنا ايليوب هر طرفدن سنك اوزريكــه مبشه وغاب
شيرلرى ميل وهجوم ايلدى ديمــك اولور فى الحقيقه ابومسلم عباسيه
ايله مروان اوزرينــه هجوم ودفعــات ايله مروان منــهزم
اولوب كمــال اضطرابنــدن يا عبد الحميــد سنك ادب
ومعرفتك سيبله خلق سكا محتاجدر بناء عليه نافذالكلم سن ومعرفتك
خلقى انجــاب ايتمكله سكا حسن ظن واعتمــاد ايلمشلردر ايمدى دشمندك
امانخواه اولوب عذروظلمى بكا اسناد و بندن شكايت ايليوب ابومسلمى
مصالحه يه ارضا ايلمكه سعى ايله مأمولدر كه حيا تمده بكا نافــع
ووفا تمده نصكره اولاد وعيالمه مفيد اوله ديدكده عبد الحميــد بو بيتى
انشاد ايلدى * اسر وفاء ثم اظهر بغدره * فمن لى بعذر يوسع الناس ظاهره
مآلى فرض ايده يمكه سكا صداقت ووفامى كتم واخفــا وغدرى اظهار
ايتمشم بنم چون خلقه كيم اشاعت عذر ايدركه خلق ظــاهرينه فريفته
اولوب اعتماد ايليه ياامير المؤمنين بكا امر ايلديكك خصوص ظهور
ايده جك ايكى امرك سكا خيرلوسى و بكا اقبحيدر همان چاره سى
بارى تعــالى دشمنمزى اوزرمزدن دفع ايدنجه صبر ايدرز ياخود سنك

یولکه جان باش فدا ایدوب معا هلاك اولنجه دشمنله مقاتله ایدەرز
دیوب مقاتله یه اغاز وعاقبت ابو مسلم مروانی قتل ودولتی ضبط
ایلیوب عبدالحمید یار قدیمی ومحب صادقی اولان ابن المقفعك جزیرەده
خانەسنه فرار واختفا ایلیوب بعض غمزخبردار وغمز وابومسلم طرفندن
آدملر تعیین وعلی الغفله خانهٔ ابن مقفعه هجوم وایکیسنی معا اخذ
وعبدالحمید قنغیکز در دیو سؤال ایلدکلرنده ابن المقفع عبدالحمیدی
تخلیص ایچون نفسنی فدا ایدوب عبدالحمید بنم دیدی عبدالحمید دخی
ابن المقفع بنم خلاصم ایچون نفسنی فدا ایلدی عبدالحمید بنم دیدکده
عسکر ایکیسنی دخی احضار عبدالحمیدی بیلور آدملره ارائت ایدوب
عبدالحمید متعین اولدقده ابن المقفعی آزاد وعبدالحمیدی ابو مسلمك
عباسیەدن نصیب کردەسی اولان سفاح حضورینه احضار اولدخی
عسسانه تسلیم وقتل ایله دیوار ایلدکده سرینه قزمش طاسلر وضع ایدەرك
قتل ایلدیلر وتاریخ وفاتی یوز اوتوز ایکی سنهسیدر ومی الیه ابو مسلمك اسمی
عبدالرحمن یاخود ابراهیم اولوب علی روایهٔ بزرجمهر نسلندن وعلی روایهٔ
اسفندیار نسلندن بر نوجوان درکه * ان الله تعالی یبعث لهذه الامة
علی رأس کل مائة من یجدد لها دینها) حدیث شریفنه مظهر اولوب
هجرتك یوزنجی سنهسی اصفهان ناحیهسنده بر قریه ده تولد بعده
بصرەده نشوونما واون طقوز یاشنده ایکن برخصوص ایچون اخذ
وکوفه زندانته حبس ویکرمی یاشنده اطلاق اولنوب ابراهیم عباسی
مجلسنه داخل وآخرکار خلقی بیعت عباسیانه دعوت ایتمشدر
ومزبور ابن المقفعك اسمی عبد الله وکنیەسی ابو محمد وفصیح وبلیغ
وکاتب مشهور ورسائل بدیعه صاحبی اولوب اهل فارسدن ومجوسی
بعده شرف اسلام ایله مشرف اولوب مصنفات کثیره وتألیفات
وفیره صاحبی در ازجمله درة الیتیمه وکلیله ودمنه مومی الیهك مؤلفاتندن
اولوب روایت اخراده کلیله ودمنه یی زبان فارسیدن لسان عربی یه
نقل ایلمشدر ویوزقرق ایکی سنهسی بصره والیسی سفیان قتل ایلمشدر
وسبب قتلی برکون سفیان یا ابن المقفع قطعا سکوتمه نادم اولمدم

دیدکده ابن المقفع تعبیره موفق اولمیوب سکوت سنی خطایه واقع اولمدن
حفظ وحراست ایدر وسکا حسن ایراث ایدر نیجه نادم اولور سك
دیدی مرادی * المکثار کحاطب اللیل * مکثیر البته خطا ایدردیمك
ایدی لکن سفیان حمق وجهلنه تعریض فهم ایدوب قتل ایلدی
روایت اخراده سبب قتلی برمکتوب تحریریدر وسفاحك برادری
ابومنصور مروانیانك بزلره غلبه وتفوقی اوج کیسه ایله در که بری کاتبی
عبدالحمید وبری حجاج بن یوسف وبری مؤذن بعلبکی در دیردی
وبرکون عبدالحمیده سنك بلاغت وفصاحتده کمالکه باعث نه اولدی
دیو سؤال اولندقده اصلعك یعنی علی کرم الله وجهه حضرتلرینك
کلام بلاغت اشتمالرینه توغل وحفظ ایلدیکمدر دیو جوابداده
اولدی وعبدالحمیده برادریکه می زیاده محبت ایدرسك صدیقکه می
دیدیلر عبدالحمید دخی صدیق ودوست اولورسه برادریمه محبت ایدەرم
دیدی عبدالحمید خلقه نصیحت اثناسنده ای قوم کتابه احترام ایدك زیرا
باری تعالی رزقکزی ایدیٔ کتابده اجرا ایلمشدر وقلم برشجرەدرکه الفاظ
ثمره وباریدر دیردی وابراهیم جبله نك خطی ردی وکریه اولوب عبدالحمید
یا ابراهیم قلمکی در ازوائلی تراش وجانب یمنی زیاده اولور وجهله محرف
قطع ایله دیو تعلیم وفی الحقیقه ابراهیمك خطی حسن ومقبول اولدی
وفقرهٔ مقدمه ده ابن زیدونك * وعبدالحمید باری اقلامك * ایله بوقصه یه
اشارت ایدرو بروقتده هشامك سرایاسندن مقوله برجاریەسی وفات
ایدوب عبدالحمید مروان لسانندن برتعزیه نامه تحریر ایلمشدر که
مفهومی باری تعالی امیرالمؤمنینی برقرینه وانیسەنك اجل مسماسی
اولان مدت تمامنه دك وصلتیله متمتع وذوقیاب ایلمشدی چونکه من طرف الله
اول انیسهٔ موهوبهٔ عاریتك مدتی تمام اولدی مقتضای عاریت اوزره
استرداد وقبض اولنوب مقابله سنده باری تعالی امیرالمؤمنینه مواصلتی
شکرنی اتیان ومفارقتنده صبر ایلمکز سببیله قریبا اندن انفس واعلاسنی
احسان وشکر وصبر ایله اجر جزیل اعطا ایدر والحمد لله رب العالمین
انا لله وانا الیه راجعون * دیوب ختم ایلدی واحباسندن برینه موصل

مکتوبی توصیه ایدوب موصل مکتوبك مرامنه مساعده بزم اوزریمزه
نه رتبه لازم ایسه سزه دخی لازمدر بر اسعاف مرامنه مراعات
ایلدك که بزدن مراجعتی جنابکزه ایصال ایلدیکی مکتوب ایدیکد
سزدن رجایه بزی اهل اعتقادیله طلب ایلمشدر امیدی سز دخی
اعتقادنی تصدیق ومرامی حصول پذیر اولمسنه همت بیورد بلورسه
کرم ایتمش اولورسز دیو تحریر ایلدی واسوده ارسال ایلدیکی
مکتوبده بنو عباسك ظهور وهجوملرندن کنایه ایدوب باسود برمقدار
صبر ایله حتی سیل زمینه ملاصق و مضمحل اولوب علامت ظلمتی
باری تعالی محو وافنا ایلیه دیو تحریر ایلدی وعباسیان ایله مروان
محاربه ده عاجز ومنهزم اولدقده عبد الحمید اهل وعیالنه بر مکتوب
ارسال ایلدیکه ماکی بودر بعد اداء الحمد معلوممکز اولسونکه باری تعالی
دنیایی غم وشادیی مشتمل خلق ایدوب هر کیمسه که آسوده وامین
اوله دنیادن شاکر اولوب ستایش ایدر وشول کیمسه یه که غم والم مستولی
اوله دنیایی مذمت واحوالندن شکایت بلکه کمال غضبندن
کندویه مضر ایکن نظام عالمك پریشان اولمسنی تمنی ایدر مقدما دنیا بزه
برمقدار توجه واقبال ایدوب لذائذیله متلذذ ونفایسندن ذو قیاب ایلمشدی
لکن شمدی اسب سرکش وجموح کبی اورکوب لجام زمامی الدن
کیدوب دیلدیکی طرفه شتاب وبزی زمینه انداخته ایدوب عذب وشیرینی
ملح وتلخه وملایم ولطیفی خشین وسرده متبدل ومنقلب اولوب بزی
دار ودیاردن دور واقربا واصدقادن مهجور ایدوب خانه لریمز صاحبلرندن
خالی ودر ونلری وحوش وطیور ایله مالی اولوب بو فرقتنامه یی تحریر
ایدرم حال بو که فلك بزی سزدن بیه بماد وجدا ایتمکده ترقی اوزره
ایدی اکر بو بلیه ومصیبت متمادی اولور ایسه سزك وبزم آخر وقتمز
اولوب مواصلت روز رستاخیزه قالور واکر من طرف الله وسعیمزدن
خارج ظفر ایله مظفر اولورسق اسر وفقر ذلی ایله ذلیل وحقیر اولدیغمز
حالده وطنمزه رجعت وسزلرله مواصلت میسر اولور ومراد ایلدیکی
ذلیلی عزیز وعزیزی ذلیل ایدن باری تعالی دن رجامز اولدر که سزلرله

بزی ینه دارامنده عرض ودین وبدنلریمز سالم اولدیغی حالده جمع
ایدوب کالاول الفت وصحبت ایده یوز وماذلك علی الله بعزیز فانه
رب العالمین وارحم الراحمین * دیوب اتمام ایلدی وخلفاء عباسیه
هجرتدن یوز یکرمی طقوز سنه سنده ظهور والتیوز قرق سنه سنده هلاکو
ظهوریله منقرض اولوب مدت خلافتلری بشیوز اون اوچ سنه در
وسبب ظهورلری ابومسلم خراسانی اولوب هنوز مروانیان منقرض
اولمزدن مقدم محمد بن علی بن عبد الله بن عباس خلیفه وبعد
وفاته اوغلی ابراهیم خلیفه اولوب مروان حمار ابراهیمی حبس
ایلدکده ابراهیم کندویه تابع اولان قومه برادری سفاحدن بیعت
واتباعلرینه وصیت وکندی خراسانده وفات ایلدکده خلق عبد الله بن
محمد ابو العباس سفاحه اتباع ایدوب سفاح برادری منصور ایله
ابومسلم اعانتیله مروانیانی مضمحل وخلافتده مستقل اولوب ابتدا
دولت عباسیه سفاحدن معدود وعدد خلفا اوتوز یدی اولوب سفاح
قتل مرواندنصکره یوز اوتوز ایکی سنه سی ربیع الاولینك اونردنجی
کونی خلیفه اولوب درت سنه سکز ای خلافتدنصکره یوز اوتوز التی
سنه سی محرمنده وفات ایلدی بعده برادری جعفر منصور دن سفاحك
وفاتی کونی بیعت اولنوب یکرمی ایکی سنه خلافتدنصکره التمش
اوچ یاشنده یوز اللی سکز سنه سی ذی الحجه سنده مکهٔ مکرمه یه قریب
بر محلده محرما وفات ایلدی وموی الیه بانئ بغداد اولوب ارض بلقاده
حمیمه نام موضعده طقسان بش سنه سی تولد ایلمشدر بعده محمد مهدی
ابن منصور دن بیعت اولنوب اون سنه بر آی وبر کون خلافتدنصکره
یوز التمش طقوز محرمنده قرق ایکی بچق یاشنده وفات ایلدی بعده
موسی الهادی بن مهدی برسنه بربچق آی خلیفه اولوب یکرمی
درت یاشنده یوز یتمش سنه سی ربیع الاولنده وفات ایدوب برینه برادری
هرون الرشید یکرمی اوچ سنه اون طقوز کون خلیفه
اولوب قرق بش یاشنده یوز طقسان اوچ سنه سی جمادی الاخره سنده
وفات ایلدی وموی الیه بلدهٔ ریده تولد ایلمشدر بعده محمد امین بن

هارون الرشید درت سنه یدی ای خلیفه اولوب خلع بعده یوز طقسان
سکز سنه سی محرمنده یکرمی طقوز یاشنده قتل اولندی وتولدی رصافهٔ
بغداد ده در بعده برادری عبدالله مأمون امین قتل اولندیغی کون
خلیفه اولوب یکرمی سنه بش ای خلافتدنصکره قرق سکز یاشنده
ایکی یوز اون سکز رجبنده ارض رومده وفات ایلدی بعده برادری معتصم
محمد سکز سنه سکز آی خلیفه اولوب قرق سکز یاشنده ایکیوز یکرمی
یدی سنه سی ربیع الاولنده وفات ایلدی بعده واثق بن معتصم
بش سنه طقوز آی خلیفه اولوب اوتوز التی یاشندهایکیوز اوتوز ایکی
سنه سی ذی الحجه سنده وفات ایلیوب جعفر متوکل بن معتصم اون
درت سنه طقوز آی خلیفه اولوب فرزندی منتصر ایکی یوز قرق
یدی سنه سی شوالنده قرق بر یاشنده ایکن قتل ایلدی بعده مومی الیه
محمد منتصر پدرنی قتل ایلدیکی کوندن التی آی تمامنه دک خلیفه اولوب
ایکیوز قرق سکز سنه سی ربیع الاخرنده یکرمی درت یاشنده وفات
ایلدی بعده مستعین احمد بن محمد معتصم اوج سنه طقوز آی
خلافتدنصکره ایکیوز اللی سنه سی محرمنده کندی خلافتنی ترك
ایدوب ینه اول سنه ده اوتوز بر یاشنده قتل اولندی بعده محمد معتز
بن متوکل مستعینك خلعی کونی خلیفه اولوب اوج سنه یدی آی
حلولنده ایکی یوز اللی بش شعبانده نفسنی خلع واول سنه ده یکرمی
اوج یاشنده وفات ایلدی بعده محمد مهتدی بن واثق اون بر آی خلیفه
اولوب ایکیوز اللی التی سنه سی رجبنك اون دردنجی ثلثا کونی قتل
اولندی وسنی اوتوز طقوز سنه اولوب عادل ودادکر ایدی بعده
معتمد علی الله احمد بن متوکل عم زاده سی مهتدی وفات ایلدیکی کون
خلیفه اولوب یکرمی اوج سنه خلافتدنصکره اللی یاشنده ایکیوز
یتمش سنه سی وفات ایلدی ومومی الیه تصرفاتدن حجر ومنع اولنان
خلفانك ابتدا سیدر بعده احمد المعتضد بن الموفق عمی معتمد وفات
ایلدیکی کون خلیفه اولوب طقوز سنه طقوز آی خلافتدنصکره
ایکی یوز سکسان طقوز جمادی الاخره سنده قرق التی یاشنده وفات

ایلدی وخلفاء عباسیه میاننده متقی ومستقیم ایدی بعده علی مکتفی
بن معتضد پدری وفات ایلدیکی کون خلیفه اولوب ایکی سنه التی آی
خلافتدنصکره ایکیوز طقسان سنه سی ذی القعده سنده اوتوز
بر یاشنده وفات ایلدی بعده مقتدر جعفر بن معتضد برادرینك وفاتی
کونی خلیفه اولوب یکرمی درت سنه اون بر بچق آی خلافتدنصکره
اوچیوز یکرمی سنه سی شوالنده اوتوز سکز یاشنده قتل اولندی ومومی الیه
خلفادن بیعت اولنان صبیانك ابتداسیدر بعده قاهر محمد بن
معتضد برادری قتل اولندیغی کون خلیفه اولوب بر سنه التی آی
خلافتدنصکره اوچیوز یکرمی ایکی سنه سی جمادی الاولیسنده خلع
وچشمانی میل ایله نابینا اولنوب اوچیوز اوتوز طقوز سنه سی اللی
ایکی یاشنده وفات ایلدی بعده راضی محمد بن مقتدر دن عمی قاهر
خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب التی سنه اون ای خلافتدن صکره
اوچیوز یکرمی طقوز سنه سی ربیع الاولنده اوتوز ایکی یاشنده وفات
ایلدی بعده متقی ابراهیم بن مقتدر دن عمی راضی وفات ایلدیکی کون
بیعت اولنوب اوج سنه اون آی خلافتدن صکرهاوچیوز اوتوز اوج
سنه سی صفرنده خلع وچشمانی اعدام واوچیوز اللی یدی سنه سنده
التمش یاشنده وفات ایلدی بعده مستکفی عبدالله بن مکتفی دن متقی
خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب بر سنه درت آی خلافتدن صکره
اوچیوز اوتوز درت جمادی الاخره سنده خلع اولنوب اوج یوز سکز
سنه سی قرق التی یاشنده وفات ایلدی بعده فضل مطیع بن مقتدر
مستکفینك خلعی کونی خلیفه اولوب یکرمی طقوز سنه درت آی
خلافتدن صکره اوچیوز التمش اوج سنه سی ذی القعده سنده التمش
بش یاشنده وفات ایلدی بعده عبدالکریم طایع بن مطیع پدرینك
خلعی کونی خلیفه اولوب اون یدی سنه طقوز آی خلافتدنصکره
اوچیوز سکسان بر سنه سی نفسنی خلع اوچیوز طقسان اوج سنه سنده
وفات ایلدی بعده قادر بالله احمد بن امیر اسحق بن مقتدر دن اوج
یوز سکسان بر سنه سی رمضاننده بیعت اولنوب قرق بر سنه اوج

آی خلافتدنصکره دورتیوز یکرمی ایکی سنه سی ذی الحجه سنده
سکسان التی یاشنده وفات ایلدی بعده قائم بامر الله عبدالله بن قادر
بالله دن بیعت اولنوب قرق درت سنه سکز آی خلافتدن صکره
درتیوز التمش بدی شعبانده یتمش التی یاشنده وفات ایلدی بعده
مقتدی بالله عبدالله بن محمد بن قائم جدی وفات ایلدیکی کون خلیفه
اولوب اون طقوز سنه بش آی خلافتدن صکره درتیوز سکسان
یدی محرمنده سکسان اوج یاشنده وفات ایلدی بعده مستظهر
بالله احمد بن مقتدی پدری وفاتی کونی خلیفه اولوب یکرمی التی
سنه خلافتدنصکره بشیوز اون بر سنه سی قرق درت یاشنده وفات
ایلدی بعده مسترشد فضل بن مستظهردن بیعت اولنوب اون یدی
سنه خلافتدن صکره بشیوز یکرمی طقوز سنه سی قرق اوج یاشنده
قتل اولندی بعده راشد بالله منصور بن مسترشد پدری قتل اولندیغی
کون خلیفه اولوب بر سنه خلافتدنصکره خلع اولنوب بشیوز
اوتوز ایکی سنه سنده وفات ایلدی بعده مقتفی لامر الله محمد بن
مستظهر دن برادرزاده سی خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب یکرمی
بش سنه خلافت ایدوب بشیوز اللی بش سنه سی التمش التی یاشنده
وفات ایلدی بعده مستنجد بالله یوسف بن مقتفی پدری وفات ایلدیکی
کون خلیفه اولوب اون بر سنه خلافتدنصکره بشیوز التمش التی
سنه سی قرق سکز یاشنده وفات ایلدی بعده مستضی بنور الله بن
مستنجد پدری وفات ایلدیکی کون خلیفه اولوب طقوز سنه خلافتدن
صکره بشیوز یتمش بش سنه سی قرق ایکی یاشنده وفات ایلدی
ومومی الیه طرفندن صلاح الدین بن ایوب مصری وحجازوشامی
ضبط ایدوب موی الیه اسمنه خطبه قرأت ایتدرمشدر بعده ناصر
احمد بن مستضی پدرینك وفاتی کونی خلیفه اولوب قرق یدی سنه
خلافتدن صکره التیوز یکرمی ایکی سنه سی التمش طقوز یاشنده
وفات ایلدی بعده ظاهر بن ناصر خلیفه اولوب اون یدی شهر
خلافتدنصکره التیوز قرق ایکی سنه سی وفات ایلدی بعده مستنصر

ابن

ابن ظاهر اون التی سنه بر آی خلیفه اولدقدنصکره مستعصم بن مستنصر
خلیفه اولوب یدی سنه خلافتدن صکره التیوز اللی التی سنه سی
هلاکو ظهور ومستعصمی قتل ایدوب دولت عباسیه منقرض اولمشدر
وهلاکونك ظهور وخروجنه سبب بودرکه مستعصم بالله خلافتنده
خواجه نصیر طوسی علم هیئتده بر کتاب جلیل القدر تألیف ومستعصمك
استادی اولان ابن حاجبه عرض وابن حاجب جواهر کلماتی
رشتهٔ نظره کشیده ایدوب بر تألیف کامیاب اولدیغنه مطلع اولدقده
اکر بو کتاب شهرت اولورسه بزلر درجهٔ اعتباردن ساقط اولورز
دیو خوف وحسد ایتمکله کتابی دجلهٔ بغداده رمی والقا ایدوب انجق
طرنبه دیدی وبو کتاب غیر مفید اولوب انجق طرنبیله ذوقیاب اولورز
دیمك مراد ایلدی ونصیره بلاده سنی سؤال نصیر دخی طوسی اولدیغن
اعلام ایلدکده فنی بو یوزك دیو تکدیر ایلدی زیرا طوسیلر مجلسنده
کاومذکور اولسه منفعل اولورلر بعده نصیر بو یوزم شهرده قالدی
واروب احضار ایده یم دیوب انفعال تام ایله رجعت واسطرلابه
مراجعت ایدوب طوالع ملوکی تفقد وما وراء النهرده جنکیز خان
نسلندن هلاکو نام بر پادشاهك طالعنی سعید وقوی استخراج اکا انتساب
وهلاکویی تحریك وبغداده هجوم ایتدیروب بعد الظفر ابن حاجبی دست
کردن بسته احضار ایلدکارنده نصیر ابن حاجبه سلام خوان اولوب
معذور اوله بو یوزی هنوز کتوره بلدم دیوب ابن حاجبی قتل ایتدیروب
کتابی انداخته ایلدیکی محله ابن حاجبك سرنی رمی ایدوب انجق
طرنبه دیدی ✻ وسهل بن هارون مدون کلامك ✻ وسهل بن هارونك
بلاغت وفصاحتی مشتمل اولان کلامنی جمع وتألیف ایلدی ظن ایلدم
موی الیه سهل بن هارون بن ابی عمرو راهبون اهل نیسابوردن اولوب نشو
ونماسی بصره ده اولمغله بصری اولمق اوزره شهرت شعاردر ومذهب
شعوبیه دن اولوب شعوبیه بر فرقه در که عربه بغض وعداوت وتعصب
اوزره وفرسه طرفدار اولوب عربی فرسه ترجیح وتقدیم ایلرلر وموی
الیه بلاغت وفصاحت وحکمتده زمانك فریدی وعصرینك یکانه

متن

وحیدی اولوب کتب متقدمینه معارض نیجه کتب نفیسه تألیف وتدوین ایلیوب کمال فضلنه بناء اهل اسلامك بزرجمهری تسمیه اولنمشدی وبزرجمهری باوزانك ضمیله بزرج ومهردن مرکب اولوب بزرج بزرکك معربی اولو معناسنه ومهر محبت معناسنه اولوب اصلنده بزرجمهر وصف ترکیبی اولمغله اولو محبتلی معناسنه‌در بعده نوشیروان وزراسندن برینه علم خاص اولدیکه مزبور وزیر بختکان نامنده بر دیك فروشك فرزندی اولوب حکمت وزکاسنه بناء پانزده ساله ایکن نوشیروان استوزار ایلمشدی ومزبورك کلمات حکمت آمیزی بسیار ومشهور اولوب ازجمله ثمرة القناعة الراحة التواضع المحبة مومی الیهك کلامندندر ومدت وزارتی پرویزك زماننه دك ممتد اولوب پرویز تخت نشین اولدقده مجوسیتی ترك وتنصر ایتدیکی ایچون پرویز قتل ایلدی ومومی الیه سهلك مصنفاتندن بری کتاب کلیله ودمنه نظیره ثعله وعفره نامنده بر تألیف جلیلدرکه حیرتده فضلا والان متداول ایدی علمادر حتی قاضیء فاضل کتاب مزبور مدحنده بر رساله تألیف واثنای وصفنده هر کیمسه که سهل بن هارونك رتبهٔ فضلنی بلمك مراد ایده بو کتابی مطالعه ایلسونکه سحرا فریبدر دیو ثنا ایلمشدر ومومی الیه سهل نظم ونثرده ممتاز ومسلم اولوب مقدما فضل بن سهله منتسب ومنتمی ومتخصص ایدی بعده مأمون خلیفه مجلسنه داخل ومأمون فضیلت باهره‌سنه مطلع وبلاغت وعقل وفهمی مأمونی اعجاب ایتمکله حکمته یعنی فلسفه کتابخانه‌سنه کاتب تعیین ایلدی ومأمونك کتب مزبوره‌یه مالك اولمسنه سبب جزیرهٔ صقلیه یاخود قبرس کفره‌سی ایله محاربه‌یی متارکه‌یه تبدیل ومیانلرنده صلح منعقد اولدقده مأمون مالك اولدیغی کتب فلسفه‌یی طرفنه ارسال ایدك دیو تکلیف وکفرهٔ صقلیه کتابی اولمغله قطعا کتب فلسفه‌یه التفات ایتمیوب مأمون کتب مزبوره‌یی طلب ایلدکده ملك نصاری بطانهٔ دولت وصاحب رأی اولان کفره‌یی جمع واستشاره ایلدکده جمله‌سی بك رأی وبك زبان اولوب ارسالی مناسب دکلدرکه

ربع

ربع مسکونده نظیری نایاب اولان نسخه‌لری مالك اولمش ایکن اضاعت ایتمش اولورسن دیدیلر فقط میان کفره‌دن مطران جمله‌یه مخالفت وارسالنده استعجال ومسارعتی استحسان ایلیوب علوم عقلیه بر دولت صاحب شریعته داخل اولدی الاشر یعنیلرینی افساد وعلماسی میاننه اختلاف وخصومت القا ایدوب تفرقه وعداوتلرینه باعث اولمشدر دیدکده ملك جزیره‌یه مطرانك رأیی خوش کلوب مجموعنی ارسال ومأمون بر اقلیمه مالك اولمش قدر مسرور ومحظوظ اولمشدی چونکه مأمون اول خزینهٔ کتبی سهله تسلیم ایلدی سهل مطالعه‌لرینه نیجه زمان توغل وکتب نفیسه تألیف ایلیوب فضل وکمالنك مزداد اولمسنه واشتهارینه باعث اولدی وسهل افراط ایله بخیل اولمغله بخلی مدح جود وسخایی ذمی مشتمل بر کتاب تألیف وحسن بن سهله عطیه اومیدیله اهدا ایلیوب حسن بعد المطالعه یاسهل باری تعالینك مذمت ایلدیکنی مدحت وتقبیح ایلدیکنی تحسین ایلمشسن والفاظنك فصاحت وصلاحی معنانك قباحت وفسادنی دفع وازاله ایلمز وبزدن عطیه اومیدنده اولورسن سکا عطیه مز ارسال ایلدیکك کتاب ایله عامل اولوب بخل ایله مز اولسون دیو مکتوب تحریر ایلدی ومومی الیه سهل ابخل ناس اولمغله بخلیله دائر حکایات عجیبه‌سی اولوب ازجمله جاحظ نقل ایدرکه برکون بر فقیر سهله کلوب سندن بر نیازم واردرکه عندکده قطعا وقع واعتباری اولمیوب برامر خسیسدر مساعده کز رجا ایدرم دیدی بعده سهل فقیری استنطاق فقیر دخی بر درهم احسان بیورك دیو عرض مرام ایلدکده سهل ای شخص قباحت نافهم بر درهمی تحقیر ایدرسن مع هذا درهمك باری تعالی یه عصیانی اولمیوب دائما ارض الله ده اطاعت اوزره حرکت ایدر وبر درهم اون درهمك عشریدر واون درهم یوز درهمك ویوز درهم بیك درهمك وبیك درهم بر مسلمك دیتی عشریدر معلومك اولدیمی که تحقیر ایلدیکك بر درهم بنه منتهی ومجموع خزاین بر درهم بردر همه ضم اولنمغله مجتمع اولور دیدکده فقیر مأیوسا چیقوب کیتدی

واكر بومقدار دخی توقف ایتسه ایدی درهمك نیجه اوصاف جلیله سنی تعداد ایتمكـه تشمیر ساق ایلمشدی و دعبل الخزاعی نقل ایدركه بركون سهل ایله هم صحبت اولوب مبا ینمزده معـارف وعلومه متعلق ابحاث طول ودراز وسهله كرسنكی عارض اولوب یاغلام هات الطعام دیوب غلام بركاسه شوربه احضار ایلدیكه ایچنده هرم كلمش برخروس وار ایدی بعـده سهـل ملعقه یی دردست و خروسك اعضاسنی تجسس ایدوب سرندن ماعدا اعضاسنی بولوب خروسك سری نیجه اولدی دیو سؤال غلام دخی رمی ایلدم دیدی نیچون رمی ایلدك دیدی غلام دخی تناول ایلمزسن ظن ایلدم دیدكده سهل غضب ایله نیچون تناول ایلمز ظن ایدرسن كه والله بن خروسك پالرینی دخی رمی ایدنه عـداوت ایدرم قنـده قالـدی كـه رأسی رمی اولنـه زیرا رأس اعضـاء رئیسه دندر و رأس ایله تفـاؤل اولنـور و حواس خمسهٔ ظـاهره رأسده در وخروس رأسیله اوازه ایدر وسرنده تاج لعلین لابس اولور كه اول تاج ایله تبرك اولنور حتی شـاعر * خروسوار سحر خبر باش تاسرو تن * بتاج لعل وقبای چكبن یالایی * دیمشدر وصفوت چشمانیله * اصفی من عـین الدیك * دیو ضرب مثل ایدرلر ودماغی وجع كلایه نافعدر ورأسك استخوانی سائر اعضاسنده اولان استخواندن نرم ولطیفدر واكـرسن تعظم و تكبر ایدوب اكل ایلمزسـك بونده اكل ایدر بولنوردی دیو تعریض ایلدی و یاغـلام رأس خروس نوك پرندن وساقلرندن اعـلا وخیرلو اولدیغی معلومك دكلمیدر البته هرنه طرفه القـا ایلدكسه پیدا وتحصیل ایله دیدكده غلام رمی ایلدیكیم محل معلومم دكلدر دینجه سهل یاغلام بنم معلومیمدر كه سن خروسك سرینی شكمكه رمی ایلدك دیدی جاحظدن مرویدركه بروقتده سهلدن معتزلهٔ بصره نك شیخی اولان ابوهذیل احمد عـلاف فقر وفاقه یه ابتلا كماله رسیده اولدی كرم یوروب حسن بن سهله برشفـاعت نامه احسان ایله كه بومضایقه دن خلاصمه اعانت ایده دیو نیاز سهل دخی برمكتوب تحریر وختم ایدوب ابوهذیله ویردی اول دخی حسن بن سهله ایصـال

وحسن مهرنی فك وقرأت ودرعقب خنده ایلیوب ابوهذیل سبب خنده دن سؤال حسن دخی مكتوبی اراءت ایلدیكه مكتوب بوابیاتدر * ان الضمیر اذا سألتك حاجة * لابی الهذیل خـلاف ماابدی * فامنعه روح الیاس ثم امددله * حبل الرجا بمخلف الوعد * حتی اذا طالت شقـاوة جده * و عناوه نا جیه بالرد * وان استـطعت له المضرة فاجتهد * فیمایضر یابلغ الجهد * مآل معنای ابیات معلومك اولسونكه ابو هـذیل حقنده ظاهرا سندن رجاده اولدیغم خصوصـده درونم خلافنده در ابمدی یأس راحتله مزبوری منع وخـلاف وعدایله نیاز ریسمانینی اطاله ایله واكر بوندنصكره ینه ابرام والحاح شقـاوتی زحمتی طول ودراز اولورسه قطعی ردایله جواب ویروا كرابوهـذیله ضرره قادر اولورسك اجرا ایتمـده سعی وجهدایله كه طرفكدن متضرر اوله دیمك اولوب ابوهذیل مكتـوبه واقف وحیران ونالان اولدقده حسن بن سهل یااباهذیل غمناك اولمه كه سهل مقتضای طبعی اولان خباثتی اجرا ایلمش بنم مقتضای سیرتم سكا كرم ایتمكدر دیوب احسان فراوان ایلدی بعده ابو هـذیل سهل بن هرونی مؤاخذه وعتـاب ایلدكده سـهل خنده كنان یااباهذیل فتی سنك فهم ودانشـك كوردكمی كه مكتوبمده درونم اظهـار ایلدیكمك خلافیدر دیو تحریر ایلدم اكر درونم سكا خیر اولمسه ان الضمیر خلاف ماابدی بیتنی تحریر ایلمزدم دیو مغـالطه ایلدیكه سهلك بلاغتندن معدود در وسهلك تعریضات لطیفه یه متعلقه بعض حكایاتی اولوب ازجمله بركون امرادن بریله مكالمه اثناسنده اول امیر سهله كذب ایدرسك دیدكده سهل یاامیر روی كـذاب سكا مقابل اولمز دیوب كذاب سن سك دیمكی تعریض ایلدی زیراانسانك وجهی كندویه مقابل دكلدر مرویدركه بروقتده سهلدن روكردان ومعرض اولوب آخر كاتبه توجه وسهلك مقامنه اقامت ایتدیروب برمقدار زمان مرورنده سهل مجلس مأمونه دخوله فرجه بولوب یاامیرالمؤمنین سن هم بكاوهم اول كاتبه غدر وظلم ایلدك دیدی مأمون وجهی ندر دیدكده سهل دخی زیرا اول كاتبك استحقاق

واستعدادندن زیاده رتبه سنی ترفیع واعلا وبنی لایق وسزا اولدیغم
منزلتدن تنزیل وتذلیل ایلدك واول کاتبه اولان ظلمك بکا اولان حیفکدن
اشد وازیددر که مستحق اولمدیغی درجه یه واصل اولمغله مجموع ارکان
دولت استنکار ایدوب هزل وسخریه ایدرلر وبنی رتبهٔ دونه تنزیل
ایلدیککه مرحمت ایلدیلرذیدکده مأمون خنده کنان قاتلك الله بزی
ضمناهجو ومذمت ایلدك دیوب بنه مظهر اکرامی ایلدی روایت اخراده
مأمونك سهلی عفونه باعث برکون ارکان دولت مجلس مأمونه حاضر
و برخصوصه متعلق مأموندن برکلام مستحسن صادر اولوب سهل
ایستاده وای قوم امیرالمؤمنینك کلامنی استماع وفهم ایدوب تعجب
وتحسین ایلیکزکه والله امیرالمؤمنینك اقصر ایامدن برکونده یشلدیکی
فعله ونفس الامره مطابق تکلمنه بنومروان مدت دولتلرنده
اول مقوله قول وفعله موفق اولمامشلردر دیدکده سهلك بو تعبیری مأمونی
اعجاب ایتمکله جرمنی عفو وکالاول التفات واستخدام ایلدی
وسهلك کلامندندر که هنوز حصول پذیر اولمامش نعمته تهنیه ظهور
ایدن مصیبته تعزیه دن اولیدر والعیاذ بالله برکیمسه مصیبت زده اولوب
اقرباو تعلقاتی صبرایله مثاب ومأجور اولمدن اقربا وتعلقات مصیبت
رسیده اولوب اول کیمسه صبرایله مأجور اولمق اولیدر وکشی هرکلامه
تصدی ایتزدن مقدم تحمید ایلمك لابقدر تکیم برنعمته مستحق اولمازدن
مقدم من طرف الله متنعم اولدی زیرا باری تعالینك فوللرینه کرم
واحسانی مستحق اولدقلرندن زیاده در ایمدی هر شیئه شرو عدن
مقدم لایق اولان باری تعالی یه شکر وسپاس در دیردی و بروقتده سهلك
اصدقاسندن بری برمقدار زمان بیمار بعده شفایاب اولوب سهل اظهار
سروری متضمن برتذکره تحریر ایلدیکه ماکی انکسار وضعف مزاجکز
و برمرضك ظهوری بعده انکشاف وزوالی رسیدهٔ سامعهٔ مخلصی
اولوب ابتدا اشتدادنده بنی ازعاج واضطرابی زوالیله حاصل اوله جق
سروردن مشغول واول صورتده حیرت والمم نهایتنده اوله جق حبور
وشادمانی بی منسی ایتدیره جك مرتبه یه رسیده اولمش ایدی والحمدلله

تعالی

تعالی ابتداسنده نه رتبه اضطراب وتحیر ایراث ایلدیسه شمدی اول رتبه
نشاط بخش اولمشدر دیوب کلامن اتمام ایلدی و شداد الحارثی التونی
اوصاف جمیله ایله وصف ایدوب نظام دخی شیشه بی ذم
وقدح ایلشدی سهل ایکیسنه مخالفت وآبکینه یی مدح والتونی
ذم ایدوب زجاج مجلا ونورانیدر والتون الدن اله انتقال ایدر برمتاع
بی وفادر وشراب بلورده سائرهسادندن احسن ومفرح مشاهده
اولنور وشیشه شراب ایله مملو وسرشار ایکن ندیمکی مشاهده ایلمکه
مانع اولمز ودردست اولمه ده ثقیل وسنکین دکلدر وکرانبها اولمیوب
تملکی آساندر والتونك عربیده اسمی ذهب اولمغله ذهاب کتمك معناسنده
اولوب اسمنده شأمت واردر والتون اکثریا لئیم وخسیس اولنلره کیدوب
اصحابینی ترك ایدر وکندوبی حفظ وحراست ایدنلره مکر وآشوب
پیدا ایتمه دن خالی دکلدر وابلیس علیه اللعنه نك انسانی صید ایلدیکی
داملردن بردامدر واسان عربده التونك براسمی دخی احمرا اولوب
(اهلك الرجال الاحمران) مثل اولمشدر کرچه احمراندن مراد لحم
وخمردر لکن لفظ احمر التونه دخی اطلاق اولنور وشیشه خس واوث
قبول ایلمز ورایحهٔ کریهه مستقر اولمز وهرچند که آب صافی ایله سو یده
اولنه جدید وجید اولور ومعدنیاتده آب صافی یه شیشه دن زیاده مشابه
برشی یوقدرحتی شیشه نك براسمی دخی زبان فارسیده آبخشکدر و بو ذکر
اولنان اوصاف عجیبه اولدیغی کبی شیشهٔ یابمق دخی امر عجیبدر
وزبان فارسیده التونه زر دیرلر که اسان عربده زر اترك معناسنه
امردر نتکیم مولانا جامینك بو بیتندن فهم اولنور * زمعنی زرا ترك آمد
مقبلی کو برد بو * زامتثال امر زر ودهر ترك بوز رست * یعنی قنی
برمقبل که دویه وامتثال امر زر دنیایی ترك ایتمه وقتك ابوزر یدرومده مت
التونده مولانای مز بو دبو بیتی انشا ایلمشدر * کرچه باشد زرخوش
ابراکن ززر کاراست تاج * برسر ابراهیم وزر نعلین پای ا زارست *
لفظ ابراهیمك تاجی یعنی ابتداسی ابرالفظی وازرك نعلینی یعنی آخری زر
لفظیدر دیوب ختم کلام ایلدی وسهلك کفتار بند آمیز ندندر که تحصیل

علوم ومعارفه كوشش ايدك زيرا زمانی سزلر له مذمت ايتملری
سزلر له زمانی مذمت ايتملرندن خيرلودر يعنی بوزمانده ارباب معارف
وعلمايه رغبت قالمدی ديملری زمانمزده اهل معارف وعلما قالمدی ديمدن
خيرلودر واوج نوع كيمسه مجانيندن معدوددر كه بری غضبناك اولان
و بری غيرتكش قسغانج ولان و بری سرمست اولان ديردی وسهلك
ثعله وعفره نامنده اولان تأليفنده ای قوم حقوقدن اوزريكزه اداسی
واجب اولان حق خلقه بذل واحسان ايده جكيكز عطيه يه تقديم
ايدك مثلا مديون اولان كيمسه خلقه جود و كرم ايتيوب دينی ادا
ايتمك واجبدر زيرا بر كيمسه هنوز اوزرينه فرض اولانی اداده تكاسل
وبطؤ اوزره اولوب نافله يی تقديم ايلسه اعتقادينك قصور وذهننه
ونقصان رأينه وسوء تدبيرينه شاهد درو بين الناس وقع واعتبارينه
مخل اولوب كرمی سببيله حاصل اولان محمدتی عدم مروت وحميتندن
نشأت ايدن فسادنی دفع وازاله ايلمز ديو تفصيل مقال ايلمشدر
(وعمرو بن بحر مستمليك) وعمرو بن بحرسندن املا طلب ايليوب تأليف متن
ايلديكی كتب معتبره يی سندن تعلم ايلدی ظن ايلدم مومی اليه عمرو بن
بحر بن محبوب ابو عثمان اولوب جاحظ ديمكله معروفدر حدقی ايله
دخی ملقب اولوب جاحظ ايله اشتهاری غالبدر وعلم وفضل وبلاغتده
يكانه و بی همتا وفوائد نفيسه وآثار لطيفه صاحبی اولوب آفاقده نام آور
ومسلم فحول و پيشوای علما اولمغله سائرا ممدن امت محمد عليه السلامك
فضل ومزيتی عمر بن الخطاب رضی الله عنهك حسن سياستی وجاحظك
بيان و بلاغتی ايله اولمق اوزره ارباب فضل ودانش اتفاق ايلمشلردر
و بين العلماء معروفدر كه ابو حنيفه فقهده وخليل نحوده وجاحظ
تأليف كتبده وابو تمام شعرده مسبوق دكلدر ومومی اليه جاحظ بصره ده
تولد وبغداد ده نشو ونما بولوب شيخ المعتزله اولان نظامدن تحصيل
علوم وكتب فلاسفه يه توغل واكثر مسائلنی ترويج ومذهب طبيعيه يه
ميل وفصاحت وفضل ايله متكلمينه فايق مشايخ معتزله دن اولوب
مسائل عديده ده تفرد ايلمشدر واصل معتزله حسن بصری حضرتلرينك

مجلسنده

مجلسندن قالقوب اعتزال ايدن واصل بن عطانك اصحابی اولانلردر
وجاحظك تفرد ايلديكی مسائلدن بری بودر كه معارف مقتضای طبايع
وضروری اولوب ارادهٔ عبادك قطعا مدخلی يوقدر فقط ارادتی كندی
فعلنه عالم وغير ساهی اولمسنده جريان ايدر وينه معرفته فی الحقيقه
فعل عبد اطلاق اولنور وعبادك جميع افعالی كندويه نسبت اولنمسی
اجسام ايچون طبايع مختلفه وهر طبيعتك كندويه مخصوص اثری
اولوب طبايع مختلفه دن آثار مختلفه صادر اولمغله طبايع صاحبلرينه
اول فعل نسبت اولنور وجائز دكلدر كه بر كيمسه عاقل ومميز اوله ده
باری تعالی يه معرفتی اولميه وكفار معاند ايله عارف ميانه ده دركه
كندی مذهب باطلنه محبت وميلی وتعصبنه مستغرق اولوب كندی
اعتقادينك بطلاننه شاهد اولان مقتضای طبيعت اولان معرفتی
درك وشعوردن عاجز اولور ديردی و بونك امثالی نيچه مذاهب
باطله يه ذاهب اولوب برمقدار قوم مز بوره مسائل مزبوره ده اتباع
ايتديله اول قومه جاحظيه تسميه اولنمشدر ومومی اليه جاحظك
ادبيات وكلام وفلسفه ده تأليفات كثيره سی اولوب از جمله
كتاب الحيوان وكتاب الامصار وكتاب البيان والتبيين مومی اليهكدر
وفوائد كثيره يی مشتمل نيچه رسائلی اولوب متداول ايدی علمادر
ومومی اليه جاحظ احمد بن ابی داوده منكسر و مجلسندن منقطع
ووزير محمد بن عبد الملك بن زيات ايله موانست ومجلسنه ملازمت
ايدوب محمد بن عبد الملك وزارتدن عزل ونحاسدن بر تنوره وضع
اولنوب اشد عقوبت ايله قتل اولندقده جاحظ فرار ايليوب باعث
هر بندن استعلام ايلدكلرنده تنوره وضع اولنانك ثانيسی اولورم
خوفيله فرار ايلدم ديدی لكن فرار ايلديكی محلدن خبردار واخذ
وثياب بذله ايله در زنجير ابن ابی داود حضورينه احضار اولندقده
ابن ابی داود ياجاحظ بن سنی بيلدمكه كافر النعم ومعدن مساوی
ومفسد ومضر بر كيمسه سن ديدكده يا امير باری تعالی سنی هر امرده
موفق ومؤيد ايلسون غضب ايله كنديكه زحمت ويرمه والله سنك
بكا غالب اولوب مرادكی بنده اجرا ايلمك بنم سكا ظفر ياب مرادمی

اجرا ایلمامدن خیرلیدر واکر بندن سکا اساءت واقعـه اولدی ایسه
مقابله سنده احسان ایلمك بنـدن سکا احسان ظهور نده سنك بکا
اساءتك ظهور ایدوب مذمتله مذکور اولمکـدن اولی واحسندر یعنی
ابن ابی داود جاحظك اساءتی مقابله سنده کرم وعفو ایلـدی
دیو مذکور اولمق احسان مقابله سنده جاحظه غدر وظلم ایلدی دیو کفت
وکو اولنمقدن اصوبدر وقدرتك حالنده اخذ انتقامدن عفو اجمل واحسندر
دیدکده ابن ابی داودك شدت غضبی زائل اولوب قبحك الله یا جاحظ
حسن تعبیر وخوش ادایه موفق سن قباحتکی عفو ایلـدم دیوب
کرمابه یه ادخال و ثیاب فاخره اکسا والباس ایدك دیو خدمه یه امر
بعده مجلسنده برکوستروب اکرام واقبال تام ایله یا اباعثمان کلمـات
حکمت آمیز که اغاز ایله دیوب کلامنه چشم وکوش اولدی وجاحظك
سنی طقسانی تجـاوز وایکیوز اللی بش سنه سنده وفات اید نجه نیك
بخت ومعزز ومکرم تعیش ایلیوب ابتـداء ظهورندن آخر عمرینـه
وارنجه درد فقره مبتلا اولمیوب متمول ومالدار ایدی جاحظك حکایات
غریبـه واخبار لطیفه سی ونثر طویلی ونظم ضعیفی اولوب ازجـمله
اخبارندن بری بودر که برکون احباسندن برینك خانه سنه واروب
دق باب ایلیوب برجاریهٔ سندیه ظهور ومطلبندن سؤال جاحـظ
دخی افندیکه جاحظ سنکله کورشمکه کلمش دیو افاده ایله دیدکده
جاریهٔ سندی لثغ زبان ایله جاحد بابده سکا منتظردر دیرم دیدی جاحظ
دخی تکلمه عدم اقتدارنی بیلوب حدقی کلمش سنکله ملاقات طلب
ایدر دیو افاده ایله دیدکده جاریه خلقی دیرم دیدی وجاحظ عاجز
اولوب برشی سویلمه دیوب رجعت ایلدی وجاحظـدن منقولدر که
فی العمر بنی ایکی زنك تخجیل ایلدیکی کبی برکیمسه تخجیل ایلمامشدر که
برکون برمحلـده طعام تناول ایدردم برسوری زنان جالس اولـدیغم
نشیمنك مرتفع اولان طرفندن مرور ایدرلردی ومیانلرنده سروقامت
ولاله خد وخوش اندام برزن شوخ چشم مشاهده ومزاح ولطیـفه
قصدیله نازنین تنزل ایدوب بومحله نازل وبنمله اکل ایلسك اولمازمی

دیدم زن مستوره دخی ای بی خبر سن بنم تنزولمه تکلیف ایده جککه
چیقدیغم مرتفع یره برکره چیقسك دنیـا نیجه در مشاهده ایدر دیك
دیدی دخی برکون درخانه ده ایستاده واطرافـه نکران ایکن برزن
بدید ونزدیکمه کلوب لطف ایله برمصلحتم واردر که سن بنمله معا راهی
اولمدقجه حصول پذیر اولماز دیدی بنده دخی مساعده ومعا راهی اولوب
زن مکاره بنی برزرکر یهودینـك دکاننه کتوروب یهودی یه بنی ارأت
وایشته بوآدم کبی اولسون دیوب سمت آخره راهی اولدقده بن متحیر
اولوب قضیه یی یهودیدن سؤال یهودی دخی بوخاتون مقدم کلوب
بکا برصحیفه یه شیطان علیه اللعنه یی تصویر ایله دیدی بنده دخی ای خاتون
شیطـانی مشاهده ایلـدم صورتنی معلومم دکلدر سن بکا برصورت
تعیین وارأت ایله که اکا کوره رسم ایده یم دیمشدم شمدی سنی احضار
ایدوب ایشته بویله اولسون دیدی که مراد ایلدیکی صورت شیطانی
تصویر ایده یم دیدی فی الحقیقـه جاحظ زشت روی وقبیح المنظر
برآدم ایدی لکن فصاحت وبلاغتی قباحت رو بنك هیبنی ستر ایلمشدی
وجاحظ برکون چارسوده کشت وکذار ایدرکن برمحلده برقصه خوان
جالس وخلق کثیر اطرافنه مجتمع وچشم وکوش اولمشلر که قصه
پردازی یه اغاز ایده جاحظ قصـه خوانه زنك ایچون ای قوم نیچون
تجمع ایلمش سز بوآدم صلحادن متورع واشتهاری سومز برعابد وزاهددر
دیدکده هرکسك کلام جاحظ اعتمادی اولمغـله پراکنده وپریشان
اولدقلرنده قصه خوان واله وحـیران اولوب جاحظ باری تعـالی
سنك دخی عاجلا بلاکی ویرسون دیدکده جاحظ خنده کنان سوی
مقصوده روان اولدی وبرکون جاحظه ثقیل وکرانجـان برشخص
یا جاحظ سن هزار جواب مسکت بیلورمش سن بکا بر مقدارنی تعلیم
ایله که بعض وقتده اقتضا ایده یوردیدکده جاحظ ای کشی اول جوابلری
آخره تعلیم ممکن دکلدر دیدی لکن شخص ثقیل مجاب اولمیوب ابرام ایلدکده
جاحظ ای کشی نه کونه جواب مسکت استرسن نیجه اول شخص
یا جاحظ بکا برکیمسه یازوج القحبه یا ثقیل الروح دیرسه بن نه جواب

ویره‌یم دیدکده اکا کلامکده صادق وراست کوسن دیو جواب و یردیدی
جاحظ روایت ایدرکه برکون بغداد ده کتاب دیوانك مجتمع اولدیغی
دیوانخانه‌یه داخل وکتابی البسهٔ فاخره لابس وصورتا هر برینی مأمور
اولدقلری خدمتـدن اعلاسنه شایان ظن اولنوب هر بری مکلف
ومحتشم وقار وتعظیم وتکبرلری حددن افزون مشاهده ایلدیکمـده
آبا ذات وحیثیتلری دخی ظاهرلری کبی مکمل ومعمور میدر دیو
هر برینی امتحـان ایلدیکمـده بازی تعـالینك باطل حقنده واما از بد
فیذهب جفاء بیور دیغی کبی ظاهرلرین نظیف وپاك وباطنلرینی
مشوش وعقل ومعرفتدن خالی بولدم حیف ودریغ اول کاتبلره که
ظواهری نظیفه و بواطنی سخیفه اولوب اللرینك تحریر ایلدکلرندن
جاهل ونادان اوله‌لر وتحصیل وکسب ایلدکلرینی علمز مقابله سنده
اجرتدر اعتقـاد ایده‌لر دیو دشنام ایلدی وتمام آیت کریمـه (فاما از بد
فیذهب جفـاء واما ماینفع الناس فیمکث فی الارض) یعنی اما کف روی
آب وخبث بالای فلز برود برحالتی که مطروح وساقط باشد اما آنچه سود
رساند مردمارا چون آب صافی یا فلز کدا ختـه بی غش پس بماند در
زمین تابدان منتفع شوند* وبر وقتده جاحظ بر سیه طواشی اشتر
ایلدی سبندن سؤال ایلدکلرنده زنکی اختیارم لواطه تهمتندن احتراز
ایچون اولوب خصی اختیـار ایلدیکم علت معهوده ایله متهم اولمامق
ایچوندر دیو لطیفه آمیز جواب ویردی وجاحظ بصره ده جماز ایله
هم صحبت اولوب جماز یا جاحظ نار لغتده قاج معنـایه کلور دیو سؤال
جاحظ دخی نارالشجر که شکوفه دن عبارتدر ونار الحرب که اشتداد
مقاتله دن عبارتدر ونارالحبـاحب که سم دابه سنکـه ضرب ایدوب
ظهور ایدن آتشدن عبارتدر ونارالمعده که حرارت معده دن عبارتدر
ومعروف اولان آتش در دیدکده جماز یا جاحـظ نار لرك زیاده حار
وشدیدنی ذکر ایلمدك دیدی جاحظ دخی ندر دیو سؤال ایلدکـده
مادر بکك کسبنك آتشیدر که هرنه مقدار شی رمی والقا اولنسه خازن
وحافظلری زیاده طلب ایدرلر دیدی جاحظ دخی یا جمـاز مادر بمك

حرینه خازنلر اثبات ایلدك اکن سنك مادر بکك حرینك نارنه بی نهایه
اشیا القا اولنوب کفایت ایدرمی دیو سؤال اولندقده هل من مزید دیر
دیو جواب ویردی وموی الیهك لقبی جماز ونامی عمرو بن حماد بن عطا
وکنیه سی ابو عبدالله اولوب نوادر ولطائفده ابو نواسـه غالبدر
وحباحب بر بخیل کمسه‌نك اسمی درکه مسافر آتش مشاهده ایدرده بنم
خانه‌مه کلور خوفیله سم اسبدن خروج ایدن آتش کبی ضعیف وقلیل آتش
ایقـاد ایدردی بعده بر شیئك قلتندن کنایه ایدوب نار الحبـاحب
دیرلر مثل مشهور در واهل عربیت ناری اصناف اربعه‌یه تقسیم
ایدوب برصنفی که اکل ایدر شرب ایلمز نار دنیادر و برصنفی که شرب ایدر
اکل ایلمز نار شجر اخضردر و برصنفی که اکل وشرب ایدر نار جهنمـدر
و برصنفی که اکل شرب ایلمز نار موسی علیه السلام در دیدیلر کذلك
تقسیم دیکر ایله درت نوعه تقسیم ایدوب برنوع که نور واحراقی اولور
نار دنیا در و برنوع که نور واحراقی اولمـاز نار الاشجار در و برنوع که
نوری اولوب احراقی اولمیه نار موسی علیه السلامدر و برنوع که نوری
اولمیوب احراقی اوله نار جهنمدر دیدیلر وحافر دابه سنکه ضرب وقدح
ایلدکده خروج ایدن شراره‌یه لسـان عربده حباحب وزبان فارسیده
بومه دیدکلر ایدر شیخ نظامینك سلطان انبیا معراج شریفه عروج
ایلدکده براق برق رووصفنده* در شب تاریك بأن اتفاق* برق شده
بومهٔ پای براق* دیو انشا ایلدیکی بیتندن ظاهر در بر کمسه جاحظدن
بر دوستنه شفاعت نامه طلب جاحظ دخی تحریر وختم ایدوب ویردکده
اول شخص مجلس جاحظدن بیرون اولوب مهرنامه‌یی فك وقرأت
ایلیوب بوکونه تحریر ایلمش که بعد السلام طرفکزدن شفاعت
اولنان شخص که موصـل ورقه در احوالی معلومم اولمیوب
سزدن رجایی موجب اوزرمـده برحقی بوقدر مجرد ابرامندن
تخلیص کریبان ایچون برکاغد ویردم اکرمرامنی اسعـاف ایدرسك
ممنون وعـدم مساعده ایلدیککزدن متألم اولمـام دیو تحریرنه مطلع
وجاحظه عودت وجاحظ شخص معهودی مشاهده ایلدکده غالبا

ورقه یی قرأت ایلمش سك دیدی اول شخص دخی بلی قرأت ایلدم
لکن بو کونه تحریر ایلمکدن بنی رد ایتمك اولی ایدی دیو مؤاخذه ایلدکده
جاحظ ای کشی تحریر ایلدیکیم کلماتك سکا قطعا ضرری یوقدر که بن
برکیمسه یی شفاعت ونائل مرام اولمسنی مراد ایلسم بو کونه تحریر
ایدرم واصدقامك معلوملریدرکه بو کونه تحریر عادتمدر دیدکده اول
شخص یا جاحظ الله تعالی اینك لعنتی سنك اوزریکه اولسون و باری تعالی
سنك اللریکی ایاقلریکی قطع ایلسون وهزار بلایه کرفتار اوله سك
دیوب جاحظ ای کشی بو رتبه دشنامه نه دن مستحق اولدم دیدکده
اول شخص یا جاحظ بن بنی برکیمسه یه شکر وثنا ایتمك مراد ایلسم عادتمدر
بنه بو کونه ادا ایدرم ظاهر نظر ایدوب متألم اوله دیوب راهی اولدی
جاحظ برطرفه عزیمتنده اصدقاسندن برینك خانه سنه نازل اولوب
صاحب خانه اکرام واطعام ایلیوب لحمه متعلق طعام احضار ایلدکده
جاحظ سببندن سؤال صاحب خانه دخی ای برادر (ان الله یکره البیت
اللحم) حدیث شریفنی استماع ایدلدن بری چندان لحم اکل ایتمز اولدم
دیدی جاحظ دخی ای برادر بیت اللحمدن مراد غیبت ومساوی ایله
لحوم ناس اکل اولنان یتدر دیدکده صاحب خانه کلام جاحظی قبول
واکل لحمه شروع ایلدی ابن ابی طاهردن مرویدرکه برکون
جاحظ مسن وعلیل اولدی دیو خاطرنی سؤال وتطییب ایچون جماعت
ایله زیارتنه واروب دق باب ایلدم جاحظ قطعا جواب ویرمدی
ومشاهده ایلمشدمکه پنجره یه قریب برمحلده همسایه سی ابن حامان ایله
جالس ایدی ینه دق ایلدیکمده پنجره دن یا ابن طاهر معلومك اولسونکه
بن الان حوقله یه مشغولم ورمیح ابی سعدی تحمل ایلدم وعنزی
سائقم شمدن صکره بنمله صحبت نیجه قابلدر همان اول محلدن بکا
سلام و وداع ایله سلام ویروب جمله کز صفاده اوله سز دیدی حوقله یه
مشغولم دیمدن مرادی پیر و مرضم ممتد ومشتد اولمغله دائما (لا حول
ولا قوة الا بالله) دیرم دیمکدر وابوسعدك رمیحنی تحمل ایلدم دیمك
ابوسعد عربدن بر پیر آدم اولوب ابتدا عصایه اتکائی ابوسعد اختراع

ایتمکله برکیمسه پیر وعلیل اولدی دیه جك محلده عرب فلان اخذ رمیح
ابی سعد ایله بیرلکندر کنایه ایدوب مثل اولمشدر وسائق عنز اولدم دیمك
دخی پیر اولدم دیمکدن کنایه در حتی عرب فلان کیمسه بیر اولدی دیه
جك محلده ساق العنز دیوب مثل اولمشدر زیرا شوبان رعی ایدرکن سرنی
عصاسنك اوجنه وضع واتکا ایدر وعنز دیشی کچی یه دیرلر وجاحظك
علیل اولمسنه باعث بودرکه برکون ابن داودك طعامنه حاضر وطعامده
شیر وماهی اولوب طبیب ابن بختیشوع دخی مجلسده حاضر اولمغله
ارباب مجلسه شیر وماهی جمع اولنمسی مضردر هر قنغیسنه خواهش زیاده
ایسه انی تناول وآخری اکل ایتمسه کز اصابتدر دیدکده جاحظ طبیبه
معارضه ایدوب جهتنده نه بأس وار در اکر هر برینك بر جهتله مضرتی
آخرك مضرتنه مقابل ومعارض اولوب متساقط اولورلر واکر
مضرتلری جهت واحده ایله اولوب متساوی ایسه کان مضر واحد اکل
اولنمش اولور دیدکده طبیب یا جاحظ بن حسن تعبیر بلم وعلم طبده
توفیق فلسفی جریان ایلمز اکر کفتارمك صدقنه مطلع وشیر وماهی
جهتنده اولان مضرتی تجربه ایتمك مراد ایدر ایسك اکل ایله دیدی جاحظ
دخی بی پروا ایکیسندن اکل ایلدکده جانب راستنده نقریس وجانب
چپنده فلج عظیم ظهور ایدوب صاحب فراش اولدی واحباسندن
بری زیارتنه واروب حالنی سؤال ایلدکده جانب یسارمی شرحه شرحه
ایتسه لر خبردار ومتأثر اولمیوب یمینه برمکس قونسه الم ووجعنه طاقت
کتوره مم وجمله دن زیاده شکایتم طقساندندر دیو جواب ویردی
ابنای برامکه دن بری نقل ایدرکه طرف خلیفه دن امارت سند بکا توجیه
وتقلید ووقت مقدره دك ضبط بعده عزل اولندیغمده اوتوز بیك
دیناره مالك اولوب اون بیك دینارینه اهلیلج اشترا و بر سفینه یه راکب
وبصره یه واصل وجاحظك علیل اولدیغندن خبردار ومزاجنی
سؤال ایدوب وفاتندن مقدم برکره باری کورمك قصدیله خانه سنه
واروب دق باب ایلدم برجاریه حبشیه کلوب مرادمدن استعلام بندخی
غریب الدیارم جاحظی کورمك استرم دیدکده جاریه کلامم جاحظه تبلیغ

ایلیوب مسموعم اولدیکه بنم کبی برطرفی مفلوج ومائل و برافی سائل
ورنك رویی زرد وهائل آدمی کورمکدن نه حاصل دیو ملاقاتمه مساعده
ایلمدی وجاریه بنی دفع ایتمك ایچون کلمات مذکوره یی سرد ایلدکده
بن الحاح وابرام ایدوب البته کورملی یم ملاقی اولمدقجه مندفع اولمام
دیدکده جاریه رجعت وعدم مراجعتمی حکایت ایلیوب جاحظ بو آدم
مسافرثله بصره یه وارمشدم وجاحظ هنوز وفات ایلمامشدی زیارتنه
واروب کورشدم دیو احباسنه نقل ایتمك استر دیو ب اذن داده اولدی
ومجلسنه داخل اولدیغمده لطف ایله معامله ایدوب سن کیمسین دیو
سؤال بن دخی اولاد برامکه دن اولدیغم افاده ایلدیکمده عظیم محظوظ
واجدادیمه ثناخوان اولوب سخا وکرملرین ذکر ایدوب انلرك زماننده
فقرا ومحتاجین رفاهتله تعیش ایدرلر دی جود وسخا انلرده ختم
اولمشدر دیدی بن دخی جاحظه صحت وعافیتله دعا و بر ایکی بیت
انشاد ایلمسنی رجا ایلدیکمده بو بیتلری انشاد ایلدی * لئن قدمت
قبلی رجالا فطالما * مشیت علی رسلی وکنت المقدما * ولکن هذا الدهر
تأبی صروفه * فتبرم منقوصا وتنقض مبرما * مأل معنا بروقتده خلق
علم وفضیلتده بکا تقدم ایلسه لر بنم حرکت وسعیم کالاول سهولت
ووقار ایله اولوب تبدیل حال ایتمدن اول علمایه تقدم وفضیلتده غالب
اولوردم لکن دنیانك احوالی برقرار اولمیوب صروف زمان احوال
ناسی تغییر ایدوب ضعیفی قوی وقوی اولانی ضعیف ایدوب الآن بنی
علیل وپیر ایتمکله فضل وکمالده ناسه تفوقمی ازاله ایلدی دیمك اولوب
رسل کسررا ایله سهولت ووقار معناسنه اولوب افعل کذا علی رسلك
علی هینتك ووقارك وعلی سهولة ایله تفسیر اولنور وهیت سهولت
معناسنه در وزوجی وفات ایدن یاخود مطلقه اولان مرأه که زوج آخر
ایچون کندویی تزیین واول کیمسه یه مراسله ارسال ایدرا که
* مرأة المراسل * دیدکلری بو معنادن اخذ اولنوب راجزك بو بیتندن
اول معنا فهم اولنور * یمشی هبیرة بعد مقتل شیخه * مشی المراسل
اوذنت بطلاق * بعده جاحظی وداع ومجلسندن بیرون اولورکن

ای اوغل فلوجه اهلیلج نافعدر سنك کنور دیکك اهلیلجدن برمقدار
ارسال ایله دیدکده مرامنه مساعده ایدوب ارسال ایلدم لکن بن کتم
ایتمشکن نه وجهله خبردار اولدیغنه متعجب ومتحیر اولدم دیدی
وبعض احباسی جاحظ مریض ایکن دستنده دوا ایله مملو برقدح
مشاهده ایدوب ندر دیو سؤال ایلدکده * اصبحت فی دار البلیات *
ادفع افات بافات * بیتی ایله جواب داده اولدی مومی الیه جاحظك
کلامندندر که بخل ایله جبن ایکی طبیعتدر که باری تعالی یه سوء ظندن
حاصل اولور واساءت ایدن کیمسه یه احسان ایله مقابله تدبیرنده باری
تعالی یه مخالفت ایدوب کندینك رحمتنی باری تعالینك رحمتندن
زیاده ظن ایلمکدر وناسك حدلرینی تجاوز ایتماملری احسان اومیدیله
وعقاب خوفیله در پس اساءتلرینه عقاب واحسانلرینه احسان امیدی
یاخود بری برطرف اولسه صغیر کبیر ووضیع رفیعه انقیاد ایتمیوب نظام
عالمه خلل طاری اولور وسکا حسد ایدن کیمسه یه عقاب ایتمکه قادر
اولورسك مستحق اولدیغی عقوبتك نصفنی عفو ایله زیرا حسود اولان
کیمسه دائما معذبدر وجناب باری انسانی مادونه مسخ ایلدکده ینه برمقدار
انسانه مشابهتنی ابقا ایلدی لکن حالا اولدیغمز زمانی مسخ ایدوب
ازمان سابقه یه مشابه یرنی ابقا ایلدی وهرکس مالك اولدیغی شیئ
انفاق واحسان ایتمك ضروری اولمغله نیك سیرت اولان کیمسه دن خیر
ونفع صادر اولدیغی کبی بدسیرتدن شر وفساد صادر اولور یعنی کل
اناء یترشح بما فیه (ومالك بن انس مستفتیك) ومالك بن انس حضرتلری متن
سندن استفتا ایلدی ظن ایلدم مومی الیه مالك بن انس بن ابی عامر
تمیمیدر که کنیه سی ابو عبد الله اولوب طقسان یدی سنه سی مدینهٔ
منوره ده تولد ایدوب امام دار الهجرة و پیشوای امت اولوب شکم
مادرده اوچ سنه مکث ایتمك اوزره روایت اولنوب کندولری ولد بطن
مادرده اوچ سنه اقامت ایتمك جائزدر و بعضیلر اولمقدار اقامت
ایلمشدر دیوروب کندویی مراد ایدردی مومی الیه طویل القامه وشدید
البیاض وصاری یه مائل مهیب الشکل وثیاب ومجلسی نظیف وپاك

اولوب علم فقهده ابتدا کتاب تألیفنه مومی الیه موفق اولمشدر وهر
بارکه پیغمبر علیه السلامدن حدیث شریف نقل وروایت ایتمك
مراد ایلیه اغتسال وثیاب ومجلسنی تعطیر وتبخیر ایدردی ومجلس
قرأت حدیث شریفده بری رفع صوت ایلسه منع (وبسم الله الرحمن
الرحیم یا ایها الذین امنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی) آیت
کریمه سنی تلاوت ایدوب هر کیمسه که پیغمبر علیه السلامك حدیث
شریفی قرأت اولنورکن رفع صوت ایلسه کأن مجلس شریفلرنده
رفع صوت ایتمش اولور دیردی امام شافعی حضرتلرندن مرویدرکه
محمدبن حسن امام مالك می اعلمدر یوخسه ابو حنیفه رحمة الله علیه
حضرتلری می اعلمدر دیو بندن سؤال ایلدکده حق انصافی ادا وجهی
اوزره جوابه راضی میسن دیدم بلی راضیم دیدکده یا محمد سن الله ایچون
سویله قرآن کریمه قنغیسی اعلمدر دیدم غالبا صاحبکز امام مالك
اعلمدر دیدی یا سنت شریفه یه قنغیسی اعلمدر دیدم غالبا مالك
اعلمدر دیدی یا اجماع امته قنغیسی اعلمدر دیدم غالبا مالك اعلمدر
دیدکده ایمدی قیاسدن غیری برشی قالمدی وقیاس ایله حکم اولنماز
الا مقدما ذکر اولنان اوج دلیله قیاس اولنور بوندنصکره مبانلری
نیجه در معلومك اولسون دیدم بیوردی لکن نفس الامرده امامنز
امام اعظم ابو حنیفه نعمان بن ثابت الکوفی حضرتلرینك جمله یه
راجح وفائق اولدیغی بی قیل وقالدر واوصاف جمیله سی تحریر
وبیاندن مستغنیدر عبادات وتقواسی خود بیرون حوصلهٔ تعبیردر
از جمله الی بش کره حج شریف وزیارت بیت منیف ایلمشدر
رحمة الله علیه ومومی الیه ابو عبد الله محمد بن حسن بن فرقد
الشیبانیدرکه ابو حنیفه نك صاحبی اولوب پدری عراقه کلوب امام محمد
واسطده تولدو کوفه ده نشو ونما بولوب ابو حنیفه دن وثوریدن اخذ علم
وامام مالك وابو یوسف وبو عمرو الاوزاعیدن کتب وبغداده اقامت
ونشر علوم ایلمشدر وامام شافعی مومی الیهدن روایت ایلمشدر
وهارون الرشید مومی الیهی قاضی نصب ایلیوب خراسانه معاراهی

ویوزسکسان طقوز سنه سی اللی سکز یاشنده بلدهٔ ریده وفات ایلمشدر
رحمة الله علیه وزید بن داود ذکر ایدرکه منامده قبر رسول الله
صلی الله علیه وسلم منشق اولوب رسول اکرم حضرتلری قاعد
واطرافنی صف صف جماعت کثیره احاطه ایلمش مشاهده ایدوب
قنی مالك بن انس دیو بر ندا استماع ایلدم ومالك بن انس حاضر
اولوب رسول الله علیه السلامه نزدیك اولدقده مالکه بر قبضه شی
احسان ویا مالك بوشیئ ناسه تفریق ایله بیوردیلر واحسان بیوردقلری
شیئ مسك اولدیغن بن مشاهده ایلدم دیدی وهب ذکر ایدرکه برمنادی
ندا ایدر مشاهده ایلدمکه ای قوم اکاه اولك که امام مالك بن انس
ایله ابن ابی ذئب دن ماعدا برفرد افتا ایلمسون دیردی ومحمد بن جعفردن
مرویدرکه وقتاکه امام مالك خلقی مذهبنه دعوت واشارت ایلیوب
برمقدار کیمسه اجابت وقبول ایلدی بعض مفسدلر مالکه حسد
وجعفر بن سلیمان والئ مدینه اولدقده یا جعفر مالك بن انس سندن
بیعتی تجویز ایلمدی وطلاق مکرهك عدم وقوعنده احنفك روایت
ایلدیکی حدیثی اخذ وعمل ایلدی دیو غمز ایلدیلر وجعفر اول حدیث
شریفی مجوز دکلدی بناء علیه مالکی احضار وسندن شو مقوله قول
وفعل صدور ایلمش دیو مواخذه وثیابدن وجودنی تجرید ویتمش
سوط ضرب ایلدی وضرب ایدرکن اللرینی زور ایله مد ایتدیروب
دوشلرندن بازولری چیقدی جعفر مالك حضرتلرینی بو رتبه تذلیل
وتألیم ایلدکده بین الناس وقع واعتباری وعلو شانی برتر ومترقی اولوب
ضرب اولنان سوطلر کأن مالکه لباس فاخر الباس ایله توقیر واکرام اولنمش
مثابه سنده اولدی وبعض روایت سبب ضربی آخر کونه بیان ایدوب امام
مالك مغرب زمین جهاتندن اندلس جزیره سنه مالك ومتصرف اولان
عبد الرحمن بن معاویة الامویّنك سیرت وخلقنی سؤال انلر دخی مدح
وثنا ایدوب زهد وورعنی بیان ضمننده غداسی نان جو ولباسی صوف
وکاری جهاد فی سبیل الله در دیدکلرنده مالك حضرتلری باری
تعالیدن رجا ایدرمکه بزم حرممزی دخی عبد الرحمن مثللی برخلیفه

ایله مشرف ومزین ایده دیوب بنو عباس مالکه عداوت ایدوب
مومی الیه جعفر اخذ انتقام ایلدی دیو نقل ایدرلر و مالک حضرتلرینک
بو غمی سی عبد الرحمن اموی یه واصل و فرحناک ومسرور اولوب
اهالیء اندلسه مذهب امام مالکی اخذ ایله امر انلر دخی امتثال
ایتملریله مغاربه بالجمله مذهب مالکده اولمرینه سبب اولمشدر مومی
الیه جعفر بن سلیمان بن علی بن عبد الله بن عباسدرکه والیء مدینهٔ
منوره اولوب یوزقرق یدی سنه سنده وفات ایلمشدر و مالک حضرتلرینک
تولدی سلیمان بن عبد الملک خلافتنده ووفاتلری رشید خلافتنده
یوز یتمش یدی سنه سی اولوب بقیعه دفن اولنمشدر امام شافعی
حضرتلرندن مرویدرکه برکون امام مالکک خانه سی قپوسنده
خراسان اسبانی ومصر استرانی شول رتبه بسیار ایدیکه اولمقدار
جمعیتی نادر مشاهده ایتمشدم بناء علیه مالکه کثرتندن تعجبمی افاده
ایلدیکمده مجموعی بندن سکا هدیه اولسون دیدکده یا ابا عبد الله برینی
کندیک ایچون اختیار ایله که اقتضا ایتدکجه راکب اولورسن دیدم
جوابنده بر تربه ده که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اوله اول تربه یی حافر دابه ایله چکنه مدن استحیا ایدرم بیوردیلر وهارون
الرشید مالک حضرتلرینی کلسون کندیدن استماع احادیث شریفه
واخذ علوم نافعه ایده یم دیو دعوت ایلیوب امام مالک اجابت
ایتمیوب علمک اولدیغی محله واریلور علم برکیمسه مجلسنه کتمز بیوروب
هارون الرشید مالک حضرتلرینک منزلنه واروب وساده یه استناد
ایلدکده مالک یا امیر المؤمنین علم شریفه توقیر واجلال رسول الله
علیه السلامه تعظیم واحترامدر وساده یه استناد ایلمه دیدکده
رشید تعظیم واستنادی ترک وسائر شاگردان کبی پیش مالکده قاعد اولوب
استماع حدیث شریفه شروع ایلدی ورشید مقدما محمد بن سفیان
بن عیینه بن عمران الهلالی الکوفی یی اخذ حدیث شریف ایچون
دعوت وسفیان اجابت وحضور رشیدده شاگرد کبی ادب ایله قاعد
وتعلیم ایلمشدی بناء علیه رشید مالکه بز سنک علمکه تواضع ایلدیکمزدن

مستفید

مستفید ومنتفع اولدق وسفیانک علمی اول بزه تواضع ایتمکله قطعا
مستفید اوله مدق دیدی مرویدرکه امام یوسف مالک
حضرتلرینک زیارتنه واروب یا مالک انسان تارة یخطی وتارة لایصیب
قبیلندندر دیوب امام مالکه تعریض اولدخی لایصیبی یصیب فهم
ایدوب بلی اویله درومشایخمزی دخی اویله مشاهده ایلدک دیدی
وبعض اصحاب مجلس متفطن اولوب خنده ایلدیلر وامام ابو یوسف
مجلسدن قالقوب راهی اولدقده مالکک اصحابی یا شیخ ابو یوسف
سکا شو مقوله سویلدی دیو تفهیم ایلدکلرنده مالک خجیل وشرمسار
اولوب یارب ابو یوسفک علمیله کیمسه منتفع اولمسون دیو بددعا ایلیوب
مقبول درکاه خدا اولوب تألیفاتی فی نفس الامر التفات واعتباره
شایان ایکن معتبر اولمامشدر مومی الیه ابو یوسف یعقوب بن ابراهیم بن
حبیب الامام الکوفیدرکه زمان هادی ده قاضی اولوب بغدادده
ساکن ایدی وابتدا مذهب ابی حنیفه ده تألیف کتاب ایلیوب یوز یکرمی
اوچ سنه سی تولد و یوز سکسان ایکی سنه سی وفات ایلمشدر وابن حمدون
تذکره سنده ذکر وبیان ایدرکه حسن بن نعمان برکون مدینهٔ منوره نک
محلاتی میاننده نصف نهارده بر طرفه راهی اولوردی اتفاق صوقاقلرده
برفرد بولنمایوب تنهار و اولدیغندن طبعی اغازه یه میلان وذویزنک
ما بال قومک یا رباب حوزا کانهم غضاب* بیتی ایله نغمه پرداز
اولور کن بروزن کشاد و لحیهٔ حمرا ایله حسن الوجه برشخص نمایان
اولوب حسنه یا فاسق اداء نغمانده قصور وخوابده اولانلری بیدار
وفحشی اظهار ایلدک دیوب روزنی سد وصوت حزین ولحن لذیذ ایله
نغمات محرقه یه اغاز ایلدیکه فی العمر اویله مؤثر براواز کوشمزدی
اولمیوب برخطوه حرکته بی مجال ومتحیر اولدقده اول مغنی یه بنی
هلاک ایلدک دیو بو خوب وخوش نغماتی قنده تحصیل ایلدک امان بنی اکاه
ایله دیدکده بنه روزنه کلوب معلومک اولسونکه سنم صباوتی متجاوز
وحد رجوانیه رسیده اولدقده خوش اواز اولدیغمدن تحصیل موسیقی یه

هوسكار و ابا بيل ايله كور يشوب بر مقدار تحصيل موسيقى ايلدم و بر كون
مادر مشفقه م نصيحته اغاز واى فرزند ارجمندم موسيقى هوسكار
اوله جق صنعت دكلدر كه بر خواننده قبيح الوجه يعنى ريشدار
اوله انك نغماتى استماع اولنميوب نظردن ساقط ومتاعى كاسد اولوب
رونق واعتبارى پنج روز اولور ايمدى بو سودادن فارغ وتحصيل علوم
نافعه يه ساعى اول كه فوز وفلاح انده در ديدى بندخى پند مادرى
قرطهٔ بنا كوش قبول ايدوب تحصيل علومه مشغول وبارى تعالينك
عون وعنايتيله علمده خلقك معلومى اولان درجه يه واصل اولدم
ديدكده حسن بن نعمان اى كشى جانم سكا فدا اولسون لطف ايله
بركره دخى نغمه سنج اول ديو نياز ايلدكده مالك اول بر وجهله
ممكن دكلدر زيرا مرادك تكرار استماع و تعلم وميان ناسده افتخار
كنان اخذته عن مالك بن انس ديمكدر ديمجه حسن بيلديكه مالك
بن انسدر مومى اليه مالكك كلام نصيح آميزى بسيار اولوب
از جمله بر عالم خلقك اسؤله سنده لا ايله جوابداده اولمسه بين الناس
كلماتى مقبوله اولور وعلم كثرت روايت واخذ ايله دكلدر بلكه بر نوردر كه
بارى تعالى مراد ايلديكى قوللرينك قلبنه القا ايدر ديردى و بر كون
بر شخص مالك حضرتلرندن (الرحمن على العرش استوى) آيت
كريمه سنك معناسنى سؤال ايليوب مالك بارى تعالينك عرشه استواسى
معقول و متصور در لكن كيفيتى مجهولدر و بو سؤالى صحيح الاعتقاد
اولان آدم سؤال ايلمز بلكه عقيده سى فاسده اولان سؤال ايدر
ديو جوابداده اولدى رحمة الله عليه (وانك الذى اقام البراهين ووضع متن
القوانين) تحقيق جميع دلائلى سن اقامت ايلدك وقوانينى سن وضع ايلدك
ظن ايلدم برهان لغتده حجت ودليلك بيان وظهورينه ديرلر راغب
ذكر ايدركه برهان دليلدن كذبى غير محتمل اولوب دائما صادق اولانه
ديرلر وساير ادله نك بعضيسى صادق و بعضيسى كاذب اولور زيرا ادله
پنج قسم اولوب برى دائما صدقى اقتضا ايدر دلالت ايله دلالت ايدركه
برهاندر و برى دائما كذبى اقتضا ايدر دلالت ايله دلالت ايدركه

مغالطه در و برى صدقه اقرب دلالت ايله دلالت ايدركه
خطابه در و برى كذبه اقرب دلالت ايله دلالت ايدركه شعردر
و برى صدقه وكذبه مساوى اولور وجهله دلالت ايدركه جدلدر
وبعض حكما مبادئ برهان بش قسم اولوب برى اوليات و برى
مشاهدات و برى متواترات و برى مجربات و برى حدسيات در ديدى
و بعضلر برهان بر حجتدر كه يقينى نتيجه و برر ديو تعريف ايلدى و برهان
ايكى قسم اولوب بر قسمى انى وقسم ديكرى لمى دركه اكر اثردن مؤثره
استدلال اولنورسه برهان انى در مثلا دخاندن ناره استدلال اولنديغى
كبى واكر مؤثردن اثره استدلال اولنورسه برهان لمى در مثلا ناردن
دخانه استدلال اولنديغى كبى وابتدا منطقده تأليف كتاب ايدن
ارسطودر قوانين قانونك جمعى وقانون لفظ رومى اولوب اصل قانون
وقاعده وضابطه بر معنايه در واصطلاح منطقيده قانون بر صورت
كليه دركه جزئياتنك احوالى اول كليدن معلوم اولور (وحد الماهية متن
وبين الكيفية والكمية) وماهيت اشيايى سن تحديد وتعريف ايدوب
كيفيت وكميتنى تبيين ايلدك ظن ايلدم هر شيئك ماهيتى حقيقى
وذاتى اولوب ماهيتى ذهنده تصور وملاحظه ونه كونه شيدر معلوم
ايديوب مفهومنى ذاتياتى ايله بيان ايلسه تحديد وتعريف ايتمش اولور
وحقيقت ديديكمز ذهنده بر صورت كليه حاصل اولوركه اول شيئك
تشخصندن قطع نظر اولنسه حاصل اولان صورت كليه اول شيئه
مطابق اولور وتعريف مذكور عندالحكما علمك تعريفيدر زيرا
عند الحكما تعريف علم حصول صورة الشئ فى العقل اولوب
عندالعقل ايله تفسير اولنمشدر وعندالحكما علم اوچ قسمدر كه علم ما
يعنى شيئك ذاتنه علم وعلم كيف شيئك كيفيتنه علم وعلم كم شيئك
مقدارينه علمدر وقسم اول كه ماهيت وذاته علمدر علم الهى تسميه
اولندى وقسم ثانى كه كيفيات اشيايه علمدر وعلم طبيعى تسميه اولندى
وقسم ثالث كه مقادير اشيايه علمدر علم رياضى تسميه اولندى وكميت
وكيفيت كم وكيفه نسبت اولنوب كم نحاة عندنده عدددن عبارت
اولوب بعضيلر اسم ناقص وسكون اوزره مبنى قلبوب نسبت اولندقده

تخفیف ایله كمیه دیرلرو بعضیلر اسم تام واخرینی مشدد ومنصرف
قیلوب نسبتده تشدید ایله كمیه دیرلرو منطقیین عندنده اقسام اعراضدن
برعرض اولوب ایكی قسمدر بری كم متصل و بری كم منفصل زیرا اجزاسی
میاننده برحد مشترك اولورسه كم متصلدر اكر حد مشترك اولمازسه
كم منفصلدروكم منفصل عدددر كم متصل دخی قارالذات اولورسه مقدار
در اكر قارالذات اولمزسه زماندر و كیف اسم مبهم غیر متمكن اولوب
التقاء ساكنین ایچون اخری تحریك اولنوب فتح اوزرینه مبنیدر راغب
ذكر ایدركه كیف ایله سؤال شول زمان صحیح اولوركه بو كیفیتك سبی
نه درونه دكلدر دیمك ممكن اوله مثلا اسود وابیض وصحیح وسقیم كبی
پس باری تعالی ده كیف ایله سؤال اولنمز وكیف بعض حكما عندنده
جسمده حاصله برهیئت قاره وثابته دركه قسمت ونسبت قبول ایلمز
مثالی سواد وامثالیدر وقاره قیدیله تعریفدن زمان وعدم قبول قسمت
ایله كم وعدم قبول نسبت ایله سائر اعراض خارج اولور (وناظرفی الجوهر
والعرض ومبز بین الصحة والمرض) وتحقیق سن شول حكیم سنكه متن
جوهر وعرضده مناظره ومباحثه وحقیقتلرینی اظهار وبیان وصحت
ومرض میانی فرق وتمییز وصناعت طبی تحریر ایلدك ظن ایلدم كتب
حكمیه ده ابحاث جوهر وعرض طویل الذیل وصعب المدرك اولوب
علی التفصیل ذكر وبیانه بورساله غیرمتحمله اولمغله برنبذه ذكر اولنوب
اكتفا اولنمق مناسب كورلمشدر پس حكمانك جوهر دیدكاری جسمدر
مثلا انسان وفرس وحجر كبی وعرضدن مراد جوهرده حال ووصف اولان
شیدر مثلا سواد وحمرت وبیاض وحركات مختلفه كه قیام وقعود
واضطجاع كبی حاصل جوهردن ماعداسنه عرض اطلاق اولنور
وجوهر جسمدر دیو حكم اولنمغه سبب بودركه قوم اختلاف ایدوب بعضی
جسمه وغیره جوهر اطلاق ایلدی مثلا عقل ونفس وجزء لایتجزی
جوهردر دیدی وبعض حكما جوهر جسمدر جسم اولمیانه جوهر اطلاق
اولنماز دیدی پس جسمك جوهر اولمسی اتفاقی اولمغله متفق علیه اولان
اختیار اولندی وبعض حكما عندنده جوهر پنج نوع اولوب ماده

وصورت

وصورت وجسم ونفس وعقله منحصردر زیرا برمحلده حال اولورسه
صورتدر واكر حاله محل اولورسه ماده در واكر حال ومحلدن مركب
اولورسه جسمدر وبومذكوردن بری اولمازسه جوهر مفارقدر وجوهر
مفارق جسمه تعلق تدبیر ایله تعلق ایدرسه نفسدر ایتمزسه عقلدر
وعرض اكثر قوم عندنده یكرمی برقسم اولوب بعضیلر عندنده یكرمی اوچ
قسمدر واقسام مزبوره نك اون قسمی احیایه منحصر ومخصوصدر كه
حیاة وقدرت وشهوت وقوت وارادت وكراهت واعتقاد وظن ونظر
والمدر واون برقسمی احیا وغیر احیایه شاملدر ازجمله كون كه حركت
وسكون واجتماع وافتراقدن عبارتدر حیات صاحبی اولانلرده بولندیغی
كبی حیات صاحبی اولمیانلرده دخی بولنور وتألیف واعتماد وثقل
وخفت وبرودت ویبوست ورطوبت ولون ورایحه وطعمدر واعراضك
یكرمی اوچ اولمسنه ذاهب اولانلر مذكور یكرمی براقسامه بقا وموتی
زیاده ایدوب یكرمی اوچ قسمدر دیدیلر وصحتدن مراد انسانه
مخصوص اولان اعتدالدر وجودی اولوب سائر حیواناتده كی اعتدال مزاجه
صحت اطلاقی انسانه تبعیت ایله استعاره اولنمشدر ومرضدن مراد مزاجك
اعتدالدن خروجنه اطلاق اولنور وتمیز ایكی شیئك بینی فصله دیرلر واین
زیدونك جوهر وعرض عقیبنده علم طبه متعلق اولان صحت ومرض ذكری
مجموع علوم عقلیه دن اولدیغنه اشارتدر یاخود مرادی اشیانك
صحت ومرضی میانی تمییز ایتمكدر مثلا حقایق وشكوك وفضائل
ورذائل كبی وشكوك رذائلی مرضه تشبیه ایلمسنه باعث بودركه مرض
بدنی تصرف كاملی ادراكدن منع ایلدیكی كبی شكوك ورذائل دخی
فضلیتی ادراكه مانع اولور (وفك المعمی) وسن اول كیمسه سنكه معمانی متن
حل وبیان ایلدك ظن ایلدم معمی عمی دن مشتقدر نجن برشیده
التباس اولسه عمی الامر دیرلر وشاعر بربیتك معناسنی آشكار ایتمیوب
اخفا ایلسه عمیت معنی البیت دیرلر لغز دخی بوقبیلدندر واصطلاحده
معما بر كلامدركه وجه صحیح اوزره ایما واشارت طریقی ایله اسمادن
براسمه دال اوله ومعمانك اصطلاحات كثیره سی وطرق وفیره سی اولوب

استخراج مراده معین ووسیله در مثلا اعمال معمانقسیم اولی ایله درت
قسمه منقسمه درکه تحصیلی وتکمیلی وتسهیلی وتذییلی اولوب هر بری
اقسام متعدده یه منقسمه اولمغله مجموعی اوتوز یدی قسم اولمشدر
وواضع معما عروضی وضع ایدن خلیل بن احمد عمر الفراهندی ازدی
درکه کنیه سی ابو عبد الرحمن اولوب یوز سنه سی بصره ده تولد
ونشو ونما بولوب اوقاتی تحصیل علومه صرف وکتب کثیره تألیف
ایلمشدر ازجمله کتاب العین خلیلك تألیفی اولوب علم لغتده
تألیف اولنا وکتبك اقدم وابتدا سیدر بوندن مقدم علم لغتده کتاب
تألیف اولنمامشدر لکن کتاب مزبوری خلیل اتمام ایتمك میسر
اولمامشدر زیرا اهل لغتدن جمهور کتاب مذکورك اکثر مواضعنی
جرح وقدح ایتدیلر بنابرین اقتضا ایدر که کتاب مزبوری خلیل اتمام
ایتمیه لکن خلیلك کعبی اول درجه دن عالیدر که اندن صدور ایدن
حرفه برفرد انکشت اعتراضی دراز ایلمیه مکر جمع وتألیفنی آخره
سپارش ایدوب خبط وخلل اول شخصدن صادر اولمش اوله
واکثر ناس کتاب العین خلیلك اولمسنه ذاهبدر وبعض علما
لیث بن نصر بن سیار خراسانی تألیفی اولمق اوزره قطع وجزم ایتدی
ولیث بر رجل صالح اولوب کتابنی ترویج وخلق مطالعه سنه ترغیب ایچون
خلیله نسبت ایتدی دیرلر وبر از روایت دخی واردر که تحریری باعث
تطویل اولمغله ترك اولندی وخلیلك مؤلفاتندن بری دخی کتاب النقط
والشکل وبری کتاب النغم وبری کتاب الشواهد اولوب انفس کتبی
عروضدر که وضع عروضده خلیلی برکیمسه سبق ایده میوب شطرنج
وسائر مخترعات کبی علمایی اعجاب ایلمشدر وعلم عروضه خلق توغل
واثر خلیله اقتفا ومتابعت ایدوب بعضیلر بحر متقارب دن بحر مخبون
الاجزا استخراج ایلیوب خبن تسمیه ایلدیلر وخبن حذف ثانی ساکنه
دینوب بحر رجز اخفشك اختراعیدر و بحر مزبوره متدارك ومحدث
ومخترع دخی تسمیه ایدرلر وفن عروض کیده رك ابو نصر جوهری یه
واصل اولوب جوهری علم عروضی اختصار وایضاح واخذ وتعلیه

سهل اولور وجه اوزره تنقیح ایلیوب خلیله بعض مرتبه اعتراض ایلمشدی
ازجمله خلیل اجزاء شعریه که انکله اشعار وزن وتقطیع اولنور سکز
جزء ایدوب ایکیسی خماسیه که فعولن ایله فاعلن در والتیسی سباعیه که
متفاعلن فاعلاتن مستفعلن متفاعلن مفاعلتن مفعولاتدر لکن
جوهری اجزاء شعریه نك سکز اولمسنی انکار وخلیلك مفعولات جزئی
مستقلا جزء اولمق اوزره تعداد ایلدیکنه اعتراض ایلیوب مفعولات
مفروق الوتد اولان مستفعلن دن منقولدر که زیرا مستفعلن ایکی سبب
خفیف ایله بر وتد مفروقدن مرکب اولوب کذلك مفعولات ایکی سبب
خفیف ایله بر وتد مفروقدن مرکبدر ومفعولات اکر سائر اجزا کبی
جزء صحیح ومستقل اولسه فقط مفعولات دن مرکب بر بحر اولوردی
نته کیم سائر اجزادن مرکب بحرلر موجوددر بر بحر یوقدر که مجموع
اجزاسی مفعولات اوله دیوب اثبات مدعی ایلدی وسبب ایکی حرفلی
اولوب حرف ثانی ساکن اولور سه قد کبی سبب خفیف تسمیه اولنور
واکر ایکیسی دخی متحرك اولور سه لك کبی سبب ثقیل تسمیه اولنور
وسببه بر حرف دخی ضم اولنور سه وتد تسمیه اولنوب وتد دخی ایکی
قسم اولوب وحرف اول وحرف ثانی متحرك وحرف ثالث ساکن اولورسه
وتد مجموع تسمیه اولنور علی وبلی کبی واکر حرف اول متحرك
وحرف ثانی ساکن وحرف ثالث متحرك اولورسه وتد مفروق تسمیه اولنور
فعل کبی ایمدی مستفعلن ایکی سبب خفیف و بر وتد مفروقدن مرکبدر که
مس سبب خفیف تف سبب خفیف علن لام ساکنه ایله وتد مفروق
مفعولات دخی بویله در که مف عو لاتدر لکن عند الخلیل مس سبب خفیف
تفع وتد مفروق لن سبب خفیف اولوب مفعولات فاع لاتن دن فرع
اولوب سبب وتد مفروقه متقدم اولمغله لاتن فاع اولور لاتن فاع ایسه
مفعولات وزننده در وخلیلك صنعت معمایی اختراعنه سبب بودر که یونانلدن
بری لغت یونانیه ایله خلیله بر مکتوب ارسال ایدوب خلیل فهمندن
عاجز اولمغله کامل بر آی مطالعه سنه صرف اوقات وفراستله البته
اوائل مکاتیبه بسمله تحریر اولنور دیو ابتدا بسمله یی استخراج بعده

قرائن ایله بقیهٔ مکتوبی استخراج ایدوب اول مکتوبی اصل واساس
وضع وعلم معمایی اختراع و بر کتاب تألیف ایدوب صنعت مزبوره یه
معما تسمیه ایلدی وابو عبیده نك شاکردی اولان کیسان استخراج
معماده زمانڭ وحیدی اولوب خلقك تکلمنك خلافنی استماع
واستماعنك خلافنی کتب وکتب ایلدیکنك خلافنی قرأت ایدردی
ونظام اصناف علومده یدطولا صاحبی فرید وممتاز ایکن معمانك
اسهل واخفنی استخراجه قادر اولمیوب جاحظ علم معمامعتنا اولمغه
صالح برفن دکلدر دیردی بعده خلیل حروف عربیه نك نجم ایله
اتفاقنی استخراج ایدوب عدد حروف یکرمی سکز اولدیغی کبی عدد
منازل قمر دخی یکرمی سکزدر دیدی ومنازل مذکوره نك اون دردی
قمره فوق الارض مسیر اولوب اون دردی تحت الارض مسیر اولور
وبر کلمه اسم اولدیغی صورتده غایت عدد وحروفی زوائد واصلیه سیله
کواکب سبعهٔ سیاره عددنجه اولوب زیاده اولمامز مثلا استخراج لفظی
یدی حرفدن مرکبدر والیوم تذساه حرفلرینه حرف الحاق ایله حرف
تضعیفی زیاده ایدوب عدد حروف زوائد بروج اثنی عشره موافق
اولدیغنی استخراج ایلمشدر ومنازل قمرك اون دردی تحت الارض
مسیر واون دردی فوق الارض مسیر اولدیغی کبی حروفك اون دردی
لام تعریف ایله تضعف اولنوب اون دردی تضعیف اولنمدیغنی
استخراج ایلدی یعنی الثاء والتاء والدال والذال والراء والزاء والسین
والشین والصاد والضاد والطاء والظاء والنون واللام تضعیف
ایله قرأت اولنوب باقی اون درت حرف لام تعریف ایله تضعیف اولنماز
وخلیل شطرنجه آلت دخی ضم وحمل ورقعهٔ شطرنجی اون خانه یه
طرح ایدوب نیجه زمان استعمال اولنوب ینه ترك اولندی بعده
حسابده برنوع صنعت اختراع ایده یمکه مرأهٔ حمقاء برشی اشترا ایتمك مراد
ایلدکده اهل سوق اول مرأه یه خدعه ومکر ایله ظلم وغدر ایتمك ممکن
اولمیه دیوب ملاحظه وتفکر ایده رك مسجده داخل واشتغال وتأملندن
کندوبی ستون مسجده چارپوب اعضاری زیر زبر اولوب سبب موتی

اولدی وتاریخ وفاتی یوز التمش سنه سیدر ومومی الیه علم وفضلده
یکانه اولدیغی کبی عقل وزهدده دخی بیهمتا اولوب برکون ابن المقفع
ایله همصحبت اولوب طول ودراز مباحثه ومناظره ایدوب خلیله
ابن المقفعی نیجه بولدك دیو سؤال ایلدکلرنده علمنی عقلندن اکثر
مشاهده ایلدم دیوب ابن المقفعدن خلیلی استعلام ایتدکلرنده عقل
وزکاسنی علمندن زیاده بولدم دیدی فی الحقیقه خلیلك حدت ذهن
ووفرت زکاسی کورلمه مشدی کذلك زهد وورعده بی مثل اولوب وفات
ایدنجه فهم ودانشنه خلل طاری اولمامشدی وابن المقفعك ترجمه سی
(وان عبد الحمید باری اقلامك) فقره سی شرحنده ذکر وبیان اولنمشدی
وبر وقتده سلیمان بن مهلب خلیله بیك دینار ارسال وطرفنه دعوت
ایدوب برید سلیمان دیناری خلیله عرض ودعوتی تبلیغ ایلدکده خلیل
نان یابس ایله نمك اکل ایدردی دیناری قبول ایتمیوب مادامکه شو مقدار
طعامه دسترس اولورم سلیمان ایله کارم یوقدر دیوب صوب سلیمانه
راهی اولمادی وبرغنی کیمسه خلیلدن نیجه زمان علم عروض تعلمنه جهد
وسعی ایدوب تحصیل وتعلم ایده میوب خلیلی اتعاب ایلدکده یارجل
شو بیتی تقطیع ایله دیدی * اذا لم تستطع شیئا فدعه * وجاوزه الی
ماتستطیع * یعنی چون برشیئ تحصیله عدم قدرتك نمایان اولدی
اول شیئ ترك ایله وقدرتك اولدیغی شیئه مشغول اول دیمك اولوب
شخص معهود متفطن وتعلم عروضدن فارغ اولدی وخلیلك
اصدقاسندن بری بیمار اولوب عیادهسنه واردقده خسته نك قباحتی
نافهم بربرادری اولوب خسته یه ای برادر چشم کشا اولکه خلیل
زیارتکه کلدی دیدکده خلیل برادریکی بیمار ایدن سنك نابجا کفتارك
اولدیغنده شبهم قالمدی دیدی وبرکون ثقلادن بری خلیله حروف
مقطعه ایله برمعما تحریر وبو معمایی حل ایلسون دیو ارسال ایلدکده
خلیل حل ایدوب بو بیت حاصل اولدی (انا ان لم یکن اهواك فرأسی
حراتی) هوا محبت معناسنه وحر فرج معناسنه اولوب خلیله ذیل بیتده
(وان هویت ایضا) یعنی محبت ایدرسکده بنه دیدیکك کبی اولسون دیو

تحرير وارسال ايلدى وخليلك كلامندندر كه زاهد شول كيسه دركه موجود اولان نفقه سنى ضايع ايتمدكجه ضايعى طالب اولميه يعنى قدر كفايه رزقى موجود ايكن زياده سنى تحصيله ساعى اولميه وبر كيسه حرامى ارتكابدن مستغنى اولديغى حالده استعمال وارتكاب ايده محتاج اولديغى وقتده استعمال حرامه حيله جو اولماز وبر كيسه نك شر محض اولديغنه دلالت ايدن شى بودر كه رضاسيله كنديدن شر وفساد ظهور ايده وبعد الظهور اول فسادك دفع واصلاحنه قادر اولميه وهر كسكه تقننك فسادنى فرق وتميز ايليه صلاحنه دخى عالمدر يعنى كنديدن صادر اولان افعالك قبحنى درك ايدن حسننى دخى درك ايدر لكن مقتضاى جبليت خبيثه قبيحه يى اختيار ايدر وبر قباحتدن تخليص ايچون قباحت اخرى ارتكابندن اشنع وافحش شى بوقدر ديردى وبز مرادايتسك كتبى برمرتبه شرح وايضاح ايدردك كه قوى وضعيف فهملو وغبى فهم وتعلمده يكسان ومساوى اولوب هر كس منتفع اولوردى لكن اذكيا واغبيا يى فرق وتميز ايچون وادئ متعارفه اختيار اولندى ديدى (وفصل بين الاسم والمسمى) وسن شول كيسه سنكه اسم ومسمى ميانى فرق وتميز ايدوب هر برى براحر آخر اولديغن بيان ايلدك ظن ايلدم اسم شول شيدركه ذات شيئه علامت اولوب ذات انكله معلوم اوله واشتقاقى سمودن ارتفاع معناسنه در وذات شى اسم ايله متعارف اولمغله اسم ذاتك شعار وعلامتيدر واسم لفظنده درت لغت جريان ايدر اسم سم سم واسمك اصلنده بصريون ايله كوفيون اختلاف ايدوب مذهب بصريونده سمو ومذهب كوفيونده سمة در ومسمى شول معنادر كه ازاسنه اسم وضع اولنوب اسم اول معنايه دلالت ايدوب اسم موضوع ودال ومعنى موضوع له ومدلول در وقدماء قومك معناى اسم ومسماده مباحث طويله سى اولوب بعضيلر عندنده اسم مسمانك غيريدر وبو جمهور مذهبيدر وبعضيلر قتنده اسم مسمانك عينيدر وبعضيلر مذهبنده عينيده دكل غيريده دكل درديديلر پس اسم مسمانك غيريدر دينلر

متن

اسمدن تسميه مراد ايدرلر مثلا برشخص مجهوله اسمك ندر ديو سؤال اولنسه مراد ذات وماهيتندن سؤال اولميوب بلكه ذات اونكله تعبير اولنان عبارات والفاظدن سؤال مراد اولنور ومراد بو اولديغنه دليل (ولله الاسماء الحسنى) آيه كريمه سى * وان لله تعالى تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة * حديث شريفدر كه حاشا اسماء الله ايله ذات بارى تعالى مراد اولنمسه تعدد بارى لازم كلور وبعض آخر كه اسم عين مسمى اولمسنه ذاهب اولمشدر مرادى مثلا لفظ زيد عين ذات زيددر ديمك دكلدر بلكه اوچ معنانك برى ايله اسم مسمانك عينيدر ديمشدر برى بودر كه اسمك وضع اولنماسنه سبب سامعك اسماعى اسم سببيله تصور وملاحظه ايدوب مسمى غائب اولدقده اسمى مسمى مقامنه اقامت ايتمكدر وچونكه مسمى غايب اولدقده اسم تصور وملاحظه ده مسمى مقامنه قائم اولندى بو طريق ايله اسم مسمانك عينيدر ديمك جائز اولدى معناى ثانى اكثريا اسمده حاصل واسم ايله قائم اولان معنى مسمايه سرايت وتجاوز ايدر مثلا برشيده حيات اولسه اول شيئه حى تسميه اولنور وبو جهتله اسم مسمايه لازم وغير منفك اولوب اسم مرتفع وزائل اولسه مسماده مرتفع اولور واسم موجود اولسه مسماده موجود اولور زيرا حياتك جسمدن وجودى باطل اولدقده اول جسمه حى اطلاق اولنماز وحى اطلاق اولنمدقده جسمده حيات بولنمايوب مسمى مرتفع اولور پس بو جهتله اسم مسمانك عينيدر ديمك جائز اولور كه اسمك وجوديله موجود وعدميله معدوم اولور معناى ثالث بودركه دأب عرب اسم ذكر ايدوب مسمى مراد ايتمك اوزره جريان ايلمشدر مثلا بر رجله اشارت ايدوب هذا مسمى بزيد يعنى بو شخص زا ويا ودالدن مركب اولان لفظ زيد ايله تسميه اولنمشدر ديوب بو اسم زيدك اسميدر ديرلر كه زيدى مسمى مقامنه وضع ايتمش اولورلر پس بو جهتله اسم مسمانك عينيدر ديرلر لكن تحقيق بودركه نزاع نزاع لفظيدر زيرا اسمدن مراد اگر لفظ اولورسه مسمانك غيريدر زيرا لفظ اصوات مقطعهٔ غيرقاره دن مركب اولوب اختلاف امم واعصار ايله مختلف اولمغله كاه متعدد وكاه متحد اولور وبو اختلاف

اسمایه عارض اولماز واکر اسمدن ذات شی مراد اولنورسه اسم مسمانك
عینی اولور لکن بو مراد خلاف مشهوردر وامام رازی اسم مسمانك
عینیدر یوخسه غیریمیدر نزاع عنده برمعتدبه امر ظفریاب اولمدم دیو
ذکر ایدر واکر اسمدن صفات مراد اولنورسه شیخ ابو الحسن
الاشعری مذهبیدر صفت اوج قسمه منقسم اولدیغی کبی اسم اوج
قسم اولوب یانفس مسمادر یا خود غیر مسمادر یا خود نفسیده دکل
متن غیریده دکلدر دینلور (وصرف وقسم وعدل وقوم) ابن نباته سجعین
بینده معنای مرادی تحقیق ایده میوب بعض علمای اسلامدن سؤال
ایلدم بوکونه حل و بیان ایلدی دیو بویله ذکر ایدرکه صرف معاوضه دن
برقسم اولوب صرفده عوضلرك ایکیسی دخی نقد اولور مثلا دیناری
درهمه صرف وعوض ایلدکاری کبی وتقسیمدن مراد اموال مشترکه یی
تقسیم ایتمکدر وقسمتك صرفه مناسبتی کان مال مشترك دینار قلیل
اولوب شرکا میانده تقسیمی متعذر اولمغله دراهمه صرف اولنوب تقسیم
اولنمق ممکن اولمسیدر وتعدیل وتقویمدن مراد کان مال مشترك جواهر
ونقود و بساط و بساتین واثواب اولمغله قیمی اولانلری تقویم و بهالرینی
تعین ایلمسی عدالت اوزره اولوب مجموعی نقد مثابه سنه وضع ومستحقلر
میانده قرعه ایله حکمه حاکم ایله توزیع وتقسیم اولنمقدر بومذکوراتك
مجموعی علم فقه مسائلندندر مآل معنای فقرتین سن شول کیمسه سنکه
صرف وعدالت ایله تقویم وتقسیم ایلدك ظن ایلدم دیمك اولور
متن (وصنف الاسماء والافعال) واسم وفعلی تصنیف واختراع ایدن سن سن
ظن ایلدم اسم وفعلدن مراد اصطلاح نحویین اوزره اولان اسم
وفعل اولوب اسم شول کلمه درکه ازمنهٔ ثلاثه دن برینه مقارن اولیوب
کندی نفسنده اولیجی معنایه دلالت ایلیه وعلامت اسمیت حرف
جر وحرف ندا وتنوین ولام تعریفك دخولی ومسند الیه اولمقد
ر اسم اصل وفعل فرعدر و بعض قدما اسمی اوتوز قسمه تقسیم ایلمشدرکه
معرب ومبنی ظاهر ومکنی معرفه ونکره معین ومبهم عربی وعجمی
مذکر ومؤنث مقصور وممدود وعامل وغیر عامل مشتق وغیر مشتق

مضارع وغیر مضارع معتل صحیح زائد وناقص منصرف وغیر منصرف
مفرد ومضاف مدغم ومظهردر وفعل شول کلمه درکه کندی نفسنده
حاصل بر معنایه دلالت ایدوب ازمنهٔ ثلاثه دن برینه مقترن اوله وازمنهٔ
ثلاثه زمان ماضی وزمان حال وزمان مستقبلدر ومستقبل زوائد اربعه
دن برینی قبول ایدرکه همزه ویا ونا ونوندر توحیدی ابو حفص
اشعری دن روایت ایدرکه زمان حال اثباتی یوقمیدر بلکه زمان ماضی
ومستقبلدن عبارتدر زیرا زمان ماضینك انجامی مستقبلدر پس ماضی
ایله مستقبل میانده واسطه برزمان فرض وتوهم محال وحال تحصیلی
باطلدر دیدی وابو حفصك بوقولنی رد ایدوب حالی سکا ایضاح ایدن
شی اولدرکه مثلا برشخص الان اداء صلاة ایده یور دیمك مراد ایلسك
یصلی دیرسن و کلجکده اداء ایده جکدر دیمك مراد ایلسك کلمه یی
مستقبله تخصیص ایچون سین ادخالیله سیصلی دیرسن ایمدی یصلی کلمه
سنك حاله دلالتی ومعنای استقبالی تضمنی اولوب تخصیص مراد ایچون سین
ادخال وکلهجکده اداء صلاة ایدردی قصد ایدرسن اکر مضارعك
حاله دلالتی اولمسه ادخال سینه محتاج اولماز دك دیدکلرنده طریق
مکابره یه سالك اولوب اکر بو کلام صحیح اولورسه فلاسفه نك ایکی شی
میانی فصل ایدن شی شیء آخر اولوب کان شیء اولك نهایتیله شیء
ثانینك بدایتندن مرکب برشی دردیدکاری صحیح اولمق لازم کلوردیدکده
ابو حفصه حکمانك بوقولی سنك مقدما مخالفت ایدوب مجاب اولدیغك
قول کبی اولوب قول اول فلاسفه قولنه موافق ومطابق اولدیغنده دخی
جاهلسن وقول مختاره مخالفتك سببیله (اجهل من هره) مثلنه ماصدق
اولدك زیرا هره دیوار کنارنده کذران ایدرکن ثابت اوله میوب مقابلنده اولان
دیواره انتقال مراد ایلدکده پرتاو ایدرز یرا بیلور که ایکی دیوار میانده
فاصله اولوب یوریسه برنفس ثابت و پایدار اوله مز وکندو یی امساك
ایده میوب زمینه ساقط اولور ایمدی یا اباحفص هره نك ذهننه لایح
وآشکار اولدیکه ایکی دیوارك میانی شیء آخردر وسن بو دقیقه دن ذهول
ماضی ومستقبل میانده اوحالی انکار ایلدك دیدیلر وافعال دخی

اقسام کثیره یه منقسم اولور مثلا ماضی ومضارع وامر ومتعدی ولازم متعـدی دخی بر مفعوله وایکی مفعوله واوچ مفعوله تعـدیه ایدر وتام وناقص ومعلوم ومجهول وافعال قلوب وافعال مقاربه وافعال تعجب وافعال مدح وذم وغیریلر وعـلم نحوك مخترع وواضعی ابو اسود دؤلی درکه اسمی ظالم بن عمرو بن سفیان بصریدر که افقه بلد واعلم وقتی وقاضی وتابعینك سادات واعیانندن وعلی کرم الله وجهه حضرتلرینك اتبـاعندن وعمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرندن استماع حدیث ایدوب علی رضی الله عنه حضرتلریله وقعهٔ صفینده معا اولوب سکسان بش یاشنده التمش یدی سنه سی بصره ده طاعوندن وفات ایتمشـدر ودؤلی ضم دال وفتح همزه یاخود واو ایله دوله منسوب دیمك اولوب دول ابو قبیله در وصفین سجین وزننده شامدن فراتك جانب غربی سنده بر موضعك اسمی اولوب علی کرم الله وجهه ایله معاویه رضی الله عنه میـاننده واقع اولان وقعهٔ مشهوره اوتوز یدی سنه سی صفرینك غره سنده اولمشـدر وصفر ایله تشأم اولنمغه باعث بو وقعه اولمشدر دیرلر وموی الیه ابو الاسودك علم نحوی وضعنه سبب بودر که برکون دختری یا ابی ما اشد الحر دیوب اشدی مرفوع قرأت ایلدی پدری ابو الاسود دخی ما اشد ده کی مایی استفهامیه یه حمل ایدوب ای دختر بزم شهریمز سائر شهرلردن زیاده حاردر دیدکده دخترك مرادی ماء تعجبیه ایله نه یك زیاده حرارت واردر دیمك اولمغله اشد منصوب اولملی ایدی بناء علیه ای پدر بن سندن استفهـام واستعلام ایتمـدم بلکه اشتداد حرارته تعجبمی بیـان واعلام ایلدم دیدکده ابو الاسود مجلس علی کرم الله وجهه یه داخـل ودختریله کذشته یی نقل و یا امیر المؤمنین لغـهٔ عربیه ضایع ومضمحل اولمغه قریب اولدی دیدکده حضرت علی رضی الله عنه قواعـدی مشتمل بر کتاب تألیفنه امر ابو الاسود دخی اسم وفعل وحرفك احوالنی متکفل ومبـین ومختصر بر کتاب تألیف ایدوب علی رضی الله عـنه استحسان و یا ابی الاسود بو نحوه یعنی بو جانبه قصد ومیل وقصدیکی بو طرفه

حصر ایله بیورملرینه بنـاء اول علمه نحو تسمیه اولندی روایت اخراده معـاویه رضی الله عنه زیاده فرزندیکی حضوریمـه ارسال ایله دیوب زیاد فرزندنی ارسال ایلیوب معاویه ابن زیادی غلط کو مشاهده ایتمکله بنه پدری زیاد طرفنه ارجاع ولحن وغلطنه لوم ایلدکده زیاد فرزندینی ابو الاسـوده ارسال ونحوده بر کتاب تألیف واوغلنه تعلیم ایتمسنی رجا ایلدی ابو الاسود مساعده ایتمیوب رد ایلدکده زیاد فرزندینه ابو الاسودك کذر کاهنده بر محله جالس وعمدا قرآن کریمدن بر آیتی لحن ایله قرأت ایله دیو تعلیم فرزند دخی (ان الله بریء من المشرکین ورسوله) آیهٔ شریفه سنی تلاوت ورسوله یی مجرور قرأت وابو الاسود استماع ایلدکده افصح ناس اولمغله مضطرب ومتألم وزیاده مرامکه مسـاعده ایده جك اولدم دیو ارسـال خبرا یلیوب نحوده قواعد عربیه یی مشتمل بر مختصر تألیف وابتداء باب تعجبی سبك بعده سائر اصول نحویه یی ترتیب ایلدی بعده عنبه نحوده کتب عدیده تألیف بعده عمرو بن العلا وسائرلری سیبویه زمانـنه کلنجه نیجه کتب تألیف اولنوب سیبویه اسلافنه فائق وغالب ونحوك حقـایق ودقائقنه مطلع وواقف اولوب فی الحقیقه علم نحوی سیبویه خارجه اخراج ایلدی موی الیه ابو الاسود کرچه عالم وعاقل وشاعر ایدی لکن غایت بخیل وشیعی ایدی ابو عمرو نقل ایدر که ابو الاسود بنو قشیر ایله خیمه نشین و بوادیده مقیم اولوب بنو قشیر ابو الاسوده مخـالفت وطعن وتشنیع وکیجه لرده تحجیر وتکدیر ایچون سنك انداز اولورلردی وابو الاسود سز کذشتندن شکایت واظهار ملالت ایدردی بنه بر کیجـه بنو قشیر ابو الاسـودی افراط ایله تحجیر ایدوب صباح اولدقده سزلردن داد وفریاد دیو شکایته اغاز ایلدکده بنو قشیر یا ابا الاسود رمی حجـاره ده بزم صنعمز یوقدر باری تعالی طرفندندر دیو سوء مذهبنه تعریض ایلدکلرنده ابو الاسود ای قوم کذب ودروغ ارتکاب ایدرسز اکر رمی اولنان احجـار من طرف الله اولسـه بریسی خطـا ایتمیوب اصابت ایدر دیو لطیفه آمیز جوابداده اولدی و بنوا قشیری تکدیر ایچون بابنی قشیرسزلره هم صحبت وهمسایه اولمغی سائر

سائره ترجیح ایلدیکمه باعث بودرکه هر امرکه سزلر مبادرت ومباشرت
ایده سز معلومم اولورکه اول خصوص خطای محضدر پس اول امره
عازم ایسه مده رجوع وترك ایده رم وبر امردنکه سزلر اجتناب ایده سز
اول امرك صواب وخیر محض اولدیغنی بیلوب اقدام ومباشرت ایده رم
دیردی وقشیر ابو قبیله اولوب قشیر بن کعب بن ربیعة بن عامر بن صعصعه
بن معاویه بن بکر بن هوازندر وبر شخص ابو الاسوده اگر بخیل اولمسك
بو ظرافت وعلم وحلم ایله بی همتا اولوردك دیدکده ابو الاسود اگر بخیل
اولمسم ظرافتك قطعا خیر واطنی اولمازدی دیدی وبرکون
ابو الاسود پیشگاه منزلنده رطب خوار ایکن اعرابدن بری کلوب السلام
علیك دیدکده ابو الاسود سلام وبریله کلشدر بأس یوقدر دیدی بعده
اعرابی درون منزله دخوله اذن طلب ایلدکده ابو الاسود بیرون منزل
دها وسیع وفسحدر دیدی بعده اعرابی بن ابن حمامه یم دیدکده
ابو الاسود طیوردن مراد ایلدیککك طیرك اوغلی اول وبزی ترك وآخر
جانبه طیران ایله دیدی بعده اعرابی ابو الاسوده تناول ایلدیککك رطبدن
بکا احسان ایله دیدی ابو الاسود دخی عاجز اولوب اوچ رطب وردی
وویردکن بری زمینه ساقط اولوب ابو الاسود زمیندن اخذ وغبارنی
دامنی ایله ازاله ایلدکده اعرابی یا ابا الاسود رطبه آلوده اولان غبار
سنك لباسکدن پاکدر نه حاجت ازاله یه دیدی ابو الاسود دخی ایهام
طریقیله ساقط اولان رطبی اخذ ایلدمکه شیطانه نصیب اولمیه
دیدکده اعرابی یا ابا الاسود مادامکه سنده بو رتبه بخل موجوددر ملکه
دخی نصیب اولمدن ضنت ایدرسك دیدی وبرکون ابو الاسود معاویه
حضرتلریله تك وتنها مصاحبت ایدرکن ابو الاسود بی اختیار
تضرط ایلیوب یا معاویه بو سری کتم واخفا ایله دیو رجا معاویه
دخی رجاسنه مساعده کوستروب عمرو بن العاص رضی الله عنه
ایله مروان بن الحکمه قصه یی نقل ایلیوب ایرته سی عمرو بن العاص
یا ابا الاسود تضرطه باعث نه ایدی دیو لطیفه آمیز استعلام ایلدکده
ابو الاسود یا عمرو ریح نوعندن اولوب ضبطی ممکن اولمامغله چکیلوب

کندی ویرپیرکه دهر اعضا وقواسنه ضعف واسترخا ویروب بو مقوله
سری کتم وحفظه قادر اوله میه امور مسلمینه تولی یه نیجه قادر
اولور دیدی وبرکون ابو الاسود معاویه رضی الله عنه حضرتلرینه
بر سری تبلیغ ایچون تقرب ولب بلب افاده یه اغاز ایلدکده ابو الاسود
بخره مبتلا وکندیده دهان اولمغله معاویه حضرتلری رایحه سندن
متأذی اولوب یدلریله انفنی قپایوب کلامنی استماع ایدر دی همان دم
ابو الاسود معاویه نك الینی بینی سندن چکوب والله سن امیر المؤمنین
اولمازسن مادامکه اذایه متحمل اولمیه سن زیرا سید قوم اولان کمسه
خلقك جور واذاسنه تحمل ایتملیدر دیدی (ویوب الظرف والحال)
وسن شول کمسه سنکه ظرف وحالی مستقلا بر باب ایلدك ظن ایلدم
ظرف ایکی قسم اولوب بری ظرف زمان وبری ظرف مکاندر وقسمیندن
هر بری بر شیئه محل قلنسه ظرف تسمیه اولنور مثلا اعجبنی الخروج الیوم
دینلسه یوم خروجه محل اولوب ظرف تسمیه اولنور اما اعجبنی الیوم
دینلسه یوم ظرف اولماز زیرا اعجاب ایدن یومده واقع اولان شی
اولیوب یومك کندی متعجب اولمغله بر شیئه محل اولمادی ایمدی ظرفك
خاصه سندندر که کندینك احوالی بیان اولنیوب کندیده واقع اولان
شیئك احوالی بیان اولنه وفی کلمه سی تقدیر ممکن اوله مثلا مثال اول
اعجبنی الخروج فی الیوم تقدیرنده در وابتدا وعاره یعنی کاسه وکوزه
وسبو مثللی قابلره ظرف تسمیه ایدن خلیلدر وسببی هر بری بر شیئه محل
اولمسیدر وحال اصطلاح نحویینده هیئت فاعلی یاخود هیئت مفعولی
یاخود ایکیسنی معا مبین اولان وصفه دیرلر اوله مثال جاء زید راکبا
اولوب راکبا فاعل اولان زیدك وقت مجیئنده هیئتنی مبین در
ثانی یه مثال ضربت اللص قائما اولوب دوکوب ضرب اولندیغی وقتده
هیئتنی مبیندر ثالثه مثال زید لقیته راکبین اولوب راکبین فاعل اولان
تاء متکلمك هیئتیله مفعول اولان هاء غائبه نك هیئتنی مبیندر وحال
ایچون درت وصفدن لابددر که غالبا منتقله اوله وکاهیجه ثابته اولور
مصدردن مشتق اوله جامد اولورسه مشتق ایله تأویل اولنمق لازمدر

ونكره اوله معرفه اولورسه نكره ايله تأويل اولنمق لازمدر ومعنا جهتيله
صاحبنك نفسی اوله مثلا جاء زيد ضاحكا دينلسه زيد وضاحك ايكيسی
بر شخصدر بو دخی احوال حالدندر كه اسم معرفه دن ياخود معرفه
حكمنده اولان اسمدن نكره كله ياخود كلام تامدن نكره كله وحال
رقاج قسم اولوب حال منتقله وحال ساده وحال محكيه وحال موطئه
وحال مؤكده وحال مؤسسه در (وبنی واعرب ونفی بما واعجب) وسن متن
شول كيمسه سنكه كلمه يی مبنی ومعرب قيلدك وادات نفی وتعجبی وضع
وميانلرينی فرق ايده جك قاعده وضع ايلدك ظن ايلدم مبنی شول
كلمه دركه اختلاف عوامل ايله آخری متغير ومختلف اولميه ومعرب
عوامل اختلافيله آخری مختلف اوله وكلمه دن معرب اولان اسميده متمكن
اولان اسم ايله فعل مضارعدر وما كلمه سنی ايراددن غرضی كاه نفی
ايچون وكاه تعجب ايچون استعمال اولنور نحوده ماهر اولميانك كيمسه
ايراد اولنديغی موضعده قنغی معناسی مراد اولنديغندن غفلت ايدوب
اعرابده خطا وجهلی نمايان ومفتضح اولديغنه اشارتدر مثلا ما احسن
زيد دينوب زيد مرفوع اولسه ما نفی ايچون اولوب ما احسن زيدا
دينوب زيد منصوب اولسه ما تعجب ايچون اولوب احسن نك فاعلی
ما يه راجع اولان ضمير مستكن اولوب فی الاصل تصوير معناشئ
احسن زيدا اولور ومقدما ذكر اولنمشدكه ابو الاسودك علم
نحوی وضع واختراعنه سبب ما لفظی اولمشدر (ووصل وقطع وثنی
وجمع) وسن شول كيمسه سنكه همزه يی وصل ايده جك محلده وصل متن
وقطع ايده جك محلده قطع وكلمه يی تثنيه وجمع ايلدك ظن ايلدم
مرادی مواقع همزۀ وصلی مواقع همزۀ قطعدن فرق ايلدك ديمكدر
ورسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك نعت شريفی قصائدندن
برنده * وشق له من اسمه ليجله * فذو العرش محمود وهذا محمد *
بيتنده اثبات همزه ايله من اسمه قرأت اولنوب نظم زحافدن سالم
اولديغی كبی معنی اسمه وصل همزه ايله دخی قرأت اولنمق جائز
اولوب بيت مزبور بحر طويلدن اولمغله جزء ثانی سنده كه مفاعيلن در

حذف

حذف يا ايله قبض داخل اولوب مفاعلن اولور وزحاف سببلرك ايكنجی
حرفنی حذف ايله ياخود اسكان ايله تغييره ديرلر وقبض خامس ساكنی
حذفه ديرلر كه مفاعيلنك ياسيدر وقبض بحر طويلده استعمال
اولنان زحافدندن اولوب قافيه ده قبض ايله كف ميانه ده واقع اولور
وكف جزءدن سابع ساكنی حذفه ديرلر وكف قبضدن اخف
واستعمالده اكثردر مثلا مفاعيلنه قبض داخل اولسه مفاعلن اولور
وكف داخل اولسه مفاعيل اولوب لام قبض ايله كف ميانه ده
واقع اولور وحذف واقع اولدقده مفاعی اولوب فعولنه نقل اولنوب
كان نون فی الاصل لام اولمغله قبض ايله كف ميانه ده واقع اولمش
اولور وتثنيه آخر كلمه يه بر الف ايله نون مكسوره ياخود ماقبلی مفتوح يا
ايله نون مكسوره زياده ايلمكدن حاصل اولور كه حالت رفعنده
زيدان ونصب وجرنده زيدين دينلور وجمع ايكی قسم اولوب بری
صحيحدر كه مفردينك صيغه سی سالم اوله بو دخی ايكی قسم اولوب
بری جمع مذكردر كه حالت رفعنده آخرينه واو ايله نون مفتوحه
زياده اولنوب مثلا زيدون ديرلر وحالت نصب وجرنده يا ايله نون
مفتوحه زياده اولنوب زيدين ديرلر وبری جمع مؤنث اولوب آخرينه
الف وتا زياده اولنوب رفعی ضمه ايله ونصب وجری كسره ايله در مثلا
مسلمات كه مسلمه نك جمعيدر جمعك بر قسمی دخی جمع مكسردر كه مفردينك
بناسی سالم اولميوب متغير اوله مثلا رجال رجل جمعيدر واصحاب
صاحبك جمعيدر (واظهر واضمر واستفهم واخبر) يعنی اظهار واضمار
واستفهام واخبار ايلدك ظن ايلدم اضمار كلمه ده ضمير اتيانه ديرلر
مثلا متكلمه وضع اولنان ضمير انا ومخاطبه وضع اولنان انت وغائبه
وضع اولنان هو لفظيدر وبو لفظلره ضمير تسميه سنه باعث كلمه
تحتنده مستتر ومخفی اولديغيدر وبارز واشكار اولان الفاظه ضمير تسميه
اولنمسی توسع وتبعيت طريقی ايله در واظهار لفظ ظاهر واشكار
اتيانه ديرلر كه ضمائردن ماعدا الفاظك مجموعی مظهردر ومظهر
تسميه اولنمسنه سبب اشكار وواضح اولمسيدر واستفهام مخاطبدن

بر شى اخبار ايلمسنى سؤال وطلبدن عبارتدر وبا و وضع استفهامه
دلالت ايدن لفظ اسمده اولور حرفده اولور مثلا اسم اولانلر ماكلمه
سيدركه ما الفرس ديو ماهيت فرسدن سؤال اولنور وكيف انت
ايله حالكدن سؤال اولنور ومتى تقوم ايله زمان قيامكدن سؤال اولنور
وحرف استفهام همزه دركه ازيد قائم قيام زيددن سؤال اولنوب هل قام
زيد دخى دينلور واخبار صدق وكذب محتمل اولان جمله لرى ايتاندن
عبارتدركه جملهٔ اسميه اولور زيد قائم كبى وجملهٔ فعليه اولور قام زيد
كبى و بو جملهٔ جزئيه يه نحويون مبتدا وخبر ومنطقيون قضيهٔ اسميه
ايدرلر (واهمل وقيد وارسل واسند) يعنى اهمال و تقييد وارسال واسناد
ايدن سن سن ظن ايلدم اهمل ايله احتمال كه نقطه وشكل ايله مقيد
اولميان حروفى مراد ايتمش اوله حتى خليل حروف مهمله وحروف
مقيدة بالنقطة والشكل بيانده كتاب النقط والشكل نامنده بر
كتاب تأليف ايلمشدر واحتمال كه مهملدن مرادى مطلق اوله
بو تقديرجه لفظ مطلق ذكر ايتميوب اهمل لفظى اختيار ينه وجه
فقرهٔ ثانيه ده ارسل سجعنه رعايت ايچوندر ومطلق شول كلمه دركه
برشى ايله مقيد اولميه ومطلق مقابلى مقيد اولوب مقيد برشى ايله قيد
ووصف اولنمه تكم كلام قديمده واقعدركه (حرمت عليكم
امهاتكم) ايت كريمه سندن وامهاتكم نسائكم آيتنه وارنجه
ام مطلق اولوب (وربائبكم اللاتى فى حجوركم من نسائكم اللاتى دخلتم
بهن) آيت كريمه سنده ربائب مدخول بها اولان نسائكم ربائبى اولمقله
مقيد در وارسل واسند ايله اصطلاح اصول حديث شريفه اشارت
ايدوب عند المحدثين مرسل تسميه ايلدكلرى كبار تابعينك رسول الله عليه
السلام شويله بيوردى وشويله ايشلدى ديو رسول الله عليه السلامك قول
وفعلنى ناطق اولان قوللريدر وكبار تابعينك ذكر اولنديغى وجه اوزره اولان
قوللرى مرسل اولديغى متفق عليه اولوب صغار تابعينك قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم كذا وفعل كذا قوللرى بعضيلر عندنده مرسل و
بعضيلر عندنده منقطعدر زيرا صغار تابعينك اكثر روايتى تابعيندندر وصغار

تابعيندن مراد تابع تابعيندر مثلا زهرى وامثالى ومسند تسميه اولنان
حديث شريف عادل وضابط اولان راوى كندى كبى عادل وضابطدن
روايت ايدوب سندى مرفوعا پيغمبر عليه السلامه متصل اولوب شذوذ
وعلتدن سالم اوله وشذوذينه ثقاتك روايتيدر لكن ناسك روايت ايلدكلرينه
مخالف اولان حديثه ديرلر ومعتل تسميه اولنان حديث شريف
شول حديثدركه انده صحتنه مانع وقادح علل واسبابه مطلع اولنه
حال بوكه ظاهرى عللدن سالم اوله وحديث حسن مخرجى معلوم ومعروف
ورجالى مشتهر اولاندر و بعضيلر عندنده حسن شول حديث دركه
ضعفه محتمل اولوب انكله عمل صحيح اوله وضعيف شول حديث
دركه حديث صحيح ايله حسنك شروطى انده مجتمع اولميه وحديث
ضعيفك درجاتى متفاوتدر (وبحث ونظر) يعنى هر مسئله ده مباحثه متن
ومناظره ايلدك ظن ايلدم بحث لغتده تفتيش وتفحص وبرشيئى كشف ونظر
چشم ايله مشاهده يه ديرلر واصطلاحده مجهوله تأدى و وصول ايچون
امور معلومه يى ترتيبه ديرلر ومباحثه ومناظره بر معنايه اولوب ايكى
كمسه برشيئك نفس الامرده واقع ميدر غير واقعميدر معلوملرى اولمق
ايچون يعنى صواب ظاهر اولمق ايچون محكوم عليه ايله محكوم به
ميانده واقع اولان نسبت حكميه يه بصيرت ايله نظر ومباحثه
ايتملرينه تسميه اولنور ومناظره نك قواعد وآدابنه متكفل اولان
علمه آداب البحث تسميه اولنمش (وتصفح الاديان) وسن شول كمسه سنكه متن
دينلرك شريعتلرينه ومذهبلرينه وهر برنده اولان فرقه لره مثلا
اهل اسلامك فرق مختلفه سنه امعان نظر ايدوب مطلع اولدك ظن
ايلدم وبرشيئك صفحى عرضى اولوب تصفحت الكتاب كتابك صحيفه
لرينى عرض ايدوب نظر ايلدم ديمكدر واسلام ايكى قسم اولوب
برقسمى دون الايمان و برقسمى فوق الايماندر ودون الايمان اولان
اسلامكه فقط لسان ايله اعترافدن عبارتدر يعنى بر كمسه صورتا مسلم
اولور و بومقوله كمسه معصوم الدم اولوب قتل اولنماز (ولكن قولوا
اسلمنا) آية كريمه سيله مراد بونلردر وفوق الايمان اولان اسلام

لسان ایله اعتراف وقلب ایله تصدیق واعتقاددن عبارت اولوب
قول وفعلی مقتضای اسلام اوزره باری تعالینک قضا وقدرنه ظاهرا
وباطنا رضا وتسلیم اوزره اولمقدرکه کلام قدیمده ابرهیم علیه السلام
قصه سنده (واسلمت لرب العالمین) وارد اولمشدر وفرق اسلامیه
یتمش اوچ فرقه اولوب بر فرقه ناجیه ویتمش ایکی فرقه سی غیر ناجیه
وضاله درکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
قبل الظهور * ستفترق امتی ثلثا وسبعین فرقة کلها فی النار الا واحدة
وهی ما انا علیه واصحابی * بیوروب خبر ویردیکی کبی اولمغله معجزهٔ
باهره اولمشدر ویتمش ایکی فرقهٔ ضاله نک کباری یدی فرقه درکه
معتزله وشیعه وخوارج ومرجئه ونجاریه وجبریه ومشبهه اولوب
التمش بش فرقه سی بونلردن متشعبه در وبر فرقه که ناجیه در
اشاعره وسلف محدثین واهل السنه والجماعه اولوب مذهبلری فرق
ضاله بدعتلرندن خالیدر ازجمله معتزله اصحاب واصل بن عطا درکه
مجلس حسن بصریدن اعتزال ایلمشدر ومعتزله قدریه ایله دخی
ملقبدر بعده اصحاب واصل یکرمی فرقه یه مفترق اولوب هر بری
آخری اکفار ایدر واول یکرمی فرقه واصلیه وعمرویه وهزیلیه ونظامیه
واسودیه واسکافیه وجعفریه وبشریه ومرداریه وهشامیه وصالحیه
وحابطیه وحدبیه ومعمریه وثمامیه وخیاطیه وجاحظیه وکعبیه
وجبائیه وبهشمیه در شیعهٔ علی کرم الله وجهه حضرتلرینه تابع اولوب
بعد رسول الله علیه السلام امامت حضرت علی یه منصوص در دیرلر
وبونلر یکرمی ایکی فرقه اولوب بعضیسی بعض آخری اکفار ایدر
وبر فرقه شیعه نک اصولی اوچ فرقه اولوب غلاة وزیدیه وامامیه در
وغلاة اون سکز فرقه اولوب سبائیه وکاملیه وبنانیه وجناحیه
ومنصوریه وخطابیه وغرابیه وذمیه وهشامیه وزراریه ویونسیه
وشیطانیه ورزامیه ومفوضه وبدائیه ونصیریه واسحاقیه واسماعیلیه
در واسماعیلیه یه باطنیه وقرامطه وشیعیه وبابکیه ومحمره وحرمیه
دخی دیرلر زیدیه دخی اوچ فرقه اولوب جارودیه وسلیمانیه وتبریه وامامیه

علی کرم الله وجهه نک نص جلی ایله امام اولمسنه معتقد در خوارج
یدی فرقه اولوب بری محکمه درکه عند التحکیم المشهور علی رضی الله
عنه اوزرینه خروج ایلدیلر واول وقتده اون ایکی بیک نفر ایدیلر
وبیهسیه وازارقه ونجدات واصفریه واباضیه بو دخی درت فرقه
اولوب حفصیه وزیدیه وحارثیه دردر دردنجی فرقه سی بر کیمسه عبادت
وطاعت ایدوب باری تعالی یه مراد ایتمسه جائز در دیرلر وخوارجک یدنجی
فرقه سی عجارده اولوب اون فرقه یه مفترق اولمشدرکه میمونیه وحمزیه
وشعیبیه وخازمیه وحنفیه واطرافیه ومعلومیه ومجهولیه وصلتیه وثعالبیه
در ثعالبیه و درت فرقه اولوب خنسیه ومعبدیه وشیبانیه ومکرمیه در مرجئه
بش فرقه اولوب یونسیه وعبیدیه وغسانیه وثوبانیه وثومنیه در نجاریه اوچ
فرقه اولوب برغوثیه وزعفرانیه ومستدرکه در جبریه فعل عبدی باری تعالی یه
اسناد ایدرلر لکن بعضیسی اشعریه کبی عبده کسب اثبات ایدوب جبر متوسطه
قائل اولورلر وبعضیسی جبر خالصه ذاهبدر جهمیه کبی یدنجی فرقه که
مشبهه در باری تعالی یی مخلوقاته تشبیه ایدرلر وطائفهٔ یهود دخی بر قاچ
فرقه اولوب عنانیه وموسکانیه وسامریه وربانیه وقرائیه وامثالی
واسم یهود رجوع وتوبه معناسنه اولان هوددن مأخوذدر وتهود
توبه وعمل صالح معناسنه اولوب حضرت موسی علیه السلام (انا هدنا
الیک) یعنی بزسکا رجوع ایلدک دیمه سی بنو اسرائیله یهود تسمیه
اولنمسنه باعث اولوب شریعتلری نسخ اولمزدن مقدم مدحی
متضمن ایدی وبعد النسخ اول طائفه یه اسم اولدی قاتلهم الله
وادخلهم جهنم وبئس المصیر کذلک نصاری یتمش ایکی فرقه
اولوب بر فرقه سی ناسوت ولاهوت شخص عیسی علیه السلامده
مجتمع اولمشدر دیرلر وبو فرقه سی یعقوبیه تسمیه اولنور وبر فرقه سی جناب
حق بطن مریمه حلول ایدوب عیسی علیه السلام حادث اولوب
ابن الله دردیرلر وبو فرقه ملکانیه تسمیه اولنور وبر فرقه سی عیسی
علیه السلامک شخصی محدث وروحی قدیمدر دیرلر وبو فرقه
نسطوریه تسمیه اولنور وبقیهٔ فرقه لر دخی ذکر اولنان کفریات امثالنه

ذاهبلردر بو طائفه‌یه نصاری اطلاق اولنمسنه باعث عیسی علیه
السلامك (كونوا انصار الله) كلامی اولوب شریعتلری منسوخ
اولدقدنصكره اول طائفهٔ ضلالت پیشه‌یه اسم اولدی و بعضیلر
طائفهٔ مزبوره نصران نامنده برقریه‌یه راهی اولمشلردر بناء علیه نصاری
تسمیه اولنمسنه ذاهب اولمشدر خذلهم الله تعالی ودمرهم واوصلهم
لی نار جهنم كذلك مجوس برقاچ فرقه اولوب كیومرثیه وزردشتیه
و امثالی وابن حزم رحمة الله علیه مللك اصول وفروعنی وفرقنی
علی التفصیل كتاب الملل والنحل نام تألیفنده سرد و بیان ایلمشدر
بو رسالهٔ صغیره‌ده بومرتبه بیان ایله اكتفا اولندی (ورجح بین مذهبی متن
مانی وغیلان) وسن شول كیمسه سنكه تصفح ملل وشرایع ومذاهب
ایدوب مانی مذهبیله غیلان مذهبی مبانیی ترجیح وتمییز ایلمدك ظن
ایلدم مزبور مانی بن ماش الثانوی در كه فرقهٔ مانویه‌نك نسبتی مزبوره اولوب
بحرینده ساكن و نبوت مسیح عیسی علیه السلامی مقر ومعترف
واساقفهٔ نصاری میاننده موقر جمله سنك بزرك وكبیری و نیك خصلت
ورهبانك محسودی اولمغله كفره‌یی مابیندن تبرید ایچون دائما برعیب
ونقیصه صدورینه چشم كوش اولمشلردی عاقبت بركون زنایی ارتكابه
مطلع وتشهیره اشاعت ایلدكلرنده مانی رسوای عام اولوب میان
نصارا ده درجهٔ اعتبار دن ساقط وچركاب زنا ایله دامن الوده اولدقده
شنشنهٔ ذیل عرض وناموسه دامن درمیان و بطارقه‌نك سرراه سدادنه
حفر چاه افك وتهمت زنا ایله سنك انداز طعن اولملری مجرد حقد
وحسدلرندن ومذهبلری اولان مسیح لاهوتیی انكارلرینه ورسول
شیطان علیه اللعنه دن اخذ شریعت ایتملریله مخالفت ایدوب كندیلری
بوضلالتدن تخلیص وراه سدادی ارأت ایلدیكندندر دیو وافر هرزه
كولك ایلدی واساقفه اسقفك جمعی اولوب رؤسا معناسنه یعنی رهبان
معناسنه كه مفردی راهبدر ومزبور مانی مقدما مجوسی ومذهب مجوسه
عارف اولوب وقعهٔ مزبوره ظهورنده دین مسیحی دخی ترك وكندی
بردین باطل آخر اختراع وخلقی دعوت وشابور بن اردشیر زماننده مذهبك

اشكار ومجوسدن خلق كثیر اتباع ومانینك نبوتنه ذاهب اولملریله
اول قوم دوزخ مكانه مانویه وثنویه تسمیه ایلدیلر ومانی بو مذهب
باطلی بهرام بن هرمز بن شاپور زماننده قتل اولنجه اشاعت ونشر اوزره
ایدی ومی الیه بهرام بن هرمز بن شاپور آل ساسانیان دن حازم ومدبر
ورعیه‌پرور برملك اولوب مانیٔ زندیقی واتباعنی حیره‌ده قتل ومذهبنی ابطال
ایلمشدر ونعمان بن منذر بهرامك زماننده ملك اولمسی اوچ سنه اوچ آی
اولوب بعده هرمز بن بهرام تخت نشین اولمشدر نویحی ذكر ایدركه
مزبور مانینك وكندی‌یه اتباع ایدن كفرهٔ ضلالت پیشه‌نك اعتقاد
باطل وزعم فاسدلرنده حاشا صانع عالم ایكی اولوب بری نور كه فاعل خیر
وبری ظلمت كه فاعل شر وقدیملردر وحاس وسمیع و بصیرلردر
ونفس وصورتده متخالفلردر وفعل وتدبیرده متضاداناولوب جوهر نور
فاضل وحسن ونیر وخیر ونفع وسرور وصلاح ایله حاكم وقطعا كندیده
شرور دن برشی اولمیوب جوهر ظلمت اوصاف مذكوره ده جوهر
نوره مضاد ومباین اولوب نور جانب شمالده مرتفع وظلمت جانب جنوبده
منحطدر وزعم باطللرنده نور ظلمتدن هربری اجناس خمسه دن مركب
اولوب دردی ابدان وبری روحدر ونورك ابدانی نار ونور وریح وآب
وروحی ابدان مذكوره ده متحرك اولان شبح اولوب ظلمتك ابدانی حریق
وظلام وسموم ودوماندر وروحی دوخاندر وابدان نوره ملائكه
وابدان ظلمته شیاطین تسمیه ایدرلر وبو ملعونلرك بعضیسی ملائكهٔ ابدان
نوردن وشیاطین ابدان ظلمتدن تولد ایدر دیرلر ونور شره قادر
اولمیوب ظلمت خیره قادر دكلدر دیرلر لعنة الله علیهم اجمعین و بعض
متكلمیندن مرویدركه مزبور كافرلرك بو اعتقاد باطللرینه سبب عالمده
شرور واختلافات مشاهده ایدوب اصل واحددن شیئان متخالفان
صادر اولماز مثلا ناردن حرارت و برودت صادر اولمدیغی كبی دیوب
العیاذ بالله الواحد بو ورطه‌یه دوشرلر و بعض علما مانویه‌نك
مذهب باطلنی رد ایدوب حاشا صانع عالم ایكی اولسه احتمالات ثلاثه‌دن
خالی اولماز زیرا ایكیسی قادر اولمق وار ایكیسی ده عاجز اولمق وار یاخود

بری قادر و بری عاجز اولمق وار لکن احتمال ثانی ایله احتمال ثالث بین البطلاندر زیرا عجز صانعه منافیدر ایمدی احتمالی اولکه ایکیسی معاقادر اولمقدر بودخی باطلدر زیرا جسم واحدی بری تحریك مراد و بری تسکین مراد ایلسه آن واحد ده دفعهٔ حرکت وسکون محال اولوب حرکت ایدرسه تسکین مراد ایدن مرادنی اجرادن عاجز اولدیغی کبی ساکن اولورسه تحریك مراد ایدن مرادنی اجرادن عاجز اولور وعجز ایله الوهیت جمع اولمیوب متنافیان اولدیغی یاخود معلوم واشکار در ایمدی ایکی اولمق باطلدر دیو تحقیق مقام ایلدی ومانویه نك فاعل خیر نور وفاعل شر ظلمتدر قوللرینه مجارات مع الخصم طریقیله علمادن بعضی رد ایدوب ای قوم بی ادراك برمظلوم برظالمك ظلمتدن فرار و برمظلم محلده اختفا ایلسه ظلمت سببیله خلاص اولمسی محض خیر در که اعتقادیکزده ظلمتدن صادر اولور ومتنبینك بوقولندن بو اعتراض منفهم اولورکه * وکم لظلام اللیل عندی من ید * تخبران المانویه تکذیب * دیمشدر معا لی بنم قتمده کیجه نك ظلامنك نعمت وخیرندن چوق شی وار درکه مانویه کذب ودروغ ایلدکارین خبرویر یعنی ظلمتدن فقط شر ظهور ایدر دیدکاری کذبدر نیجه خیرلر دخی ظهور ایدر نتکه اربابنه خفی دکلدر وجاحظ ذکر ایدر مانویه زعمنده عالم اجناس عشره دن مرکب اواد بعندن مثلا برشبئه نظر مرحمت ایله نظری نور وخیرك اثری ونظر قسوت وظلم ایله نظری شر وظلمتك اثریدر ونظر بویله اولدیغی کبی حواس ظاهره و باطنه نك بقیه سی دخی بویله دردیرلر ومأمون خلیفه مانویه دن برقومی مجلسنه احضار والزام واسکات ایچون ای قوم سزه برایکی کلمه سؤال ایدیم اولامیٔ وکناه کار اولان کیمسه اساءتنه نادم اولورمی دیدی مانویه دخی بلی اکثر نادم اولور دیدی ایمدی اساءتنه ندامت اساءت میدر یوخسه احسانمیدر دیوب مانویه احساندر دیدی بعده مأمون نادم اولان اسأتی ارتکاب ایدنمیدر یوخسه آخر کیمسه میدر دیدی مانویه دخی اسأت ایدندر دیدکده مأمون ایمدی معلوم اولدی شر صادر

اولاندن خیردخی صادر اولور مش پس سزك نظر وعید ایله نظر ایدن نظر مرحمت ایله نظر ایده نك غیریدر قولکز باطل وغیر واقعدر دیدکده مانویه هذیانه اغاز ایدوب بز ظن ایدرز که اساءت ایدن نادم اولانك غیر یدر دیدکده مأمون طریق مجارانه سالك اولوب بوصورتده نادم اولان کیمسه کندی فعلنه می نادم اولور یوخسه آخرك فعلنه می نادم اولور دیو سؤالنی تقویه ایتمکله قطعا جواب ویره میوب سکوت ایلدیلر ومانی ومانی یه تابع اولان ملاعینك نورك ظلمله امتزاجنده وشمس وقمر وسائر نجومك حدوثنده اقوال کثیره سی اولوب از جمله نور ظلمت ایله امتزاجدن خلاص اولسه یعنی عالم فساده منقلب وسموات وارضین مضمحل ونوع انسانك نسلی منقطع اولوب هرشی شکل اصلیسنه رجوع ایدوب نور ظلمتدن خالص وصافی اولسه دیو تمنی ورجا ایدرلر دی حتی مناکحه وزوجیتی منع ودفعه سعی ایدرلر دیکه نسل منقطع وعالم سریعا خراب وپریشان اولوب هرشکل شکل اصلیسنه رجوع ایده وطائفهٔ ملعونه یوما فیوما بسیار وشوکت وقوتلری مزداد اولوب عاقبت بهرام بن شابور مانی یی موبد موبدانك رأییله قتل ایتمك مراد واحضار وموبد موبدان اولان اوریابه مانی ایله مباحثه والزام ایله دیو امر اوریادخی قطع نسل وتعجیل فراغ مسئله سنده مباحثه یه واسکات قصد ایدوب یامانی سن نکاحی تحریم وفنای عالمده استعجال وهرشی اصلنه رجوع ایتمسنه سعی ایدرسن بونلر مذهبکده واجب میدر دیدکده مانی بلی واجبدر زیرا نورك ظلمتدن خلاص وصفوتی نسلارك انقطاعی ودنیانك فنا وزوالی ایله حاصل اولور ونورك امتزاج ظلمتدن خلاصنه اعانت واجبدر دیدی اوریا دخی چونکه تخلیص نور فنای عالم ایله در وفنای عالم انقطاع نسل ایله در انقطاع نسله سندن بدأ وابتدا ایلمك انسب واولی درکه مذموم اولان امتزاج زائل اوله دیدی مانی ساکت وصامت اولوب بهرام صلب اولنسون دیو امر وعسسان سیاستکاهه کتوروب بردار ایده جکلری وقتده مذهب باطلنده معبودی اولان نوره خطاب ایدوب سنك امرکی تبلیغ ایلمه ده قصور ایلمدم لکن بونلرك

عصیان عادتیدر وسن حلیم سن ایشته سکا ملاقی اولیورم دیرکن
صلب اولنوب دوزخکان اولدی لعنة الله علیه بعده بوسئنی سلخ
وصمان ایله مالا مال ایدوب نیجه زمان عبرت مجوسیان اولدی وموبذ
ضم میم وفتح با وذال معجمه ایله فقیه فرس وحاکم مجوس معناسنه
اولوب جمعی موابذه کلور وزبان فارسیده دال مهمله ایله حکیم ودانا
معناسنه اولوب جمعی موبدان کلور وموبدحاکم وافتاب پرست
وجهودلر قاضیسنه دیرلر وشول عالمه اطلاق اولنور که اندن روایتلر ایدەلر
وبهرام ابتدای امارتنده مانی یه تبعیت کوستروب علی ماهو علیه
مذهب باطلنه مطلع اولوب بعده قتل ایلدی ومانی یه تابع اولانلرك
مجموعی قتل اولنسون دیوامر واکثری قتل اولنوب برمقداری ظاهر
اسلامی قبول ایتمکله رها یاب وبعدزماننه شر وفسادلری ظاهر
اولوب خلق افساده اغاز ونیجەلر ضلالتلرینه اتباع ایدوب عباسیەدن
مهدی مجموعنی قتل وروی زمینی ملعنتلرندن تطهیر ایلدی وفقرۂ
مزبورەده ذکر اولنان غیلان بن یونس القدریدرکه دمشقده ظهور
ایدوب پدری یونس عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلرینك
معتقیدر وابتداء اسلامده مذهب قدریه یه وخلق قرآن کریمه ذاهب
اولان غیلان ضلالت شعاردر روایت اخراده ابتدا قدریه اولان اهل
عراقدن برکمسه درکه مقدما نصرانی بعده مسلم بعده مرتد اولمشدر
وبو مذهب باطله قدریه تسمیه اولنمسنه باعث افعال عبادی کندی
قدرتلرینه اسناد وقدرت باری تعالی یی انکار ایتملریدر ومعتزله قدریدر
ومعبد جهنی وغیلان دمشقی مذهب قدریه یی مزبور مرتددن اخذ
ایلمشلردر برکون مکحول غیلانی ملامت ومؤاخذه ایدوب حیف سکا
یاغیلان بر وقتده رمضان شریفده زنان ایله ملاعبه ایدردك بعده حارث
کذابك مرأه سنه خدمت ایدوب ناسه بوامرأه ام المؤمنین در
دیوب حارثی اولمشدك شمدی اول قباحتلردن رجوع واخشنه شروع
ایدوب قدری وزندیق اولدك سن نه مقوله شخص سن دیدم دیو نقل
ایلدی مومی الیه ابو عبدالله مکحول بن عبدالله الشامی برمرأه نك

معتق ومسندی اوزاعینك اسنادی اولوب انس بن مالك حضرتلرندن
استماع حدیث شریف ایدوب یوزاون سکز سنه سی هشام زماننده
وفات ایلمشدر وسنهٔ مزبورەده ابن المسیب مدینهٔ منورەده وشعبی
کوفەده وحسن بصری بصرەده ومومی الیه مکحول شامده دارعقبایه
انتقال ایلمشدر وزندیق ثنویه دن یاخود نور وظلمته قائل یاخود آخرت
ورو بیتی منکر یاخود اظهار اسلام ایدوب درونی کافر اولنه دیرلر لفظ
زندیق فارسیدن معرب اولوب ودینك زندقه فقره سنده تفصیلی اولنور
وغیلان زیاده خوف وخشیتك کیمدندر دیو سؤال اولندقده عمر بن
عبد العزیزدن خوفناکم زیرا کان من طرف السما تکلم ایدردیدی ابن
مهاجر نقل ایدرکه عمر بن عبدالعزیزه غیلان وفلان شخص قدری
اولوب قدره متعلق کلمات باطله تکلم ایدرلر دیو افاده اولندقده ایکیسنی
دخی احضار وسزك تکلم ایلدیکز نه مقوله کلامدر دیو استنطاق غیلان
دخی کلام الله در دیوب عمر قرأت ایله دیو امر ایلدکده غیلان (بسم
الله الرحمن الرحیم هل اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا
انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج نبتلیه فجعلناه سمیعا بصیرا انا هدیناه
السبیل اما شاکرا واما کفورا * دیوب ساکت اولدقده عمر بن عبدالعزیز
سورهٔ تمام قرأت ایله دیوب غیلان * ان هذه تذکرة فمن شاء اتخذ
الی ربه سبیلا وما تشاؤن الا ان یشاء الله * آیتنی قرأت ایلدکده یاغیلان
قدرتدن فرع وتابع اولانی اخذ واصل ومتبوع اولانی ترك ایدرسز دیو
الزام ایلدی زیرا انا هدیناه السبیل اما شاکرا واما کفورا * آیهٔ کریمه سنك
معنای شریفی انسان شاکر اولدیغی حالده وکفور اولدیغی حالده
بز انسانه نصب دلائل وانزال آیات ایله طریق مستقیمه هدایت ایلدك
دیمك اولوب انسانك شکور وکفور اولمسی قدرت وارادہ ایله اولوب
غیلان قدرت انسانك اولدیغنی اثبات ایلدکده عمر بن عبدالعزیز
الزام واسکات ایچون * فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا وما تشاؤن
الا ان یشاء الله * آیتنه وارنجه قرأت ایتدردی زیرا معنای شریفی
هرکمسه که مراد ایلیه طاعت ایله باری تعالی یه تقرب ایدر وتقرب

الى اللهى مراد ايتمز الا بارى تعالى انلرك مشيت وارادتلرين مراد ايلديكى
وقتده ايدر يعنى مشيت عبد مفيد اولماز مادامكه مشيت الله تعلق ايتميه
ديمك اولوب غيلان قدرتى عبده حصر ايلدى (واشار بذبح متن
الجعد) وخالده جعدى ذبح ايله اشارت ايدن سن سين ظن ايلدم مومى
اليه جعد بن درهمدر كه بنو حكمك معتقى ودمشقده ساكن وآخر خلفاء
بنى اميه اولان مروان بن محمدك استادى اولمغله من بعد مروان الجعدى
تسميه اولنمشيدى روايت اخراده جعدى مروانك لام برادرى اولوب
ابتدا دمشقده خلق قرآن كريمه جعد ذاهب اولوب قتل ايتمك مراد
ايلدكلرنده فرار وكوفه يه نازل وفرقهٔ جهميه يه منسوب اولديغى جهم
ابن صفواندن خلق قرآنه متعلقه اقوال باطله يى تعلم ايلمشدر روايت
اخراده ابان بن سمعاندن اخذ ايلمشدر وابان طالوت بن اعصم يهوديدن
اخذ ايلدى ومن بعد طالوت يهودى رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه سحر ايدن ملعون اولوب خلق قران كريمه ذاهب
وزنديق اولوب مذهب زنادقه ده ابتدا تأليف كتاب ايلين من بعد مذهب
باطلى آشكار ايدن جعد بن درهمدر كه بركون بهلول مجلس جعده
داخل اولوب باشك صاغ اولسون ديوب جعد كيم وفات ايلدى
ديدى سورهٔ اخلاص ديوب جعد بونه يمنى كلامدر يا بهلول ديدكده
يا جعد اعتقاد باطلكده كلام قديم مخلوقدر وهر مخلوق ايچون هلاك
مقرردر ديدكده جعد دمبسته وساكت اولدى وجعد ضلالت پيشه بو اعتقاد
باطله اصرار ايدوب والئ كوفه اولان خالد بن عبد الله القسرى بر عيد
اضحى ده منبره صعود واى قوم جمله كز خانه لريكزه منصرف
واضحيه لريكزى ذبح وتقرب الى الله ده ساعى اولك بارى تعالى جمله كزك
قربانى قبول ايليه بن دخى بوكون جعد بن درهمى اضحيه ونحر مراد
ايلدم زيرا اول كافر ما كلم الله موسى تكليما ولا اتخذ الله ابراهيم خليلا
ديو تكلم ايده يور تعالى الله عما يقول الجعد علوا كبيرا ديوب منبردن
نزول وجعدى كندى اليله ذبح وقتل ايليوب مذهب جعد احمد بن
ابى داود ظهورينه دكين زائل ومضمحل اولمشدر و مومى اليه خالد

ابن

ابن عبد الله بن زيد اسيد القسرى البجلى در كه دولت بنى اميه دن اولوب
وليد بن عبد الملك طرفندن والئ عراقين اولوب مال فراوانه مالك
وشوكت وقوت وكثرت اعوان وانصارى رسيدهٔ كوش هشام اولمغله
عراقيندن عزل ايلمشدر وخالدك ابن هبيره ايله مكايدات غريبه
وحكايات عجيبه سى بسيار اولوب ازجمله وقتا كه ابن هبيره خالدك محبسندن
فرار وهشامك كهف امانته داخل اولدى خالد ابن هبيره نك خذلان
وادبارينه حيله فكر وكندى اسبلرينك اعلا وكزيده سندن يوز اسب تازى
انتخاب وابن هبيره يه ارسال ايليوب اسبانى ايصاله مأمور اولان اتباعنه
بو اسبلرى هشامك اولديغى محله ايصال وهشام اسب سوار وبر طرفه
كشت وكذار ايده جكى وقته مترصد اولوب حين بروزنده اسبانى ارءت
وكيمكدر ديو استعلام ايلدكده ابن هبيره نكدر ديو اعلام ايدك ديو تنبيه
وتوصيه ايلدى وهشام افراط ايله اسبه مائل ومحب اولديغندن ماعدا
كندندن غيريده اعلا وممتاز اسب بولنديغنه منفعل ومكدر اولوردى
وهشامك بو مشربى خالدك معلومى اولمغله بو دسيسه يه مبادرت ايلمشدى
چونكه اتباع خالد مأمور اولدقلرى امرى ادا ايلديلر هشام غايت
غضبناك وبكا بوندن برتر خيانت اولمز كه حالا بنده موجود اولميان
اسبانه ابن هبيره مالك اولوب بكا تفوق ايلديكندن نفرت ايلدم
بو آن حضوريمه احضار ايدك ديو امر ايلدكده اول وقتده
ابن هبيره نظام وترتيب عسكره مشغول بولنوب قصه دن خبردار
اولدقده شتابان حضور هشامه كلوب مقام مأمور بنده ايستاده اولدى
هشام دخى عتاب آميز يا ابن هبيره بو اسبلرندر ديو سؤال ابن هبيره دخى
خالد طرفندن مكر وخديعه اولديغنى تفرس ايدوب يا امير المؤمنين
بو اسبلرك هر برينى بر طرفدن تدارك وجمع ايلدمكه امير المؤمنيندن
غيرى بركيمسه سوار اولمق مناسب اولمامغله خاكپايكزه ارسال ايتمك
اوزره ايكن اتفاقى مصادفه يورمش سز امر بيورك اصطبل امير المؤمنينه
ربط وبند ايلسونلر ديو عاقلانه جواب داده اولدقده هشام منبسط اولوب
اسبانى ضبط ايلدى وصورت حكايه خالده منعكس اولوب سكوت ايله

معامله ايلدی وخالد عراقدن عزل اولنجه ابن هبيره خالددن بومقوله
نيجه زحمت ومشقت چكوب هزار تعب ايله مكرنی دفع ايدر دی
وخالد عراقدن عزل اولندقدن صكره شامده ساكن اولوب خلافت
وليد بن يزيدده يوز يكرمی الی سنه سی وفات ايلمشدر مومی اليه خالد كرچه
سخی وفصيح وكبير الهمه ايدی لكن دينده مارق يعنی خارجی ايدی
ومرق خروج معناسنه اولديغندن هدفه تير اصابت ايدوب جانب
آخره تجاوز وخروج ايلسه مرق السهم من الرمية مرو قادير لر يعنی
جانب آخره خروج ايلدی ديمك اولور بناء عليه خوارجه مارقه
تسميه اولندی حتی حديث شريفده (يمرقون من الدين كما يمرق السهم
من الرمية) وارد اولمشدر وخالدك جود وكرمه متعلق حكاياتندن
بری بودر كه بركون ابن حيص بيص ديمكله معروف برشاعر مجلس
خالده داخل اولوب يا امير سنی ايكی بيت ايله مدح ايلدمكه اون بيك
درهم جائزه يه متحملدر ديدكده خالد انشادنه امر شاعر دخی *
قد كان آدم قبل حين وفاته * اوصاك وهو يجود بالحوباء * ببنيه
ان ترعاهم فرعيتهم * وكفيت آدم عيلة الابناء * بيتلرينی
انشاد ايلدكده خالد شاعره اون بيك درهمی احسان وضرب ايده لر
ديو امر ايليوب اثنای ضربده برشاعركه شعرينك قيمتی
يوز بيك درهم ايكن بيلميوب اون بيك درهم طلب ايليه جزاسی
بودر ديو ندا ايندر ديكه غيره عبرت اوله ما ل بيتين آدم عليه السلام
وفاتی وقتندن مقدم زياده سرعت ايله تنفس ايلديكی حالده اولادنی
حفظ وحراست ايده سن ديو سكا وصيت ايلدی سندخی حفظ وحراست
ايدوب آدم اوغللرينك فقر واحتياجلرينی دفع ايتمده كافی اولوب
زمانكده احواللری رفاهيت اوزره اولدی ديمك اولور (وقتل بشار بن
برد) وبشار بن بردك قتل اولنمسنه اشارت ايدن سنسن ظن ايلدم مومی متن
اليه بشار بن برد بن يرجوح دركه دولت بنی اميه ده ظهور ودولت
عباسيه ده مهدی زماننده دك معمر اولمشدر وجدی يرجوحی مهلب
طهارستاندن سبی واسترقاق ايلمشدی لكن بشار جدم عنقای بنی

عقيلدندر ديو ادعا ايدردی وبركون مهدی حضورينه حاضر اولوب
مهدی يا بشار قنغی صنفدن سن ديو سؤال ايلدكده يا امير المؤمنين
لسانم عربی واصلم عجميدر حتی شعرمده مذكوردر ديوب ابيات آتيه يی
انشاد ايلدی * نبئت قوما بهم جنة * يقولون من ذا وكنت العلم *
الا ايها السائلی جاهلا * ليعرفنی انا انف الكرم * نمت فی الكرام بنو
عامر * فروعی واصلی قريش العجم * مآل ابيات شول قوم كه مجنون
اولوب بن مشهور ومعروف ايكن بو كيمدر ديو بنی سؤال ايدرلر دی
بن اول قومه خبر ويروب ای جاهل اولديغی حالده بنی بيلمك مراد
ايدن قوم بن كرم صاحبلرينك رئيس وابتداسيم وفروعم كرام اولان
بنی عامرده نشو ونما بولوب اصلم قريش عجمدر ديمكدر وجدينك
معتقدنده متلون وكلماتی متخالفه اولوب كاه قيس ايله وكاه غيری ايله
افتخار ايدردی وبشار مرعث ايله ملقب اولوب سببی عالم صباوتنده
كوشنه قرطه آويخته اولنوب رعاث قرطه اطلاق اولنمغله مزبوره
مرعث دينلدی وبشار مادرزاد نابينا اولوب باهلی كندوبی بر بيت
ايله هجو وانكه اولماسنك سببی ذكر ايلمشدی هر بار بشار هجو
باهلی بی غايت اعجاب ايلمشدر زيرا هيچ بوندن اقبح وافحش هجو
اولمز ديردی واول بيت بودر * وعبدی فقا عينيك فی الرحم ايره *
فجئت ولم تعلم لعينيك فاقئا * مآلی عبدم سن رحم مادرده ايكن
ايره ايله چشمانكی كور ايلمشدر لكن سن دنيايه كلوب چشمانكی
كيم فقء واخراج ايلدی معلومك اولمدی ديمك اولور وبشار اشيايی
بينا وصاحب بصر اولانلردن زياده تشبيه ايدوب كورمش كبی
دقايق وحقايقنه مطلع ايدی وسببی كنديدن سؤال اولندقده عدم نظر
زكاء قلبی قوی ايدر واشيايی كورمكله حاصل اولان شغل ذهن
نابينا ده موجود اولمامغله حس وتفرسی زياده اولور ديو جواب ويرردی
اولدی ابو عبيده دن شعرده بشار ايله مروان بن ابی حفصه دن
قنقيسنی ترجيح ايدرسن ديو سؤال اولندقده بشاردن برحكايه
منقولدركه كنديدن غيری برشاعرده مسموع ومشاهد دكلدر كه اون

ایکی بیك بیت انشاد ایلدمکه مسلم ارباب شعرودانشدر دیوب کیفیتندن
سؤال اولندقده اون ایکی بیك قصیده م اولوب هر برقصیده ده اکر
بر بیت جید ومقبول موجود دکل ایسه باری تعالینك امتی اول قصیده لره
وقائلنه اولسون دیمش دیو جواب ویردی بشارك مذهب زندقه
ایله متهم اولوب بشارك اشعارندن اولمق اوزره جاحظك روایت
ایلدیکی بیت دخی زندیق اولمسنه شاهد در واول بیت بودر * الارض
مظلمة والنار مشرقة * والنار معبودة مذكانت النار * وبیت مذکور
رئیس المعتزله اولان واصل بن عطانك بشاری اکفار ایتمسنه وسبیله
وسر رشته اولمشدر سعید بن مسلمدن مرویدرکه بصره ده علم کلامه
عالم وعارف التی کمسه موجود ایدی که بری عمرو بن عبید و بری واصل
بن عطا و بری مزبور بشار اعمی و بری عبدالکریم بن ابی العوجا
و بری صالح بن عبدالقدوس و بری جریر بن حازم الازدی اولوب هربار
ازدینك منزلنه تجمع ومباحثه ومناظره ایدرلردی بعده واصل ایله عمرو
مذهب اعتزاله ذاهب وعبدالکریم ایله صالح ثنوی اولوب ازدی
مذاهب هنوددن مذهب سمنیه یه ذاهب اولوب بشار متحیر ومتردد
قالدی روایت اخراده بشار دخی ثنوی ومنکر آخرت اولدی وسمنیه
ضم سین وفتح میم ایله هندده عبدهٔ اصنامدن برفرقه اولوب تناسخه
قائل واخبار ایله وقوع علمی منکردر احمد بن خلاددن مرویدرکه
بروقتده بشار ایله مکالمه ومباحثه ایدوب ذاهب اولدیغی مذهبك
بطلانی والحاده میلانی ایراد ایلدم بشار بکا جواب اولمق زعمیله
معاینه ومشاهده ایلدیکمدن ماعداسی معلومم دکلدر دیوب میانمزده
منازعات کثیره دنصکره انصافه میل ایدوب یا ابا مخلد ظنم بودرکه
بو ذاهب اولدیغم مذهب باطلدر لکن چاره ندر دیوب بو ابیاتی انشاد
ایلدی * طبعت على ما فی غیر مخیر * هوای ولو خیرت کنت المهذبا
* ارید فلا اعطى واعطى فلم ارد * وغیب عنی ان انال المغیبا * واصرف
عن علمی وعلمی مبصر * فامسی وما اعقبت الا التعجبا * مآل معنای
ابیات بندها ولان مذهبده مجبول اولوب بو یله خلق اولندم وهوی

بطلانه مبلنده مخیر اولیوب اختیارم ایله اولسه مهذب وپاك اعتقاد
اولوردم ومراد ایلدیکم اعطا اولنمیوب خلاف مرادم ویرلدی
ومغیباته اطلاعم یوقدرکه سببی معلومم اوله وطریق هدایت علممدن
صرف اولندی حال بوکه علمم راه سدادی مبصر ومشاهددر وکیجه
ادبجه بکا حاصل اولماز الا التعجب حاصل اولور که مذهبك بطلاننه
عالم ایکن نه حالدرکه بنه ورطه دن هنوز خلاص ممکن اولماز
دیمك اولور مازنی روایت ایدرکه برشخص بشاره اکل لحم مذهبکه
مخالف ایکن نیچون اکل ایدرسن دیو سؤال ایلیوب بشار نوری
ظلمتدن تخلیص قطع نسل ایله حاصل اولور بناء علیه اکلنه سعی ده اولوردم
دیو جوابداده اولدی و بو مقوله اقوال باطله سی سببیله مهدینك
وزیری یعقوب بشارك قتل اولنمسنه ظفریاب اولمشدر ابن نصردن
مرویدرکه بشار بصره دن بغداده کلوب برقصیدهٔ رائیه ایله
مهدی یی مدح وقصیده یی حضور مهدیده انشاد ایلیوب قصیده
مهدینك پسندیده سی اولمیوب بشاره قصیده لك مقبول خلیفه اولمدی
دیدیلر بشار دخی المناك اولوب والله مهدی یی برقصیده ایله مدح
ایلشدمکه حالا دهرده موجود اولان آدملردن برفرد دکلدرکه
بو قصیده یه ماصدق اوله چونکه شعرم کاذب ایدی املم وکامم دخی
کاذب اولدی قباحت بندر دیدی بعده وزیر مهدی اولان یعقوب بن
داودی برقصیده ایله مدح ایدوب یعقوب دخی عدم التفات ایله جائزه
احسان ایلیوب بشار نیچه زمان جائزه یه مترقب اولوب برکون
یعقوب بشارك توقف ایلدیکی محلدن برجانبه راهی اولورکن بشار
صوت اعلا ایله طال الثواء على رسول المنزل یعنی خانده توقف واقامتم
طول ودراز اولدی دیدکده یعقوب فاذا تشاء ابا معاذ فارحل یعنی
یا ابا معاذ مرادایدرسك اقامت ایتمیوب بو آن مکان آخره رحلت ایله
دیو تجاهل عارف طرزیله جواب ویروب بشار عطیه دن مأیوس
وغضبناك اولوب مهدی و یعقوبی بو بیتلر ایله هجو ایلدی * بنی امیه
هبوا طال نومکم * ان الخلیفة یعقوب بن داود * ضاعت خلافتکم یا قوم

فالتمسو * خليفة الله بين الناى والعود * هب فتح هاايله او يخودن او يانمق
معناسنه اولوب مآل معنى اى بنى اميه خواب ونوم كرطول ودراز اولدى
بيدار ومستيقظ اولك كه تحقيق خليفه يعقوب بن داود اولوب خلافت
نااهله تجاوز ايلدى وحلا فتكز ضايع اولدى خليفه يى ناى و عود
ميانده طلب والتماس ايديكز يعنى هوا وهوسه مائل ومشغول اولوب
تدبير مملكتى ترك ايلدى ديمك اولور بعده بشار يونس نحوى مجلسنه
واروب يا يونس مجلسده خليفه و يعقوبه متعلق احتراز اولنه جق
كيمسه وارميدر ديو سؤال يونس دخى برفرد موجود دكلدر ديدكده
هجو مهدى ويعقوبى انشاد و بوسر يعقوبه تجاوز ايلدى واول
وقتده مهدى بصره ده بولنوب يعقوب قتل بشاره نيت ومهدى يه
بشارك زنديق اولديغى متعين اولديغندن ماعدا اميرالمؤمنينى هجو
ومذمت و اظهار خبث وملعنت ايلدى بوندنصكره ينه جزاسى
ترتيب وعفو يى تعقيب او لنمزسه ملامتناسدن رهانيجه ممكن اولور
ديو مهدى يى اغضاب اول دخى سرعسان اولان ابن نهيكه ترتيب
جزا ايتمسنه امر ايلدى و اوقصه مهدينك بغداده راهى اولسى وقتنه
مصادفه ايتكله ابن نهيك راكب اولديغى سفينه يه بشارى احضار
و حبس ايدوب بطيحه يه وصوللرنده يعقوب تكرار بشارى مهدى يه
غمز وخباثتنى تذكير مهدى دخى ابن نهيكه بشارك ضرب وايجاعنى
امر ايليوب ابن نهيك بشارى صدرزورقه القا وضرب شديد ومولم
ايله ضرب ايدركن بشار الم ووجعندن حس ويردى وكلمه مز بوره يى
عرب الم ووجع وقتنده تكلم ايدر مثلا رومى متألم اولسه واى واف
وهاى مدد ديديكى قبيلندر واول وقتده بشاره بركيمسه حس ديه جككه
حمد وسپاس ايله سك اولمازمى اكن زنديق سك ديدكده بشار
اول رتبه الم و وجعدن مضطرب ايكن ظرافت شاعريتى اجرا
ايدوب اكل ايلديكيم ثريد دكلدر كه شكر ايدم ديو جوابداده
اولدى وضرب يتمش سوطه بالغ اولدقده بشار موته مشرف
وسفينه نك برطرفنه القا ايلديلر ونيجه زمان بى هوش بعده كندويه

كلوب نه اولدى ابوشمقمق بنى صدر سفينه ده بوحال ايله ملقى مشاهده
ايديدى زيرانيجه زمان مقدم بنى هجو ايلديكى يينده نه تكلم ايلدى
ايسه اول كونه ظهور ايلدى ديوب تسليم روح ايلدى واول بيت بودر
* ان بشار بن برد تيس اعمى فى سفينه * يعنى تحقيق بشار بن برد سفينه يه
ملقى برتيس اعمى در ديمك اولور شمقمق طويل معناسنه محروان بن
محمد نامنده برشاعرك لقبيدر بعده لاشهٔ بشارى نهره القا وآب جارى
بصره يه كتوروب اهل وعيالى اخذ ودفن ايلديلر وبشارك قتل اولنمسى
يوز التمش سنه سنده اولوب سنى طقسانه بالغ ولمشدى ابن خلادن
مرويدر كه بشار قتل اولندقدنصكره مهدى بطلان مذهبنه مطلع
اولمق ايچون بصره يه آدم ارسال وكتب و شياسنى تفتيش وتجسس
ايتديروب برطوماره ظفرياب اولديلركه (بسم الله الرحمن الرحيم تحقيق
آل سليمان بن عليك هجونى قصد ايلمشدم لكن پيغمبر صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينه قرابت وانتسابنى تفكر وتذكر ايدوب رسول
الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه اجلالا وتوقيرا ترك ايلدم)
ديو تحرير ايلمش وقتا كه مهدى طومارى قرأت ايلدى قتلنه نادم وپشيمان
اولوب كريه كنان بارى تعالى يعقوبك بلاسنى ويرسونكه كندوبى هجو
ايلديكنه بناء بشارى زندقه مذهبيله متهم ايدوب بى جرم بزه قتل
ايتدردى كرچه نادمم لكن بى هنكام ندامتدن نه فائده ديوب تأسف
ايلدى مومى اليه بشار لطيفه كو ومضمون پرور برشاعر سخنور ولطائف
ومستظرفاتى بسيار اولوب ازجمله هلال بن عطيه نك صديقى اولمغله
بركون بربريله ملاطفه و ممازحه ايدرلركن هلال يابشار بارى تعالى
برقولنك چشمانتى ازاله واعدام ايلمز آلا عوض واحسان ايدر سكا
بصره بدل نه شى احسان ايلدى ديدكده بشار عريض وطويل برشى
احسان ايلدى سن وامثالك اولان ثقلايى مشاهده ايده مزلر ديوب
ويا هلال اكر قبول ايدرسك سكا نصح و پند ايده يم ديدى هلال دخى
قبول ايدرم ديدكده ياهلال سن مقدما سارق حمار ايدك بعده تائب اولوب
رافضى اولدك رافضى سارق حماردن العن واخشدر ابدى توبه كى

شكست ايدوب رفضدن فارغ و ينه سارق حمار اولوز پراسكا سرقهٔ حمار رفضدن انفعدر ديوب تخجيل ايلدى و بركون بشارك مربع نشين اولديغى موضعدن برقاچ زن شوخ طبع مرور ايدركن لطيفه قصديله يا بشار بزلر سنك دخترانك اولمش اولسق محظوظ ومسرور اولور ميدك ديدكلرنده بشار اى والله والدين الكسروى ديوب بو كلامى ايله بشارى اكفار ايلمشلردر زيرا مرادى سزلر دخترم اولدیغكزدن مسرور اولديغم كبى دين كسرادن دخى مسرور اولورم ديمكدر ديديلر و بركون بشار كرمابه يه كيروب قتيبه اولادندن برى حمامده بولنوب بشارك آل قتيبه يى هجو ايلديكى معلومى اولمغله يا بشار اكر سنكيچون بنى حمامده ثيابدن مجرد مشاهده ايتمك ممكن اوليدى * على اسناه ساداتهم كتاب * موالى عامر وسم بنار * بيتنده كذبكه مطلع اولوردك ديدكده بشار اى كج فهم كشى سادات وكرامنك استى ديدم سن ايسه آل قتيبه نك ادنى ووضيعلرندن سن ديو تخجيل ايلدى ماكل معناى بيت آل قتيبه نك بزركوارلرى استلرنده اتش ايله تمغا اولنوب عامرك ازاد كرده لريدر ديو كتب اولنمشدر ديمك اولور و بركون بشار مجلس مهديده انشاد شعر ايدركن مهدينك اقرباسندن براحمق وژاژخواى مجلس مهدى يه داخل اولوب يا بشار صنعتك ندر ديو سؤال نابجا ايلدكده بشار اعمى اولانده علم ودانشدن ماعدا صنعت وپيشه سؤالندن حقنه مطلع اولوب درسفته ايتمكدر ديوب ايهام قبيح مراد ايليوب مهدى وارباب مجلس خنده ايلديلر ومهدى يا بشار خالى تخجيل ايلدك ديوب بشار يا امير المؤمنين مجلس شريفكزده اعمى اولوب شعر انشاد ايدن كيمسه يه صنعتندن سؤال ايدن نادانك جوابى بويله اولور ديدى و بركون برشخص ثقيل الروح بشارك زيارتنه كلوب فوق القدر جالس اولوب بشار استثقالندن ضرطه ايليوب شخص ثقيل خطا ايله اولدى ملاحظه سيله قولاق و يرمدى بعده بردخى ايلدكده شخص ثقيل ندر بو قباحت يا بشار ديوب بشار دخى اى كشى استماعمى يوخسه معاينه مى ايلدك ديدى شخص مزبور دخى كورمدم لكن صوت قبيح استماع ايلدم ديدكده بشار

معاينه ايتمدكجه تصديق واعتماد ايلمه ديدكده شخص ثقيل بيرون اولوب بشار ثقلندن تخليص نفس ايلدى ابو عبيده دن مرويدر كه حماد عجرد مذهب زندقه ايله متهم ايكن بشارى قبيح الخلقه اولمق اوزره بو بيتلر ايله هجو ايلمشلر ايدى * والله ما الخنزير فى نتنه * بربعه فى النتن اوخمسه * بل وجهه احسن من وجهه * ونفسه افضل من نفسه * مآل معنى والله خنزيرك رايحهٔ كريهه سى بشارك رايحهٔ كريهه سنك ربعى بلكه خمسى دكلدر وروى خنزير روى بشاردن خوبدر ونفسى بشارك ذاتندن احسندر ديمك اولوب بشاره بالغ اولدقده حيف اول زنديقه كه صدر وقلبنده اولان قباحتى اظهار وتكلم ايليوب قرآن كريمى منكر اولديغنى آشكار ايلش ديدى نه وجهله ديو استعلام اولندقده بارى تعالى جل شانه (لقد خلقنا الانسان فى احسن تقويم) بيوردى اول خبيث بنى هجو صورتيله قرآن كريمى منكر اولديغنى اعلان ايلدى ديو جواب داده اولدى و بو كلامى بشارك خبث وخباثته حمل ايلديلر سرى بن صباح نقل ايدر بركون بصره ده بشاره واردم بكا بن سزك دوستكز اولان عجردى هجو وتكدير ايلدم ديدى بندخى نه كونه ديو استنطاق ايلديكمده بو بيتلرى انشاد ايلدى * يا ابن نهيا رأس على ثقيل * واحتمال الرأسين خطب جليل * فادع غيرى عبادة ربين * فانى بواحد مشغول * يعنى اى ابن نهيا بكا بر رأس ثقيل ايكن ايكى رأسى تحمل امر عظيمدر پس ايكى ربه عبادت ايتمكه بندن غيريلرى دعوت ايله زيرا بن بر ربه عبادت ايله مشغولم ديوب زنديق اولمسنه اشارت ايلمش بندخى يا بشار بو بيتلر حماده واصل اولمش لكن بيت ثانى يى بويله روايت ايليوب * فادع غيرى عبادة ربين * فانى عن واحد مشغول * روايت ايلدى ديدكده بشار برمقدار سرقرو بردهٔ انديشه اولوب حماده جرح وشتم ايلدى بعده ناس هجو حماد نيجه در ديو سؤال ايلدكلرنده اول هجو بنم دكلدر ديو دفع ايدردى زيرا عن واحد مشغول ربك برينه دخى عبادت ايتم ديمكدر و بركون بشار انشاد شعر ايدركن مبالاتسز بى ادب وبى پروا بركيمسه ايستاده اولوب يا بشار ستر عورت ايلديكك

كبی شعر یکی سنر ایلسك منـاسب ایدی دیوب تحجیل ایلیوب بشار
غضبندن عادتی اوزره دست برهم زد اولوب چپ وراسته تو کوروب
شخص معهودی هجو ایتمك مراد ایلیوب ای کشی سن نه کونه شخص سن
دیو استعلام ایلدکده شخص مزبور قبیلهٔ باهله دنم وخالدم
سلولی وتزوجم قبیلهٔ عکدن اولوب منزلم نهر بلال کنارنده در دیدکده
بشار خنده کنان ای کشی سن کندیکی بو رتبه ملامت ورسوای ایلدککه
سنی هجو ایلسم بو مرتبه عیوبکی تعداد ایده مزدم وار تعداد ایلدیکك
قبایحك ازاد کرده سی اول دیدی زیرا قبائل مزبوره نك اهالیسی
عند العرب مذموم ودنیده رو پسندیدهٔ جاحظ اولان بشارك کلام
حکمت آمیزی بونلردر * لقد عشت فی زمان فادرکت اقواما لو اختلف
الدنیا ما تجملت الا بهم و انی لفی زمان ماأری فیه عاقلا حصیفا
ولا جوادا شریفا ولا جلیسا ظریفا * ومن یساوی علی الخبرة رغیفا *
یعنی تحقیق بن بر زمانده تعیش ایلیوب بر از قومه یتشدم که لباس دنیا
کهنه اولوب تزین وتجمل مراد ایلسه اول قوم ایله تجمل ایدردی
وتحقیق شمدی بر زمانده یمکه محکم عاقل وشریف سخی وظریف ندیم
ورغیفی خبزه مساوی ومعادل ایدر کیمسه یی کورمم دیمك اولور
اصمعی نقل ایدر که برکون بشار ایله مذاکرهٔ شعریه ایدوب یا بشار خلق
سنك مشورتندن اباوامتناعکه ومنعی حقنده انشاد ایلدیکك * فلا
تجعل الشوری علیك غضاضة * فان الخوافی قوة للقوادم * بیتکه تعجب
ایدرلردیدم بشار دخی یا ابا سعید مشورتده مستشار اولانه خطر وار در که
اکر اصابت ایدرسه ثمره سیله صاحبی فائز و سودمند اولور لکن خطا
ایدرسه مشورت اولنان امر مکروهده فاعلی ایله مشارك اولمش اولور
دیدی مآل معنای بیت ای کیمسه مشورتی کندوکه ذل ورذالت قیلمه
زیرا رأی وتدبیرك اکر اندك وصغیر ایسه ده مرغك پرنده اولان کوچك
تویلرده یلکلره قوت اولدیغی کبی سنك تدبیرکده دخی قوت واعانت
اولوب مستشیر متضرر اولدقده سکا غضاضت وذل ایراث ایدر دیمك
اولور و بر وقتده بشارك بر فرزندی وفات ایدوب دوستانی یا بشار بو ر

اجردر که سنی تقدم ایلدی ونعمت مدخره در که احراز وحفظ ایلدك
دیو تسلیه ایلدکلرنده بشار بلکه بو ولد درکه دفن ایلدم ویاوی
قلمش ولدلر که اخذ اولنمه سنده عجله ایلدم وغیبوبتنی وعد ایدوب
منتظر اولمشدم اکر نقصان وعدمنه جزع ایتمسم زیاده وجودنه فرحناك
اولمازدم دیو جواب اداده اولدی و بشارك قتلنه اشارت ایدن یعقوب
بن داود بن طهمان سلمی درکه کندی و برادرلری زمان منصورده
تغلب و بغی ایدن ابراهیم بن عبد الله بن حسنك کاتبلری اولوب ابراهیم
قتل اولندقده اختفا ایلیوب مهدی من وکرم وجرملرینی عفو ایدوب
عقوبتی اختفادن رهایاب اولدیلر و یعقوب و برادرانی ادیب وزکی
ولبیب وصاحب معرفت اولمغله مهدی یه تقرب ایلمشلردی ومهدی
مزبور ابراهیمك فرزندی حسنی طلب وتجسس اوزره اولوب وجداندن
مأیوس ایکن یعقوب حضور مهدی یه حسنی احضاره تکفل وعاقبت
اختفا ایلدیکی مکاننده خبردار ومهدیدن جرمنی عفو ایتمك
رجاسنده اولوب اولدخی قبول ایلدکده مکهٔ مکرمه ده حسنی مجلس
مهدی یه احضار حسن دخی من بعد اطاعت مهدیده بولنمغی عهد
وکفت ایلیوب امین وآسوده اولدیلر وموسی الیه یعقوبك مهدی قتنده
وقع واعتباری برتر و بر وزیر صاحب فر اولوب کندویه وزیر اعظم
نصب وزمام امور دولتی دست یعقوبه تسلیم وتفویض ایدوب صورتا
خلیفه مهدی وحقیقتده یعقوب اولوب مهدی ذوق وصفایه اشتغال
وامور خلافتی بالکلیه ترك واهمال ایلدی و بوندنصکره دنیا یعقوبه
کمال مرتبه توجه واقبال وشوکت وعظمتی آفاقه منتشر و بین الناس
صاحب دولت اولدیغی بی قیل وقال اولدی برکون مهدی حرمسراده
کندویه مخصوص اولان بر قصرده جالس ایکن یعقوبی مجلسنه دعوت
ایدوب یعقوب بردوحهٔ بی مثل وسطنده قصر مزینده مهدی بی تخت
نشین ومقام خدمتنده نورسیده سروقد بر محبوبه کنیزك ایستاده مشاهده
ایلدیکه بستان قصر وکنیزکك مماثلنی فی العمر دیده وشنیده اولمامشدر
کمال حیرتندن شاخص البصر ومتحیر اولدقده مهدی یعقوبی نزدیك

سریره تقریب ونظام مجلسندن استعلام ایلیوب یعقوب باری تعالی امیرالمؤمنینك ذوق وصفاسنی زیاده ومکنت وشوکتنی بالاترو دروتنی غبار کدوراتدن سالم ومرامنی آماده ایلسونکه فی العمر بویله بر بستان جنت آسا وقصر فرحفزا ودلارام بی بها مشاهده ایلمدم دیدکده مهدی یا یعقوب بو قصر بساطیله وبوجاریه ثیابیله وجواهرایله سنك اولسون که دولتمده نشاط وسرورك همواره متزاید اوله دیوب بستان وقصروجاریه بی احسان و یعقوب تقبیل ارض واعادهٔ دعایی کندویه فرض بیلوب ادا ایلدکده مهدی یا یعقوب بنم دخی سندن بر رجام وار دردیوب یعقوب زمین بوس ومقام مأمور یتده پاب رجا اولدقده مهدی یا یعقوب سرمه دستکی وضع وحلف ایله که تکلیف ایده جکم امرمه مخالفت ایتمیه جکیکه وثوق حاصل اوله دیدی و یعقوب دست بر سر سوکند ایدوب مهدی یا یعقوب اولاد فاطمه دن فلان کیمسه ما دامکی حیاتده در بنم ایچون خلافتدن حلاوت وصفای درون واستراحت متصور دکلدر ایمدی بوغائله بی بندن برطرف ورقیب دولتی ملحق بالسلف ایله دیدکده یعقوب خواه ناخواه اتمام مصلحته تشمیر ساق اهتمام ایلیوب آل حسن و یعقوبك بوفعل قبیحه تجاسر ومبادرتندن متکدر ومستوحش اولوب یعقوب وآل حسن زمام دولتی قبضهٔ تصرفه الورلرسه زمانلرنده کندویه امن وتحرس اولمیه جغن فهم وادراك ایلیوب بعد الیوم البته بونلرخلافده اولوب بغض وحسدلرین اجرا ومهدی یه بنی غمز ونکبت وخذلانمه سعی بلکه اهلاك وافنا ایتدررلر دیو کندوبی مکراعدادن محافظه ایدر ملاحظ سیله اسحق بن فضل هاشمی یه میل والتجا واتحاد واتفاقه سعی وتعاضددنی ابتغا ایلدی ومومی الیه اسحق مهدی بی مجلس منصوردن تخلیص ایتمکله دولت مهدیده جلیل القدر ورفیع المنزله وعظیم المقدره اولوب یعقوب بر وزیر صاحب مکنت اولمغله اسحق دخی میل ومحبت عرض وبربرینه سرا امورلرینی انها وافاده وتعاون وتناصر ایدوب متفق الکلام ومتحد الضمیر اولدقلری معلوم

کبیر وصغیر اولدقده آل حسن راه مکر وخدیعته سالك و یعقوبدن اخذانتقامه متهالك وفرصت بین اولوب برکون مهدی یه یعقوب جمیع بلادی قبضهٔ تصرفه آلوب حکام وولاتی کندی طرفندن نصب وجمله سیله اتفاق ایدوب سکا عصیان وخلعکه دامن درمیان اولوب فرصتیاب اولورسه اوزریکه هجوم واقدام واسحق بن فضلی سریر خلافته اجلاس ایله اتمام مرام وتحصیل کام ایتمك قصدنده در واسحق ایله اتفاقی وبو رتبه دولته تسلط واتهماکی دلیل عیان وقطعی برهان در دیو غمز ومهدی بی اخافه ایلدکلرنده مهدی یعقوبی بر مقدار زمان اهمال و بعض امورده تخطئه واتهام ایله وضع زندان ایدوب قتلنی اهمال ایلیوب نیجه زمان محبوس وعاقبت نابینا ونیل دولتدن مأیوس اولوب هارون الرشید سریرآرای خلافت اولدقده یعقوبی زنداندن ازاد و مجلسنه احضار ایلدکده یعقوب خلع وجلوسدن بی خبر اولمغله السلام علیك یا امیر المؤمنین المهدی دیو سلام داده اولدی هارون دخی بن مهدی دکلم دیوب یعقوب یا هادی دیدی هادی دکلم دینجه یا رشید دیوب هارون یعقوبك حال وخاطرن سؤال وتطییب ونوازش ایله خوش حال ایلیوب یعقوب هاروندن استیذان ومکه ده عمیلری طرفنه راهی و برمقدار وقت کذران ایدوب زمان هارون رشیدده جان شیرینن

متن سپردهٔ خدای بی انباز ایلدی (وانك لوشئت خرقت العادات وخالفت المعهودات) خرق برشیئی تدبیرسز قطع وافساد طریقی ایله تغییر معناسنه اولوب خلقك ضدیدر زیرا خلق برفعلدرکه تقدیر ایله اوله وخرق تقدیرسز اولوب باری تعالینك وخرقوا له بنین وبنات قول شریفی حکمرا بذلك علی سبیل الخرق ایله تفسیر اولنوب ذکر اولنان قیلدن اولدیغنی یهود عزیر ابن الله ونصاری مسیح ابن الله وعرب ملائکه بنات الله در دیوب کلاملرینك حقیقتنه عالم دکللر ایکن بلا دلیل وتدبیر خرق وتزویر ایلدیلرو برفعلی احکام وتدبیرسز ایشلین رجله خرق ومرأه یه خرقا دیرلر وعادت تکریر فعله دینلوب اعاد الحدیثدن

مأخوذ در يعنى كلامى تكرار ايلدى ديمك اولور پس خرق عادت
متكرر ومعتاد اولان فعلى تغيير معناسنه اولور ومعهود انه مخالفت
دخى بو قبيلدن اولوب معهود معروف معناسنه در ومعناى فقره لر
بيانه محتاج اولمديغندن ماعدا افراط ومبالغه يى مشتمل اولمغله ترك
اولندى زيرا خارق عاده اولان افعال اقلى اولياء الله دن صادر اولور متن
(فاحلت البحار عذبة واعدت السلامة رطبة) احاله وحوله تغيير وتبديل
معناسنه وبحار بحرك جمعى وعذب شيرين معناسنه وعود برشيدن
برحالت منصرف وذاهب بعده ينه رجوع ايتمك معناسنه وسلام
كسر سين ايله مطلقا حجر معناسنه اولوب (اكتم للسر من السلام)
امثالدندر وبعض قوم زعمنده سلم صلابتلى بر حجردر كه طوفان نوح
عليه السلامدن مقدم لين وملايم اولوب بعد الطوفان صلابت وخشونت
پيدا ايتمش اوزره درپس رطبدن مرادى ملايمت وملايمتدر وبو فقره لرله
فقرات آتيه خرق عادات ومخالفت معهوداتى بياندر واسم بحر هر واسع
وآبى بسيار ومالح ونمكين اولانه اطلاق اولنوب كثرت ووسعتنه بناء
نهر شيرينه بحر اطلاقى توسع وتغليب طريقى ايله در نتكيم شمس وقمره
قمران وابو بكر وعمره عمران ديرلر وعدد بحارده اختلاف اولنوب بعضيلرى
يدى وبعضيلر بش وبعضيلر درت اولمسنه ذاهب اولوب اصح
اقوال يدى اولمسيدر كه * والبحر يمده من بعده سبعة ابحر مانفدت
كلمات الله ان الله عزيز حكيم * آيت كريمه سيله استدلال اولنمشدر وبعض
علما بحارك يدى اولمسى سموات يدى وارضين يدى وانسان يدى
شيدن خلق اولنمسى كه * ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين
ثم جعلناه نطفة فى قرار مكين ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة
مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسونا العظام لحما ثم انشأناه خلقا
آخر فتبارك الله احسن الخالقين * آيت كريمه سيله مبيندر ورزق
يدى اولمسى كه * فلينظر الانسان الى طعامه انا صببنا الماء صبا
ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فيها حبا وعنبا وقضبا وزيتونا ونخلا
حدائق غلبا وفاكهة وابا * آيت كريمه سيله مبين اولمغله مناسب وملايمدر

ديو ذكر ايدر وجغرافياده بحار مختلفة الاشكال والمقادير اولمق اوزره
بيان اولنوب بعضيسى بردوش اولنوب طيلسان تسميه اولنان معلم
شكلنده بعضيسنك ساحلى متساوى اولميوب معوج راست وچيده
ميلان اوزره اولوب استقامتدن دوردر واكثرى مدور الشكل در ومجموع
بحار بحر محيطدن منشعب ومستمد اولمغله بحر محيط سائر بحارك
ماده سيدر وبحر محيطك ساحل وعمقى بارى تعالى دن غيرى كيمسه
بيلمز حتى بحر محيط اوزرينه سما خيمه مثال اولوب ماوراسى آفريده نك
معلومى دكلدر وبحر محيطدن منشعب اولان بحارك برى بحر شرقيدر كه
اقصاى مغربدن اقصاى صين وهنده منتهى اولوب بحر مزبوردن
ارض حبشه يه متصل اولور ايكى خليج منشعبدر برى دخى بحر
غربيدر كه بحر ظلمات دخى ديرلر كبير وغليظ الماء وكدورت اوزره اولوب
تموجى افراط ايله اولمغله سفاين جريان ايلمز برى دخى بحر صين وبحر
صيفدر كه بحر محيطدن صكره بحر مزبوردن اوسع واكبر بحر اولميوب
كثير الموج وعظيم الاضطراب وعميق اولوب بحر فارس كبى جزر ومدى
اولور برى دخى بحر هنددر كه كبير وواسع كثير الخير والمنافع اولوب بحر محيطه
كيفيت اتصالى كيمسه نك معلومى اولميوب بحر مزبوردن ايكى بحر منشعب
اولور كه برى بحر فارس وبرى قلزمدر وبحر فارسه بحر اخضر دخى تسميه
اولنوب مبارك وكثير الخير وهيجان وتموجى سائر بحاردن اندك وقليل
اولوب بو بحرده لؤلؤ سائر بحاردن اخراج اولنان لؤلؤدن اجود واعلادر
وبحر قلزم بحر هندك جانب جنوبنده بلاد بربر وحبشه دن مرور ايدوب
جانب شرقيسنده بلاد عرب وشماليسنده بلاد يمندن بلدان كثيره
موجوده در قلزم مذكور بحرك ساحلنده بر بلده نك اسمى اولوب فرعون
بحر قلزمده اغراق اولنمشدر برى دخى بحر مغربدر كه بحر شام وبحر
قسطنطينيه تسميه اولنور وبحر مذكورك مخرجى بحر محيطك جانب
شرقيسندن اولوب شمال اندلسه وبلاد افرنجه مرور ايدوب قسطنطينيه يه
واصل اولور وجنوب طرفنده سلانيك سبته يه وارنجه وطرابلس
واسكندريه يه بعده سواحل شام وانطاكيه طرفنه مرور ايدر وبر بحر

دخی اولوب بحر خزر دیرلر که جهة شمالدن جرجان وطبرستان طرفلرینه
مرور ایدوب بحرمز بورک ساحل شمالیسی بلاد خزر وساحل غربیسی
لار وجبال قبقدر که باب الابوابه متصل و بلاد رومه وارنجه ممتد وخزر
ایله دایرانی حاجز دروجنوبیسی جبل دیلم اولوب واسع وسائر بحاردن
منفصل وصعب العبور بر بحر در واصل ومبدأ بحارده اختلاف
اولنوب بعضیلر باری تعالی سموات وارضینی خلق ایلدیکی کون
بحاری اسطقسات اربعه دن خلق وایجاد ایلدی دیدی و بعضیلر
بقیهٔ طوفان نوح علیه السلام در دیدی و بعضیلر ارض حرارت شمسدن
خوی کرده اولمغله بخار حاصل اولدی دیدی وبعضیلر ارضک میاهی اولوب
مالح وشوره اولان بحار اماکن منخفضه یه منحدر ونازل اولان آب اولوب
فی الاصل مجموع میاه تلخ وماحدر بعده روی زمینه قریب محلره صعود
ایلدکجه حلو وشیرین اولوب انهار عذبه وشیرین حاصل اولور دیدی
متن (ونقلت غدا فصارامسا وزدت فی العناصر فکانت خمسا) غدا اصلنده غدو
اولوب واوی بلاعوض حذف اولنمشدر وحذف اولنموب اصل اوزره
استعمالی جائز در نتکه لبیدک بو بیتنده مذکور در * وما الناس
الا کالدیار واهلها * بها یوم حلوها و غدوا بلاقع * و بلقع شول خالی
وخراب مکاندر که انده برنسنه اولمیه حتی * منزل بلقع ودار بلقع دیرلر
والیمین الفاجرة تذر الدیار بلاقع * یعنی یمین کاذبه خانه لری خراب
ایدر دیو ضرب مثل ایدرلر * الیمین الغموس تدع الدیار بلاقع * دخی
مثلدر وغد بوم آینک اسمی اولوب امس یوم سابقک اسمیدر والتقاء
ساکنین سببیله مکسور قیلنوب مبنیدر وامس معرفه اولدیغی حالده
اختلاف اولنوب اکثر قوم کسر اوزره مبنی اولمسنه ذاهب و بعض معرب
اولمسنه ذاهب اولمشدر لکن الف ولام داخل اولسه یاخود نکره
قیلنسه یاخود مضاف اولسه بالاتفاق معرب اولور (مضی الامس
لسبیلک ومضی امسا وکل غدا صارامسا * کبی وغد تصغیر اولندیغی کبی امس
دخی تصغیر اولنماز وعناصر اصول خلق اولوب آب وآتش وهوا وخاکدر
آتش وهوانک حرکتی علوه اولوب طبیعت آتش حاره و یابسه وطبیعت

هوا حاره ورطبه در وآب و خاکک حرکتی سفله اولوب آبک طبیعتی
بارده ورطبه وخاکک طبیعتی بارده و یابسه در و فیثاغورثک
(والذی وهب لنا الینبوع الاربع) قولنده ینبوعدن
مراد عناصردر دیدیلر معنای فقرات سن اکر مراد ایدیک
قدرت جهتیله یاخود تسمیه جهتیله اشیایی تقلیب ونقل
متن ایدوب خلق سکا اتباع ایدردی ظن ایلدم دیمک اولور (وانک
المقول فیه کل الصید فی جوف الفرا) یعنی مثل مزبور سنک
حقکده ضرب اولنمشدر ظن ایلدم فقره مزبوره مثل اولوب موردی
بودر که اوچ نفر کیمسه صید وشکار ایچون صحرایه بروز ایدوب
بری غزال و بری خرکوش و بری فرا یعنی حمار وحشی اصطیاد ایلدکده
غزال وارنب اصطیاد ایدنلر صیاد فرایه نائل اولدقلری صیدایله تبشیر
وافتخار ایلدکلرنده صیاد فرا مزبورلره فضلنی بیان قصدیله * کل
الصید فی جوف الفرا * دیوب کلامی مثل اولدی یعنی بنم ظفریاب
ومرزوق اولدیغم سزک مرزوق اولدیغکزی مشتملدر زیرا ناسک اصطیاد
ایلدکلری چرنده ده حمار وحشیدن بزرکتر واعظم اولماز وابن زیدونک
مثل مزبوری ایراددن غرضی سنده شول رتبه کمال ومحاسن
موجوده در که سائرلرنده اولان محاسن بوکه نظر ایله برشی دکلدر
دیمکدر وبعضیلر فرا بر وادینک اسمی اولوب وادی مزبوره ده چرندکان
بسیار و بیشمار اولوب مثل مذکورده فرادن مراد اول وادیدر
زعم ایلمشلر لکن قوللری مردود در وشاعرک (کجوف الحمار وجوف العیر
قولی بوقبیلدن اولمیوب جوفدن مرادی ارض عاددن بر وادیدر که
طولی برکونلک وعرضی درت فرسخ وثمار وآب وکیاهی بسیار اولمغله
حمار بن مویلع نامنده برشخص مسلم وادیٔ مذکوری حمایه وحفظ
وقبیله سیله کندویه مسکن اتخاذ ایتمکله جوف حمار دیمکله معروف
اولوب حمارک اون بش نفر اولادی برکون اصطیاد قصدیله وادی بی
کشت وکذار ایدرکن بامر الله تعالی صاعقه نازل اولوب مجموعنی اهلاک

ایلدکده حمار اولادمی صاعقه ایله اهلاك ایدنه عبادت ایتمم دیوب کفر
شدید ایله کافر اولدی وقومنی و بندکانی کفره دعوت ایدوب کفری قبول
ایتمیانلری قتل ایتمکله امر خدا ایله اسفل وادیدن بر آتش ظهور ووادیده
اولان ثمار ومزروعات وکیاه وخیابانی احراق وآبخوشکواری افنا واعدام
وحمار وقومنی اهلاك ووادیی انسدن اخلا وتخریب ومقرجن ایدوب
عرب حمار مذبور ایله کفرده ضرب مثل ایلدیلر وشاعر حارثه هجونده
بو بیتی انشا ایلشدر * الم تران حارثة بن بدر * یصلی وهو اکفر
من حمار * وبحن بر کیمسه زیاده کافر وملعون اولسه اکفر من حمار دیرلر
و بر مکان زیاده خراب اولسه اخرب من جوف حمار دیرلر و بر وقتده
ابو سفیان ابن حرب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك زیارة
شریفه لرینه کلوب مجلس سعادتلرینه دخوله مأذون اولمیوب رخصتیاب
اولمغله وافر زمان منتظر اولدی وسفیاندن ماعدا برقاچ کیمسه دخی رؤیت
دیدار شریفلریله مشرف اولمغه انتظارده اولوب بعد زمان جمله سی
معا مأذون وشرف دیداری احراز ایلدکلرنده ابو سفیان هنوز مسلم
اولمامغله یا رسول الله اطراف وادینك حجرلرینه اذن اولدقده بکا دخی
دخوله اذن ویرلدی دیوب مرادی بن کبار قومدن ایکن صغار قوم
ایله توقف ومجالس شریفکزه داخل اولدم دیمك اولوب پیغمبر
علیه السلام ابو سفیانی اسلامه تألیف قصدیله یا ابا سفیان کل الصید
فی جوف الفراء بیوردیلر ابن عباس رضی الله عنهما روایی اوزره معناسی
یا ابا سفیان سنی حجب وتوقیف ایلدیکمده سائر توقیف اولنانلر مضطرب
اولمیوب متسلی وقانع اولورلر دیمك اولور ومثل مذکور اقران وامثالنه
شرف ورتبه ده فائق وفاضل اولان کیمسه حقنده ضرب اولنور (ولیس لله
بمستنکر ان یجمع العالم فی واحد) یعنی باری تعالینك عالمی شیء واحدده
جمع ایتمکه قدرتی مستنکر دکلدر وابن زیدونك مرادی ابن عبدوسی قواده
بو مقدار اوصاف جلیله ایله وصف ایلدیکی مبالغه دکلدر که باری تع جمیع
فضائل ومحاسنی بر شخصده جمع ایلمکه قادر اولدیغی انکار اولنماز دیمکدر
بیت مذکور ابو نواسك هارون الرشیده خطاب ایله فضل ابن یحیا یی

مدح ایلدیکی ابیات جمله سندن اولوب ابو نواسك اسمی حسن بن
عبد الاول بن صباح بن جراح الحامی درکه یوز قرق بش سنه سی
بصره ده تولد وکوفه یه راهی بعده بغداد دار السلامه واصل وابو
نواس ایله تکنی ایلدی زیرا مزبور قحطانه منتسب اولوب ملوك قحطان
ذو رعین وذو نواس ایله مکنی اولملریله مزبور دخی کنیهٔ مزبوره یی اختیار
ایلدی روایت اخراده یوز اوتوز بش سنه سی اهوازده تولد و بصره ده
نشو ونما بولوب ابو زید واخلف احمردن تحصیل علوم وکمالات وکتاب
سیبویه به اشتغال واشعار انشاد ایلیوب خلفا وامرایی قصائد ایله مدح
ایلمشدر وموما الیه ابو زید سعد بن اوس بن ثابت بن زید انصاریدر که
بصره ده ظهور وعلم ادب ولغتده امام وصاحب نوادر وروایت حدیث
شریفده ثقاتدن اولوب برکون اصمعی حلقهٔ درسنه داخل وابو زیدك
رأسنی تقبیل ومجلسنه حاضر اولوب یا ابا زید سن بزم رئیس وسیدمزسن
دیوشنا ایلدی ثوریدن منقولدر که احفظ ناس اصمعی واجمع ناس ابو عبیده
واوثق ناس مزبور ابو زید اولوب ادبده مصنفات کثیره صاحبیدر
ازجمله کتاب اللغات وکتاب النوادر موما الیهکدر وعمری یوز سنه یه
قریب اولدقده بصره ده ایکیوز بش سنه سی وفات ایلمشدر ومزبور
ابو نواس قدماده امرئ القیس نه رتبه شاعر وسخنور ایسه متأخرینده
اول مرتبه خوشلهجه ودانشور و بلیغ اولوب عتابی اکر زمان جاهلیتده
ظهور ایدنلردن اولمش اولسیدی شعرده ابو نواس شعرایه تفوق وغلبه
ایدردی دیو ثنا ایلمشدر وموما الیه ابو نصر یاخود ابو القاسم احمد بن محمد
بن عمر العتابیدر که علامه وزاهد اولوب کتاب الزیادات مؤلفاتندندر وخلق
کثیر موما الیهدن اخذ علوم ایلمشدر ازجمله شمس الائمة الکردری
امزبورك تلامذه سندن اولوب ایکیوز التی سنه سی دار بقایه ارتحال
ایلمشدر ومرزباندن ابو نواس ایله رقاشینك قنقسی اشعر در دیو سؤال
اولندقده ابو نواسك نائم ایکن هذیان ایلدیکی اشعار رقاشینك هزار
کدو سعی ایله انشاد ایلدیکی شعردن اجود واحسندر دیو جواب داده اولدی
وابو نواس امین بن رشیدی قصائد نفیسه ایله مدح وانتساب ایدوب

ندیم بزمی وانیس وهمدمی اولمغله برادری مأمون برخلیفه نك كه جلیس
ومصاحبی ابونواس كبی خلیع الغدار بركستاخ اولوب مجالسنده فسق وكفری
مشتمل اشعار انشاد ایلیه اول شخصك خلافت ایله مناسبتی اولورمی
خلعی لازم دكلمیدر دیو برادرنی تعییر وتشنیع ایدردی فی الحقیقه
ابونواس بی مبالات وبی تحاشی اولان شعرانك اشنع واخشی اولوب ایكییوز
سنه سی بغدادده وفات ایدنجه اوقاتی ترهات وفحشیات ایله كذران
ایلمشدی وابونواس معروف كرخی انتقال دار قرار ایلدیكی كونده
وفات ایدوب معروف حضرتلرینك جنازه سیله اوچیوز بیك آدم مجتمع
اولوب ابونواسك جنازه سنه برفرد حاضر اولمیوب معروفك صلاتنی
ادا ایلدكلرندنصكره برآدم یامعشر المسلمین ابونواس اهل اسلامدر
صلاتنی ادا ودفننه برفرد حاضر اولمدی دیدكده معروفه مجتمع اولان
اوچیوز بیك مسلم ابونواسك دخی صلاتنی اداودفن ایلدیلر بركیمسه
ابونواسی خوابده مشاهده وحالندن استعلام ایلدكده باری تعالی
معروفك صلاتنی ادا ایدنلرك صلاتنی حرمتنه بنی مغفرت ایلدی دیو
جواب ویرمش وانك مزارینه بوقطعه نقش اولنمق اوزره وصیت ایدوب
نقش ورسم اولنمشدر * وعظتك اجداث صمت * ونعتك ازمنه
خفت * یاذا المنی یاذا المنی * عش مابدالك ثم مت * وابونواسك
مزاح ولطائفی اولمق اوزره كفره قریب نوادری بسیار در اكن ذكر
وبیانی مستهجن اولمغله نمونه اولمق ایچون بری ذكر اولنوب ماعداسی
ترك اولندی مرویدركه بررافضی برسنی ایله پیغمبر علیه السلامدن
صكره افضل ناس اولانده منازعه ومخاصمه ایدوب ابونواسی حكم
نصب وترافعه حاضر اولدقلرنده ابونواس مزاح قصدیله بعدرسول الله
افضل ناس یزیدبن فضلدر دیدكده سنی ورافضی یزید كیمدر دیو
استعلام ایدوب ابونواس یزید برشخصدركه هرسنه بكا بیك درهم
احسا ایدردی دیو جوابداده اولدی (والمعنی بقول ابی تمام ولوصورت
نفسك لم تزدها علی مافیك من كرم الطباع) وابوتمامك اكرنفسكی
تصویر ایلسك سنده اولان كرم طباع وخصال حمیده یه صكرم متن

وشرفدن برشی زیاده ایده مزسن دیمكدن مرادی سن سن ظن ایلدم
وموما الیه ابوتمام حبیب بن اوس بن حارث طائی دركه شاعر سخنور
وبلیغ هنرآور اولدیغی اشعارندن نمایان وتألیف حماسه دن آشكار وعیاندر
وحوران قراسندن جاسم نام قریه ده یوز طقسان سنه سی تولد
ومصرده نشو ونما بولوب ایكییوز یكرمی التی سنه سی موصلده وفات
ایلمشدر وپدری نصرانی اولوب ابوتمام حداثت سننده مصرده جامع
ازهرده سقالقده مجالس ادبایه حاضر ومجالس واخذ وتعلمه مشتغل
وصاحب ذكا وفطنت اولمغله زمان اندكتربنده علم ادبی تعلم وشعری
تحصیل ایدوب اقران وامثالنه تفوق ایله صیت وصداسی آفاقه منتشر
ومعتصم خلیفه به فرط ذكاسی وجودت شعری خبری رسیده اولوب
معتصم ابوتمامی مشاهده یه خواهشكر ابوتمام دخی سرمن رأی نام
بلده ده مجالس معتصمه داخل اولوب قصائدنفیسه سنی عرض ومعتصم
بسندیده وزمانی شعراسنه تقدیم وترجیح ایلدی علی بن جهمدن
مرویدركه جامع بغدادده شعرایه مخصوص برقبه اولوب هرشاعر
جمعه كونلری ادای صلاة جمعه دنصكره برهفته انشا ایلدكلری اشعاری
انشاد ایچون اول قبه ده مجتمع اولوب شعرلرینی بربرینه عرض
وانشاد ایدوب كیمی استحسان وكیمی تخطئه اولنوب مباحثات شعریه
اولنوردی ینه برجمعه موضع معهوده شعرا مجتمع وهركس شعرنی انشاد
ایدوب بعضیسی مقبول دانشوران وبعضیسی مدخول اولوردی واول
مجلسده عبل بن ابی الشیص وابن ابی فنن حاضر اولوب صف نعالده
زی اعرابده اشعار شعرایه ایقاع سمع ایله ساكت وصامت برشاب نورسیده
جالس مشاهده ایلمشدم وقتا كه هركس انشاد شعر ایدوب سخنی
رسیده انجام ومجلس قرین اختتام اولدی اول برنای اعراب ای قوم
سخن شناس هربریكز انشاد شعر واظهار معارف ایدوب بن استماع
ایلدم سزده بنم شعرمی كوش ایدرسكز بن دخی انبان استعدادمده اولان
درر وفراید اشعارمی سلك ادایه نظم وتبیین وبناكوش مستمعانه جواهر
كلماتمی كوشواره وتزیین ایلیم دیدكده شعرا انشادنه منتظر وكلا منه

چشم وگوش اولدقده برنای اعراب * لخواك عين نجواك باندل * وحتام
لاينقضي قولك الخطل * قصيده سنی انشاده اغازو * انقاير الشعر فيه
اذ سهرت له * حتى ظننت قوافيه ستقتتل * بيتنه واصل اولدقده دعبل
بن ابی الشيص عادت عرب اوزره انكشت كوچكنی عقد ايلدی لكن بيت
مزبور پسنديده سی اولديغندن عقد انكشت ايلدی يوخسه قوافيه
لفظنده يا يی اسكان ايلمشدی اكه اعتراض قصد يله می عقد ايلدی
معلوم دكلدر لكن بو مقوله اسكان ضرورة جائز در بعده برقصيده
غرادخی انشاد ايدوب منشیء قصيده استعلام اولندقده ابو تمام حضار
مجلسه انشاد ايدندر ديو تفاخر كنان اعلام ايليوب شعرا نام وشانی
سؤال اولدخی ابو تمام طائی اولديغن افاده وتعريف ايلدكده شعرا اعزاز
وصدر مجلسه ترفيع وتوقير واكرامنده مبالغه ايلديلر واول مجلسده
ابو تمامك حسن خلق وسيرت حميده وحدت ذكا وجودت شعری جمله
معارف شناسانی اعجاب ايليوب شاباش ايلديلر وابو تمام التفات خليفه
واعتبار كبار دولت ايله مالدار ومنتظم الحال اولوب مسقط رأسی اولان
جاسمه رجعت ولب جويده مزين خيمه وخركاه وضع وبساط فاخره
ايله فرش واظهار حشمت ايله برمقدار آرام ايلدكده زنان جاسمدن
برقاچ زن سبو بردوش نهره كلوب ابو تمامی حشمت وعظمت ايله خيمه
وقارمشاهده وايچلرندن بری رفيقه سنه كوردكمی قريه مزده تولد ايدن
دونكی كل اوغلانجغی مال قوتيله آدم اولدم ظن ايدوب اميرانه خيمه
نشين اولوب اظهار دبدبه وحشمت ايده يور ديو تحقيرينی ابو تمام
استماع وكدرندن اول آن محمل بند ومطيه سوار وموصله واصل
اولوب وفات ايدنجه اقامت وقرار ايلدی بحتری بر وقتده سعيد بن مسلم
طائی مجلسنه داخل اولدم وسعيدك مدحنده برقصيده انشا دنه اغاز
واتمام ايلديكمده مجلسده مجهول بركمسنه بكا توجه وعتاب آميز كلمات
ايله شرم وحيا ايلمز ميسنكی شعرمی سرقت وانتحال وحضورمده كندی
شعرك اولمق اوزره انشاد ايدرسن ديوب اثبات مدعی ايچون بدايت
قصيده دن نهايتنه وارنجه بلاتلعثم انشاد ايلدكده سعيدك لونی متغير

اولوب بكا ای برادر اويله اولور ريأس يوقدر كرمن اميد يله ارتكاب
سرقهٔ شعر ايلمش سن ديدی وبن ملول ومحزون ومخجل مجلسدن بيرون
اولوب بو شخص مفتری كيمدر ديو سؤال ايلدم ابو تمام ديدكلری شاعر
بی همتادر ديو خبر ويرديلر وبن هزار شرم وحزن ايله منزلمه توجه
ايلديكمده قفامدن بوا باندن بری رسيده وبنی مجلس سعيده ارجاع
ايليوب ابو تمام خنده كنان بنی استقبال ايدوب ای برادر والله قصيده
سنكدر لكن برقصيده كه بركره قرأت اولنه بن حفظ ايدرم وبنم ايچون موت
قريب اولمق كركدر زيرا قبائل عربده ظهور ايدن دهات واذكيادن
بركمسه معلوم ومسموعم اولمدی كه طول عمر ايله معمر اوله چونكه
بنده بو رتبه فطنت وذكا واردر بن دخی معمر اولمام ديدكده بكا حيرت
كلوب يا ابا تمام بن سكا فدا اولوب باری تعالی سنی طول عمر ايله معمر
ايلسون ديدم وفات ايدنجه صحبت ومنادمتندن منفك اولمدم ديو نقل
ايلدی موسی اليه بحترينك اسمی وليد بن عبيد وكنيه سی ابو عباده
ونسبتی طيدن ابو حی اولان بحتر بن عبود عنبر بن سلامان اولمغله بحتری
ديمكله معروف وشعره مجد ومشغول برشاعر مشهور اولوب خلفا
وامرا بنی قصائد غرا ايله مدح وروسا وكباره خدمت ايدوب ظهور
واشتهاری ايكيوز اللی ايكی سنه سی كه مستعين زمانی اولوب كوفه ده
تولد وبغدادده التمش اوچ باشنده وفات ايدوب ايكيوز پيراهن وايكی
يوز طيلسان واللی عمامه ويوز سراويل ترك ايلدی وموسی اليه اخبار
واشعار عربه عالم ايدی وابو تمامك ياراننده بركمسه برايكی ساغر باده
نوش ايلسه مست وسرگردان اولوب خواب غلبه ايدر دی بركون اول
كمسه بنی بزمنه دعوت ايچون برتذكره تحرير ايلديكه مثالی اكر بزده خفته
اولمغه خواهشكر ايسه كز تشريف ايده سز ديدی وموسی اليهك
مرتب ديوانی اولوب اشعاری معلوم دانشوران اولمغله بو مختصرده
سرد اولنمدی * والمراد بقول ابی الطيب ذكر الانام لنا فكان قصيده
كنت البديع الفرد من ابياتها * طيب متنبينك جميع خلقك اوصاف
جميله سی بزه ذكر اولنوب برقصيده اولدقده سن ابيات قصيده دن

فرد بدیع واکمل اولدیغی یعنی بیت القصیده سنك اوصاف جمیلکدن
عبارت اولدی دیمکدن مرادی سن سن ظن ایلدم بیت مذکور ابو ایوب
احمد بن عمرانی مدح ایلدیکی قصیده سندن اولوب مومی الیه متنبینك
متن توجه سی مقدما ذکر و بیان اولنمشدی (فکدمت علی غیر مکدم
واستسمنت ذا ورم و نفخت فی غیر ضرم) کدم عض و کزیدن معناسنه
ومکدم موضع عض معناسنه اولوب بر کیسه نائل اولمسی ممکن اولمیان امرك
حصولنه جد وسعی ایله مرامنی موضعك غیری سنده طلب ایلسه اول
کیسه حقنده بو مثل ضرب اولنور پس قواده تحصیلی ممکن اولمیان
امره سعی ایلدی دیمك اولور وسمن شحم معناسنه وسمین مهزولك ضدی
واستسمان سمین و تنومند عد ایلمك معناسنه وورم انتفاخ وعلت سببیله
اعضانك کبری معناسنه اولوب معنای فقره قواده نك سوء فهمنی بیان
ایدوب منتفخ ومعلول ورم بعضی سمین ظن و هزیلدن طلب سمانت
ایلدی دیمك اولور وفقرهٔ مذکوره متنبینك * اعیذها نظرات منك
صادقة * ان تحسب الشحم فیمن لحمه ورم * بیتندن مأخوذدر مآل
معنای بیت لحمی منتفخ اولان شخصك ورمنی شحم ظن ایلمکدن صادق
اولان نظرلریکی اعاذه یعنی خطا ایدوب خلاف نفس الامر نظردن
اعاذه ایده رم دیمك اولور وضرم ضرامك جمعی اولوب محترق ومشتعل
اولمغله مستعد اولان هیزم پارهلریدر معنای فقره قواده اشتعالی ممکن اولمیان
شیئه نفخ ایلیوب سعی عبث اوله جق محله مصادفه ایلدی دیمك اولوب
فقرهٔ مزبوره عمرو بن معدی کرب * ولو نارا نفخت بها اضائت *
ولکن انت تنفخ فی رماد * بیتندن مأخوذ اولوب معناسی اکرسن آتشه
نفخ ایدیدك مشتعل وضیا دار اولوردی لکن خاکستره نفخ ایدوب اشعال
مرادایلدك بناء علیه اثر وثمره ترتب ایلدی دیمکدر (ولم تجد الریح مهزا
متن ولاشفرة محزا) هز تحریك شدید معناسنه در مثلا ریح شدید وزیده
اولوب درختانی شدت ایله تحریك ایلسه * اهتزت الشجرة * دیرلر
وشفره کارد وسکین معناسنه وحز قطع معناسنه واصل مثل * لم اجد
لشفرتی محزا * اولوب مراد بنك حصولی متعذر اولدیغنی بیان وقتنده

استعمال ایدرلر معنای فقرتین ابن عبدوسه خطاب ایدوب ارسال
ایلدیکك قواده نك ریح کلامی تحریك ومیل ایتدیره جك برشی بولامدی
متن وکار وسخنی ایله قطع وتأثیر ایده جك برشی بولامدی دیمك اولور
(بل رضیت من الغنیمة بالایاب) بلکه قواده مأمور اولدیغی خدمتی
ادا ایله افتنامدن وازکچوب تخلیص نفس وسلامت ایله رجوعی غنیمت
عد ایدوب اکا راضیه اولدی فقرهٔ مزبوره امرئ القیسك * وقد طوفت
فی الافاق حتی * رضیت من الغنیمة بالایاب * بیتندن مأخوذ اولوب
برکیسه برامرك تحصیلنه هوسکار اولمغله نفسی تهلکه یه القا بعده
تخلیص نفسی تجارت رابحه عد ایلسه مثل مزبور ضرب اولنور مومی الیه
امرئ القیس بن حجر بن حرث اولوب بنی اکل المرار دندر واکل المرارك
ترجمه سی مقدما ذکر اولنمشدی وامرئ القیسك مادری فاطمه بنت
ربیعه بنو وائلدن کلیب ومهلهلك خواهریدر ومزبور حجر تهامه
وحیره ده تخت نشین اولان ملوك عربدن بر ملك اولوب بنی اسد
وغطفاندن دخی عشر وسائر تکالیف اخذ ایدردی و حجر امرئ القیس
شعر انشاد ایدردیو نزدندن طرد وابعاد ایدوب بعض دشمنلری حجر اوزرینه
هجوم وقتل ایلدکلرنده مقدما سموءل فقره سنده تفصیل اولندیغی
وجه اوزره امرئ القیس پدری ثارنی طلب واستمداد ایچون قیصر رومه
لاحق وطریقده مسموما وفات ایدوب پدرینك ملکنی اضلال ایلدیکنه
بناء ملك ضلیل وزهردن وجودنده قروح پیدا اولمغله ذو القروح تسمیه
متن ایلدیلر وشعرده امام متقدمین اولدیغی متفق علیهدر (وتمنت الرجوع
بخفی حنین) و بلکه قواده اولان زن خفی حنین ایله عودتی تمنی ایلدی
حنین مزبورده اختلاف اولنوب بعضیلر حنین بنو اسددن بن هاشم
بن عبد مناف اولمق اوزره ادعا ایدوب ایکی خف احمر ایله عبد المطلب
حضورنده یا اباعمرو بن اسد بن هاشم دیدکده عبد المطلب بن سنده
علایم وثیاب بنی اسددن برشی مشاهده ایلمدم دیوب حنین انتسابدن
محروم وخفین احمرین ایله خائبا رجعت ایلدکده قول مذکور مثل اولوب
برکیسه مطلبندن خائبا رجوع ایلسه * رجع بخفی حنین * دیو ضرب

و ايراد اولنور و بعضيلر حنين اهالئ حيره دن بر كفشكر اولوب براعرابى
حنين دن بر جفت خف اشترا ايتمك مراد ايدوب بازارايده مدكده حنين
غيظ واعرابيدن اخذ انتقام قصد يله خفيندن برينى بر درخته تعليق
واو بخته ايليوب كينكا هده اعرابينك تماشاسنه ديده دوزاولوب اعرابى
درخته ده تك خفى مشاهده وخف حنينه غايت مشابه بر خفدر اكر جفت
اولايدى اخذنه تكلف ايدردم ديوب بر مقدار قطع طريق ايلدكده
سر راهنده خف ديكرى دخى مشاهده واشتردن نازل و بر درخته ربط
وخفى اخذو شجره ده آويزه اولان خف ديكرى اخذه عودت ايلدكده
حنين كيندن بروز واعرابينك شترنى اخذ وفرار واعرابى خفى حنين
ايله قبيله سنه رجعت ايليوب قول مذكور مثل اولدى و بعضيلر حنين
يهودى اولوب بر مسلمه زن خرسوار و بر جانبه راهى اولور كن حنين
مرأه نك حمارنى چوب ايله ضرب وحمار پرتاب ايدوب زنى زمينه انداخته
وغلطان وچارى كشادورو بى آشكار اولوب يهودينك بوشناعت
وفضاحتى عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه تحرير واعلام
اولندقده عمر رضى الله عنه بر طائفهٔ يهود ايله بومعامله نك اوزرينه
مصالحه اولمدق پس اول يهودى قلادهٔ ذمتى كردنندن خلع وازاله
ايلمش زنده ايكن صلب اولنسون ديو كتب و تحرير بيوروب بردار
ايلدكلرنده خبيثك زنى شوهرنى دارده مشاهده وسن
شمدن صكره بودار دن مرد اولمدقجه نازل اولمازسن خفك اقتضاسى بوقدر
ديوب حنينك خفلرينى اخذايدوب بر طرفه توجه ايلدكده ناس * انقلبت
بخفى حنين * ديوب مثل اولدى (لانى قلت لقد ذل من بالت عليه
الثعالب) فقرهٔ مزبوره * ارب يبول الثعلبان برأسه * لقدذل من بالت
عليه الثعالب * بيتندن مصراع ثانى اولوب غاوى بن عبد العزى بنوا
سليمك پرستش ايلدكلرى صنمك خادمى و بتكده نك حافظى ايكن بركون
ايكى روبه بتكده يه توجه وعبادت ايلدكلرى صنمه تقرب وسرينه
شاشيده وتبول ايلدكده غاوى بيت مذكورى انشاد و بنوا سليمه اى
قوم كراه بو رب اتخاذ ايلديكز صنم والله نافع وضار ومانع ومعطى

دكلدر ديوب بتى كسر وشكست وفرار ورسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك بوس خاكپايى ايله تحصيل شرف ايدوب رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرى اسمنى سؤال بيوردقلرنده غاوى بن عبد العزى در
ديدكده سنك اسمك راشد بن عبد ربه اولسون ديو ارشاد بيوروب شرف
اسلام ايله مشرف اولدى معناى بيت مذكور هيچ رب اولانك سرينه روبهلر
تبول ايدرمى ايتمز تحقيق شول كيمسه ذليل وحقيردركه انك اوزرينه
روبهان تبول ايده ديمك اولوب فقرهٔ مزبوره نك معناسى بوتقريردن
منفهم اولور * وانشدت على انها الايام قد صرن كلها عجايب حتى
ليس فيها عجايب * بيت مذبور ابوتمامك غالب سعدبى مرثيه ايلديكى
ابياتدن اولوب ابن زيدونك مرادى وقتاكه بن قواده يه بركيمسه نك
ثعالب سرينه تبول ايلديه يعنى اول رتبه حقير وذليل اوله بنم وصلتمه
نجه طالب وراغب اولور ديدم وكمال تعجبمدن بيت مذكورى انشاد
ايلدم ديمك اولوب مآل معناى بيت ايامك مجموعى اعجاب ايدر اولوب
كندولرده امور معجبه قالمدى يعنى ايام معجبه يه ظرف اولور كن بورتبه
حدناشناسلق ايلك ايامك نفسنى معجب وغريب ايلدى ديمك اولور
* ونخرت وكفرت وعبست وبسرت * نخر انفدن شدت ايله خروج
ايدن نفس اولوب مافى الدار نخير خانه نك خلوندن كنايه اولنوب
تنفس ايدر فرد يوقدر معناسنه مثلدر ونخر اكثريا غضب وقتنده اولور
وكفر لغتده ستر معناسنه اولوب ليله كافر ديرلر ظلمتله اشيايى ساتر
اولدوغندن ونعمتى انكار ايدن كيمسه يه ساتر نعمت اولديغنه بناء كافر
ديرلر وبوصورتده كفر شكرك ضدى اولوب پس كفر انكار نعمت
معناسنه اولمغله مطلقا انكار وجحود معناسنه استعمال اولنوب وحدانيت
بارى تعالى يى وانبيايى وسائر احكام شريعت محمديه يى انكار ايدن
كافر اولوب ضد الايمان معناسنه اولور وهر فعل ممدوح ومحمود ايماندن
عداولنديغى كبى هرفعل قبيح ومذموم كفردن عداولنور وكاهيجه غضب
انسان مشتد اولوب فعل مذمومى اتيان ايدوب اول فعله كفر اطلاق
اولنور و بر شيدن تبرى دخى كفر ايله تعبير اولنديغى (ويوم القيمة يكفر
بعضكم ببعض) آيه كريمه سندن مستفاد در پس ابن زيدونك مرادى

سنك بوكستاخلقكدن غضبناك اولوب شدت وعنف ايله تنفس وسكا
جواب ضمننده هزل و دشنام ايليوب نفسمی سندن تبری ايلدم ديمك
اولور وتعبس اظهارعبوس يعنی چين جبين ايله معامله دركه خصمنه
طعن ايده جك برسوز تدارك ايده ميوب اضطرابندن نه تكلم ايده جكنی
بلمه مكدن نشأت ايدر ويوم عبوس يوم شديد معناسنه در و بسر
برشيئك اواننــدن مقدم حصولنه استعجــال ومرامنی وقتندن مقدم
طلب معناسنه اولوب خرمانك خامنه بسر ديرلر ونظم كريمده (عبس
و بسر) اظهر العبوس قبل اوانه ايله تفسير اولنمشدر يعنی قوادميه
تعبس وترتيب جزاسنی استعجال ايلدم ديمــك اولور (وابدأت واعدت
وابرقت وارعدت) فی الاصل برق سحــابك لمعانی ورعد صوتی اولوب متن
بومحلده تهديد ووعيددن كنايه در حتی فلان ارعد وابرق ورعد وبرق
ديسه لر حدت وشدت ايله اظهار غضب ايلدی ديمك مراد ايدرلر
پس ابن زيدون ترتيب جزا وتكديره شروع وتكرار واظهار غضب
ايلدم ديمك مراد ايدر*و(هممت ولم افعل وكدت وليتنی * تقدير كلام
هممت بقتل هذه المرأة اولوب حذف مذكور جائزدر زيرا بعض كلام
بقيهٔ محذوفه دلالت ايدر نتكم كلام قديمده*ولو ان قرآنا سيرت
به الجبال اوقطعت به الارض اوكلم به الموتی بل لله الامر جميعا* متن
آيهٔ كريمه سنده لوك جوابی محذوف اولوب تقديری لكان هذا القرآن
اولدی وبو حذف كلام عربده شايع اولوب حروفده دخی
مستعملدركه درس المنا ديوب منازلدن ايكی حرف حذف ايدرلر
وورق الحماديوب حمامدن ميمی حذف ايدرلر وفقرهٔ آتيه ذكراولنان
تقديره دلالت ايدوب معناسی بو مرأهٔ قوادهيی قتل ايتمك قصد ايلدم
بنه قتل ايلدم وقتل ايتمكه قريب اولمشدم نه اولايدی قتلمه مانع اولميدی كه
مانع فقرهٔ آتيهده مبيندر وفقرهٔ متقدمه ضابی بن حرث ابن ارطاة
برجمينك اشعارندن برمصراعدر ومذكور ضابی كثير الاتباع ووفير الشعر
وصيد وشكاره معتاد بربدوی اولوب بربی جرم صبيی اسنه جيكندوب
قتل ايلدكده وليلری عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلرينه

تشكی

تشكی حضرت عثمان دخی مواخذه ايليوب ضابی ضعف بصره ابتلاسيله
اعتذار ايلدكده حضرت عثمان تأديب ايچون ضابی بی حبس
وبرمقدار زمان مرورنده حبسدن اطلاق اولنوب بعده ضابی بنی نهشلدن
اصطياد ايچون بركلب استعاره ايدوب كلبك صاحبی استرداد مراد
ايلدكده رد ايتميوب تكرار الحاح وطلب ايتملرينه بناء نهشلی مادرلری
كلب اولمق اوزره اتهام ايدوب بو ابيــات ايله هجو ايلدی * وامكم
لا تتركوها وكلبكم * فان عقوق الامهات كبير * اذا اكتنفت
من آخر الليل شخصه * يظل له فوق الفراش هدير *عقوق والده يی
رنجيده ايتمــك معناسنه و اكتنــاف احاطه معناسنه وهدير صوت
معناسنه وبنو انهشل هجوندن متكدر اولوب عثمان حضرتلرينه تشكی
ايلدكلرنده حضرت عثمان بركلب ايچون برقومی هجوه تصدی
ومبادرت قباحت عظيمه در ديو ضابی يی تكرار حبس بيوردیلر و نيجه
وقتده نصكره حضرت عثمان محبوسلری تفتيش ايچون محبسه واروب
ضابی تيغ آتشبار آماده و حضرت عثمانی علی الغفله قتــل ايتمكه
مترصد اولديغنی مشاهده ايلــدكلرنده تيغی اخذ وضابی يی ضرب
وزندانده مرد اولنجه ترك وابقا ايدوب محبوس اولديغی اثناده
حضرت عثمانی قتل ايده ميوب مانع ظهور ايلديكنه تأسفی مشعر
چندبن ابيات انشاد ايدوب بری * هممت ولم افعل وكدت وليتنی *
تركت علی عثمان تبكی حلائله *يدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلری
شهيد اولدقده ضابينك فرزندی عمير خبيث جسد شريفلرين
متن لكدكوب اولوب مبارك اضلاعندن برضلعنی كسر وشكست ايلدی
وحجاج عميری كوفهده قتل ايلمشــدر (ولولا ان للجوار ذمة وللضيافة
حرمة لكان الجواب فی قذال الدمستق) يعنی اكر قوادهنك مزلمه دخول
وبنمله مؤاكله سببيــله حاصل اولان ذمت وحرمت اولميــدی سيف
الدولهنك دمستقه ايلــديكی قوادهيه ايلردم ديمــك اولور مزبور
دمستق بن نودس اعور بربطريقــدركه ملك روم لشكر بی پايانه
سپهسالار تعيين وسيف الدوله ابن حمدان اوزرينه ارسال وسمنده

قريب برمحلده سيف الدوله ايله محاربه وعاقبت سيف الدوله نصرت
قرين دمستق منهزم ولشكرى پريشان اولوب قيصر روم سيف
الدوله دن استيمان ومسالمه يه بيك جان ايله راغب اولديغنى ناطق نامه
ارسال سيف الدوله دخى مساعده ايدوب متنبى سيف الدوله يى برقصيدهٔ
غرا ايله مدح وصورت محاربه وطلب مصالحه يى قصيده ده ذكر ايلدى
وبو فقره لر قصيدهٔ معهوده دن بربيتك معناسى اولوب ماٰل معناى بيت
سن دمستقى هزم وپريشان ايلبوب ملك روم دمستقك قفاسنده سنك
آثار سيفكى ودمستقك ذل وهزيمتنى مشاهده وسنك شجاعت وصولتكى
قرأت ايلبوب مصالحه يه رغبت ايلدى ديمك اولور واول بيت بودر
* وكنت اذا كاتبته قبل هذه * كتبت اليه فى قذال الدمستق *
بردوا يتده دمستق هر سرعسكر اولان بطريقه لقب اولوب مزبوره
مخصوص اسم دكلدر * والنعل حاضرة ان عادت العقرب والعقوبة ممكنة
ان اصر المذنب * يعنى قواده بنه كلورسه نعلين حاضردر ضرب ايدرم
وكناهكار ذنبه اصرار ايدرسه اجرا ايلديكم عقوبتى اجرا ايتمك ممكندر
فقرهٔ اولى مثل اولوب عفو بت اولنه جق شخص بعيد اولسه ضرب
اولنور فقرهٔ ثانيه دخى مثل اولوب بر قباحته مصر اولمق احتمالى
اولان شخص حقنده ضرب اولنور وفقرهٔ اولى شعراى هاشميه دن
فصيح وبليغ فضل بن عباسك عقرب نامنده بر تاجر حقنده
انشا ايلديكى ابياتدن بربيتك حلنى مشتمل اولوب بيت بودر * ان عادت متن
العقرب عدنا لها * وكانت النعل لها حاضره * مومى اليه فضل وليد
بن عبد الملك خلافتنده وفات ايلمشدر جاحظ نقل ايدركه بركون فضل
ايله اولاد جعفردن برى بالاى سطح خانه ده شرب خمر ايدوب جعفر
سرمست اولدقده بن جنتده ابن طيارم ديوب سطحدن
كندو بى زمينه القا ومجروح اولوب فضل ديواره صاريلوب
بن دوزخده ابن مفضوضم ديوب لطيفه ايلدى * وهبها
لم تلاحظك بعين كليلة عن عيوبك ملئها حبيا حس
فبهما من نود * ماٰل معناسى فرض ايله كه مرآة واصفه سنى متن

فضائل ومحاسن ايله توصيف ايلدكده عيوبنى ساتره اولان عين ايله
نظر ايلمدى لكن سن كنديكى مشاهده ايدرسن منظرك قبيح وكريه
دكلميدر بوندنصكره وصالنه نيجه راغب وطالب اولورسن ديمك
اولور فقرهٔ مزبوره ابيات ثلثه دن مأخوذ اولوب بيت اول
هاشميهنك * وعين الرضا عن كل عيب كليلة * ولكن عين السخط
تبدى المساويا * بيتيدر يعنى رضا ومحبت هر عيبى مشاهده دن ضعيفه
وبورلمش اولوب چشم عداوت وبغض عيوب وذمايمى اظهار
وآشكار ايدوب ومحبت وعداوته محل چشم اولمغله * لحظ اصدق
من لفظ * مثل اولمشدر يعنى اثر حب وبغض چشمده ظاهر اولوب
لساننده معمول اولمز مومى اليه هاشمى عبدالله بن معاويه بن عبدالله
بن جعفر بن ابى طالبدركه بنوهاشمك فصحا واسخيا واجوادندن برشاعر
سخنور وآخر ايام بنى اميه ده خلافته مترقب وذكرى مشتهر اولوب زندقه
ايله نام آور اولان قوم ايله كثرت صحبتنه بناء زنديق اولمق اوزره متهم
ايدى مدا بنى نقل ايدركه مومى اليه عبدالله بن معاويه عبد الله بن عمر
بن عبد العزيزك كرم وعنايتى اميديله زيارتنه كلوب كوفه ده شرقى
بن شبيب بن ربيعك دخترنى تزوج وبرمقدار زمان اقامتدنصكره
وقعهٔ مشهوره ظهورنده عبد الله بن معاويه يى اهل كوفه بنى اميه
اوزرينه اخراج ايلديلر روايت اخراده مزبورك خروجى يزيد بن وليد
زماننده اولوب آل محمد عليه السلامدن شريف رضادن بيعته خلقى
دعوت ايلدى روايت اخراده كندى نفسندن بيعته دعوت وصوف
لابس وسخا وعدل اظهار ايدوب كوفه دن برمقدار قوم اجابت
وبيعت ايلديلر لكن اكثر اهل بلده اطاعت ايتميوب بزلردن سكا
انقياد ايدر يوقدر زيرا مقدما سزلردن بيعت ايدنلرك مجموعى
طعمهٔ شمشير اولدى ايمدى سكا منقاد اولانلرايله بلده مزده اقامت
ايتميوب فارس جانبنه توجه ومملكت فارسى ضبط ايله ديو جواب
داده اولدقلرنده عبدالله هاشمى نواحئ كوفه دن لشكر فراوان جمع
وبصره وكوفه يى ضبط وهمدان ورى وقم واصفهانه هجوم وتغلب

ایدوب اصفهانده سر پرآرای حکومت اولدی و کوفه‌ده بیعت ایدنلرك
بزرکواری محارب بن موسی السکری اولوب اصفهانده تخت نشین اولدقدن
صکره عدل وداد و سماحت ایله خلقی کندویه میل ایتدیروب مجموع
قوم اصفهان بیعت ایدوب فرمان ری اولوب امصار و بلدانه مکاتیب
ارسال واهالیلرینی بیعته دعوت و برادرلرینی کرمان وشیرازه والی نصب
وتعیین واهالیء امصار امتثال ایدوب بنو هاشمدن سفاح ومنصور وعیسی
بن علی و برمقدار بنی امیه ووجوه قریش کلوب عبدالله بن معاویه دن
بیعت ایدوب امارت وولایت طلب ایدنلره بر ناحیه توجیه وکرم
وصله امیدنده اولانلره مال ایله اکرام ایلدی فی الحقیقه عبدالله حسن
الخلق وکرم وسخاده عدیم النظیر ایدی حتی ابن هرم نقل ایدر که برکون
عبدالله بن معاویه نك زیارتنه واروب کثرت ناسدن سراینه دخول
امر عسیر اولمغله هزار مشقت ایله داخل وخدمه دن سبب ازدحامی
استفسار ایلدم بوکون ارباب دیوانه کرم و بذل مال ایلدیکی ایامدر
دیو افاده ایلدی بعده مجلسنه کیروب زیارتکزه بو وقت کلمشم دیدکده
سکا کوره دکلدر بر بیت مناسب انشاد ایله دیدکده هزار شرم ایله
* تری الخیر یجری فی اسرة وجهه * کما لألأت فی السیف بهجة رونق *
بیتنی انشاد ایلدیکمده بکا شول مرتبه مال احسان ایلدیکه فی العمر
اول مقدار ماله مالك اولمامشدم مآل معنای بیت خیر خطوط وجهنده
جریان ایدر مشاهده ایدرسن شمشیرك صیقل و صفوتندن تلألؤ
ولمعانی کبی دیمك اولور وموحی الیه عبدالله بن معاویه تغلبا ضبط ایلدیکی
بلدانده بر مقدار وقت اجرای عدل وداد ایدوب خلافت مروان بن
محمد الجعدی یه انتقال ایلدکده عامر بن ضباعه‌یی عسکر بی پایان ایله
مقاتلهٔ عبدالله هاشمی یه تعیین وارسال ایدوب عبدالله توجه دشمندن
خبردار و عسکرینه خروج ومقاتله ایله امر ایلدکده عسکر عدم
اطاعت اظهار و محاربه دن امتناع علریله عبدالله اصفهانده اقامت ایده میوب
برادرلریله خراسانه خوف ایله راهی واول وقتده ابو مسلم ظهور وخروج
ایتمکله ابو مسلمدن استعانت واستمداد ایلدکده ابو مسلم عبدالله بن معاویه‌یی

زندانه وضع و محافظلر تعیین ایلیوب عبدالله تخلیص نفس ایدرم زعمیله
محافظلره ای قوم دنباده اهالیء خراساندن احمق وبی شعور قوم
مشاهده ایلمدمکه ابو مسلم کبی بر ادنا شخصه بر شیده مراجعتدن
وسؤالدن مقدم اطاعت وانقیاد ایلدیلر والله ملائکهٔ کرام امر آدمده
باری تعالی یه (اتجعل فیها من یفسد فیها و یسفك الدماء) دیو
مراجعت ایلیوب باری جل شانه (انی اعلم مالا تعلمون) ایله خطاب
بیوردی دیوب ایقاظ فتنه مراد ایلدی و ابو مسلم خبردار اولوب
عبداللهی تضییق وتشدید ایلیوب عبد الله اضطراب مضایقه دن
خلاص اولمق امیدی ایله بر مکتوب ارسال ایلدیکه * من الاسیر فی یدیه
بغیر خلاف علیه * ایله معنون اولوب مقصوده شروع ایلدکده * اما
بعد فانك مستودع ودائع ومولی ضایع وان الودایع مرعیة والضایع
عاریة فاذکر الخلاص واطلب القصاص فانك لاق ما اسلفت وغیر لاق
ما خلفت وفقك الله لما ینجیك والهمك شکر ما خولك * عبارتیله افادهٔ مرام
وتوبیخ ایله ابو مسلمی الزام ایتمك قصد ایلدکده ابو مسلم غضبناك
ومتکدر وقتل واهلاکنه متفکر ایکن بو مقوله تحریرینه متألم اولوب
مکتوبی خرق والقا ایدوب محبوس اولدیغی حالده حق ناشناس اولوب
فتنه وفساده ساعی اولان شخص خلاص وآزاد اولسه بی ریب ایقاظ
فتنه ایدر دیوب طعام مسموم ارسال عبدالله دخی اکرام ظنی ایله تناول
ایدوب هلاك اولدقده سر مقطوعنی مروانه ارسال ایلدی و بیت
ثانی مجنونك * اهابك اجلالا ومابك قدرة * علی ولکن ملیء عین حبیبها
بیتیدر مآل معنا محبوبه سنه خطاب ایدوب سکا اجلال وتوقیرم سببیله
سندن خوف ایدرم حال بو که بکا برشی ایتمکه قادر دکلسن لکن
چشم محبوبه سیله متمتع ومنتفع اولمغله مهابت وخشیت عارض اولور
موحی الیه مجنون بنی عامر بن صعصعه دن قیس بن ملوح بن مزاحم
درکه شاعر وفاضل وسخنور بر مرد عاقل ومجنون لیلی دیمکله معروف
اولوب فی الحقیقه مجنون دکل ایکن معشوقه سی لیلی مجنون اولمق
اوزره تشهیر ایلمشدر ومدت عمری بادیه ده کذران وآخر دولت بنی امیه ده

وفات ایلمشدر ابن داب نقل ایدر که بنی عامردن برکیمسه یه اشعار مجنوندن برمقدار شعر روایت ایدرمیسن دیدم اول شخص اشعار عقلا وار ایکن شعر مجنون روایت اولنورمی ومجنون دنیاده بیشمار در دیدکده مجنوندن مرادم بنی عامردن لیلی یه دلداده وعشقندن هلاك اولان مجنوندر دیدم شخص معهود دخی بنی عامر قوی القلب وغلیظ الاکباد اولمغله درد عشقه مبتلا اولمازلر اکثریا عاشق ومبتلا اولانلر یمنلردر که قلبلری ضعیف وعقللری خفیفدر وقبیلۀ نزار بوقبیلدن دکلدر دیو جوابداده اولدی کویا عشق مذموم اولمق اعتقادیله کندیلردن دفع ایلدی اصمعی ذکر ایدر که حق کلام بودر که بنو عامردن اشعار ووجد و عشق مجنونه مخصوص ومزبورده ختم اولوب قیس مجنون اولمیوب عشق کندوده براوته احداث ایلمشدی ودلداده اولدیغی دختر کندی قبیله سندن لیلی بنت سعد اولوب ایکیسی دخی نارسیده طفل ایکن کندی مواشیلرینی رعی ایدرکن الفت وبربرینه علاقه ومحبت ایدوب کیجه لر فکر وخیال ایله وکوندزلر دیدار وصحبت ایله نائل وصال ونیجه زمان بوصورت ایله اوقات کذار اولوب وقتا که قیس نوجوان وبرنا ولیلی چشم جهانسوز ایله صاحب قدبالا اولدی چشم مجنون دیدار لیلیدن محجوب ومواصلتلری مفارقته مبدل اولوب بو بیتلری انشاد ایلمشدر * تعشقت لیلی وهی ذات ذؤابة * ولم یبد للاتراب من ثدیها حجم * صغیرین نرعی البهم یالیت اننا * الی الآن لم نکبرولم تکبرالبهم * ذؤابه زلف معناسنه اتراب هم سن واقران معناسنه وثدی بستان معناسنه وحجم بومری جثه معناسنه وبهم بهمه نك جمعی اولوب کوسفند بره معناسنه در ابن عمارۀ مری بروقتده ارض بنی عامرده مجنونه ملاقی اولمق قصدیله خرکاهلرینه واروب برپیره ملاقی ومجنوندن سؤال ایلدیکمده پیر بن مجنونك پدری وبونلر برادرلر پدر وقیس جمله سندن اعقل وصاحب کمال برشاعر بی بدل ایدی قبیله مزدن طمع وهوس اولنمیه جق برزنه عاشق وسری آشکار وفاش ودخترك پدری منکدر وقیسه تزویجدن معرض اولوب برزشتروعربه تزویج ایلدکده قیس فرط عشقندن وحوشه ملحق

ومسکنی بوادی اولدی وقیسك لیلی یه دلربوده اولدیغی اشکار اولمسنه ابتدا سبب برکون خرکاهمزه علی الغفله برقاچ مهمان کلوب مجیئلری بی هنکام اولمغله طعام ایده جك برشی تدارك ایده میوب قیسه لیلینك پدری سعده بندن سلام ومجیء مسافری اعلام وماحضرهرنه ایسه بوکاسه ایله طرفه ارسال ایلمسنی التماس ایله دیوب قیس سعده بیرون خرکاهدن تبلیغ سلام وافادۀ مرام ایلیوب سعد لیلی یه شوطلومده کی سمندن کاسۀ قیسی ابریز ایله دیوب لیلی زق سمنی اخذ وبیرون خیمه ده بربرینه ملاقی وهر بری بی شعور ولیلی کاسه یی املا ایدرکن عرض محبت واشتیاقه اغاز وکفت وکوی ومحادثه لری طول ودراز اولوب کاسه لبریز وسرشار وزمینه ریزان حتی پاری سمنده مستنقع اولدی وبوایکی محنت زده فرقت ابتلادن مدهوش وحیران اولمغله سیلان سمندن بی خبر وتوقفلری حددن کذار ایدوب پدر لیلی حاله واقف اولمغیچون شکاف خیمه دن نکران وروغنی سیلوش روان وبربرینه نکاه عاشقانه نظرانداز وعرض تحسر طاقتکداز ایلدکلرین معاینه ولیلی یه دشنام ومخاشنه ومن بعد لیلایی قیسدن ستر واخفا ایدوب نقاب کشیدۀ روی شاهد مقصود قیس اولوب برخرطبع وسخن نافهم عربه تزویج ایلدکده قیس آشفته ولیلی بی بخت فرصتیاب اولدقجه اوزاقدن طرف چشم ایله نکاه وعاشقانه معامله ایله ناله وآه ایدر اولمشلرکن روزکار بدکار بوکا دخی مساعد اولمیوب برکون شوهر لیلی واقف ولیلایی بروزدن منع ایدوب قیس دیدار لیلیدن کلیت ایله محروم اولدقده هجر وفرقته طاقت کتوره میوب دیوانه وتارك دیار واغیار وساکن بادیه والیف وحوش بی هوش وکیاه سبز اکل وتعیش وانسانلردن منقطع واقرباسندن متنفر ومتوحش اولدی دیو نقل ایلدی وبنو عامردن قیسك آشنالرندن بری قیسی آرزوو بادیه پیما اولوب قیسی پشتۀ ریك اوزرنده جالس وانکشتیله ریکه رسم خطوط ایدر مشاهده ایلیوب استعلام حال ایچون توجه ونزدیك ومکالمه قصد نده اولدیغمده بندن تنفر وفرار ایلدی بن دخی کندیمه تألیف ایتمك ایچون برمقدار اعراض وبرطرفده جالس اولدیغمده قیس دخی قرار واصابعی ایله رسم خطوطه

آغازو بن تأنیس ایچون شاعرشو بیتی نه کوزل انشاد ایلمشدر دیوب * وانی
لمفن دمع عینی بالبکا * حذراللذی قدکان اوهوکائن * بیتنی انشاد
ایلدیکمده قیس اول رتبه کریه وزاری ایلدیکه ریک بیابانده جریان
ایلدی بعده بن اول شاهرم دیوب * وادنیتنی حتی اذاماملکتنی
* بقول یحل العصم سهل الاباطح * تجافیت عنی حیث لالی حیلة * وخلفت
ماخلفت بین الجوانح * بیتلرینی انشاد ایدرکن برغزال پرتاو ایلدکده
قیس غزاله متابعت وشتاب ایله برطرفه راهی اولدقده بن دخی درپی
وسه روز جست وجو وسنکسار برمحلده قیسی مشاهده ایدوب نزدیک
اولدقده وفات ایتمش بولدم بعده قبیله سنی اکاه ایدوب اقرباسی
جسدنی کتوروب بنو جعده وبنو الحریشك صغیروکبیرو برنا و پیر
ورجال ونساسی غری وفریاد ونوحه ومحاسننی یادایدهرك غسل ودفن
ایلدیلردیو نقل ایلدی ابطح اوفق طاشلو مسیل واسع معناسنه اولوب جمعی
اباطح در وتجافیت تباعدت معناسنه وجوانح صدری ولی ایدن ترائب
تحتنده اولان ضلعلردر وپشته ریك قوم تپه معناسنه اولوب خامه
ریك دخی دیدکاری آصفینك بو بیتندن فهم اولنور * خامه های
ریك رامرکان مجنون خارشد * اشتران موج راخار وخس دریابس
ست * اشتردریاموج ایتدکده موجلرینه اطلاق اولندیغی دخی بیت
مزبوردن منفهمدر وحریش بنی عامردن برقبیله درمرویدرکه
ملوك عربدن برینه بنوعامردن قیس نامنده بربرنای دانشمند وشاعر
سخن سنج عاقل وکامل کیسه لیلی نامنده بردخترك عاشق واشفته سی
اولوب عاقبت ترك عقل وعارو بوادیده وحوش ایله ایتلاف وقرار
ایلمش دیو نقل ایلدکلرنده پادشاه مجنونی مجلسنه احضار وملا متکنان
سنده بورتبه فضل ودانش موجود ایکن برزنه ابتلا ایله بومرتبه
پریشان حال وحیران بی مجال اولوب بنی نوعکی ترك ووحشیلرله الفت
وصحبت ایلمك ندن اقتضا ایلدی دیو استنطاق ایلدکده قیس
* کاش انانکه عیب من جویند * رویت ای داستان بدیدندی * تابجای
ترنج درنظرت * بیخبر دستهابریدندی * ورب صدیق لامنی فی ودادها

* الم یرها یوما فتوضح لی عذری * یعنی اول کیمسه لرکه بنم عیبمی
طلب ایدرلر نه اولیدی ای دلستان سنك رویکی مشاهده ایده لردی که
سنك مواجهه کده ترنج یرینه بی خبراولوب دستلرینی بریده وقطع
ایده لردی ونیجه دوست بنی لیلینك محبتیله لوم وآزار ایدر عجبا لیلیی
برکون کورمدیمی تاکیم عذرمی ایضاح واظهار ایلیه دیدکده پادشاه
جمال لیلیی لمشاهده وقیسك بورتبه دلربوده وپریشان اولمسنه تحملی
وارمیدر دیو مطلع اولمق ارزوسنده اولوب احضارینه امر واطراف
واکنافه آدملر ارسال وجست وجو وایلیی مجلس شاهه احضار ایلدکلرنده
پادشاه لیلینك شکل وشمائلنه نظر ایدوب سیاه فام وضعیف اندام
بردختر بی احتشام وحرمسرای پادشاهده زروزیوره مستغرق حسن
وجمال ایله ممتاز هزار کنیزکان اولمغله لیلی نظر شاهده حقیر وحسن
وجمالدن بی بهره کلوب مجنون پادشاهك لیلایی تحقیرینه مطلع اولوب
ای ملك لیلی یه چشمان مجنون ایله نظر انداز اولنملیدرکه جمالینك
حقیقت وسرینه واقف اولنه دیوب بوقطعه یی انشاد وسمت بیابانه
راهی اولدی * تابردردمن رحمت نیایدت * رفیق من یکی همدرد باید
* که بااوقصه میکویم شب وروز * دوهیزم رابهم خوشتر بودسوز *
بیت ثالث ابن ربیعه نك * ولقد قالت لجارات لها * وتعرت ذات یوم
تتبرد * اکمایعنتنی ببصرتی * عمرکن الله ام لا یقتصد * فتضاحکن
وقدقلن لها * حسن فی کل عین من تود * تعری ثیابدن تجرد معناسنه
وابتراد ماء بارد ایله اغتسال معناسنه واقتصا واعتدال معناسنه در
وبعض نسخده فتضاحکن بدلی فتهامسن واقع اولوب فسلدی
معناسنه در معنای بیت ثالث زنان خنده ایدوب یافسلده شوب محبوبه مه
محبت وعلاقه اولنان شخص فی الحقیقه کریه المنظر وقبیح الوجه
ایسه ده هر دلداده نك چشمنده خوبرو وحسندار اولور دیرلر زیرا کشینك
محبت ایلدیکی نه رتبه زشت رو اولورسه ده ینه چشم عاشقده خوبرو
اولور * وحسن فی کل عین من تود * مصراعی مثل اولوب تودك فاعلی
تحتنده عینه راجع اولان ضمیر درمثل مذکور حبك الشئ یعمی ویصم

مثلنه قریبدر وموسی الیه عمر بن عبدالله بن ابی ربیعة المخزومی القریشی وابو الخطاب ایله مکنی برشاعر ظریف زنپرست اولمغله مجموع اشعاری زنان وصفنده غزلیات اولوب رجال حقنده انشاد شعر ایلمشدر حتی سلیمان بن عبدالملك بزلری نیچون قصائد ایله مدح ایلمزسن دیو استنطاق ایلدکده مدح رجاله طبعم منساق دکلدر دیدی وابن ابی ربیعه یه کانجه جمیع قبائل عرب قبیلهٔ قریش هر وجهله بزلردن شریف وعالی رتبه‌در الا شعرده جمله مز قریشه غالب وفائقز دیرلر دی وقتا که ابن ابی ربیعه ظهور ایلدی هر کس شعرینی پسند وتحسین ایلدی وموسی الیه ابن ابی ربیعه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه شهید اولدیغی کیجه تولد وزنپرستلکدن تائب اولدقده نصکره سنی سکسنی متجاوز ایکن وفات ایلدی وزنان ایله کثرت معاشرتندن وانلر حقنده تغزلندن کنایه ایدوب احباسی ای حق رفع وای باطل وضع دیرلر دی یعنی نه کونا حق رفع ایتدی ونه کونا باطل وضع ایتدی دیمك اولور روایت اخراده قرق یاشنه وارنجه عمری ارتکاب مناهی ایله کذر وسکسانه وارنجه قرق سنه عمری عبادت وتقوی ایله مرور ایلمشدر رحمة الله تعالی علیه حرمی روایت ایدر که مزبور عمر بن ابی ربیعه عبدالله بن امیه الاصغرك دختری ثریایه دلداده اولوب ثریا کرما وقتنده طائفده تنزه واسایش ایتمکله عمر هر سحر مکهٔ مکرمه‌دن بیرون وسر راه حجازده توقف وطائفدن میوه کتورنلردن حوادث طائفی استخبار ومعشوقه سندن استفسار ایدوب متسلی اولوردی ینه برکون برحسب طائفیلرك بوندن استعلام وطائفی ثریایه دار بوده اولوب استعلامی مجرد معشوقه سندن خبردار اولمق ایچون اولدیغنی بیلوب یا عمر طائفده ظهوراتدن برشی یوقدر هر کس ذوق وصفایه مشغولدر لکن اشترلریمزه فواکه کونا کون تحمیل وبوطرفه عزم رحیل ایلدیکمزده معبره نزدیك برمنزلده غری وفریاد وناله وداد صداسی آسمانه پیوسته اولوردی باعث کریه دن سؤال اولندقده نجوم سمادن برنجم نامیله نامدار بردختر ایچوندر دیو خبرویردیلر لکن اسم کوکب خاطرمدن کیتدی دیدکده عمر دیکرکون

حال اولوب ثریامی دیدیلر دنیجه میوه فروش بلی ثریا ایمش خاطریمه کلدی دیدی وعمر مقدما ثریانك انحراف مزاجنی استماع ایلمسنه بناء علیه فریب میوه فروشه فریفته اولوب اول آن اسب سوار وطائفك اقرب طرقی سنکبار وصعب المرور اولان کداد یمکله معروف راه کوه جانبنه عطف عنان وهزار تعب ومشقتله شتابان واصل کوی جانان اولوب ثریایی قصر نشین وعافیت قرین بولدقده هزار بار شاکر وما جرایی نقل ایلدکده ثریا خنده کنان بن اول میوه فروشه سنك سلامت وصحتکدن خبردار اولمنی سپارش ایلمشدم الحق مرد صاحب اذعان ایمش که خبر عافیتکه نکران ایکن بزده سنی ارمغان ایلمش دیوب خیر مقدم ایله نواز شکار وعمره مشقت راهی اونتدرمق ایچون بزم نشاط بخش ترتیب وذوق وصفایه اشتغال ایله وقتکذار اولدیلر مرویدر که ثریا عمره بوشب سنك زیارتکی آرزو ایلدم منتظر مقدمم اول دیو وعد عمر دخی قدوم ثریایه دیده دوز انتظار ایکن حسب الاقتضا حجره سندن بیرون اولوب عمرك برادری حارث خفته ایکن ثریا کلوب تاریکئ شبده عمر ظنیله فراش حارثه کیردب ور اغوش ایلدکده حارث ثریایی بیلوب ای فاسقه بن فاسق دکلم دیدکده ثریا فلطندن اکاه وشرمسار رجعت ایلیوب بعده عمر کلوب حارث عمره عتاب وثریانك کندوینی در اغوش ایلدیکنی نقل ایلدکده عمر حارثی مؤاخذه کنان نیچون ایقاد قندیل ایلمدك معشوقه‌نك تن نازکترینی سنك کبی ناتراش حریفك جسم خشنیله خراشیده اولمشدر دیدکده حارث ایکیکزك دخی الله جزاسنی ویرسون * الصید لمن اخذ * ایله معامله ایلمدیکمه ثنا ایتمیوب اذا وتکدیر دعوی ایدردیدی وبروقتده عبدالملك بن مروان مجلسنه کثیر عزه وجمیل وعمر بن ابی ربیعه حاضر اولوب عبدالملك سرج ورخت ایله مزینه برناقه‌یی عدیل احضار ایدوب شعرای مزبوره هرقنقیکز بربیت جید انشاد ایدرسکز بوناقه‌یی اکا احسان ایدرم دیدکده جمیل * ولوان راق الموت یرقی

جنازتی * بمنطقهافی الناطقین حیث * بیتنی انشاد ایدوب کثیر * وسعی
الی بعیب عزة نسوة * جعل الاله خد ودهن نعالها * بیتنی انشاد ایدوب
عمر بن ابی ربیعه * فلیت الثریا فی المنام ضجیعتی * لدی الجنة الخضراء او فی
جهنم * بیتنی انشاد ایلدکده عبد الملك یا صاحب جهنم ناقدیه مستحق
اولدك دیوب احسان ایلدی * وکانت انما حلتك بحلاك وو سمتك
بسیماك ولم تعرك شهادة ولا تکلفت لك زیادة * وکانت قولی وهبها (متن)
قوانه معطوفدر وحلی کان زینت معناسنه اولان حلی دن مأخوذ
اولوب شول اوصاف معناسنه در که انکله بر کیمسه توصیف اولنه
وسیما علامت معناسنه اولوب نظم کریمده * من الملائکة مسومین
علامت اولمق اوزره تفسیر اولنمشدر وعر بر کیمسه اوزرینه شیء مکروه
ادخال ایتمك معناسنه اولوب * فلان یعر قومه * یعنی فلان قومنه مکروه
ادخال وشر رمی ایدر دیرلر وشهادة بر شیئه علم واول شیئی اقرار معناسنه در
مآل فقرات وسن فرض ایله که ارسال ایلدیکك قواده سنی نفس الامرده
متصف اولدیغك اوصاف ایله توصیف وعلامت ونشانکاه
علامتلیوب شهادتنده سکا امر مکروه ادخال وزیاده ومبالغه ایتمده
تکلف ایلمدی دیمك اولور * بل صدقت سن بکرها فیما ذکرته عنك *
بکر بانك فتحی وکافك سکونیله دوه نك جوان اولننه دیرلر یعنی (متن)
قواده شهادتنده سکا ادخال مکروه ایلمدی بلکه اوصاف جمیله ایله توصیف
ایلیوب بن سنی مشاهده ایلدیکمده سنده اولان محاسن قواده بی
تصدیق ایلدی فرض ایله دیمکدر فقرهٔ مزبوره مثل اولوب بر کلامك
صدقنی بر دلیل تأییدایلسه * صدق سن بکره * دیو ضرب مثل اولنور
اصلی بودر که بر عرب هنوز تحمیل بارهسز ابرکنج شتری بیعه عرض
و بر شخص اشتراسنه رغبت ایدوب عربه شترك فی یاشنده در
دیو سؤال عرب دخی جواندر وهنوز سنی فلان مقداردر دیوب مشتری
اسنانه نظر ایتمك مراد وشتر کردنکشلك ایلدکده صاحبی هدع
هدع دنیجه منقاد اولوب بو لفظ ایله مسکنه شتره امر ایتمك شترانك
جوانلرینه مخصوص اولدیغی مشترینك معلومی وشترمعهود منار اولدیغی

مشاهدی اولدقده * صدقنی سن بکره ای عرفنی سن بکره * دیوب
مثل اولدی یعنی نفسنده اولانی صاحبی بکا خبر ویردی دیمك اولور
ولفظ سن مفعولیت اوزره منصوب اولوب حذف مضاف ایله صدقنی
خبر سن بکره تقدیر ایتمك یاخود رفع سن ایله صدق سن ایچون اولوب
سنی توسعا فاعل ایتمك دخی جائز اولور سنك فاعل اولسی محله ملایمدر
ومثل مذکورك علی کرم الله وجهه دن مروی اولسی میدانیده مذکوردر
(متن) * وضعت الهنا مواضع النقب بما نسبته الیك ولم تکن کاذبة فیما اثنت به
علیك * هنا قطران ونقب نقبه نك جمعی ونقبه قرحه وجرب معناسنه
اولوب هر کس که اموری محل مناسبنه وضع ایلیه وضع الهنا مواضع
النقب دیوب ضرب مثل ایدرلر یعنی قواده سکا نسبت ایلدیکی اوصاف
جمیله یی محلنه نسبت ووضع ایلیوب مدح وثناسنده سنك اوزریکه کذب
ارتکاب ایلمدی فرض ایله دیمکدر واصل مثل مذکور بودر که شتر هنوز
ایوز اولمیوب مقدمهٔ جرب اولان نقب ظهور ایلدکده هانی یعنی واضع
قطران اولان کیمسه نقبه لری تجسس ایدوب ظفریاب اولدقجه اوزرینه
قطران وضع وطلا ایدر و بو مناسبت ایله بر امری محلنه وضع ایدن شخص
حقنده ضرب اولنوب مثل اولمشدر مثل مذکور درید بن صمه نك صخر
بن عمروك خواهری اولان خنسا حقنده انشاد ایلدیکی ابیاتك بر بیتك
نصفی در مزبور درید بن صمه بن حارث الحشمی در که بنو هوازندن
وزمان جاهلیتك فرسان شعراسندن اولوب رأی وتدبیر ومحاربه ده
ظفر ونصرت ایله شهرتشعار ایدی ومادری ریحانه معدی کربك
دختری وعمروك خواهری اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری هوازن اوزرینه غزا ایبوردقلرنده درید پیر ناتوان ومحاربه
دن عاجز ایکن صاحب رأی وتدبیر دیو هوازنی محاربه یه معا
کتوره شلردی و باری جل شانه رسول اکرم علیه السلام حضرتلرینه
نصرت احسان ییوروب هوازن منهزم وپریشان واکثری طعمهٔ
شمشیر اولوب درید مشرك اولدیغی حالده اصحابدن ربیعة بن رفیع
السلمی سیف صارم ایله ضرب وقتل ایلیوب ایندن زمینه غلطان

وسرنبلری منکشف اولوب مدت مدیده اسب سوار وجنك ازما اولمغله
خشین سختیان کبی سخت مشاهده اولندی اصمعیدن مرویدرکه دریدك
برادری عبدالله بن صمه بنوغطفان ایله محاربه اثناسنده قتل اولندقده
والده سی ریحانه دریده غیرت وحمیت القا ایتمك ایچون یادرید
بنو غطفاندن برادرك عبدالله‌ك انتقامنی اخذدن عاجز ایسك
خالارکدن وعشیرتکدن استمداد ایله که سنك ثارکی اخذایدرلر دیدکده
درید متأ لم ومتأ ثر اولوب ثار برادری بنو غطفاندن اخذ ایتمدکجه
اکل لحم وشرب خمر ایتمیه یم دیو حلف وسوکند ایدوب فرصتلر ینه
مترقب وبرکون غطفاندن برشرذمه یه مصادف وغیرت وحمیت کندویه
مدار اولوب مقاتله یه اقدام واکثر ینی قتل ودواب ابن اسماءیی اسیر وقبیله سنی
دعوت وفناء مادرنده بین رؤس الاشهاد قتل ایدوب مادری ریحانه
فرح وسرور ندن دریدك خون آلوده تیغنی اخذ وتفاخر کنان میان
قبیله ده سیفی اداره وارأت ایلدی بعده درید اخذ انتقامنی ناطق
بوقطعه یی انشاد ایلدی * جزینا بنی عبس جزاء موفرا * بمقتل عبدالله
یوم الذنایب * قتلنا بعبدالله خیر لداته * دواب بن اسماء بن زید بن قارب *
ویوم الذنایب بکر وتغلب میاننده واقع اولان حروبدن برحربك کونی
اولوب ایام عربدن معدوددر ابوعبیده روایت ایدرکه درید بن صمه
عبدالله بن جدعانی هجو ایلیوب بروقتده عبدالله سوق عکاظده دریده
تصادف وحال وخاطرن استعلامدنصکره مؤاخذه قصدیله یادرید بنی
بیلورمیسین دیدی درید دخی معلومم اولان اشخاصدن دکلسن دیدکده
دریدك عبدالله ایله معارفه سی اولمامغله سن کیمسن دیو سؤال وعبدالله
بکا ابن جدعان دیرلر دیدکده درید یاعبدالله سن کریم الطبع وحسیب
برامیرسن شعرمی موضعنه وضع ایتمك ایچون سنی هجو ایلدم دیو لطیفه
آمیز جواب اداده اولدقده عبدالله یادرید هجو بدلی بنی مدح ایتمش اولسك
مرادك ینه حاصل اولوردی دیوب برعبا اکسا وبرناقه احسان ایلیوب
دریدکمال ممنونیتندن ابن جدعانی بوقطعه ایله مدح ایلدی * الیك
ابن جدعان اعملتها * مسومة للسری والنصب * فلا خفض حتی

تلاقی امرأ * جواد الرضی وحلیم الغضب * سیرت الایام فاان اری * نسبة
ابن جدعان وسط العرب * وفقرهٔ مزبوره نك مأخذی اولان بیتی
انشا ایتمسنه باعث عمر بن ثریدك دختری خنسا کندی ناقه سنی قطران
ایله طلا ایدرکن ثیاب ووجودی قطران ایله ملوث وآلوده اولمغله
بعد الاتمام ثیابدن تجرد وتن نازکتر ینی برهنه واغتسال ایلیوب خنساء
غافله ایکن درید وراء خارغیلاندن سیر وتماشا وحسن وجمالنه عاشق
شیدا اولوب چندین ابیات ایله خنسائی مدح ایلدی فی الحقیقه سبه چرده
وکندمکون وجلوه وحرکاتی موزون سرو قد خوشخرام لاله خد ومتناسب
اندام پردخترتبك اختیار ایدی واول بیتلر بونلردر * ماان رأیت ولاسمعت
به * کالیوم هانی انیق جرب * متبذلا تبد ومحاسنه * یضع الهنا مواضع
النقب * اینق جمع ناقه واصلی انوق اولوب واو اوزرینه ضمه ثقیل
اولمغله واو تقدیم اولنوب اونق اولدی بعده واوی یایه تبدیل ایدوب
اینق دیدیلر ماٰل معنای بیتین بوکونکی کبی محاسننی اظهار ایدر ساقمایجی
او یوز شترلره قطران طلا ایدیجی وقطرانی مواضع قروحه وضع ایدیجی
برهانی مشاهده واستماع ایلمدم دیمك اولور ونام خنساء تماضر اولوب
خنساء لقبیدر بعده درید خنسایی تزوج مراد ایدوب درید کبیر السن
برشخصدر دیو خنساء قبول ایلمدی * فالمعیدی تسمع به خیر من ان تراه * منن
یعنی فرض ایلکه قواده نك مدح وثناسی واوصاف جمیله ایله توصیفی
نفس الامره مطابق ایمش اما معیدی یی کورمکدن استماع ایلمك خیرلو در
فقرهٔ مذکوره برمثلدرکه نامی ذاتنه غالب اولوب منظرندن خبری
خیرلو اولان کیمسه حقنده ضرب اولنور ومثل مزبور * آوازد هل شنیدن
ازدور خوشست * مثلی موافق وملایمدر مرویدرکه شاهان عجمدن بری
شرف الدین یزدی یی برقاج کره دعوت ایدوب شرف اجابت ایتمدیکندن
صکره برشاهك دعوتنه بورتبه مخالفت مناسب اولمدی ملاحظه سیله
آخرکار اجابته قصد ویزدی حرکته عازم اولدیغن شاه عجم استماع
ایتدکده ابتدا عدم اجابتندن خاطر مانده اولمغله بو بیتی ارسال
ایلدی * زنهار شرف زیزد بیرون نشو * کاوازد هل شنیدن ازدور خوشست

فی الحقیقه شرف عظیم البطن اولمغله جهة اخرادن لطافتی مشتملدر ومعیدی مثلنك ابتدا قائلی کسری طرفندن حیره ده آخر ملوك نعمان منذر بن عمرو اولوب تقولنه باعث شقة بن ضمرة المعیدی مملکت نعماندن نعمانده قطع طریق ونهب اموال ابنای سبیل ایله خلقی تضییق و نعمانك مالنی دخی غارت ایدر بردزد چالاك روش ظهور ایدوب نعمان دفع وازاله سندن عاجز ونام وشانی مشتهر وآینده کانه رهزن وعاجز اولوب بالآخره نعمان شقه یه امان داده وضرر وکزند ایتمامسنی عهد وافاده ایلیوب شقه حضور نعمانه حاضر اولدقده حقیر المنظر وذمیم الشکل وضعیف الجسم برشخص اولمغله نعمان بزم برمقدار زمان محاربه واخذ وغلبه ایتمدن فرومانده اولدیغمز بوشخص میدر نامی ذاتنه غالب ایمش دیو استحقار ایله تسمع بالمعیدی خیر من ان تراه * دیدکده شقه ای ملك انسان کوسفند وشتر مقوله سی دکلدر که تنومند و بزرکی مقبول وکار کذار اوله * انما یعیش المرء باصغریه قلبه ولسانه یاخود یستمتع باصغریه یعنی انسانده موجود اولانك املکی قلب ولسانی اولوب بونلرله زندکانی وافتخار ایدر دیوب نعمان جواب شقه یه پسند وجرمنی عفو وزمرهٔ خواصنه ادخال ودفات ایدنجه استخدام ایدوب ایکیسنك دخی کلاملری برر مثل اولدی ومعید اسم قبیله اولوب شاعر (ستعلم ما یغنی معید ومعرض) مصراعنی قبیلهٔ مزبوره حقنده انشاد ایلمشدر وامثال میدانیده قصهٔ شقه منذر بن ماء السما ایله اولمق اوزره مذکوردر وموما الیه نعمان بن منذر بن نعمان بن عمرولك حکایات عجیبه سی واخبار غریبه سی اولوب ازجمله بروقتده کسرانك زیارتنه واروب مجلسنه دخولی روم وهند وسائر اقالیمدن ایلچیلر کلوب حاضر اولدقلری وقتده مصادفه وهر بری کندی شاه وطائفه سنی مدح ومباهات ایلدکلرنده نعمان نادره دان عربی جمیع طوائفه ترجیح وتفضیل ایلیوب قطعا برطائفهٔ استثنا ایلمدکده عرب فرسه دخی مرجح اولمق لازم کلمکله کسری منقبض ومتعبس وطریق مکابره یه سالك اولوب طائفهٔ عربه دخل وتعییر و برقاج وجهله جمیع اممی عربه تفضیل ایدوب زاز خوای اولدقده نعمان * اصلح الله الملك

بورتبه تعسف بادی اوله جق بندن کلام صادر اولمدی بن اهل فرس ایله منازعه ایلمم زیرا نلرك عقل وحلم وبلاده بسطه ایادی لرینه ووسعت مملکتنه قیل وقال و چون وچرا اولماز لکن اهل فرسدن ماعدا برقوم بوقدر که عرب اول قومه ترجیح وتفضیل اولنمیه دیدکده کسری نه وجهله ترجیح اولنور دیدکده نعمان عزت وشرف وکثرت عساکر و بأس ومتانت وشجاعت وسخا وکرم وحسن وجمال وفصاحت وبلاغت ووفا وصداقت وحسب ونسب جهتیله جمیع اممه راجح وفاضلترد روسرد اولنان اوصاف جمله یه شاهد بودر که ازجمله عزت وشرفی بلاد وامصاره قهر وغلبه ایله مالك اولان ملوکه دائما مقارن ومصاحب اولوب عسکر دشمنی هزم و پریشان ایلدکلرنده قتال ومحاربه یی ترك واخذ مال طمعنه دوشمز عربك قلاع وحصونی پشت اسبان و بستر و بالینی روی زمین وسیفدر ود شمنه ظفرلری کثرت ایله اولمیوب صبر وثبات ومتانت ایله در وامم سائره نك عزت وشرفی حجاره وطین وجزایر بحار ایله یعنی قلعه وسرای وقصر وایوان ایله در اما سخای عرب شول رتبه یه واصلدر که ادنی وفقیر برعرب ایکی شتره مالك و شیر وروغندن تعیشی و برمنزلدن منزل آخره انتقال مراد ایلدکده خرکاه و بساط وثیابنی تحمیل اول اشترانه منحصر و بر یله تعیش امر عسیر ایکن برکیسه حرارت بادیه ایله بی تاب وکرسنکی وتشنکیدن بی طاقت اولوب برکبد پاره یه بیك جان ایله راضی و برقطره آب نظرنده حیات بخش عین الحیات ایکن افتان وخیزان اول فقیر عربه مسافر اولسه شترك برینی ذبح واطعام ایدر بلکه منقبهٔ حسنه وافعال مستحسنه ایله السنهٔ ناسده مذکور اولمسنه مدت عمرنده اکتساب ایلدیکی مالنی بذل وفدا ایدر اما عربك حسن الوجه وصاحب جمال اولدیغی بیاندن مستغنیدر که هند وکبی محترق وسوخته وورومی کبی مقشر ومسلوخ و ترك کبی قبیح الوجه وزشت روی دکلدر اما عربك فصاحت لسانی لباس اشعار ورونق کلمات وحسن نظم ووزن وضروب امثالی وصفات ذمیمه ومدوحه یه حسن اشارت و ایهامی وسلاست عبارات وتعبیراتی سائر السنه یه رجحان جلی ایله راجح اولدیغی آشکار

ونما یاندر اما عربك وفاسی بر کیمسه خصمندن فرار و برقبیله یه
دخیل اولوب اول کیمسه نك طلبیله عسکر فرا وان قبیله یه هجوم
ایلسه مجموع قبیله نفسلرینی فدا وتلف ایدوب افنا اولنجه مقاتله
ایدرلر و برکیمسه دشمندن تخلیص نفس ایچون برینك خرکاهنه
داخل اولمق قصدیله شتاب واحوالنی بیانه عدم قدرتندن خرکاه
صاحبنك برچوبنی اخذواراءت ایلسه صاحب خرکاه محافظه
وتخلیصنه جان و باش فدا ایدوب تخلیص ایدر وشر یعتلرینه زیاده
مراعات ایدرلر حتی اشهر حرمده جنك وجدالی ترك ونسك حجلرینی
اجرا ایدوب اول اثناده فرزندو برادر و پدرندن برینی قتل ایدن
شخصه ظفریاب اولسه لر اخذانتقامه قادر ایکن دین ومکرمتی مانع
اولوب قتل ایلمزلر اعرابك حسب ونسبی عربدن ماعدا برامت بوقدرکه
اجدادنه جاهل اولمیه حتی بعضیسی پدرینك پدرینی بیلیوب بیلنلردن
سؤال ایدر لکن عربدن برفرد یوقدرکه اجدادنه عالم وعارف اولمیه
بناءعلیه قبیله لرینه اجانب داخل اولمیوب هرکس ممیز ومعلوم ونسب
وحسب اولورلر وای ملك عرب اوغللرینی حی ایکن دفن ایدرقولك
خلاف واقعدر زیرادفن ایلدکاری ابنای عرب اولمیوب بعض عرب
دخترانی زناخوفندن وشوهره ویرمه عارندن دفن ایدر وعربك اعلا
وانفس اولان طعامی لحم ناقه و جلدردیو دخل ایلدك عربك
کوسفند ومعزوبقری دخی موجود درلکن اشتره نظرایله مجموعی
حقیر اولمغله اکل ور کوبه لایق اولانی اختیار ایلمشلردر و شترك لحم
وشحمی سائرندن اکثرواوفردر وعرب محاربه دن خالی اولماز
و برپادشاهه انقیاد ایلمزدیو تعبیرایلدك محاربه دن خالی اولمینلر ضعفادرکه
دشمندن امین اولوب حرکت وقتال ایتمه لر دشمنلری ضعفنی
مشاهده وهجوم و پریشان ایدر بناء علیه کندیلری مغلوب
کوسترمیوب نفسلرینی تخلیص ومحافظه ایچون محاربه ایدرلر و برحاکم
و پادشاهه عدم انقیادلری عربدن ماعدا امم حسب ونسب صاحبی
اولمیوب ایچلرندن بری غلبه وظهور ایلسه سائری اتباع واول کیمسه یی

کندولره حاکم ایدوب عشر وخراج ویررلر اما عرب حسب ونسب
اولمغله هر بری ریاسته لایق وآخره اتباعدن مستغنی اولوب
بربرینه سر فروایلمزلر دیدکده کسری جواب نعمانه پسند
وتحسین وحیره مملکتنی عهده سنده ابقا ومقرر والباس خلعت
ایلدی ومومی الیه نعمان ظهر کوفه شقایقنی حفظ وحراست ایدوب
برفرد اول حوالی یه تجاوز ایده مزدی حتی شقایق النعمان دیونامسك
شقایق نعمانه نسبتلرینه حفظ وحراستی سبب اولمشدر صاحب دیوان
دیدیکه نعمان بن منذر شکوفهٔ مزبوره یه برادرلرینه محبت ایدرکبی
محبت ایندیکندن شقایق نعمانه مضاف قیلندی وشقایق جمع شقیق
اولوب شقیق برادر معناسنه در ثعالبی ذکر ایدرکه نعمان بن منذر ایام
بهارده تنزه ایچون اطراف حیره یی کشت وکذار ایدرکن
بر لاله زاره دوچار وحسن ولطافتنه متعجب اولوب حمی وحفظ ایلیه لردیو
امر ایتمشدی لهذا شقایق نعمانه نسبت ومضاف ایلدیلر و بعض
اهل لغهٔ نعمان اسماء دمدن اولوب شقایق نعمان شقایق کالنعمان
تقدیرنده در یعنی قرمزیلقده قانه مشابه اولان شقایق دیمکدر
دیدی وشاعرك * کان شقایق النعمان فیها * ثیاب قدرو ین
من دماء * بیتی معنای مذکوره ملایمدر ومحمرالشقیق شقایق
النعمانه اطلاق اولنور یعنی شاعرك * وکان محمر الشقیق اذاتصوب
اوتصعد * اعلام یاقوت نشرن علی رماح من زبرجد * بیتندن
منفهمدر و برکون نعمان بن منذر عسکرندن دوروتك وتنها حوالیٔ
کوفه ده کشت وکذار ایدرکن برد ره ده بر پیره مصادف ایلدیکه
پیرنعللرینی تعمیر ایدردی پس نعمان بو محل حمایه ایلدیکم امکنه دن
ایکن بو پیرك قرارکاهی اولمسنه باعث نه اوله دیوب خبردار
اولمق ایچون ای پیر بو محلده آرام واسایشك نه سببله دردیو استعلام
پیر دخی ملکمز اولان نعمانك جوروظلمندن رعایا پراکنده و پریشان
وهر بری برطرفده متوطن وشر ظلمندن سالم اولوب بن دخی بو وادی یی
جای سلامت اتخاذ وخیلی دمدرکه آسایش وراحت ایلیوب کوسفند

و ناقه لرم تولد ایدوب عیالم ایله کفاف وتعیش ایدرم دیو اعلام ایلدی
بعده نعمان پیری ایخافه قصد یله یا نعمان خبردار اولوب سکا عفو بت
ایدر دیو خوف ایلزمیسن دید کده دار و دیار ندن دور وجدا اولمغله
جکری سوزان اولان پیر نعمانه شتم ودشنامه اغاز ایدوب بن نعماندن
نیچون خشیت ایدرم بلکه بو دستلرم ایله نعمانك مادرینك عانه وسره سی
میانتی لمس ومسح ایلمشمدر دیوب نعمان استماع ایلدکده غضبناك
وغضبنی اجرایه متصدی ورنك روبی متغیر اولمغله پیر نعمان اولدیغنی
تفرس وعقوبتدن تحرس ایچون ای ملك بنم خلط کلامیمه اعتباره
واعتماد واخذ انتقامه مبادرت ایتمه زیرا بن معتوه وکذب ودروغی
مرتکب برکیمسه یم و بوحوالیده اشتهارم عته وکذب ایله در فقط سن
واقف اولمامش ایدك شمدی سندخی واقف اولدك دیو اعتذار ایلدکده
نعمان کبروعظمت صاحبی برملك ایکن پیرك کلمات اطا ثف امیزنه
خنده وجرمنی عفو ایلدی ونعمانك ملك پیکر بردختری اولوب کسرایه
حسن وجمالی مدح ووصف اولنوب کسری نعمانه دخترنی بکا عقد
وانکاح ایلسون دیو آدملر ارسال ایلیوب نعمان تزویجدن امتناع
وجو ابنده * اما کان فی عین السواد ما یکفی الملك * دیو جواب داده
اولوب کسری معنای عبارت مذکوره یی عدم فهمندن وزیری عدی
بن زیددن مراد نعمانی سؤال وعدی نك نعمانه عداوتی واجراسنه
قدرتی وقتنه مترصد اولمغله ای ملك سنك مصاهرتکی استکراه ایدوب
عراق قریه لرینك دخترلری کند ویه کفایت ایتزمی بنم دخترمدن نه
استردیمش دیدکده کسری غضب ایدوب نعمانی احضار ومداینده
فیلاره چکندوب قتل ایلدی و بر روایتده مداینده بلاس ابادن معرب
اولان ساباط نام موضعده مدت مدیده حبس ایدوب آخرالامر زیر
پای فیلانه طرح واهلاك ایلدی وابن بدرون ذکر ایدرکه عدی مزبور عدی
بن زید بن ایوب بن زید مناة بن تمیم نصرانی کسری پرویزك ترجمانی
وعربی کاتبی برشاعر اولوب مقدما نعمان عدی یی بر تهمت ایله اتهام
وحبس وقتل ایلمشدر بعده عدینك فرزندی زید پرویزه انتساب و پدری کبی
تقرب ایدوب نعماندن پدرینك انتقامنی اخذه دیده دوز ترقب ایکن

متن
تفصیل اولندیغی وجه اوزره قتل ایتدردی * هجین القذال ارعن
السبال طویل العنق والعلاوة مفرط الحمق والغباوة * هجین شول کیمسه
درکه نسبنده هجنت وقبح اوله مقرف ابو بندن بری عبودیته داخل
اولمش اوله روایت اخراده قبح پدری طرفندن اولانه مقرف ومادری
طرفندن اولانه هجین دیرلر وقذال فتح قاف ایله مؤخر رأس که
کوشلره یانی اولان اکسه معناسنه اولوب عرب کیمسه نك بد اصل وفرومایه
اولدیغندن کنایه ایدوب فلان هجین القذال در یعنی فرومایه واثیم
النسب اولدیغندن استحیا وتذلل ایدوب سرفرو برده اولوب لوم
قفاسندن متبین وآشکار اولور دیمك مراد ایدر روایت اخراده حر وبده
کثرت انهزامدن کنایه درکه استحیا ایدوب سرفرو برده اولور وارعن
وراعن احمق معناسنه در رعونت حماقت معناسنه فتحتین ایله استرخا
معناسنه اولان رعندن مأخوذ اولمق وار یاخود سکون عین ایله کوهك
ایلروسنده انف جبل معناسنه اولان رعندن مأخوذ اولمق وار زیرا
جبلك بورنی برطرفه مائل اولوب احمق اولان کیمسه حقدن مائل
اولدیغنه بناء ارعن دیدیلر معنای اوله کوره استرخاص القیلق معناسنه
اولوب احمق صالق اولدیغندن ارعن دیدیلر ورجل ارعن وامرأة رعناء
دیوب احمق وحمقاء مراد ایدرلر وسبال سبله نك جمعی اولوب سبله
شارب یعنی بروت معناسنه در و برکیمسه نك بروتی بسیار ومسترخی اولسه
حمقنه دلالت ایدر بناء علیه احمق الشوارب دیمش اولدیکه مجازا حمقی
شواربه اسناد ایلدی وطویل العنق درازکردن دیمك اولوب علاوه کسر
عین ایله انسانك سری کردنی اوزره اولدقجه علاوه تسمیه اولنوب
(ضربت علاوته) دیرلر یعنی رأسی قطع اولندی دیمك اولور وبرکیمسه نك
بیقلری صالق وکردنی دراز ورأسی طویل اولسه احمق وغبی اولور
مائل معنای فقرات اکرچه مرأة قواده بزه سنك اوصاف جمیله کی
اسماع ایلدی لکن فخرن سکا نظر واحوالکی اختبار ایلدیم سنی بو ذکر
اولنان اوصاف ذمیمه وقبیحه ایله متصف بولورم دیمك اولور * جافی
متن
الطبع سیء الجابة والسمع بغیض الهیئة سخیف الذهاب والجیئة

ظاهر الوسواس منتن الانفاس كثير المعايب مشهور المثالب * جفافعل
خيردن تباعد و برامزلق معنا سنه اولوب اصلى فرسك ظهرندن اكرك
كتمه سنده استعمال اولنوب جفا السرج عن الفرس ديرلر وطبع سجيه
وسيرت معناسنه دركه انسانك سيرتى ياخلقت جهتيله اولور ياخود
عادت حيثيتيله اولور وطبع درهمى برصورت ايله طبع ونقش ايتمكدن
مأخوذدر وسىء الجابه دن مرادى حمقندن ياخود صاغرلغندن ناشى
كلامى حقيقتنك خلافى استماع ايدوب جوابنى ويرديمك در و برشخص
كج فهم وابله واحمق اولسه اساء سمعافساء جابة ياخود ساء سمعافساء
اجابة ديوب ضرب مثل ايدرلر وبو موضعده ساء عمل بئس ايله عمل
ايدوب بارى تعالينك (ساء مثلا) قول شريفى كبيدركه سمعا تميز اولمق
اوزره منصوب اولور واساء سمعاعبارتنده سمعا مفعول به اولمق اوزره
منصوب اولوب اسأت القول و اسأت العمل قولنده عمل وقول لفظلرى
مفعول به اولديغى كبى وجابة اجابة معناسنه در ومثل مذكورك قائلى
سهيل بن عمر اولوب سببى بودركه سهيل صفيه بنت ابى جهلى تزوج
وبرولد تولد وانس تسميه ايلمشدى چونكه انس بش آلتى ياشنه واصل
اولدى بركون پدرى سهيل ايله برطرفه راهى اولورلردى اخنس
بن سريقه مصادفه واخنس سهيله فرزندى سؤال اولدخى فرزندمدر
ديوب اخنس معصومه نظر وبارى تعالى سنى معمر ايلسون ديدكده
انس والله مادرم خانه ده بوقدر ديجه پدرى سهيل (ساء سمعا فساء جابة)
ديوب مثل اولدى وموماليه سهيل سخى وكريم الطبع برمرد دلير وفتح
مكهٔ مكرمه دنصكره شرف اسلام ايله مشرف ووفاتنه دك باديه نشين اولوب
وفاتى شام قربنده يرموك نام موضعده اولان وقعهٔ مشهوره ده اولمشدر
واثناى مقاتله ده زخم شديد ايله زخمدار وحياتندن برمق قالدقده
رفقاسندن برينه امان بكا برايچم صو ديوب رفيقى بركاسه آب كتوروب
ويردكن سهيل حارث بن هشامى مجروح وآبه نكران مشاهده وكندى
كبى لب تشنه اولديغن اذعان ايدوب آبى نوش ايتميوب هشامه ارسال
ايلدى هشام دخى نوش ايده جك وقتده عكرمه يى حالت نزعده وعطشان

كوروب كندى نوش ايتميوب عكرمه يه ارسال ايلدى اول شخص
دخى آبى عكرمه يه ايصال ايلدكده وفات ايتمش بولوب ينه حارثه
كتوردى اولدخى وفات ايلمش بعده ينه سهيله كتوروب انى دخى وفات
ايلمش بولدى رحمة الله عليهم اجمعين ووقعهٔ يرموك اون اوچ
سنه سى ابو بكر رضى الله عنه خلافتنده وسر عسكر اسلام خالد
وابو عبيده اولوب روم ايله محاربه ولشكر روم منهزم و پريشان
اولدقده هرقل حمصده انهزامى استماع ورها يه فرار ايلمشدر وهيئت
شكل وصورت معناسنه وبغض عداوت وبغيض مبغوض معناسنه
وسخف رقهٔ عقل معناسنه وسخيف رقيق العقل يعنى عقلى قليل
معناسنه وذهاب وجيئه كيدوب كلمك معناسنه و وسواس افكار
فاسده و خطرات رديه معناسنه اولوب فى الاصل زنانك حلى
وزينتلرى صداسنه ديرلر ومنتن قوقش وانفاس نفسك جمعى ومعايب
عيوب معناسنه ومثالب مثلبه نك جمعى اولوب نقايص معناسنه در
مآل معناى فقراتك سن فعل خيردن متباعد وبرامزطبيعتلى واستماع
واجابتى خطا وقبيح الشكل وخفيف العقل وخيالات باطله سى آشكار
ونفسى قوقش وعيبلرى بسيار ونقايصى متعارف برشخص سن ديمك اولور
متن * كلامك تمتمهٔ وحديثك غمغمه وبيانك فهفهه وضحكك قهقهه *
تمتمه تكلم تاده زحمت چكوب تردد ايتمكدر وغمغمه مطلقا تكلمده زحمت
چكوب اداى مرامايده ميه حاصلى ايكيسى دخى معايب تكلمدندر
جاحظدن مرويدركه تمتمه تالفظ ايدركن تردد فاء فا تكلم ايدركن تردد
وعقله لسانك تكلمه عدم قدرتى اولوب اول شخصه معتقل اللسان ديرلر
وحبسه وقت ارادهٔ تكلمده تعذر كلامدر ولفف برحرفى حرف آخره
ادخال ايدوب اداسى برخوش منفهم اولميه ولثغه برحرفدن حرف
آخره عدول ايلمك مثلا را يى يا تكلم ايتمك ورته صوتى خفى وتوتغون
سويلمك سويلديكى فهم اولنماز وغنه حرف برمقدار خيشوم ايله ادا
اولنه وخيشوم ككرز بورنك نهايت بولديغى محل كه دماغك بطن
مقدمنه متصلدر و غنه غنه نك شديديدركه مجرد صوت خيشوم ايله

ادا اولنه وكنه كلامده حرف اعجمى اوله وطمطمه كلام اعجمى يه مشابه اوله
وفشفشه صوت مسموع اولوب جرجر وف فهم اولنميه وفهفهه
تكلمده عدم قدرت معنا سنه اولوب قهقهه افراط ايله خنده يه ديرلر
زيرا ضاحكدن حين ضحكده قه قه صداسى ظهور ايدر وقهقهه مذموم مدر
ماكل معناى فقرات وسين تكلم وبيانه قادر دكلسن وخنده لك مذموم
اولان قهقهه در ديمك اولور* ومشيك هروله وغنانك مسئلة وديننك
زندقة وعلمك مخرفة* هروله سكرتمك ايله مشى ميانده بر جنس سكرتمكدر متن
وبو محلده مذموم اولمق اوزره ايرادى مسئله يه مقارنتله دركوبا
جرارلق ايچون شتاب ايدرسن ديمك اولور وزندقه فى الاصل ثنويه دركه
زردشت مجوسى جانب مشرقده ظهور وخلقك اول اماكنده
شدت سرماو كثرت برف سببيله آتشه رغبتلرى زياده اولديغن
مشاهده ايتمكله آتش پرست وآزر كيشلكه دعوت واكثر خلق تبعيت
وآتشه پرستش ايلديلر وزردشت مزبور مكار ومحيل وسحار
بر ملعون عيار اولوب شعيب عليه السلامه اتباع وحضرت شعيب
زردشته ظهور ايده جك وقايعدن خبر ويردكلرينى ضبط وحفظ
ايدوب بعده كفرودينن باطلنى ناطق بر كتاب تأليف والتون ايله تحرير
وخالى الذهن اولان قومه بو بكا نازل اولدى ديوب خلق فهمندن عاجز
اولدقده بر شرح وضع وتصنيف وزند تسميه ايلدى بعده مزدك مجوسى
ظهور وزردشتك شرحنى حل وبيان ضمننده بر مقدار كلمات باطله
دخى ضم والحاق واسم مسمايه مطابق اولسون ايچون زنده ياء نسبت
ايله نون تأكيد زياده ايدوب زندين تسميه ايلدى بعده تعريب اولنوب زنديق
دنيلدى هركس كه بو مذهب باطله ياخود شريعتدن خروجده
بو مذهبه قريب ومشابه بر مذهب باطله مائل وذاهب
اوله اول كمسنه يه زنديق ديرلر واهل اسلامدن ايكن زنديق
اولانلرك اكثرى جهميه دن بر صنفدر واصل مذهب
زنادقه بر كمسنه كندى نفسنه رب اثبات ايتمك لايق دكلدر
زيرا رب اثباتى ممكن اولمازالا چشم ايله ياخود سائر حواسدن

بريله ادراك ايتمكله ممكن اولور ودرك اولنان ايسه رب اولمغه
صالح دكلدر درك اولنميان دخى رب اولمق اوزره اعتقاد اولنمق لايق
دكلدر ديرلر لعنة الله عليهم اجمعين وطائفهٔ ملعونه رب وخالقى انكار
ايتمكله محرمات ومنهيات اتيان وعباداتى اهمال وترك وبعثت انبيا عليهم
السلامى وشرايعى انكار ايلمشلردر وزنادقه دن مزدك واول كافره
اتباع ايدنلر زنان ناسه زنايى اباحه ايدوب خلق زنانده مشترك در ديرلر
وبر فاسق فسق ولعب وبطالتده منهمك اولسه عرب اول كمسنه يه
اظرف من زنديق ديوب عبادته عدم اشتغالندن كنايه ايدر وخلفاء
عباسيه دن مهدى قوم مزبوردن خلق كثير قتلنه موفق اولمشدر
وسبب توفيق بر كيجه خوابنده كعبهٔ معظمه يى بر طرفه ساقط اوله جق
رتبه مائل مشاهده وبر شخص ظهور ومهدى يه اعانت وبيت شريفى
ايكيسى كالاول تسويه ايدوب مستقيم ايلدى وايرته سى مهدى شوقيافنده
بر شخص معلوم كرميدر ديو اركان دولتنه شكل وشمائلنى وصف
وسؤال ايلدى انلر دخى تجسس ايده رك تعريف مهدى يه مطابق بر زنديق
احضار ايلديلر كه نامنه حمدون ديرلردى مهدى مشاهده ايدنجه خوابده
كورديكى شخص اولديغن بيلوب زندقه دن استتابه حمدون دخى ازدل
وجان توبه واسلامى قبول ايدوب مهدى حمدونه تتبع زنادقه ايله امر
حمدون دخى مجموع زنادقه معلومى اولمغله سهولت ايله اخذ واحضار
ومهدى بلا توقف قتل وروى زمينى لوث زندقه دن تطهير وتنظيف
ايلدى ومومى اليه مهدى صاحب فراست اولمغله بر وقتده زى
صلحاده بر مؤذن (اشهد ان محمدا رسول الله) ديوب رسولى مرفوع قرأت
ايتميوب منصوب قرأت ايلديكنى استماع ايلدكده غالبا بو مؤذن
زنديقدر زيرا منصوب قرأتيله اعراب فاسد اولوب رسول اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينه اثبات رسالت ايتمامش اولور وبو جهل
وخطاسندن اولميوب قصد ايدر ديو مؤذنى اخذ وتفتيش ايلدكده
فى الحقيقه زنديق اولديغى ثابت اولدى ومهدى زنادقه يى مجالسنده
احضار ايلدكده قبل القتل بعض مسائل دينيه ايله امتحان ايدردى

واكثرینك اوزرنده بر رقعه ده قبیح المنظر وغلیظ الشفتین زندیق
مانینك صورتی بولنوب مهدی اول زندیقه صورت مانی یه تبزیق
وتبصیق ایله دیو امر ایدردی اول ملعون دخی قتلنی اختیار ایدوب
توكورمدكده قتل ایدردی واكثر زندقه مذهب ثنویه ده در ومخرقه دن
مرادی برشخصدن مكروحیله ایله خارق عاده اولان اشیا ظهور
ایتمكدر مثلا شعبده باز صنعتنه مخرقه دیرلر زیرا نفس الامرده واقع
اولمیانی واقع كوسترر ومخرقه كلمهٔ موادده در مخرق الرجال دیرلر كه حق
وصواب اولمق اوزره ایهام ایلدی حال بوكه خلاف صوابدر دیمك مراد
ایدرلر مآل معنای فقرات سنك مشبك دریوزه ایچون شتابدر وتو انكر الكاك
جرار لقدر ودینك زندقه در و فعلك فعل شعبذه بازدر دیمك
متن اولور * مساو لو قسمن علی الغوانی لما مهرن الا بالطلاق * مساوی
عیوب وقبایح معناسنه وغوانی غانیه نك جمعی اولوب غانیه شول عورتدر كه
عفیفه اولوب زوجیله قناعت ایلیه بیت مزبور ابو تمامك خالد بن اعمشی
هجو ایلدیكی ابیاتدن اولوب معناسنده موجوده ومجتمعه اولان اوصاف
ذمیمه وقبیحه عفیفه شوهرلرینه قناعت ایدن زنانه توزیع وتقسیم اولنسه
شوهرلری زنانه بغض ایدوب خلاصی ایچون طلاقدن غیری مهر ویرمزلردی
متن دیمك اولور * حتی ان باقلا موصوف بالبلاغة اذا قرن بك * بلاغت
نطق وتكلمده درجهٔ عالیه یه بالغ وواصل اولمق معناسنه اولوب مآل
معنای فقره حتی باقل سكا نسبت ایله بلیغ ومنطیقدر دیمك اولور
مزبور باقل بن عمرو بن ثعلبة الایادیدر كه نطق وتكلمه عدم قدرتنده
مزبور ایله ضرب مثل اولنوب فلان اعیا من باقل دیرلر كه اعیا تكلمدن
یاخود برشی ایشلمدن زیاده عاجز اولان كیمسه یه دیرلر عی كسر ایله
مصدر وفتح ایله فاعلدر وابو عبیده ذكر ایدر كه بر كون باقل اون بر
درهمه برغزال اشترا ومهارنی دردست ایدوب خانه سنه كیدركن
احباسی یا باقل قاچ درهمه اشترا ایلدك دیو سؤال ایلدكلرنده باقل لسانیله
متن جوابه عدم قدرتندن الارینی كشاد وانكشتلریله عشره یه وزباننی اخراج ویره
اشارت ایدركن آهو بندن خلاص وجانب صحرا یه توجه وفرار ایلدی

باقل جاهلیٔ قدیمدر * وهبنقه مستوجب لاسم العقل اذا اضیف الیك * متن
وهبنقه سكا اضافه ونسبت اولنسه عاقل دینلمكه شایان وسزادر مزبور
قبیلهٔ قیس بن ثعلبه دن یزید بن شروان ولقبی هبنقه وكنیه سی
ابوالودعات اولوب دراز ریش وحمق وبلاهتله معروف برشخص اولمغله
بركیمسه نك حمق وبلاهتندن مبالغه قصد اولنسه * احمق من هبنقه *
دینوب مثل سائر اولمشدر ومزبور ابوالودعات ایله مكنی اولمسنه باعث
كندوبی بیلوب ضایع ایتمامك ایچون بررشته یه بیله واستخوان وجوز نظم
وقلاده اتخاذ وكردننه آویزه ایلیوب كندوبی آخردن اول قلاده ایله فرق
وتمییز ایلردی حتی بركیجه خوابده ایكن برادری قلاده یی هبنقه نك
كردنندن اخراج وكندی كردننه آویخته ایلیوب هبنقه بیدار وقلاده یی
برادری كردننده مشاهده ایلدكده برادرینه * من منم كدوچه در كردن تو
* من تو شدم پس من كو * یعنی سن بن سن اما بن كیم دیدی ورتبهٔ
حماقتی شول رتبه ایدی كه بر وقتده شتری كم كشته اولوب هر كیم شتریمی
بولدی ایسه كتورسون مژدكانه ایكی ناقه احسان ایده یم دیو نداایتدردكده
آشنالری تخطأه وخسارت دو بالا اولمسنی تفهیم قیدنده اولدقلرنده سز
وجدان مفقودده اولان ذوقدن بی بهره سز وتفهیم ممكن دكلدر دیو
ضلال قدیمنده پابرجا اولدی وهبنقه شتر وكوسفندرعی ایدوب سمین
وفربه اولانلری آب وكیاهی بسیار مرغزارده رعی وچرانیده ولاغر
ومهزول اولانلری شوره زارده رعی ایتدیروب سببندن سؤال اولندقده
باری تعالینك اصلاح ایلدیكنی افساد وافساد ایلدیكنی اصلاح ایتمم
دیو جواب ویردی و بر وقتده قبیلهٔ راسب ایله قبیله طفاوه برشخصده
نزاع وهر بری بزندر دیو مخاصمه ایلدكلرنده اكر حكمه راضی اولورسكز
اول شخصی بحره القایدك راسب یعنی قعر دریایه بتارسه بنو راسبدندر
واكر طافی یعنی روی آبده شناور اولورسه بنو طفاوه دندر دیدی
وراسب عربدن برقبیله وطفاوه قبیلهٔ قیس عیلاندن بر بطندر
وبرسنه افراط ایله جراد ظهور ایدوب خلق المناك ومزروعات
خراب اولدی دیو غمناك اولدقده هبنقه ای قوم خوف ایتمیك

بوطيران ايدن جرادك اكثرى مرده در ديدى و بر وقتده برادرى
برقومدن دورت عنزه هبنقه ايچون بركا و اشترا ايدوب بيع منعقد
اولدقدنصكره هبنقه كاوى دمندن الجام وترس سوار وكاوك سرعت
مشى وشتابى هبنقه يى اعجاب ومسرور ايتمكله برادرينه * زدهم عنزا * يعنى
كا وصاحبلرينه بركچى دخى اعطا ايله زيرا بوكا ومقابله سنه ويريلان
عنزلر بدل اولماز ديدى وهبنقه نك بوقولى مثل اولوب احمقلردن برى ثمن
متعين و بيع منعقد اولدقدنصكره مبيعدن محظوظ اولوب ثمنه زياده
ايله ديو امر ايلسه * زدهم عنزا * قولى ضرب اولنوب اعطا ايلدكده
زادعنزا ديرلر وعنز انثاى معزدر بعده هبنقه كاوسوار عازم دار اولوب
اثناى راهده بردرخت سايه سنده برخركوش مشاهده وار نبدن خوف
وبقره يى ايقاف ايدوب بو بيتى انشاد ايلدى * الله نجانى ونجى البقره *
* من جاحظ العينين تحت الشجره * يعنى يارب بنى و بقره يى سايهٔ
درختده اولان بزرك چشمانك شر ومضرتندن خلاص ايله ديدى
وجحظ كوزك مقله سنك عظمى ومبدانى معناسنه درمرويدر كه
بركون مالك بن مسمع احنف بن قيس ايله مزاح قصد ايدوب واحنفك
بنوربيعه يى بنى مضر اوزرينه ترجيح ايدوب افتخار ايلديكى معلومى
اولمغله يا احنف بكربن وائلك احمقى يعنى هبنقه بنوتميمك
سيد و شريفندن اشهردر ديدى احنف دخى يا ابن مسمع ربيعه نك
تيسى بكربن وائلك سيد وشريفندن اشهردر يعنى قبيلهٔ ربيعه دن
منشعب اولان بنوحما نك تيسى كه * اغلم من تيس بنى حمان * ديو ضرب
مثل اولنمغله اشهردر ديدى زيرا تيس كه تكه ديدكارى اركك كچيدر
ذبح اولنوب شاه طمرلرى قطع اولندقدنصكره يمش ديشى كچى يه
سفاد ايدرمش ديو بنوحمان زعم وافتخار ايدرمش بناء عليه * اغلم
من تيس بنى حمان * ديرلر وابوقبيله نك اسمى عبد العزى بن سعد
ابن زيدمنات اولوب لبلرى اسود اولمغله حمان ايله تلقيب اولندى
*وطويس مأثورعنه يمن الطائر اذاقبس عليك * ما ثور عنه مخبرعنه متن
معناسنه يعنى خلقك سلفدن نقل ايلديكى كلام معناسنه درو يمن بركت

معناسنه اولوب فچن مسافرك جانب يميندن طير طيران ايلسه عرب تيمن وتبرك
ايدوب جانب شمالندن طيران ايدرسه تطير ايدرو حديث شريفده (اللهم
لاطير الاطيرك) وارد اولمشدر ما ل معنى وطويس سكا نسبت اولندقده
بكاميمنت و بركت ايله ذكر اولندى ديمك اولوب اشأم من طويس
مثلنه تلميح ايدر مزبور طويس بنو مخزومك معتقى اولان عبس بن عبد
الله ابو عبد النعيمدر كه برشيدن مبالات وتحاشى ايتميوب تخنث وتظرف
ايدوب شأمت ايله معروف ومدينهٔ منوره ده ساكن اولوب ابتداف
ايله تغنى ايلين مزبوردر و بركيمسه نك زياده مشوءم اولمسنى بيان ايتمك
مراد ايتسه لر مثل مذكورى ضرب ايدرلر حتى طويس كندى شامتنى
اعتراف ايدوب يا اهل مدينه مادامكه حيا تده يم خروج دجاله منتظر
اولك واكر وفات ايدرسم امين اولورسز زيرا پيغمبر عليه السلام
حضرتلرى دار بقايه رحلت بيوردقلرى كون تولد ايلدم وابوبكر رضى
الله تعالى عنه انتقال ايلديكى كون فطيم اولدم وعمر رضى الله عنه شهيد
اولديغى كون حلمه بالغ اولدم وعثمان رضى الله عنه شهيد اولديغى كون
تزوج ايلدم وعلى كرم الله وجهه شهيد اولديغى كون برفرزندم تولد
ايلدى ديدى واسمى قبل التخنث طاوس اولمغله * اناطاوس الجحيم وانا
اشأم من يمشى على ظهر الحطيم * ديردى وتخنث تكسر وانخنا معناسنه
اولوب مخزوم بن يعطه بن كعب بن لوى بن غالب قريشدن ابوحيدر
وطويسك مادرى نسوهٔ انصار ميانده نمامه و غمازه وساعيه بالفساد
ايدى ابو الفرج اصفهانى نقل ايدركه وقت ربيعده بركون عبد الله بن
جعفر احباسيله بيرون مدينه ده نزهتكاهلرى اولان عقيق نام موضعه
تفرج قصديله راهى و برمقدار اسايش ايلدكلرنده باران ظهور
وراحتلرينه مانع اولمغله عبد الله بن جعفر اى ياران تقاطر باران ثيابمزى
آزده ايتمدن طويسك خانه سى قريبدر وار يلوب هوا كشاده اولنجه انده
توقف وهم طويس مجلس ارا برشخصدر نوادر ولطايفنى استماع ايلسك
مناسب اولوردى ديو احباسنى استمزاج ايلدكده عبد الرحمن بن حسان
يا عبد الله بنم جانم سكا فدا اولسون طويس كبى مخنث ومشوءم برحريفك

خانه سنه وارمق رحمتدن فرار وغضب الله نازل اولدیغی منزله التجـا
ایتمك كبیدر بهار بارانی مضر دكلدر دیو ممانعت ایلدكده طویس بر محلده
اختفا وعبدالله بن جعفرك خانه سنه تشریفه رغبتی وعبـدالرحمن
بن حسـانك تنفیر ومنعی استمـاع ایلیوب شتاب ایله منزلنـه رجعت
وزوجه سنه آكاه اولكه سیدناس اولان عبـدالله خانه مزی تشریف
ایده جكدر تدارك ایله دیدی زن طویس دخی خانه ده پرورده اولنمش
رفر به بزغاله ذبح و برمقـدار اطعمهٔ نفیس طبخنه كوشش اوزره اولوب
طویس عبـدالله بن جعفر مجلسنه واروب مراسم تعظیمی ادادنصكره
بوموضعده ثبا بكرآیزده اولمدن داعینك خانه یی قدومكزله تشریف و بر
مقدار آرام بیـوروب باران برطرف اولدقده ینـه مسیره یه یوریسكز
اولی اولوردی دیو جـمله سنی دعوت انلر دخی اجابت ومنزل طویسـه
واردقلرنده طویس لاغ ولطیفه یه آغاز ووقتـك كذرانی اهـل مجلسه
اونتدیروب ماحضر اولمق اوزره وافر طعام وسماط كشیده واطعام ایلدكده
كثرت طعامه هركس متعجب ومنبسط اولوب كمال شوقلرندن طویسدن
تغنی رجاسنده اولدیلر طویس دخی دفنی دردست ایدوب بو بیتلرله نغمه
سنج ولولوله انداز اولدی * یاخلیلی نابنی سهدی * لم تنم عینی ولم تكد * كیف
تلوموني على رجل * انس تلتذه كبدی * مآل معناای یاریكاسهر وبیدارلق
اصابت ایدوب چشمـانم بی خواب واو بخوقصد ایلمز اولدی وسز بنی
معشوقم ایچون نیچه ملامت ایدرسز كه بنم انیسم اولوب انك محبتی ایله
جكرم یعنی قلبم ذوقیاب ومنشرح اولور دیمك اولوب طویس فصلی اتمام
ایلیوب ارباب بزمه نشاط بخش اولوب تحسین ایلدكـلرنده طویس
یاعبـدالله بو بیتلرك قائلی معلومكز میدر دیو استعلام عبـدالله دخی
معلومم در فارعه بنت حارثكدر دیدی فارعه ایسه عبدالرحمن بن حسانك
معشوقه سی اولوب او بیتلری عبدالرحمن حقنده انشاد ایلشلردی
وطویسك غرضی عبد الرحمانی تخجیل ایدی فی الحقیقه عبدالرحمن
شرمنده وروبی متغیر وسر فرو برده خجالت وارباب مجلس ساكت وصامت
اولوب عبد الرحمن وابن جعفر طویسك قصدنی تفرس واخذ انتقامنـه

تعجب

تعجب ایلدی مومی الیه ابو جعفر عبدالله بن جعفر بن ابی طالب بن عبد
المطلب الهاشمیدر كه ارض حبشه ده تولد وسكسان سنه سی مدینهٔ
منوره ده طقسان یاشنده وفات ایدوب جواد وظریف وعفیف وحلیم
متن بر وجود محترم اولوب كمال جوددن بحر الجود دیرلرایدی * فوجودك
عدم والاغتباط بك ندم والخیبة منك ظفر والجنة معك سقر * وجودك
عدم قولی متنبینك * یامن یعز علینا ان نفارقهم * وجداننا كل شی
بعدكم عدم * بیتندن مأخوذ در مآل معنای بیت ای افترا فی بزه الم
وزحمت و برنلرسزدنصكره جمله شیئی وجدانمز عدمدر دیمـك اولور
وغبطه اسم اولوب حسن حال معناسنه در حدیث شریفده (اللهم
غبطـا لاهبطـا) وارد اولمشدر یعنی یارب سندن حسن حال طلب
ایده رز واولدیغمزدن تنزل وهبوطدن سكا صغینورز و مغتبط مغبوط
معناسنه یعنی حالنه غبطه اولنمش معناسنه اولوب اغتباط مغبوط اولان
كیمسه دن نائل اولدیغی نعمت زائل اولمقسزین كندی دخی اول نعمتی
تمنی ورجا ایلمكدر وخیبه مطلوب اولان شیئـك فوت اولمسیدر ظفر
مطلوبه نیل وفوزدر وجنت هر بستانكه اشجـاری كثرتیله روی زمینی
ستر ایده جن الشیء دن مأخوذ اولوب شیئی ستر ایلـدی دیمـك اولور
راغب دیدیكه فردوسه جنت تسمیه اولنمسی روی ارضده مرئی ومبصر
اولان بساتینه تشبیه طریقی ایله در یاخود (فلا تعـلم نفس ما اخفی لهم
من قرة اعین) آیهٔ كریمه سیله مشار الیها اولان نعم مستوره اولدیغنه
بناء در وسقر اسم دوزخ اولوب سقرته الشمس قولنـدن مأخوذ دركه
برشینك رنك ولوتی شمس تغییر وتبـدیل ایلدی دیمكدر جمیع مخلوقاتی
احراق ایله تغییر وتلویح ایتمكله سقرا كاعلم وضع اولندی ونظم كریمده
(وما ادراك ماسقر) وارد اولمسی سقر جهنم شمسدن معلوم اولان سقره
مخالف اولدیغنی بیاندر مآل معنای فقرات سنك وجودك عدم منزله سنده در
وسنكله اغتباط پشیمانلق در وسندن محروم اولمق عین ظفر در وسنكله
متن جنت دوزخدر دیمـك اولور * كیـف رأیت لؤمك اكرمی
كفاء وضعتك لشر فی وفاء * لؤم نسب واخلاقده دنائت معناسـنه

سنده در یعنی فرومایه اولمق وکرم لومك ضدی اولوب نسبده شرف
معناسنه در وكفؤ نظیر ومثل معناسنه اولوب مناكحه ومجاربه ده معتبردر
وضعه رفعت مقابلی اولوب (وضعت الشی) شیئی وضع وحط وتنزیل
ایلدم قولندن مأخوذ اولوب شرف علو مقدار معناسنه اولوب شرف
المكان مكانك اعلاسی قولندن مأخوذدر مآل معنی سنك بداصل وفرومایه
اولمكی بنم كرم وحسبمی نیجه مماثل ونظیر عد ایلدك یعنی سنك كبی وضیع
ودنی بنم كبی شریفه وعالی مقداره كفو ومعادل اولورمی دیمك اولور
متن * وانی جهلت ان الاشیاء انما تنجذب الی اشكالها والطیر انما تقع علی
آلافها * ما كی سن نیجه فهم ایلدك كه بن میل ومحبت ایلم الا كندی
مشاكل ومماثل واقرانمه میل ایدرم ومن بنم الیف ومشاكلم دكل سن دیمك
اولور فقرهٔ اولی متنبینك * شبیه الشیء منجذب الیه * مصراعندو فقرهٔ ثانیه
بعض عربك * وعلی آلافها الطیر تقع * قولندن مأخوذ در واصمعی
مثل مذكوری استماع ایلیوب ذوق ولطفنه واصل اوله میوب متفكر ایكن
بركون صحراده وافر زاغ مشاهده ایلدمكه بعضی پرواز وطیران وبعض
مرغزارده سیران ایدردی وپرواز ایدنلر زمینه نازل اولدقچه زاغ زاغك
نزدیكنه وكلاچه كلاچه یاننه نازل اولوب خلاف نوعی طرفنه میل
ایلمزدی حتی چنزارده پر وبالی شكسته بر زاغ وار ایدی هوادن لنك بر زاغ
انك یاننه نازل اولوب الفت ایلدكلرنده حقیقت مثل مزبوره مطالع
اولدم دیو نقل ایلدی ومعنای مثل برشیئه مشابه اولان شیء البته اول
شیئه منجذب ومائلدر كه * الجنس الی الجنس یمیل بیت (كند همجنس
متن باهمجنس پرواز * كبوتر با كبوتر باز با باز * وهل لا علمت ان الشرق والغرب
لا یجتمعان وشعرت ان المؤمن والكافر لا یتقاربان وقلت الخبیث والطیب
لا یستویان * شعور علم دقیق ایله عالم اولمغه دیرلر كه دقت شعردن مأخوذدر
وفقرهٔ اولی علی كرم الله وجهه حضرتلرینك * الدنیا والاخرة كالمشرق
والمغرب كلما اردت من احدیهما قربا ازددت من الاخر بعدا * كلامندن
مأخوذدر یعنی دنیا وآخرتك میانی مشرق له مغرب اراسی قدر وبعید اولوب

بر كیمسه نك هرقنقیسنه تقربی زیاده اولورسه آخردن بعدی اول مرتبه
زیاده اولور وفقرهٔ ثانیه رسول اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك * المؤمن اطیب من عمله والكافر اخبث من عمله *
حدیث شریفندن مأخوذ در یعنی مؤمنك طیب وحسن اولمسی عملندندر
كافرك خبیث وردی اولمسی عملندندر مآل معنی سن بیلمدكمی كه شرق
وغرب بر مكانده مجتمع اولماز واذعان ایلمدكمی كه مؤمن وكافر بربرینه
متقارب ونزدیك اولماز وكندیكه نصح ایلمدیكمی كه خبیث وطیب
برابر اولماز عقلك اولوب ملاحظه یه قادر اولسك بو كستاخلغه مبادرت
ایلمزدك دیمك اولور * وتمثلت ایها المنكح الثریا سهیلا عمرك الله كیف
یلتقیان * ثریا یدی كوكبدن عبارت بر نجمدر كه اولكر دیرلر وسهیل
یمانی براق بر كوكبدر وعمرك فتح عین ایله قسمده مستعملدر واصل عمر
عمارتدن مأخوذ اولوب مراد حیاة ایله عمارت بدندر وبیت مزبور ذكری
سبق ایدن عمر بن ابی ربیعه نك معشوقه سی ثریا یی شامدن طائفه
مسافرت طریقی ایله كلن سهیل بن عبدالعزیز بن طلحه یه تزویج ایلیوب
ثریا یی شامه كوتوردكده انشاد ایلدیكی ابیاتدن بریدر ومعنای بیت
ای ثریا یی سهیله انكاح ایلین كیمسه باری تعالینك بقاسنه اقرارك حقیچون
بری شامی وبری یمانی ایكن بونلر بربرینه نیجه ملاقی اولورلر دیمكدر
وابن ربیعه نك انشاد ایلدیكی بیت ثانی * هی شامیة اذا ما استقلت *
وسهیل اذا استقل یمانی * بیتیدر وابن زیدونك مرادی ای احمق بیت
مذكور ایله تمثل ایلمدكمی كه ثریا ایله سهیلك میانی نه مقدار بعید ایسه
نغله سنك مناسبتمز اول مقدار بعیددر دیمكدر * وذكرت انی علق لا یباع متن
فمن زاد وطائر لا یصیده من اراد وغرض لا یصیبه الا من اجاد * ذكرت
قولی هل لا علمت قولنه معطوف اولوب علق كسر عین وسكون لام
ایله هرشیئك نفیس واعلاسنه دیرلر كه صاحبی علاقه ومحبت ایدوب بیعه
عرض ایلمیه كه زبان فارسیده مال كرانمایه دیرلر وفقرهٔ مزبوره حرث
بن خفان تمیمینك سكاب نامنده اولان اسبنی ملوك یمندن بر ملك طلب ایلیوب
حرث ویرمیوب فرار ایلدكده انشاد ایلدیكی بیتدن مأخوذ در كه بیت

مزبوردر * ابيت اللعن ان سكاب علق * نفيس لايعار ولا يباع * زمان
جاهليتده ملوكه تحيت وتعظيم مراد ايلدكلرنده ابيت اللعن ديرلر دى
معناسى من لعن وشتم اولنجق امورى اتياندن اباوامتناع ايلدك
يعنى سندن فعل قبيح ظهور ايلمز ديمكدر ابن الانبارى شرح
المفصلاتنده ابيت اللعن ديمك لعن اولنمغه سزا اخلاق ذميمه يى اتياندن
ابا ايدرسن معناسنه اولوب حيره واطراف حيره ده لعن وجوردن جدا ملك
اولانلره عرب تحيت مراد ايلدكده ابتداء كلامده ابيت اللعن ديوب
اداى مرامه شروع ايدر وملك غسانه اولان تحيت يا خبر الفتيان دز
ومزبورلرك منازلى شامدر ديو ذكر وبيان ايلمشدر ماآل معناى بيت
مزبوراى كنديدن فعل قبيح صادر اولميان ملك سكاب برشىء نفيسدر كه
نه اعاره اولنور ونه بيع اولنور ديمكدر وغرض فى الاصل رمى ايله مقصود
اولان هدف اولوب بعده هرادراك ونيلنه تحرى ومراد اولنان مطلب
وغايتده استعمال اولندى ماآل معناى فقرات سن تفكر و تذكر متن
ايلمدكيكه بن برشىء نفيسم كه مزادده بيع اولنمام ومرغم كه هرمراد
ايدن صيد وشكار ايده مزوبرنشانه يم كه ماهر واستاد اولميانلر اصابت
ايده مز ديمك اولور * مااحسبك الا كنت قد تهيأت للتهنية وترشحت
للترفيه * شىء برشيئك حصولنه طمع وانتظار وآماده اولمق معناسنه
وتهنيه نائل مرام اولان كيمسه يه مبارك اولسون ديمك معناسنه وترشح
برشيئه استعداد معناسنه اولوب ناقه نك كوچكى سوددن كسيلوب ناقه دن
ايريلوب مشى وحركته قادر ومستعد اولدقده عربك ترشح الفصيل
قولندن مأخوذ در وترفيه ورفاهيت عيشده توسع وتنعم معناسنه در
وترفيه متزوج اولان كيمسه يه بالرفاء والبنين ديمكدر و بومعنا محله مناسبدر
وابن السكيت قولنده بالرفاء والبنين بالسكون والطمانينه معناسنه اولوب
ابوعبيده رفاء التحام واتفاق معناسنه دردى تقديرى اعرست بالرفاء
والبنين در محصول تركيب بن سنى ظن ايلدم الا وصالمه نائل اولمغى طمع
ايدوب نيل مرامه آماده ومتهىء وذوق وصفايه مستعد وتبريكه حاضر
وترفيهه مترقب اولمشسك ظن ايلدم ديمك اولور * اولا جرح العجماء جبار متن

للقبت

للقبت من الكواعب مالاقى يسار * جرح العجماء جبار حديث شريف
اولوب عجمه بهيمه معناسنه در زيرا بهيمه تكلمه قادر دكلدر
وهركيمسه كه تكلمه قادر اولميه مذكرينه اعجم ومؤنثنه عجما ديرلر
وجبار دمى هدر معناسنه اولوب حديث شريف جرح بهيمه ده قصاص
اولمد يعنى افاده ايدوب بركيمسه يى تحقير مراد ايتسه حديث مذكور
ايله ضرب مثل اولنور وكواعب كاعبك جمعى اولوب كاعب هنوز
بستانلرى ترنج مثال مرتفع اولان نورسيده دختره ديرلر ويسار اشتربانن
برعبد زنكينك نامى اولوب يسار الكواعب ديمكله نام آورايدى وسببى
بودركه مزبور يسار قبيح الوجه وذميم الصوره عجيب الشكل والقيافه
برشخص اولوب شاعرك * دهنى همچوديك رنك رزان * شب محنت
كرفته رنك ازان * يذبش دو خرده دبوارى * ديده روى زمين
ازو بارى * چولب كورهولناكش اب * حلقه مارى بزپر آن غبغب *
جشم كرداب خون بى كنهان * سرخ كردد بخون خلق جهان *
ابياتنك ماصدقى ايكن حالنى بيلميوب زن پرستلكه هوسكار وهرمشاهده
ايلديكى پرى پيكره نكاه ودلفكار وسوز دلنى اشكار ايدردى زنان دخى
سخريه وقباحت قيافتنه متعجبانه خنده ايلدكلرنده يسار طمعكار كنديه
ميل وحسن بى بهاسنه فريفته اولدقلرندن اشعار علاقه ايچون خنده
ايدرلر ظن ايدردى وهركيمسه كه حقنه بناء كند ويه ظن ايليه حقنده
يسار الكواعب ديوضرب مثل اولنور وبركون كندى اغاسنك زنى
يسارك اعجوبه شكلنه نظر وبالضروره خنده ايلدكده يسار سيده سى
كنديه دلداده اولوب علاقه سنى اظهار ايچون خنده ايلدى زعميله
رفيق زنكى يه بوكون سيدهم بكا نكاه داده اولدى سائر زنان كبى آتش
آتش افتراقم ايله سوزان ايلمك مروتدن دور درالبته بوشب بزمنه داخل
وصلمه نائل ايدوب كلزار حسنمدن كلچين و بستان جمالمدن بارچيده
وكامبين ايدرم ديدكده رفيق زنكى * يا يسار اشرب لبن الشعار وكل من
لحم الحوار واياك وبنات الاحرار * ديونصيح ايلدى يعنى اى يسار اون
آيده وضع حمل ايدن ناقه نك شيرينى نوش وشيرخواره اولان كوچك

لحمنی اکل ایدوب بنات احراره تعرض ایلمه دیدی واصل اولد یغك
نعمتك قدرنی بیلوب حدیکی تجاوز وزیاده طمع ایلمه دیه جك یرده ضرب
اولنور مثلدر لکن یسار منتصح اولمیوب ای رفیق شفیق نصح وپندك
مقبولمدرلکن بکا یسار الکواعب دیرلر هر کورن زن دلداده ومحتمله
آواره اولور انلره عدم مساعده م یرنده در اماسیده مك آشفته اولمسی
روجهله مناسب دکلدر اشترلرم سکا امانت بن رجعت ایدنجه محافظه
ایله دیوب ظلام لیلده روبراه وسیده سی فراشنه داخل اولوب دراغوش
ایلدکده زن تخلیص دامن ایچون نوازشکار اولوب یا یسارسن اشتربان
اولمغله رائحهٔ کریهه دن خالی دکل سن بکا برمقدار مساعده ایله که سنی
عطر کوناکون ایله تعطیر ووصالمه لایق ایده یم دیوب یسار مساعده
زن دخی عطرسا اولوب طیب سایه ده اولور کن استره ایله انفنی قطع ایلدی
روایت اخراده وجودیکی تبخیر ایده یم دیوب بر مجمره وضع وتبخیر ایدرکن
مذاکیرنی بریده یعنی خصیتین وآلتنی قطع ایدوب یسار فریاد وفغانه اغاز
ایلدکده زن (صبرا علی مجامر الکرام) دیوب کلامی مثل اولدی قچن
برکیمسه یه استکراه ایلدیکی خصوصه تهکما یعنی شدت وغضب ایله صبر
ایله دیو امر اولنمق مراد اولنسه بو مثل ضرب اولنور و برکیمسه حدنی
تجاوز وخیانته اقدام ایلیوب ترتیب جزا اولنسه فلان یسار الکواعب
دیو ضرب مثل اولنور وبر روایتده مزبوره زنك اسمی منشم اولوب اشأم
من عطر منشم دیو مرأهٔ مزبوره نك عطری ایله شأمتده ضرب مثل
اولنمشدر محصول ترکیب اکر بهیمه نك جرحی هدر اولمسیدی دختراندن
یسارك ملاقی اولد یغنه ملاقی اولوردك یعنی سنك بکا تعرض ایدوب وصالمه
طالب اولمك قباحت عظیمه وجنایهٔ کثیره اولوب بهایمدن اولماسك
ترتیب جزایه مستحق اولوردك دیمك اولور * فاهم الا ببعض ماهممت متن
ولا تعرض الا لا یسر ما تعرضت * یعنی یسارسید .... نه قصد وتعرض
ایلمسی سنك بکا طلب وتعرضکدن دون وسهل تردر زیرا سن یسا ردن
فرومایه وبن سیده سندن شریفه وعالی نژادم وهممت الشئ دیرلر اول
شیئك طالبی نفسنك هم وقصدی اولدیغی زمانده و برشیئك طریقنه

متن متعرض اولد یغك حالده واقف وایستاده اولسك تعرضت الشئ دیرسن *
این ادعاؤك روایة الاشعار وتعاطیك حفظ السیر والاخبار اما ثاب الیك
قول الشاعر بنو دارم اکفاؤهم آل مسمع * وتنکح فی اکفائها الحبطات *
ثوب رجوع معناسنه اولوب بچن برشی ذهنکدن ذاهب اولدقدنصکره
ینه ذهنکه رجوع ایلسه ثاب الیك دیرلر محصول ترکیب نیجه اولدی
سنك روایهٔ اشعار ادعاك وحفظ سیر واخباره خوض وتناولك وشاعرك
بنو دارمك شرفده کفولری آل مسمعدر حبطات بنو دارمه کفو ومماثل
اولمیوب ینه کندی کبی وضیع ودون رتبه اولانلره کفودر قولی خاطرکه
عود ورجوع ایلمدیمی یعنی اشعار متقدمین وسیر واخباره اطلاع وشاعرك
بو قولنی استماع ایتمش اولایدك کفو ومماثلك اولمیان زنه طالب اولمزدك
ایمدی جمله سی ادعائی وکذب ایمش دیمك اولور و بیت مذکور فرزدقك
بنی حرث بن عمرودن برشخص بنو دارمدن بردختری خطبه وتزوج مراد
ایلدکده انشاد ایلدیکی بیتدر ودارم ابن مالك بن زید مناة بن تمیم
وکنیه سی ابو مجاشع اولوب بیتی اکبر بیوت بنی تمیمدر وآل مسمع بکر بن
وائل بیتندن وبنی قیس بن تغلبدندر حبطات دخی بنو حارث بن عمرو
ابن تمیم اولوب بنو دارم ایله حبطاتی تمیم جمع ایدر لکن بنو دارم شریف
وعالی رتبه وحبطات وضیع ودون قدر اولوب نقصان قدرلر ینه شاعرك
* وجدنا البیت من شر المطایا * کما دار الحبطات شر بنی تمیم * قولی
شاهددر وحبط فی الاصل ابو قبیله اولان مذکور حارثك لقبی اولوب سببی
بودر که بر وقتده حارث بر طرفه سفر ایدوب اثنای راهده درق که زبان فارسیده
دیو سبست و ترکیده قره یونجه دیرلر برکیاهدر که حیوانات اکل ایلدکده
شکمی منتفخ اولور اول نباتدن اکل ایدوب بطنی منتفخ اولوب وفات
ایلدکده عرب حارثی تعییر وتعییب وحبط تسمیه ایلدی وحبط لغتده
مواشینك در قدن افراط ایله اکل و بطنلری منتفخ اولمسنه دیرلر وحدیث
شریفده (ان مما ینبت الربیع ما یقتل حبطا او یلم) وارد اولمشدر یعنی
ربیعك انبات ایلدیکی نباتاتندر شول نباتکه انتفاخ جهتیله قتل
ایدر یاخود قتله قریب ایدر یلم یقرب من القتل ایله تفسیر اولنمشدر
وحدیث مذکور صفت دنیایی بیان ودنیایه قلت رغبتك نافع اولدیغنه

اشارتدر وموی الیه فرزدق همام بن غالب بن صعصعة التمیمی الدارمیدر که
شاعر مشهور وجریر ایله هم عصر وهمدم اولوب فرزدق لقبیله ملقب
اولمسنه باعث جهامت وجه یعنی ترشرو وسخت پیشانی اولمسیدر
زیرا فرزدقه خمیردن ضخم وسخت اولان قطعه یه دیرلر وکنیه سی
ابو فوارسدر وموی الیه جریر بن عطیه بن حذیفه بن بدر بن سلمة
التمیمیدر که شاعر مشهور وشعرای اسلامك خواندن وفرزدق ایله
هم عصر ودائماهم صحبت اولوب علمادن بعضی فرزدقی جریره ترجیح
ایدردی لکن اکثر معارف شناسان جریری فرزدقه ترجیح ایدر ویوز اون
سنه سی فرزدق بادیه ده وفات ایلدکده جریر متألم ومغموم اولوب
عادة الله بویله جاری اولمشدر که بر کمسه نك دشمنی یاخود صدیقی وفات
ایلیه چوق زمان مرور ایتمیوب اول کمسه دخی وفات ایدر ایمدی بنم
موتم قریبدر دیدی فی الحقیقه سنهٔ مزبوره ده جریر دخی وفات ایلدی
وسنی سکسنی متجاوز ایدی شریف مرتضادن مرویدر که فرزدق
شعرده درجهٔ علیایه واصل وامثالنه فائق اولدیغی کبی آبا واجدادی
شریف ونسیب وبیتی اکرم بیوت ایدی لکن شیعی و بنو هاشمه مائل
ایدی وآخر عمرنده مقتضای شاعریت اولان فسق واجرای هوادن
رجوع ایلمشدر وابن عمران نقل ایدر که برکون فرزدق مجلسمزه کلوب
باری تعالینك وسعت رحمتی مذاکره اولنوب فرزدق باری تعالی
کندویه مغفرت ایتمسنه اظهار اعتماد ایلدکده ارباب مجلسدن بری
یا فرزدق بو رتبه فسق ومناهی یی ارتکاب ومذهب شیعه یه میلان ایدرکن
نه وجهله واثق بالله اولورسن دیو مؤاخذه ایلدکده فرزدق ای کشی
والدیمه برخصوصده عصیان عظیمه واسأت کبیره ایلمسم بنی ردّ واحراق
بالنار ایدرلرمی دیدی بزدخی پدر ومادرك شفقت ومرحمتی عقوبته مانع
اولوب عفو ایدرلر دیدك پس فرزدق ای یاران باری جل شانه
ارحم الراحمیندر وخدای متعاله اعتمادم پدر ومادریمه اعتمادمدن ازید
واوفردر دیوب اسکات ایلدی وفرزدقك شیعی اولدیغنه دلالت ایدن
حکایاتدن بری بودر که هشام پدری عبدالملك خلافتنده زیارت

بیت الله ایدوب طواف ایدرکن زحام ناسدن حجر اسودی استلام بلکه
تقرب ممکن اولمیوب اشارت ایله اکتفا وکثرت ناس برطرف اولور امیدی
ایله برطرفده مکث ایدرکن علی بن حسین رضی الله عنهما بر ازار وبر
ردا ایله کلوب طواف بیته شروع ومقابلهٔ حجر الاسوده نزدیك واستلامه
عازم اولدقده خلق مهابت علی یه طاقت کتوره میوب تعظیم واجلال
ایله کیرو چکیلوب استلامه رخصت ومساعده ایلیوب هشام مشاهده
وکندویه تفضیل اولندیغنه متألم ایکن اهالیٔ شامدن بری یا هشام
سن خلیفه زاده ایکن خلق سکا استلامه مساعده ایتمیوب بو شخصه
اکرام ایله مساعده ایلدیلر ایا کیم اوله که بین الناس بو رتبه موقر ومحترم
اوله دیو استعلام هشام دخی تعریف واعلام ایلمسم جائز که اهالیٔ شام
علی یه رغبت ومیل ایده لر دیو معلومم دکلدر دیدکده فرزدق حاضر
اولوب یا هشام سنك معلومك دکل ایسه بنم معلوممدر دیوب بو قطعه یی
انشاد ایلدی * هذا ابن خیر عباد الله کلهم * هذا التقی النقی الطاهر
العلم * هذا الذی تعرف البطحاء وطئته * والبیت یعرفه والحل والحرم
یکاد یمسکه عرفان راحته * رکن الحطیم اذا جاء یستلم * وهشام فرزدقه
غضبناك اولوب بین الحرمین عسفان نام موضعده حبس ایلیوب
فرزدق محبوس ایکن بو قطعه یی انشاد ایلدی * تحبسنی بین المدینة
والتی * الیها رقاب الناس یهوی منیبها * تقلب رأسا لم یکن رأس
سید * وعینا له حولا باد عیوبها * و بعض رواة علی مدحنده اولان
قطعهٔ مذکوره یی ابو الطمحان القینی نك اولمق اوزره روایت ایدوب
فرزدقه نسبت ایدنلر محبوس اولوب تحبسنی قطعه سنی انشاد ایلمه سیله
استدلال ایدر موی الیه علی بن حسین بن علی رضی الله عنهم ابن
ابی طالبدر وکثرت عبادتندن زین العابدین دیمکله معروف وائمهٔ
اثنی عشرك چهارمی اولوب امام حسین حضرتلرینك موی الیهدن
غیری فرزندی قالمامشدر وهر کیجه بیك رکعت نماز ادا ایتمك وردی
اولوب کثرت سجودندن سجاد تسمیه ایلمشلردی واهل بیتك ساداتنك
کبارندن وتابعینك اجل واعلاسندن ایدی وزهری قریشدن علی بن

حسبندن افضل كور مدم ديردى طقسان دورت سنه سى اللى سكز
باشنده مدينهٔ منوره ده وفات ايدوب بقيعده دفن اولندى وفرزدق بركون
والئ بصره اولان بلال بن ابى برده نك مجلسنه داخل وار باب مجلس
اثناى صحبتده بنوتميمك نقايصنى ويمنك فضائلنى ذكر وتعداد ايدرلركن
فرزدق يمنده ابوموسادن غيرى برفرد وابوموسانك پيغمبر صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينه اولان خدمتندن ماعدا برفضيلت موجود
اولسه كفايت ايدر ديوب بلال يافرزدق ابوموسانك اول جهتله
فضائلى بسياردر فنى شرف وفضيلتنى مراد ايدرسن ديدكده فرزدق
پيغمبر عليه السلامى حجامت ايلديكنى مراد ايدرم ديمجه بلال تعريض
كونه بلى كلامك حقدركه ابوموسى مقدم ومؤخر بركيمسه يى حجامت
ايلامشدى ديدكده فرزدق ياامير حاشاكه ابوموسى رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينه مصدق ومؤمن وچاكر مخالصت پيشه لرى
ايكن ابتدا تجربه يى كندوافنديسنده ايتمده اللهه اتقا ايدر ديوجواب
ايله بلال ساكت واهل مجلس جواب مسكتنه تحسين ايلدى * وهلا عشيت متن
ولم تغتر وما اشك انك وافد البراجم * عشى شرك كيجه اوتلامسنه وتعشى
تشديد ايله كيجه اوتلامغه ديرلر واغترار الدانمق معناسنه اولوب فقرهٔ
اولى * عش ولاتغتر * مثلندن مأخوذدر واصل مثل بودركه بركيمسه
شب ديجورده شترى ايله مفازه يه داخل وكياه وجدانه اعتماد ايله مغرور
اولوب كم كشته راه وهزار مشقت ايله كياهدن خائب رجعت ايلدكده
عش ولاتغتر ديديلر يعنى وجدانك كياهه يقين وجزمك يوغيكن
مجرد طمع ايله تجسس وطلب بى فائده در ديمك اولور روايت اخراده
ابن عمر وابن عباس وابن زبير رضى الله عنهم حضرتلرى مجلسنه
برشخص كلوب شرك ايله عمل خير مفيد اولمديغى كبى ايمان ايله ذنب
مضر دكلدر ديدكده جمله سى دفعةً * عش ولاتغتر * يعنى مسلم
اولان كيمسه يه احتياط واعمال صالحه يه مداومت ومناهيدن اجتناب
لازم اولوب رخصت ووسعت اوزره عملده تفريط ايتيوب اعمال صالحه ده
وثيق امورى اخذ ايتملدر ديمك اولور وشخص مزبورك بواعتقادى

فرق ضاله دن مذهب مرجيهٔ در يعنى بركيمسه مايعنى اولان امرى ترك
وحصولى متيقن اولميان مالايعنى يه مشغول اولسه مثل مذكور ايراد اولنور
وفقرهٔ ثانيه * ان الشقى وافد البراجم * مثلندن مأخوذ اولوب اصل مثل
بودركه ملك عمرو بن هندك برادرى سعد بن هندى بنى تميمدن سويد
ابن ربيعه قتل وفرار ايدوب ملك عمرو برادرينك ثارنى اخذ ايچون بنو
تميمدن يوز نفر شخص قتل ايتمسنه حلف وسوكند ايدوب طقسان
طقوزينى دارمدن قتل وايقاد نار ايتديروب مرده لرى احراق ايدركن
برشخصه دخى ظفرياب وتكميل مأه ايله حنثدن رهاياب اولسم ديو
تجسس ايدركن اولاد حنظله دن براجم ديمكله معروف اولان بش نفر
برادراندن عمار نامنده اولان شخص برطرفدن خركاهلرينه راهى
اولوركن احراق اولنان اشخاصك دخاننى وآتشنى مشاهده ايدوب غالبا ملك
عمروك عامه يه ضيافتى واردر بندخى دفع كرسنكى ايدرم طمعيله عطف
عنان وآتشكده يه شتابان ووصولنده قضيه كندويه نمايان اولدى لكن
فرار ممكن اولمامغله اتباع حضور ملك عمروه احضار وعمرو كيمسك ديو
استنطاق اولندخى حنظله اولادى براجمدن عمار اولوب طعام اميدى ايله
وفودنى تقرير ايلدكده عمر وتكميل مأه ايچون عمارى آتشه رمى
واحراق ايدوب ان الشقى وافد البراجم ديوب كلامى مثل اولدى
وهر كيمسه كه طمعندن نفسنى مهلكه يه القا ايده اول كيمسه حقنده مثل
مزبور ضرب اولوب ووقعهٔ مزبوره دنصكره بنوتميم حب طعام ايله تعيير
اولندى وتمام حكايه والله اوكساك محرق البردين فقره سنده تفصيل
اولنور وملك عمرو بو دفعه دنصكره محرق ديمكله شهرتياب اولدى وآل
جفنه دن ملك شام اولان حرث بن عمرو محرق لقبيله ملقب ايدى
زيرا ابتدا عربى ديارلرنده تحريق ايدن حرثدر وامرئ القيس بن عمر
ابن عدى اللخمى دخى محرق ديمكله شهرتشعار ايدى وفد لغتده ورود
معناسنه و وافد وارد يعنى كلیجى وايلچى ورسول معناسنه دروشقى
بدبخت لو كيمسه معناسدرنه وابن زيدونك ماآل كلامى كندى حالكه
قانع اولوب غرور ايله حدكى تجاوز ايتمه والا بلا شبهه وافد البراجم كبى

متن

مصيبت رسيده اولوب هلاكى نيجه ويرديمك اولور* اوترجع بصحيفة
المتلمس* يعنى وافد البراجم كبى متضرر اولور سن ياخود صحيفهٔ متلمس
ايله رجوع ايدرسن كه انتفاعه جهد ايدركن متضرر اولورسون ديمكدر
وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب بركمسه خيرو نفعنه جهد وسعى ايدر كن
كندونك هلاكنه يا برنوع ضررينه سبب اولان شيئى حامل اولد يغنه
يا ارتكاب ايلد يكى نسنه يه صحيفة المتلمس ديو ضرب مثل ايدرلر واصل
مثل بودر كه مزبور متلمس شعراى جاهليتدن شاعر بى نظيرو بنى ضبعيدن
اسمى جرير بن عبدالمسيح اولوب خواهرزاده سى طرفة بن العبد ايله
حيره ملكى اولان عمرو بن منذر بن امرئ القيس كه مادرى هند بنت
حارث بن عمرو الكندى اكل المرار اولمغله مزبور عمرو بن الهند ديمكله
معروف اولان عمروك مصاحبتنه خواهشكر ومطيه سوار دواخل بزم
عمرو وزمرهٔ خواص نديماسندن اولوب بركون عمروند ماسيله شرب خمر
وعشرت ايدركن ملك عمروك مهپاره پرى پيكر برخواهرى اولوب اتفاقى
بزمه كلوب برمقدار حريفان باده يه نظر اندازاولوب توقف ايلدكده
طرفه نك دستنده لبريز برجام زرين كيتى نما بولنوب وطرفه زياده جه نشوه
دار اولمغله دختره نكاه روايت اخراده دخترك پرنور خسارنى جام زرينده
مشاهده وبو بيتى انشاد ايلدى * الايا بابى الظبى الذى يبرق شنفاه *
ولولا الملك القاعد قد الثمنى فاه * يعنى اى يار پدرم سكا فدا اولسون
شول آهو كه كوشواره لرى لمعان ايدر اكر قاعد اولان ملك اولمسه ايدى
دهانى بكا تقبيل ايتدررردى ديوب عمرو استماع وكين وغضب وبعض
محذور ملاحظه سيله كتم وهضم ايدوب صحبته مشغول اولدى و بركون
ملك عمرو صيدو شكار ايچون عبد عمرو بن بشر ايله صحرايه بروز و بر
فرايه تيرانداز اولوب اصابت وفراقنا ده اولدقده عمرو يا عبد عمرو
اسبدن نازل وصيد يمز اولان حماروحشى يى ذبح ايله ديوامر عبد دخى
ذبحه مباشرت وذبحدن عاجز اولدقده ملك عمرو بيحضور اولوب
يا عبد طرفه سنك كار كذار اولميوب هر امرده عاجز اولديغكه عالم
اولمغله * ولا خير فيه غير ان له غنى * وان له كشحا اذا قام اهضما *

بيتى ايله هجونده اصابت ايلمشدر و كشح بو كرك ايله قصيرا
كوكار ينك مابينى كه ميان تعبير اولنور وهضم قرلمق وكسر معناسنه
اولوب مال معناى بيت عبد عمروده خيرومنفعته متعلق غنادن غيرى
برشى يوقدور بر موميانى واردر كه قيام ايلديكى وقتده كان منكسر اولور
ديمك اولمغله عبد منفعل ومتألم اولوب طرفه مقدما ملك عمروى دخى
برقبح بيت ايله هجو ايلديكى معلومى اولمغله يا عمرو طرفه نك سنى هجو
ايلديكى ابيات بوندن اقبح وافحشدر ديوب ابيات معهوده دن * فليت
لنا مكان الملك عمرو * رغوثا حول قبتنا تخور * بيتنى انشاد ايله اكتفا ايلدى
رغوث فتحرا ايله هر شيردار وامزكلو اولان حيوان مرضعه معناسنه
وخوار خانك ضمى وواوك فتحى ايله صغر چاغرمق معناسنه اولوب مال
معناى بيت نه اولايدى ملك عمرو يرينه بزه ذات اللبن بركاو اوليدى كه
بيتمز اطرافنده صيحه ايدوب بز شيرندن انتفاع ايديدك ديمك اولمغله
عمرو درونى غايت غضبناك ومتكدر اولدى الكن غضبم شايع اولوب
اخذ انتقام ايتمكله شيوع مانع اولور خوفيله غضبنى كتم واخفا وعبدى
تكذيب ايلدى وطرفه ومتلمسى قتل ايتمكلكه وسيله جوى اولدى كه
اشكاره قتل ايلسه قبيله لريله حرب وقتال لازم كلمسندن خوف ايلدى
و بركون متلمسى وطرفه يى مجلسنه دعوت ونوازش والتفات ايله خيلى
دمدر كه سزلر قبيله كزدن دور واقرباكزدن مهجور سزا كرر ؤيت
وديدارلرى آرزو اولنور سه بحرين وعمانده عاملم اولان مكعبره سزه
اكرام واحسان ايچون برر مكتوب اعطا ايده يمكه ما مؤلكزدن زياده
جائزه كزى و يروب قبيله كزه رجعت واقرباكزه ملاقات ايله دفع تحسر
واشتياق ايديكز ديوب برره مكتوب احسان ايلدى روايت اخراده عامل هجر
اولان ابوكربه ارسال ايليوب متلمس وطرفه حيره دن بيرون وسوى
عامله متوجه اولمغه محمل بند عزيمت ونهر حيره جانبنده اولان طريقه
سالك اولوب بر پير سرراهه جلوس وكشف عورت وقضاى حاجت
ايدوب بو اثناده كاه نواله سنى اكل وكاه وجودندن كبك وسپش اخذ
وقتل ايدردى متلمس مشاهده وتعجبكنان طرفه يه ارائت ايدركن

پيراوضاعنه تعجبلريني تفرس ايدوب اى مستمندان بنم اوضاعمه تعجب
اولنماز كه درونمدن خبثى اخراج وكلبى ادخال ودشمنى قتل ايده يورم
لكن شول كمسه يه تعجب اولنور كه حتف وقتلنى ناطق مكتوبى
اخذ ومقتلنه اياغى ايله راهى اوله ديدكده متلمس منبته اولوب اياعمرو
مكتوبه بوكونه شى تحرير ايلديمى ديو اهالىٔ حيره دن برنوجوانه
مكتوبى قرأت ايتدركده امابعد فاذا اتاك المتلمس فاقطع يديه ورجليه
واصلبه حيا * يعنى متلمس سكا وصولنده دست وپالرين قطع وبريده ايدوب
زنده ايكن صلب ايله ديو تحريرينه مطلع ونهره القا وطرفه يه قضيه يى
افاده وسنك ورقه كى دخى قرأت ايتديره لوم ديوابرام ايلدكده طرفه
مغرورانه معامله ايله بروجهله عمرو اساءتم يوغيكن بومقوله امر كريهه
اقدام ايدرمى خصوصا بنى قتل ايتدرسه قبيلهٔ بكر ووائله جواب
ويرميه جكى معلوميدر كه مجموع قبيله فنابولنجه اخذانتقام ايچون عمرو ايله
مقاتله ايدرلر ديو پند متلمسى اصغا ايلميوب بحرين طرفنه راهى اولدى
ومتلمس جاى سلامت شامدر ديوب دمشقده ملوك بنى جفنه حمايه سنه
داخل وملك عمروى برقصيده ايله هجووهجوى عمروه واصل اولدقده
اخذانتقامدن كوتاه دست اولمغله عراقده تناول ايلديكى نعم كندويه
حرام اولسون فرصتياب اولورسم قتل ايدرم ديدى وطرفه مكعبره
مكتوب عمروى ايصال مكعبر دخى طرفه نك دست وپالرين بريده وزنده
ايكن صلب ايلدى روايت اخراده مكتوبده وادفنه حيا تحرير اولنوب
زنده ايكن دفن ايلدى وبرروايتده عامل طرفه يى قتله تخيير اولدخى اكحل
طمرلرينى قطع وخونى سيلان ايده رك هلاك اولمسنى اختيار ايتمكله عامل
قتلده طرفه نك مرادنى اجرا ايلدى وشاعر تجرى اهون شرينى اختيار
ايتمك خصوصنده بومعنايه تلميح ايدوب ديدى * ولقد سكنت الى
الصدود من النوى * والشرى ارى عندطعم الحنظل * وكذاك طرفة
حين اوجس ضربة * فى الراس هان عليه قطع الاكحل * وهان عليه قطع
الاكحل قوليله ضرب مثل اولنور * ا وافعل بك فعل مافعله عقيل بن علفه متن
بالجهنى حين اتاه خاطبافدهن استه بزيت وادناه من قرية النمل * ياخود
عقيل بن علفه قومشوسى جهنى خطبهٔ نكاح ايچون كلدكده استنى زيت

ايله تدهين وقرنجه يواسنه تقريب ايلديكى كبى بن دخى سنى خانهٔ مورانه
تقريب ايله تعذيب ايدرم من بور عقيل بن علفه بن حارث اليربوعى
وابو العملس ايله مكنى اولوب مادرى عمره بنت الحارث بن عوف المرى
ومادرينك مادرى بدر بن حصن بن حذيفة الفزارينك دخترى اولوب
دولت بنى اميه شعراسندن برشاعر سخن سنج ايدى واكرچه طويل القامه
وسرعت وعجله صاحبى احمق وشديد وغضوب وغيور ونسبيله مفتخر
ايدى ولكن فى الحقيقه پدرومادرى طرفندن عالى نسبت وبيت الشرفدن
اولمغله قومى ميانده عقيله كفو ومماثل اولمامق اعتقاد ايلمشلر ايدى وقبيلهٔ
قريش عقيل ايله مصاهرته راغب وامية نك خلفا واشرافى دختران عقيلى
زوجه طالب اولورلردى وعبد الملك بن مروان بعض بنات عقيلى بعض
اولادنه خطبه وطلب ايلدكده عقيل براز زمان سرفرو بردهٔ انديشه
اولدقدنصكره ياامير المؤمنين بوخصوصدن بنى عفو ايتمه‌ليسن البته
مرادم حصول پذير اولمبدر ديو ابرام ايدرسن هجينلريكى يعنى بداصل
اولان فرزندلرنكى بكارأت ايله بارى برينى اختيار ايده يم ديدكده
عبد الملك خنده ايدوب عقيلك كبروعجبنه وباديه نشين اولمادن خشونت
طبعنه تعجب ايلدى ويزيد بن عبد الملك دختران عقيلدن برينى تزوج
ايدوب عقيل دخترنى هودجه سوار ومهار ناقه يى الوب يزيده يدايد
تسليم ايلدى وعقيل بروقتده امير مدينهٔ منوره اولان عثمان بن حيان
مجلسنه داخل اولوب عثمان ياعقيل دخترانكدن برينى تزويج ايله ديدكده
عقيل يا امير ناقه لرمدن برناقهٔ بكره مى مراد ايدرسن عثمان
دخى مجنون مبسن بن سندن تزوجه دختر طلب ايلدم ديدى عقيل
دخى اكرناقه طلب ايدرسن تسليم ايده يم ديدكده عثمان غضبناك
اباعنه الكدكوب اوله رق مجلسدن اخراج ايدك ديو امر واتباع
ضرب ايده رك اخراج ايدرلركن عقيل * لحاالله دهرا ذعذع المال
كله * وسود ابناء الاماء العوارك * بيتنى انشاد ايلدى لحو لعن ايتمك
معناسنه لحاه الله لعنه الله معناسنه درذعذع تفريق ايتمك معناسنه
وعروك مرأه نك حيض كورمسى وعارك مرأه حايض معناسنه وجمعى

عوارك كلور ما ل معناى بيت بارى تعالى دهره لعنت ايلسونكه حائض كنيزكلرك اولادنه جميع مالى تفريق ايليوب شريف ايلدى ديمك اولور وفقرهٔ مزبوره مذكور اولان جهنى عقيلك همسايه سى اولمغله دخترلرندن برينى تزوجه خواهشكر اولوب عقيلدن طلب ايلدكده عقيل غضبندن جهنينك دستلرين قفاسنه ربط و بند وشلوارينى كشاده و استنه زبيت طلا ومو ران مجتمع اولديغى سوراخه تقريب ايدوب مورلرزلهٔ جهنى يه تجمع ومذاكير وزله سنى اكل و زهر موراندن وجودى منتفخ اولدقده بندنى كشاد و بليه دن آزاد ايدوب عبد الملك دخترانمدن برينى طلب و بن استحقار و تزويجندن امتناع وكلامنى رد ايتمش ايكن سنك كبى فرومايه حريف بندن دختر طلب و بيت الشرفه مصاهرت اميدنده اولمق كبى ناحد شناسلق اولور مى ديوب شتم ودشنام ايلدى و جهنه ابو قبيله اولوب نسبتى جهنى درمر و يدركه عقيل بروقتده شامده بنومروان دن برينك تحت نكاحنده اولان دخترنى مشاهده يه عزيمت وفرزندانندن جثامه وعملس ودخترى حورا ايه معا مطيه سوار وراهى واثناى طريقده عقيل * قضت وطرا من دير سعد وطالما * على غرض ناطحنه بالجماجم * بيتنى انشاد وجثامه يه سندخى بربيت تكلم ايله ديوب جثامه * واصبحن بالموماة يحملن فتية * نشاوى من الادلاج ميل العمايم * بيتنى انشاد بعده عملسه سندخى بربيت تكلم ايله ديوب عملس * اذا علم اغادرنه بتنوفة * تذارعن بالايدى لاخر طاسم * بيتنى انشاد ايلدكده دخترى حورا يه تكليف حورادخى * كان الكرى اسقاهم صرخدية * تدب دبيبا فى المطا والقوايم * بيتنى انشاد ايليوب معناسى كويا اويخويه واروب امر غمق رناره شامده صرخدنام بلده يه مخصوص اولان باده بى اسقا ايليوب باده يشت و پارينه سريان ايدوب سكران وسرمست ايلدى ديمك اولمغله عقيل حورا يه عتاب ايله رب الكعبه سن شرب خمر ايلمش سنكه بورتبه ده كيفنه وتأثيرندن آكاهسن ديوب سل سيف وقتل حورا يه مبادرت ايلدكده دخترك برادرلرى اى پدر همشيره مزك جرمى ندركه

قتل مراد ايدرسن اشعارده حاطره سنوح ايدن معنى انشاد اولنور ديو دفع مراد ايلدكلرنده انلره دخى هجوم ايدنجه برى تيرجانكداز اندازيده وزخمدار و عقيل خون آلوده مطيه دن زمينه فتاده اولدقده ايكى برادر و برخواهر پدرلرينى انده مجروح ترك وسوى مقصوده توجه ايليوب برمقدار طى بيابان و بنوقين نازل اولديغى محله رسيده واى قوم برشتريمز تعب سفره طاقت كتوره ميوب بومحله قريب برموضعده فتاده اولوب قالدى اكرلحم شتره خواهشكر ايسه كز ذبح واكل ايدك ديديلر وقوم شتاب ايله واروب شتر يرينه عقيلى بردابه يه تحميل وخركاهلرنده زخمنه تيمار ايليوب بره تام تحصيل ايلدكده مطيه سوار وفرزندانه قفادار ورسيده اولدى و بعض رواة فرزندينك برى مجروح اولمق اوزره روايت ايلمشدر وعقيلك بيتنك ما ل معناسى ناقه لرمقدما تحصيل مرام ايچون دير سعد نام محله سركوب تعب اولدقلرنده خائب اولمشلر ايكن شمدى اول محلى عبور ايله حاجتلرين قضا ايلديلر ديمك اولوب ما ل معناى بيت جثامه ناقه لر شاب و برنالرى متحمل اولدقلرى حالده مفازه ده صباحه داخل اولديلر اول برنالر شبرو وبى خواب اولملرى سببيله كان سكران كبى تاجلرى برطرفه ميل ايلدى ديمك اولوب ما ل معناى بيت عملس باديه ده برجبلى كه ناقه تجاوز ايليه يدلريله جبل آخر صعب المروره صعود ايتمكه كوشش ايدرلردى ديمك اولور مرويدركه اميرمدينهٔ منوره اولان يحيى بن الحكم عقيلك دخترنى تزوج مراد ورتبهٔ حسن وجمالنه اطلاع ايچون برجاريه ارسال وجاريه جمال دخترى مشاهده ايتمك مراد ودختر دخى دستى ايله روينى ستر ايدوب كنيزك جمال روينه نظر ايتمك ايچون بازوى دخترى غمز واخذ وروبندن رفع ايتمك مراد ايلدكده دختر عقيل كنيزكه شدت ايله برسلهٔ عربى ضرب ايلديكه كنيزك زبروز بروانفى زخمدار اولوب خونى ريزان اوله رق يحيى بن حكمه فغا نكنان بنى برعرب بچه يه ارسال ايلدك كه سيلى زن اولوب بنى مجروح ايلدى ديو شكوه كر اولدى بعده يحيى دخترى تزوج وملاقات ايله تحصيل كام ايليوب كنيزكه اولان سبب معاملهٔ

درشنیدن استعلام دختر دخی فعل ناهمواره مبادرتمه باعث رویی سندن مقدم برکیمسه مشاهده ایتمیوب اکر حسندار ایسم ابتدا سن مشاهده و پسند ایده سن واکر زشت رو وقبیح المنظر ایسم ینه ابتدا سن متنفر وروکردان اوله سن قصد ایلدم دیدی فی الحقیقه سیه چرده وخوبرو بر دختر بی عدیل ایدی و بر وقتده عقیل مدینهٔ منوره یه کلوب مسجد شریفه داخل وایکی خف وخشین وغلیظ ایله بدوی یانه پای کوب اوله رق مشی وسیر ایلیوب اهالیٔ مدینه ضرب رجلنه متعجب وخنده ایلدکلرنده عقیل دامادی یحیایه سبب خنده دن سؤال یحیی دخی سنك خف خشین ایله پای کوب اولدیغکه خنده ایدرلر دیدکده عقیل یا یحیی انلر بنم مشیمه خنده ایلمزلر بلکه سنك امارت وولایتکه خنده ایدرلر که خفلرمدن اعجبدر دیدی * ومتی کثر تلاقینا واتصل تزاینا فیدعونی

متن الیك مادعا ابنة الخس الی عبدها من طول السواد وقرب الوساد * هر بار که سنکله ملاقاتمز کثیر وکورشمز متصل و پیوسته اولوب شخصك شخصمه قریبی ودائما مقارنتندن نشأت ایدن بنت خسی بنده سیله زنایه داعی اولان حالت بنی سنکله مواصلته داعی وارتکاب زنایه باعث اولور یعنی سن رتبه ده ادنا وفرومایه و بن شریفه وعالی تبار ایسم ده ملاقات والفت ارتکاب فسقه بادی اولور نتکه بنت الخس ایله عبدی میاننده واقع اولدی مزبوره هند بنت الخس الایادی درکه زمان جاهلیتده ابتدا وصل وصیله وتسییب سائبه ایدن حکام عربدن قلمس زماننه رسیده اولمشدر بعض رواة مزبوره نعمان بن منذر زماننه رسیده ونعمانك دختری هند یاننده وفات ایتمك اوزره روایت ایلدی لکن بو روایت غیر صحیحه در وزمان جاهلیتده وصیله دیدکلری شول معزدر که یدی کره ایکیشر عناق یعنی دیشی اوغلاق تولد ایلیوب سکز نجیده بر جدی تولد ایلدکده اول قوم ضلالت پیشه پرستش واله اتخاذ ایلدکلری صنمه جدی ذبح ایدرلردی اما جدی ایله عناق تولد ایلسه قرنداشی عناقه وصیله اولدی دیوب جدیی ذبح ایلمزلردی واول معزك شیرنی زنان نوش ایتمیوب فقط رجال نوش ایدردی وسائبه شول ناقه درکه برنذر ایچون مهار و بندنی کشاد وتسییب ایدوب

ناقه مراد ایلدیکی علفزارده چراینده اولوب من بعد اول ناقه یی استعمال ایلمزلردی روایت اخراده سائبه تسمیه اولنان ناقه ام البحیره دیدکلری ناقه در که اون کره دیشی کوچك تولد ایلدکده تسییب وازاد ایدوب تحمیل اثقال ایلمزلر و برکیمسه راکب اولمیوب شیرنی کوچکندن ومسافردن غیری زنان ودجالدن برفرد نوش ایلمز واول حال اوزره هلاك اولنجه سبزه زارده کزوب هلاك اولدقده لحمنی رجال وزنان اکل ایدوب اونجی کوچکی اولان ناقه نك کوشلرینی قطع و بریده و بحیره تسمیه ومادری مقامنه اقامت ایدوب انی دخی تسییب ایدرلردی ومزبوره هند بنت الخس کندی عبدی ایله زنایی ارتکاب وقوم وقبیله سی تعییر ولوم ایدوب سن قومکك شریفه وسیده سی ایکن ناچیز وفرومایه بر عبدك ایله زنایی ارتکابکه داعی و باعث ندر دیو سؤال ایلدکلرنده (قرب الوساد وطول السواد) دیوب بو کلامی مثل اولدی یعنی برکیمسه یی برامر قبیح وکریه اتیانه برشی داعی و باعث اولسه مثل مذکور ضرب اولنور وساد واوك کسریله یصدق معناسنه وسواد سینك کسریله شخص شخصه قریب اولوب کیز لوسویلمك معناسنه اولوب قرب وساد وطول سواد ایکی کیمسه نك کثرت صحبتندن عبارتدر حتی حدیث شریفده (السواد من السحر) وارد اولمشدر وروائدن بعضی مثل مزبوره بر کلمه دخی ضم ایدوب هند (قرب الوساد وطول السواد وحب السفاد) دیو جواب داده اولدی دیو روایت ایلدی حب السفاد محبت جماع معناسنه در وهندی پدری خس برکیمسه یه تزویج ایتمیوب طول ودر ازمکث ایتمکله افراط ایله سفاده مشوقه ایدی ومزبوره نك اشعاری قلیل ومسجع کلامی کثیر اولوب سر راهده ایستاده وآینده کان ایله کلمات مسکتة ایله ولطیفه یی متضمن کلام سویلشمکه مائل ایدی وبو مقوله مکالمه یه محاجات دیرلر مثلا بری برکلمه تکلم وآخر اول کلمه ایله ابتدا ایدوب برکلام تام ایراد ایدر تکرار برکلمه تکلم ایدن شخص ینه اول کلمه یی اعاده وشخص آخر ینه کلمهٔ معهودهٔ ابتدا و برکلام تام دیکر تکلم ایدر ثم وثم الزام ایدنجه مکالمه ایدرلر

حتى بركون برشخص مرورايدردي كل سنكله محاجات ايده لم
ديدي اول شخص دخي (كاد) ديدكده هند (كاد العروس يكون امـيرا
ديدي عروس دختره وشوهره اطلاق اولنوب بونده مراد شوهردركه
اولوقنده اقرباوقومي اعزاز واكرام ايدوب كندي وقومي عندنده ملك
كبي اولوب عرب قولمز بوري شوهر حقنـده مثـل ايلمشدر بعده اول
شخص كادديوب هند كاد المتنعل يكون راكبا يعني لابس نعال سوار اولمغله
قريب اولدي ديدي ينه اول شخص كادديوب * هند كاد البخيل يكون كلبا
ديدكده شخص معهود بخل ايله معروف اولمغـله خجـيـل اولوب يا هند
سندخي بركلمه تكلم ايله ديوب هند (عجبت) ديدي اول شخص دخي (عجبت
للسبخه لايجف ثراها ولاينبت مرعاها) يعني شوره زاره تعجب ايلدمكه دائما
نمناك اولوب مرعاسنده سبز وكياه نابت اولماز ديدي بعده هند عجبت ديوب
اول شخص (عجبت للحجاره لايكبر صغيرها ولايهرم كبـيرها) يعني تعجب
ايدرمكه حجرك صغيري بزك وبزركي پير اولماز بعده هند (عجبت) ديوب اول
شخص (عجبت الحفيرة بين فخذيك لايملأ حفرها ولايدرك قعرها) يعني
تعجب ايدرمكه سر ينلرك ميانـنـده اولان جقور جيغه كه نه چقوريني
املا ايمكنه ونه قعرينه اطـلاع ووصول قابلدر ديدكده هـندملزم
وشرمسار اولدي وهنده اسبلردن قنقيسني پسند ايدرسن ديو استعلام
اولندقده (ذو الميعة الضنيع السليط التليع الايدي الضليع الملهب السريع)
ديدي ميعه نشاط ايله اسبك ابتدا شتابنه ديرلر وضنيع تمار اولنمش اسبه
ديرلر وسليط قوتلو وقهر ايديجي به ديرلر وتليع كردنی دراز معنا سنـه
وضليع شول اسبه ديرلر كه تام الخلق وغليظ العظام وكثير العصب اوله
والملهب اسب سكردركن زياده شوقه كلوب سرعت ايتسـيدرو هنده
بارانك نه كونا سني پسند ايدرسن ديو سؤال ايلـدكلرنده (ذو الهيـدب
المنبعق الاضخم المؤتلق الصخب المنبثق) ديدي ومهيدب شول سحابدركه
يغمور يا غمغه ياشلدقده اوزن ايب كبي مشاهده اولنه ومنبعق يغمور
سحابدن شدت ايله نازل اولمغه ديرلر اضخم زياده فرموده معناسنـه ودر
ايتلاق شمسك يلديرمق ولمعان ايتمك معناسنه اولوب صخب صدا اولوب يغمور

معناسنـه ومنبثق كثرت باراندن حاصل اولان سيل زميني شق ودريده
ايتمك معناسنه در وهنده ايرلك قنغيسندن ذوقياب اولورسن ديو سؤال
اولنـدقده (اذا حفر حفر واذا اخطأ قشر واذا اخرج عقر) يعني طعن
وضرب ايلدكده حفر ايده اصابت ايدهمدكده قشرني صويه وخارج
اولوركن جرح وايلام ايده ديدي وهنده يوزعدد معز حقنـده نه ديرسن
ديو سؤال اولنـدقده (موبلي يشف الفقر من ورائه مال الضعيف وحرفة
العاجز) يعني برما لجغزدركه فقري سز پيسير ايله ستر ايدوب ضعيفـلك مالي
وعاجزك صنعتيدر ديو جواب داده اولدي وكوسفندن يوز عدد حقنده
نه ديرسن ديديلر (قرية لاحمى بها) يعني قوري سز برقريه در ديدي وشتردن
يوز عدد ايچون نه ديرسن ديدي (بخ جمال ومال ومنى الرجال) كلمهٔ بخ
تحسين ايچون اولوب ايو جمال ومالدر ودجالك مقصودلريدر ديدي
واسبدن يوز عدد حقنده نه درسن ديدكلرنده (طغى من كانت له ولا
يوجد) يعني هر كيم يوز عدد اسبه مالك اولورسه حدني تجاوز ايدوب طغيان
ايدرلكن يوز اسبه مالك بولنماز ديدي وحماردن يوز عدد حقنده نه درسن
ديديلر (عارية الليل وخزي المجالس لاابن فيحلب ولاصوف فيجزان ربط
عليها عيرها ولي وان ترك * يعني حمار كشينك كندي مالي اولميوب برندن
بركيجه انتفاع ايچون اخذ اولنان عاريت كبي قليل النفع اولوب خور وذليل
اولور ولبني بو قدر كه حلب ودوشيده اولنه وموبي بو قدر كه قطع وانتفاع
اولنـه وبجن خرنرخر ماده لره قريب ربط اولنسه نشرالت ايله ماده لره
هجوم ايدر واكر كشاده اولوب سبيلي تخليه اولنسه ماده لرينـه تقرب
ودركار اولمه دن غيري بركاره يارهمز ديدي وهنده نظر كده اعظم ناس
كيمدر ديو استنطاق اولندقده اعظم ناس شول كيمسه دركه اندن مراجعتم
اولوب حصول پذير اولمسي مأمول اوله ديدي وبو بيتلرمز بوره هنـدك
اشعارندندر * اشم كنصيل السيف جعد مرجل * شفقت به اوكان
شئ مدانيا * واقسم لو خيرت بين لقائه * وبين ابي لاخترت ان لاابا ليا *
(وهل فقت الاالاقم فانكح في جنب اواعضلني همام بن مرة فاقول زوج
من عود خـير من قعود) وقومدن شريف وسيد اولانلري ضايعمي

ایلدمکه سنك کبی وضیع وفرومایه به عقد وانکاح اولنهم یاخود همام بن
مره طول ودراز بنی تزویجدن منعمی ایلدیکه بی شوهر قعوددن اغاجدن
شوهر خیرلیدر دیوب نفسمی سکا تزویج ایلیهم اراقم بنی تغلبدن برجی
وجنب یمندن برقبیله اولوب فقرهٔ اولی ذکری متقدم مهلهل تغلبینك
حرب البسوسدن فرار ایلدیکی وقتده انشاد ایلدیکی بیتندن مأخوذ
اولوب سبب انشاد بودرکه وقتا بسوس سببی ایله حروب ظهور ایدوب
متمادی اولدی مهلهل عاجز وفرومانده و برطرفه توجه وفرار وسرراهی
قبیلهٔ جنب منزل کاهنده منتهی اولوب اهالئ جنب مهلهلك نسبی
شریف وقومنك سیدی اولدیغندن دختری تزوجه رغبت وطلب
ایلدکلرنده مهلهل جنب قوم دنی اولمغله تزوجدن اباوامتناع ایلدکده
اهالئ جنب تجمع ومهر اولمق اوزره برمقدار چرم وسختیان احضار
ومهلهله کره وابرام ومساعده ایتمزسك سنی قتل ایدرز دیو اخاف
ایلدکلرنده مهلهل * انکحها فقدها الاراقم من * جنب وکان الحباء من
ادم * بیتنی انشاد ایلدی یعنی دختری جنب قبیله سنه اراقم قبیله سنك
فقدانی انکاح ایلدی حال بوکه مهر وصداقی ادم وسختیان اولدی حاصلی
اکر قومم موجود اولایدی بویله مهر خسیس ایله جنب کبی قبیلهٔ دنیه یه
تزویج ایتمیوب مقاتله ایدردم دیمکدر و عضل منع شدید ایله منع ایتمك
معناسنه عضل الولی المرأة ولی دختری نکاحدن شدت ایله منع
ایلدی دیمك اولور (وزوج من عود) همام بن مره نك دخترا تندن
برینك قولی در وسببی بودرکه مزبور همامك درت دختری اولوب
هر بری رسیده و بالغه واطرافدن خلق تزوجه راغب وهربار طالب
ایکن همام غیرت جاهلیه ایله غیور وعقد ونکاحلرینه غیرت وعاری
مانع اولوب مادرلری دائما نصح والحاح ایدوب همام مساعده ایتمزدی
برکون درت همشیره بریره کلوب بر برینه غمکساری وردد لندن شکوی
وزاری ایدرلردی پدرلری همام بیروندن دختران نه کونا مکالمه ایدرلر دیو
چشم وکوش اولمشدی ایچلرندن بری ای خواهران بی درمان شوهره
وارمق لازم کلسه نه کونا زوجه رغبت ایدر دیکز کیم ایتمیوب اظهار

مافی البال ایدیکز دیوب استعلام ایلدکده دختر بزرك * الا ابت زوجی
من اناس ذوی غنی * حدیث الشباب طیب البشر والعطر * طبیب بادواء
النساء کانه * خلیفة جان لاینبت علی وتر * دیدی مآل معناسی اکاه
اولك که نه اولیدی زوجم غنا وثروت صاحبی اولان ناسدن حسن
الوجه خوش رایحه برشاب و برناوزنانك دردلرینك مداواسنده عالم
وحاذق اولوب کویاجن کبی بی خواب وآرام دوایه مشغول اولوب یاتکز
خفته اولمایدی دیمك اولمغله خواهرلری سنك محبتك کندی قبیله کدن
اولمیان زوجه در دیدیلر بعده دختر دوم * الا لیته یملی الجان بدیهة
له جفنة یسقی بها النیب والجزر * له حکمات الدهر من غیر کبرة *
تشین فلا دان ولا ضرع غمر * دیدی مآل معناسی اکاه اولك که
نه اولایدی زوجم ابتدا کاسه لری لبریز ایدوب انکچون
ناقه لری واکل ایچون پرورده اولان کوسفندانی اسقا واروا ایده جك
برکاسه سی اولیدی واحوال ووقایع روزکاری
مجرب وشان ویره جك مرتبه اولوب پیر ضعیف وعاجز و ذلیل و بی تجربه
اولمایدی دیمك اولمغله خواهرلری سن زوجی اشراف قومدن طلب
ایدرسن دیدیلر بعده دختر سوم * الا هل تراها وضجیعها * اشم کنصل
السیف عین المهند * لصوق باکباد النساء ورهطه * اذا ما انتمی
من اهل بیتی ومحتدی * دیدی مآل معنا اکاه اولك همشیره کزی وعدا
خفته اولانی کورمز میسز که کسکین تیغ هندی کبی بالاقد ومرتفعدر
وزنانك کبدلرینه ملاصق وقریب اولوب قومی منتمی ومنتسب اولسه
اهل بیتمدن واصلمدن اوله یعنی کندی قبیله مزدن اوله دیمك اولمغله
خواهرلری سن زوجی کندی قبیله کدن طلب ایدرسن دیدیلر سیف
مهندی هندی وجوهردار وکسکین تیغه اطلاق اولنوب زبان فارسیده
اول قلیجه بلالك دیرلر که شیخ نظامینك تیغ براق وصفنده اولان *
چو برد بازند برق بلالك * بماهی کاو کوید کیف حالك * بیتندن فهم
اولنور ودختر چهارمه سن نه کونا زوجه رغبت ایدرسن دیو استعلام
ایلدکلرنده دختر کوچك بنم شوهره رغبتم یوقدر دیو کتم سر ایلدکده

همشیره لری سن بزم سبر یمزه واقفه اولدك بز دخی سنك سبترینکه مطلعه اوللی یوز دیوا برام والحاح ایلدکلرنده دختر کوجك * زوج من عود خیر من قعود * دیوب قولی مثل اولدی قیجن بر کیمسه مضطر وعاجز اولوب دفع ضرورت ایچون ادنی شیئه راضی اولسه ضرب اولنور ودخترانك پدری انلرك ازدواجه رغبت وهکا لمه لرینی استماع ایلدکده هر برینی خواهشلری اوزره بر کیمسه یه تزویج وبر مقدار زمان مرورنده نصکره دردی دخی زیارت پدر قصدیله خرکاهنه مجتمع اولوب پدرلری دختر بزرکواره زوجکی نیجه مشاهده ایلدك دیو کیفیت موانسه لرندن استعلام ایلدکده دختر خیرلو زوجدر که اهلنه اکرام ایدوب کرمنی امتنان ایلر دیوب پدری مالکرنه در دیو سؤال دختر دخی شتردر دیوب پدری شترك فائده سی نه در دیدکده دختر (ناکل لحمانها مزعا ونشرب البانها جرعا وتحملنا وضیفنا معا) دیوب پدری (زوج کریم ومال عمیم) دیدی لحمان ضم لام ایله لحمك جمعی اولوب کوشتها معناسنه ومزع کوشت پاره سی معناسنه البان لبنك جمعی اولوب وجرع یوتمق طریقی ایله سودی نوش ایتمك معناسنه وضیف مهمان معناسنه در بعده دختر دومدن سؤال اولدخی حایله سنه اکرام ووسیله بی تقریب ایدر دیوب مالکرنه در ونه یه فائده منددر دیو استعلام دختر دخی بقردر دیو بقرك فائده سنی بیان ایدوب (تالف الفناء وتملاء الاناء وتودك السقاء ونساء مع نساء) دیدی تالف الفت ایدر معناسنه وفناء جوانب خانه ده اولان میدان معناسنه وانا وکاسه وامثالنه دیرلرکه کاسه بی لبریز ایدر دیمك اولور وودك محبت معناسنه وسقا آب واین ایچون اولا طلوم معناسنه ونساء اولی ابن مخلوط معناسنه اولوب سقایه معطوفدر ونساء ثانیه حمل معناسنه اولوب پدری بورتبه تعیشه رضاداده اولوب نصیبکی اخذ ایلدك دیدی بعده دختر سومدن زوجنك احوالنی سؤال دختر دخی (لا سمح بذر ولا بخیل حکر) یعنی جومرد ومسرف اولیوب بخیل ومحتکر دخی دکلدر دیدکده پدری مالندن استعلام دختر دخی معز در دیوب پدری کچیلرك منفعتندن سؤال ایلدکده دختر (اوکنا نولد ها فطما ونسلخها ادما

لم نبغ بها نعما) تولید طوغرتمق معناسنه وفطم فطیمك جمعی اولوب فطیم سوددن کسلمش ولد معناسنه وسلخ جلدنی صویمق معناسنه وادم ادمك جمعی اولوب سختیان معناسنه ونبغ طلب معناسنه ونعم نعمتك جمعیدر بعده پدری (جزؤ مغنیه) یعنی اغنا ایدیجی بر قطعه مالدر دیدی ودختر جهارمه زوجندن سؤال ایلدکده دختر (شر زوج یکرم نفسه ویهین عرسه یعنی زوجك) شری اولوب نفسنه اکرام وزوجه سنه اهانت ایدر دیدکده پدری مالندن سؤال دختر دخی کوسفنددر دیوب پدری منفعتندن استعلام ایلدکده (جوف لا یشبعن وهیم لا ینقعن وصم لا یسمعن وامر مغویهن یتبعن) دیدی جوف اجوفك جمعی اولوب سیر شکم معنا سیر شبع سیه شدن معناسنه هیم تشنه معناسنه ونقع صویه قانمق معناسنه وصم حاسهٔ سمعك فقدانندن عبارتدر ومغوی اغوا واضلال ایدیجی معنا سنه اولمغله پدری (اشبه امرؤ بعض بزه) یعنی بعض متاعی صاحبنه مشابه اولمش دیدی علی بن عبد الله بن عایشه دن کوسفندك اغوا ایده نك امرنه متابعتی نه معنایه دردیو استعلام ایلدکده ابن عایشه مشاهده ایتمزمی سن کوسفندان بر طرفه راهی اولورلرکن ایچلرندن بری آبه یاخود وحله یا بر غیری مهلکه یه ساقط اولسه مجموع کوسفندان تابع اولوب ساقط اولورلر دیدی و بعض رواة حکایه مزبوره یی ذو الاصبع العدوانی یه عزو ایدر * ولعمری لو بلغت
متن هذا المبلغ لارتفعت عن هذه الحطة ولا رضیت بهذه الخطة * حط بر شیء علودن انزال ایتمك معناسنه وحطه مکان منخفض یعنی چقوره وضع معناسنه وخطه نصیب ومقصد معناسنه اولوب مآل معنا باری تعالینك بقاسنه اقرارم حقیچون هند بنت الخس کبی طول سوادم وارتقم کبی عونه م مفقود وهمام کبی تزوجدن منع ایدرم اولسه ینه سنکله اجتماع ذلندن رفیع و بری واول امر ومقصددن روکردان وغیر راضیه اولوب تنزل ایتمم دیمك اولور * والنار ولا العار والمنیة ولا الدنیة والحرة تجوع
متن ولا تأکل بثدییها * فقرات مذکوره امثال ثلاثه اولوب حقنده قبیح حکایات وکریه حوادث نقل مذمت اولنمغله تلف نفسنی اختیار

ایدن کیمسه ضرب وایراد ایدر وعارعیب معناسنه ومنیه موت معناسنه
ودنیه خسیسه ورذیله معناسنه وجوع کرسنکی معناسنه وثدی بستان
معناسنه (والنار ولاالعار والمنیة ولاالدنیه) اختصار تقدیری ایله منصوب
اولمق جائز اولوب اختار النار والمنیة دیمك اولور واحب الی تقدیر
اولنوب مرفوع اولمق دخی جائزدر (المنایا لاالدنایا) دخی مستعملدر که
موتی اختیار ایدرم عاری ارتکاب ایتمم دیه جك یرده ضرب اولنور
(والمنیة ولاالدنیة) مثلی اوس بن حارثه نك اولمق اوزره مرویدر که ما کل
معناهمام بن مره کبی تزوجه مانع ودختر مهلهل کبی قبیله مدن جدا
اولوب ابن عبدوسه تزوج ایتمزسك سنی قتل ایدرز دیو اکراه ایتسه لر وهند
بنت الخس کبی شهوتم غلبه ایلسه سنکله ازدواجدن نشأت ایدن عاری
قبول ایتمیوب ناری وخساستی قبول ایتمیوب موتی اختیار ایدرم دیمك
اولور عسکری ذکرایدرکه (الحرة تجوع ولاتأکل بثدیتها) دیمکدن مراد
حرهٔ حسیبه اولان زن نه مقدار فقر وجوع زحمتی چکرسه ده بر کیمسه یه
دایه اولوب بستانلریله خلقك کودکاننه شیرویروب اجرتیله تعیش ایلمز
دیمکدر ومثل مزبورك قائلی حارث بن سلیل الازدی اولوب تقولنه باعث
بودرکه بروقتده حارث علقمه بن خصفهٔ الطائی زیارتنه واروب علقمه نك
دختری زبائی مشاهده و زباء زمانی زنانك اجملی اولمغله دلداده
اولوب پدر علقمه (اتیتك خاطبا وقد ینکح الخاطب و یدرك الطالب
ویمنح الراغب) یعنی سکا خطبهٔ نکاح ایدیجی اولدیغم حالده کلدم وخطبه
ایدیجی یه انکاح اولنوب طالب اولان مرامنه واصل اولور ورغبت ایدنه
اعطا واحسان اولنور دیدکده علقمه سن دخترمه همدل وکفوء کریم سن
و بر مقدار توقف وارام ایله امرکده ملاحظه ومشاوره ایده یم دیوب
دخترك مادرنه حارث بن سلیل سیدقوم وحسیب ومنصب و بیت
جهتیله عالی وشریف اولوب دختریمز زبائی تزوجه راغب اولدی
و بز حارثی خائب ومحروم ارجاع ایده میوز دیدکده زن دخترینی استجواب
ایدوب رجالدن کهل جحجاح مبال اولانی یعنی الی یاشنه قریب
دوموی ومبال ایده رك مشی ایدر سید وشریفه می رغبت ایدرسن

بوخسه

بوخسه شاب و برنا وخوب روقوی وتوانا اولانه می خواهشکرسن
دیدکده زباء شاب و برنا استرم زیرا شیخوخته قریب اولان زوج کنجلکمی
افنا وثیابمی تلویث ایدوب اقران واترابم بکا شماتت ایدردیدی لکن
مادری شابلری مذمت وشیخلری مدحت وهزار تکلف وابرام ایله زباءیی
ارضا و یوزاللی شتر و برخادم و بیك درهم مهر ایله حارثه تزویج اولنوب
حارث زبائی قبیله سنه کوتوروب بر مقدار زمان مرور نده بر کون از باء
بیرون خرکاهده ایستاده واطرافه نظر انداز اولورکن بنی اسددن
بر خوب روشاب نوجوان ظهورونز باء جوانی مشاهده ایلدکده
ناله وآه ایدوب کریه ایلدی وزوجی حارث واقف اولوب آه وبکایه
سبب نه اوله دیدکده زباء * مالی وللشیوخ الناهضین کالفروخ * یعنی
قوش یاوریلری کبی تویلری بتمش بیرلرله بنم ایشم نه در دیدکده حارث
ثکلتك امك دیدی وثکل لغتده مرأهٔ نك ولدنی ضایع ایتمسنه دینوب معناسی
والده ك سنی ضایع ایلسون دیمك اولوب بددعا اولور حارثك بو قولی مثل
اولوب تمامی * ثکلتك امك ای جرد ترقع * در وجرد اسکی ثوب ورقع
کهنه ایله ثوبی یاماق معناسنه اولوب فحن بر کیمسه کندویه فائده
ومنفعتی اولمیان شیء طلب ایلسه مثل مذکور ضرب اولنور بعده حارث
* تجوع الحرة ولا تأکل بثدیها اماوابیك لرب غارة شهدتها وسبیة
اردفتها وخمرة شربتها فالحقی باهلك فلا حاجة لی فیك * یعنی
خسیس اولان مکاسب اموالندن نفسمی صیانت ایدوب الم جوعه
تحمل وصبر ایدرم پدرك حقیچون بن چوق غارت مشاهده ایدوب
دشمنی سبی واسیر وظهرمه ارداف وشرب خمر ایتمشدم می یعنی بنم
کبی شجیع وسید قومك قدرنی بیلمیوب اجنبی یه تحسر ایدرسن
پس قومکه لاحقه اوله بنم سکا احتیاجم یوقدر دیو تطلیق ایلدی
* فکیف وفی ابناء قومی منکح وفتیان هزان الطوال الغرانقة * یعنی
بن سنکله ازدواج ذلتنی نیچه ارتکاب ایدرم که قوممده کفوء ومماثل نکاحمه
طالب اشراف وهزان قبیله سنك حسن وجمال صاحبی بالاقد ودراز
کردن شاب و برنالری بکار اغبدر وفقرهٔ مزبوره اعشانك قبیلهٔ هزانی

متن

وصف ایلدیکی ابیاتك برندن مأخوذدر كه اول بیت بودر * ولن تعدمی
من الیمامة متکما * وفتیان هزان الطوال الغرانقة * و بیت مزبوری
انشاسنه باعث قبیلهٔ عنزه‌دن برزن تزوج ایدوب میانلرنده حسن زندکانی
ومعاشرت ممکن اولمیوب تطلیق و برقاچ بیت انشا د ایلدیکه بری بیت
مذکوردرومزبوراعشی میمون بن قیس ابن جردل اولوب زمان جاهلیت
شعراسنك فحول وکبارندن واعشای اکبردیمکله معروف برشاعر سخن مجرد
مرویدر امرؤالقیس راکب اولدقده اشعرناس و زهیر خواهش ورغبتی
اولدقده اشعرناس نابغه خوف وخشیتی اولدقده اشعرناس واعشی طربناك
وسکران اولدقده اشعرناس ایدی و بعض ادبا شعرای مذکوره نك دخی
اشعر اعشی اولمسنه ذاهب وجازم اولوب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری (ان امرئ القیس بیده لواء الشعرا) بیوردی اعشی امرئ قیسه
نه وجهله ترجیح اولنوردیو اعتراض اولندقده ادیب مزبوراعشانك امرئ
القیسه رجحانته دلیل ذکر ایلدیکی حدیث شریفدرزیرا علمداره امیرو
سپهسالارلازمدر امرئ القیس علمدار اولدقده امیری اعشی اولوردیو
جواب‌داده اولندی بدیع همدانی ابوعلی بن سیمجوری برقصیدهٔ غرا ایله مدح
اثناسنده شعرای مذکوره نك هربری بروقتده اشعرناس اولدقلرینه
* هذا ارکبته وذا ارهبته وذا اذا طربا * بیتیله اشارت
ایتمشدر وبعض ادبا بیت مذکوره‌دن معنای مراد امرؤالقیس وصف
خیلده اشعرناسدر خصوصا لامتین قصیده سنده خیله متعلق اولان
وصفی جمله یه راجحدرونابغه نك نعمان بن منذردن خوف واعتذاری
مشهوراولوب وقت خوفده انشاء شعری مسلمدر وزهیربن ابی سلمی
عطایای ملوکه راغب واستماحه ایدوب سماحت واحسان ایلدکلرنده
قصائد غرا انشا ایلدیکی معروفدر واعشانك سرمست اولدقده اشعار
جیده انشا ایدوب خمری وصفی مشهوردر عینی شارحی نجانی
امرئ القیس وصف خیلده ماهرایدی و بوتصریح ایدر لکن بعضیلر
امرؤالقیس راکب اولدیغی وقتده اشعرناس ایدی دیوذکر ایدر اصمعیدن
مرویدرکه اعشی هرکیمسه یی که چندین ابیات ایله مدح ایده اول کیمسه
مراتب علیایه واصل ورفیع القدراولوردی وهرکیمسه یی که هجو ایده

درجه سندن ساقط ووضیع وکمپایه اولوردی حتی بروقتده یمامه جانبنه
راهی ومحلق بن حشم الکلبی یه نازل ومحلق ناسك نظر واعتبارندن
ساقط برشخص اولوب دخترا نیه کیمسه رغبت ایتمیوب سواکن بیوت
کبی قالمشلرایدی ومحلق اعشانك نطقنده تأثیر اولدیغنه واقف اولمغله
فقیر وفقط برناقه یه مالك ایکن ملك فدا ادیوب ناقه یی ذبح و برمقدار
باده تدارك واعشای اسقا واطعام وقدرنی مرتبه صباحه دك اعزاز
واکرام ایدوب اعشی محلقك منداری اولمغله یا محلق برمرادك وارمیدر
دیوسؤال محلق دخی یا اعشی بنی برقاج بیت ایله مدح ایله سنکله خلق
بکارغبت ودخترلرمی طلب ایتمك مأمول ایدی دیدی اعشی سوق عکاظه
واروب برقصیده ایله محلقی مدح ایلدی که بو بیتلراول قصیده دندر
* لعمری لقد لاحت عیون کثیر * الی ضوء نار بالبقاع یحرق * یشبب
لمقرورین یصطلیانها * وبات علی النار الندا والمحلق * وانشاد قصیده‌دن
برسنه کذران ایتمیوب دخترانی شوهره وبروب میان ناسده محلق
معتبر برشخص اولدی واسود عبسی یی مدح ایدوب اسود سرورندن
اعشایه انعامات جزیله ایله مقابله ایلدی واعشا بلاد بنی عامره واروب
علقمه بن علاثه هجواعشادن خوفنه بناء زیارتنه واروب اعشی
یا علقمه بنی حفظ وحمایه ایدرمسن دیوب علقمه وسعم مرتبه‌سی
حمایه ایدرم دیدکده اعشی انس وجندن حمایه ایدرمیسن دیدی
علقمه دخی ایدرم دیوب اعشی انس موتدن دخی حمایه ایدرمیسن
دیدکده علقمه موتدن حمایه وسعمدن خارجدر دیو جوابداده اولوب
عامر بن طفیل ملعون کلدکده اسئلهٔ مذکوره یی عامره دخی عرض
ایلیوب عامر موتدن حمایه ایدرم دیدی واعشی کیفیت حمایه سندن
استعلام ایلدکده عامر جوارمده ایکن وفات ایدرسن دیتکی اهل وعیالکه
ارسال ایدرم دیدکده اعشی یا عامر بنی حمایه ایده جکك معلومم اولدی
دیوب عامری برقاچ بیت ایله مدح وعلقمه یی * تبیتون فی المشتا ملاء
بطونکم * وجاراتکم غرثی یبتن خمایصا * مآل معناسنه لر کاشانه کزده
سیر اولوب بیتوتت وذوق ایدوب مهمان وحمایه کزده اولنلر رصمان

ایله کرسنه وشکملری جوعدن صغیر اولمش عاجز قالورلر دیمك اولمغله
بزلر حمایه مزده اولانلره بوکونه معامله می ایدرز دیوب منکسر وغمکین
اولدی واعشی بسیار سیاحه اولوب بر وقتده کسری مجلسنه داخل و بر
قاج بیت ایله کسرایی مدح ایدوب * ارقت وماهذا السهاد المؤرق *
ومابی من سقم ومابی معشق * بیتنه واصل اولدقده کسری معناسی بیتی
فهم ایده مدم مرادك ندر دیو سؤال اعشی دخی عشقه وسائر مرضه
ابتلام بوغیکن سهره مبتلا اولدم دیمك اولور دیدکده کسری اویله ایسه
بو آدم سارقدر مجلسمدن بیرون اولنسون دیوب اخراج ایلدیلر واعشی
آخر عمرنده اسلامی قبول ایتمك قصدیله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك زیارت شریفه لرینه توجه ومطیه سوار اولوب بر قصیده
ایله مدح ایلدیکه بو ابیات اول قصیده دندر * فالیت لا ارثی لها
من کلالة * ولا من وجی حتی تلاقی محمدا * متی ماتناخی عند باب ابن هاشم
تراحی وتلقی من فواضله ندا * نبی یری مالا ترون وذکره * اغار لعمری
فی البلاد وانجدا * واعشانك زیارت پیغمبر علیه السلامه عزیمتی وقصیدهٔ
جیده ایله مدحی طائفهٔ قریشه واصل اولوب قریش استشاره واعشی
صناجهٔ عربدر یعنی قدرشناس ومراتب ناسه عالم اولوب برکیمسه یی مدح ایلرسه
الارفیع القدرا واورا ایمدی اعشایی زیارت پیغمبر علیه السلامدن منع لازمدر
دیو رهکذارنده قدومنه منتظر واعشا کلدکده توجه وعزیمتندن سؤال
اعشی دخی رسول علیه السلامك مجلس شریفنه قبول اسلامه متوجهم
دیدکده قریش یا ابا نصیر اعتقاد کده حلال وطبعکه موافق او لان اشیانك
مجموعندن سنی منع ایدر دیدیلر اعشی دخی نه مقوله اشیادن منع ایدر دیوب
قریش اولا زنادن منع ایدر دیدیلر اعشی دخی بن زنایی ترك ایلمدم لکن
زنانی ترك ایلدی دیدی بعده قریش قماردن منع ایدر دیدیلر اعشی
مأمولدر که قماره بدل برشینه اذن ویره که فی الحقیقه امر حسن اوله دیدی
بعده قریش خمردن منع ایدر دیدکلرنده او بو برامر مشکلدر باری
مهراسده آماده باده وار درانی نوش ایدوب بعده حضور عالیلرینه
روی مال اوله یم دیوب راحله سنه رجعت و برقاج کون مکث واقامت

ایلیوب برکون شتر اعشایی زمینه رمی والقا واهلاك ایلدی بعض رواة
اعشایی زیارت رسول اکرم علیه السلامدن منع ورجعت ایتدیرن
ابو جهل اولمق اوزره روایت ایلدی لکن غلطدر زیرا خمر رسول الله
علیه السلام مدینهٔ منوره یه هجرت بیوروب غزوهٔ بدر وقوعندنصکره
تحریم اولنمشدر ابو جهل ملعون ایسه غزوهٔ بدرکبراده قتل اولنمشدر
لعنة الله علیه وروایت صحیحه بودرکه اعشایی ارجاع ایدن عامر بن
طفیل ملعوندر و بعض رواة اعشانك بعث وحسابه مؤمن اولدیغن
روایت ایدوب بو قطعه ایله استدلال ایدر * فایلی هیکل * بناه عب فیه
متن وصارا * باعظیم منك تقی فی الحساب * اذا النسمات نفض الغبارا * ماکنت
لانخطی المنسك الی الرماد ولا امتطی الثور بعد الجواد * یعنی قومدن شاب
وبرنا محبوبلری ترك ایدوب سکار غبت ایدرا ولمادم که سن انلره نسبت خاکستر
وانلر مشکنابدر بس مشکی ترك ورماده تجاوز ایتم امتطاء اتخاذ مطیه معناسنه
وثور کاو معناسنه جواد اسب شیر مرد دریعنی بادرو بوکن آت معناسنه
اولوب اسب تکاوره سوار اولدقدنصکره کاوه سوار اولور اولمادم
دیمك اولور فقرهٔ اولی مشك ورمادی ذکر ایلدیکنه اشارت اولوب
فقرهٔ ثانیه متنبینك * ومن رکب الثور بعد الجواد * انکر اظلافه والغبب
* بیتندن مأخوذدر یعنی هرکس که اسب شیر مرده سوار اولدقدنصکره
کاوه سوار اوله چتال طرناقلرینی وزیر ذقننده صارقن دری یی انکار واستنکار
متن ایدر * فانما یتیمم من لم یجد ماء و یرعی الهشیم من عدم الجمیم و یرکب
الصعب من لاذلول له * هشیم نبات خشك ومنکسر وجمیم شول نبات
طری وسبزکه قدی اولوب هنوز نهایتنه رسیده اولمیه که کیاه نودمیده
معناسنه وصعب اسب سرکش وغیر معلم وذلول ملایم ومطیع اولان
اسب معناسنه اولوب ماکل معناسنه تیمم ایدن آبه ظفریاب
اولمیان کیمسه در وشکسته وخشك کیاهی اکل ایتمك سبز
وطری نباتی فقداندن اقتضا ایدر وسرکش دابه یه سوار اولان مطیع
متن ومنقاد اسبی اولمدیغندن سوار اولوردیمکدر حاصلی سندن مستغنی اولوب
بروجهله سکا احتیاجم یوقدر دیمش اولدی * ولعلك انما غرك من عملت

صبوتی الیـه وشهـدت مسا عفتی له من اقار العصر وریحان المصر
الذین هم الکواکب علوهمم والریاض طیب شیم * عصر دهر معناسنـه
ومصر شول بلده‌یه دیرلر که ممصور ومحدود ومحصور اوله اقمـار قمرك
جمعی وریحـان فسلکن معنـاسنه اولوب مرادی قومنی حسن وجوه
واخـلاق ایله وصف ومدح وصفـات مذکوره ایله ابن عبـدوسه
تعریض مراد ایدوب مآل معنـای فقرات غالبـا سنی مغرور ایدوب
کستاخلغه مبادرت ایتدیرن بنم ابن زیدونه عشق ومیلمه علمك وموافقت
وانقیاد ومساعده‌می مشاهده ایتمکدر لکن سن کندیکی اکـابجـه
قیاس ایدرسنکه ابن زیدون دهرك کواکب کبی همتلری عالی وروضه‌لر کبی
خوشبو ماهپیکرلردن وشهرك ریحـان مثـال طیب رایحه لو حسن
وجمال وخصلت حمیده صاحبی محبوبلرندندر پس ابن زیدون وامثالی
انقیاد ومساعده‌یه سزادرسن کندیکی انلره قیـاس ایلمه دیمك اولور متن
* من تلق منهم تقل لاقیت سیدهم مثل النجوم التی یسری بها الساری *
یعنی سن اول قومدن هرقنقیسنـه ملاقی اولورسك سیـد قومه ملاقی
اولدم دیرسنکه مجموعی ساداتدر ومختـارم اولان قوم شبر واولانلره
رهنمـا اولان نجوم کبیـدرکـه ساری نجومه اتبـاع ایله مقصدنه
واصـل اولدیغی کبی قوم مذکور سادات ومقتدی اولوب اتباعه شایاندر
وبیت مزبور بکر بن کلاب قبیله سنـدن عرندس نامنـده برشاعرك
بنوعمروی مدح ایلدیکی قصیده دندر وبومضمونی ابو الفتح البستی
بنوفر یغون مدحنده انشاد ایلـدیکـی قصیـده سنده بربیتده
ادا ایلمشـدرکه اول بیت بودر * من تلق منهم تقل هذا اجلهم * قدرا متن
اواسخاهم بالنفس والمـال * نحن قدح لبس منهـا ماانت وهم وابن
تقع منهم * قدح قداح میسردن اولوب قداح سهـام معناسنـه‌در
وقداحی برخریطه‌یه وضع وقرعه اولنوب نجن قداحدن برقدحك
ذات وجوهری قداح میسره مغایر وغیری شجردن اولسـه مفیض
اولان کیمسه اجاله وتحریك ایلدکـده حنین وصداسی سائر قداحه
مخالف ومغایر اولمغله معلوم اولورکه اول قدح قداح میسردن دکلدر

وفقرهٔ مزبوره مثـل اولوب برشخص قبائل عربدن بریله افتخار واول
قبیله دن اولمسنی ادعا ایدوب غیری قبیـله دن اولسه یاخود کندیده
اولمیـان اوصـاف جمیله ایله متصفم دیو دعوی ایلسه حقنـده مثل
مذکـور ضرب اولنور حتی غزوهٔ بدرده رسول الله صـلی الله علیه
وسلم حضرتلری ولید بن ابی معیطی قتل ایلسونلر دیو امر بیوردقلرنده
ولید اقتـل من بین قریش یعنی قریش میـانندن بن قتل اولنورمیم
دیو قبیلهٔ قریشدن اولمسنی ادعا ایلـدکده عمر رضی الله عنه حضرتلری
(حن قدح لیس منها) بیوروب مثل مذکوری ایراد بیوردقده عنق ولید
ضرب اولنـدی وقدح حن‌نك فاعلی اولوب تمییز اولمق اوزره حن
قدحا دخی مرویدر مآل معنـای فقرهٔ مزبوره سن بنم میل ایلـدیکم
سادات وکباردن اولمیوب ادعا ایلدیکك فضـل وکمال واوصـاف
ممدوحه سنده موجوده دکلدر سن کیمسین انلر کیمـدر پس سن انلردنم
دیو نیجه دعوی ایدرسنکه بروجهله انلرله مناسبتك یوقدر دیمـك اولور
معلوم اوله که قداح میسر شجر نبعدن اولوب بری ضـایع اولسه شجر
غربدن یعنی قواقدن یاغیری شجردن پرداخته ایدرلر ومحشیٔ بیضاوی
اولان شیخ زاده صورت میسری برکونا بیـان ایدرکه زمان جاهلیتده
اون نفر کیمسه برمحله تجمع وبرشتر اشترا اولمغی یکرمی سکز جزء تقسیم
ایدوب اون عدد قدح کـه سهام میسر اولوب یدیسنك اسامیسی
فذ توءم رقیب حلس نافس مسبـل معلی در بونـلر ایچون جزوردن
نصیب معیـن اولوب بقیـهٔ قداح اولان سفیح ومنیح ووغد در بونلر
انصبـادن بی بهره ومحروم اولوب یکرمی سکز جزودن فـذه برسهم
توءمه ایکی سهم رقیبه اوچ سهم حلسه درت سهم نافسه بش سهم
مسبله التی سهم معلی‌یه یدی سهم ویرلمك اوزره وضع وتعیین اولنمغین
ازلامی برخریطه‌یه وضع وبرکیمسـه‌یه ویروب تحریك واجاله قمار باز
اولان اون نفر کیمسه دن برینك اسمنه برقدح اخراج ایدوب اکر اخراج
ایلـدیکی قدح بی نصیب اولان قداحدن ایسه قمار بازندن اول کیمسه
لحم جزوردن برشیٔ المیه یغنـدن ما عدا ثمن جزوری تماما ضامن

اولور واصباء جزوردن قمار بازلر قطعا اكل ایتمیوب فقرایه توزیع
ولعب مذكور ایله افتخار ایدوب ملاعب اولمیانلری مذمت ایلیوب
متن برم یعنی لئیم تسمیه ایدرلر * وهل انت الا واو عمرو فیهم * فقرهٔ
مزبوره ابو نواسك اشجع سلمی هجونده انشاد ایلدیكی * انما انت
من سلیم كواو * الحقت فی الهجاء ظلما بعمرو * بیتندن مأخوذدر یعنی
سنك قبیلهٔ سلیمدن ادعا ایلدیك رسم خطده ظلما عمروه واو الحاق
اولنماسی كبیدر و بر كیمسه رؤیاسنده ناخنی اوزره واو رسم اولنمش
مشاهده ومعبره افاده ایلدكده نسبكده شرافت موجوده دكل ایكن
ادعای شرافت ایلمش سن دیو تعبیر ایلدی مآل معناسی كبار عالی
تباردن اولمیوب كباردن اولمغی ادعا ایدرسن نته كه واو عمر كلمه‌دن
متن اولمیوب رسم خطه ملحق اولد یعنی كبی دیمك اولور * وكالوشیظة
فی العظم بینهم * وشیظه استخوان پاره‌در كه اصل وخالص اولان
استخوانلره زائد اولور یعنی بر كیمسه قومی میاننده رذیل وحشوه وغیر موافق
وزاید اولوب معتبر اولمسه فلان وشیظة فی قومه دیوب مثل اولمشد
وفلان من حشوة قومه دخی دیرلر ومثل مذكوری حسن بن علی رضی الله
عنهما معاویه رضی الله عنه خلافتی خصوصنده عمرو بن العاص
رضی الله عنهم ایراد ایلمشدر مآل معنای فقرهٔ مزبوره‌سن قومك میاننده
وشیظه كبی زائد واعتباردن ساقط ورذیل بر شخص سن دیمك اولور
* فان كنت انما بلغت قمرتابوتك وتجافيت عن قوتك وعطرت اردانك
وجررت همیانك واختلت فی مشیتك وحذفت فضول لحیتك *
مآل معنا كباردن معدود اولمق امید ایله منزلكه ملازم وقوت ومعاشكی
خلقده ضیافت واظهار غنا ومكرمت وآستین لباسكی تعطیر ایدوب پاك
ونظیف اولوب همیان وكیسه كی نقددن تهی ایده جك رتبه بذل مال
ایدرسن ومشی وحركتكده خفت ایتمیوب كبر ووقار اظهار ایدرسن
ونظیف اولورم زعمیله فضلهٔ ریشكی قطع وقص ایدرسن دیمك اولور
* واصلحت شاربك ومططت حاجبك ورققت خط عذارك واستأنفت
متن عقد ازارك رجاء الاكتناء فیهم وطمعا فی الاعتداد منهم فظننت عجزا *

مآل

مآل معنا كبار قومك میاننه كیروب تستر حال امید ایله وكباردن معدود اولمق
طمعیله برونكی پرداخت واصلاح ومتكبرانه ابرولریكی مط ومد وخط
عذاریكی اینجه ورقیق وكمر بندچاركی مجددا عقد وبند ایدر ایسك
ظن عاجز ایله ظن ایتمش اولورسن زیرا ممكن دكلدر وظن عجز لفظی
شواعر عربدن خنسانك * ومن ظن ممن یلاقی الحروب بان * لا یصاب
فقد ظن عجزا * بیتندن مأخوذدر ومزبوره نك اسمی تماضر بنت عمرو
بن الشرید السلمی وصخرك خواهری اولوب زمان اسلامه رسیده ومسلمه
اولمشدر اصمعیدن مرویدر كه نابغهٔ الجعدی موسمنده سوق عكاظده
جالس ومیان شعراده حكم اولوب تحاكم ایدردی و بر وقتده سوق
مزبوره‌ده نابغه‌یه تحاكم ایدركن خنساء مجلسنه داخله وبرادری حقنده
انشاد ایلدیكی * وان صخرا لتأتم الهداة به * كانه علم فی رأسه نار *
بیتنی انشاد ایلدكده نابغه پسند وتحسین ایدوب یا خنساء سن
بستان صاحبه‌لرینك اشعری سن دیدكده خنساء افتخار كنان بلكه
هر خصیتین صاحبندن اشعرم دیدی وبشار بن برد شواعر نسایی
مذمت ایدوب زناندن بر زن كه شعر انشا ایلیه البته شعرنده خلل وضعف
موجوددر دیدكده شعر خنساء دخی بویله میدر دیو سؤال ایلدیلر بشار
خنساء درت خصیه‌لی رجلدندر دیو جواب اداء ایلدی مرویدر كه
عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری خنسانك عذارنده رخنه
وخطوط مشاهده وسببدن استعلام بیوردقلرنده خنساء برادرلرم
معاویه وصخر قتل اولنوب مفارقتلرینه افراط گریه وبكا ربوده اثر
ایلدی دیوب حضرت عمر یا خنساء برادرلرك كفر اوزره مرد اولوب دوزخ
مكان اولدیلر بیوردقده خنساء بنم گریه وحزنم دخی دوبالا اولوب
افتراق ودوزخ اشیان اولدقلرینه گریه وزاری ایدرم دیدی وعائشه
رضی الله عنها حضرتلری خنسایی صدار تعبیر اولنان جسدی لامس
مویدن منسوج كوچك سینه پوش لابسه اولورمشاهده بیوروب
یا خنساء صدار لابس اولمدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ناسی
نهی ایلمشدی سن نیچه لابسه اولورسن بیوردقلرنده خنساء صداری

پیغمبر علیه السلام نهی بیورد یغندن خبردار دکلدم لکن صدارلابسه
اولد یغمك سببی بو درکه پدرم بنی متلاف واتلاف مالده اسراع
وعجله ایدر بررجله تزویج ایدوب زمان اندکتریشده بی مال وتهی دست
و بنم مالمه دست دراز اولوب انی دخی زمان یسیرده اتلاف ومدار
تعیشه بندن استعطاف ایلیوب بالضروره زن وشوهر برادرم صخره
واروب ماجرایی افاده وجروسؤاله عرض حاجه ایلدیکمزده برادرم
صخر مالنی دو نیمه وتقسیم ایدوب قنقی قسمنی ترجیح ایدرسکز اخذودفع
ضرورت ایدیکز دیو بزی تخییر ایلدکده زوجه سی یا صخر مالکی
تقسیم ایلدیکك کفایت ایتمزمی که بوندنصکره تخییر ایدرسن دیو
مؤاخذه ایلدکده برادرم * والله لامنحتها شرارها * وهی حصان
قد کفتنی عارها * ولواموت مزقت خمارها * وجعلت من شعر صدارها
قطعه سنی انشاد ایلمشدی بندخی برادرم صخرك ظنی تصدیق ایچون
صدارلابسه اولدم ووفات ایتدیکجه جسدمدن نزع واخراج ایلمم
دیدی مال معنای قطعه والله خنساء پرهیزکار ایکن اموالمك خبیثنی
احسان ایلمسم انك عیبی بکا کفایت ایدرو بن اکرمرد اولورسم
خنساء چارنی مزق ودر یده وسینه پوشنی مو یدن ایدر دیمك اولور
علقمة بن جریر نقل ایدر که بر وقتده برجماعت ایله مجلس معاویه
رضی الله عنهمه دخوله استیذان واذن ویریلوب جمله مزی اجلاس
واطعام ایلدکدنصکره یاعلقمه یاد داشتکده برحکایه نظر یفه ونادره
عجیبه وارمیدر که استماع عندن ذوقیاب اوله یوز یوردی بندخی
یاامیرالمؤمنین سکا نوجهمدن مقدم مسنه برناقه می برقبیله جوارنده
ذبح ولحمنی بیع ایتمك آرزوسیله ناقه یی سوق ایدرك بنوشر ید
خرکاهلری میاننده لیل بنی ادراك ایدوب انده بیتوتت اقتضا ایتمکله
خلال خرکاهلرده ناقه یی ربط وخنسانك دختری اولان عمره بنت
مرداسی عروس مشاهده ایلدم واهالی قبیله یه بوناقه یی ذبح ولحومنی
بیع مراد ایدرم بکا اعانت ایدك دیدم انلردخی مساعده ایدوب قوم ایله
جالس اولدم وبرمقدار وقت کذرانده بزلری خرکاه عروسه

دعوت بزلر دخی اجابت ایدوب دختر خنساء اولان عمره * عروسی
درخشنده چون افتاب * نهان روی درچادر مشکناب * البسهٔ
فاخره ایله مزینه اولوب برطرفده جالسه ومادر خنسا فرتوت وپیرایکن
سرخ کسوه ایله ملتفه ودخترك مقابلنده مربع نشین اولوب
عمره یه نظر حقد وحسد ایله نکران وچشم غیظ وغضبله نکاه کنان
اظهار وبغض ایلدیکنی مشاهده ایلدیکمزده قوم بالله یاعمره مادرك
سکا حسد ایدوب بغض وعداوتنی اظهار ایلدیکنه مضطرب ومتالمه
دکلمیسن دیدکلرنده عمره برایش ایچون قیام ونزدیك خنسادن کذران
ایدرکن شدت ایله پای خنسایی باصوب ایجاع ایلدکده خنساء
(حس الیك یاحمقا والله لکانما تطئین امة ورهاء اناوالله کنت اهرم
عرسا واطیب ورسا وذلك زمان اذکنت فتاة اعجب الفتیان لا اذنب
السبحم ولاارعی البهم کالمهرة الصنیع لامضاعة ولاعند مضیع) یعنی
الم ووجع سنکیچون اولسون یاحمقا والله سن بنی امهٔ حمقایه سنده عد
ایدوب تحقیرانه پایمال ایدرسن والله بن نوجوان اولوب شاب وبرنالری
حسن وجمالم اعجاب ایلدیکی زمانده جوانلق حسننی نبات اصفر
طلا ایدوب ازاله وکندیمی پیره زن صورتنده اراءه ایدوب دوه یه تابع
وبره کوسفندانی راعی اولمیوب تیمار اولنوب پرورده اولان کرهٔ اسب
کبی نه ضایع اولدم ونه اضاعت ایدن کیمسه نك یانندیم دیدکده خنسانك
دخترینه اولان بغض وحسدنه ارباب مجلس تعجب ایلدیلردیو نقل
ایلدکده معاویه رضی الله عنه عظیم خنده ایلدی * واخطات استك
الحفرهٔ * وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب فیچن بر کیمسه برشیئه مطلب اتخاذ وبرشیئ
موضعنك غیری یه وضع ایدوب نائل مرام اولمسه اول کیمسه حقنده
ضرب اولنور ماکل معنای فقره کبارد نمعدود اولوب بنی طالب ووصالمه
نیل امیدنده اولدیغکده خطا ایدوب استك حفره یه اصابت ایلمدی دیمك
اولورمی ویدرکه مختار بن ابی عبیده کوفه ده ایکن والله بصره یه
دخول وضبط ایدوب ماورای بصره یه کتاب تعبیر اولنان صبیانك
رمی ایلدیکی سهم صغیری انداز یله ایتمدن هندوسنده وقیچاق کبیره

متن

مالك اولورم ووالله خضرايه و بصره ده بيضانامنده اولان خانه يه ومنبع
آب اولان مسجده مالك اولورم ديو حلف وسوكند ايلديكى سمع
حجاجه واصل اولدقده اخطأت است ابن ابى عبيدة الحفرة يعنى
انكيچون بلاد مذكوره يى اخذ وضبط ممكن دكلدر انلرى بن ضبط
ايدرم ديدى (والله لوكساك محرق البردين) والله محرق سكا ايكى برد متن
الباس ايلسه يعنى عمره محرقدن بردينى اخذ ايدن عامر رتبه سنده
عز وشرفك اولسه مز بور محرق عمرو بن المنذر بن ماء السماء دركه مادريله
معروف اولوب عمرو بن هند ديرلر ومزبوره هند آكل المرار ديمكله معروف
اولان حارث بن حجرك دخترى در وعمرو محرق شديد وغضوب و بهادر
اولمغله مضرط الحجاره ايله تلقيب ايلمشلر دى وعمروه محرق تسميه
اولنمسنك سببنى ابو الفرج كتاب الاغانيده بوكونا ذكر وتفصيل ايدر كه عمرو
قبيلهٔ طى دن بر حيه هجو و غارت ايتامك اوزره عهد وميثاق ايتمش
ايكن بروقتده بتماميه هجوم واموال واشياسنى نهب وغارتدن صكره رجعت
اثناسنده سرراهى قبيلهٔ طى منزلكاهنه رسيده اولدقده كندويه
اختصاصى اولان كبار طيدن زرارة بن عدس تميمى عمروه تأكيد انتساب
ايچون ايبت اللعن يا عمر وقبيلهٔ طى دن دخى برمقدار شى غارت ايله ديو
ترغيب عمرو دخى يا زراره حيف سكا بن انلره عهد كفت وعقد مسالمه
وغارت ايتامكه سوكند وحلف ايلدم ديدى لكن زراره ابرام وعاقبت
عمروى غارته ميل ايتديروب برمقدار زنان وزادلرين غارت ايلدكده
قيس بن وجرة الطائى * اراك ابن هند لم تعقك امانة * وما المرء الا
عهده ومواثقه * فاقسمت جهدا بالا باطح من منى * وماخب فى بطحاء
بمين درارقه * لئن لم تغير بعض ماقد عرفتم * لا نتحن للعظيم ذوانت
عارقه * ابياتى ايله هجوم ايلبوب عمرو خبردار اولدقده قيسك عم زاده سنى
اولان رميل بن سعاره عم زادهك بنى هجومى ايلمش والله بن انى قتل ايدرم
ديدى رميل دخى مهما امكن هجونى انكار ايلدى لكن قيس عمروك قتل
ايدرم كلامنى استماع وتكرار بو ابيات ايله هجو ايلدى * ابوعدنى والرميل
بينى وبينه * تبين رويدا ما امامة من هند * غدرت بعهد كنت انت

اخذتنا * عليه و شر الشيمة الغدر بالعهد * وقد يترك الغدر الفتى
وطعامه * اذا هو امسى جله من دم الفصد * وعمرو ابيات مزبوره يى
استماع ايلدكده غضبناك اولوب طى قبيله سنه هجوم ورهط حاتم اولان
بنى عدى بن احزمدن خلق كثيرى اسير واموالنى نهب وغارت ايدوب
حاتم عمروه كلوب اطلاقلرين نياز اولدخى ازاد ايلدى ومقدما عمروك
پدرى منذر بن ماء السماء مالك نامنده بر فرزندنى زرارة بن عدسك حجر
تربيه سنه وضع وايداع ايلمشدى بركون مالك صيد وشكار قصديله
اسب سوار ودشت و بيابانى كشت وكذار ايدوب چرندكاندن برشبنه
ظفرياب اوله ميوب منزلكاهنه رجعت اثناسنده بنو عبد الله بن دارمدن
زراره نك دامادى سويدك منزلنه نازل وسويد خفته ايكن شترلردن
برينى نحر ايدوب طبخ اولنوركن سويد بيدار ومالكك ناقه سنى ذبحندن
غضبناك اولوب عمرو برادرى مالك اوزرينه چوب ايله هجوم وضرب
ايده رك قتل وفرار ومكهٔ مكرمه يه داخل وكندويه مكراعدادن امن
حاصل اولوب اسايش ايلدى و بوطرفده زراره نك دخترى سويددن
تولد ايلديكى بر برندن صغير ابدى يتيم غلامى ايله مضطر الحال بى شوهر
وبى مال قالوب سويدك قوم وقبيله سى زراره يه و پدرينك قومنه
بو فتنه وفساده سز سبب اولديكز البته سويدى بزدن طلب ايدرز ديو
تعجيز ايدركن سويدك مالكى قتل ومكه يه فرار ايلديكى معلوم لرى اولوب
ثعلبة بن عمرو الطائى سويدى تخليص وزراره مالك عمرودن رخنه دار
وآزرده اولمق قصديله مالكه مرثية بو ابياتى انشاد ايلدى * من مبلغ
عمروا بان المرء لم يخلق صباره * وحوادث الايام لا يبقى لها الا الحجاره
ان ابن عمرة امه بالسفح اسفل من اواره * تسفى الرياح خلال كشحه
وقد سلبوا ازاره * فاقتل زرارة لا ارى فى القوم اوفى من زراره * وقتا كه بو شعر
عمرو بن هنده واصل اولدى برادرينك هلاكنه غمناك وتاينتا اوله جق
زنبدكر يه وزارى ايدوب عسكر فراوان ايله زراره يى قتله راهى زراره
دخى اكاه و برطرفه فرار ايلبوب عمرو بن هند زراره يه ظفرياب اوله مدقده
زوجه سنى اخذ ايلدى وزن زراره دن حامل بولنوب عمرو زن

زراره‌یه حملك پسرمی بوخسه دخترمیدر دیو سؤال زن دخی العلم عندالله
ایله جواب‌داده‌؛ اولدقده زن بی کناهك بطننی شق ودریده اهلاك ایلدکده قوم
زراره عمرونك بوغدرندن هراسان اولوب یازر اره عمرونك برادری مالکی سن
قتل ایلـدك نیچون فرار وقوم وقبیله کـکی اهلاك وافنا ایتدیررسن
البته عمروه واروب وقعه‌یی تفهیم ایلیوب وقاتل مالك سوید اولدیغن
تعلیم ایلیوب نفسکی و بزلری تخـلیص ایله دیوابرام زراره دخی حضور
عمرو بن هنـده واروب قضیـه‌یی تبیین وتفصیل ایلدکده عمرو یازراره
سویدك زوجه وفرزندانی احضار ایله دیوب زراره زوجهٔ سوید اولان
کندی دختر ینی یدی اولادیله حضور عمروه احضـار وعمرو هنوز
نابالغ ومعصوم الدم اولان غلاملرك قتلنه امر وعسسان بر ینی قتل ایلدکده
بقیه‌التی غلام جدلری اولان زراره نك ا منه صار یلوب فریادوزاری
ایلـدکلرنده زراره کـریه کنان (یابعضی دع بعضا) دیوب زراره نك
قولی مثل اولوب برکیمسه عجزی حالنده ذوی الارحا منه تعاطف وترحمی
اظهار ایلمك مراد ایلسـه ضرب وایراد ایدروابو عبیده مثل مذکورك
معنـاسنی حل و بیـانده یابعضی فرزندان دختر یمـك جزؤ و بعضی
ودختر بنم جزؤ وبعضمدر دیمـك اولوب دع بعضادن مرادی کندی
نفسی در یعنی ای جزلرم کرچه سزه مرحمت وشفقتم واردر لکن بن دخی
سزلرکبی قتله مشرف وتخلیصکزدن عاجزم پس دامنمه تعلقکز مفید دکلدر
دیمکدر دیدی فی الحقیقـه عمرو مجموعنی قتـل و بنی حنظـله دن یوز
نفر شخص قتـل واحراق ایتمکه حلف وسوکند ایدوب بنی حنظله یی
جست وجویه عطف عنان وعمرو بن ثعلبـهٔ الطائی یی مقدم جیش
ایدوب ارسـال وابن ثعلبه بحرین ناحیه سنده قبیلهٔ مز بوره دن طقسان
سکز نفر شخص اخذ وحبس وعمرو بن هند کلدکـده تسلیم ایدوب
عمرو مجموعنی قتـل ونار نمرود مثـال آتش ایقاد ولاشـه‌لری احراق
ایلیوب رایحه وشراره وز بانه سی اطرافه منتشر اولوب بنو حنظـله دن
بربطن اولان براجمدن بری اسب سوار ووقعـه دن غافل برطرفـدن
کلورکن رایحهٔ لحم استشمام وآتشی مشاهده وشتاب ایله عمرو آرامکاهنـه

کلدکـده مقدما ذکر اولندیغی وجه اوزره انی دخی احراق وطقسان
طقوزی احراق ایلدم مأیهٔ کامله اولمقلغـله برشخصه محتاجم دیوب
هرچند که تفقـد اولنـدی وجدانی ممکن اولمیوب اتبـاعی یا عمرو زن
ایله مرادك حاصل اولورسه حنظله دن برزنه دست رس اولمق ممکندر
دیدکلرنده عمرو رضاداده واحضـارنه امر واتبـاع عمرو برزن اخـذ
واحضار ایلیـوب عمرو زندن نامنی سؤال زن دخی حمراء بنت ضمرة بن
جابرم دیوب عمرو ظنم بودر که اعجمیه سن دیدکده دکلم و بنی اعجمی
تولد ایلمـدی * انی لبنت ضمرة بن جابر * سادمعدا کابرا عن کابر * یعنی
تحقیق بن ضمرة بن جابرك دختری اولوب ضمره واجدادی کبار قومدن
اولدیغی حالده معد قبیله سندن اولمق جهتیله سید وشریف اولدی
دیوب عمرو شوهرنی سؤال زن دخی هوزه بن جرول دردیدکده عمرو والله
اکرسندن پدر و برادر وشوهرك کبی جری وغیور وفرزندان تولد ایتمـدن
خوفم اولمسه سنی آتشه رمی ایتمیـوب ازاد ایدردم دیدکده حمراء * اما
والذی اساله ان یضع وسادك و یخفض عمادك ماقتلت الانساء اعالیها
ثدی واسفلها خلی * یعنی شول الله حقیچون که اندن سنك دولتکی محو
وازاله ورذیل ایلسون دیو دعا ایدرم اعالیسی بستان واسـافلی خالی
ورجولیتدن بری اولان زنان ناتوان قتـل ایتمکله برادرك مالکك انتقامنی
اخذ وعاری اوزرکدن دفع ایده مدك عمرو حمرایی احراق ایلك دیوامر
عسسان حمرایی آتشه تقریب ایلدکده حمراء * الافتی مکان عجوز * دیوب
قولی مثل اولدی یعنی بنم کبی زن عجوز یرینه برشاب و برنا یوقیدر که احراق
ایده سز کان قومرزدن اخذ انتقامه عدم قدرتکزدن بنم کبی عاجزه یی
احراق ایدرسك مراد ایلدی فچن برکیمسه اقویادن اخذ انتقامه قادر
اولمیوب ضعفـا ودردمندانی تکدیر ایلسه مثل مذکور ضرب اولنور بعده
حمرایی آتشکده به قذف والقا ایدرلرکن * هیهـات صارت الفتیان
حمما * دیوب بو کلامی دخی مثل اولدی یعنی برزم کبی دردمنـدان زنان
واطفـالی اهلاك واحراق ایدرسك وشاب و بهـادرلر بزه دست رس

اولمیوب انلرخاکستر اولمدن بعیداولدیلر دیمدکده حمراءیی احراق ایلیـوب عمروی محرق لقبیله تلقیب ایلدیلر وآل جفنـه ملوکندن عمرودن ماعدا محرق ایله ملقب ملك واردر لکن صاحب البردین دکلدر ومزبور صاحب البردین تسمیـه اولنمسنه باعث بودرکه بروقتده اطراف واکنـافدن عمرو بن هند مجلسنده قبـائل عدیده دن اشخاص کثیره مجتمع اولوب عمرو اول قومك نسب و حسب وشرف ودنائت وشجاعت وجبنلرین امتحان واختبار ایچون دوشندن ایکی برده اخراج ایدوب ای قوم میا نکزده قبائل عربدن اشرف واعزی موجود ایسه بردنی اخذ ایلسون دیدکده عامر بن اخیم سعدی ایستاده و بردینك برینی رداو برینی ازار ایلیوب عمره یاعامر سن اعز قبائل عربدن میسن دیدکده عامر بلی اعزندنم زیرا عزت وکثرت ابتدا معدی ایچون بعده نزار بعده مضر بعده خندف بعده تمیم بعده سعد بعده کعب بعده بهدله ایچوندر اکر بودعوامی انکار ایدر وار ایسه بنمله منافره ومباحثه ایده لم دیدکده حضـار مجلس سکوت ایدوب برفرد مقابله ومعارضه ایده مدکلرنده عمرو یاعامر ادعا ایلدیککك شرف قبیله ك ایچوندر کندی نفسکده باعث افتخار اوله جق شی ندر دیدکده عامر یاعمرو بن ابوعشیرة واخوعشـیرة عم رجال وخال رجال اولوب شکل وشمـائل وقیافتمدن عز وشرف مشاهده ایدنلره خفی دکلدر دیوب پایی زمینه وضع ایدوب هرکیم پایمی تحریك ایده بیلورسه یوز شتر احسان ایده یم دیدی برکمسه ایستاده ورفع پاینـه مبادرت ایده مدی بعـده بردینی اخذ وقبیله سنه راهی اولوب عزت بردین ایله ضرب مثل اولندی * وحاتك ماریة بالقرطین * واکر ماریه دریکتا اولان کوشواره لر یله سنی تزیین ایلسه مومی الیهـا ماریه بنت ظالم بن وهب الکندی درکه شامده ملوك عربدن حارث اکبر غسانینك زوجه سی وحارث اصغرك مادری اولوب مزبوره نك مادری اکل المرارك زوجه سی اولان هنـد الهنود در روایت اخراده ماریه عمرو محرق بن امریء القیسك مادر یدر وقرطه لری بیضهٔ کبوتر جرمنـده ایکی درنایاب اولوب بی مثل ونایاب اولمه ده قرطماریه دیو

متن

ضرب

ضرب مثل اولنوروپدری ظالم ملوك یمندن بریله مقاتله وغلبه واخذ غنایم ایلدکده اول قرطینه مالك اولمشدی بعده قرطه لر میاننده توارث طریقی ایله ملکدن ملکه انتقال وآخر کار عبدالملك بن مروانه واصل اولوب دختری فاطمه یی عمر بن عبدالعزیزه عقـد وتزویج ایلدکده فاطمه یه هبـه واحسـان ایدوب عمر بن عبدالعزیز سریرارای خلافت اولدقده یافاطمه اکر بنمله اسایش وزندکانی ایتمـك مراد ایدرسك قرطه لر وسائر جواهرکی بیت الماله وضع ایله دیدکده فاطمه هربار حلی وجواهر سکا فدادر دیوب بیت الماله وضع ایلمشدی وقتاکه عمر بن عبدالعزیز و فات وفاطمه نك برادری یزید بن عبدالملك تحت نشین اولدی مجموع حلی وکوشواره لری همشـیره سی فاطمه یه ارسال ایلیوب فاطمه والله شوهرم عمره حیاتنده اطاعت ایلدیکم کبی مماتنده دخی انقیاد ایدوب مخالفت ایتمم دیوب قبول ایلمدی * وقلدك عمرو الصمصامه * واکر شمشیر صمصامه یی کردنکـه تقلید واو بخته ایلسه مومی الیه عمرو بن معدی کرب بن عبدالله الزبیدی وکنیه سی ابوثور الفارسی اولوب زمان جاهلیت واسلامده غارات کثیره ووقایع وفیره صاحبی اولوب نیچـه محاربه ورمده بولنوب شجـاعت وقوت ومتـانت ایله مشهور برمرددلیردر ورسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خاکپای سعادت اثرلرینه روبمال وتحصیل فلاح ایله صاحب کمال اولدیغی هجرتك اونیجی سنه سی اولوب عمرو مومی الیـه نقل ایدرکه وقتا که پیغمبر علیـه السلام حضرتلرینـك زیارت شریفه لرینـه قصد ومدینهٔ منوره یه عزیمت وطی مراحل ایده رك واصل اولدم وصولم غزوهٔ تبوکدن عودت بیوردقلری وقتـه تصادف ایدوب اثنای راهده رومال خاکپـای عزتفریتلری اولمق مراد ایلدیکمده کرد واطرافنی احاطه ایدن اصحـاب کرام رضی الله عنهم حضراتی بنی منع مراد ایلدکلرنده رسول الله علیـه السلام زیارتمدن مانع اولمیـك بیوروب اصحاب کرام مدافعه یی ترك ایلیوب بن دخی رکاب شریفلرینه قریب ورومال اولوب اکتساب شرف ایدوب * انعم صبـاحا ایت اللعن * ایله ادای تحیت ایلدیکمده رسول علیه السلام * یاعمرو اسلم تسلم و یؤمنك الله من الفزع الاکبر * یعنی اسلامی قبول ایله سلامتـده

متن

اولورسن وباری تعالی سنی خوف اکبردن امین ایدر بیوردقلرنده بن دخی
اسلامی قبول ایلدم دیو نقل ایلدی ومومی الیه عمرو رضی الله عنه
حضرت عثمان رضی الله عنه زماننه دك معمر وغزوات کثیره ده
بولنوب اهل اسلامك نصرتنه باعث اولمشدر ازجمله کوفه قربنده
وقعهٔ قادسیه ده فیلك خرطومنی سیف ایله ضرب ودونمه ایدوب فیل
منهزم اولدقده لشکر عجم پریشان اولدی کذلك اون اوج سنه سی خلافت
ابی بکر رضی الله عنه ده وقعهٔ یرموکده لشکر رومك انهزامنه باعث اولوب
هرقل حمصدن رهایه فرار ایلمشدر حتی خثعمی وقعهٔ یرموکده
بر کیمسه مشاهده ایلدمکه فی العمراندن شجیع بر کیمسه مشاهده
ایلدمکه اثنای محاربه ده رومیلردن بر ملعون اول کیمسه یه مقابل اولوب
قتلنه اقدام ایلدکده بلا تکلف رومی یی قتل ایلیوب ایکی رومی دخی
مبارزه وانلری دخی قتل ایدوب لشکر رومه هجوم ورومیلر منهزم ومدبرا
فرار ایلدکلرنده قفالرینه دوشوب نیجه سنی قتل واهلاك ومنصورا
عودت وخیمه سنه نزول وسماط کشیده وخوان نعمتی مبذول
وحوالیٔ خیمه ده موجود اولان مسلمانانی دعوت واطعام ایلیوب
بو مردلر سخاوت پیشه کیمدر دیو سؤال ایلدم عمرو بن معدی کربدر
دیدیلر دیو نقل ایلدی وابن ابی حاتم وقعهٔ قادسیه ده عمرو بن معدی
کرب صف مسلمانان ایله صف دشمن میاننه بروز ایدوب ای قوم متین
ومحاربه یه مقدم اولك که اعاجم جبان وخائف بر قومدر
دیو اهل اسلامی قتاله تحریض وترغیب ایدرکن اعاجمدن بر ملعون
میدانه آت سوروب عمره مقابل اولوب بر تیر جانکداز رمی ایلیوب
تیر عمره اصابت ایلیوب خطا ایلدکده عمرو عجمه هجوم وکردنی
صیقوب ضبط واسبندن آیروب کندی اسبنه آلوب صف مسلمانانه
کلدکده زور بازو ایله کردنی شکست وصمصامه ایله سرنی قطع
والات واشیاسنی اخذ ایدوب ای مسلمانان سزلر دخی بنم کبی دشمندن
اخذ انتقام ایدك دیدکده یا عمرو بزلر سنك کبی قوت وصولت صاحبی
دکلوز که سنك فعلکی اجرا ایده بوزدیوب آفرین خوان اولدیلر دیو نقل

ایلدی ابو عبیده نقل ایدرکه چونکه قادسیه فتحی میسر اولدی مسلمانانه
اموال کثیره اصابت ایدوب سر عسکرمز اولان سعد بن ابی وقاص
خمس غنایمی افراز واخماس اربعه یی مسلمانانه توزیع وتقسیم وهر فارسه
التیشر بیك درهم اعطا ایدوب بر مقدار مال باقی قالدقده سعد رضی الله
عنه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه صورت تقسیمی
وبقیه یی اعلام ایلیوب عمر رضی الله عنه بقیه اولان خمس غنایمی
دخی مسلمینه تقسیم ومحاربه ده ذکره سزا لاحق اولان مسلمانلره
احسان ایله دیو تحریر وامر بیوروب سعد حضرتلری امرینه امتثال
وجمله یه بر مقدار مال احسان ایدوب تکرار عمر رضی الله عنه بقیه دن
جملهٔ قرآن کریم اولانلره دخی بر مقدار مال احسان ایله دیو تحریر
بیوروب سعد حضرتلری عمرو بن معدی کربه قرآندن حفظك
وارمیدر دیو سؤال عمرو دخی وقت اسلامیمدن بو آنه کلنجه غزوات
ومحاربات ایله اشتغالم حفظ قرآن کریمه مانع اولدی دیدی بعده
بشر بن ربیعه دن استعلام ایلدکده بشر دعوای حفظ ایلیوب
بسمله خوان اولدقده قوم خنده ایلدیلر وسعد یا بشر بو مالدن
سکا نصیب اولماز دیدکده عمرو * واذا قتلنا ولا یبکی لنا احد * قالت
قریش الا تلك المقادیر * نعطی السویة من طعن له نعمد * ولا سویة
اذ نعطی الدنانیر * قطعه سنی انشاد بشر دخی بر قاچ بیت انشاد ایدوب
سعد رضی الله عنه عمرو وبشر حصه طلبنده اولوب تعریضانه انشاد
ایلدکلری ابیاتی حضرت عمره اعلام ایدوب عمر رضی الله عنه انلره دخی
احسان وتطییب ایله دیو کتب وتحریر بیوروب سعد رضی الله عنه
ایکیسنه قرق بیك درهم احسان ایلدی مداینی ذکر ایدرکه عمرو بن
معدی کرب بر سریه ایله غزواتدن برینه راهی واول سریه نك رئیس
وسپهسالاری سلمان بن ربیعه اولوب برکون عمروك اسبنی مشاهده
ویا عمرو بو اسب هجین در یعنی مادر وپدرندن بری اسب تازی اولمیوب جواد
دکلدر دیدی عمرو دخی نسبی معلوم اسب عتیق وتازیدر دیدکده
سلمان بن ربیعه هجنتنی اثبات ایچون بر سپر احضار وجوفنی آب ایله
املا وسرشار ایتدیروب بر قاچ عتیق اسبه سپر ایله آبی عرض ایلدکلرنده

اسبان بلاتوقف نوش ایلدیلر بعده عمروك اسبنه سیری ارأت ایلدکلرنده
اورکوب بالز بن زمینه ضرب بعده نوش ایلدکده سلمان یا عمرو هجین
اولان اسب بوکونا حرکت ایدردیوب اثبات مدعا ایلدکده عمرو منفعل
اولمغله بلی هجیندر وهجین هجینی بیلور دیو سلمان بن ربیعه یی تکدیر
ایدوب بوقصه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینك سمعنه
واصل اولدقده عمره برمکتوب تحریر بیوردیلرکه ماکی بو درامیر
جیش اسلامه اطاله ایلدیکك وصمصامه نامنده اولان سیفکه مغرور
اولدیغك مسموع ومعلومم اولدی لکن بنم سیفم مؤید من طرف
الله دراکرفرق سریکه وضع ایدرسم کربندکه وارنجه دونیمه ایدرم و بو
قولم صادق اولدیغنه مطلع اولمق استرسك تکلم ایلدیکك کلامی اعاده ایله
بیوردی وعتیق شول اسبدرکه طرفینی عربی وعیبو بدن بری وازاد
ونقصاندن عاری اوله و بو سببله عتیق تسمیه اولندی زمخشری سورهٔ انفال
تفسیرنده روایت ایتدیکه پیغمبر علیه السلام (ان الشیطان لایقرب صاحب
الفرس العتیق ولادارفیها الفرس العتیق) بیوردی وعبدالبر تمهیدده
فرس عتیق بزم عندمزده فرس فاره یعنی یکه نازدر دیدی وصاحب
العین فرس عتیق فرس سابقدر دیدی مرویدرکه عمر بن الخطاب
رضی الله ع یا عمرو حرب وقتالی تعریف ایله بیوردقده عمرو وقت اشتدادنده
مرالمزاق وتلخ طعمدر هرکیمسه که صبر ومتانت ایده غالب ومیان
ناسده نام آوراولور واکرهراسان اولوب دشمنه ضعف اظهار ایدرسه هلاك
وبدنام اولوردیدی وآلات حربی سؤال بیوروب نیزه نیجه در بیوردقده
نیزه یارودوسندرکاهیجه خیانت ایدردیوب تیرنیجه در بیوردی عمرو
دخی تیررمی اولنان دشمن حقنده برمنیه درکه گاه اصابت وگاه خطا ایدر
دیوب سیف نیجه در بیوردی عمرو دخی سیف ایله ضرب اولنان
کیمسه بی مادر و پدری ضایع ایدر دیوب جمیع آلاته ترجیح ایلدی
بعده سپرنیجه در بیوردیلر عمرو د وائرحرب سپر اوزرینه دورد ایدر
دیو لزومنی بیان ایلدی مرویدرکه برکون عمرو بن معدی کرب اسب
سوار اولوب مربد تعبیر اولنان اصطبل پیشنده واقف ایکن برشخص
کلوب عمرو پیراولدی اولکی کبی قوت ومتانتی یو قدر عجبا زور بازوایله

اسبندن زمینه غلطان ایده بیلورمیم دیوب عمروك زیر سرینه
دستنی ادخال و پاینی قالدیروب جانب آخره انداخته ایتمك مراد ایلیوب
عمرو مرادنه مطلع وسرینی زینه محکم صیقوب اسبه مهماز وشتاب
ایلدکده شخص مزبورك دستی زیرزانوی عمروده قالوب اخراج وتخلیصی
بروجهله وسعنده اولمیوب اسب ایله معا برمقدار تکاپوی وشتاب و بی
تاب اولوب بالضروره امانخواه اولدقده عمرو تجاهل وطرف چشم ایله
نظر وفریادندن سؤال و بوکونا حرکتنه تبسم کنان اسبنه کشاد و یروب
* ان فی عمك بقیهٔ بعد * یعنی عمکده قوندن هنوز بقیه موجوده در
دیدی واصطبل اخور معناسنه اولوب عربیدر فارسیده آخته خانه
دیرلرکه آخته اکدیج آت معناسنه اولوب تقدیر کلام خانهٔ آختمه در
واخوره سیس خانه دخی دیرلر بارکیره سیس خانه دیدکلری غلطات
عوامدندر وآخوره شیخ عطارك بو بیتنده ظاهردر * زآب ونان
تالب شکم را برمساز * همچو حیوان بهرخود آخورمساز * مرویدرکه
بروقتده عمرو مجاشع بن مسعود زیارتنه واروب یا مجاشع وجودمه مناسب
سندن بر فرس وسلاح طلب ایدرم دیدی مجاشع دخی برفرس جواد
و برسیف صارم و یکرمی بیك درهم احسان ایدوب عمرو رجعت واثنای
طریقده بنوحنظله منزلگاهنه مرور ایلیوب بنوحنظله یا اباثور صاحبك
مجاشعی نیجه بولدك دیدکلرنده عمرو * لله بنو مجاشع ماأشد فی الحرب
لقاها * واجزل فی الکریات عطاها * واحسن فی المکرمات ثناها * والله
لقد ناملتها فما اجبتها * وهجوتها فما افحمتها * دیدی یعنی الله حقیچون بنو
مجاشعك رزم وپرخاشده ملاقی اولمسی پك شدید ومشکلتردر وشدت
ومضائقه ده عطاسی زیاده سیله عظیمدر واخلاق حمیده ایله متصف
اولمده ثناسی زیاده حسندر ووالله بنو مجاشعی تفکر وملاحظه ایلیوب
مجیب ایلمدم وسؤالده بنو مجاشعه بخل ایلیوب اکثار وانلری هجو ایلدم
ورد یه فکر ایله هجو ایدوب غدر ایلمدم دیدی وموعی الیه عمروك صمصامه
نامنده اولان سیفی عبدالملك بن عمیر روایتی اوزره بلقیسك سلیمان علیه
السلامه اهدا ایلدیکی بش سیفك بری اولوب اول سیفلر ذوالفقار

وذوالنون ومخذم ورسوب وصمصامه در وذوالفقار پيغمبر عليه السلامك
اولوب غزوهٔ بدرده منبه بن حجاجدن اخذ بيوردبلر ومخذم ورسوب حارث
بن جبلة الغسانى يه انتقال وذوالنون وصمصامه عمرو بن معدى كربه
انتقال ايلدى مرويدر كه عمر رضى الله عنه حضرتلرى عمرودن
صمصامه يى كورمكه طلب عمرودخى ارسال وحضرت عمر صمصامه يى
وصف ايلدكلرى كبى مشاهده بيورميوب ياعمرو صمصامه يى خلقك مدح
ايلديكى كبى بولمدم بيوردقلرنده عمرو ياامير المؤمنين حضور شريفلريكزه
صمصامه يى ارسال ايلدم صمصامه يى استعمال ايدن دستى ارسال ايتمدم
ديدى ابو عبيده ذكر ايدر كه صمصامه عمرودن خالد بن سعيد بن العاصه
انتقال ايليوب سببى بودر كه خالد بن وليد بنى زبيده هجوم ايلدكده
خالد بن سعيد جملهٔ امراسندن اولمغله اثناى غارتده عمرو بن معدى كربك
خواهرى ريحانه يى اسير عمرودخى همشيره سنى تخليص ايچون مراجعت
وصمصامه يى ويروب خواهرينى اخذ ايلدى بعده يوم دارديمكله معروف
اولان عثمان رضى الله عنه حضرتلرى كندى دارنده محصور وشهيد
اولدقلرى كون صمصامه ضايع اولوب بعده بولنوب بنوعاص يدنده
قالوب هارون الرشيدك پدرى مهدى سرير آراى خلافت وبصره يه
عزيمت وواسطه واصل اولدقده بنوعاصه صمصامه يى طرفنه ارسال
ايلسونلر ديو مكتوب ارسال بنوعاص فى سبيل الله غزا ايچون يانمزده
محفوظدر ديو جواب ويروب مهدى اللى عدد سيف كرانبها ارسال
وبر سيف ايله غزا ايتمدن شمشير بنجاه ايله غزا اولى در ديو تكرار طلب
ايلدكده بنوعاص سيفلرله صمصامه يى استبدال ايلديلر بعده هارونك
برادرى موسى الهادى تخت نشين اولوب صمصامه يى خزينه دن اخراج
وشعرايه مدح صمصامه ده انشاء شعر امر ايدوب شعرادن هر برى چندين
ابيات ايله مدح ايلديلر كه شعرادن برى بو بيتلرى انشاد ايلمشدر * حاز
صمصامة الزبيدى عمرو * من جميع الانام موسى الامين * ما بالى من انتضاه
لضرب * اشمال سطت به ام يمين * ما كى عمرو زبيدينك سيف صمصامه سنى
جميع ناسدن موسى نفسنه ضم ايدوب مالك اولدى وصمصامه شول

سيفدر كه هر كيمسه كه نيامدن قتل دشمن ايچون اخراج ايليه چپ وراست
ميدردبو قايرميوب هر جانبدن ضرب ايدرسه قطع وبريده ايدرديمك
اولور بعده صمصامه متوكله واصل اولوب يافرنامنده تركى برغلامه
احسان غلام دخى صمصامه ايله متوكلى قتل ايدوب بوندنصكره متن
صمصامه كيدوب ايديكى معلوم دكلدر * وحملك الحارث على النعامه * واكر
حارث سنى نعامه نامنده اولان اسبه سوار ايلسه مومى اليه حارث بن عباد
التغلبيدركه بنووائلك اكبرساداتى اولوب ذكرى متقدم حرب البسوسدن
اعتزال ايدوب * لاناقة لى فيها ولاجمل * ديوب كلامى مثل اولمشدر
چن بركيمسه بر ظلم وفساددن تبريهٔ ذمت ايتمك ومدخلم يوقدر ديمك مراد
ايلسه مثل مزبورى ضرب ايدر مرويدر كه مقدما نعامه جرير بن اودانك
فرسى اولوب بعضيلر حرزك فرسيدر ديدى لكن بو روايت ضعيفه اولوب
بعضيلر حرز فرس نعامه يه حارثدنصكره مالك اولدى ديدى وعمر بدن
بدى كيمسه نك فرسلرينك اسمى نعامه در * ماشككت فيك وماسترت
اباك ولاكنت الاذاك * يعنى عمرو محرق سكابردينى الباس ومارية قرطين متن
ايله تزيين وعمرو بن معدى كرب صمصامه يى تقليد وحارث فرس نعامه يه
سوار ايدوب زى سادات واشراف ايله تزيينى ايليوب بنى تغلبط ايچون
تبديل شكل ايلسك مفيد اولميوب سنده شك ايلمم وبداصل وفرومايه
اولديغكى بندن ستر واخفا ايده ميوب هرنه قيافتده كرسك بنده سن
بنم بيلديكم دنى كبايه سن * وهبك سامتهم فى ذروة المجد والحسب متن
وجاريتهم فى غاية الظرف والادب * مساماة علو ورفعتده مماثله
معناسنه وذروه هر شينك اعلاسنه اطلاق اولنوب ذروهٔ بام وذروهٔ سنام
ديرلر ومجد كرم وجلالتده توسع ومجيد كريم معناسنه اولوب كشينك
مجد وشرفى پدرى طرفندن اولور حتى بر كيمسه نك پدر وجدى اشراف
قومدن اولسه عرب * رجل شريف ماجد * ديرو حسب كندى
ذاتنده اولان كرم وشرف معناسنه اولوب رجل حسيب ديرلر
آبا واجدادى شريف اولمق لازم دكلدر وجاريه دختر نورسيده معناسنه
اولوب بو محلده مجاراة يعنى مصاحبت معناسنه در وظرف حقك

صندی کبس وذکا معناسنه اولوب (رجل ظریف وکبس دیرلر وادب
فی الاصل طعامه دعوت معناسنه ومأدبه طعام معناسنه اولوب بعده جمیع
انواع محامدده حقیقت عرفیه اولهرق استعمال اولندی وفنون عدیده
ومحامدی جامع اولان کیمسه یه ادیب دیرلر واصمعی ایدر که ظریف
بلیغ وجید الکلام اولان کیمسه درظرافت لسانده اولدیغنه عمر بن الخطاب
رضی الله عنهك * اذا کان اللص ظریفا لم یقطع * یعنی اکر
دزد بلیغ وجید الکلام اولورسه کندی بدن حدی اسقاط ایده جك
کلام فصیح تکلم ایتمکله قطع یددن خلاص بولور قولی ایله استدلال
ایلدی وبعض اهل لغه عندنده ظریف شول کیمسه درکه وجه وهیئتی
حسن اوله کسائی دیدیکه ظرافت وجه ولسانده اولوب وجه ظریف
ولسان ظریف دیرلر استفهام طریقی ایله ما اظرف زید زیدك وجهی می
حسندر یوخسه لسانی می حسندر معناسنه استعمال جائزدر مآل معنای
وفقرتین سن فرض ایله که حسیب وکریم اولان قومه هزار تکلفات ایله
مماثل اولدم زعمیله انلرك سامیه لری ذروهٔ مجد وحسبده اولوب
مصاحبتلری غایت ظرف وادبه واصل اولمشدر دیمك اولور * الست
تاوی الی بیت قعیدته لکاع اذ کلهم عزب خالی الذراع * اوی همزه نك متن
ضمی وواوك کسریله منزله رجوع معناسنه وقعیده زوجه معناسنه
همدم معناسندن مأخوذدر وزوجنی خانه ده اقعاد ایلدیکی ایچون قعیده
دیرلر قعاد دخی دیرلر ولکاع لئیمهٔ النفس ودنیه معناسنه اولوب عزب
زوجه دن بعید یعنی زنی اولمیان کیمسه یه دیرلر فی الاصل طلب کیاهدن
متباعد معناسنه درو خالی تهی معناسنه وذراع ساعد وبازو معناسنه
اولوب خالی الید کبی فراغ وتجرددن کنایه درمآل فقرتین سن
فرض ایله که بکا رغبت ایدن قومده موجود اولان محاسنی جمع ایلیوب
شرف وکرمده انلره مماثل اولمش سك سن اول شخص دکلمی سنکه
قعیده سی لئیمه اولان بیته رجوع ایدرسن یعنی سن متزوج اولوب
بکا طالب اولانلرك مجموعی مجرد وبی زندر سنی انلره نیجه ترجیح ایدرم
دیمکدر وفقرهٔ اولی حطیئه نك * اطوف ما اطوف ثم آوی * الی بیت قعیدته

لکاع

لکاع * بیتندن مأخوذدر یعنی سیر وکذشت ایلدیکم محللری سیر ایدرم
بعده قعیده سی لئیمه اولان خانه یه رجعت والتجا ایدرم دیمکدر ومزبور
حطیئه اسمی جرول بن اوس بن مالك العبسی درکه شعرای مخضرمینك
بزرکواری وجاهلیت واسلامه رسیده ودنی النفس والهمه کدا چشم
وبی مروه واکثر اشعاری هجو اولوب برمرد خباثت شعاردر وبروقتده
مدینهٔ منوره یه کلدکده اعیان واشراف بربرینی قدوم حطیئه دن آکاه
ایدوب بو شخص شاعردر وشاعر انشاد ایلدیکی قصائد وابیات
صله سنده هزار فکر فاسد وطمع ایله زیاده شیء مأمول ایدر وفکرینی تحقیق
ایدرم زعمیله بریمزه کلوب انشاد شعر ایلدکده مأمولی مرتبه عطیه
ایلمك مشکل ایتمسه هجو ایدر وشعرایی ارضا بروجهله ممکن دکلدر همان
اصوب واولی اولان بودرکه هر بریمز برمقدار شیء اخراج وجمع وزیارتنه
واروب یا حطیئه جمله مزدن سکا عطیه در دیوب اعطا ودفع ایده رز
دیو اتفاق ودرتیوز دینار جمع ایدوب یا حطیئه بو صله سکا آل فلان وفلان
طرفلرندندر دیدیلر حطیئه دخی اخذ ایلیوب اوزرلرندن ثقلتنی دفع ایلدك
ظن ایلدیلر لکن حطیئه بر جمعه کونی معبر ناس اولان موضعده هرکیم
بکا برجفت نعل احسان ایدرسه باری تعالی انی عذاب دوزخدن امین
ایلیه دیو جر وسؤال ایدر مشاهده ایلدکلرنده طمعنه تعجب ایلدیلر
ابو عبیده ذکر ایدرکه بروقتده حطیئه عبید بن نهاسك زیارتنه واروب
لباس طلب ایلدی عبید دخی بن الآن برخدمتده مستخدم دکلم وعیال
واتباعمه انفاق ایده جکمدن فضله ماله مالك دکلم دیو رد ایدوب
مأیوسا بیرون اولدقده اتباعندن بری مناسب ایلمدیکز زیرا بو شخصه
حطیئه دیرلر سنی واتباعکی هجو ایله رسوا ایدر دیدکده ارجاع وعودتنه آدم
ارسال ایدوب کلدکده یا حطیئه معذور اوله سنی بیلمدم سن دخی کندیکی بزه
تعریف ایلمدك سنی مسرور ایده جك شیئه دسترس اولورز دیوب نوازش
واجلاس ایلیوب یا حطیئه حالا اشعر ناس کیمدر دیوب حطیئه بو شعری
انشاد ایدندر دیوب محله مناسب کندی اشعارندن * ومن یجعل المعروف
من دون عرضه * یصنه ومن لایتق الشتم یشتم * بیتنی انشاد ایلدی

ماکل معنی شول کیمسه که عرضنی صیانت ایچون کرم واحسان ایده
شتمدن مصون اولور وشول کیمسه که شتم ودشنامدن خوف ایتمیه اول
کیمسه‌یه شتم اولنور دیمك الموقله عبیدیا حطیئه دبو بیت سنك افعاللریکك
مقدمه‌سیدر دیوب ابناء عندن برینه حطیئه‌یی بازاره کتوروب
رغبت ایلدیکی البسه‌دن برینی اشترا ایله دیو امر ایدوب خادم حطیئه
ایله بازاره واروب حریردن منسوج البسهٔ نفیسه ورقیقه عرض ایلدکده
قبول ایتمیوب خشین جامه‌لره اظهار رغبت واخذ ایدوب راهی اولدی
مرویدر که بر وقتده زبرقان بن بدر کندی قومندن اخذ صدقاته عامل
ومباشر اولوب برسنه افراط قحط اولمغله ممکن اولدیغی مرتبه مال صدقاتی
جمع وعمر رضی الله عنه حضرتلرینه ایصال ایچون مطیه سوار واثنای راهده
زوجه وبناتی ایله حطیئه‌یه دوچار وحطیئه اولدیغنه عالم اولوب حطیئه
زبرقانی بیلدیکنه بناءً زبرقان یارجل عزیمتك نه طرفه‌در دیو سؤال حطیئه
دخی یا امیر قحط وغلا سببیله تعیشدن عاجز اولوب عیالمه کفاف تحصیلنه
عراقه توجه ایلدم مأمولدر که اصحابدن بری برمقدار شی احسان ایده
بندخی اول جوامردی قصائد ایله مدح ایده‌یم دیدکده زبرقان استرمیسن که
سنی بر کیمسه منزلنه الوب قحط منقطع اولنجه اولاد وعیالك ایله تمر ولبن ایله
اطعام واکرام ایده دیدی حطیئه دخی یا امیر انجق مطلبم بودر لکن قنی اویله
برمرد سخا پیشه دیدکده زبرقان بن سنی کندیمه همجوار واطعام ایدرم
دیدی حطیئه دخی محظوظ اولوب نامنی سؤال اولدخی زبرقان بن بدردر
یا حطیئه بو شتره راکب اول وفلان جانبه توجه ایلیوب زوجهم اولان
ام هند بنت صعصعه‌یی اهالیٔ قبیله‌مدن استفسار وخرگاهمده اقامت
وقرار ایله دیوب راهی اولدی حطیئه دخی زبرقانك زوجه‌سنی بولوب
ام هند حطیئه‌یی خرگاهلرینه اجلاس واطعام واکرامنده قصور ایتمیوب
حطیئه واصل اولدیغی نعمته حمد وسپاس ایلدی وحطیئه‌نك زبرقانه
مسافرتی قومنك رئیسی اولان بغیض بن عامر بن شماسك معلومی اولمغله
ام هنده دسیسه ایدوب یا ام هند اکرام ایلدیکك مسافرك د خسزك

ملیکه‌یی زوجك زبرقان تزوج ایده‌جکدر بناءً علیه خرگاهکه مهمان ایلدی
دیدکده ملیکه حسن وجمال صاحبه‌سی بر دختر بی‌مثل اولمغله ام هند اعتماد
ایتمیوب واظهار انفعال ایدوب حطیئه‌نك اکرامنده قصور وبعض مرتبه
استثقال صورتن کوستردکده حطیئه بدخلق ادم اولمغله خرگاه زبرقانی ترك
وبنی شماس طرفنه توجه وانتقال ایلدکده بغیض زبرقانه رغماً حطیئه‌یه
مخصوص ضرب خرگاه وطنابلرینه حله‌لر آویخته وشترلرین مبرکلرینه
چوکروب کندی‌یه واولاد وزوجه‌سنه کسوه‌لر اکسا والباس ایلدیلر
وبرمقدار وقت مرورنده زبرقان منزلگاهنه رجعت وبنی شماسه مهمانمی
طرفمه ارجاع ایدیکز دیوب بنو شماس ممانعت ومابینلرنده منازعه وحرب
وقتاله باعث اوله‌جق مرتبه‌یه رسیده اولدقده دفع شر ایچون بعض قوم
حطیئه تخییر اولنسون قنی طرفی ترجیح واختیار ایدرسه انده اقامت
ایلسون دیوب طرفین بو رأیه رضاداده اولدقده حطیئه بغیضی اختیار
وقصائد ایله مدح ایلیوب بنو شماس زبرقانك هجونی طلب ایتملریله حطیئه
زبرقانی برقاچ بیت ایله هجو ایلیوب عمر بن الخطاب رضی الله عنه
حضرتلری استماع وکبار ناسی بو مرتبه هجو ایدن شخصی تأدیب
لازمدر دیو احضار وتخویف ایچون زبانکی قطع ایدرم دیو مؤاخذه
بیوردقلرنده حطیئه یا امیر المؤمنین عفو بیورك بن پدر ومادروز وجه‌می
وکندی نفسمی هجو ایلدم دیدکده عمر رضی الله عنه حضرتلری تبسم
بیوروب نه کونه هجو ایلدك بیوردقده حطیئه پدر ومادری * ولقد رأیتك
فی النساء فسؤتنی * وابا بنیك فسائنی فی المجلس * بیتیله هجو ایدوب
زوجه‌می * اطوف ما اطوف ثم آوی * الی بیت قعیدته لکاع * بیتیله هجو
ایدوب کندیمی * اری لی وجهاً قبح منظره * فقبح من وجه وقبح حامله
* بیتیله هجو ایلدم دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه تأدیباً احبس
ایلیوب برمقدار زماندنصکره محبسدن اخراج بیوروب بعد الیوم برفردی
هجو ایلمه دیو امر وتنبیه بیوردقلرنده حطیئه یا امیر المؤمنین هجودن
فارغ اولورسم اولاد وعیال کرسنکیدن هلاك اولورز یرا مدح ایله کیمسه
احسان ایتمیوب هجومدن خوفلرندن عرضلرینی بندن خریدار اولورلر
ادیدکده حضرت عمر رضی الله عنه حطیئه‌دن مسلمانلرك عرضنی اوچ بیك

درهمه اشتر ایوروب حطیئه با دبه‌یه راهی وعمر بن الخطاب رضی الله
عنه زمان سعادتلرنده وفات ایلدی * واین من انفرد به ممن لااغلب
متن الاعلی الاقل الاخس منه * انفرادتنها ویالکز اولمق وغلب استیلا معناسنه
واخس ادنی معناسنه و بو فقره فقرات سابقه‌یی تفسیر اولوب ما ل معنی
بنم انکله منفرد و بکا مخصوص اولان کیسه نره‌ده اندن اقل وادنی
فائده‌یه استیلا وحصه‌یاب اولدیغم کیسه نره‌ده یعنی سن زوجه‌ٔ ائیمه
صاحبی اولوب بنله معامله‌لک زوجه کدن فضل و بقیه قوت ایله اولوب قومم
ایسه مجردلر و بکا منحصر ایکن ذوقیاب اولمده سنکله انلرک نه مناسبتی
متن واردر دیمک اولوز * وکم بین من یعتمدنی بالقوة الظاهرة والشهوة
الوافرة والنفس المصروفة الی واللذة الموقوفة علی و بین آخر قد نضب
غدیره ونزحت بیره و ذهب نشاطه ولم یبق الاضراطه * الفاظ مذکوره
و بین آخر فقره سنده کلنجه زنانی معجب اولان کثرت جماعدن کنایه
و بین آخردن آخر فقرانه وار نجه انسان شیخوخت وضعف سببیله
جماعدن عاجز اولدیغندن کنایه اولوب ما ل معنی قوت ظاهره وشهوت
وافره ایله بنی قصد ایدن کیسه که نفسنی فقط بکا صرف ایدوب لذتی بکا
موقوفه ومنحصره ایدن ایله سنک کبی نهرینک آبی قعر زمینه چکلمش
وچاهنک آبی نزع اولنوب نشاط وجنبشی زائل اولوب ضراطدن غیری
برشیئی قالمیان شخص ایله مناسبتی ندر هیچ مجردو برنا ایله متزوج و پیرک
مجامعتده نسبتی اولورمی پس بنم بو یله طالبلرم وار ایکن سنک اکبی
بی طاقت عمل مانده حریفه رغبت ایدرمیم دیمک اولور مرویدر که قتیبه
بلدان رومدن بر ینی فتح و بر عرب بهادری رومی برزنسبی واسیر ایدوب
اول شب یدی کره جماع ایلیوب زن نشاطندن طائفهٔ عربک مجموعی سنک
کبی قوت باه صاحبی میدر دیو سؤال عرب دخی جمله مز بو یله قوتلیدر
دیدکده زن راست سو یلرسن اکر سزده بو رتبه قوت اولمسه بلده مزی فتح
ایده مزدیکز دیدی ونضب غدیره فقره سی بعض عربک قولندن
مأخوذ اولوب اصلی بودر که بر پیره احوالندن سؤال اولنوب پیرذهب
الاطیبان وبقی الاخبثان یعنی پیرلک سببیله نوم وجماعه قدرت زائل

اولوب سعال وضراط قالدی دیدی * وهل یجتمع لی فیک الاالحشف متن
وسؤالکیله * خشف خرمای بدونامأ کول معناسنه وکیله کیلدندر که
هیئت وحاله دلالت ایدوب جلسه ورکبه کبیدر اولجک معناسنه وفقرهٔ
مزبوره * اخشفا وسؤ الکیله * مثلندن مأخوذ اولوب تقدیری أتجمع
التمر الردی و الکیل المطفف اولمغله انتصاب خشفا اضمار فعل ایله‌در
ومعنای مثل ردی ونامأ کول خرما ایله اکسک کیله‌یی جمع ایدرمیسن
دیمک اولوب بر کیسه‌ده ایکی سؤ خلق جمع اولسه مثل مذکور
اول کیسه‌یه ضرب اولنورو ابتداقائلی عمرو بن معدی کرب اولمق اوزره
روایت اولنمشدر وابن زیدونک مرادی بن سنکله ازدواج ایلسم سنده
مجتمع اولان قبح منظر و بخر ایله متأذی اولمدن غیری فائده منددا اولمام
دیمکدر * و یقترن علی بک الاالغدة والموت فی بیت سلولیة * غده لحم وشحم
ومیانده اولان بز دیدکلری شیدر و شترطاعونه سیدر لکن بونده
مراد طاعوندر وسلول اسم قبیله اولوب قومی قلیل وذلیل اولمغله میان
عربانده مذموم در وفقرهٔ مزبوره غدة کغدة البعیر وموت فی بیت سلولیه
مثلندن مأخوذ اولوب اخشفا مثلی کبی بر کیسه‌ده بر برندن زیاده سؤ ایکی
خصلت ذمیمه جمع ایلسه اول کیسه حقنده ضرب اولنور وقائلی عامر
بن طفیل ملعون اولوب لبیدبن ربیعة العامرینک برادری اربد ایله
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک مجلس شریفلرینه
داخل وزارخوای اولدقلرنده پیغمبر علیه السلام حضرتلری ایکیسنه
دخی بددعا بیوروب اربده صاعقه نازله اولوب مرد و عامر ملعون قبیلهٔ
سلولدن برزنک منزلنده مطعون اولدقده مثل مذکوری تکلم ایلیوب
مرد اولدی لعنة الله علیه وعلی اربد وعامرک احوالی مقدما تفصیل
اولنمشدی پس مال معنای فقرهٔ مزبوره سنک مواصلتکدن بکا برشیئ
مقارن اولمز الاطاعون و بیت سلولیه‌ده موت مقارن اولور یعنی سنکله متن
اجتماع شر وضرردن غیری تحصیل ایلمزدیمک * تعالی الله یاسلم بن عمر *
اذل الحرص اعناق الرجال * باری تعالی علو کبر ایله عالی اولدی یاسلم
بن عمر ورجالک کردنلرینی حرص وطمع ذلیل وحقیر ایلدی یعنی سنک

بكا مواصلت طمعنده اولمك سنى حقير وذليل ايلمدى بيت مزبور
ابو العتاهيه اسمعيل بن قاسم بن سويدك اولوب مزبورك نشو ونماسى
كوفه ده در وابو العتاهيه اشعار كثيره انشاد ايدوب كثرتندن تدوين
وجمعى ممكن اولميان اوچ شاعرك بريدر كه ايكيسى بشار بن برد وسيد
حميريدر وابو العتاهيه ابتداى حالنده كوزه فروش اولوب بعده شعره
توغل واشتغال و بالبديهه انشاد شعر ايدوب بر كون بر شاعر سخنور ظهور
ايتمكله اندن انشاء شعر تفكرسز زحمت چكلمزمى ديو استعلام ايلدكلرنده
بن تكلم ايتمك مراد ايلسم همان برمقدار مضامين وابيات ذهنمه سنوح
وتمثيل ايدوب مراد ايلديكمى اخذ وماعدا يى ترك ايدرم ديدى ابو نواس
ابو العتاهيه يى مشاهده ايلمدم لكن اويله ملاحظه ايلدمكه ابو العتاهيه
سماوى و بن ارضى يم ديدى وابو العتاهيه نك اكثر اشعارى زهد وتقوايه
متعلق اولوب آخر عمرينه دك زهد ايلمشدر احمد بن حارثدن مرويدر كه
ابو العتاهيه توحيدده قائل وذاهب اولوب بارى جل شانه ايكى
جوهر متضاد بن خلق واول جوهرلردن بو صورتده عالمى ايجاد ايليوب
عالم حادث ومحدثى فقط بارى تعالى در واعيان فنا بولمزدن مقدم قريبا
عالمى ينه اول ايكى جوهر متضاديه اعاده وارجاع ايدر ديردى ووعيد
وعذابى مقر ومكاسبلق محرم اولوب مذهب زيديه يى تشنيع وسلطان
اوزرينه خروجى منع ونهى ايدردى جاحظدن مرويدركه بر كون
مجلس مأمونده ابو العتاهيه ثمامه بن اشرسه يا ثمامه سكا بر مسئله عرض
ايده يم ديدكده مأمون رضاداده اولميوب يا ابا العتاهيه سن شعره مشغول
اول ومباحثه ومعارضه يى ترك ايله ديدى زيرا اكثر يا ثمامه ابو العتاهيه نك
نقل ايلديكى اخبار وحكاياتى نقض ورد ايله تخجيل ايتمكله اجوبه مسكته يه
قادر اولديغى مأمونك معلومى ايدى تكرار ابو العتاهيه ايراد مسئله يه
اظهار خواهش ايدوب اكر امير المؤمنين ايراد مسئله يه اذن داده
وثمامه يه جواب ويرديو امر بيوروسه ايراد سؤال ايدردم ديدكده مأمون
يا ثمامه اكر سؤال ايدرسه جواب داده اول ديوب مساعده ومناظره لرينه
چشم وكوش اولدقده ابو العتاهيه تقرير مسئله يه شروع ايدوب

يا ثمامه

يا ثمامه بنم اعتقادمده هر فعل خير وشر كه عباد اللهدن صادر اولور
فى الحقيقه اول فعل الله تعالى دن صادر اولور وسن بو اعتقاددن ابا ايدوب
قائل اولمازسك ديدى و تحريك يد ايليوب بو دستمى تحريك ايدن
كيمدر ديو اعتقادينى تمثيل ايله تحقيق مراد ايلدكده ثمامه
* حركها من امه زانيه * يعنى دستى مادرى زانيه اولان كيمسه تحريك
ايلدى ديدى ابو العتاهيه يا امير المؤمنين والله ثمامه بكا قذف ايلدى ديو
دادخواه اولدقده ثمامه ابو العتاهيه يى كندى قوليله الزام وقذف
ايچون * ناقض الماص بظر امه * يعنى مادرينك خروسه بضعنى مص
ايدن تناقض ايلدى زيرا خير وشر بارى تعالى دن صادردر ديركن بكا شتم
ايلدى ديو شمدى بكا شكايت ايليوب خلاف مدعاسنى اعتراف ايلمش
اولدى ديدكده مأمون خنده كنان بن سكا كندى شعركله مشغول اولوب
بو مقوله مسائله قارشمه ديدم اصغا ايتميوب شرمسار اولدك ديدى
وثمامه برمدت نصكره ابو العتاهيه بكا مصادفه ايدوب يا ابا معن سفاهت
ايله ويرديكك جواب سنى اغنا ايلديمى ديو مؤاخذه قصد ايلدكده
يا ابا العتاهيه اتم كلام خصمك حجت ودليلنى قطع واساءته معاقبه
ودرونده اولان غيظى دفع وازاله ايدوب جاهله غالب اولمده نصرت
ايده نلردر ديو جواب ويردم ديدى ابو شعيب ابو العتاهيه يه قرآن
كريم اعتقادنده مخلوق مى غير مخلوق ميدر ديو سؤال ايلدم ابو العتاهيه
بكا يا ابا شعيب الله تعالى دن مى سؤال ايدرسن يوخسه بارى تعالى جل
شانه نك غيرى سندن مى سؤال ايدرسك ديدى بن دخى سؤالمى برقاچ كره
تكرار ايلدم اولدخى استفهامى اعاده ايليوب يا ابا العتاهيه نيچون
سؤالمه جواب ويرميوب تجاهل ايدرسك ديدكده يا ابا شعيب بن سكا
ابتداى امرده جواب ويردم لكن سن حارسك ديدى ديو نقل ايلدى
وابو العتاهيه ابخل ناس ايكن ثمامه يه ذم بخلده برقاچ بيت انشاد ايلديكندن
برى بو بيتدر * الا انما مالى الذى انا منفق * وليس لى من المال الذى
انا تاركه * يعنى اكاه اولكه مالك اولديغم مال صرف وانفاق ايلديكمدر
وفات ايليوب ترك ايلديكم مال كان ملكم دكلدر ديدكده ثمامه
يا ابا العتاهيه سن ابخل ناس ايكن بو قولى ندن اخذ ايلدك ديدم ابو العتاهيه

دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك (لیس لك
من مالك الاما اكلت فافنیت او لبست فابلیت اواعطیت فامضیت
حدیث شریفندن اخذ ایلدم دیدی یعنی مالك اولدیغك مال فقط
اكل وافنا ایلدیكك یاخود لابس اولوب كهنه ایلدیكك یاخود بذل
واحسان ایله كچور دیكك مال اولوب بونلردن ماعدا ترك ایلدیكك
مال كو یاسنك دكلدر دیدكده ثمامه یااباالعتاهیه قول مذكور تحقیق حق
وصوابدر لكن سن بو قوله مؤمن میسك دیدكده بلی ایمانم بونك اوزرینه در
دیدی یا ابا العتاهیه چونكه بو حدیث شریفه مؤمن سك الآن یكرمی
بدره دن زیاده دیناره مالك سنكه نه اكل ایدرسك ونه انفاق ایدرسك
ادخار ایدوب زیاده ایتمكه كوشش ایدرسك دیدكده یا ابامعن والله
كلامك راست وحقدر لكن فقره ابتلا ایله ادانیء ناسه محتاج اولورم
دیو خوف ایدرم دیدكده یااباالعتاهیه چونكه بو اعتقادده سن سنك
حالك ایله فقیر محتاجك حالنك فرقی ندر كه حرص دائمه مبتلا وجمع
ماله مقدام ونفسكه دخی بخل ایله زحمت ومشقت ویرمكه مداوم اولوب
عید دن عیده لحم اشترا ایدرسك دیدیكمده جوابمدن عاجز اولوب
والله یااباثمامه یوم عاشوراده درت درهملك لحم ومومبار وشكنبه اشترا
ایلدم دیدكده بنی اضحاك ایلیوب معلوم اولدیكه بونك ایچون سخایه
صدری منشرح اولمق محتمل دكلدر دیو نقل ایلدیمز بور ابو العتاهیه
وابراهیم الموصلی وابو عمرو الشیبانی ایكیوز اون اوچ سنه سی بغدادده
یوم واحده ده وفات ایلدیلر * ماكان اخلقك ان تقدر بذرعك وتربع
علی ظلعك * مااخلقك معناسی یعنی فلان شی سكا نه یك اولی در
دیمك اولوب * فلان خلیق بكذا * دیوب فلان كیمسه فلان شیئه
مخلوق ومجبولدر دیمك مراد ایدرلر وتقدیر قیاس ایتمك معناسنه اولوب
تقدیر بذرعك دیمك بركاره مباشرت ایتمزدن مقدم طاقتكه قیاس
ایله دیمك معناسنه دورربع مكث واقامت معناسنه وظلع لنك
یعنی شترك ضعفندن باركرانه تحمل ایده میوب مشینده عرزی وایكی
طرفنه میلان ایله لنك كبی حركتنه اطلاق اولنوب غیریلره استعاره طریقی   متن

ابله

ایله غیریلرده استعمال اولنمقده * اربع ظلعك * دیو ضرب مثل
ایدركه معناسی ضعفكله اقامت ونفسكه رفق ایله دیمك اولوب وسع
وطاقتدن خارج وعهده سندن بیرون اولوب عاجز اولدیغی امره
مباشرت وتحصیلنه اقدام ایدن كیمسه حقنده ضرب اولنور * ارق
علی ظلعك * ایله دخی ضرب مثل ایدرلر ومعناسی وسعكده اولمیان
خصوصك تحصیلنه تكلف ایلمه وطوپاللغكه كوره رفق ایله راقی اول
دیمك درزیرا كوهه یاخود سلمه یا برغیری مرتفع موضعه صعود وعروج
ایدن كیمسه كندی نفسنه رفق ایدوب قدرتی مرتبه تأنی ایله حركت
ایدر پس رقی رقیدن مأخوذ اولوب ترقی معناسنه اولور * ق علی
ظلعك * عبارتیله دخی روایت اولنور معناسی طوپاللغكی محافظه ایله
دیمك اولوب وقی یقی دن مأخوذ درنجن بر كیمسه وعید ایلمكده حدنی
تجاوز ایلسه ضرب اولنور یعنی كندی حدكه كوره وعید ایله وعجزكی
فهم ایدوب خلقی بومرتبه اوركتمه دیمكدر * وارفأ علی ظلعك * عبارتیله
دخی روایت اولندیكه ارفأت الشی دن مأخوذ در اصلحت معناسنه یعنی
اول طوپاللغكه علاج ایله بعده وعید ایله كسائی دیدی كه جمله روایاتك
معناسی كندی عیبكی فكر ایدوب سكوت ایله دیمكدر وبعضیلر اربع
علی ظلعك عبارتنك معناسی قدرتك مرتبه سی چاره تحمل ایدوب
وسعكدن زیاده تحمل ایلمه دیمكدر دیدی زیرا حجرك براسمی دخی
ربیعه در * واقصد بذرعك * دخی مثل اولوب وسعنده اولمیان شیئك
حصولنه سعی ایدن كیمسه حقنده ضرب اولنور معناسی كلف نفسك
ماتطیق یعنی نفسكه تحت قدرتكده اولان شیء تكلیف ایله دیمك
اولوب ذرع استطاعت وقدرت معناسنه در كان اقصد الامر بماتملكه
قدرتك ولاتطلب فوق ذلك دیمكدر یعنی وسعكده اولان امره
طالب اولوب وسع وقدرتكدن خارج اولانی طلب ایلمه وارباع علی
ظلعك ابق علی عرزك معناسنه اولوب طوپاللغكه ابقا ایدوب حدكی
تجاوز ایلمه دیو تفسیر اولندیكه ماآلی هب بردر پس بو تقدیرلردن
ابن زیدونك مرادی معلوم اولدیكه سكا اولی والیق اولان بنم وصالم

خصوصنی قدرت وطاقتکه قیاس ایدوب حدکی تجـاوز وو سعکده
اولمیان امره مباشرت ایتمك ایدی دیمکدر* ولاتکن براقش الدالة متن
علی اهلها* فقرهٔ مزبوره علی اهلها دات براقش مثلندن مأخوذ
اولوب برکیمسه برکاره مباشرت وانجامنـده کندی متضرر اولسه مثل
مذکور ضرب اولنور واصل مثلـده اختـلاف اولنوب بعضیلر براقش
برقومك کلبنك اسمی اولوب قوم مزبوره دشمنـلری برشب دیجور ده
هجوم وغارت قصدیله اولدقلری محله توجه واثنای راهده کمراه اولوب
نه طرفه راهی اوله جقلرنده متحیرلر ایکن غارت ایده جکلری قوم غافلك
براقش نامنده اولان کلبی نباحه باشلیوب دشمن صدای کلب طرفنـه
توجه وقومك خرکاهنه ظفریاب ونهب وغارت ایدوب کندی کلبلری
صوتی ایله دشمنه دلالت وقومنه جنایت ایتمکله مثل مذکور ایراد اولندی
وکلب مزبور ایله تشاؤم اولنور *اشأم من براقش* دخی دیرلر و یونس
بن حبیب ابو عمرو بن العلادن روایت ایدر که براقش ملوکدن برینـك
زنی اولوب شوهری برطرفه راهی وزنی براقشی استخلاف ایلدی وحین
بردشمن طرفندن خوف یاخود برطرفه سفر مراد ایلسه عسکرینی جمع
ایتمك ایچون برموضع معینه ایقـاد نار ایدوب دخانی ایله عسکره خبر
ایتمك ملك مزبورك عادت قدیمه سی اولمغـله هر بارکه آتش اشعـال
اولنه عسکر تختکاه ملکه مجتمع اولور دی چونکه براقش خلیفهٔ ملك
اولدی اجرای حکومت ایله وقتکذار ایکن جواریسی خیانت قصدیله
برکیجه موضع معهوده ایقاد نار ایدوب لشکری دودوآتشی مشاهده
وتختکاهه مجتمع و براقش بیوجه اجتماعلرندن پریشان حال ومتحیر
اولدقده ندماسی ای ملك لشکر بلامقتضی جمع اولدی اشتعال ناردن
خبردار دکلدم دیو جوابداده اولسلك وقت احتیاجده دخی لشکردود
آتشه اعتماد ایتمیوب مجتمع اولمازلر پس نظام دولته خلل طاری اولوب
دشمن ظهورنده بی لشکر متضرر اولمق محتملدر بونلری خیانت جواری به
واقف ایتمیوب برخدمتنـه استخدام ایلکه امرکله ایقاد نار اولنمش ظن
ایلسونلر دیو پند ایلدکلرنده براقش برخانه بنا ایتملرینه امر اتمام وتکمیلدن

صکره زوجی ملك کلوب سببندن استعلام ارکان دولتی دخی صورت
حکایه یی نقل واعلام ایلدکلرنده ملك* علی اهلها تجنی براقش* دیوب
مثل اولدی وشرقی بن القطامی دیدیکه براقش لقمان بن عادك زوجه سی
اولوب اهالیٔ قبیلهٔ لقمان لحوم اکل ایتمزلردی برکون براقش دن تولد
ایدن لقمانك برفرزندی مادری براقشك پدری قبیله سنه راهی اولوب
فرزند لقمانه خاللری اکرام ایچون برشتر ذبح واطعام ایلیوب غلام قبیله سنه
رجعت وپدری لقمانه لحم شتردن برپاره کوشت کتوروب لقمان تناول
والتذاذ اولوب بونه کونا شیدر دیو سؤال غلام دخی لحم شتردر خاللرم
بنم ایچون ذبح واطعام ایلیوب ذوقیاب اولدیغمدن برمقدارنی سکا
کتوردم دیدکده لقمان لحوم شتره غایت لذتدار ایمش برنیچون نحر واکل ایتمیوز
دیدکده براقش دخی اکل لحومه خواهشکر اولوب یالقمان* جملنا واجتمل
* دیوب کلامی هم سن جملی نفسکه اطعام هم بزی جمل ایله اطعام ایله
دیه جك برده ضرب مثل اولنور اولدی و براقشك شتری بسیار اولوب
لقمان ذبح واکل ایدوب شترلری افنا بولدقده قومنك شترانی اکل ایدوب
براقش واهالینك شـترلری برطرفدن ذبح اولنوب افنا اولمغـله براقش
کندی به واهالیٔ قبیله یه خیانت ایدوب مثل مزبور ایراد اولندی مآل
معنای فقره براقش کبی اهلکه ونفسکه مضر اوله یعنی بنی طلب ایلمکدن
کندك وانبا عك متضرر اولور سکز دیمکدر* وعن السؤ المستثیرة علی
حتفها* یعنی وعنز کبی موت وهلاککه سعی ایله فقرهٔ مزبوره مثـل
اولوب اصلی بودر که برکیمسه بر بزغاله یه ظفریاب اولوب ذبح ایتمـکه
سکینی اولمیـوب ایا برکارده نه کونا دست رسیـده اولورم دیو تفقد
وجدانندن مأیوس ایکن جدی جبلایوب ناخنی ایله زیرخاکدن برکارد
واخراج ایدوب اول کیمسه عنزی کندی پایی ایله اخراج ایلدیکی بچاق
ایله ذبح ایلیوب بزغاله نك حرکت واضطرابی هلاکنه باعث اولوب
برکیمسـه نك کندی فعلی تلف ومضرتنـه باعث اولسه اول کیمسه
حقنده مثل مذکور ایراد اولنور (کالباحث عن المدیه) یاخود عن الشفره
دخی مثل اولوب مدیه وشفره بیوك بچاق معناسنه درمضرب ومعنای

مثل مقدما تفصیل اولندیغی وجه اوزره در * کالشاة تبحث عن سکین
جزار * دخی مثل اولوب مورد ومضربی ذکر اولندی وهلاکو بغدادی
ضبط ایلدکده ملك حلبه نصیر طوسی انشاسی ایله برمکتوب ارسال
ایلدیکه بودر * امابعد فقدنزلنا بغداد سنة خمس وخمسین وستمائة
فساء صباح المنذرین فدعونا مالکها الی طاعتنا فابی فحق علیه القول
فاخذناه اخذا وبیلا فدعوناك الی طاعتنا فان اتیت فروح وریحان
وجنة نعیم وابیت فلاسلطن منك علیك فلاتکن کالباحث عن حتفه
بظلفه والقاطع مارن انفه بکفه * بحث تفتیش معناسنه حتف
موت معناسنه وظلف شاة وعنز وبقر مقوله سنك طرناغی معناسنه
ومارن انفك ملایم یری که قصبهٔ انف معناسنه در وبوایکی مثلك
مضربی امثال متقدمه کبی فعلی کندی نفسنه مضر اولان کیمسه حقنده
اولوب قطع مارن انف جذیمة الابرشك اتباعندن قصیردرکه
زبادن جذیمه نك انتقامنی اخذ ایچون کندی الیله مارن انفنی قطع
ایلمشدر تفصیلی * وبلقیس غارت زباء علیك * فقره سنده ذکر اولنمشدر
* فما اراك الا سقط بك العشاء علی سرحان * مثلندن مأخوذ اولوب
قچن برکیمسه کندینك هلاك وتلفنه باعث اوله جق امری اتخاذ
کام ومرام وحصولنه سعی واهتمام ایلسه اول کیمسه حقنده مثل مزبور
ضرب اولنور مآل معنای فقره پس فهم ودانشم بودرکه بنم وصالمه
طالب اولمق سنك هلاك وتلفکه باعث اولور دیمکدر وابوعبیده
روایتنده مثل مذکورك اصلی بودرکه برکیمسه دفع کرسنکی ایچون
تحصیل عشایه بیرون اولوب اثنای التماسده برکرك کرسنه یه مصادفه
ایدوب کرك اوکیمسه یی هلاك واکل ایلیوب عرب قول مزبوری ایراد
ومثل ایلدی واصمعی روایتنده بردابه کیاه طلب ایدرك صحرایه بروز
ایدوب برذئب اکل ایلدی وابن اعرابی روایتنده قبیلهٔ غنی دن سرحان
بن هزله نامنده قتال وخونریز برکیمسه برمرعایی حفظ وحراست
ایدوب آب وکیا هندن برفردك دابه سنه برك سبز ویرمزدی برکون
عوف الاسدی دعوای مردانه کی ایدوب شترمی سرحانك چراکاهنده

رعی ایدرم ومنعنه تصدی ایدرسه قتل ایدرم دیوب شترینی
مرعای سرحانه ارسال ایلدکده سرحان عوفی قتل وشترینی منه
اخذ ایلدی * وبك لابظبی اعفر * ظبی اعفر اونی تراب کبی
اولان آهو در وفقرهٔ مزبوره * لابظبی اعفر * مثلندن مأخوذ اولوب
شخص مصیبت رسیده یه شماتت ایچون ضرب اولنور یعنی امر مکروه سکا
نازل اولسون ظبیه نازل اولمسنکه عنایت ومرحمتم آهو یه درسکا دکلدر
وحیوانات دن آهو اختیار اولنمسنه سبب آهوا دنی شیدن متضرر
ورخنه دار اولورمثلا وثب وپرتاو ایدرکن پاری سهولت ایله شکست
اولدیغنه بناء یاخود برمرض اصابت ایلسه سریعا هلاك اولدیغنه بناءدر
ومثل مذکوری فرزدق زیادبن ابیهك موتی خبری کلدکده انشا ایلدیکی
بیتنده تکلم ایلمشدرکه اول بیت بودر * اقول له لما اتانی نعیه * به لابظبی
الصریمة اعفرا * نعی برکیمسه نك موتی خبری کلمه سی معناسنه در
(به لابکلب نابح) دخی مثل مذکور معناسنه درمآل معنای فقره عندمده
برآهو مقداری حیزك اولمیوب قطعا جایکده دکلسین پس امر مکروه منه
سکا اصابت ایلسون ظبیه ایلمسون دیمك اولور * اعذرت لواغنیت شیا
واسمعت لوناديت حيا * یعنی سنك نصیحتکده معذور اولمق رتبه سنه
بالغ اولدم اکر قبول ایدوب بکا تعرضی ترك ایدرسك وسکا نصحمی اسماع
ایدردم اکرسن حیاتده اولمش اولسك وفقرهٔ اولی (اعذر من انذر)
مثلندن مأخوذ اولوب معنای مثل سکا نازل اوله جق مصیبتدن سنی
تحذیر ایدن کیمسه سنك عندکده معذور اولدی یعنی بررتبه تحذیر
ایلدیکه بوندن صکره قبول ایلمزسك محذرمعذور اولوب مصیبت رسیده
اولورسن دیمك اولور وفقرهٔ ثانیه دخی مثل اولوب کندویه نصح
ووعظ اولنوب قبول وفهم ایتمین کیمسه حقنده ضرب اولنور ومثل
مذکوری عمروبن معدی کرب یاخود دریدبن صمه بربیتنده ذکر
ایلمشدرکه اول بیت بودر * لقد اسمعت لوناديت حيا * ولکن لاحیاة
لمن تنادی * یعنی اکر حیاتده اولان کیمسه یه ندا ایدیدك تحقیق اسماع
ایدردك لکن سنك ندا ایلدیکك کیمسه ده حیات یوقدر عمرو بیت

مز بوردنصكره بر بيت دخی انشاد ايلمشدركه بيت مذكورك مضمونی
نايه‌دايدر* ولونارا نفخت بها اضاءت* ولكن انت تنفخ فی رماد* يعنی اكر نفخ
ايلسه‌ديكك آتش اوايدی مشتعل اولوردی لكن سن آتشه نفخ ايتميوب
خاكستره نفخ ايدرسك و بيت ثانيه دن ونفخت فی غيری ضرم فقره‌سی اخذ
اولنديغی مقدما ذكراولنمشدی * وان العصاقرعت لذی حلم والشیء
تحقره وقديتماء * فقرتين مثل اولوب ان العصا مثلی بركيمسه
نصح ايله متنصح وتنبيه ايله متنبه اولماز الاعاقل اولان كيمسه متنبه
اولوردیه‌جك موضعده ضرب اولنور وحلم عقل معناسنه در والشیء
تحقره مثلی برشی فی حدذاته عظيم ايكن برشخص اول شيئی تحقيروتذليل
ايلسه اول شخص حقنده ضرب اولنور ويتماء يرتفع معناسنه اولوب
واوحاليه در وماك معنای فقرتين عصا ايله نصح وتنبه عاقل ايچوندر
سن ايسه عقلادن دكلسك و بنم مواصلتم برامر خطير وعظيم ايكن
سن طلب ايله تحقير ايدرسك ديمك اولوب مرادی تحذير در وابتدا قرع
عصاوضرب مثل اولنانده اختلاف اولنوب روايت اعرابيده ابتدا
تنبيه ايچون عصاضرب اولنان حكام عربدن عامربن ظرب بن عباد
البشكری اولوب ذی الحلمدن مرادعامر در وذوالاصبع عامر حقنده
* ومنا حكم يقضی فلا تدفع مايقضی* ديمشدر وحداثت سننده زكی
وفهيم وحكومتنده بی نظير اولوب پير اولدقده فهم وادراكی خبردار
اولمغله فرزندلرينه بنم فهم وادراكمه خلل طاری اولوب حكومتده خطا
ايدراولدم بن بيرون خيمه ده اثنای حكومتده خطا ايدرسم سز
اندرونده عصا ايله بركاسه‌يه ضرب وقرع ايديكزكه متنبه اولوب
خطادن رجوع وره راستة سالك اوله‌يم ديو تنبيه ايليوب فرزندانی
وقت خطاده قرع عصا ايدرلردی وروايت اخراده عامر حصيله
نامنده برجاريه‌سنه قرع عصا ايچون تنبيه ايدوب حصيله قرع عصا
ايدردی وخنثی ده ابتدا مز بور عامر حكومت ايلمشدر وحكايه‌سی
بودركه بركون برقوم برشخصی عامر حضورينه احضار ايدوب
يا عامر بوشخصده آلة رجل وآلة مرأه مجتمع اولمش مرأه ميدر يوخسه

بن م

رجل ميدر قضا حل اشكال ايله ديدكلرنده عامر متحير وحكومتدن
عاجز اولوب ای قوم بكا مهل ويروب تأخير ايدك بو كيجه تفكر ايده‌يم
ديو دفع مجلس ايدوب اول كون اخشامه دك وشب تا بسحر بی خواب
وراحت تفكر وتأمل ايدوب عقد واشكالی حكمدن عاجز وغمكين اولدی
وجاريه‌سی سخيل عامرك كوسفندانی رعی ايتمكله هربار سخيله
عتاب ايدوب كوسفندانی رعيده تأخير ايلدك صباح اولدی
وكچ كتوردك اخشام اولدی ديو مؤاخذه ايدردی اول كون غمندن
قطعا عتاب ايتميوب سخيل رعی تأخير وعتابه منتظر اولوب عامری
الغمناك و پرفكره مشاهده ايلدكده يا عامر غمناك اولمغك سببی ندر ديو
سؤال عامر دخی جواب ادا اولميوب سخيل ابرام وعاقبت عامر خنثی قصه‌سنی
اظهار ايلدكده سخيل لا ابالك يا عامر خنثايی اقعاد ايدوب تبول ايلسون
آلة رجلدن تبول ايدرسه رجلدر آلة مرأه دن تبول ايدرسه مرأه در
ديدكده عامر مسرور اولوب* مسی سخيل بعدها اوصبحی* يعنی
بومسئله نك جوابندنصكره كرك صباحله كرك اخشامله كيمسه‌سنی
مؤاخذه ايده‌مزز يرا بنی بو ورطه دن اخراج ايلدك ديوب بركيمسه
برامره مباشرت ايلدكده امر كده مستقل سك وسكا كيمسه اعتراض
ومداخله ايده‌مز ديه‌جك يرده ضرب اولنور مثلدر بعده عامر سخيلك
تعليمی اوزره تجربه وقضا ايلدی وسهيلی علامة مذكوره شرعده دخی
باب استدلال وعلامادن معدود اولوب معتبردر ديدی مومی اليه عامر
بن ظرب اوچيوز سنه معمر اولمق اوزره مروی اولوب كندی ابياتنده
دخی مصرحدر* تقول ابنتی لمارأتنی كأننی * سليم افاع ليلة غير مودع
وماالموت افنانی ولكن تتابعت * علی سنون من مصيف و مربع
فاصبحت مثل النسر طارت فراخه * اذارام تطيارا يقال له قع* اخبر
اخبار القرون التی مضت * ولابد يوما ان يطار بمصرع * روايت
اخراده ابتدا قرع عصا ايله خطاسنه تنبيه اولنان سعد بن مالك كنانينك
برادری عمرو بن مالك بن ضبيعه اولوب سببی بودركه بر وقتده سعد نعمان
بن منذر زيارتنه كلوب نعمان سعده دياری احوالنده سؤال ايدوب

متن

سعد بارانی عزیز ونباتی هنوز رسیده اولوب مرغزارلر یمز شمدی سبز
وطریدر دیدکده نعمان یاسعد سن منطیق وحاضر جواب سك لکن
مراد ایلسم سکا برشخص تسلیط ایدرمکه جوابدن عی وعاجز اولورسك
دیدی سعد دخی اویله در دیدکده نعمان خدمندن برینه سعده سیلی
زن اول دیو اشارت خادم دخی برسلهٔ سخت ضرب ایلیوب نعمان
یاسعد بوکا جواب ندر دیدی سعد دخی غلام سفیه ومأموردر دیدی
نعمان غلامه تکرار اشارت وغلامی برسله دخی ضرب ایدوب نعمان
سعددن جواب طلب ایلدکده سعد ابتداکی قباحتنده مؤاخذه وعتاب
اولنمش اولسه تکرار بو فعل قبیحه مبادرت ایتمز دی دیدی ونعمان
بنه اشارت وغلام برسله دخی ضرب ایلیوب سعددن جوابخواه اولدقده
سعد باری تعالی قوائی تأدیب ایده یوردیدی ونعمانك مرادی سعد غضب
ایله جوابده حدنی تجاوز ایدوب قتل ایتمك ایدی چونکه طورنی تغییر
ایلیوب عاقلانه اجوبهٔ مسکته سرد ایلدی نعمان تعجب وعقلنه پسند
وسعدی کندویه ندیم ایدوب برمدت مرورنده نعمان اطراف مرغزارلرنده
سبز وکیاهك وفرت وقلتنه اطلاع ایچون سعدك برادری عمروی ارسال
وعمرو بطؤ اوزره حرکت ونعمانك قومنه انتظاری حدی تجاوز ایدوب
نعمان غضبناك اولمغله یاسعد برادرك عمرو کلوب کثرة کیاه ایله خبرویررسه ده
قتل ایدرم قلت وعز ایله خبر ویررسه ده قتل ایدرم دیو حلف وسوکند
ایلیوب عمرو کلدکده سعده نعمان برادریمه برکلمه تکلمنه سندن استیذان
ایدرم دیدکده نعمان اسانکی قطع ایدرم دیدی باری اشارت ایده یم دیدی
دستنکی برده ایدرم دیوب سعد یاامیر قرع عصا ایده یم دیو نیاز ونعمان
مساعده ایلدکده سعد جلیسنك عصاسنی اخذ وبرکره قرع عصا
ایلدکده برادری عمروك معلومی اولدیکه محلکده توقف ایله سکا افاده سی
مهم شی ظهور ایلدی دیمکدر بعده سعده متوالیا اوچ کره قرع عصا ایدوب
عصانی جانب سمایه رفع ودستنی ایله مسح ایلدکده عمرو مرغزار کیاهدن
خالیدر دیو قلت سبز واندن تشکی ایله دیمك اولدیغن فهم ایلدی
سعد برقاچ کره قرع عصا ایدوب عصانی برمقدار رفع بعده زمینه القا

ایلیوب عمرو فهم ایلدیکه کثرت کیاه ایله دخی مدح ایتمه دیمکدر بعده
برکره قرع عصا ایدوب نعمانه توجه ایلدکده عمروك معلومی
اولدیکه تکلمه اذن داده اولندی کلوب حضور نعمانده ایستاده نعمان
دخی استعلام ایلیوب عمرو یاملك مدح اولنه جق رتبه بسیار وذم
اولنه جق مرتبه اندك وقلیل اولیوب ارض احوالنه اطلاع مشکل نه
وفرت نباتاتنه مغرور ومسرور اولملی ونه قلتنه مغموم ومأیوس اولملیدر
دیو جوابداده اولدقده نعمان عمروك فهم ودانشنه پسند ایدوب
اکرام ایلدی روایت اخراده قرع عصادن مراد وقتا که جذیمه زباء
طرفنه مطیه سوار اولدی اتباعندن قصیر یاجذیمه نصیحتمه عامل اولمیوب
نفسکی مهلکه یه القا ایده یورسك لکن زبانك عسکری نمایان اولوب
خیانتلرینی تفرس ایدرسم سنی آگاه ایتمك ایچون عصا نامنده اولان فرسکی
تازیانه ایله قرع وضرب ایده رم سن اول آن سوار اولوب فرار ایله دیدی
وفی الحقیقه لشکر زبانك قصیر سوء قصدلرینه واقف اولدقده قرع
عصا ایلدی لکن جذیمه قصیرك خوف وهمنه حمل ایدوب التفات
ایلمدکده قصیر عصایه سوار وجای سلامته رسیده اولدقده * ان العصا
قرعت لذی الحلم * دیوب کلامی مثل اولدی وربیعه روایتنده ابتدا قرع
عصا اولنان قیس بن خالد بن ذی الجدین اولوب تمیم روایتنده ربیعه بن
مخاشن ویمن روایتنده عمرو بن حممة الدوسی اولمق اوزره دروزمان
جاهلیتده بنوتمیمك حکامی اکثم بن صیفی وحاجب بن زراره واقرع
بن حابس وربیعه بن مخاشن وضمره بن ضمره در لکن ضمره رشوت اخذ
وناسه غدر ایتمکله مذمومدر وبنوقیسك حکامی عامر بن ظرب وغیلان
بن سلمه الثقفی اولوب مزبور غیلان برکونی میان ناسده حکومته وبرکونی
شعرنی انشاد وبرکونی شترلرینه نظارته تخصیص وتعیین ایلمشدی
وغیلان اسلامی قبول ایلدکده اون زنی بولنوب رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری یاغیلان دوردنی ترجیح واختیار ایله
بیوروب غیلان دوردنی اختیار ایدوب عدد مزبور سنت اولدی وحکام
قریش عبدالمطلب وابوطالب وعاص بن وائلدر وزنان عربدن حاکه

اولان مجر بنت لقمان وهند بنت الخس كه ذكرى تقدم ايلدى وجمـه
بنت حابس وعامر ابن ظربك دختريدر * وان بادرت بالندامة ورجعت متن
على نفسك بالملامة كنت قد اشتريت العافية لك بالعافية منك *
يعنى اقدام ايلديكك قباحته نادم اولوب ترك ونفسكه لوم ايدرسك بندن
انقطاع ايله نفسكه راحت بخش اولوب بزى دخى اراحه ايتمش اولورسك
* وان قلت جعجعة ولا طحن ورب صلف تحت الراعـده * فقرتين
ايكى مثل اولوب جعجعة صوت آسياب وطحن مطحون معناسنه دقيق در متن
يعنى بر كيمسه وعدنه وفا ايتمسه * جعجعة ولا ارى طحنـا * ديو ضرب
مثـل ايدرلر وجعجعه مفعوليت اوزره منصوب اولوب تقـديرى اسمع
جعجعة در يعنى صداى آسيـابى استمـاع ايدرم لكن دقيق مشاهده ايتمم
ديمكدر وصلف قلة نزول وخيره اطلاق اولنوب راعده سحاب كثير الرعد
وقليل المطر معنـاسنه در مالدار وبخيل اولان كيمسـه حقنده * رب
صلف تحت الراعده * مثلى ضرب اولنور يعنى رعدلى اولان سحـابدن
باران نزول ايلمز ديمك اولوب مآل معناى فقرتين تكلم ايلديكى تهديداتى
ايقاع واجرا ايليوب مجردينى تخويف ايدرسك ديمكـدر * وانشدت متن
لا يؤيسنك من مخدرة قول تغلظه وان جرحا * واكر مخدره نك غليظ
ومكـدر اولان قولى كوكلكى جرح ايدرسه ده وصال واجتمـاعدن سنى
مأيوس ايلمسون كه زنانك خشونتنه اعتبار اولنميوب ابرام ايله تحصيل مرام
ايدرم ديو طمعكار اولوب بيت مذكورى انشـاد ايدرسك بيت مزبور
بشـار بن بردك اولوب شاعر ابو شمقمق مهران بن محمـد بر كون بشارك
زيارتنه واردم پيشنده يوز دينار اولوب قدومدن آكاه و بكا يا ابا شمقمق
بو دينارك برمقدار ينى اخذ ايله كه قصه سنى سكا نقل ايدهيم ديدى بن دخى
برمقدارنى اخذ وحكايه سنه چشم كوش اولدقده بشار يا ابا شمقمق بو كون
تلك وتنها جالس ايكن مالدار بر نوجوان سلامداده اولوب يا ابا معاذ سكا
نذر ايلمشمدم شو دينارلرى قبول ايله ديو پيشمه وضع ايلـدكده سبب
نذرى سؤال ايلـدم نو جوان دخى يا بشار بر زن جور پيشه يه دلداده
اولدمكه دعواى مستور يشده رابعهٔ زمان وعصمت وعفتده يكانه دوران

پچينوب بر وجهـله نائل وصالى اولمق ممكن اولمدقده مأيوس وطلبندن
فارغ اولمشيكن سنك * لا يؤيسنك من مخدرة * قول تغلظه وان جرحا * بيتنى
تذكر وتكرار تحصيلنه دامن درميان وجور و جفاسنه صبر فرا وان
ايدوب عاقبت نائل بكام اولوب سكا يوز دينـار اعطا ايتمـكه نذر
ايلمشمدر ديو نقل ايلدى ديدى * فعدت لما نهيت عنه وراجعت ما استعفيت متن
منه بعثت من يزعجك الى الخضراء دفعا ويستحثك نحوها وكزا وصفعا *
ازعاج بر شيئى موضعندن قلع واخراج وعدم استقرار معناسـنه اولوب
بر مرهٔ خانه سنده قرار ايتميـوب هر بار كشت وكذار ايلسه مزعاج ديرلر
وخضر بيرون بلـدانده اولان مزرعه طرفنـه اطلاق اولنـوب وكز
بر كيمسـه يى دفع واخراج ايدركن پشتنـه مشت ايله ضربه ديرلر
وصفع قفايه سيلى زن اولمغـه ديرلر مآل معنا اكر بنم وعيدو ايخافدن
خوف وكلامى تصديق ايتميوب نهى ومنع ايلديكم خصوصه ينه مبادرت
وعفو ايلديكم امره تكرار مباشرت ايدرسك سنى قرا ومزارعه ازعاج
ونفى وسـله و مشت ايله ضرب ودفع ايده جـك آدم تعيين وارسال متن
ايده رم ديمك اولور * فاذا وصلت عبث اكارون نهابك وتسلط نواطيرها
عليك * اكارون زارعون معنـاسنه اكارون اكرك جمعى اولوب اكر
برزكردر واكرا كرادن مأخوذ اولوب اكرة خضره معناسنه وعبث لعب
ايله تخليط كار معناسنه اولوب طعام مخلوطه عبث ديرلر وسلاطه قهر
وغلبه يه تمكن وقدرت معنـاسنه اولديغندن پادشاهه سلطان تسميه
اولنمشدر ونواطير ناطورك جمعى اولوب ناطورى حافظ كروم ودشتبان
معنـاسنه در مآل معنـا چونكه خضرايه واصل اوله سك دهقان
وبرزكرلرسنى سخريه ودشتبانلر اوزريكه مسلط اولوب تعذيب
وتعجيز ايدرلر ديمك اولور * ثم قرعة معوجة تقوم في قفاك ومن جـملة
منتنة يرمى بها تحت خصاك * يعنى چوب كج وعصاى معوج مستقيم
اولنجه قفاكه ضرب ايدرلر چوب كج ايسه مستقيم اولمق ممكن اولميوب
دائمـا سنى ضرب ايدرلر ديمـه دن كنايه ايتمش اولور ومكروه ومنتن
طورپى زير مذاكير كه رمى ايدرلر ديمك استكه ادخال ايدرلر ديمكدن

متن كنايه‌در * ذلك بما قدمت يداك لتذوق وبال امرك وترى ميزان قدرك *
يعنى بو خزى وتعذيبه سبب حدكى تجاوز وبنم كبى شريفه‌نك وصالنه
تعرض ايله كسب واقتراف ايلديكك شيدر وجن بر كيمسه برامر
مكروهه مبادرت ايله معاقب اولمه‌دن متضجر اولسه هذا ماكسبت
يداك ديو ضرب مثل ايدر اكرچه فى الحقيقه فعل صاحب يددن صادردر
لكن مجازا انده اسناد اولنور ولتذوقده لام تعليل ايچون وذوق فى الاصل
دهانده حاصل طعمه اطلاق وبعده برشىء امتحان وتجربه‌يه نقل اولنوب
قليل وكثيرده استعمال اولنور مثلا برشيئك نمونه سنه نظر كبى ووبال
شول امر ثقيل وكريه دركه ضررندن خوف اولنه وميزان برشيئك
مقدار وحدنى معرفته ديرلر پس مآل معنا سكا ايده جكيم تعذيب نابجا
اولميوب كسب يدك اولوب مبادرت ايلديكك امر قبيحك جزاسنى
تجربه ايتمكله حدكى بيلوب بعداليوم حد نا شناس اولمه ديمك اولور
متن * فمن جهلت نفسه قدره يرى غيره منه مالايرى * پس بر كيمسه‌نك كه
نفسى كندى حد ومقدارنه جاهل اوله سائر ناس اول كيمسه‌نك حدينى
بيلوب كندويه نمايان اولميان عيب غيريلره آشكار ونمايان اولور
بيت مذكور متنبينك اولوب صدده مناسب اولمغله ايراد ايلدى واكثر
ادبا وبلغا رساله‌لرينى برآيهٔ كريمه ياخود برمثل سائر ياخود بربيت معتبر
ايله ختم ايدوب رونق رساله‌يه مزيت ويرملرى ديدن قديمدر ومتنبى
بيت مذكورك مضموننى كلنك يعنى طورنه حكايه‌سندن اخذ وسرقه
ايلمشدر واصلى بودركه برقصار كنار دجله‌ده قصارت ايدردى وهر كون
بر كركى پرواز ايده‌رك زمينه نازل ولب جويده كاه قوتوب بوجكلر
دوشيروب تعيش وانكله قناعت ايدردى ينه بر كون كلنك عادت مألوفه‌سى
اوزره بوجكلرله تعيش ايدركن بر صقر جق سماده رمهٔ كبوترانه هجوم
وبرينى شكار وتغذى ايلديكنى مشاهده وكندويه ملامت ايدوب
سن صقردن بزرك اندام وعالى پرواز وپرزور ايكن بويله مضائقه ايله
تعيش ايده‌سك زهى دون همت ديوب بر كبوتره ديده دوز وبعدالمشاهده
صقره تقليد ايله پرواز وكبوتره هجوم ايليوب كبوتره راست

كنوره ميوب فرط هجومندن كندويى ضبط ايده ميوب بوجكلر
صيد ايلديكى كله ساقط وسرى بالجمعه باتوب قالدقده مزبور قصار
كركى شكار وخانه‌سنه ايصال ايدركن بر آشنايه دوچار اولوب بوندر
ديو سؤال ايلدكده قصار (كركى بتصقر) ديدى يعنى بر كلنكدر كه حد
ناشناس اولوب نائل اولديغى نعمته قانع اولميوب وسع واقتدارندن
خارج امره مباشرت ايله مصاب اولسه ضرب اولنور وصقر معروف
بر قوشدر كه تركيده جاقر تعبير اولنور اجدل وقطامى دخى صقره
اطلاق اولنور واول صقر كه قناتلرى اوزون اوله مصرنجى ديرلر وهر
قوش كه مرغانى صيد ايده باز وشاهين كبى اكا صقر تسميه اولنور
وجمعى اصقر وصقور وصقار وصقوره وصقاره وصقر كاور بومثللى
جمعك آخرينه‌ها الحاقى توكيد ايچوندر ومؤنثى صقره‌در وصقره لفظى
شدت ضرب معناسنه اولان صقر دن مأخوذدر كه معول ايله حجره
ضرب اولنسه (صقر الصخرة بالصاقور) ديرلر وصقرك كنيه‌سى
ابوشجاع وابو الاصبع وابو الحمراء وابو عور وابو عمراندر وصقرك
صادنه كاهى زا وكاهى سين بدل اولنوب زقر وسقر ديرلر زيرا بر كلمه كه
انده صاد ايله قاف جمع اوله لغات ثلث مذكور جائزدر بصاق وبزاق
وبساق كبى توكرك معناسنه وعرب نسر وعقابدن غيرى هر صيد
ايدن قوشه صقر اطلاق ايدوب جاقره اكدر واجدل لفظلرينى
تخصيص ايدر وجوارح اربع كه صقر وشاهين وعقاب وبازيدر
انلره سباع وضوارى وكواسر اطلاق اولنور وجوارح مذكوره ميانندە
صقر دواب ميانندە استرمثابه سنده‌در زيرا صقر شدته صبر وعذابك
غليظنى هضم وهر قوشه حمله ايدر وغزال وخركوش صيدنه ممارسه
واعتيادى طبور صيدنه ممارسه سندن زياده درز برامزاجى بارد ورطب
اولمغله چوق مدت صو ايچمز بناء عليه بجرده مثل اولوب ابخر من الصقر
ديرلر وميدانى ابخر من اسد ومن صقر مثلنده ديديكه وله لحية تيس وله
منقار نسر وله نكهة ليث خالطت نكهة صقر وصقر وصاقر ديرلر

حديد البصر معنا سنه والله اعلم بالصواب واليه المرجع
والمآب تمت الرسالة وترجمتها والحمد لله
رب العالمين والصلوة والسلام
على سيدنا محمد وآله
وصحبه اجمعين
آمين

بلطفه تعالى اشبو كتاب بلاغتنصابك طبع وتمثيلى * سلطان
سلاطين زمان * وخاقان خواقين جهان * السلطان عبد المجيد خان *
صينت سلطنته الى نهاية الدوران * افندمز حضرتلرينك سايهٔ
شوكتوايهٔ ملوكانهلرنده * من غير استحقاق تقويم وقايع نظارتيله
كسب نضارت ايلمش اولان بندكان دولت
عليهنك بى نامى * سيد مصطفى سامينك
معرفت كمترانه سيله پيوستهٔ
حسن ختام اولمشدر
اواخر صفر الخير
سنه
١٢٥٧

